

INV. RESERVE

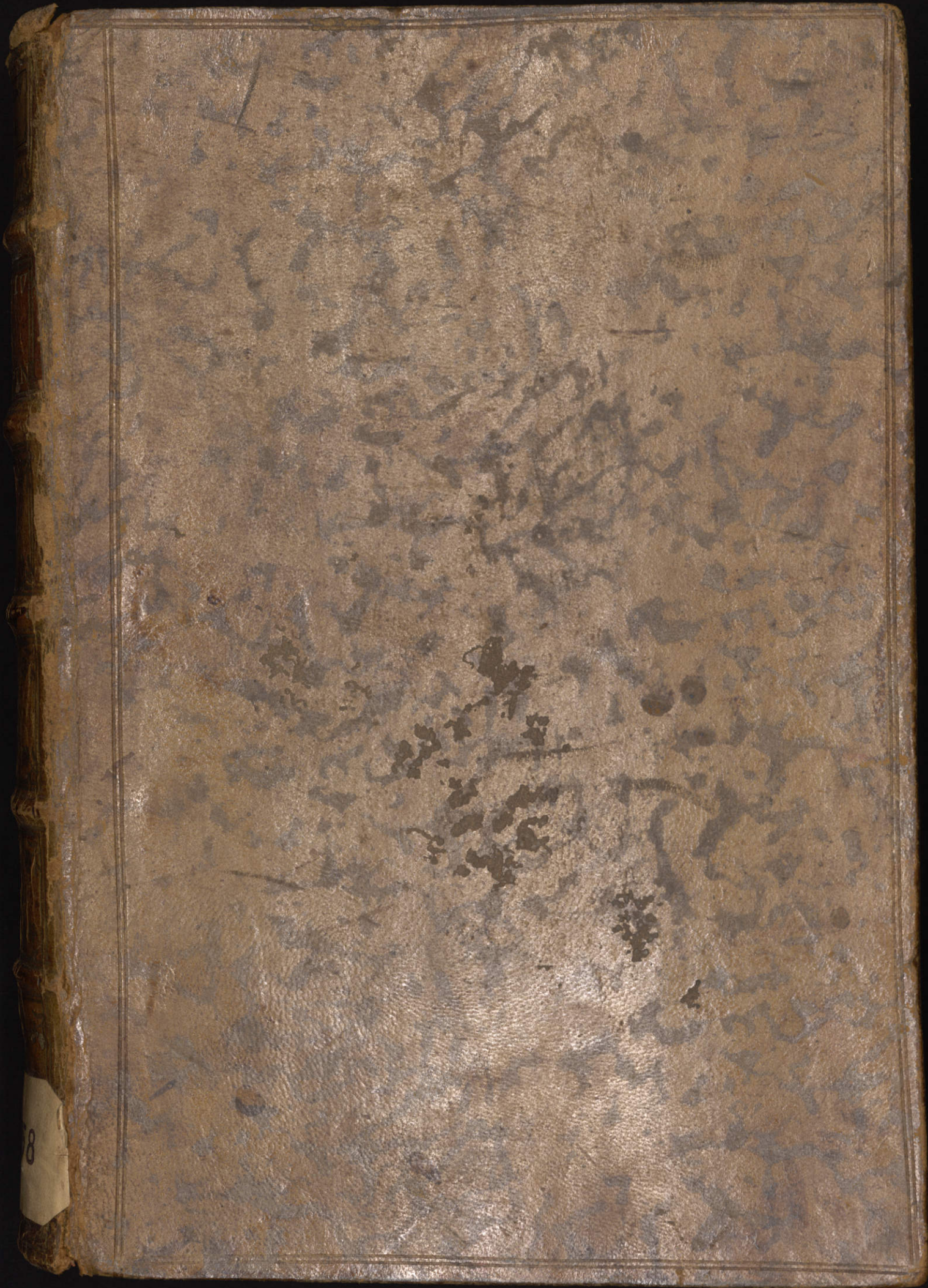
F 412

ARRETI
DE
CRIMIN

1358

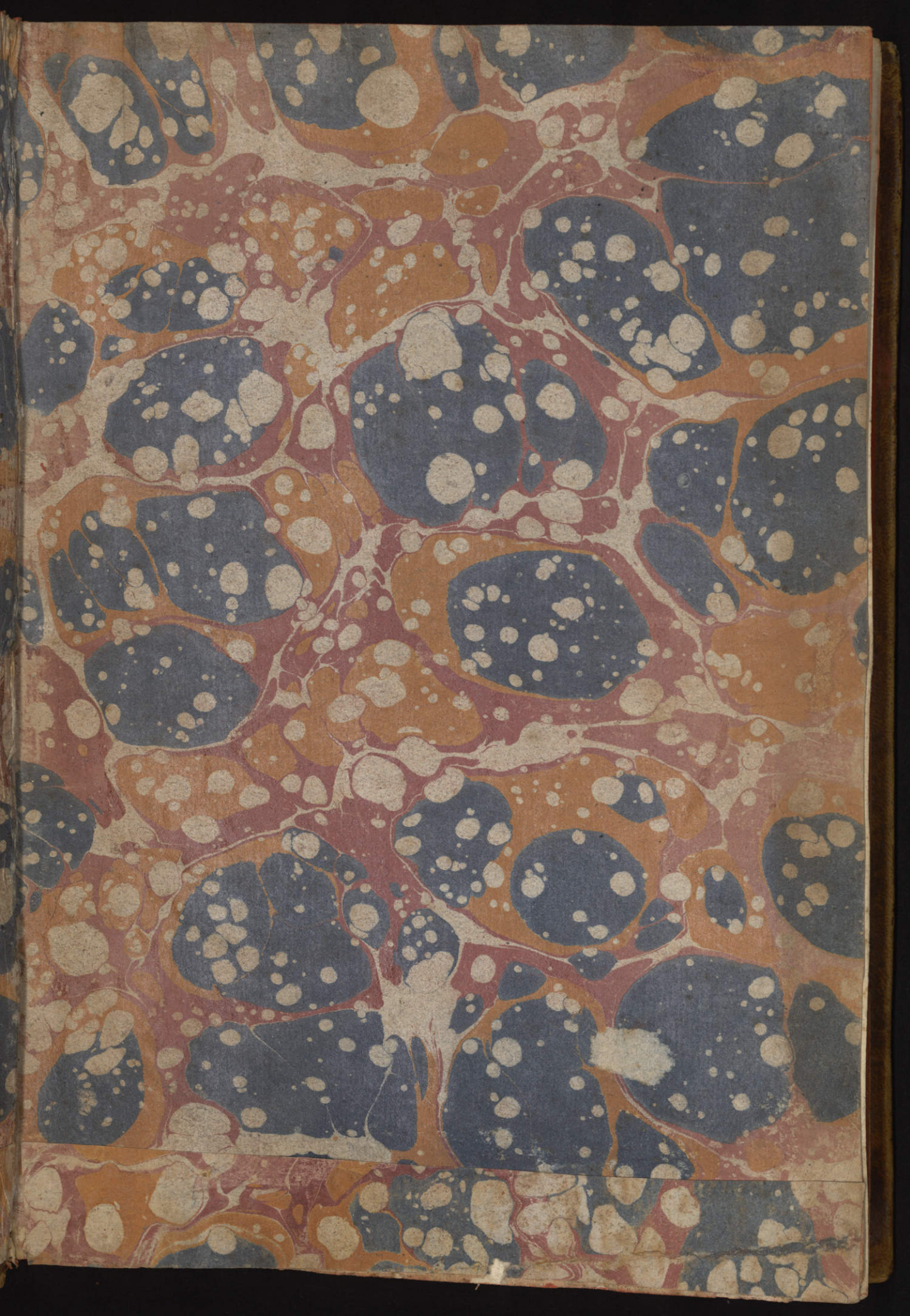
8

Demessure

~~F. 1555~~

99

XVe s. 1358

~~F. 164~~

F. 96.
B. 6.

m. Delav.

Angelus de Aretio legū doctoris tractatus de criminibus seu
de maleficijs incipit feliciter.

Prologus;

Spenumero mecum animo repetenti verissimum illud
stoicorum videri solet. Quaecumque a natura ipsa genita
essent omnia ad usum hominum genita esse. homines autem
etiam hominum causa esse procreatos ut sibi invicem quocumque
ratione possent auxilio foret. Proinde quantum quisque
ingenio quantum opere et labore consequi posset tantum in communione
hominum conferendum esse. Itaque cum essem rogatus a pluribus iuris
civilis studiosis et qui in eo administranda verari cum dignitate cur-
perent ut de inquirendis puniendisque criminibus conscriberem quo fa-
cilius ea rectius diiudicare et iustis penis emendare possent. Non
ingenio fretus sed eorum precibus et eo quod dixi nature instituto addu-
ctus mihi in hoc a me illis officium meum denegandum putavi praefer-
tim recta cupientibus et iusta petentibus. Quare cum in hoc de vita
et hominum moribus agatur que inter mortalia potissima sunt colle-
ctis multorum doctorum sententijs atque opinionibus veris et coeter visita-
tis decrevi eas in libellum conscribere. Nec ex me ipso quicquam nisi breves
notulas aliquas addere. Satis enim mihi visum est ad similitu-
dinem doctissimi papiniani iuriconsulti si ea que ab illis doctissimis
viris summo labore conquisita ac litteris prodita essent ita dispo-
nerent et ordinarent ut eorum investigatio et preceptio facilius viderentur.
Quod cum in inclito ac in urbe famosissimo studio bono-
niensi iura civilia legerem ego Angelus de gambilionibus de aretio
minimus inter legum doctores id opus aggressus sum brevi que tempore
profolui. Quod spectabilibus dominis rectoribus necnon excellentissimis
doctoribus et scholaribus bononie commorantibus assigno quod quod omnium
iudicio corrigendum atque emendandum credo. Tu igitur lector velim
ipsum non detrahendi aut vituperandi studio sed amore impulsus
diligenter legas et si quid in eo aut inconditum aut parum perfecte scri-
ptum inueniens id tua doctrina impleas et quod minus pro iuris equita-
te dictum videatur prudenter corrigas atque emendes. Si quid autem ex
ipso fructus et utilitatis capies immortalis deo et summis illis do-
ctoribus que ea nobis scripta reliquerunt gratias agas;
Huius autem libriculi tractatus ordo erit. Primo namque loco tex-
tus ponetur inquisitio cum totali processu. Demum loco interpretatio-
nis ac declarationis dicti textus glosas necessarias ac utiles sub-
ijciam;

Hec est inq̄sitio q̄ fit et fieri intēdit̄ p̄ dñm ticiū de fauo hono-
rabile potestatē bonon̄. necnō p̄ dñm sabbā eius iudicē male-
ficiozum et cuiusq; eoz̄ mero officio arbitrio, auctoritate, potesta-
te atq; bailia, et ad q̄relā infra scripti ticij, nec nō ad denūtiationē
Johannis ambrosij ministralis capelle sancti Petronij contra et
aduersus Caium sempzonij de nobilibus de monte oliueto capelle
sancti basilij de bononia homicidā. et Andream marci lanificem
capelle sancti Basilij de bonon̄. auxiliatozem. et sempzonium, ra-
dulphi barbitonfozem flozensem de flozencia. mandatozem in eo
de eo et super eo q̄ fama publica p̄cedēte et clamozosa insinua-
tione referente. non quidem a maliuolis et suspectis, sed ab hone-
stis et veridicis hoībus et personis nō semel tm̄. sed sepe et sepius
ad aures et noticiam dicti domini potestatis iudicis et curie etiā
per modum notozij auditu peruenit. Quod de āno p̄senti et mē-
se octobris dictus sempzonius existens flozentie in hospicio leonis
cui coheret a p̄ma, platea coīs, ab alia, bona domini Andronij et
alia commisit et mandauit dicto Caio q̄ ticiū iohānis martini
de bononia capelle sancti saluatoris in ciuitate bononeñ. vulnera-
ret. et ad hoc colloquium et tractatum qualiter hoc fieri posset. in
dicto hospicio ad inuicem habuerūt. Deinde dictus Caius de āno
p̄senti et mēse nouembris in festo omnium sanctorum de nocte
vt dictum mandatum exequi valeret. armatus vno stocho ferreo
sciēter, dolose, et appensate in ciuitate bononeñ. moueñ. se de loco
ad locum fecit insultum contra dictum Ticiū in platea cōmuni
in scalis sancti petronij. cui ab vno dicta ecclesia sancti petronij. et
ab alio platea coīs adheret latere. et contra dictū Ticiū verba
iniuriōsa dicēdo videlz. Adultere. che ai adulterato vna dona e
ai tradito la toa patria falsario incēdario inuētoze di mali dadio
tu non poy scampare. e io te ne pagero. Et ipsum ticiū per pānos
sive capucium capiēdo dictum stochum quem habebat ad latus
euaginauit. et ipsum adminauit contra dictum Ticiū. ⁊ ipsum
percussit et vulnerauit vna percussione et vulnere in pectore ex q̄
sanguis exiuit. et etiā ipsum pcussit vna alia percussione et vulne-
re in facie super supercilio sinistro cum sanguinis effusione. et fra-
ctura ossis ex qua cicatrix et signum perpetuum erat remansurū.
et non contentus p̄dictis dictum Ticiū pluribus et pluribus p̄-
cussionibus et vulneribus percussit ⁊ vulnerauit in dextro brachio
ex quibus membrum p̄dictum remanet ei debilitatum. Et di-
ctus Ticius seipsum defendendo percussit dictum Caiū cum
vno cutello in manu dextra ex qua sanguis exiuit. Demum ex

interuallo dictus ticus ex dictis vulneribus mortuus fuit et est. Et
vt uotū suum iniquū dictus Caius adimpleret. Vestē celestrem fode-
ratā de agnellinis dicti Tici ualens et cōmunis extimationis flo-
renoz decem abstulit. et de loco ad locū contrectādo quo uoluit. as-
portauit. Et ut dictus Caius omnia p̄dicta abilius cōmittere pos-
set. dictus andreas armatus quadā ense de ferro quē habebat. ad
latus dicto maleficio semper astetit. Et p̄dicta et quodlibet p̄e-
dictorum facta, commissa, et perpetrata fuerunt per dictos inqui-
sitos et quēlibet eorum singula singulis referēdo sup̄dictis modis
locis et tēporibus contra uolūtate dicti Tici et cōtra formā iuris
et statutoz cōmunis bonoñ. **S**uper quibus omnibus et singulis
emergētibus, cōtingētibus, anexas depēdentibus ab eis, ac p̄oribus
extraneis dictus dominus potestas et iudex et quilibet eoz ex cur-
iuseunq; ipsoz mero officio secūdu formā statutoz dicte ciuitatis
inquire et procedere intēdūt. et dictos inq̄sitos et quemlibet eozū
reptos culpabiles punire et cōdemnare intendunt secūdu formā
iuris et statutorum bonoñ;

Die xxiii. nouembris supradicti anni. M. cccc. xxxvij.
Inchoata, facta, et formata fuit dicta inq̄sitiō per dictū dñm
potestātē et eius iudicē et quēlibet ipsoz vel alterū ipsoz ad
eozū solitū banchū iuris maleficioz p̄ tribunali sedētē. ex ipsoz
et cuiuscūq; ipsoz mero officio arbitrio auctoritate potestate atq;
bailia;

Die xxv. nouembris.
Qui dñs iudex ut sup̄ p̄o tribunali sedens cōmisit. R. publico
et iurato nuncio q; copiā dicte inquisitionis portet. et dimittat ad
cameram actoz cōmuniū bonoñ;

Dicta die.
Qui publicus nuncius retulit se dictā copiam portasse et dimi-
sisse prout habuit in mādatis;

Die xxvj. nouēbris.
Dominus iudex ut supra p̄o tribunali sedens cōmisit. R. pu-
et iurato nuncio q; citet et requirat dictos. C. et An. et quēlibet ip-
soz inq̄sitoz et eis dē seculam cōtinentem totū tenorē dicte inq̄-
sitiōis secū portet. et eis dimittat tota die. **Q**ui nicolaus pu-
et iuratus nuncius p̄dictus retulit se dictos inq̄sitos et quēlibet
eozū q̄a ipsoz personaliter rep̄ire nō potuit. citasse domi eozum et
cuiuscūq; ipsoz solite habitatiōis et c. et omnia alia fecisse dixit
se que habuit a dicto dño iudice et cōmissoze in mandatis et c.

Die xxvij. dicti mensis.
Qui dominus iudex ut supra p̄ tribunali sedēs, qm̄ esset cōtra

formā statutoꝝ v̄l q̄ nō esset verū q̄ cicatrix sit perpetuo reman
fura. vel q̄ non fuit de nocte dicta verba in inq̄sitiōe apposita. viz
cicatrix est signū perpetuū remansurū. vel de nocte ademit et de
traxit. et huius detractōis copiā ad cameram portari iussit. et im
posuit dicto. N. publico nūcio q̄ ad illā detractiōē dictos inq̄si
tos et quēlibet eozū citet follēniter cū scedula cōtinēte dictam de
tractiōē et ademptionem;

Dicta die.

Qui. N. nūcius retulit se copiam dicte detractiōis in camera
adōzū cōmuniū dimisisse et supra dictos inq̄sitos et quēlibet eozū
cū dicta scedula se citasse domi;

Die vij. decembris;

Qui dñs iudex vidēs et cognoscēs dictos inq̄sitos nō cōparuisse
et esse cōtumaces et in eozū cōtumacia pseuerātes, cōmisit. S. pu
blico bannitoꝝ dicti cōmunis vt dictos inq̄sitos et quēlibet eozum
banniat in florenis cētū, p̄ pena v̄l in tanta pecuniarū quantitate
7c. et eisdem assignet terminum octo dierū ad cōparendū. et se
defendēdum a dicto banno et inq̄sitione et contētis in eis v̄l alio

Dicta die.

Qui feruus p̄eco retulit se ita bānisse p̄econisasse, et in banno
posuisse 7c. et alia fecisse vt habuit in cōmissione et mandato 7c.
ipsoꝝ.

Die xiiij. decēbris.

Qui inq̄siti cōparuerūt corā dicto iudice, et r̄ndēdo dicte inq̄
sitiōi aut totū negauerūt. aut totum cōfiteñt. aut ptē negauerunt
et ptē cōfessi sunt 7c. aut in eozū cōtumacia perseuerauerūt. et om
nia ista vt appareant et scribi faciant in actis 7c.

Dicta die.

Qui iudex fecit sibi dare licētiā posse p̄cedi vsq̄ ad sentētiā
diffinitiuā inclusiue a dictis inq̄sitis cōparētibus 7c.

Qui iudex dictos inq̄sitos et quēlibet eozum monuit singulis
diebus et horis 7c.

Qui inq̄siti et quēlibet eozū p̄miserūt stare, parere, et pati omnem
condēnationem. pro quibus omnibus et quolibet eozū 7c. Antonius
thome capelle sancti antonij de bononia fideiussit;

Quibus inq̄sitis et quēlibet eozū dictus iudex statuit terminū
decē dierū ad faciendum suas defēsiōes 7c.

Qui dñs iudex dictū. C. retineri et incarcerari fecit et iussit 7c.

Die xv. decēbris.

Cōparuerūt dicti inq̄siti et quēlibet eozum in territorio defensi
onis. et pro eozum defēsiōe produxerunt instrumentum pacis et

alia que sunt in filza. et infra scriptos testes quos petijt citari et
examinari. 7c.

Die ij. Januarij.
Qui iudex ad pbationē sue inq̄sitiōis et p̄cessus produxit ifra
scriptos testes q̄s examinavit 7c. facta p̄ius citatiōe de d̄cis inq̄-
sitis ad vidēdū iurare testes 7c.

Die v. Januarij.
Qui iudex publicavit dictū processum 7c. Qui d̄ns iudex sta-
tuit terminū quatuor dierum ad cōparendū et opponendū contra
dictum processum.

Die viij. Januarij.
Cōparēt dictū inq̄siti et opponūt contra processum et testes pro
ut est in filza.

Die xij. Januarij.
Qui iudex imposuit. S. publico bānitōi q̄ banniat ad cōciliū ge-
nerale pro sententijs in criminalibus ferēdis.
Dicta die etiā retulit se bannisse 7c.

In dei noīe Amen. Hec est quedā sententia condēnatoria cor-
poralis et partim pecuniaria 7c. lata per dominū. T. de fauo po-
testatē bononie 7c. de consensu omnīū suozū iudicū 7c. sub exami-
ne d̄ni Sabbe iudicis maleficiozū 7c.

Nos. T. p̄tas p̄dictus pro tribunali sedēs ad nostrū solitū ban-
chū iuris maleficiozū 7c. saluo semp et reseruato 7c. et qz nobis
constat 7c. Sempromiū in libris tricētis bonon. 7c. dandis et soluē-
dis camerario 7c. quas si nō soluerit infra decē dies soluat cū q̄r-
to pluri admissio sibi beneficio p̄p̄t̄ confessionē actus. et sic deducta sibi
bi quarta pte et etiā deducta alia q̄nta pte per instrumētū pacis
7c. Andrēā in mille libris bononie. q̄s si nō soluerit. x. dies ma-
nus dextra sibi amputeē 7c. Cavū q̄ duci debeat per loca publica
et consueta vsq̄ ad locū iusticie. et ibi caput a spatulis amputeē-
ita et taliter q̄ moriā. 7c. Et eius bona publicamus 7c. p̄ntibus
. A. d. g. et. J. Ciuibus 7c. presente dicto Caio et appellante, q̄ do-
minus potestas et dictus eius iudex maleficiozū et quilibet eoz̄
visis et intellectis p̄dictis et visa forma statutozū bonon. appel-
lationē dicti Caij. non admisērūt. imo vt friuole et cōtra v̄l p̄ter
formā iuris et statutozū bonon. nō detulerūt. Quinimo nō obstāte
dicta asserta appellatiōe mandauerūt. A. militi suo q̄ dictā execu-
tionē corpālē faciat. put habuit in om̄sisiōe et mādato. Qui. An-
miles dicta die de corpālē p̄dca executionē fidē fecit p̄ pu. instrm.

Hec est quedam inq̄sitiō.) Ego tenebo hūc ordinem quoniā

pena populi

N. ord. hinc

ppoi. in brie sup' h' i q
sion. p' reb. hoc est
p'da in q'no.

ego fretus auctoritate. bar. in. extrauaganti ad reprimendam expo
nam unumquodq; uerbum substantiale. et clausulas dicti processus
quid importet. et que ita practice. et super unoquoq; uerbo facia
glosas. formabo questiones. et casus quotidianos ponendo decisive
dicta doctorum. Et notandum q' ideo dicitur. hec est quedam inqsi
tio ad differentiam accusationis que non fit ex mero officio iudicis. sed
ad partis accusantis petitionem. ut. l. rescripto. q' Si quis accusa
tionem. ff. de muti. et ho. et. l. qui accusare. ff. de accu. et dicam infra
in glo. super uerbo necnon ad querelam. Et etiam dicitur inqsi
sio ad differentiam denuntiationis que fit ad relationem et denuntia
tionem officialis de quo in. l. diuus. et ibi bar. ff. de custo. et exhibi
to. reo. et cy. bal. et salu. in. l. eadem. C. de accu. et infra dicam in
uerbo nec non ad denuntiationem. rē. De his tribus habet in textu
et ibi bar. in extrauaganti ad reprimenda. in uerbo per accusati
onem denuntiationem et inquisitionem. Aduertas tamen q' ma
gis dicitur fauorabilis inquisitio ad reprimendum delicta qm accusatio
Unde multa statuunt in fauorem inquisitionis. que non extendunt
ad accusationem. ut colligitur ex textu et glo. in. c. fidei. de hereticis
in vi. et ut ait ang. in. l. si uacantia. C. de bo. uacantibus li. decimo.
in v. sumus expediti de hac. l. rē. Anteqm ponamus quid
sit inquisitio. necesse est primo sciri quod duplex est inquisitio. ut uni
cuiq; ponamus suam diffinitionem. Et inquisitio est duplex. una
generalis alia specialis. Item generalis diuiditur in quatuor
species. una est cum p'eses inquit generaliter quo ad delicta et
quo ad personas ut cum inquit an in suo territorio aliqui sunt pe
na digni. ut. l. congruit. ff. de offi. pze. Et isti hodie succedit illud
bannum generale contra omnem male conditionis et fame rē.
quod potestas facit fieri in introitu sui officii p' loca publica et co
suetata quod nota ut infra dicam in istamet glosa. in v. ex quo dico
tu iudex rē. Et ita dicit butriga in dicta. l. congruit. et salu. in. l.
ea quidem. C. de accu. in v. sed quia propter denuntiationem rē.
circa prin. licet angelus dicat contrarium in dicta. le. si uacan.
Et ista sic diffinitur uidelicet. Inquisitio est ius procedendi per offi
cium vel inuestigationem iudicis inquiretis in territorio omnis fa
cinorose persone pena digne. facit qd notat inno. extra de elec. ca.
bone. Alia inquisitio est generalis quo ad personas. specialis q
ad delicta. ut cum delictum notorium sit. sed ignozat malefactor.
ut. l. iiii. q' si tibi iudicium. ff. de condi. obtur. causam. l. iiii. q' man
datum. ff. ad. l. iull. pecul. Et ista sic diffinitur. Quid est ius per
officium procedendi ad inuestigandum personam que maleficiu

Inu. in
v. rē. et
i. q' s' rē. et
d. m. rē. q'

Inu. in
v. rē. et
i. q' s' rē. et
d. m. rē. q'

iam reptū cōmiserit. **T**ertia est inq̄sitiō generalis quo ad delicta specialis vero q̄ ad personas vt est illa quā facit visitator ecclesie cōtra existētes in eccl'a ad inuestigandū et puniēdū crimen per aliquē eorū cōmissum. de qua in. c. per inquisitionē. de accu. vt cū iudicus potestatis contra potestātē et eius familiam gn̄aliter inquit de delictis Et sic iudicus ex inquisitionē sua etiā generali posset damnare potestatem et eius familiam postea repertā culpabilē de aliquo delicto. **Q**uarta est quarta species inquisitionis generalis cōtra personas de ciuitate vt cū inquirūt de aliquo maleficio cōtra aliquā ciuitatē et eius hoīes. de qua in. l. aliud. §. referēte. ff. de re. iur. **E**t iste due vltime sic diffiniunt. q̄ est ius q̄ddam per officium p̄cedendi ad cōdemnationē et puniēdū facinorosos hoīes de territorio inq̄rētis de aliquo crimine nō a maliuolis diffamatos. Et hoc etiā est de mēte sal. licet per alia verba in dicta. l. ea quidē v̄. sed qz p̄pter denuntiationē deuenimus ad inquisitionē. **A**lia est inquisitionis specialis de q̄ loquit iste processus. specialis dico quo ad delicta et quo ad p̄sonas. que pōt sic diffiniri. viz q̄ est ius q̄ddā p̄ officii p̄cedēdi ad accusationē cōdemnationē et punitionē cōtra inq̄sitos noīatim de delictis certis diffamatos. **I**sta sunt in effectu verba bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. in. v̄. p̄ declarāda glo. habemus. **E**t ang. in. l. si vacan. de bo. va. v̄. simus expediti de hac. l. **E**t vide circa huiusmodi diffinitionis. bal. in. l. ea quidē. C. de accu. v̄. circa q̄d his p̄missis. **S**ecūdo p̄ncipaliter est vidēdū in q̄bus casibus potest de iure inquiri. glo. et dy. et cōter ātīqui dicūt q̄ de regulariter et de iure nō est p̄missa specialis inquisitionis. fallit in septē casibus quos glo. enumerat in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. et bar. f̄m nicho. de ma. in die. §. si publico. v̄. do ḡ regulam. ponit quinque regulas ex q̄bus pōt inquiri. Prima ad denuntiationem officialis vt dicta. l. diuus. et ibi bar. C. de custo. et exhib. reo. Secūda q̄n incidenter de delicto cognoscit. vt. l. j. C. si aduersus liber. Tertia q̄n p̄cedit generalis inquisitionis. postea special'r inq̄ri pōt. vt. l. cōgruit. ff. de offi. p̄si. Quarta q̄n crimē committit corā eo vt. l. nullū. C. de testi. Quinta p̄pter inhumanitatē criminis vt. l. si q̄s in hoc genus. C. de epi. et cle. Et sic q̄tēs pōt p̄cedi sine metu calūnie. tunc potest p̄cedi p̄ inquisitionē. Sed ang. in dicta. l. si vacantia. v̄. venio ad secūdū articulū principalem. c̄. damnat illam opinionē. quia non est verum q̄ quotiens potest p̄cedi sine metu calūnie

quod est de p̄sona
 §. ad hunc et p̄ hunc
 p̄ p̄ hunc?

Specialis inquisitio

In q̄d casibus de iure
 p̄cedi potest

con. q̄dem
 c. de iure
 l. ibi. fallit
 et hunc

o fama h falsa excusat
psumta colup?

no pt mgu dca cur. m qd
unoz et fama qz ruz ar
insti?

tuu pt cur. ex officio
unoz psum.

pphe cur. amb. non l. pum
vblimioz puation.

ad bnt. ppubluz i par?

ad vmdoz dca l. p
pnt?

curia est d
m l.

q dicto casu semp possit inqri. qz fama licet falsa excusat a psum
pta calunia. vt. l. fi. ff. de here. institu. Et tñ nō potest inqri de ōni
crimine de quo rumor et fama pcedit. et ibi late per eū facit. l.
iij. in prin. et qd ibi nota. ff. de suspe. tu. et quod no. di. in. l. fi. e. ti.
qz requirē inscriptio et accusatio calumnie ad hoc vt. pcedi possit
vt ibi nota. **C**te in crimie suspecti tutoris potest ad inq̄sitionē p
cedi. vt. l. iij. §. suspectis. ff. de suspe. tu. et tñ hoc nō est p̄m rglas
bar. videlicet nō ad denūciationē officialis. nō p̄ incidētē cognicio
nē. nō ob gnālē inq̄sitionē. nec p̄pter criminis atrocitatē. nō p̄pter
offesam iudicis. igit̄. r. c. Un̄ ibi ang. in ver. qd diceñ. et istud ē dif
ficile. r. c. dicit q̄ inq̄sitione potest formari aut ad puatā vtilitatē.
aut ad publicā. Ad puatā principalr nō inq̄rīt reglariter. q̄a
quādo tractat̄ de puata vtilitate. debet fieri ad ptis petitionē.
vt. l. iij. §. hoc aut. ff. de dam. infec. Fallit in crimine suspecti tu.
toris. vt. l. j. et. l. in dationē. §. p̄tor. ff. de suspe. tut. **S**ecūdo cir
ca dationē tutoris q̄ dari pōt ex officio nemine petēte. vt. l. creden
dum. ff. qui pe. tu. **T**ertio inq̄sitor ad vtilitatē puatā inq̄rīt
ad videndū cuius patrimoniū sit minutū vt releuet̄ a censu. vt. l.
fi. ff. de censu. **Q**uarto p̄tor inq̄rīt ad vtilitatē puatā con
tra executores publicos ne interm̄ tributis et alijs vexationibus t̄
iuste vexent̄. vt in auten. de man. prin. §. cogis. **Q**uinto episco
pus contra vsurarios inq̄rīt vt vsuras puatas restituant. vt in
c. ad nostrā. de iureiur. Sali. in. l. ea quidē de accu. C. ver. sed q̄a
p̄pter denūciationes. r. c. dicit etiā q̄ fallit in. l. quoties. C. de nau
fra. l. xii. et his casibus exceptis nō potest inq̄rīt ad puatā vti
litatē. **S**ecundo casu principali ad publicā vtilitatē distingue
aut respicit principaliter vtilitatē publicā pecuniarū. et potest in
q̄rīt. vt dicta. l. si vacat̄ia. s̄ aut respicit causas crimiales. et in hoc
dat ibi ang. iij. regulas. tres affirmatiuas. et vnā negatiuā. Affir
mative sunt. Primo q̄ vbiq̄qz crimē est tale. q̄ accusando iure sol
lemnitas aliqua relaxet̄. de crimine potest inq̄rīt. vt. l. ea quidem.
et. l. j. §. denūciatores. ff. ad. turpill. Ratio quare ad denūciationē
officialis pōt inq̄rīt est. quia ex hoc crimine inferē notoriū. sed in
notorijs pcedit̄ nulla iuris sollēnitare seruata. l. j. C. qui et aduer
quos. et. c. vestra. et ibi inno. et alij. de coha. cle. et multi. **S**ecun
da rglā est. q̄ vbiq̄qz crimē committit̄ coā iudice. ita q̄ offē
dat̄ p̄sona vel iudicis maestas. de eo pōt inq̄rīt. vt dicta. le. nullū.
C. de testi. et. l. iubemus. et ibi plene p baldū. C. de p̄bati. **T**er
tia regula est. q̄ vbiq̄qz crimē est de atrocibus fama publica p̄.

for. r. c.
p̄to s̄ p̄
ff. de iur. iud.
r. c. m. d. c.
honor.

ad bo. l.
l. p̄ p̄.
m. d. c.
l. p̄ vacat̄.

et qd et qd
de artu
et et et
et et et
et et et

eedēte a fide dignis de eo pōt inquiri. l. iij. §. mādatis. ff. ad. l. iul. pecul. Et rō est qz in his atrocibus sollēnitas iuris relaxat. vt. l. p uincianū. C. de fer. ergo ratiōe p̄dicta pōt per inquisitionē p̄cedi. Et si velles scire q̄ sunt crimina atrocita colligit ex notatis in. l. a. deo. et. l. oibus. ff. de re. iur. et. l. liber homo. ff. ad. l. acq̄l. et de mi no. l. auxilium. §. in delictis et in autē. de mā. p̄n. §. deniqz homici das. et in autē. de nup. §. denūciatiōes. Ex q̄bus legibus poteris cōphendē in q̄bus casibus p̄t p̄ inquisitionem p̄cedi. Et q̄ p̄p̄t̄ ihu manitatē criminis possit inq̄ri. p̄bat in. l. si q̄s in h̄ genus. C. de epi. et cle. ¶ **R**ofre. sup materia inq̄sitiōis in p̄ma rubrica. et spe. i. ti. de inq̄si. §. ij. addūt alios casus speciales. s. in cā lese maies. vt. l. ij. et iij. C. ad. l. iul. maie. Itē in cā hēsis vt. l. apostā. C. de apostatis. Itē q̄n vnus focius noiat alios. nā dco eius nō credit r̄lanē. l. si. C. de ac. tñ ex hoc solo iudex p̄t inq̄rere. l. j. §. si q̄s vicio. ff. de q̄sti. Itē q̄n accusatoze a reo corrupto absolutiōz reus ipetrasse d̄z. vt. l. abolitio. C. de abol. ¶ Itē q̄n dñs a familia d̄z occisus. nec stat a q̄. p̄t inq̄ri sumēdo q̄sitiōē a familia. l. j. in p̄n. ff. ad sille. ¶ Itē in casu. l. q̄tēs. C. de submerf. l. xij. b̄m̄ vnā lecturā. Itē q̄n iudex ex inq̄sitiōe ḡnali inq̄rit aliquē de certo crimie diffamatū. nā tūc iur dex ad specialē et sollēnē inq̄sitiōē sup illo delicto p̄cedē p̄t cōtra illū. l. iij. §. j. ff. ad. l. iul. pecul. Et est rō ne inq̄sitiō generalis repr aē frustratoze fca set qz amō sub dissimulatiōe iudicis trāsire nō p̄t cū illū diffamatū r̄spiciat decliuē. C. de offi. r̄co. p. l. iustissimas Ita di. sal. in. l. ea q̄dē. in. v. s. qz p̄p̄t denūciatiōes devenimus r̄c. et in. v. ē et alia species q̄ dixi sollēnitas r̄c. Ex q̄ nō q̄ videt velle id q̄dvult bar. in. d. §. si publi. in. v. tertia r̄la ē r̄c. licz ang. teneat cōtranū in. d. l. si vacā. in. v. venio ad b̄m̄ articulū r̄c. et vbi nō ob. q̄ inq̄sitiō ḡnalis r̄c. s. melior est opi. bar. sal. ¶ Ex q̄ dco tu iur dex sume cautelā q̄ in p̄nci. tui regim̄is facias fieri bānū ad pur gandū puicias malis hoibus. ml̄ tū latū vt cōphēdat homicidas, p̄ditores, sacrilegos, blasphematozes, fures, raptozes, adulteros, falsarios, icēdanos, et cōs hoies male cōditōis r̄ fame. Et subdas post specificā clausulā ḡnalē et cōtra omnē p̄sonā q̄ aliqd fecerit vt dixerit cōtra formā iuris et statutorū bonon. nā in oibus casibus exp̄ssis in t̄li inq̄sitiōe ḡnali vt et in silibus exp̄ssis poterit postea inq̄ri specialit̄ licz alias de iure i illo casu speciali n̄ potuissz inq̄ri. faciūt nōta in. l. s. et si q̄s. §. q̄sitiū. ff. si q̄ cau. et cle. si. de p̄cu. cū sil. q̄d p̄petuo nota. ¶ Ultima r̄la negatiua est r̄lanis. q̄m regulari ter sine accusatoze nemo pōt cōdenari vt. l. rescripto. §. si q̄s accusa tozē. et ibi glo. ff. de mu. et ho. Sal. aut in. d. l. ea q̄dē. in dicto. v.

J q̄st̄ cū atrocitā

ex utriusq̄ p̄m̄ p̄p̄t̄
r̄p̄t̄.

q̄sitiū ad p̄ncipiū
p̄ncipiū malis hoibus
et q̄d p̄t ḡnale

de d. d. negatiua
q̄ nō p̄t sine acc
cōtra p̄p̄t̄.

Et

In facultate mag. di.
de iure sit pmissa.

sz qz p̄t denūtiatiōes ⁊ c. et ibi. sz mibi videt q̄ p̄dictoz̄ conclusio
nō sit lege vl̄ rōne ⁊ c. nō tenet opi. bar. Alia rōne qz nō sequit̄ ac
cusator accusat sine metu calūnie. ḡ ⁊ iudex. qz sūt sepata. l. papi
rianus. ff. de mino. et accusator nō admittit sine metu p̄sumpte ca
lūnie. ḡ nec iudex p̄t inq̄rere. Preterea eoz̄ verba potius pbant q̄
iudex p̄t sp̄ inq̄rere sic q̄s accusare. sz nō tenet de p̄sumpta calū
nia. qz accusator nō tenet. et ecōtra tenet. qz accusator tenet. un̄ ip̄e
tenet glo. aliter t̄n̄ intelligēdo q̄ intelligat bar. **¶** Et ideo cū q̄rit̄
an facultas inq̄rēdi de iure sit p̄missa ad publicā vtilitatē. et vin
dictā. Aut q̄rit̄ an sit p̄missa hec. ⁊ c. vt sit sensus an de q̄libet cri
mine possit inq̄ri. Et dicit q̄ sic quicq̄d senserit glo. Quod p̄bat
p̄mo. qz accusatio de q̄libet crimine ē p̄missa. ḡ inq̄sitiō q̄ succedit
eius loco. ff. de iure pa. l. contra patronū. §. i. extra de symo. c. licet
heli. et sic ad eūdē effectū ne maleficia remaneāt impunita. Se
cundo qz inq̄sitiō ḡnālis fit ad effectū descēdēdi ad specialē vt. l.
iiij. §. i. ff. ad. l. iul. pecul. ḡ bñ sequit̄ q̄ in speciali de q̄libz delicto
p̄t inquiri. iux̄ illud ḡnāle. p̄t v̄nūquodq̄ tale. et illud magis. vt
in autē. multo magis. C. sacrosanct. eccle. et huic rōni dicit nō pos
se p̄stan bonā r̄nsionē. Un̄ dicit aut q̄rit̄ an iudex ex inq̄sitiōe spe
ciali possit cōtra certā p̄sonā p̄cedere nullo alio p̄bulo p̄cedente
p̄pter qd̄ posset cōstare iudici vere vl̄ p̄sumptiue p̄sumptiōe legi
tima de qua cōstaret illā p̄sonā delictū p̄petrasse. et dico q̄ non. et
ita intelligit̄ opinio glo. Et p̄t esse. rō vt iudiciū malignitas re
frenet. vt. l. ij. in fi. ff. de custo. et exh. reo. Si vero p̄bulo legiti
mo p̄cedēte. p̄pter qd̄ apparet iudici vere vel p̄sumptiue istā p̄so
nā id delictū p̄petrasse. dicit q̄ iudex cōtra illā p̄sonā p̄t inq̄i
sitiōne specialem facere. Pro cuius declaratione cū canonistis dat
talem conclusionē. q̄ vbi clamor validus puenit ad aures iudicis.
q̄ eius subditus diffamatus sit de aliq̄ delicto. iudex p̄t cōtra illū
inq̄rere. de quo est textus clarus in dicto. c. q̄liter. in pn. p̄bat. C. de
offi. rector. p. l. iij. et ex eo q̄ cōtra diffamationē inquisitione ḡnāli
iudex descēdit ad specialem. l. iiij. ff. ad. l. iul. pecul. Et est ratio
qz tale delictū non p̄t amplius sub dissimulatiōe transire. nec iu
dex debet indiscussum ius reipub. et maxime qn̄ scandalū vel p̄
culū posset oriri. ut in d. c. q̄liter. dūmō clamor iste p̄seueret ut. d. l.
iustissimos. et. c. qualiter. ita q̄ p̄oueniat ab honestis p̄sonis et nō
a maledicis. **¶** Itē q̄ sit a pluribus et sit verū ab vno et nō semel
t̄m sz sepe. et sepius et talis clamor debet esse cū diffamatione. et
iō iudex de tali diffamatione et avicinis et aliis notis debet inuesti
gare. et postea inq̄sitiōne suā formare. vbi autē talis clamor ces.

4
faret: nō potest inq̄sitiōē suā specialiter formare nisi talis p̄sona
vere vel iuris p̄sumptione de tali crimine esset suspecta. et sic iu
dici p̄ambulū sibi constaret viz talē tale delictum commississe
vt in inq̄sitiōe ḡnali rep̄at̄ deliquisse. ¶ Itē et q̄n iudex cogno
scit de delicto incidenter. Et est ratio. qz de his satis sibi cōstat vt
iudici. ideo nō p̄t sub dissimulatione trāfire. et reip. ius indisscussū
relinquere. Et h̄ etiā patz p̄ alios casus numeratos p̄ glo. in dicto
·G. publico. ¶ Itē p̄bat in eo q̄ accusationē instituit. et nō probauit
qz p̄sumit calūniasse vt. l. q̄ nō p̄basse. C. de calū. et iō qz cōstat sibi
vt iudici. p̄t de calūnia cōtra eū inq̄ri vt. l. j. e. ti. Sed his cessanti
bus iudex nō p̄t inq̄rere et sic loq̄t̄ opinio glo. et dicit salū. in dicta
·l. ea quidē. qd̄ nota p̄petuo. ¶ Tertio p̄ncipaliter est vidēdū qui
iudices possunt p̄ viā inq̄sitiōis p̄cedere. Distingue. aut ē cā meri
impij p̄ncipaliter. aut incidenter. aut est cā mere pecuniaria. Si
est cā meri impij p̄ncipaliter. tunc solus iudex habēs merū impiū
p̄t illud facere et nō alius. nec regulariter p̄t delegare vt. l. j. ff. de
offi. eius cui man. est iur. et. l. impium. ff. de iur. o. iu. Sinaūt causa
meri īperii incidit et in cā mere ciuili ⁊ pecuniaria. tūc q̄libet iu
dex corā q̄ criminalis cā incidit. p̄t de eo cognoscere. vt d. l. nullū
cū si. Et est rō. qz rōne incidētis cognitōis cā meri impij est deuolu
ta ad suā iurisdictionē. vt. l. q̄tiēs. C. de iudi. ita dicit ang. in dicta
·l. si vacātia. in v. vidimus mō q̄ iudices de q̄rto p̄ncipali articulo
·rō. ¶ Secūdo casu q̄n est cā mere pecuniaria et ciuili spectās ad
publicā vtilitatē. et in h̄ ang. in dicta. l. si vacā. in v. vidimus mō
qui iudices possunt inquirere ⁊ c. dicit. qz omnis iudex ad cuius no
ticiā factā spectat. talis cognitio potest in illa cā p̄ inq̄sitiōē pro
cedere. vt est textus in. d. l. si vacātia. et in. l. si quis inter. cum si.
¶ Quarto p̄ncipaliter q̄ro q̄t sunt necāria p̄ substātia inq̄sitiōis
Respōdeo qz quinqz. Primo ex pte iudicis inquirentis qz sit iudex
cōpetēs. alias nō valeret qd̄ ageret. C. si a non cōpe. iudi. p̄ totum
¶ Secūdo requir̄t ex pte rei cōtra quē inq̄r̄t viz qz sit suppositus
iurisdictioni inquirentis q̄ ad illū articulū. aut rōe loci vel delicti vt
·l. j. C. vbi de cri. agi op. alias nō posset cōtra eū de crimie inquire
re. vt in. c. si diligēti. de fo cōpe. ¶ Tertio requir̄t ex pte cause de q̄
inq̄r̄t qz sit sufficiēs qz non sup̄ omni crimie de iure ciuili p̄t inq̄ri
vt sup̄ dictū ē. qd̄ t̄n̄ intellige vt sup̄ dixi s̄m salū. ¶ Quarto req̄
r̄t ex pte cē incidētis in inq̄sitiōem. qz requir̄t qz fama publica a
fide dignis p̄cedat. et nō semel s̄z sepius. et sit tāta qz generet scā
dalū. et sine piculo celari nō posset vt in. c. j. et. c. q̄lib̄ et q̄n. et. c. cū
oporteat. et. c. ad petitionē. de ac. ita d. ang. i. dca. l. si. vacā. in v. h̄

si cognoscit a alio
mā p̄t.

lan q̄ non p̄bat p̄sim
calūniasse.

Qm iudices p̄t p̄
inq̄sitiōis p̄t.

et a iud.

M. etia qz s̄m inq̄sitiō

vero articulo 7c. et si ista diffamatio non precedat inquisitio non precedet.
 Fallit in pluribus casibus. et maxime quando reus est p[ro]ns et non opponit. quia
 tunc etiam sine diffamatio[n]e precedet inquisitio. ut in c. ij. de accu. in. vj.
 Item fallit in inquisitio[n]e generali contra caput et membra. et in c. j. de offi.
 ordi. et sic syndicus p[ro]tatis qui inquit contra p[ro]tate[m] et sit caput. et eius
 officiales. et sic membra p[ro]tatis inquirere etiam non precedit diffamatio[n]e.
 Tertio fallit quando ad denunciationem officialium procedit. ut l. ea q[ua]e de. C.
 de accu. Quarto fallit quando inquit de mero officio. et non ad postu-
 lationem vel querelam alicuius. ut d. c. j. de off. ordi. Quinto quando iudex
 inquit ex necessitate sui officij. vel ubi dicitur periculum animarum. ut no. in c. ad
 nr[ati]am. de iuriur. Un[de] si statuto cauere quod p[ro]tatis inquirat de tali delicto
 et si non fecerit pena[m] sibi imponit. t[ame]n de tali crimine p[ro]tatis inquirere est dif-
 famatio[n]e non precedit. al[iter] possit inquirere si vellet. Sed si non artat a
 statuto. tunc regulariter requiritur quod diffamatio precedat nisi in casibus sup[er]
 dictis. ut in c. q[ua]r. et in c. inquisitio[n]is. de accu. ita dicit ang. in d. l. si uac[an]-
 tia. in v. de hoc v[er]o arti. et in v. fallit ubi inquitur. Sexto p[ro]nci-
 paliter requiritur ex parte forme inquisitio[n]is. quia si non habet debitam formam
 non tenet. ut in d. c. q[ua]r. et c. inquisitio[n]e. fa. l. j. §. j. ff. si me. fal. mo. dix.
 ita dicit ang. in d. l. si uac[an]tia. in v. dixi etiam quod requiritur. et ista for-
 ma est quod requiritur quod p[ri]mo cite[atur]. ut no. ang. in d. l. si uac[an]tia. in p[ri]-
 ar. in cle. pastoral. de re iudi. Secundo quod apponatur locus et t[em]p[us]. sicut in
 accusatio[n]e. l. libello[rum]. ff. de accu. quoniam iudex inquirens succedit in locum
 accusato[n]is. p[ro]terea in subscriptio[n]e ad pena[m] talionis. quia non debet se
 subscribere. ita dicit bar. in d. §. si publico. v. q[ua]ro v[er]u[m] in inquisitio[n]e de
 beat apponi annus. et in v. vnu[m] q[ua]ro v[er]u[m] in inquisitio[n]e iudex. et
 ang. in d. l. si uac[an]tia. in v. ite[m] q[ua]ro an in inquisitio[n]e debeat apponi lo-
 cus. et v. ite[m] q[ua]ro an iudex teneat ad pena[m] talionis. et sal. in d. l.
 ea q[ua]e de. v. s[ed] si p[er] denunciationem. Et licet in libello civili sit necessaria co[n]-
 clusio ut no. in l. j. ff. de ede. t[ame]n in libello criminali accusatorio vel in
 inquisitio[n]e est necessaria conclusio. quia ius claudit ad pena[m] sine iudice. ut l. j.
 ff. ad turpill. ut voluit bal. in l. edita. C. de ede. Sed de consuetu-
 dine accusator claudit dum petit eum puniri s[ecundu]m formam iuris et statu-
 to[rum]. et iudex inquirens claudit apponendo clausulam illam super quibus omnibus
 et singulis. ita dicit bar. in d. §. si publico. v. tertio q[ua]ro v[er]u[m] inquisi-
 tio[n]e. et ang. in d. l. si uac[an]tia. in v. ite[m] q[ua]ro an inquisitio debeat contine-
 re conclusionem. requiritur t[ame]n quod fiat in scriptis sicut libellus ordinari-
 us in civili fit in scriptis. ut in autem. offerat. C. de litis test. et quod a-
 pud acta registretur. ita dicit azo in summa. in autem. de exhib. re. in
 §. sancimus. in fi. glo. magne. Et ita tenet ang. in d. l. si uac[an]tia.
 in v. ite[m] q[ua]ro an quando fit inquisitio fieri debeat libellus. Requiritur etiam

10. q[ua]o 272. g. off. l. 1.

2. d. q[ua]er. de mero officio.

regl[ati]o non dicitur
offi[ci]o imp[er]i p[ro]tatis ista.

10. m. q[ua]r. et d. apponit
et in l. 10.

10. sur. loco. m. p[ro]tatis.

no. p. pmo
in. r. r. r. r.
Aut m.
rogans.

q̄ anteq̄ fiat inquisitio reus interroget̄ sup̄ eo q̄d cōtinget̄ inqui
 nis alias si p̄mo formarē inquisitio et postea interrogaret̄: non va
 leret vt̄ in. c. ql̄iter. q̄ debet̄ igit̄. de accu. S3 ang. in. d. l. si vacā. in
 .v. p̄cedit̄ aut̄ in inquisitiōe ordine r̄c. dicit q̄ de cōsuetudine hoc
 nō seruat̄. qz̄ imo sp̄ ante fit̄ inquisitio. et postea interrogat̄. Sed
 d̄cm ang. p̄cedit̄ q̄n̄ format̄ inquisitio reo absente. Si at̄ est p̄ns
 et informā officialis! tūc sp̄ officialis diligēt̄ et cū tortura inter
 roget̄ reū in camera pluries. et b̄n̄ videat̄ sup̄ q̄ formare inq̄sitio
 nē debeat. et post eius interrogationē format̄ inquisitionē. sed nō
 est nccē q̄ sup̄ inquisitiōe lis cōtestet̄. qz̄ hic non est actor q̄ nō ē da
 re cōtestationē. Licz̄ t̄n̄ nō fiat̄ lit̄is cōtestatio! t̄n̄ debet̄ fieri p̄ iudi
 cē interrogatio et p̄ reū r̄nsio. vt̄ p̄ patebit̄ in glo. sup̄ verbo cōsti
 tutus r̄c. q̄ r̄ndet̄ r̄c. Et maxime cū in aliquibus casibus absens
 possit de iure dānari. vt̄. l. iiii. ff. de sicca. et ex forma statutoꝝ cōit̄
 cōtra absentes p̄cedit̄. ergo nō pōt̄ lis cōtestari. Ita dicit ange. in
 .d. l. si vacā. in. v. Itē q̄ro an in cā inquisitiōis debeat̄ lis cōtestari
 Et p̄dca oīa p̄cedūt in crimibus grauibus. qz̄ iste sollēnitates re
 quirunt̄. s3 in casibus leuibus sollēnitas iuris, v̄l statutoꝝ in mō p̄
 cedēdi et cōdēnandi nō req̄rit̄. ar. in autē. nisi breuior̄es. C. de sen.
 ex. p̄. reci. puta si q̄s repertus fuenit ad ludū hasardi v̄l cū armis
 v̄l de nocte. Si pena est pecuniaria et parua! tūc in his nō req̄rit̄
 ordo iuris et statutoꝝ nec req̄rit̄ q̄ format̄ processus, sed sufficit q̄
 fiat̄ mādatū sibi q̄ soluat̄ penā. etiā si statuto caueat̄ q̄ de omni
 delicto iudex teneat̄ facere processum. qz̄ intelligit̄ in delictis gra
 uibus, nō aut̄ in huiusmodi leuibus. Ita elegāter dicit bar. in. l. le
 uia. circa fi. ff. de accu. Et ne posses errare q̄ crimina dicunt̄ leuia
 vide p̄ bar. in. d. l. leuia. et plenius per eundē bar. in. l. nō solū. q̄ si
 mandato ff. de in iur. v. sed huius gratia quero r̄c.

Itē q̄ro an in cā inquisitiōis debeat̄ lis cōtestari

Quinto p̄ncipaliter q̄ro ex q̄bus causis inq̄sitio possit̄ ipugnari
 1° q̄ sp̄ pōt̄ impugnari q̄n̄ deficit̄ aliqd̄ de natura v̄l substantia
 nccariū ipsius inquisitionis. et hoc est regulare in omni actu vt̄ ex
 tali defectu semper possit̄ ipugnari. vt̄. l. cū hi. q̄ si p̄toꝝ. ff. de trās
 ac. Ita dicit ang. in. d. l. si vacā. in. v. de tertio articulo p̄ncipaliter
 r̄c. Sed salū. in. d. l. ea q̄dē. in. v. s3 qz̄ p̄ter denūciationē. et in. v.
 quarto q̄ro de exceptiōe dilatoria r̄c. alius exordiedo cōcludit̄ q̄
 q̄dā sunt̄ exceptiōes respiciētes permissionē inq̄rēdi, q̄dā personā
 iudicis cōcernētes, q̄dā eius q̄ltatē et officiū attēdētes. Excepti
 ones ad p̄missionē inq̄rēdi pertinētes et respiciētes id̄istincte p̄nt̄
 opponi. puta nō ē tali p̄missum de hoc crim̄e inq̄rere. et p̄cedit̄ ex
 ceptio. attēto q̄ de oī delicto non pōt̄ inq̄ri. alias secus, pro q̄ facit̄

qz sufficit dare instantiā. i. q. i. sic urgeri. et est tex. cū glo. in l. credi
tori. ff. de no. o. nū. uel qz n̄ pōt inq̄ri cōtra me qz nō sum diffamat⁹
nec ad aliqd cōtra me p̄cedi p̄t in. d. c. qualr. Et isto casu habebit
iudex de hoc p̄ambulo cognoscere. alias nō poterit ad ulterioza p̄
cedere ut. l. non ignozat. C. qui ac. non pos. Secūdo mō p̄t opponere
exceptiōes tēdētes contra personā iudicis. ut quia sunt inimicitie
capitales ut est glo. in. c. qualiter. ij. extra de accu. 7 l. s. habebit op
ponēs probare. Et aduerte b̄m bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul.
in. v. q̄rit utrū cōtra iudicē 7 c. ubi dicit qz regulariter omnis exce
ptio q̄ opponit cōtra accusatozē. p̄t opponi cōtra iudicē. excepto eo
qđ concerneret. qz est m̄gratus. allegat de elec. c. diuersis ut puta
qz nō sit magistratus. ul. qz habeat plures uno semel inq̄sitos. istud
nō p̄t opponi. ar. l. cū hi. §. j. ff. de condi. inde. Ita dicit sal. in dicto
loco. si autē opponeret exceptionē incōpetētie rōe iurisdictionis ca
rētie et p̄t opponi. C. si a nō cōpe. iudi. l. j. Item p̄t opponi qz iste iu
dex nō p̄t declarare inquisitionē obscurā. et eius uerba quā forma
uit eius p̄decessor. Ita dicit bar. in. l. inter stipulante. §. j. in ultima
colūna. v. Idē puto in iudice inq̄rente. ff. de uer. ob. Quedā sunt
exceptiōes respiciētes p̄sonā offēsi ut qz est malpagus q̄ ex forma
statuti non est audiēdus, nec in civili, nec in criminali. Et si oppono
tu iudex nō potes inq̄rere reipublice noīe cū ipse offēsus nō possēt.
Et istā questionē format iaco. et bar. in. l. nō solū. §. quemqz. ff. de
iniur. ubi iaco. tenet qz tal̄ exceptio p̄t opponi. ut dicto. §. quēqz. In
cōtrariū allegat bar. §. usqz adeo. e. ti. Et plus nō dicit sal. i dicto
loco allegat cōtra iaco. glo. adiūctam cum textu. in. l. falsus. ff. de
falsa. **¶** Quia p̄pter diligentia. aut uerba statuti sunt in rē scripta
ut de iniur. illatis in malpagū ius nō reddat. et tūc p̄cedit opinio
iaco. p̄ quo facit dictus. §. quēqz. v. finaūt cū liberto. nā ubi uxor et
maritus erāt affecti et prohibiti agere iniuriarū. qz illator iniurie
patronus erat utriusqz. aut uerba statuti non sunt in rē scripta ut
malpagus nō audiat. uel malpago ius nō reddat. et tunc aut uer
ba aliq̄ p̄cedūt. aut sequunt̄ in statuto p̄ q̄ iniurie malpago illate
sunt p̄missē. 7 tūc etiā iudex inq̄rere nō p̄t. qz iuria est impunitis.
et ad hoc facit dictus. §. quēqz. in ver. ego puto. et sic inq̄sitiō esset
frustratoria q̄ p̄hibēda ut. l. nō cogēdū. §. sabinus. ff. de p̄cur. Itē
alia rōe qz iniurie inferēde in malpagū cōsentit respu. et sibi ad in
iuriā nō puocat. iō noīe ipsius inq̄ri non p̄t. ut. d. l. j. §. usqz adeo. in
fi. sic nec p̄r ibi ageret si cōsensisset uindcē facte de filio. Et p̄ hoc
faciūt leges in glo. ibi allegate. Aut talia sunt uerba p̄ q̄ apparet
qz malpago a statuto nō sint iniurie p̄missē. et tūc licet malpagus

9

nō debeat audiri v'l eidē ius reddi: tñ respublica de iniuria ei illa
ta potent pprio noīe cōqri. et iō republice noīe de vulnere illato in
malpagū poterit iudex inq̄rere. vt. d. q̄. vsq̄ adeo. nec ad h̄ discor
dat dictus. q̄. quēq̄. imo cōfirmat. nā p̄ iniuria nō leui illata patro
no liberte p̄mittat marito liberte pprio noīe expiri. 7 c. vt ibi in p̄n.
et in fi. et p̄ hoc accedat glo. in dca. l. falsus. et p̄ dca d̄ra an v̄ba
sint scripta in rē v'l in p̄lonā facit lex hec verba. ff. de adulte. 7. l.
aut q̄ aliter. q̄. fi. ff. q̄d vi. aut clā. quod nota. de qua actione etiam
vide p̄ pe. de ancho. in cle. 1. de seq̄s. posses. et fruc. Ang. aut in dca
. l. si vacantia. v̄. Itē iuxta p̄dicta q̄ro p̄ sine ciuitatis. 7 c. Similit̄
cōcludit q̄ q̄n̄ statutū facit maleficiū licitū. puta qz dicit nō soluēs
collectas. possit impune offēdi. et eidē ius in aliq̄ cā reddi non de
beat. tūc de maleficio cōmissio sicut nō p̄t p̄ accusationē p̄cedi. ita
nec p̄ inq̄sitionē. qz factū fuit licitū. q̄ nullomō p̄t puniri. et ille est
casus in dicto. q̄. quēq̄. Si vero statutū nō facit maleficiū licitum
sed tñ denegat audiētā iniuriā passo. qz statutū dicit q̄ nō soluē
ti collectas non reddat ius. tūc aut redditio iuris denegat p̄petuo
vt in questione p̄posita. et tūc vera est opinio ia. bu. q̄ nec p̄ inq̄siti
onem p̄cedi p̄t vt. l. filius. q̄. veteranus. ff. de p̄cur̄. Nec obstat glo.
in. l. q̄relam. C. de fal. vbi post. xx. annos falsi querela p̄petuo dene
gat. et tñ inquiri p̄t. qz illa glo. fm̄ ang. nō dicit verū. et est contra
di. q̄. veteranus. 7 ita dicit bar. dicētē i scolis audiuisse. Aut reddi
tio iuris denegat ad t̄ps. puta qz statutū dicit q̄ nō soluēt collectas.
ius nō reddat ad annū. et tūc cū v̄ba p̄prie sonēt q̄ ius nō reddat
ad petitionē nō soluētis. ex mero officio pōt inq̄ri. et ita loq̄t glo.
nōbils si diligētē inspiciat. C. q̄. accu. nō pos. l. j. C. de calū. l. j.

Quero an inq̄situs possit opponere exceptionē q̄ de crimie de q̄
inq̄rit ipse nouiter est accusatus. et si sic superueniat accusator. an
debeat filere inquisitio. dy. ponit in. c. actus legitimi. de re. iur. l.
vj. cy. ponit in. l. ea q̄dē. in fi. C. de ac. bar. in. l. iij. q̄. fi. ff. de adult.
post responsiones factas rōnibus. q̄ sic dicit q̄ si inq̄situs est forma
ta ad petitionē vel q̄relā v'l ob negligētā iniuriati. cessat accusa
tio. nec p̄t opponi talis exceptio. vt. l. ij. in fi. ff. de adul. Aut ista ces
sant. et tunc si accusator p̄sequit suā iniuriā quia tenet accusatio
cōtra talem inquisitionem. potest inq̄situs opponere. vt dicto. q̄.
fi. et. l. si cui. q̄. eidē. ff. de accu. **S**i vero nō p̄sequit suā iniuriā.
tunc de iure cōi pōt opponi talis exceptio. qz accusatio vt remediū
ordinariū preferit inq̄sitioni vt remedio extraordinario vt. l. in p̄
uinciali. in principio. ff. de no. o. nunci. nisi iudex comprehendat q̄
animo colludendi hoc fiat. vt. l. ij. q̄. fi. ff. de adulte. hodie autē cū

per statutū pmittat cōmuniter inq̄ri de omni crimine! nō p̄t tolli
inquisitio a tali exceptione. qz vnū ordinariū remediū non tollit a
liud. Ange. aut̄ in dicta. l. si vacātia. in. v̄. quero igit̄ an inq̄sitio sit
perueniens ⁊ c̄. Si q̄s subtiliter inspexerit. in effectu videt̄ dicere
idem q̄d bar. Salu. aut̄ in dicta. l. ea quidē. in. v̄. sed propter de-
nūciationes ⁊ c̄. et in. v̄. quero cū glo. an actus ⁊ c̄. aliquatū lū lati
us loquit̄. viz an accusator supuenit ante receptionē testiu. seu pro-
bationem aut post. Si ante aut negligētia pōt imputari accusa-
tori. et tūc non cessat inquisitio s̄z repellit̄ accusator. vt. d. l. ij. in fi.
Et est ratio. qz propter negligētiā se suspectū facit. et sic lex ma-
gis cōfidit de iudice vt in quarta ratione cy. Aut accusatori non
pōt negligētia imputari! tūc aut p̄sequit̄ suam. vel suoz iniuriā
et tūc audit̄. et cessat inquisitio. nisi diceret̄ iudici q̄ animo calūni-
andi et trāsigendi accusator venit. vt. d. l. ij. §. fi. Et est ratio. qz eo
colludēte vl̄ desistēte iudex pōt perficere. vt. l. ij. ff. de abol. et. l.
si cui. §. eisdē. ff. de accu. et pro tanto nō debet desistere a sua inq̄si-
tione vt in iij. rōna cy. **A**ut suāvel suoz iniuriam non p̄sequit̄
et nō audit̄. et sic inquisitio non cessat. et isto casu inquisitus nō p̄t
exceptionē opponere. **R**atio. qz in pari cā melior est cōditio possi-
dētis si iudex inquirens cum accusatore cōtēdat. et iudex est quasi
in possessione inquisitionis vel processus. igit̄ ⁊ c̄. **I**tem p̄occupan-
tis melior est cōditio. ff. de noxa. l. si quis a multis. Itē qz in iudice
est maior ratio q̄ p̄sequit̄ vindictā publicā offensi. et cū suo offi-
cio incumbat p̄spicere ne maleficia committant̄. fortius vt omis-
sa puniant̄. et sic nō p̄prio doloze cōmotus! credēdū est q̄ p̄sequat̄
fidelius nec accusator suū perdet intentū. qz potest assistere iudici
et necessaria preparare. Quod si nō fecerit! satis suspectū se red-
det. **N**ec est inquisitio remediū extraordinariū! si teneas q̄d sup̄
dixi. viz q̄ regulariter de omni crimine possit inquiri ad vindictā
publicā. tñ in casu quo possit iudex inquirere cū succedat locū ac-
cusatoris vt supradictū est. Itē est eligēdus vt idoneior. l. si plures
ff. de vi. et vi. ar. et. l. si plures. de accu. **T**ertio casu principali
qñ accusator venit qñ p̄batiōes sunt iā recepte in inq̄sitioe. et tūc
aut delictū iā erat probatū! et cessat accusator. Si vero delictū nō
erat p̄batū! tūc auditur accusator ne p̄iudiciū fiat accusatori ab-
solutio lata sup̄ inquisitione. et sit ratio rationis ne delictum re-
maneant impunitum. **I**tem si teneas q̄ post presentata testifi-
cata! potest iudex de nouo recipere ad veritatem criminis eruendā
vt no. bar. in. l. j. in fi. ff. de questio. etiā post cōclusionē cē. qz iudex
pōt testes accusatoris examinare absqz nouo processu. ne differat̄

10

sententia absolutoria vel cōdenatoria. Et p̄dicta q̄n coram eodem iudice inquirete fit accusatio, sed q̄n corā alio q̄ est paris potesta- tis: an iudex accusatiōis possit obijcere iudici inq̄reti ne super inq̄- sitione procedat: dicit bar. in dicta. l. ij. de adulte. q̄ sic. ar. q̄ sic. l. sepulchri. et quod ibi notat bar. ff. de sepul. vi. q̄nimo. dicit q̄ cū sua interfit possit suā iurisdictionem tueri. vt. l. j. ff. si q̄s ius di. nō obtē. Pro hoc allegat. c. j. de offi. ordi. q̄d tu nota qui es inquisitus vt isto casu facias q̄ ille iudex corā q̄ vertit accusatio notificet et p̄testet vt supra iudici inquireti. r̄. q̄d placet. vtz in casibus in q̄- bus accusatio faceret cessare inquisitionē. alias secus. Et aduerte q̄ bal. et ang. in. l. si feruus pluriū. §. ij. ff. dele. ij. dicit. q̄ si q̄s procurauit accusari vt euitet inq̄sitionē q̄ talis procuratio nō sibi p̄dest imo in inq̄sitione p̄cedit per illū tex. sed raph. ibi tenet contrariū per. l. at q̄ natura. §. cū me absente cum ibi nota. ff. de nego. gest. nec ob. ille. §. ij. qz ibi ille textus considerauit vt videret colludere vel p̄curauit vt iniuste deferet fisco. Ego at̄ credo q̄ sit mltū ad- uertēdū an ista p̄curatio fiat aīo colludēdi vel nō vt patz p̄ p̄dca

¶ Quero an trāfacciōe interposita sup crimine impediāt q̄n iu- dex possit inq̄rere vel sup inq̄sitiōe inchoata possit p̄sequi. Notāt bar. et ia. in. l. trāfigere. C. de trāfac. et bar. in. l. si manitus. §. si ne za-

¶ Quero an iudex inq̄res, et nō p̄bās inci- uerit. ff. de adulte. dat in turpillia. Uidet̄ tex. q̄ sic. in. l. nam ad eos. ff. ad turpil. et tñ glo. et bar. ibi alit̄ intelligit. et dicit q̄ si inq̄rit ex necessitate officij vt. s̄. dixi q̄ sit excusatus a p̄sumpta calūnia. vt no. bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. et etiā excusat̄ ne incidat in turpillia. nisi sit in euidēti calūnia. vt dicta. l. nā ad eos. §. j. q̄d bñ nota. r̄. c̄.

¶ Quero an de delictis cōmissis p̄ subditū rōe originis in alieno territorio: in territorio originis possit etiā p̄ viā inq̄sitiōis p̄cedit̄. Adofre. et ia. de bel. in. l. j. C. vbi de cri. agi. op. tenet q̄ nō. qz inq̄- sitio regularit̄ ē p̄hibita. et ptinz ad vindictā publi. ciuitas at̄ ori- ginis nō offēdit̄. s̄. tr̄a vbi ē cōmissum delictū. Idē tenet gaudinus. Idē te. io. an. in addi. spe. i. ti. de ope. iudi. addi. §. j. S̄z cy. ibi te. cōtrariū. qz inq̄rere ptinet ad ordinē p̄cessus. iō īspiciūt̄ ordo loci iu- dicij. vt. l. ij. C. quēad. te. api. r̄ sic poterit inq̄rere de delicto cōmiss̄ fo ī territorio alieno vt. l. si q̄s in h̄ genus. C. de epi. et cle. Et idem tenuit bar. in. l. j. C. de sū. tri. et fi. ca. Subdit̄ tñ q̄ pena dēt̄ īponi s̄m̄ statuta loci delicti. nō s̄m̄ statuta loci inq̄sitiōis. q̄d tñ nō placz bal. in. d. l. j. C. de sū. tri. et fi. c. i. v. vlt̄er̄ q̄rit̄. et i. v. posito q̄ q̄s. vbi di. q̄ tutior ē opi. q̄ iudex originis possit inq̄rere. qz obliga^o seq̄t̄ delinquētē. nā noxa caput sequit̄. merito p̄t per p̄p̄riū iudicē puni- ri. etiam inquirendo nō attenda q̄litate loci sed p̄sone q̄ est affecta

de publi. iudi. l. is qui reus.

Quero an q̄s possit inq̄rere c̄tra officialē suū delinquentē? Dic
aut deliq̄t in officio. et p̄t. vt. l. ij. C. de spoz. Si v̄o extra officiū. et
tunc si crimē nō esset notoriū. nō p̄t. qz esset suspectus. vt. l. senatus
et qd̄ ibi glo. et bar. de off. p̄. Aut est notoriū ita q̄ iudex nō l̄
nisi punire. et tunc p̄t. vt. l. si q̄s forte. §. si q̄s. et ibi bar. ff. de pu.

Quero an iudex possit inq̄rere c̄tra aliquē delinquentē in fami
liā suā? Istā q̄onē ponit cy. in. l. j. C. ne q̄s in sua cā. et bar. in. d. §.
si q̄s. et cōcludūt q̄ aut crimē est notoriū. et tūc p̄t. p̄cedere. qz ces
sat cā suspicionis. ar. l. ea quidē. C. de accu. Aut nō est notoriū. et si
delictū cōmittit c̄tra officiū p̄ncipalit̄. et nō c̄tra p̄sonā officialis.
tūc p̄t. p̄cedere et punire vt. d. §. si q̄s. Secus si delinq̄t c̄tra p̄sonā
vt. d. l. senatus. vide plene Inno. et Jo. an. in. c. expte. de ver. sig. et
plenius p̄ dñm pe. de ancho. in. cle. j. de fo. cōpe. et vide bonū. tex.
in. c. j. de penis in vi.

Quid aut si duo officiales eiusdē iudicis simul delinquūt. an iu
dex sit idoneus in cognoscēdo et puniēdo? bar. i. d. l. senatus. in fi.
dicit. q̄ sic. qz cessat cā suspitiōis. facit. l. nō solū. §. j. ff. de ri. nup.

Quero repit̄ vnus heremita mortuus. v̄l vnus aduena fuit in
terfectus a Ticio. ignozat̄ nomē interfecti. an c̄tra Ticiū homici
dā possit inquiri. et valeat inq̄sitiō. vel accusatiō. lez ignozat̄ nomē
occisi? Dic q̄ sic. vt est glo. singularis. ij. q. viij. §. libelloz. et no. bal.
et de ymola. in. l. q̄t̄ es. §. si q̄s nomē. ff. de here. insti. cetera aut̄ re
spiciētia materiā inq̄sitiōis. dicat̄. in glo. i. v̄bo fama pu. dic vt ibi

Que fit et fieri intēdit̄. **R**otāda sunt ista v̄ba. qz non solū
d̄r q̄ fit s̄z etiā d̄r et fieri intēdit̄. q̄si velit nō solū p̄ns t̄ps. s̄z etiā
futurū cōprehēdere. et manifestare q̄ d̄cī dñi p̄tas et iudex volūt
et intēdit̄ ex eoz̄ mero officio p̄ inq̄sitiōnē p̄cedere in casu q̄ scri
pto. postea in specie deducto. et in toto p̄cessu vsqz ad sn̄iam inclu
sive sic dicit bar. Sil̄iter q̄n p̄curator i p̄ncipio libelli dicit. Ticius
p̄cur̄. et p̄cur̄. noīe agit. et agere intēdit̄. et signat futurū t̄ps. qz
licz postea in p̄cessu obmittat p̄cur̄. dicere p̄curatori noīe. t̄n intel
ligit̄. p̄curatori noīe agere. qz apparet exp̄sse de sua p̄meua intēti
one q̄ in toto illo p̄cessu. et sic etiā in futurū intēdit̄ agere. p̄cura
torio noīe. ita dicit elegāter bar. in. l. si. stipulatus. §. gn̄i logonus. ff.
de v̄. ob. in vltima colūna. Unde licet postea in d̄co p̄cessu in aliq̄
actu nō appareat q̄s adū fecerit. p̄tas iudex. v̄l sub noīe p̄prio. vel
sub noīe dignitatis. v̄l officii inq̄sitiōnē fecit ex mero officio. v̄l q̄
mō illa clausula in p̄ncipio apposita est tante potētie. q̄ facit q̄ p̄
sumat̄ per viā inq̄sitiōis ex mero officio p̄secutū esse p̄d̄cm p̄tate
et iudicē maleficioz̄ vsqz ad finē quod nota.

Iudicē maleficioꝝ.) **I**udex enī cāꝝ ciuiliū tm̄. et sic q̄ habz iurisdictionē tm̄ iux̄. l. impiū. in fi. ff. de iur. o. iu. et. l. ea q̄. §. mgra tus. ff. de mino. nō pōt de causa criminali cognoscere rglariter, vel punire nisi pōt dcm̄ est. s̄. in glo. sup̄ v̄. hec est q̄dā inq̄sitio.

Tertio pncipalr̄ vidēdū est. ad hoc enī vt aliq̄s possit de maleficijs rglariter cognoscē et punire. opoztet q̄ habeat merū impēniū. d. l. impiū. in pn̄. et ibi bar. et. l. iubere cauere. e. ti. et. l. j. ff. de offi. eius cui mā. est iur̄. facit q̄d no. bar. in. l. inter ueniētes. ff. ad munic. **J**udex enī cāꝝ ciuiliū tm̄ et si iurisdictione sua esset. progata nō pōt de cā criminali cognoscere. sic ecōtra. etiā et iudex maleficiōꝝ nō pōt de cā ciuili iudicare. vt. l. solemus. §. latruculator. ff. de iudi. etiā si sua iurisdictione in causis ciuilibus fuerit. progata. l. testnta oia. et ibi cy. et bal. C. de testa. et no. cy. et bal. in. l. si q̄ ex consensu. C. de epi. audi. et bar. in. d. l. inter uenientes. q̄d est verū si pncipalr̄ iudex maleficioꝝ fuisset aditus sup̄ ciuili. etiā ex progatiōe. secus si incidēter. vt q̄ cognoscit de furto. criminalr̄ p̄t iudicare ultra pena furti q̄ res ablatare situat. vt dicit glo. et bar. in. l. interdū. §. q̄ furē. ff. de furt. Et inno. in. c. cū opoztet. de accu. Debet tñ dcm̄ iudex et alius ptās et qlibet alius iudex publice iurare q̄ officiū suū faciet bona fide et sine fraude, remoto p̄cio. et qlibet pactione illicita. vt. l. fi. et ibi bal. ff. ad. l. iul. pecul. Si q̄d aut̄ p̄ cussionē, siue barratoriā accepit. totū illud teneē cū q̄druplo restituere. vt. l. j. C. e. ti. et ibi bal. q̄ pena trāsit in hēdē official. licz̄ otra eū lis n̄ fuerit ctestata. uel ad hēdē eius nihil puenit. l. ij. et ibi bal. e. ti. nā officialis d̄z habere mūdas manus. vt. l. oēs. et ibi bal. e. ti. Et de barratorna d̄z a qlibet accusari. l. iubemus. e. ti. et ibi bal. et et ab eo a q̄ extorsit. dūmō q̄relā porrigat̄. certū t̄pus. vt. l. vnus q̄sq̄. et ibi bal. e. ti. q̄d no. p̄ sindicatu otra aliq̄s officiales barratornos.

Vero officio.) **I**sta v̄ba de n̄itate et vtilitate. et cū m̄isterio apponunt. qm̄ qn̄ agit p̄ accusationē. nō fit ex officio iudicis. s̄ ad ptis petitiōz. vt dicā statī in glo. se. facit. l. rescripto. §. si q̄s accusatorē. ff. de mut. et homi. Et nota q̄ dicta v̄ba ex mero officio sunt multū vtilia apponi in inq̄sitione. Nam p̄ talia verba apposita in inq̄sitione nō est necesse q̄ p̄cedat diffamatio. nec est necē q̄ copia inq̄sitionis reo tradat. vt. c. qualiter et qn̄. et. c. inq̄sitionis. de accu. Ita dicit ang. in dicta. l. si vacātia. in v̄. de q̄ vero articulo. in v̄. itē fallit vbi iudex inq̄rit ex mero r̄c. alias nō appositis dictis v̄bis ex mero officio. nisi diffamatio p̄cederet et alia non pōt p̄cedere. q̄d p̄petuo nota in practica. licz̄ aliq̄ q̄ nō ponderat dcm̄ ang. illa uerba inq̄sitionis non c̄sueuerint apponere. Tu tamē semp̄ dicta v̄ba

apponas Et qd importet et significet verbu ex mero officio vide ang. et inno. in simili. in l. v. in pn. ff. de ver. ob. et facit tex. et glo. in. Nec a mero insti. de re. diui. et ibi dixi.

h

Necno ad qrela Ticiij. scripti.) **I**ste no est pprie accusator licet qrelet vl instiget iudice vt inqrat. qd patet. qz no facit ea q sunt necessaria in accusatiõe. viz q se subscribat et pstat fideiussore. et alia de qbusj. Sz vnu sp teneas meti. q t'is ad cuius instatiã qrela et instigatione iudex inqrit siue iudice sollicitauerit. si in qstio no pbat. tenet pena turpill. et etiã odemnet in expensis. sic si pncipaliter accusasset. et no pbasset accusatione. vt est tex. glo. et bar in l. in senatus. q an eos. ff. ad turpil. qd singularit no. et tene meti. Uerũ qz hõ congruetius qz alibi tractari p̄t de accu. iõ tractabo materiã accusatiõis. **E**t no q accusare est aliqz i libello reũ criminis facere vl deferre ad vindictã. ita dicit azo in summa. C. de ac. de q plene p hosti. e. ti. in pn. facit. C. q ac no pos. l. cu roibus Et pmo scias q qlibz q ad accu. alicuius criminis pmittit. in suo libello accusatiõis iuramentũ p̄stare debet q no accusat aõ caluniãdi. ita dicit bar. in l. is q reus. in. v. sz qro qmõ eũ. s. dixerit q licz. 7 c. ff. de pu. iu. **S**cdo requirit q se subscribat seu inscribat ad penã talõis. vt. l. iij. C. q ac. no pos. et ibi cy. bal. ang. et sal. et i. l. si cui. in. pn. et ibi bar. ff. de ac. et spe. de ac. in pn. in. v. his igit fide ratis. **I**te subscribat se subituz eadẽ penã si no pbat. quã reus pateret si pbaret. vt. l. plene et fi. C. de ac. et dz p se aut p aliũ si nesciat scribere se subscribere. vt. d. l. libelloz. et autẽ. gñaliter. C. de epi. et cle. Et no. sal. in. l. iij. vide bonũ tex. in. c. tue. de pcur. c. sup his de ac. Sz hoc pcedit de iure. sz de cõsuetudie no e necãria subscriptio. vt no. bar. in. l. si cui. in pn. et in. l. libelloz. ff. de ac. Sz de iure eẽ hõ fallit in. l. quis. et. l. ij. C. de adul. et hoc de iure antiq hodie võ secus. vt in autẽ. vt mri. et euie. q. fi. C. de adul. **I**tem fallit in crimie abigeatus. vt. l. j. de abige. et hõ cu agit de crimine criminaliter. Si vero agit ciuilitet. non est necessaria inscriptio et sic ad penã applicãdum sibi. secus si ageret ad penã pecuniariã. que tamen applicari debeat fisco. quia tuc etiã diceret agi criminaliter. vt est glo. singu. in. l. iij. q. j. ff. de sepl. viola. et tunc etiã est necãria subscriptio. **I**sta distictio pbat expsse i. l. fi. ff. de pua. deli. Et idẽ si agat de crimie criminalitẽ pviã exceptionis. qz q excipit. pprie no accusat. et sic se no subscribz. et hõ eẽ patz si crimẽ obiciat p viã exceptiõis n e punibile. vt. l. lucius. ff. de ifa. nec ob. l. vbi de fal. qz id accessõne ex officio iudicis no pncipalit fit. g no e attẽdẽ dũ vt. l. si q̄s nec cam. ff. si de cer. pe. Si võ n simpli excipit. sz ipu gnat qz petit puniri illũ cõ q̄ excipit. et tuc dz subscribẽ. ita in hõ vltimo dixit bar. in. d. l. si cui. in pn. et sal. in. l. iij. C. q ac. non pos.

ad querela

in materia accusatiõis

Si vero procedat per denuntiationem non est necessaria subscriptio. ut
l. ea qdē. C. de ac. **A**duertas tñ s^m ang. in l. iij. C. q̄ ac. nō pos.
q̄ licz qñ crimē obijcit tñmō ad repellendū nō sit nccaria subscri-
ptio. tñ obijciēs p̄t inuianū oueniri indistincte nisi pbat. qd nō p
bavit. p̄t potētā aduersarii. v̄l qz fuit deceptus a testibus. et ap-
paret q̄ non anio inuianū fecit. iō inuianū nō tenet. et ita tenet
Jo. an. in spe. ti. de accu. in v̄. pone vsq; ad finē. **T**ertio requirit q̄
fideiussorē prestet de accusatiōe. psequēda vsq; ad finē. sicut actor
tenet facere in ciuili. ut in autē. q̄lter. C. de epi. et cle. et est tex. in
l. iij. C. q̄ ac. nō pos. qz loquit in plali numero. et ibi sal. in p̄n. Et
q̄ se inscribat ad penā talionis. et de lite. psequēda h̄t locū. siue cri-
mē sit publicū. siue p̄uatu. ut. d. l. iij. cū glo. et sal. in p̄n. Et satis ē
q̄ in criminali prestet fideiussorē p̄dictū añ litis contestationē. ut
l. senatus. q̄ q̄ p̄t. ff. ad turpil. **Q**uarto requirit ut ius dicat in
carceribus. ut sicut accusatus stat in carcere. ita et accusans. ut si
nō probet. possz postea sustinere similitē penā. et sic ne pena sit elu-
soria. ut est casus in l. finali. C. de ac. **Q**uō intelligoverū qñ reus eē
esset detētus. qz ē tale delictū q̄ nō est fideiussoribus relaxadū. iux
nota. in l. j. ff. de custo. reo. Alias aut si reus nō cōparet. accusator
nō debet stare detētus p̄us q̄ reus. ut est casus in l. nullus. C. de ex
hi. re. Et idē si accusatio fiat de crimine cuius pena sit pecuniaria
nā sp̄ reus veniet fideiussoribus relaxandus. qz posito q̄ accusator
nō p̄baret. et sic teneret ad similitudinē sup̄licii. tñ snia p̄t habere
effectū q̄ quis accusator non sit detētus. cū p̄stet fideiussorē de accu-
satiōe psequēda. ar. in l. gñaliter. C. de epi. et cle. ar. l. grece. ff. de
fideiusso. et ista bñ nota. qz vidi multos peritos errare. Adde tñ q̄
licz eē accusator debeat stare detētus vna cū malefatore. tñ rela-
xabit h̄q̄dato delicto. licz adhuc lata nō sit snia. qz nō p̄t esse am-
plius suspitio q̄ aut colludat. aut nō p̄bet delictū intentatū. ita di-
cit sal. in l. nullus. in fi. C. de exhi. reo. qd no. bar. aut in l. penul. q̄
ad crimē. in p̄n. scdē colū. ff. de publi. iu. dicit. q̄ hodie coiter ex for-
ma statutoꝝ ytalie hoc nō seruat q̄ accusator stet detētus. qz ut
plurimū ex forma statutoꝝ accusator nō tenet ad formā talionis
Tu at si statuta sunt. debes illa obſuare. alias at teneas et obser-
ues qd. s. dixi de iure. et vult etiā bar. in dco. q̄ ad crimē.

Quero an q̄libet possit de crimie accusare? **R**o. distingui debz
crimē publicū a p̄uato. Nam in crimie p̄uato regulariter nō ad-
mittit̄ ad accusandū nisi cuius interest ut videt̄ velle glo. l. fi. in fi.
ff. de p̄ua. delict. quod limita. nisi sit tale delictū p̄uatum ex quo in-
troducit̄ pena pecuniaria applicāda fisco. qz q̄libz de p̄lo admit

tū ad accusandū p̄ illa pena et pecuniaria q̄ applicari debet fisco
nō pro interesse offēsi. ita vult glo. singularis. et dy. et bar. in rubri
ca de popu. ac. p̄ q̄ facit. l. j. C. de iure fisci. et. l. iij. ff. de p̄uari. sed
bal. in. l. si aduersus. C. de furtis. tenet cōtra glo. et bar. et vide per
eūdē in. l. j. C. qui accu. nō pos. vbi dicit pe. q̄ ipsis dissimulātibus
iniuria nō puniret. **I**tem est cōtra. d. l. iij. ff. de p̄uari. **I**tem ius et
obligatio q̄ ex facto out̄ coheret persone quā factū tāgit vt. l. licz
. q̄ ea obligatio. ff. de p̄cu. nō ob. dicit ipse glo. in rubrica. ff. de po
pu. ac. qz illa loquit̄ de ciuilibus actionibus q̄ veniūt ex edicto p̄to
ris. **N**ā sic populares eo ip̄o q̄ pena fisco applicat̄. ad penā at̄ cor
poralē popularis actio nō int̄cat̄. licet in defectū pecuniarie q̄nqz
pena officio iudicis imponit̄. vt. l. si id qd. ff. de iur. o. iudi. **N**ec et̄
ob. l. si. ff. de litigio. qz alienatio tēdebat ibi ad impeckendū effe
cū iudicij. et sic delictū in rē ipsam nō in p̄sonā. **N**ec ob. de sepul
viola. l. qui sepulchra. qz est speciale ibi. qz ibi deliq̄t in religiosa
vñ est sacrilegiū. **I**tem ibi lex vltra p̄cedit. ff. de p̄ua. l. j. **I**tem nō ob.
. l. ff. de iure fisci. qz ibi non est pena criminalis. sed defert̄ in fiscū
ex cōtractu. vel ex cōtumatia. vel dic q̄ illa lex indistincte loquēs
debet intelligi p̄^m aliam distinctionē legū. **I**tem in criminali fiscus
nō est creditor nisi lata sn̄a. vt. l. si qua pena. ff. de. v. sig. et sic añ
sn̄iam nihil p̄tinet ad fiscū qd̄ possit dici debitū. post sn̄iam ergo
q̄libet potest denūtiare qd̄ est publicū et fiscale. **I**tem et cōtra glo.
et bar. videt̄ etiā textus aptus in. d. l. si. in fi. vide aliqd̄ p̄ iohānē
de ymolā in. l. j. ff. de pub. iu. **S**i vero est ille q̄ suā vñ suoz̄ iniuriā
vñ vindictā p̄p̄iā vñ suoz̄ vel rē suā familiarē p̄sequit̄. potest in
crimie puato accusare. vt. d. l. si. ff. de p̄ua. delic. et. l. si. ff. de iniur.
et. l. si. ff. de furtis. et. l. si. ff. de p̄ua. delic. per bal. facit glo. singula
ris in. l. emancipatus. **C**ū emācipati. ff. de col. bo. et etiā pōt agē
ad penā applicādā tm̄ sibi. et d̄ agere ciuilit̄. et criminaliter ad
vindictā publicā. et d̄ agere ciuilit̄ et criminaliter. vñ p̄ agere ad
penā applicādā tm̄ mō sibi. et d̄ agere ciuilit̄ tm̄. vñ et pōt agere
ad vindictā publicā. vñ ad penā et pecuniariā applicāda fisco et
tūc tm̄ d̄ criminaliter agere vt̄ est glo. singularis in. d. l. iij. q. j. de se
pl. vi. et ibi bar. **N**ā de vnoqz crimie publico vñ puato out̄ du
plex actio. vna ad cōmodū iniuriati. et d̄ actio in factū q̄ ē ciuilis
aut ad vindictā vñ penā fisci. et d̄ criminalis. et de h̄ est tex. in d.
. l. si. ff. de p̄ua. delic. et in. l. si. ff. de fur. et in. l. si. ff. de iur. et in. l.
q̄ in noie. ff. de falsis. **E**t p̄dicta p̄cedūt quando delictū cōmittit̄
in p̄sonā certam. alias si in incertā. vt̄ puta statuto cauet̄ q̄ q̄cun
qz blasphemaerit deum. quicūqz portauerit arma. quicūqz iue

rit de nocte: puniat in .x. tūc ad accusandū talē reū quilibet ad-
mittit. qz cū certa et determinata nō sit psona passā iniuriā ne de-
licta maneāt impunita. quia psona offēsa nō cōquerit vt deus et
respublica. nō q̄libet de populo ad accusandū admittit. qd nō. In
crimine aut publico regula est q̄ q̄libet admittit ad accusandū.
Et sic regula est pmissiua. et tene bñ mēti. q̄ non tm̄ pmittit ciuī
dicta accusatio de publico crimine. s̄ et iā cuilibet forensi. ita dicit
bar. in. l. 19. q̄ reus ff. de pu. iu. quē sequit̄ io. de ymola. sup glo. par-
nul. in. v. et ciuis r̄c. qm̄ iura indistincte loquunt. facit. l. j. §. de seq̄s
ff. de sus. tuto. Et qz nō pōt reddi rō diuersitatis inter ciuē et fo-
rēsem. Et pro hoc et facit qd no. 1a. de are. et bar. in. l. in puiciali
§. fi. ff. de no. o. nūci. et facit glo. in. l. iij. §. penl. ff. ne qd in lo. pu.
et p hoc p̄ adduci qd no. de ymola. in rubrica. ff. de pu. iu. et ppe
tuo nota. et qd dixi q̄ cuilibet ciuī et forensi est pmissa publi. accu-
satio est verū nisi q̄s lege statuto vl̄ cōsuetudine p̄hibeat. vt. l. qui
accusare. cū p̄libus legibus sequētibus. ff. de accu. et qd ibi nota.
et plures alios q̄ repellunt ab accusatōe ponit spe. in ti. de accu. in
fi. et no. glo. in rubrica. C. q̄ accu. nō pos. et ibi bal. et sal.

Quent̄ tm̄ p declaratiōe an oē crimē r̄lariter sit publicū vel p̄
uatū. Dic regulariter q̄ oē crimen d̄z puatū nisi lex exp̄mat q̄ sit
publicū. vt. l. iij. in fi. ff. de puari. et ibi bar. in. l. j. ff. de pu. iu. et ibi
bar. et ymo. et in. l. fi. ff. de puā. delic. et in. l. ij. ff. de ousilio. In cer-
tis tm̄ crimibus r̄lariter oē crimē est publicū. Primo si committit̄ in
deū vel in sanctos. C. de hereti. l. arriani. et supradictū est. Secūdo
si committit̄ in sacerdotibus. C. de epi. et cle. l. si q̄s in hoc genus.
Tertio si committit̄ in mgr̄atibus vsurpando vel defēdēdo. vt. l. j.
C. de puā. carce. et. l. fi. ad. l. iul. de vi. pu. **Q**uarto qm̄ committit̄
in religionē diuinā. vt. l. fi. ff. ad. l. iul. pecul. **I**tem est publicū p̄
qd offēdit̄ oē genus hoīm. C. de male. et mate. l. fi. qz nō committit̄
cōtra singulārē psonā sed cōtra generalē psonā. **I**tem in delicto
in q̄ offēdit̄ in certa psona cōsiderato actū sed cōsiderata potētia
iniuriati. pōt cadere in quēcunqz. vt. ff. de iureiur. l. eū qui. §. in po-
pularibus exēplū in appēso et ang. in. l. fi. ff. de puā. delic. tenet q̄
isto casu etiā mutinēsis trāsēs p istā ciuitatē pōt agere cōtra ta-
lē q̄ habet aliqd appēsum. Et id tenet Jo. de ymola. in. l. iij. ff. de
pu. iu. all. et in. l. j. ff. ne quid in lo. pu. S̄ ang. in. l. j. de pu. iu. tenz
cōtrariū. qz nō est interesse mutinēsis tueri ius ciuitatis bononie. et
hoc credo verius. facit. l. in puiciali. §. fi. ibi oēs ciues. ff. de no. o.
nūci. nō ob. glo. in. d. l. j. §. pe. qz ibi loq̄t̄ qm̄ sunt de eodē p̄lo licet
esset de alia cōtracta siue de alia ciuitate. In q̄bus sup̄dictis crimi

14

nibus quilibet admittit ad accusandum r'anter. Fallit in aliquibus
p'fonis q' p'hibent de publico crimine accusare. ita dicitur in rubrica
C. q' accu. nō. pos. **P**rimo ergo p'hibet accusare mulier. et est rō
fragilitas sexus. vt. l. de crimine. C. q' ac. nō. pos. nisi p'sequat suam
vel suozū iniuriā. vt. l. ij. ff. de accu. et isto casu in accusando p'ferē
oībus accusare volētibus q' nō p'sequunt suā v' suozū iniuriā vt est
casus in. l. vxor. C. qui accusa non pos. in. v. nisi ad te. et ibi sal. Si
aut masculus et femina p'sequunt suozū iniuriā. et tunc et si mas-
culus sit in vltiori gradu p'ferē masculus vt. l. iij. ff. de libe. cau.
et q' masculus admittit ad accusandum de iure cōi. femina de iu-
re speciali. vt. l. eius militis. §. militia. ff. de testa. mili. Ita dicit sa-
li. in dicta. l. vxor. Si vero femina p'osequat suozū iniuriā. et mas-
culus nō et veniant simul ad accusandum. p'ferē femina. facit. l. j.
§. sociū. ff. de postu. ita dicit sal. in. d. l. vxor. Quādo aut nec mas-
culus. nec femina p'sequunt suam v' suozū iniuriā et in casu in
quo mulier p't admitti iuxta nota. in. l. de crimine. et quod ibi no-
sal. C. qui accu. non pos. et tūc si masculus iste alias est abilis p'ferē
si vero inabilis est. tūc locus est gratificatiō. vt. l. iij. §. sed et
si mulier. ff. de ho. lib. exhi. ita dicit sal. in. d. l. vxor. **S**z aduer-
tas q' tunc cū admittit mulier ad accusandum. debet se subscribere
ad penā talionis. alias nō admitte. vt. l. de crimine. C. q' accu. nō
pos. **I**te fallit in casibus notatis p' glo. et bar. ff. de accu. le. ij. in
quibus etiā mulier ad accusandum admittit. et p' glo. in. d. l. de cri-
mine. et bal. et ang. ibi addunt ad glo. alios casus. viz in crimine
heresis vt. l. manicheos. C. de hereti. et c. vergētis. extra. e. ti. **I**te
in crimine sacrilegij. l. si quis in hoc genus. C. de epi. et cle. et ij. q.
. j. in p'mis **I**te in crimine simonie. l. si quemq'. C. de epi. et cle. **I**te
qñ pastor ecclesie dilapidat bona ecclesie. vt extra de simo. c. licet
heli. v. in alijs. Quos casus enumerat etiā specu. in tit. de accu. in
fi. et sal. in. d. l. de crimine. In quibus casibus nō tm̄ femina sed q'
libet admittit. excepto inimico capitali. vt. c. per tuas. et ca. licet
heli. de simo. **S**ecundo casu principali prohibetur accusare etiā
de publico crimine accusatus suū accusatorem. vt. C. qui accusare
non pos. l. neganda. et credo q' sit ratio quam assignat iuriconsul-
tus in. l. is qui reus. ff. de publi. iudi. videlicet q' non relatiōe crimi-
nis. sed innocentia reus debet purgari. et ita vult cy. in dicta. l. ne-
ganda. Nam ante nomē rei receptum inter eos pōt etiā sumi a-
ccusatorē accusare. sed post suū nomē receptū inter reos nō. vt ha-
bet in. d. l. is qui reus. et. l. neganda. Et est ratio q' qñ fit ante no-
men rei receptū inter reos videtur iniuria habita ex accusatione

de eo facta ppulari incōtinēti qd licz. l. vi. vim. ff. de vi. et vi. ar.
Sed qñ vellet accusare post nomē suum receptū. videt̄ magis fa-
cere ad vindictā. et sic non licet vt notat̄. in. d. l. vt vim. **Tertio**
nō admittit̄ ad accusandum qui facit siue accusat alieno nomine
vt. l. ij. C. qui accusa. nō pos. et per cōsequēs procurator. actor. cura-
tor administratoris noīe accusare non possunt. vt ibi. et idē in fin-
dico vniuersitatis sindicario noīe vt dic̄ ibi sal. in. v. extra glo. q̄
ro. r. c. Quando ergo vult admitti debet accusare proprio nomine
ad vtilitatem tñ sui dñi ac principalis. vt ibi dicunt doct. et bar.
in. l. ij. ff. de acc. iu. §. j. v. dix. bar. q̄ cautela est q̄ tutor dicat talis
tutor accusat. q̄a intelligit̄ tutoris noīe satis est. vt. l. si post mortē
in. pn. ff. qñ ex fa. tu. Si pprio noīe debet accusare. intelligit̄ vt de-
bet. s̄ illa cautela nō placet. qz eo ipso q̄ dicit talis tutor et sic fa-
cit mētionē de officio videt̄ facere in dubio tutoris noīe. vt ē casus
notabilis in. l. si. ff. de instito. r. c. Et in predictis est rō iudicio meo
ex pte rei ne iudicia sint delusoria. qz si pcurator vel defēsor succū-
beret. reus aufugeret. **Itē** ex pte actōis est. qz ipse debet subire
penā talionis. et detineri in carceribus q̄ nō p̄t ire. **Itē** qz dili-
gētius cām suā facit. p̄ se q̄ p̄ aliū. De q̄ p̄ bar. et de ymola in. l. pe-
nul. §. ad crimē. ff. de pub. iu. **Quarto** p̄ncipaliter nō admittit̄
ad accusandum qui renūciat tacite v̄l exp̄sse accusationi. vt. l. ac-
cusationē. C. q̄ accu. nō pos. et. l. si ea. et est rō p̄pter varietatē et in-
cōstātiā euitandā. vt. l. in cause. in. pn. ff. de procur. **De** h̄ at̄ an
possit renūciari. et an valeat renūciatio. no. bar. in. l. si maritus. §.
si negauent. ff. de adul. dic vt ibi. et j. dicā. Ex q̄bus at̄ verbis in-
ducit̄ repudiatio v̄l nō. no. ple. sal. in. d. l. si ea. **Quinto** repel-
lit̄ fr̄ frem accusare. vt. l. si magnā. C. q̄ ac. nō pos. Ratio est. p̄pter
coniunctionē sanguinis q̄ est immutabilis. vt. l. iura sanguinis. ff.
de re. iuris. q̄ etiā pacto et volūtate priū nō pōt tolli. l. ius agnati-
onis. ff. de pac. qd ē verū in magnis delictis. s̄ in leuibus pmittit̄
accusatio. vt in. l. sororē. C. q̄ ac. nō pos. **Et** aduertat̄ qd dixi de
fr̄e intellige et̄ de naturali tm̄. vt no. sal. in. d. l. si magnū. **Sexto**
ab accusatiōe repellit̄ infamis. vt. C. q̄ ac. nō pos. l. crimis. Ratio
est p̄pter p̄sumptā maliciā. qz qui semel malus r̄c. vt. l. cassius. ff.
de senato. v̄l est ratio s̄m cy. q̄a si ille q̄ accusat non p̄bet. p̄dit ex-
timationē et famā. vt. l. si. C. de ac. Sed ille q̄ est infamis non p̄t
pdere famā. qz iā amisit vt. l. cognitiōz. §. j. ff. de va. et exor. cogni.
Ad idē et̄ facit. l. ij. C. vt j. certū t̄pus. In certis tñ casibus admit-
titur. vt. l. famosi. ff. ad. l. iul. maies. quod intelligit̄ secūdam glo.
in. l. qui iudicio. ff. de accusa. et dicā j. in glo. super verbo cherap.

tradito la toua patria in .v. q̄s potest accusare de hoc crimine ⁊ c̄.
 Et intellige de infame infamia iuris nō facti tm̄. vt l. q̄ accusare
 in pn̄. et ibi bar. ff. de ac. et l. infamē. ⁊ ibi bar. ff. de pu. iu. et sal.
 in .d. l. crimis. C. q̄ ac. nō pos. ⁊ ang. et ymo. in l. is q̄ reus. ff. de pu.
 iu. **S**eptimo repellit̄ ab accusatione excommunicatus propter
 periculū participationis. vt. c. pia. extra de excep. li. vi. **O**ctauo
 repellit̄ qui habet duos accusatos. vt. l. cum rationibus. C. qui ac.
 non pos. et est ratio propter turpem questum euitandum. vt. dicit
 textus in l. qui accusare. ff. de accu. si tm̄ habet plures tenet. p̄ces.
 sus si non opponat̄. Fallit in crimine adulterij. vt. no. bar. in l. hos
 accusare. §. lege. ff. de accusa. et sal. in l. cum ratioibus. C. qui ac.
 cusa. nō pos. **N**ono prohibet̄ alūnus. l. iniquum. C. qui accusa.
 non pos. Et est ratio quia iniquitas et ingratitude beatū hominē
 esse nō sinunt et ingratitude deficcet fontem diuine pietatis. facit
 l. si nō fortē. §. libertas. ff. de condi. indebi. **D**ecimo phibentur
 familiares et liberti accusare dominum vel patronū suum vel eo
 rum heredē etiam extraneum. vt. l. penul. et fi. C. qui accusa. non
 pos. Et est ratio q̄ nō est permittendum his q̄ calcaneū erigant
 contra dominum vel patronū suum. vt. l. ij. C. de liber. et eoz̄ lib.
 Et intelligunt̄ familiares etiā si non sunt conducti ad mercedem
 sed familiares intelligunt̄ secundū vsū cōmunē loquēdi. vt. no.
 glo. in c. litteris. extra de ac. facit. l. si. §. si que. et it̄ glo. C. de his
 q̄ ad eccle. cōfugi. et no. sal. in l. si q̄s ex familiaribus. C. qui accu.
 non pos. quod est verū nisi in crimine lese maiestatis heresis et ali
 orū q̄ habent̄ in l. vix ex certis. ff. de iudic. ita habet̄ in dicta. l. si
 quis. et ibi sal. **U**ndecimo prohibentur milites. C. qui accusa.
 non pos. l. non prohibent̄. Et est ratio quia militibus exercitijs
 operam dare debet̄. vt. l. milites. C. de procur̄. Et idē in milite ce
 lestis militie vt in clericō. ar. l. consulta diuina. C. de testa. et. l.
 repetita. C. de epi. et cleri. et facit glo. no. bar. et io. de ymola in. l.
 milites in pn̄. ff. de re iudi. Et idē in milite caufarū vt in docto
 re militanti. nanq̄ patroni caufarū. vt. no. glo. in .d. l. milites. et
 facit. l. aduocati. et. l. fori. C. de aduocatis diuerso. iudi. et quod no.
 glo. et bar. in dicta. l. miles in pn̄. Sed sal. in dicta. l. non prohi
 bent̄. dicit q̄ in militibus nostri temporis non est prohibitū accu
 sare. etiā de aliena iniuria. quia non iurant neq̄ exercēt stipēdia.
 et vt plurimum negociantur. vnde in eis cessat ratio prohibitionis
 vt allegat spe. et Johannes andree qui hoc tenent in titulo de ac
 cusa. v. item excipitur. q̄ est miles ⁊ c̄. pro quo facit quod no. cy. in
 l. ij. C. de iur̄. et fac. igno. **D**uodecimo prohibet̄ pupillus. vt. l. ij.

et ij. ff. de accu. et est ratio ppter fragilitatē etatis et carentiam
intellectus. vt. d. l. ij. §. si pupillus. et ibi. bar. **Q**uid in adulto.
glo. in dicto. §. pupillus secundū opi. hugo. tenet q̄ minor viginti
annis non potest accusare. sic non pōt esse testis in criminali. vt. l.
testimoniū. ff. de testi. qz accusare et testimonium ferre procedunt
a pari. vt. l. qui cū maior. §. j. ff. de bo. liber. igit̄ et hanc partē te-
nent doctores in. l. ij. C. qui accu. non pos. et bar. in dicto. §. pupil-
lus. quod nō placet. Nam regula est permissiua. quia quilibet p-
mittat̄ nisi expresse reperiāt̄ prohibitū. vt. l. qui accusare. ff. de ac-
sed solum pupillus prohibet̄. igit̄ nec est bonum simile quod faci-
unt de testimonio. quia q̄ minor viginti annis non possit esse testis.
est exorbitans a iure communi. cum pubes regulariter possit esse
testis. vt. ibi no. ergo non debet trahi ad exemplum. vt. l. quod nō
ff. de legibus. et maxime quoniam est diuersa ratio. Nam multi
prohibent̄ esse testes. qui non prohibent̄ accusare propter preiu-
diciū quod magis inferit̄ in testimonio q̄ per solam accusatiōz.
fa. l. iij. C. de testibus coniuncta. l. ij. in pn. ff. de accu. et pro hoc be-
ne facit glosa. notabilis ad multa. in. §. consequens. in glo. ij. insti.
de suspec. tuto. de hac tñ questione vide latius sal. in dicta. l. ij. C.
q̄ accu. non pos. in v. expeditis igit̄ 7 c. et p̄ ista pte videt̄ casus in
l. clarū. C. de auc. p̄stan. vbi loquit̄ siue accusent siue accusent̄. et
tamen quos primo simpliciter vocat minores viginti quinque ānis.
postea vocat pupillū et adultū. et ita clare cōprehendat etiā mi-
norē xx. ānis. **E**x q̄ p̄t̄ tertiodecimo inferri q̄ etiā furiosus re-
pellit̄. ar. l. fulcimus. §. adeo in fi. ff. et q̄. ca. in pos. ea. **E**t etiā
xiiij. p̄t̄ inferri q̄ surdus, mutus, et mēte captus, 7 idē in prodigo
et ceco. qz isti repellit̄ ab ac. in. l. j. §. p̄ casū. et §. cecū. ff. de postu.
et insti. de cura. §. mēte captus. et dicto. §. adeo. et. l. is. cui. bonif. 7
ibi bar. et. l. j. et ibi bar. ff. de ver. ob. Qd̄ dixi de surdo. itellige si-
plicit̄. alias si esset surdaster q̄ posset audire. vt. no. i. l. discretis. C.
q̄ testa. fa. pos. tūc iste posset accusare vt. dca. l. §. p̄ casū. et ar. l. j.
in fi. ff. de ac. et ob. qd̄ tñ sane est intelligēdū si linguā h̄t expedi-
tam. si autē lingua caret. licet audiret credo q̄ non admitteat̄ ad
accusandum. qz nō posset exp̄mere corā pretoze. ar. l. j. ff. de postu.
Quintodecimo repellit̄ qui habet merū imperium. ff. de accu.
l. qui accusare. Et est ratio propter potētiam litigantis. sed ego
credo q̄ sit alia ratio quia si ipse esset falsus calūniator. nō posset
puniri pena talionis. quia durante officio. nō potest cōueniri vt. l.
nec magistratus. ff. de iur. hec in carceribus retineri pōt. vt. nccio
fieri debet. vt. l. fi. C. de accu. qz incōueniēs esset q̄ magnus magi-

stratus teneret in carceribus ergo videns se succumbere durante officio cum non posset interim conveniri aufugeret. et sic pena talionis non haberet locum. facit quod non. bar. in simili in l. penult. § ad crimē. ff. de pub. iudi. **Ex** quo sequitur quod minor magistratus potest accusare. quia predictae rationes in eo cessant. igitur 7c. vt. l. adigere. § quis. ff. de iure pa. nā etiā durante officio conveniri et incarcerari potest. vt. d. l. nec magistratus. igitur 7c. **Decimosexto** repellitur qui precium accepit vt aliquem accusaret. vt. d. l. qui accusare. § penult. **Ratio** propter suspicionem eminentem ratione turpis solite negotiationis. **Decimosextimo** repellitur qui alias prestavit falsum testimonium in aliqua alia accusatione. vt. l. alij propter. ff. de accu. **Ratio** est propter suspicionem quia presumitur quod sicut alias in accusatione tulit falsum testimonium. ita etiā proferat falsam accusationem. que procedunt a pari. vt. l. q. cum maior. § j. ff. de bo. que libe. facit quod non. glo. in l. ij. § j. ff. de accusa. **Decimo octavo** repellitur pauper vt. l. nonnulli. ff. de accusat. **Et** aduertas quod pauper dicitur quo ad istum actum accusandi vel non qui non habet quinquaginta aureos in bonis. Et est ratio quia lex ista se declarat vt ibi. aut stabit in arbitrio iudicis si sit pauper vel non vel alias regulariter fit. vt no. glo. in auten. preterea. C. unde vir et vxor. et ita dicit bar. in simili. in l. si constat. in pn. ff. so. ma. Et est ratio. quia pauper repellitur propter sinistra suspicionem. et propter necessitatem imminente. sic etiam a testimonio repellitur. vt. l. iij. in prin. ff. de testi. quia in accusatione procedimus prohibendo. sicut in testimonio. vt no. in l. ij. ff. de accusa. Sed istud de paupere intelligitur nisi sit fidelis et diligens. quia tunc posset accusare vt est glo. ordinaria in dicta. l. nonnulli. ff. de accu. **Decimonono** repellitur socius eiusdem criminis. vt. l. filium. C. de libe. cau. **Ratio** est propter delicti participationem. quia noli meā festucam, sed tuam respicere trabem. et quia nil dolosus doloso. vt. l. viro atq. vxore. ff. so. ma. Quomodo autem repellens possit facere vt socium ab accusatione remoueat ne videatur fateri delictum. no. glo. in dicta. l. si quis filium. et bar. in dicta. l. qui accusare. **Vicesimo** repellitur inimicus capitalis. ar. notatorum. in l. labeo. ff. de arbi. et. l. inimicitie. ff. de his q. vt indig. et. l. iij. § fi. et ibi bar. ff. de adimē. lega. Et quod inimicus repellitur tenet bal. et ang. in l. is qui reus. ff. de publi. iudi. pro quo facit auten. si dicatur. cum ibi no. C. de testi. et in c. cum petrus matriconella. extra de accu. sed ymola ibi in dicta. l. is qui 7c. tenet contrarium de iure ciuili. de iure mero canonico fateatur quod inimicus repellitur. et assignat rationem inter testem et accusatorem. dicit vt ibi p. eum

de pauper

Armo rno

Sed tñ pcedēs opinio obseruat̄ et tenet̄ cōmuniter. **¶** Vicesimo
p̄mo repellit̄ filius etiā emancipatus p̄ leui iniuria accusare pa-
trē. sed p̄o graui si ciuilit̄ agit. nō p̄t vt. l. hi tñ in p̄n. ff. de ac-
cu. ad instar liberti. vt. l. si adulteriū. §. liberti. ff. de accu. vl̄ si ciui-
liter agit. potest cōmode. nō agit criminaliter. vt. l. vna. C. de fal.
Filius vero in potestate etiā p̄ graui nō accusat. sed cōtra patrē
implozat officiū iudicis. vt. l. si laones C. de ept. et cle. vide bar. in
glo. in. l. qui accusare. §. liberti. ff. de accu. sed plenius sal. in. l. ini-
quum. C. qui accu. nō pos.

¶ Quero si p̄dicte p̄sone accusauerūt. et non fuit oppositū an va-
leat p̄cessus. Bar. in. l. ab accusatiōe. ff. ad turpill. tenet q̄ sic. et
iste sunt exceptiones que debent opponi ante litem contestatā. iux̄
.l. si maritus. §. p̄scriptiones. ff. de adulte. Sed ego credo q̄ etiam
post litem contesta. aliquos ex his iudex ex officio suo p̄t repellere.
vt sunt milites, mulieres, infames, excōmunicati. et similes. facit
quod no. in. l. ita demū. C. de p̄cur. coniuncta. l. quos p̄hibet. ff. de
postul. et etiam de aliquibus credo iudiciū ipso iure nō tenere vt
est in furioso, mēte capto, pupillo et simili. qz cū careant sensu. cla-
rū est q̄ iudiciū aliq̄mō nō tenet. qz habet loco abutētis. vt. l. si q̄s
cū nullū. §. ij. ff. de iure codicil. facit. l. fulcimus. §. adeo in. fi. ff. ex
q̄. cau. in. pos. ea. Et p̄dicta vendicāt sibi locū nisi suā vl̄ suozū in-
iuriā p̄sequant̄. et sint iudicij et discretionis capaces. qz ois ad-
mittit̄ ad accusandū. vt. l. hi tñ oēs in p̄n. ff. de accu. **¶** Itē p̄dca
sunt vera in iudicijs publicis et p̄uatis nō que pareūt actionē vel
accusationē passo dānū vel iniuriā tantum. Item sibi et suis tātū
et nō cuiilibet de populo. Regula est q̄ quilibet cui ius competit.
pōt accusare et exceptiones statī supradicte aliq̄ nō omnes. tamē
sibi locum vendicant in p̄uato delicto. **¶** Quidam vt infantes et
furiosi et intellectu carētes et similes sui natura repellunt̄ a limi-
ne cuiuslibet iudicij publici vel p̄uati. quia nō possunt se subscri-
bere ad penam talionis nec alia facere que sunt de substantia ac-
cusationis. de quo supra dixi. facit lex. ij. et quod ibi notat glosa. et
docto. in. l. ij. C. qui accusa. non pos. **¶** Quidam ex his repelluntur
moribus vt femina. et hi p̄p̄riā iniuriā vl̄cisci possunt. et etiam
suozum. vt. l. ij. ff. de accusa. dic tamē summō qñ suozū iniuriā vin-
dicāt non superfit alius idoneoz eis qui possit dictā iniuriā vindi-
care. vt. l. senatus. C. qui accusa. non pos. **¶** Quidam repellunt̄ a
iure ciuili. et horum quidam p̄opter infamiā. et isti aut incho-
auerunt accusationem ante infamiā et non repelluntur. vt. l. is
qui reus. aut post infamiā et repellunt̄ nisi suā vl̄ suozū iniuriā

psequant̄ in dca. l. hi tñ. **Q**uidā repellunt ppter periculū par-
 ticipatiōis. vt excōmunicati. 7 isti simpliciter repellunt in dicto. c.
 pia. et no. bar. in. l. viro atq; vxore. ff. so. ma. et in. l. cū mulier. e. ti.
 et. l. de pupillo. §. penul. et ibi bar. ff. de no. op. nūci. **Q**uidā re-
 pellunt rōe p̄iudicialitatis. vt. l. fi. C. de accusa. **Q**uidā rōne
 ordinis. vt. l. denunciasse. §. queritur. ff. de adul. **Q**uidā p̄ofter
 magnam reuerentiam. vt. l. penul. in fi. C. qui accusa. non pos.
Quidam p̄ofter euidentem calumniā. vt. l. quicunq; maior. §.
 patris. ff. de bo. liber. **Q**uidam p̄ofter ingratitudinē. vt. C. q̄
 accusa. nō pos. l. hi qui. et ita summat bar. istos casus in. l. j. C. qui
 accusa. non pos. quod nota. Omnes enim p̄sone que prohibent̄ ac-
 cusare liberos. prohibent̄ etiā pariter et seruos accusare. ut est ca-
 sus singularis in. l. seruos. et ibi bar. ff. de accusa. cū ergo iste per-
 sone simpliciter sint prohibite. remanet regula vt dixi q̄ quilibet
 regulariter admittit̄ ad accusandū.

Quero ergo vna cū bal. in rubrica. C. qui accusa. non pos. pone
 statutū dicit q̄ de homicidio quilibet valeat accusare. an admit-
 tatur minus legitimus accusator. bal. in dicta rubrica. v̄. quero si
 statutum dicat 7 c. arguit̄ p̄mo q̄ non. qz intelligit̄ quilibet scz a-
 bilis. vt. l. vt gradatim. §. sed si lege. ff. de mu. et ho. **I**n contra-
 rium determinat q̄ verba statuti debēt aliquid operari. vt. l. j. ff.
 ad muni. et sic quilibet alias prohibitus admittit̄ ad accusandū
 illo casu. quod est verū nisi quis esset p̄hibitus a iure diuino. vt ex
 cōmunicatus. aut iure nature vt infans. furiosus. et mente captus
 Nam accusare est beneficiū quod odiosis non dat̄. vt est in banni-
 tis. nec etiā natura impeditis vt. l. lucius. §. lutiū titius. ff. dele.
 ij. §. Mulier. et minor viginti ānis si est doli capax. et inimicus. et
 ceteri qui iure cōmuni vel hominū cōsuetudine regulariter repel-
 lunt̄ isto casu admittunt̄ quia videt̄ dispensatum cum eis. ar. l. si
 qñ. C. de inof. testa. **I**te admittunt̄ isto casu forēs ad accusan-
 dū si scdm ius cōs accusatio pmittit̄ de dicto crimine. alias secus.
 quia nō est de illo populo. vt. l. si non speciali. C. de testa. **I**n iustici-
 tñ admittunt̄ quia dicunt̄ esse de populo sue ciuitatis cui subsunt
 vt in autē. de questore. post pn. Sin autē statutū induceret nouam
 p̄uisionē. vt puta q̄ qlibet possit de dāno dato accusare. an mu-
 lier isto casu poterit̄. bal. ibi dicit q̄ nō. q̄a intelligit̄ de p̄sone abi-
 li ac legitima. vt. l. j. C. de sacrosanct. ec.

Quid si statutum inducit delictum vbi alias de iure non erat.
 vt ne quis vadat de nocte. et dat potestatem cuiilibet accusandis

Dicit ibi bal. in fi. q. hoc statutū limitat quia solū persone abiles ad accusandum admittuntur. et nō alie. vt dicta. l. j. C. de sacrosancta ecclesia. Nec per hoc q. dat potestatem cuilibet accusandi efficiē nec dicitur crimē publicū quo ad effectum publici iudicij. et sic q. efficiatur infamis damnatus. et q. non possit interuenire procurator. et quo ad alia. Ratio. quia hoc nō inducit aliqua lege publica iudiciorum. sed est publicum quo ad alios effectus. assumendo publicum large. Ita dicit bar. in. l. j. in fi. ff. de pu. iudi.

Quent etiam bal. ibidē circa finē, quid si statutū alterat penā delicti publici, an desinat esse publicū propter hoc? Dicit q. nō. vt notat Jacobus de butrio. in. l. seruū quoq. §. publice. ff. de procurator. et nō. bal. in. l. eos. C. de accusa. Crimē enim dicitur publicū per aspectū ad ordinationē iudicij et eius qualitatem. nō per respectū ad genus pene et publica iudicia. lex intētata facit. non pena. Sed tu latissime de hoc vide bar. in. l. j. ff. de publi. iudi. v. vltimo quero statutum et vbi in effectu post multa dicit. q. si statutum alterat penam super homicidio. non accusatur accusatiōe descendente ex statuto. sed accusabitur lege publicorum iudiciorū. et sic de siccanijs. Sed si statutum inducit nouum nomē delicti. et nouā speciē. vt quia falsitati imponit nomē barratorie. seu aliud vocabulū. tunc accusabitur accusatione descendente ex statuto. et dānatus non efficitur infamis. q. non est damnatus publico iudicio.

Ultimo in dicto loco qrit bal. qd si statutū artat ius cōe restrigēdo publicā accusationē ad certas personas? Res. adhuc durat crimē publicū. q. in illis psonis ius publicū seruat. ar. ff. q. cuiusq. vniuer. l. sic. in fi. et ē textus notabilis. C. de adul. l. quis. Idē nō. bar. in. l. j. in penul. q. ff. de pu. iudi. **U**num tamē scias q. quotiens de aliquo crimine est pena mortis naturalis, vel civilis? q. est crimen publicum. vt. l. j. ff. de publi. iudi. et quod ibi late nō. bar. quod bene nota q. quotiens ex lege, vel statuto pro aliquo delicto est pena mortis etiam civilis? q. quilibet admittit ad accusationē licet lex nō dicat expresse q. tale crimē sit publicū dūmō nō dicat expresse q. sit priuatum.

Quid autem si ex aliquo delicto debeat lingua amputari vel aliquod membrum mutari? Respondet bal. in rubrica. C. de iure fis. libro decimo q. si delictū punitur tali pena per. l. antiquam xij. ta. distinguitur. Aut punitur per legē publicorum iudiciorum. et est publicum. aut per aliam legē. et est priuatum. vt. d. l. j. ff. de

publi. iudi. Aut puniē per. l. nouā imperatoriā, vel statutoriam!
 tunc aut delictū ob quod erat imponenda pena fuit commissum
 in rem extimabilem. puta in facultates tuas. quia ratione delicti
 mei multum expendisti. tunc dico q̄ accusatio non est publica sed
 tantum competit ei ius accusandi cuius interest. vt. C. de delato.
 l. omnes. in fi. l. x. et. no. in. l. fi. ff. de priua. delict. et de popula. a.
 cū. in rubrica. Aut committitur in rem inextimabilem. vt in cor-
 pus liberum vel in rem publicam! tūc accusatio est publica. et tūc
 maius delictum est. Ita dicit bal. in dicta rubrica. C. de iure fis. l.
 bzo decimo. in ver. quero iuxta p̄dicta. et ita intelligit de pace te.
 et de eius viola. S̄ si quis alium. quia hodie propter cognationem
 quandam que est inter homines! commissum in aliquod corpus!
 ab omnibus potest vindicari. vt. l. i. ff. de libe. exb. Ex quo ibi bal.
 dicit! q̄ si statuto dicitur q̄ quicumq; inciperit vineam alicuius! am-
 putetur manus q̄ non erit accusatio publica. Sin autem dicat q̄
 si notarius fecerit falsum instrumentum! amputetur manus. q̄ cu-
 i libet competit accusatio. quia deliquit in officio quod est publicū
 et accusatio erit publica omnibus illius prouincie siue territorii. et
 nō aliis. quia quantum ad alios illa statuta vel consuetudines sunt
 priuati iuris. Ex quo etiam infert! q̄ licet in statuto pro furto sit
 pena mortis! tamen non est publicum crimen, nec omnibus cōpetit
 accusatio. quia ad utilitatem priuatam datur. et expresse dicitur
 q̄ est priuatum crimen. in l. fi. ff. de priua. delict. que omnia nota.
 Et quia vidisti supra q̄ persone prohibite accusare possunt. p̄-
 sequi suam vel suorum iniuriam.

Quero ergo que contineantur appellatione suorum? Respon-
 det glo. in l. neganda. in fi. prime glo. q̄ dicta verba nō sunt late
 interpretanda. Alibi videtur velle glo. q̄ si vni de cognatione fiat
 iniuria! toti familie dicitur facta. vt no. in l. cornelia. in prin. ff. de
 iniu. facit quod no. glo. in l. raptos. C. de episco. et cle. Alibi dicit
 q̄ cōsiderant̄ sua ratione affectiones. ita dicit in l. vt vim. ff. de
 iustu. et iure. Alibi textus limitat vsq; ad quartū gradū vt. l. peti-
 tionē. S̄ egredientē. C. de aduo. diuer. iudi. Sed bar. in fi. p̄ncipii
 l. ii. ff. de accu. dicit! q̄ secundum inno. in c. nulli. de rescriptis. q̄ cō-
 iūcta persona. et p̄ cōsequēs suū dicuntur vsq; ad illum gradum in
 q̄ potest succedi. et ita intelligatur. l. sed et he. in pn. cū sua mate-
 ria. ff. de procur. pro quo bene facit autē. in successione. et quod ibi
 notatur. C. de suis et legi. et glo. in l. si femina. C. ad turpil. dicit
 q̄ suorum appellatione dicuntur omnes illi. p̄ quibus inuitus quis te-
 stimoniū ferre nō cogitur qui sunt vsq; ad septimū gradū. et istā

quod gl. inuenit. et q̄. in l. p̄ncipii

glo. tenet bal. in. l. j. C. q̄ accu. nō pos. et istā glo. credo uerā pro quo
est casus in. l. ij. in pn. ff. de accu. cōiuncta ibi. glo. et cōiuncta ibi. l.
iulia. ff. de test. Nam pro socero et pro nouerca nō cogit̄ quis testi
monium dicere. vt. d. l. iij. ergo pro eis licita est publica accusatio
vt. d. l. ij. de accusa. et dicit̄ prosequi iniuriam suozū. vt ibi. s̄z cla
rum est q̄ eis non succedit̄. vt no. in. l. j. C. vnde vir et vxor fa. l. iij.
ibi nouercalibus. ff. de inoffi. testa. ergo in ista materia accusatio
num persona coniuncta nō dicit̄ p̄ modū successionis. nec etiā quo
ad hoc vt possit agi sine mandato. Quinimo dicit̄ omnis illa cor
iuncta. pro qua quis inuitus testimonium nō cogit̄ ferre. de quibz
personis habet̄ in. d. l. iij. et in. l. j. § si cū. l. se. ff. de postul. et ita no
tat̄ in. l. sed et he. in pn. ff. de pcur. ex quibus. Bar. in. d. l. ij. in pn.
de accusa. dicit̄. q̄ sicut femina admittit̄ ad accusandū de morte
soceris. ita etiā de morte viri. quia p̄sequi dicit̄ suozū iniuriā. vt. d.
l. iulia cōiuncta. d. l. ij. ff. de accu. Et q̄n quis dicat̄ proseq̄ suozum
iniuriam et sic qui cōprehendant̄. vide in spe. qui accusa. pos. iij.
videndum in pn.

Querit bar. in. d. l. ij. an filia naturalis possit accusare mortē
patris naturalis. Et determinat q̄ sic. siue sit naturalis tantū vt
l. iij. de libe. cau. Siue sit spuria. qz isti admittunt̄ tanq̄ idoneio
res. ar. l. ij. § si. ff. de adul. Allegat̄ inno. in. c. nōnulli. de rescrip. ad
finē. et idē tenet bar. in. l. hos accusare. § omnibus. ff. de accusati.
Sed immo videt̄ cōcludere q̄ naturalis tantum admittat̄. s̄z nō
spuria. Et opinio bar. sequit̄ bal. ang. et raph. Sed in filia natur
rali p̄t̄ procedere. qz de iure digestoz̄ concubinitus est p̄missus. vt
l. j. et penul. et ibi bar. ff. de cōcubi. Et qz in certo casu et mō suc
cedūt etiā patri vt notat̄ in. l. si q̄s illustres. C. de orpha. Sed in a
lijs ex damnato coitu credo cōtrariū. **P**rimo qz nō possunt ostē
dere patrem. vt. l. vulgo q̄siti. et ibi notat̄. ff. de sta. ho. **S**cdo qz
nō sunt nominādi filij. nec ille p̄. vt in auten. ex cōplexu. C. de in
cest. nup. intantū q̄ nō sunt alēdi de iure ciuili vt ibi. secus de iure
canonico. vt ibi no. bar. **T**ertio dicit̄ ille pater et filius quē nu
ptie demonstrant. vt. l. quia semper. ff. de in ius vo. Et ibi insti. de
nupt. in pn. et. § aduersus. quomodo ergo dicit̄ accusare de morte
patris. cum patrem nominare non debeat. **P**reterea isti nō di
cuntur de agnatione, vel cognatione, nec de genere, nec de fami
lia, nec de ca. sata, nec de nobilibus, nec de stirpe illius quem dicit̄
patrem. vt notat̄ ange. et plenius Johannes de ymola in. l. ex fa
cto. § si quis rogatus. ff. ad trebel. igitur et cetera. Et hoc est ve
rum si sit spuria et nata ex tali coitu qui posset damnari. Secus si

nō posset accusari criminaliter vt. l. q. sp. ff. de in ius. vo. cū glo. et p̄dicta p̄cedūt in femina. Sinaūt esset masculus naturalis. nulli dubiū q̄ admitteret. vt q̄libet de populo. Et q̄n concurrūt plures ad accusandū. ille debet p̄ferri cuius verisimiliter magis inter est. et melius p̄sequēt ad accusationē. vt. l. si plures. ff. de ac. Sed clarū est q̄ saltim sua magis affectiōe interest. q̄ alterius qui penitus extraneus sit. iō extraneo p̄ferēt. Ita dicit Jo. de ymola in dicto. §. ex facto. v. Item p̄ p̄dicta potest inferri. Et facit q̄ no. bar. et bal. in. l. si. C. de ver. sig.

Postq̄ vidimus q̄ p̄sone p̄nt accusare, et de q̄ crimie, et qd̄ sibi incubat ad h̄ vt ad accusationē admittant. p̄cedamus vltimū et q̄ramus. Que p̄sone possunt v̄l nō possunt accusari. Et q̄libz p̄ de delicto accusari nisi sit p̄uilegiatus. ita q̄ ex p̄uilegio non possit accusari. vt est magistratus. dū est in mgratu, v̄l legatus, vel qui semel rite fuit absolutus de crimine. iux̄ no. in. l. si cui. §. j. ff. de ac. et. l. hos accusare. in. p̄n. ff. de accu. qd̄ est verū. vt sup̄ accusatione procedat. sed b̄n̄ interim possent accusari. vt finito eorū officio cōtra eos procedat in accusatione. vt est tex. in. l. si adulterū cū incestu. §. si. ff. de adul. Ex quo dicit bar. in. d. l. hos accusare. q̄ anciani huius ciuitatis durāte eorū officio possunt accusari solū ad hoc vt recipat accusatio et deposito officio ancianatus sup̄ dicta accusatiōe procedat. Et tene b̄n̄ menti. q̄ tal̄ exceptio ego nō possum accusari est dilatoria. Vñ necessaria est q̄ opponat̄ añ litis contestationē. et sic añ nomē rei receptū inter reos. Alias aut̄ si tūc non opponat̄. processus remanebit validus. vt. l. si maritus. §. p̄scripti ones. ff. adul. et ita dicit bar. in. d. l. hos accusare. in. p̄n. et in. §. j. eiusdē. l.

Procedamus vltimū in materia accusationis, et aliqua vtilia et necessaria, et q̄tidiana videamus. Et p̄mo scias q̄ in omni accusatione requirit̄ q̄ apponat̄ locus, annus, et mensis delicti. vt. l. li. belloz. ff. de accusa. siue agat̄ criminaliter vt ibi, siue agatur de crimine ciuilit̄ ad interesse partis tantū, siue p̄ modum accusatiōis crimen deducat̄, siue per modū exceptiōis. vt dicit bar. in. l. j. ff. de excep. dū modo sit talis accusatio. que infamaret, siue de iure, siue facto tm̄. vt. l. p̄toz edixit. in. p̄n. 7 ibi bar. ff. de iniur. et idē voluit bar. in. l. viro atq; vxore. ff. so. ma. et in. l. j. de excep. et in. l. et an in eadem. §. adiones. ff. de excep. rei iudi. Ex quo sequit̄ q̄ si ageret̄ ex quasi delicto. q̄ non infamat. vt. l. cessat. ff. de adi. et obli. qd̄ non est necesse q̄ locus et t̄ps apponatur. ita dicit bar. in. l. p̄toz. in. p̄n. p̄ealle. quod singulariter nota. q̄ quando agit̄ cōtra

iudicē qui male iudicauit qui tenet ex q̄si delicto. vt insti. de acti. que ex quasi delict. nas. in prin. cū ibi nota. q̄ procedit libellus. licet locus v̄l tempus in libello nō sit insertus. An aut̄ dies sit apponēda et locus loci. die vt dixi. s̄. in inquisitione. in glo. sup. verbo. hęc est quedam inquisitio.

¶ Et p̄o q̄ro an in accusatione sit nēcāria cōclusio sic ē est nēcāria in libello ciuili vt no. i. l. j. ff. de eden. cū fili. i. Re. q̄ nō. vt no. bar. in. l. libellorū. in pn. ff. de accu. et in. l. ij. §. si publico. v̄. Tertio quero vtrū r̄c. ff. de adul. Et idē voluit bal. et alij in. l. edita. C. de eden. et sal. in. l. pe. C. de accu. Et nō est mirū. qz etiā in iudice nō est necesse q̄ ipse cōcludat ad penā vel in penā cōdēnet. sed tm̄ narret. siue declaret delictū. vt. l. j. §. j. et ibi bar. ff. ad turpill. de cōsuetudine. tm̄ est q̄ cōcludat videlicet q̄re peto eum puniri sc̄dm formā iuris et statutorū. ita dicit bal. in dicta. l. edita. v̄. sexto principalit̄ querit̄ r̄c. et in. l. ij. C. de proba. facit quod notat bar. in dicto ver. Tertio quero vtrū inquisitio r̄c. et bar. in. l. hos accusare. §. oibus ff. de accusa. dicit. q̄ caute cōcludat̄ generaliter. quare ipm̄ pete puniri. q̄a intelligit̄ put. debet de iure. nō aut̄ descendat ad aliq̄z specificā penam. Et sic si dca cōclusio nō apponat̄. sed simpliciter factum et delictū narret. satis est. quia statim sequit̄ dispositio iuris punitiua inferēdo penā condignam. vt. l. j. §. j. et ibi bar. ff. ad turpill. **¶** Et aduertas q̄ licet cause criminales expediant̄ per accusationē. tm̄ expediunt̄ officio iudicis nobili tantum. nō at̄ iure actionis. Et sic nil petit̄. vel cōcludit̄ a parte aduersa sed solū iudice. ita dicit bar. in. l. imperiū. v̄. videamus ergo p̄mo r̄c. diūcto eo q̄d ipse etiā notat in. l. j. v̄. itē querovtrum etiā. ff. de iur. o. iud. putare tamē q̄ si dicta cōsuetudo q̄ cōclusio apponat̄ est p̄scripta et alias obtēta sc̄dm q̄ no. cy. in. l. ij. C. q̄ sit lō. cōsue. et ibi sal. et doc. in. l. de q̄bus. ff. de legibus. q̄ cū dca cōsuetudo sit ius municipale nō scriptū. vt in. d. §. ex nō scripto. insti. de iure na. gen. et ci. et si vincat et tollat legē. vt. l. ij. §. diuus. ff. de sepul. vi. q̄ t̄lis cōsuetudo ē attēdēda et obsuāda. et sic sine cōclusiōe nō admittit̄. aliq̄ accusatio. Alias aut̄ si dicta cōsuetudo nō esset sollēnifata. nec p̄scripta. nō est attēdēda. nec obseruanda. qz nō est consuetudo. sed corruptela. vt. l. j. C. de iudi. Nam stilus curie antiquitus p̄ iudicē est obseruādu. vt no. cy. et alij. in. l. ij. C. que sit lō. cōsue. Et de tali stilo curie iudex leuato velo. et sub mero officio pro sui informatiōe potest procuratores et alios circūstātes et litigantes interrogare cum iuramēto. et in actis eorū relationes scribē facere. ita dicit notāter bar. et flo. in. l. ij. §. fi. ff. de testi. q̄d nō est in p̄ctica

20
Secundo quod alicui est illata iniuria et non uult accusare: an iudex possit illum cogere quod accuset. forte iudex in tali casu uetate expresse statuto non potest inquirere. Ista questione format spe. in ti. de accu. §. j. v. quid si nullus. et ibi dicit quod non potest cogi. ut in rubrica, et in nigro. ut nemo inuitus. Sed bar. in l. in eum. ff. de accusa. dicit quod ille uerum est preterquam in causa homicidij. quoniam potest cogere heredes ut accusent. ar. l. pzetoz. §. j. ff. de iniur. quoniam si non accusaret, delinqueret. et sic perderent hereditatem. ut l. j. ff. et. C. de his qui ut indig. ergo iudex potest cogere heredem ne delinquat. et sic ne sit negligens imo quod accuset. ut l. j. ad fi. ff. de offi. prefec. vr. Sed contrarium uidetur tenere glo. in l. si quis homicidij. C. de accu. et ibi bal. salicy. ang. et raph. in d. l. in eum. uidelicet quod indistincte nemo cogitur accusare. etiam in crimine homicidij. et est textus qui loquitur indistincte. ut l. diui. ff. de accu. et pro hac facit glossa in c. licet in beato petro. de accu. alle. ij. q. vj. c. si quemquam. non ob l. pzetoz. §. j. quia ibi non omnino desistebat ab accusatiōe, sed uolebat accusare. sed uno modo tunc iudex ne preiudicium fiat legi cornelte de sicarijs talē accusationē non recipiat. Et postquam uult accusare: cogit quod eum accuset. Sed in casu nostro nullomodo uolebat accusare non obstante quod iudex potest arcere: ne quis delinquat. quia ego cedo. sed nemo delinquit non accusando: imo accusare est contra preceptum dei. ut tenet glossa in l. quid ergo. §. pena grauior. ff. de his qui no. infa. dum allegat particulam pater noster. ibi dimitte nobis debita nostra. Et si quis deliquit non accusando de homicidio ratione negligentie: puniunt in hoc quod prauat hereditate. Unde satis sufficit illa pena. *rc.*

Quero an iudex possit sibi prefigere terminum infra quem quis accuset, uel infra quem accusationem inchoatam prosequatur. Ista questionem ponit bar. in l. ticia. in fi. ff. de accusa. ubi concludit quod ex iusta causa potest hoc facere. ut puta si tu uadis me diffamando: ego accusabo ticiū de tali delicto. ut l. diffamari. C. de inge. et manu. et ibi bal. et doc. i. l. si ea. C. q. ac. non pos. ubi ang. sic concludit quod quandoque iudex uult alicui statuere terminum ad agendum uel accusandum. et hoc casu non potest nisi ex iusta causa. puta nisi precedat diffamatio. Nam tunc interest diffamati terminum statuere. ita loquitur l. diffamari. C. de inge. et ma. et ff. de op. le. l. mancipiorum. et tunc non obstante lapsu termini auditur. illo saluo nisi iudex per suam interlocutoriam imposuerit sibi silentium. tex. est in dictis iuribus. hoc tenet Inno. in c. cum in tua qui ma. accu. pos. **I**deo sis cautus tu aduocatus ut spe dicta interlocutoria fieri facias. et de ista interlocutoria est tex. in d. l. ticia. Ex quo sequitur quod de tali sententia inter

locutoria etiā de iure civili p̄ appellari. vt ibi quādoq; iudex vult
statuere terminū parti ad impediendum aliquē actū quo minus
per aduersarium fiat tūc elapso termino parte non opponēte am
plius non dat regressus ad illum actū impugnandum vt. l. si eo tē
pore. C. de remis. pig. Quandoq; statuit terminum ad opponendū
exceptionē. et tunc pōt. sed lapsus termini nō precludit viam op
ponendi. nisi ius aduersarii esset factū deterius. Sed productioni
instrumētōz non debet p̄figi terminus nisi ex magna cause cor
gnitione. Ista no. in. l. iudices. C. de iudi. et per dy. in. c. indultū de
re. iur. Et etiā uide bal. in. d. l. ea que. vnum tñ singulariter nota
q; iudex nunq; potest imponere perpetuū silentiū. et sic ferre talē
fniām interlocutoriā. nisi tali diffamato. et cui iā terminū statuit
ad agendum vel accusandum p̄cedat bina monitio facta p̄ iudi
cem. de qua in actis appareat. alias dicta bina ammonitione non
p̄cedēte. nunq; potest sibi silentium perpetuū imponi vt est glo.
singularis. et ibi ang. in auten. de here. et sal. §. j. quod tene nota
in p̄dica. Qua accusatione producta. iudex statim facit sibi da
ri licentiam a dicto accusatore q; ipse iudex ex officio suo possit p̄
vindicta publica p̄sequi in dicta accusatione. et facere q; potest
ipse accusator. vt no. bar. in. l. is qui reus. v. sed q̄ro cū supra. 7. c. ff.
de pu. iudi. Sed etiā vt dicit bar. ibi etiā si dicta licentia nō esset
data. nec ab accusatore. nec a reo. tamē iudex posset ex officio suo
hoc facere. l. penul. ff. de publi. iudi. et ibi bar. Ex quo inferē aliud
q; data sibi dicta fniā vel non. licet accusator sit absens. et nō. p̄se
quā suam accusationē. tñ iudex potest si vult reum absolvere ab
obseruatione iudicij. vel si vult ipse potest assumere partes accu
satoris et p̄sequi dictū processum. et absolvere diffinitive vl̄ con
dēnare. p̄out probatum 7 iustum fuerit. l. penul. ff. de publi. iudi.
et ibi. Jo. de ymola. et bar. in. l. libelloz in fi. ff. de accusa. **Q**uia
accusatione formata. et data licentia iudici vt dixi citat̄ reus ad
compendum. et respondendū dicte accusationi. et statuit̄ certus
terminus. vt. l. j. et ibi notat̄. C. de requi. re. et si cōparet et opponit
exceptiones suas dilatorias. et iudex pronunciat non obstantibus
dictis exceptionibus. p̄cedendum est in dicta accusatione. vel ip
so non comparēte in termino. et accusator instat ad vltiora esse
p̄cedendum non obstante cōtumacia rei quam accusat. tunc iu
dex ad vltiora p̄cedendo. et etiā si accusator istud non petat
quia etiā ipse nō comparet. si iudex faciat ex officio suo q; pōt vt
dixi. tunc statim d̄ nomen rei receptū inter reos. ita dicit bar. in
l. is qui reus. ff. de publi. iudi. allega. l. si maritus. §. p̄scriptions

• ff. de adul. et. l. adulterii accusacione. C. e. ti. quā opini. bar. 10. de ymola in. d. l. is q̄ reus. ff. de pub. iudi. approbat reprobata ibi op̄nitione ang. et reprobata op̄mōe sal. in. l. neganda. C. q̄ ac. nō pos. et ista op̄nio bar. in practica obseruat. De ista tñ questione qñ d̄z nomē rei receptū inter reos. vide latius per bal. in. l. j. C. qui accu. nō pos. et ibi salicetus.

¶ Quero an accusatus suum accusatorē possit accusare de aliq̄ crimine. Et dic q̄ sic. si suā, vel suorū iniuriā prosequit. alias nō licet. nisi de maiori crimine cōueniat. Iste est tex. et ibi glo. et doct. C. qui accusa. nō pos. l. neganda. ita intelligit illum textum glo. j. coniuncta glo. ij. ff. de publi. iudi. l. is qui reus. et ibi bar. bal. ang. et 10. de ymola pro hac facit. l. j. C. de calum. 7. l. ij. §. si publico. ff. de adul. Et aduertas etiā quando accusat ante nomē suum receptum inter reos de pari et minori crimine etiam prosequēdo suā iniuriā. tamen nō supersedet in p̄ima accusacione contra eū formata. ita vult pe. cy. et sal. in dicta. l. is qui reus. v̄. sed circa predicta posset esse dubium. Sed bar. in dicta. l. is qui reus. et ibi late ang. et de ymola. et sal. in. d. l. neganda. C. qui accusa. nō pos. late distinguit. videlicet aut vult accusare ante nomen rei receptū inter reos. aut post nomē rei receptum inter reos. ante tamē latā sententiā. aliqñ tñ post latā sn̄iam p̄imo casu de maiori crimine potest. vt. l. per minorem. ff. de iudi. in dicta. l. j. C. qui accu. nō pos. de minori vel pari non potest vt dicit. l. neganda. nisi p̄iudicialis ad p̄imam. vt. l. quoniā alexādrum. C. de adulte. si non esset p̄e iudicialis. et vult suum libellum producere. non aut̄ proseq̄ accusacionē. et tūc potest in dicta. l. neganda. in fi. que debet sic intelligi secundū pe. predicta vera nisi prosequat̄ suam vel suorū iniuriā. quia tūc regule iuris cessant. vt. l. hi tñ. ff. de accu. **¶** Secundo casu p̄ncipali quando nomen rei receptum est inter reos. et vult libellū accusacionis simpliciter porrigere. et in causa non est conclusum nec liquidum de causa. tunc p̄t. alias secus. vt. d. l. negāda. q̄ sic etiā debz itelligi. ar. l. fi. C. de cōpen. hoc verum nisi prosequat̄ suam vel suorū iniuriā. q̄ casu etiā ad prosequēdū admittit. vt. l. qui publico. ff. de accusa. et hoc etiā siue in pari. siue in minori. vt dicta. l. neganda. **¶** Tertio casu p̄ncipali scz quando post latam sententiā condemnatoriā. et sententia non infamat. nulli dubiū q̄ potest. Si vero infamat. et tunc super antiqua accusacione p̄o posita potest procedere. Si autem nouam inchoare vult vt. l. is q̄ reus. in fi. tunc distingue. aut illa sentētia abstulit sibi ciuitatem. vel libertatē. aut non. Siquidē abstulit libertatē. vel ciuitatē. tunc

nō pōt nouā accusationē pponere. Aut nō abstulit sed est imposita
pena relegationis, aut minor: tunc dicunt doctores. aut suā vlt suo
rum iniuriā psequit: tunc pōt. ff. de accu. l. bi tñ oēs. aut nō ple-
quit suam vlt suorū iniuriā. tunc aut vult aliū accusare q̄ accusa-
tozē suum. et nō pōt. quia est infamis. ff. de publi. iudi. l. infamē.
aut vult suum accusatozē recusare. et tunc sibi licet. q̄a illi q̄ vult
se vindicare ignoscēdū est. vt dicta. l. is qui reus. ar. ff. de bo. lib. l.
q̄ cū maior. §. libertus. Si vō lata est absolutio. tunc dic q̄ indi-
funde pōt in accusatiōe pposita insistere. et etiā nouā pducere. vt
dicta. l. neganda ibi p̄l. q̄. et. d. l. j. in fi. C. qui accu. nō pos. de qua
questione late per bar. cy. et sal. in. d. l. j. et bar. in. d. l. is q̄ reus. et
ibi ang. te ymo. latius. vel in hac materia melius et clarius cōclu-
de cū querit an accusatus possit aliū accusare. Dic q̄ aut q̄rit añ
nomē rei receptū inter reos. aut post rei nomē receptū inter reos
aut vsq; ad cōclusionē in causa vsq; ad sentētiā. aut post sniā
Primo casu nulli dubiū est. q̄ accusatio nisi a lege p̄beat vt. l.
qui accusare. ff. de accu. p̄mittit accusare quēlibet siue suū accusa-
tozē. siue quēlibet aliū. siue psequat suā iniuriā siue nō. siue de
maiori. siue de pari. vel minori crimine. vt. d. l. is qui reus. et dicta
l. neganda. etiā ad finē. vt super sua accusatione pcedat. et isto
casu si accusat suum accusatozē. discutiet super vtraq; vt in ciuili
vt. l. penul. et autē. et cōsequēter. C. de sen. Si vero accusat extra-
neum. tunc quilibet pōt pcedere pro vt sollertior erit. verūtamen
citatus pro vno iudicio. non tenet comparere pro alio. nec noncon-
parens potest dici contumax. vt. l. contumacia. §. fi. ff. de re iudi.
Secundo casu principali post nomen rei receptū inter reos. et tūc
aut vult inscriptionem accusationis facere ad finem ne tempus si-
bi currat. et vt post sententiā possit psequi suam accusationē
et auditur in dicta. l. neganda. in fi. siue accuset suum accusatozē
vt hic in fi. siue aliū. vt. d. l. neganda. dūmodo non faciat in frau-
dem. vt nō retardet executionē sentētie late contra ipsum. vt no-
ang. et ymo. in dicta. l. is q̄ reus. Aut vult accusare ad finē vt pro-
cedat super ea. et tunc aut psequit suam vlt suorū iniuriā. et tūc
auditur contra quemlibet. siue accuset de maiori. siue de pari. siue
de minori. vt dicta. l. neganda. Sin autem psequatur suam iniu-
riā. et tunc aut vult accusare de maiori crimine. et potest quemli-
bet accusare siue accusatozē suum. siue extraneum. vt dca. l. ne-
ganda. potissime si dca. accusatio superuenit postq̄ nomen suū fuit
receptum inter eos. ar. l. ij. C. de satisfda. **¶** Et aduertēdū est isto

casu qñ accusat accusatoꝛē suū de maiorē et tūc aut de tali crimī
 ne quod si esset verū primū crimen contra eum obiectum et ascri-
 ptū nō esset verū. tunc nō solū audiet! sed omnino imponit silentiū
 in primo donec secundū fuerit discussum. et ex euentu cause pcedet
 super primo. vel nō. **H**ic est proprius casus in l. i. C. qui accusa. nō
 pos. qui textus potest etiā intelligi post nomē rei receptū inter re-
 os. Aut nō opponit tale crimē! sed aliud. et primum et secundum
 delicta possunt esse vera et tunc audiet. et super suo secundo etiā
 procedet pariter sicut pcedit in crimine qd sibi ascribit. **U**lle est
 proprius casus in dicta. l. neganda. Aut vult accusare extraneum
 de maiorē et tūc non potest impetrare aliquo casu q̄ super suo cri-
 mine supseadeat tanq̄ super minorē. quia res inter alios acta q̄ ē.
 Sinaut vult accusare de minorē. vel pari. et tunc post nomen suū
 receptū inter reos nullo mō audiet. vt dicta. l. is q̄ reus. et dicta. l.
 neganda. siue accusatoꝛē suū. vt dicta. l. is qui reus. siue extraneū
 velit accusare. vt. d. l. neganda. facit. l. ij. §. extraneus. ff. de adul.
 vbi de pari non pōt accusare vel obijci vt ibi. Hoc tñ fallit in vxo-
 re et marito. qñ obijci marito de lenocinio post nomē rei receptū
 inter reos. vt dicto. §. si publico. et dicta. l. ij. ff. de adulte. et ratio
 specialitatis patet ibi. **T**ertio casu principali post cōclusionē in
 causa ante sententiā et quarto casu videlicet post sententiā. et tūc
 aut fuit absolutus. et clarū est q̄ oēs accusat de quolibet crimine
 vt. d. l. q̄ accusare. aut fuit cōdēnatus. et tūc aut fuit cōdēnatus de
 crimine priuato tm̄. et p cōsequēs nō fuit effectus infamis ex pro-
 latioē sententie. et pōt quēlibet de quolibz crimine accusare. vt. l.
 infamē. ff. de pu. iu. et no. bar. in. l. in eū. ff. de accu. Aut fuit effe-
 ctus infamis. q̄ fuit cōdēnatus publico iudicio. vt. d. l. infamē. et
 tunc aut vult accusare extraneū de nouo. et tūc nullo mō audiet de
 aliquo crimine. l. qui iudicio ff. de accusa. nisi de crimine lese ma-
 iestatis. vt. le. famosi. ff. ad. l. iul. maiest. et notat glosa in dicta. l.
 is q̄ reus. aut vult accusare suum accusatoꝛē! et tunc aut per sentē-
 tiā debet perdere vitam. quia fuit cōdēnatus ad mortem natu-
 ralē. et tunc secundum glosam in dca. l. is qui reus. nullo modo pōt
 per. l. cum reus. cum si. C. de penis. Et illud credo verius. licet doc-
 aliter dicāt. quia in dicta. l. is qui reus. cū ministerio iuri scōsultus
 in. v. illud. dicit q̄ imperatoꝛ indistincte volebat q̄ accusatoꝛ post
 cōdēnationē non audiret. et sic regula est negatiua. tamē iuris-
 consultus dicit! q̄ hoc est verum demū quo ad eos qui ciuitatē et
 libertatem perdidērunt. et per consequens multominus poterit

accusare si perdidit vitam naturalē. Et idē q̄ nō admittat̄ ad accusandum si perdidit libertatē aut ciuitatē. vt. d. l. is qui reus. fecus si simpliciter fuit relegatus. qz tūc licet sit infamis. tñ suū accusatorē (vt possit aequaliter viciari) accusare potest de quolibet crimine vt no. glo. in dicta. l. is qui reus. sed accusationes prius formatas pendente sua accusatione si nō perdit p̄ sententiā vitam vel ciuitatē vel libertatē. clarū est q̄ cōtra quēlibet proseq̄ p̄. vt hic inferius. Si autē perdidit ciuitatē vel libertatē tñ secundū omnes doctores etiā pōt prosequi. vt. d. l. is qui reus. v. s. hoc puto iuncto. v. fi. Si autē etiā perdidit vitam naturalē. et tunc scdm glo. non p̄t. p̄sequi etiā inchoatas. vt no. glo. fi. in. d. l. is qui reus. quod doct. non placet. qz cum ibi de vita ciuili dicat̄. ergo idē in naturali. Sed ego credo glo. veriorē. qz vt dixi illa regula stat negatiua p̄ impatorē q̄ accusare nō potest post condemnationē. quā regulam approbat in duobus casibus et dicit per dictionē. Demū que sonat in taxatiuā videlicet q̄ istud sit verū si ciuitatē uel libertatē perdidit. ergo in alijs casibus nō expressatis remanemus in regula vniuersali prohibitiua q̄ non possit vt dicit impator. ar. l. cum pretor. ff. de iudi. nō autē dicas vt dicit sal. in. d. l. j. C. qui accusa non pot. et ymola in dicta. l. is qui reus. q̄ nō debet sumi in. d. l. is qui reus. ar. a contrario. sed est in alijs casibus remanēdū sub regula impatoris. prohibitiua et maxime quia mors ciuilis nō habet eundē effectū sicut naturalis. facit. l. ea pte. §. j. ff. de v. obli. et istud puto verius quicquid cōcludāt doctores.

¶ Quero an aliq̄s possit aliquē accusare simul et semel de pluribus delictis. glo. et doc. ponūt in. l. qui de crimine. C. de ac. bar. in. l. libelloz. §. s. si aliud. ff. de ac. vbi cōcludunt q̄ qñqz alicui obijciūt plura delicta q̄ puniunt eadē lege. tūc de omnibus pōt simul accusari. vt. l. nō est nouum. ff. de ac. emp. Si vero ista delicta puniunt diuersis legibus vel statuto. etiā pōt eodē tpe eundē de omnibus accusare. sed nō eodē libello. vt. d. l. non est nouū. et quod ibi nota vide tñ latius per bar. in. l. qui de crimine. C. de accu. s. latius per glo. et bar. in. l. senatus. ff. e. ti. Et p̄dicta procedūt qñ ex diuersis factis. Sinaut ex eodē facto plura delicta oriunt̄. loquit̄ dicta lex qui de crimine. de quo latius per sal. in. l. si quis homicidij. C. de accusationibus.

¶ Quero an plures possunt simul accusare eundē. Ista q̄stionem format glo. cy. et sal. in. l. iiii. C. de accu. vbi finalit̄ cōcludit sal. ex glo. q̄ aut cuiuslibet accusantium interest ratioe officij. et tunc possunt eodē libello et nō diuersis eundem accusare vt. l. senatus.

.C. qui accu. nō pos. et ibi sal. ponit rōnē. Aut cuiuslibet eorū inter est rōne propi et cōis interesse. puta si seruus cōis sit occisus. et tūc possunt eodē libello. vt. ff. de noxa. l. si retētiōne. in pñ. nō ex diuersis ex q̄ p̄p̄ idē et ad idē agit. Et hoc ne de delicto eiusdē hoīs se pius inq̄rat. Aut neutrius eorum interest ratione officii vel cōmunis iniurie. et tūc nec diuersis libellis. nec etiā eodē libello possunt eundem accusare. sed idoneior eorū debet eligi. ne reus in plures aduersarios distinguat. et ne sepius q̄rat de delicto eiusdē hominis vt. l. licet. §. si. ff. nau. cau. stab.

Quero accusator non p̄sequit suā accusationē. an et in quā pena incidat. Hanc questionē ponit bar. in. l. iij. §. i. ff. de p̄uari. et distinguit. q̄ aut expresse desistit nō impetrata absolutiōe. et punit pena. v. libr. auri. vt. d. §. i. aut tacita. et tunc aut patiēdo labi tempus statutū a iudice. et punit extraordinarie. vt. l. qui crimen. .C. qui accu. nō pos. aut patiēdo labi tempus legale. et punit pena posita in. l. j. .C. vt intra cer. temp. Punit etiā aliquādo pena cōventionali. vt. l. iij. ff. de custo. reo. Sed idem bar. in. l. j. §. si q̄s autem. ff. ad turpil. latius dicit. videlicet quando desistit expresse et manifeste ab accusationē. et tunc punit pena turpilliani. vt. d. §. si q̄s autem. Si vero nō expresse desistit sed tacite. et hoc tribus modis contingit. Nam quādoq; statuit terminus absentie. et ipse non venit. et punit propter contumatiā pena extraordinaria non pena turpilliani. vt. l. qui crimē. .C. qui accusa non pos. Quādoq; statuit terminus presentie ad p̄sequēdū et non p̄sequit. et tunc videt desistere. et punit pena turpill. vt. l. j. si ea. .C. qui accusa. nō pos. Quādoq; nullus terminus statuit a iudice sed ipse accusator q̄. tempus statutū a lege nō p̄sequit videlicet. bienniū. tunc punit pena. l. ij. .C. vt. cer. tēp. cri. q. termi. Adde secūdum cy. et butrig. in dicta. l. qui crimen. q̄ aliquādo non desistit. sed non probat suam accusationem. et tunc punit similitudine supplicii. vt. l. si. .C. de accusa. **I**te adde secūdū ang. in dca. l. qui crimē. q̄n statuit terminus a iudice. et nō p̄sequit. q̄ etiā punit in expēsis. vt dicta. l. qui crimen. .C. q̄ accu. non pos. **A**n aut ad hoc vt non p̄sequis accusationē suā incidat in turpillianū. requirit q̄ sit lis cōtestata vel non. vide late per bal. cy. et sal. in. l. j. .C. ad turpill. et no. spe. et ibi Jo. an. in additionibus. in. ti. qualiter in accusationibus p̄cedat. §. quinto tractādum. v. j. et ibi cy. concludit q̄ siue lite cōtestata. siue ante desistat. q̄ incidit in turpillianū. vt argumētum autem. qui semel. .C. quomō et quando iudex. quod intellige verū

scdm ia. si reus iā fuerit citatus et comparuit. Sinaut reus nundum
erat citatus, vlt citatus nō cōparuit. tūc nō habet locū dicta pena.
immo impune pōt desistere. vt. l. quesitū. ff. ad turpil. quod tamē
intellige vt. q. dicam in questione sequēti scdm bar. in dicta. l. quesitū.
Et tene mēci. q. ille qui desistit ab aliqua accusatione etiā ciuili
liter intētata. nō potest ex eodē facto ad illam redire et iterū ac-
cusare. etiam criminaliter. vt est tex. et ibi bar. in. l. qui desistit. ff.
ad turpil.

Quero an et qñ liceat impune desistere ab accusatione? Res-
pondet bar. in. l. quesitum. ff. ad turpil. q. qddam est tempus post
litis cōtestationē sup accusationē. et tūc nullo modo licet desistere.
vt. l. in senatus. §. q. post. ff. e. ti. Quoddā est tempus ante litis cō-
testationē post tñ p̄stitā cautionē fideiussoriā. et tūc etiam nō licet
desistere. vt. l. j. C. e. ti. et ibi cy. Quoddā est tps etiā ante datā fi-
deiussionē post tamen productionē accusationis. Et tūc distingue
aut reus est iam citatus. aut nō. Primo casu nō liceat desistere. vt
autē. qui semel. C. quomō et quando iud. cōiūcta. l. habētē. ff. de
penis. Ante citationē licet desistere sic in ciuili. Quoddā est tēpus
ante accusationē p̄positā licet adhuc dederit libellū p̄ncipi vlt p̄
fidi. et licet desistere. vt. l. miles. §. focer. ff. de adul.

Quid si ex forma statuti liceat a q̄libet accusatione discedere
dumō soluat decē. et pone q. eodē libello accusauit aliquē de plu-
ribus secundum q. supra dixi. vult desistere. an soluet de vna decē
aut tot quot sunt crimina intētata? Istam questionē format bar.
in. l. libellorū. §. sed si aliud. ff. de accusa. et ibi dicit. q. de iure ac-
cusatio est ius accusandi sicut actionis p̄sequēdi quod sibi debet
et sic quot sunt crimina. tot sunt accusationes. ideo pro tot decem
soluere debet. vt. le. scire debemus. §. penulti. et. l. si pluribus. ff. de
ver. ob. tñ cū cōis vsus loquēdi sit q. vnica carta appellec̄ p̄ vnica
accusatiōe. vñ sic est vnus libellus licet plura delicta cōtineat. p̄ vnica
accusatiōe soluat. x. vñ desistēs debet p̄bare istū cōmunē vsus loq̄-
di. alias soluet p̄ pluribus. Tu vide bar. in fili. i. l. cir. fi. ff. de testa.
vide bal. in. l. ordinarij circa finē. C. de rei ven. q. bar. in. d. l. j. in fi.
dicit q. aut statutum habuit respectum ad substantiam vt de quo
libet testamento soluat grabella. Et tūc licet essent plures carte.
tñ si est testimoniū vnus dicec̄ vnum testamentum. Aut dicit q.
notarius de quolibet testamēto scripto tñ accipere posset. et tunc
habet respectus ad scedulas. Sed bal. in. d. l. ordinarij. dicit ma-
gis ad p̄positum. vtz q. circa eandem actionē dicitur vnus libel-

lus a cōclusionē. Nam vnitas cōclusionis est illa q̄ facit vnitatē pe-
 titiois licet in diuersis actionibus. Tunc dicit̄ vnus libellus q̄n cō-
 clusio est cōmunis vtriq; actioni. alias dicit̄ plures libelli. ff. fami-
 herul. l. heredes. §. de pluribus. de acti. emp. l. non est nouū. et hoc
 inducit ad questionē. dicit̄ statutum q̄ nō p̄bans accusationē. pu-
 niat̄ in cētū. modo quidam eodē libello accusat plures. et non pro-
 bat de aliquo. q̄rit̄ an debeat puniri in pluribus penis. an in vna.
 et si sumat̄ accusatio pro libello. est tm̄ vna pena. et ad hoc facit
 .l. edita. C. de eden. vbi actio ponit̄ pro libello. Sinaūt assumat̄ p̄
 iure accusandi. tunc plures sunt accusationes. vt .l. j. §. si reus v̄l ac-
 cu. mo. fue. Et etiam dicit̄ q̄ disputauit hanc questionē. et dixit
 q̄ erat vnica pena que habebat locū in vniuerso. et ex alio siue nil
 probet̄. siue probet̄ contra vnū et nō contra aliū. et hoc ex natura
 indefinite que pōt verificari in vniuersali et p̄ticulari. secūdū dy-
 quod bal. ibi approbat. quod nō. **Q**uomō si infamis. v̄l excōmu-
 nicatus. vel bannitus. q̄ non pōt accusare vt supra dixi accuset̄ ab
 vno qui non potest accusare. vt a muliere vel ab alio. an pōt oppo-
 nere exceptionē. tu nō potes me accusare. q̄ inabilis ad accusan-
 dū. et an accusans pōt replicare. et tu nō potes cōtra me excipe.
 Istam q̄stionē format bar. in .l. seruos. ff. de accu. et ibi cōcludit q̄
 accusatus pōt opponere dictā exceptionem. et accusator nō pōt re-
 plicare. q̄ etiā accusatus est infamis. vel bānitus siue excōmunica-
 tus. vt .d. l. seruos. et .c. cum dilecti. de excepti. de qua q̄stione plene
 per bar. vbi se remittit. et bal. et io. de ymola. in .l. cū mulier. ff. so.
 ma. et flo. in .l. iiii. §. l. iul. ff. de testu. et diceñ. vt ibi plene per pre-
 fatos doct. Sed forte istud dictū bar. in dicta. l. seruos p̄cedit. q̄n
 agit̄ ciuikter. v̄l ad penā applicandā accusator. v̄l pro eius inter-
 esse. Sinaūt agit̄ criminaliter ad vindictā publicam. tūc videt̄ q̄
 cōtra talē exceptionem possit replicari. etiā de inabilitate ne de-
 licta remaneāt impunita. vt .l. ita vulneratis. ff. ad .l. acq̄. ar. l. a-
 pud celsum. §. marcellus. ff. de doli. excep. et quod no. inno. in .c. in-
 telleximus. de adul. in glo. magna. et hoc videt̄ sentire bal. in .d. l.
 cū mulier. in p̄ma limitatiōe regule doli cū dolo an cōp̄fēt alle.
 no. in .l. is q̄ reus. ff. de publi. iudi. et q̄d no. in .c. sic de iureiur. et in
 viro atq; vxore. et ibi glo. et bar. ff. so. ma. de qua q̄stioe vide ml̄tū
 late per ymo. in .d. l. cū mulier.

Quero an accusator p̄sumat̄ calumniator eoi p̄so q̄ nō probat
 suam accusationem. Istam questionem format bar. in .l. p̄ma. in

pñ. ff. ad turpil. vbi in effectu cōcludit cū glo. in. l. athletas. §. calū
niator. ff. de infra. in casibus exceptatis qui ponunt per glo. in. l. j.
preallegata. nō presumit calūniator. alias cōtra non probantē re
gulariter presumit calūnia. sed non est presumptio iuris. et de iur
ra et dimittit probatio in contrariū. vt dicta. l. j. quia potest pro
bare iustum errorem. et est iustus error fama publica. vt. l. mulier
. ff. de adulte. vel si audiuit a personis fide dignis. vt no. bar. in. l.
athletas. ff. de fal. vide etiam bar. in. l. fi. ff. de here. insti. et cy. et
doct. in. l. j. C. de aduoca. diuer. iudi. et sal. in. l. iij. C. de calū. et ibi
bal. qui notabiliter distinguit an publica fama vel aliud excuset
a presumpta calumnia. et dic vt ibi per eum. et vide per canoni
stas in. c. fi. de calum. **¶** Ex quibus sequit̄ q̄ anteq̄ tu iudex con
demnes accusatozem de calūnia. statuas terminum eidē ad faci
endū suam defensionē. quare de calūnia nō veniat cōdemnādus.
vt dicit ibi bar. alias si hoc nō facias. posses faciliter errare. et te
neberis in sindicatu.

¶ Quero an et qñ pōt calūniator cōdemnari? Cōclude q̄ aut sit
eadē snia q̄ reū absoluit. vt q̄ dicit reum nō reptū culpabilē ab
soluo. et accusatozē declaro dolose et calūniōse accusasse et nō pro
basse. tūc licz aliē nō cōdenet. vlt̄ penā nō iponat. statū sequit̄ dispo
sicio iuris cōdenatoria vt. d. l. j. et ibi bar. ff. ad turpil. et intelligit̄
pena iposita si ē certa et dēterminata. vlt̄ a iure. vlt̄ statuto. alias q̄
cōsuevit in sibi iponi. vt. l. qd̄ g. §. pena ḡuioz. ff. de ifa. secus si
iudex diceret absoluo reū. et declaro accusatozē nō pbasse. q̄ istud
nō pbasse p̄t esse cū dolo et sine do. o. ḡ necario nō cōcludit delictū
cū in penis mitior. pena sit eligēda. vt. l. penul. ff. de penis. nec itel
ligit̄ dcs accusatoz de calūnia dānatus. et q̄ eadē snia debeat cō
denari. est tex. in. l. j. C. de calū. et ē tex. et bar. in. l. athletas in. fi.
. ff. de fal. **¶** Aduertas tñ vt nō p̄cludat̄ via officio iudicis mercē
nario defuētū dōe accusatiōi. p̄posite reus debz petere accusatozē
puniri eadē snia. vt. l. iij. C. de positi. vel eadē die. vt. l. paulus. ff.
de re iudi. s̄z nō negat̄ q̄ si p̄ncipaliter de calū. velit ipm accusare
sollēniter. et se subscribere ad penā taliōis. et alia facere. q̄n ipse
nō possat et post p̄mā sniam. vt. l. j. ff. ad turpil. Nec et negat̄ q̄n
iudex ex officio suo nobili p̄viā inq̄sitiōis. et post p̄mā sniam pos
sit cōtra accusatozē inq̄rere. et cōdenare de calūnia. maxie cū tale
delictū fuit cōmissum corā maiestate sua iux̄ nō. p. bar. in dicto. §. si
publico. siūda. l. nullū. C. de testi. ita dicit bar. i. l. j. ff. de fal. Unū
scias tu iudex et nunq̄ tradas obliuioi. q̄ sufficiens iudicium est q̄
accusatoz sit calūniator. vel q̄ aliq̄s sit p̄uaricator q̄n iudex videt̄

videt accusatorē vti et cōuersari cū reo. Nā p accusatorē solēt ori
 ri inter accusatorē et accusatū inimicitie capitales. vt. l. si inimici-
 tie. ff. de arbi. et. l. iij. et ibi bar. ff. de admī lega. Si ḡ reus ex hac
 accusatōe nō indignat. p̄sumit collusio. sic vt vir p̄sumit leno qui
 ex adulterio vxoris sue nō dedignat. l. mariti lenociniū. ff. de ad-
 ul. ita singulariter dicit bar. in. l. j. §. p̄uaricatorē. ff. ad turpil.

Quero an succubens in criminali debeat in expēsis cōdemnari
 officio iudicis mercenariōs. Dic q̄ sic. vt no. bar. in. l. j. in fi. p̄ncipij
 . ff. ad turpil. et no. sal. et doc. in. l. iij. C. q̄ accu. non pos. et facit. l.
 penul. et fi. et ibi bar. C. de fruc. et. l. i. expen.

Quero an abolitiōe publica legalis vel puata liceat desistere im-
 pune ab accusatiōe. R̄o. p̄mo debet scire q̄n est abolitio publica
 q̄n legalis, et q̄n puata. Nā abolitio publica est q̄ a solo p̄ncipe
 vel superioze cōcedit̄ ob diē insignē. puta p̄pter filiū natū vel ob res
 p̄ospe gestas. vt p̄pter debellatiōē hostiū. vt. l. abolitio at. cū. l. fi.
 . ff. ad turpil. et sic fit isto mō q̄ oēs accusatores possunt ab accusa-
 tione desistere sine metu pene. vt no. ibi glo. Et. ē alia q̄ vocat̄ le-
 galis. et ista est cū accusator mortuus est. vel aliū iuste impeditus
 p̄sequi vt. l. libelloꝝ. §. fi. ff. de accu. Quibus oībus reo postulante
 processus suus circūducit̄. et nomē rei abolet̄. vt. d. l. libelloꝝ. §. fi.
 Quūmo reo nō postulante hoc. iudex ex suo officio p̄ hoc facere cū
 criminalibus. et maxime ad defēsiōē iudex habeat latus haberi-
 nas. vt. l. si nō defēdat̄. ff. de penis. ita dicit bar. in. d. l. libelloꝝ. §.
 fi. et his duobus casibus quous abolitio fiat. non t̄n in totū excludit̄
 accusator. q̄nimo idē accusator si vult reum repetere. §. xxx. dies a
 die p̄fate abolitionis. p̄t. q̄ dies vtilis sunt vt ē tex. in. l. aut puatū
 . §. xxx. ff. ad turpil. et. d. l. libelloꝝ ad fi. **E**t aduertat̄ q̄ in fa-
 cultate accusatiōis ē si vult redire ad suā accusatiōē iā inchoatā
 p̄sequēdū. et sic ad eādē instantiā vt no. bar. et glo. in. d. §. xxx. et
 bar. in. d. l. libelloꝝ. §. fi. ff. de ac. Et eodē statu in q̄ instantiā dere-
 h̄rit. et eodē mō q̄ p̄mo agere, p̄seq̄. et opponi. et nō opponi potest
 vt est text. et glo. in. l. si q̄s repetere in p̄n. ff. ad turpil. facit. l. aut
 puatim. §. abolitione. ff. e. t̄. licet cy. teneat cōtranum in. l. j. C. de
 aboli. **I**tem in facultate eiusdē accusatiōis est dictū accusatū re-
 petere de nouo et ex nouo p̄cessu. §. dictos xxx. dies vtilis. vt. d. l.
 libelloꝝ. §. fi. Et est etiā in facultate cuiuslibet alterius eandē ac-
 cusatiōē vel p̄sequendo antiquā accusatiōē ab alio introductā,
 vel de nouo nouā accusatiōē inchoare. dūmodo inchoet̄. §. dictos
 xxx. dies. iste est tex. in dicta. l. libelloꝝ. §. si vir ex integro. et. ibi
 licet bar. p̄m̄ ia. de arena teneat q̄ si ex integro vult accusare. q̄

pōt infra .xx. ānos p. l. q̄relā. C. de fal. S3 dicit cōtra. l. libelloꝝ. §. fi. ibi ex integro. Et ita dicit io. de ymo. l. pe. ff. de publi. iudi. Quinimo etiā si iudex vult. potest. nō obstāte dicta ḡnali v̄l lega li abolitiōe eundē reū in eadē antiqua instātia v̄l de nouo p inq̄si tiōnē inq̄etare. vt ibi no. bar. quē ibi sequit̄ ang. et alij in. d. l. pe. §. ad crimē. ff. de publi. iudi. S3 bar. in dicta. l. libelloꝝ. §. fi. dicit q̄ de nouo pōt accusari vel inq̄ri infra .xx. annos vt. l. querelam. C. de fal. Sed io. de ymola. in dicto. §. ad crimē dicit ī mo. j. xxx. dies in dicto. §. fi. ibi ex integro. Nec obstat lex q̄rela. loquit̄ q̄n nunq̄ fuit p prius accusatus. Et ratio differētie est. ne de delicto eiusdē hoīs sepius querat̄ vt. l. licet. §. fi. ff. nau. cau. sta Sed forte in alio p̄iuato opinio ymole verior sit. vt dicto. §. fi. ibi ex integro. et ibi .xxx. dies secus in iudice vt ibi patet a cōtrario. qz dicēdo de alio nō potest includere iudicē. vt. l. cū p̄tor. ff. de iudi. Et sic iudex po terit p̄sequi accusationē iā inchoatā. j. xxx. dies. ¶ T̄tē potent̄ eē nouū processum formare q̄ncunq; etiā infra .xxx. annos. vt dca. l. q̄rela. facit. l. ij. ibi inq̄si tiōe facta. C. de abo. q̄d credo verius vt iu dex ad quē spectat malefcozes punire. vt. l. cōgruit. ff. de offi. p̄si. facilius possit cōtra malefcozes intētare officiū suū. ¶ Aduertas t̄n q̄ ista abolitio nō porrigit̄ ad delicta iā h̄q̄da. vt est tex. i. l. fi. C. de abol. Secōdo nō porrigit̄ ad crimē falsi. licet nō sit h̄q̄datū vt est tex. et ibi bar. in. l. lucius. ff. ad turpil. ¶ Tertio nō porrigit̄ ad iā incarceratos. vt est tex. et ibi bar. in. l. domicius. ff. ad turpil. q̄d intellige vt ibi no. bar. et in. d. l. lucius in. fi. ita dicit ange. in dicta. l. libelloꝝ. §. fi. ¶ Quarto. d. abolitio nō porrigit̄ ad accusatiōes nundū inchoatas et institutas. vt. l. j. et ij. C. de gene. aboli. Et b̄n notes! q̄ instātia cepta in crimīali p̄ accusatozē mortuū! nō trāsit̄ in heredē eius. vt est casus. et ibi bar. in. l. diui fr̄es. ff. de accu. licz in ciuili actiue et passiuē trāseat̄ in heredē vniuersalem. vt. l. si ho minē. et ibi bar. ff. de fideius. facit. l. si cōstāte. et q̄d ibi bar. ff. so. ma. et ibi. doce. et t̄n trāfire pōt dicta instātia crimīal̄ in q̄libet extraneū. vt. d. l. libelloꝝ. §. fi. q̄d videt̄ mirabile q̄ magis trāseat̄ in extraneū q̄ in heredē. Sed ratio esse potest q̄ heres rep̄ntat p̄so nā mortui per oīa. ideo sic mortuus nō posset. ita nec heres qui re p̄sentat personā eius. Ex quo inferē q̄ si heres vellet admitti vt q̄libet de populo! n̄ vt heres q̄ posset. ar. l. fi. si hac. §. q̄. duos. ff. de adop. et q̄d no. bar. et glo. in. l. q̄clā cū filiū. ff. de ver. ob. Alia est abolitio puata q̄ diffinit̄ s̄m bar. in. d. §. xxx. q̄ abolitio nihil ali ud est q̄z abolere nomē rei inter reos. et eū a iudicij instātia abolē. Ista p̄banē in. l. interueniēte circa fi. ff. ad turpil. que fit ab accu

fatore impetrante a p̄fide causa cognita et partibus p̄sentibus vel
absentibus t̄n̄ citatis et cōtumacibus. vt. l. j. C. de aboli. Et sic de-
bet dicere causam ex qua petit abolitionē. alias nō esset audiendus
videlicet q̄ ideo petit quia per calorē, vel errorem, vel temeritatem
et nō melius de negocio informatus p̄siliit ad accusationem. Itē
debet iurare et dicere q̄ istam abolitionē petit non corruptus p̄cio
p̄cece vel humana gratia. vt. d. l. j. C. de aboli. Requiritur et aliud.
videlicet q̄ pure et simpliciter accusatio tantū sit producta. nec re-
us vel aliquis alius vt testis aliquā iniuriā sit passus. Et tūc si nil
cōtra reū vel aliū v̄puta testē mali aliquid nō sit actū infra. xxx.
dies etiā reo inuito abolitio cōcedit̄ regulariter. nisi in certis casib⁹
qui habentur in textu in. l. fallaciter. C. de abol. et. l. vbi. C. de fal.
vbi etiā accusatore nihil probate. reus debet innocentia suā pur-
gare. Sin autē reus vel alius vt testis aliquā iniuriā ex d̄ca accusa-
tōe sit passus. vt quia captus est, vel incarceratus, vel detentus est
ipse, vel testis. tūc nūq̄ cōcedetur abolitio nisi volente iniuriā passio-
que omnia tu iudex quādo cōcedis abolitionē bene cōsideres. et nī
si omnia superscripta sint verificata et in actis recte apparēt. nū-
q̄ abolitionē cōcedas. Unū addas. q̄ quādo aliquis accusauit ali-
quē de pluribus delictis iuxta notata in. l. qui de crimine. C. de ac-
cu. oportet q̄ abolitio sit generalis. ita q̄ omnia delicta intētata
comprehendat. alias autē si nō esset generalis. nō p̄iudicaret in
omnibus vt. l. j. in p̄n. et ibi no. C. de aboli. **S**ecundo adde q̄ im-
petrata abolitione p̄iuata nūq̄ impetranti dictā abolitionē cōce-
detur reaccusare de eodē crimine dictū reū. nisi a p̄ncipe. et sic a su-
perioze impetrauerit abolitionem abolitionis. id est q̄ nō obstantia
sua abolitōe possit de nouo accusare. vt dicta. l. j. in fi. C. de aboli.
Adde quod no. ang. in. l. j. C. de generali. aboli. et. l. l. h. tamen. §.
finali. ff. de accu.

Quero q̄n̄ filius familias accusatur an requiratur cōsensus pa-
tris. Respondeo. videtur q̄ sic. vt. l. fi. §. necessitate. C. de bo. q̄ li.
Et ita tenz spe. in ti. de accu. in p̄n. ver. qd si accusator sit filius fa-
miliās. **E**t qualiter oportet q̄ p̄r̄ p̄stet cōsensum d̄ce accusatōi
et ibi vide. Sz dy. bar. ang. et io. de ymo. i. l. fi. §. fi. ff. de ver. obli.
et bar. in. l. inter liberas. §. j. et. l. si filius familias. ff. de adul. tenz
q̄ immo nō requirit̄ cōsensus p̄ris siue accuset siue accuset̄ de publi-
co crimine. qm̄ regl̄a est. q̄ q̄tiens patri nō q̄nt̄ vsus fructus. nō est
in illo actu necessarius cōsensus. vt. d. l. fi. §. j. et est casus in. c. fi. de
iudi. l. vj. merito in criminalibus in q̄bus patri nō queritur vsus
fructus non requiritur consensus siue filius accusetur siue accuset.

Quero an laicus possit accusare clericus? Dicitur regulariter quod non nisi in casibus exceptis et nisi persequatur suam vel suorum iniuriam. et non. spe. in ti. qualiter in accu. pce. §. tertio videndum. v. et nota quod accusatus. et. v. atē quod est laicus. Et quis sit competens iudex in causa criminali contra clericum, presbyterum, diaconum, vel subdiaconum, vel episcopum. no. spe. in ti. qualiter in accu. proce. §. quarto loco. p. totū. §.

Quero quis est iudex competens in causa criminali? Dicitur quod ordinarius non delegatus. quoniam causa criminalis non potest delegari nisi a principe et nisi in certis casibus. vt. l. j. ff. de offi. eius cui man. est iurisdictio et quod ibi glo. et doc. et no. spe. de offi. dele. §. excipit. v. Item quod est delegatus in causa.

Quero an si producaturs accusatio et ipse iudex non vult ipsam accusationem rite factam et productam admittere vel postquam admisit non vult testes super ea examinare? Dicitur quod talis iudex facit litem suam et tenetur in sindicatu. vt. l. argentarius. §. ad hoc autē. in. v. iudicem. ff. de eden. ita notat bal. in. l. mancipia. in prin. C. de fer. fugi.

Querit si adu fuit pro crimine civiliter an etiam possit pro eodem criminaliter accusatio interponi? Ista questionem format bal. in. l. ait pzetor. §. interdū. ff. vi. bo. rap. et io. de ymola. in. l. interdū. ff. de publi. iudi. vbi concludit quod si obtinuit in civili. indubitanter potest postea criminaliter accusare. non tamen probationes in civili sufficiunt in criminali. vt. l. fi. C. de proba. et sic iterum produci debent testes. quod testibus et non attestatiōibus creditur. vt. l. iij. §. idē diuus. et ibi flor. ff. de testi. Faciunt tamen acta in civili aliquā presumptionem in criminali. vt. no. glo. in. l. si quis absurdum. C. ad. l. iul. de vi. et ibi doc. Sed bal. in. l. ij. de eden. in. v. venio ad secundam partem dicit in effectu. quod predicta sunt vera quoniam probatio est variabilis. puta facta per testes. Sin autem non posset variari vt puta quoniam in civili causa aliquid est confessus, vel sunt instrumenta publica producta inter te et me. tunc talis probatio facta in civili prodest etiam in criminali. vt. l. penul. C. de arbi. et extra de testi. c. presentata. Si vero reus fuerit absolutus. tunc si fuit quia crimen non fuit commissum tunc non potest accusari criminaliter. et hoc casu absolutoria lata in civili. parit exceptionem rei iudicate in criminali. ar. eoz. que habent in. l. fi. C. de fi. instru. Si vero fuit lata ex eo quia non probauit. tunc non preiudicat in criminali. vt. l. i. C. quando civilis actio criminum preiudicat. Si vero est lata simpliciter. tunc si ex actis potest apparere de causa ex illa videtur lata per nota. in. l. si quis ad exhibendum. ff. de excep. rei iudi. Si vero non apparet tunc in

dubio videt̄ lata ex eo qz nō probatū per .l. iul. ff. de cōdi. indebi.
 Si vero aliquis fuerit accusatus et inquisitus criminaliter et abso-
 lutus an possit iterum de eodem delicto ab alio accusari. vide tex-
 glo. bar. et ang. in .l. si cui. §. ij. ff. de accu. et sal. in .l. qui crimen.
 .C. de ac. v. et oppo. p̄mo ad p̄mū. 7 c.

Quid autē ecōtra an cōdēnatus in criminali possit cōueniri ciui-
 liter? Dic qz sic si remanēt sibi bona. q̄nimo plus videt̄ qz p̄batio-
 nes facte in criminali faciāt fidē in ciuili. quia cessant ratiōes que
 dicte sunt sup̄ra in casu ecōuerso. Un̄ ex q̄ eadē questio vertit̄ in-
 ter easdē personas. videt̄ qz faciāt fidē et hoc tenet bar. in .d. l. ij.
 .§. ij. ff. vi bo. rap. Sed io. de ymola in .d. l. interdū. in hoc tenet cō-
 tra. licet sint eedē p̄sone. tñ cā est mutata. igit̄ nō obstat exceptio
 rei iudicate. facit quod no. Inno. in .c. veniens. extra de testi. In ab-
 solutoria autem ab ista dicēdum est sicut in alia absolutoria dixi.

Sed quid si pendente criminali iudicio sup̄ crimie intētato per
 iudicē inquirētē. an possit ciuilis intētari p̄ partē offēsā ad suū
 interesse. vel etiā finito. qz sic videt̄. qz regula prohibitiua. l. j. C.
 quando ciui. ac crimina. p̄iudi. locū habet quando vnus et idem
 est promotor criminalis et ciuilis. Sed questio n̄ra loquit̄ quando
 sunt diuersi vt iudex et pars. Unde nō debet p̄ factum vnus p̄e
 iudicari alteri vt in regula nō debet. de regulis iur. In cōtrarium
 facit dicta lex. j. C. quādo ciui. ac cri. p̄iui. Et factū iudicis est fa-
 ctū p̄tis. vt. l. ob cām. C. de euic. maxime cū iq̄sitiō hodie succedat
 in locū ordinariē accusatiōis per statuta terrarū vt no. bar. in .l. iij.
 .ff. de adul. §. igit̄. Sz tñ ego teneo p̄mā partē. qz etiā factū p̄tis
 non p̄iudicat iuri publico ad vindictā publicā. vt. l. ij. cū glo. et
 bar. ff. ad fil. Itē ecōtra. factū iudicis nō debet p̄iudicare parti.
 q̄n p̄sequat̄ suū interesse. vt. l. q̄ de crimie. ff. de fal. et. l. si. ff. de
 p̄ua. delict. et. l. si. ff. de fur. Quod sane intelligas. ne posses erra-
 re q̄n actio ciuilis intentata tēdit ad p̄secutionē rei familiaris.
 secus si esset ciuilis tēdēs ad vindictā iuxta glo. singularem. in .l.
 cum emācipatus. §. si duo emācipati. ff. de colla. bo. Nam etiā si
 ciuilis intētata fuisset ad vindictā et nō ad p̄secutionē rei fami-
 liaris. v̄l p̄o emēdatione damni interesse. et expensarū. tunc sn̄a
 absolutoria lata in criminali pareret exceptionē rei iudicate in ci-
 uili. iō nō p̄t agere etiā ciuilit̄. Sinaūt ageret p̄ refartiēdo suū
 interesse et expensarū. et operarū impeditarū et deperditarū. et
 tunc p̄t agere. vt no. bar. in .l. ait p̄tor. §. interdum. ff. vi. bo. rap.
 et in .l. p̄tor. §. j. ff. de iuiur.

Quero a hīs pduxit falsam accusationē. vtrū ex hoc possit ac-
cusari lege cornel. de fals. 180. aut dicit q̄ accusauit me calūniose
de falso crimine et nō vero. q̄ nō pbauit. et tūc est pena calūnie.
vt. l. j. §. j. ff. ad turpil. Si vero accusator pduxit falsam accusatio-
nem cōtra me propter q̄d obtinuit a p̄toze me citare. et cōtra me
p̄cedi. et sic p obreptionē a p̄toze impetrauit. tūc est pena falsi. vt
est casus. et ibi bar. i. l. si q̄s obrepsit. ff. de fal. q̄d nota. q̄ virtus
stat in modo p̄d. candi vt incidat in calūniā vel in falsum. Aduer-
tas tñ bene tu accusator. et idē intelligo in iudice inquirete q̄ qñ
q̄s accusatur q̄ nihil fecit. et sic de obmissiōe et negligētia. tūc sci-
entia ē de subitātia delicti. vt. l. fi. ff. de decre. ab ordi. faci. et istud
est bñ notādū vbiq̄ q̄s accusat q̄ nihil fecit. debet in accusatiōe
vel inq̄sitiōe fieri mētio de scientia. vt puta si accusat q̄ non cepit
malefactorē. debet dici in accusatiōe sciēs. vt scire debēs. 7 c. Idē
si accusat sindicus q̄ nō denūciauerit malefactorē. S; vbi q̄s accu-
sat q̄ aliq̄d fecerit puta vulnerauit vt aliq̄d filie. p̄cedat accusa-
tio vel inq̄sitiō. licet nō fiat mētio sciētie. vt supine ignorantie. q̄ p
sciētia reputat. vt no. glo. aurea q̄ dat istā doctrinā. ff. de acti. et
obli. l. ex m. aleficiis. §. longe minus. facit. l. j. C. de fal. mo. ita dicit
bal. in l. j. C. q̄ ac nō pos. in. v. sup. scdo p̄mitto q̄ etiā dicunt. 7 c.
Teneas etiā mēti tu cui iūria illata fuit. vt iudicē instiges ac sol-
licites q̄ malefactorē torq̄at atq̄ condēnet ad vindictā publicā.
q̄d si fuerit punitus per iudicē. tu nō potes postea agere ad vindi-
candū iniuriā tuā. q̄ eoislo q̄ fuit tortus. et cōdēnatus per iudicē
satisfactū est tue iniurie scdm tuā voluntatē. vñ videris illā iniuri-
am p̄ tui emēdatiōe remisisse. vt est tex. et ibi bar. in l. sed si vnus
§. sed si ante iudicis. ff. de iniur. facit lex interdū. §. qui furē. ff. de
furtis. Unde sis cautus. q̄ aut ista nō facias. aut qñ facis semper
p̄tuleris q̄ per h̄ tu nō vis tibi p̄iudicare. quin p̄ tuo interesse tu
nō possis agere iniuriarum. vt. l. fi. ff. de iniur. **N**ota etiā et
tene mēti. q̄ liberū corpus nō recipit extimationē. s; si mēbrū est
tibi debilitatū a Caio. vt fuisi vulneratus. et propter vulnera. vel
membri debilitationem expendisti in medicis et caruisti. et cari-
turus es multis opibus. tunc propter hoc bene potes agere vt tibi
emēdetur secundū extimationem iudicis. et de utroq̄ est casus in
l. fi. ff. de his q̄ deie. vt effu. et insti. de obli. q̄ ex quasi delict. §. pe.
q̄d nota in mō p̄dicandi ne tu erres. **Q**ualiter at̄ debes for-
mare libellū in actiōe iniuriarū. no. bar. in l. iniuriarū. ff. de iniur.
viz duplici modo. Uno mō referēdo se ad dānū. h̄ est q̄ dicat p̄s
maluissim esse passus tantū dānū q̄ tātā iūriā. vt secūdo referat

formā libelli h̄ actiōe
iniuriarū.

quā p̄mo tractabo de causa efficiēti viz q̄s possit istos denūciatores cōstituire. Secundo tractabo de cā materiali. viz q̄ possunt cōstitui denūciatores. Tertio aliq̄ dubia notabo in materia.

Primo igit̄ quero de causa efficiēti hoc est q̄ potest tales denūciatiōes cōstituire. **R**es̄ q̄ q̄libet iudex vel vniuersitas que habet merum et mixtum imperium. vt. l. j. §. qui es. ff. de offi. p̄fec. vr. et. l. diuus. ff. de custo. reo. Unde iudex pedaneus q̄ habet tm̄ iurisdictionē vl̄ iudex delegatus nō p̄t̄ officiales tales denūciatores creare vt dictis iuribus facit. l. j. C. de decu. h. x. et. l. j. §. denūciatores. ff. ad turpil. q̄d nota ita dicit bar. i. l. diuus. ff. de custo. reo. v. vlt̄erius de istis denūciatoribus. et sal. in. d. l. ea q̄dē. in p̄n. ibi p̄mo igit̄ quero de ratiōe cause.

Secūdo p̄ncipaliter q̄ro de rōe subiecti vel materie q̄s possit cōstitui. **B**ar. in. d. l. diuus. v. sc̄do quero q̄ possunt cōstitui. **R**es̄ dicit q̄ oēs qui admittunt̄ ad accusandū admittunt̄ ad denunciandū. et oēs qui prohibentur accusare. iuxta. l. qui accusare. cū. l. se. ff. de accu. prohibent̄ denūciatores esse et cōstitui. vt. c. cū in omni. de testi. et in. c. j. de accu. et ita tenet sal. in. d. l. ea quidē in dicto. v. rōne subiecti et materie. **R**es̄. Ex quo nota q̄ cū p̄. l. qui accusare cū sequēti prohibent̄ infames accusare. q̄ etiā infamis prohibet̄ cōstitui denūciator. Sed ego credo cōtrariū. et ita cōmuniter obseruat̄. nā isti denūciatores cōstituunt̄. et sunt vt officiales viles. et vt nūci. s̄z nūcius etiā infamis p̄t̄ cōstitui. vt. l. i. C. de infra. h. x. ergo. **P**reterea dico denūciator. siue officiali nō credit̄ nisi p̄bet̄ crimen postea p̄ eum denūciatū. s̄z solū facit et opat̄ q̄ iudex inquir̄. vt. dca. l. ea q̄dē. Preterea deputatio et mādātū iudicis cōstituet̄ istū infamē per denūciationē ip̄m abilitat. vt. l. furti. §. si q̄s iussu. et quod ibi no. ff. de infra. et maxime cū (vt plurimū) tales etiā inuiti eligunt̄ ad tale officiū. Unde ego sic distinguerē. Aut aliq̄s denūciat motu proprio. et tūc sit verū dictū bar. q̄z eadē rō in denūciatē sicut in accusante. aut denūciat virtute sui officii. q̄a fuit deputatus a iudice. et forte inuitus. vel ex publico. et tunc etiā infamis p̄t̄ esse denūciator. et ex necessitate officii facit. igit̄ nō p̄t̄ repelli vt infamis. sic dicimus in nūcio vt dictū est. Et aduertat q̄ sicut nūcius tenet iurare b̄n et legaliter exercere suū officiū. vt. l. cōpatioēs. C. de fide instru. ita et iste denūciator dēt in p̄n. sui officii iurare. ita dicit ang. i. d. l. si vacā. i. p̄n. C. de bo. va. **T**ertio quero ratione finis et effectus ad quē finē et effectum isti denūciatores cōstituunt̄. **R**es̄pōdeo vt ex eorum denūciatiōibus mediantibus p̄sumptiōibus puniant̄ delicta et. p̄ cōsequens

provincia remaneat purgata. vt. l. congruit. ff. de offi. p̄si. ita dicit
 sal. in dicto loco. v. tertio rōe fi. 7 c. nā facta denūciatōe p̄ iudiciū
 ville! tūc iudex pōt duobus modis procedere. vnomō sup denūcia
 tione simpliciter procedēdo. et isto casu pnt opponi omnes excepti
 ones q̄ pnt opponi cōtra accusatorē. vt puta talis nō est, nec p̄ le
 gittimus denūciator esse. ar. l. qui accusare. ff. de ac. Itē pōt iudex
 p̄cedere p̄ inquisitionē quā facit p̄pter denūciationē. tunc ille ex
 ceptiones cōtra p̄sonā denūciatoris cessarēt. hoc p̄bat per tex. ex
 de simo. licet hely. Ita dicit bar. in. d. l. diuus. v. vltius q̄ro quid
 sit officiū iudicis. Sed aduertat in eo q̄ bar. dicit q̄n iudex simpli
 citer sup denūciatione p̄cedit. q̄ pōt opponi exceptio sic cōtra ac
 cusatorē nō credo verū. q̄m iste denūciator eligit ex publico. et vtu
 te et nccitate officii. alias tenet vt q̄ dicā. nō denūciaret igit cum
 faciat v̄tute denūciatiōis publice vl' nccitate officii d̄ abilitatus
 igit nō p̄ cōtra eū exceptio opponi vt dco. q̄ iussu. Vñ dcm bar.
 credo verius q̄n nō est deputatus ad officiū. s̄ p̄prio motu denūci
 at. p̄s facit q̄d no sal. i dco loco. v. vii. q̄ro an denūciatores 7 c.

Quero de ipsius denūciatoris cōstituti officio. an teneat denū
 ciare oīa delicta etiā impunita de iure statuto vel consuetudine
 quia pater occidit adulterū. vt. l. nec in ea. ff. de adulter. Dic q̄ sic
 q̄ cognitio iuris. vtrū tale delictū sit punibile. nō spectat ad eū s̄
 ad iudicē vt. l. si. q̄ diuus. et ibi hoc determinat bar. ff. de pu. iu. et
 Jo. de ymola. et idē bar. in. l. si q̄s in ḡui. q̄. maritus. ff. ad fill. et i.
 .d. l. diuus. v. vltius q̄ro an denūciatores 7 c. et in. l. j. q̄ denūci
 ationē in penul. q̄one. ff. ad turpil. Et sal. in. d. l. ea q̄dē in p̄n. v.
 quarto q̄rit circa ipsius cōstituti officii. Licet s̄m ludo. de vrbe in
 cōtrariū posset argui ex notatis p̄ bal. i. l. decurionis. C. de infami
 bus. q̄ licz sic nō sequit imponit maior pena. ḡ est maius delictū
 vt xxxiiij. q. ij. c. admonere. et. c. latozē. et ibi vide q̄d est maius in
 terficere matrē an occidere vxorē. q̄ licz maleficiū nō puniat. tñ
 maleficiū ē vt. l. si q̄s vxorē. ff. de furtis. et. l. respicienda. q̄. si tā. ff.
 de penis. Sed tñ idē ludo. de vrbe tenet in dco. q̄ si maritus. op̄io
 bar. p̄ q̄ allegat textū. et ibi bal. in. l. j. et. ij. circa fi. C. vt nemo pu
 ua. Adde tñ q̄d q̄. dicā in glo. in. v. q̄ro vnū maleficiū cōmissum ē
 p̄ Ticiū casu fortuito 7 c. et sequēti.

Quero an quēlibet delinquē ē denūciare teneat. Bar. in. d. l.
 diuus. v. itē q̄ro vtrū istū denūciatores. dicit q̄ nō. s̄ solū illos q̄s ac
 cusare posset. vt. l. iniquū. et. l. p̄nl. et. v. q̄ro an qlibet delinquētē
 7 c. allegat in cōtrariū necessitatē officii publici. facit. ff. de in ius
 vo. l. q̄sū. Sed r̄ndēdū. q̄ ibi loquit in tutore. nō at in accusatore

quare nec tutorio nomine potest quod gerere. ut. C. si tut. non ges. l. j. Sed
quod officium istius est principaliter deputatum ad maleficia denuncianda
ideo videtur quod apud eum sint partes iudicis. hinc est quod romulus fecit mo-
ri fratrem qui transcedit muros. ut. l. violata. ff. de re. di. l. si. Et de-
sertorie militie filium pro offert et denunciat. ut. ff. de re mili. l. mili-
tes. Et tutor nomine pupilli contra pronum ipsoz officium. et suspectum
iudicem denunciat. ut. d. l. C. si tut. non ges. Item quod non facit ut ipse sed
tanquam alius. ut. C. de adm. tuto. l. cum quidem. et hoc credo verum. facit
lex minime. ff. de reli. et sump. fu.

Quero an excuset eo ipso quod non denunciat quod ignoravit delinquentem
Bar in. d. l. diuus. v. ulterius circa. l. nostra dicit quod sic. p. l. ideo
. C. de his que ut indig. Sed bal. in. l. duobus. §. fi. ff. de iureiur. dicit
quod si ignorat quis licet sciat quod maleficium sit commissum si syndicus fecit
putatam inquisitionem domi vel in villa, ut quod fuit de nocte commissum,
vel in multitudine hominum. quod excusat. all. l. si cum exceptione. §. quod in
hac. ff. quod me. causa. Sed sal. in. d. loco. v. sexto quod an excuset dicit
quod ponderanda sunt verba statuti loquentis de his denunciatoribus
Nam aut sunt verba scripta in re aut in persona aut utroque modo. Si
in re. puta quod syndici villarum teneant denunciare omnia maleficia com-
missa in villis eorum. et tunc licet ignoret a quo maleficium sit commissum
tamen maleficium denunciare debet. Si vero loquitur in persona puta quod de-
nunciet omnes qui commiserunt maleficia. tunc si ignoret malefactorum non
tenet denunciare maleficium. quod denunciare maleficium tunc in consequentia
venit ad denunciationem persone maleficium committentis. Et ad hoc bene fa-
cit. d. l. si ideo. Si vero utroque modo sint scripta ut puta ut denunciet omnia
maleficia in eorum villis commissis. et personas que illa commiserunt. et tunc
licet malefactores ignoret non excusat ad denunciandum maleficium quod non
ignorant. sic dicimus in fili de preceptis factis ab arbitro. ut. l. celsus
§. j. ff. de arbi. Et advertas quod iusta causa ignorantie ad accusan-
dum est si maleficium fuerit clam et occulte de nocte commissum. vel in
loco in quo homines raro vadunt. ut. in. l. j. §. accusatorum. et ibi vide oino
bar. ff. ad sillet. et. l. sp. §. hoc interdico. et ibi bar. ff. quod vi. aut cla
et in. l. annus. et ibi bar. ff. de calu. ut no. bar. in. dca. l. diuus. v. sed
quod si non denunciat. tunc tunc facit quod no. bar. in. l. si. ff. si quis testis. li-
bero. esse ius. fu. et quod no. bal. in. le. id quod pauperibus. C. de epi. et
cle. et in. l. si quis non dicam rapere. C. de sacrosanct. eccle.

Quid si fuerit in denunciando preuentus ab iniuriato. vel a iudice
inquirente an puniatur syndicus. Item quod non si non potest ei negligentia impu-
tari. ut. l. j. §. eleganter. ff. de libe. agno. et vide oino bar. i. d. l. diuus
. v. quod quod si talis denunciator. et c. et sal. in. d. loco. v. nec preuentia
accusatoris. de quo tamen latius dicam. i. v. quod si debet syndicus denunciare

Quero an denunciatus debeat se subscribere ad penam taliorum? Dic qd nō vt est casus in d. l. ea quidē. nō ob. l. fi. e. ti. qz ibi loquitur in accusatore. nos loquimur in denunciatore. Ita dicit bar. in d. l. diuus in ver. quero vtrum ille qui denunciat. et sal. in dicto loco ver. octauo quero an denunciatus rē.

Quero an maleficia notoria tm̄ possint denunciari? cy. et alij in d. l. ea quidē dicunt qd tm̄ notoria p. d. l. Sed ibi sal. in ver. octauo qro que delicta rē. tenet contrariū. qd etiā nō notoria debēt denunciari. dūmō pbari possint. vt. l. j. q. quies. ff. de offi. p̄fec. vr. et. d. l. diuus. Uel sic dicit ipse qd maleficia debēt esse notoria. sed nō est necesse malefactorē h̄ notorie fecisse. vel notoriū eē. iō iudex inq̄rit an p̄sona denunciata crimē illd̄ fecerit. necne et sic concordat opiniones.

Quero an denunciator credat et sic de effectu huius denunciationis an habeat p̄ plena p̄batōe? Bar. in d. l. diuus. qd sit effectus denunciationis cōcludit. qd quedā sunt delicta grauiora et tūc non facit plenā fidē. vt. d. ea quidē. Quedā sunt delicta nō grauiora et tūc ponit denunciator ad denunciandū illd̄ qd inuenit vere. et id qd ipse vidit. Exēplū. mittit aliquis ad inuestigandū p̄ ciuitatē ludetes et in his credit tali officiali referētī. vt. d. q. qes. Si vero nō mittit ad referendū q̄vidit s̄ q̄ p̄cepit auditu ex relatu aliorū. et tūc ei nō credit ad puniendū s̄ ad inq̄rendū. sic vt in d. l. diuus. s̄ de hoc latius. vt. d. l. i. ver. s̄ qd dixi supra scdm̄ bar. rē. Et fortius nec etiā credit iudici. adeo qd q̄ tūc inq̄sitor heretice p̄auitatis cōdenatū de heresi tradat puniendū iudici seclari. nō tenet iudex p̄cessui inq̄sitoris stare. s̄ pōt de nouo crimē examinare et nouū p̄cessum facere. vt in autē. de san. epi. q. si vero crimen. Ita dicit guil. et bar. in d. l. diuus. s̄ sal. in d. l. ea quidē in p̄n. ver. decimo q. ro. dic caue tibi. qz d̄cus. q. si vero crimē loquitur qn̄ ep̄s mittit degradatū cōdenandū. nos vero loq̄mur in rā cōdemnato cuius executio mādatatur iudici seclari. tūc enī nō h̄z ipse cognoscere de iuribus sn̄e sic nec in ciuilibus. Uñ iudex alij rescribit vt exequat rescribetis sn̄iam. vt. C. de iudi. l. p̄perandū. q. si n̄cū reus. Et p̄ hoc bñ facit de here. c. sup. eo. in v. vbi d̄z qd heretici de p̄h̄si in heresi p̄ inq̄sitorē sine ulla audiētia reliquunt seclari iudici. et sic merus executor est iudex seclaris. vt est casus exp̄sus. e. ti. l. vj. c. inq̄sitoris tenor. vbi d̄z qd sn̄iam inquisitionis vel ep̄i iudex seclaris sine mora. debet cōtra ipsum de heresi d̄anatum executioni mādare. **P**reterea caue secundum sal. ibi licet cognitio et condemnatio de heresi olī spectaret ad iudicē secularem vt. l. cundi. et. l. q̄cūqz. C. de here. tñ secus ē hodie de iure canōico. qz ad inq̄sitorē heretice p̄a

uitatis vel ad episcopū tm̄ spectat ita q̄ nō ad iudicē secularē. et
iō cessaret q̄. sivo crimē. et ibi no. glo. et habet locū. q̄. ibi sequens
viz si aut ecclesiasticū. Est aut̄ crimen heresis ecclesiasticū tm̄. vt. d. c.
vt inquisitionis. Sed qd̄ supra dixi secundū bar. q̄ credit̄ officiali.
q̄n̄ mittit̄ per ciuitatē ad videndum ludētes. vel portantes arma
limita secundū Ja. butrig. in. l. i. C. de re indi. vt refert sal. in. d. l.
ea qd̄. in dcō loco viz q̄ ei credit̄. et dcō eius stat̄ etiā si statuto l̄
expresse dicat̄ intelligit̄ donec denūciator probauerit contrariū vt
. d. l. j. C. de re iu. Et in hac materia plene no. Ang. et Jo. de ymo.
la. in. l. qui bona. q̄. qui damni. ff. de dam. infec. vbi cludit q̄ aut
lex vel statutū dicit stari simplici dcō alicuius. aut stari debere sa
cramēto alicuius. Primo casu videt̄ q̄ intelligatur stari debere in
dubio nisi aliud probeat̄. etiā si forte sit talis qui sit officialis et iu
rauerit fideliter exercere suum officiū p̄ nota. p̄ Ja. butrig. in. d. l.
. j. de re iudi. **S**ecundo casu aut lex vel statutū vult stari iuramēto
alicuius precedēte cōtumacia alicuius alterius cū dolo de q̄ cōstat
et tunc videt̄ q̄ stari debeat iuramēto. nec cōtranū. p̄bari possit p̄
ea q̄ habent̄ in auten. s̄. nouo iure. C. de furtis. et. l. si q̄n. C. vñ. vi.
et. c. si. extra. q̄. me. cā. et hoc opet̄ delictū delinquētis. de cuius de
licto alias cōstat. aut nō constat aliter de delicto. et tūc aut lex di
cit in subsidiū stari debere sacramēto et nō p̄t probari contrariū.
vt. c. statutū. q̄. j. de rescrip. in. vi. et in spe. de offi. iudi. in. fi. p̄ Jo.
an. Ratio q̄ iuramētū etiā succedit in locū probationis. et non est
dubiū si alia probatio fieri nō posset probari cōtranū. Aut lex v̄l
statutū dicit simpliciter stari sacramēto. et tūc si sumus in spiritur
alibus. poterit iudex ex officio nō obstante sacramēto inq̄rere veri
tatē p̄ supradcā notata. Aut nō in spūalibus. et tunc si exp̄sse non
disponit̄ in casu q̄ q̄rit̄. sed fit extēsiō p̄ quandā similitudinē. tunc
videt̄ posse probari cōtranū per notata p̄ Jo. an. in. c. ij. de iureiur.
Aut expresse disponit̄ in casu de q̄ querit̄. et tunc est dubiū. nā vi
det̄ q̄ amplius non debet agitari. ne detegat̄ p̄nium. vt. l. nam
postea. q̄. j. ff. de iureiur. quod no. vt supra dixi. Aut aliter constat
de maleficio aut nō. dic vt plene colligit̄ ex notatis. p̄ Jo. de ymo
la in dicto. q̄. damni.

Quero an isti denūciatores debeāt probare qd̄ denūciant. Et
dic q̄ sic de iure. vt. d. l. diuus. r. l. accusatus. q̄. denūciatores. ff. ad
turpil. sed vsus l̄s nō admittit. s̄. solū testiū noīa qui scire p̄petra
ta dicant̄. post denūciationē in eadē scedula scribunt̄. ita di. sal.
in. d. l. ea quidē in pn. v̄. duodecimo q̄ro an denūciatores. et dicit
obmissis v̄bis bar. in dca. l. diuus. q̄ minus p̄fecte dicit. dic q̄ aut

denūciatores nō probāt. qz nec cause assistunt imo deserūt. et tunc ppter deficiētiā pena turpiliani sunt puniēdi. vt d. q. denūciatores qui sic debet intelligi vt faciat ad titulum. Aut non probant. quia testes denūciationis nō attestant. et tunc aut queris an pena talis puniant. et dic q nō. vt dicta. l. ea quidē. q dicit q nō tenent se subscribere. An queris an extraordinarie puniant. et dic aut eorum calūnia est psumpta ex defectu probationū. aut est euidentis. Si psumpta. et tunc aut denūciator est voluntarius. et est extraordinarie puniendus. nisi purget suam innocētiā. vt ex de calum. c. fi. Aut est necessarius qz ex necessitate officii hoc facit. vt. d. l. ea quidē. et tūc de psumpta calūnia nō tenet. sed puniit in exēplū ceterozū. vt. d. l. diuus. in fi. qd intelligit bar. extraordinarie iudicis arbitro. vt dicto. c. fi. et. l. j. ff. de va. et extraor. cri. et sal. ibi dicit iudicē ex qualitate calūnie et doli seuerius. et ex circumstantiis penam falsi quandoqz iniungere posse. argumētum. l. j. in prin. ij. et iij. ff. de fal.

Quero an iudex possit denūciatorē in testem recipe qn postea format inquisitionē. bar. in dicta. l. diuus. v. Itē quero vtrū isti denūciatores rē dicit q sic p. c. licet hely. de simo. qd sal. in. d. l. ea q dē in pn. v. xiiij. qro an iudex rē dicit esse verū si iudex non procedat sup denūciatione s3 inqrit. ppter denūciationem et famā eius aures reuerberātē. ita q amodo sub dissimulatōe trāfire non pōt ita loquit. d. c. licet hely. sed vbi super denūciatiōe pcedit. tunc de nūciās debet denūciare per testes idoneos et nō p se pbat ar. dōc. l. diuus. et dōc. q denūciatores. et patet ratione. qz hoc casu si non probat. denūciator est puniendus. vt supra pximo dixi. et p cōsequēs nō est legitimus testis. Ex q tu iudex sumas cautelam. q qn non habes de delicto aliū testē idoneū nisi officialē depositū ad denūciandū. licet denūciet nō procedat virtute dicte denūcie. sed ppter famā pcedētē inquires ex mero tuo officio. et poteris postea. d. fundicū et deputatū ad denūciandū in testē in dicto processu pducere. quod tene mētū.

Quero an confessio facta coram tali officiali denūciante vl remittēte ad iudicē ad quē spectat denūciatio sit sufficiēs ad cōdenationē. Sal. in dicta. l. ea qdē. in pn. v. quartodecimo qro an cōfessio. dicit q nō. tanqz facta corā incōpetēte iudice. vt dicta. l. diuus. et no. bar. in. l. m. grātibus. ff. de iuri. omniū iudi. vbi et dicit q quando inquisitor heretice p̄auitatis tradit iudici seculari decapitādū q nō debet stare processui et cōfessioi facte corā dicto inquisitore. sed de nouo faciat corā se confiteri. alias talis cōfessio

nō noceret cōfiteāti, delinquēti. q̄d credo verū. Aduertas tamen q̄
talis cōfessio duo operat̄. Unū q̄d est tante potētē q̄ facit iudici
um tale ex q̄ p̄t a iudice cōpetētī poni ad torturā sine alio iudicio
ar. glo. l. capite quinto. et ibi bar. ff. de adul. facit q̄d nō in. l. ictus
fultū. ff. de infra. Scđo opat̄ q̄ cogit̄ postea corā iudice ordinario
et cōpetenti in tali sua cōfessioe pseuerare. vt nō inno. in. c. et si de
rici. extra de iudi. q̄d bñ nota qñ sindaco velle malefactor cōfessus
est delictū. q̄ talis cōfessio facta corā officiali licz nō iudice ordina
rio et cōpetētī habet duos effectus.

Quero an absolutio lata sup denūciatioe p̄sit reo sicut abso
lutoia lata in accusatioe. Et vt refert sal. in. d. l. ea q̄dē in p̄n. v.
quintodecimo q̄ro an absolutioia r̄c. Doctores dicūt q̄ sic p̄ eadē
rationē. Addunt aliq̄ q̄ cautus iudex nō debet eū absoluerē sed p̄
nūciare denūciatorē minus bñ retulisse. et sic reiterato denunciari
v̄l accusari possit. vt. d. l. diuus. v. si non p̄ri. r̄c. Sed sal. ibi dicit
q̄ est triffa. q̄ siue p̄cedat sup denūciatioe. debet absolui vt. d. c.
licet hely. in. vtroq̄ est eadē ratio q̄ in accusatoe. q̄ de qua re. r̄c.
vt. l. de qua re. ff. de iudi. Nec ob. lex diuus. quia ibi loquit̄ respec
tu denūciantis an veniat puniendus nec ne vt ibi patet ex sequē
tibus. ita etiā determinat bar. in. l. diuus. v. vltimus quero vtrum
absolutioia.

Quero sindaco denūciauit vnū deliquisse et nō vere q̄ nō deli
querat sub illa inuestigatione et dictis aliquozū. an teneat̄ denūci
ator. Istā questionē mouit bar. i. dicta. l. athletas. ff. de fal. vbi
cōcludit. q̄ aut talis inuestigatio siue vociferatio fuit facta a p̄so
nis quibus verisimiliter debet credi. et tunc excusat̄. l. q̄ cum ma
ior. §. penul. et fi. ff. de bo. liber. alias secus. vt dicta. l. athletas. §. j.
de infami.

Quero sindaco accepta pecunia aliquē falso denūciat. Intel
ligo falso aliq̄d minorando de delicto v̄l aggrauādo delictū vltra
veritatē teneat̄ pena falsi vt. l. cornelia. de fal. §. fi. et ibi bar. ff. de
fal. q̄d bñ nota. et semel vidi de facto in ciuitate p̄sij. cū ibi asse
derē q̄ sindaco ad instātiā vnus potētis ciuis minuit in denūcia
tioe q̄litates grauātes delictū q̄ ob hoc incidit in falsum. de q̄ vt
de bal. in. l. duobus. §. fi. ff. iureiur.

Quero qñ maleficiū est cōmissum in confinibus duarū villarū
et sit in loco cōi dictarū villarū. q̄s sindaco teneat̄ denūciare dictū
maleficiū. Istā q̄stionē ponit bal. in. l. ij. C. vbi de cri. agi. op. q̄ dicit̄
cit q̄ vterq̄ sindaco teneat̄. allegat. l. si. v̄o. §. q̄ ex morte. ff. de his
q̄ deie. vel effu. s̄z tñ sufficit q̄ vnus denūciat. Sin autē neuter de

nūciat vterq; tenet. Ita dicit bal. vbi supra. ex q̄ etiā ibi infert q̄
tunc si duo sunt diuersi iudices. et in eorū confinibus in loco medio
fit commissum delictū. q̄ vterq; iudex p̄t punire. allegat de excu-
tuto. l. iuri speritos. §. cū oriundus. dic vt ibi per eū.

Quero scdm sal. in. d. l. ea quidē in p̄n. v. decimosexto q̄ro de
q̄one specul. 7 c. vtrū si per statutū dat̄ p̄miū accusanti iudētes ad
azardū debeat etiā salariū denūciantī. et spe. in. ti. de denū. §. j.
determinat q̄ sic p. l. cū p̄onus. §. j. ff. de bo. liber. v. delator. d. ac-
cusator nō obstāte lege. q̄ cū maior. §. accusasse. ff. de bo. libe. q̄n. ā
r̄ndeo q̄ sal. credit verū in denūciantore voluntario. nō aut̄ necessa-
rio q̄ facit ex necessitate sui officij. Et q̄ p̄miū nō debet habere ni-
si exp̄sse caueat̄ statuto. q̄ turpiē diceret̄ accipe is q̄ gratis tenet̄
facere. vt. l. ij. §. j. ff. de condi. ob tur. cau. p̄ hoc allegat̄ tex. singu-
larē in. l. si q̄ ingratu. §. vtrū. ff. ad fil. vbi patet q̄ premia denū-
ciantibus pollicita sp̄taneis non aut̄ coactis debent̄. etiā coartā
causatiue dat̄ capiētī bānitū nō familie potestatis v̄l alterius of-
ficialis ad q̄ spectat capere bānit os. p̄ hac videt̄ tex. et ibi bal.
in. l. ij. C. de ope lib. **U**tē q̄d dixi de spontaneo denūciantore limi-
tat verū nisi ip̄e fuerit socius in crimīe. de q̄ socium denūciat. v̄l si
malefactor seipsum denūciaret. q̄ tunc nullū p̄miū sibi debet̄. ar.
l. idē est. §. si. cū. l. sequētī. ff. de condi. ob tur. cau. et ibi vult h̄ bar.
et vide bal. i. l. j. C. e. ti. et hoc p̄bat̄ tex. singularis cū glo. C. de mu-
lie. q̄ cū p̄p̄is ser. 7 c. l. j. et ibi sal. nō obstāt verba statuti q̄ gn̄a-
liter dat̄ p̄miū accusanti. q̄ restringunt̄. dūmō sint abiles. vt. l. vt
gradatim. §. sed si lege. ff. de mu. et ho. Sed in hac q̄one p̄ncipali
q̄n dat̄ p̄miū accusanti. an intelligat̄ etiā denūciantī cōcessum du-
bito. nā sal. tenet q̄ sic in sp̄taneo denūciantore. et spe. indistincte
et in omni denūciantore dicit habere locū. t̄n dubito q̄ etiam si sta-
tuto exp̄sse caueat̄ q̄ indicās maleficiū siue malefactorē habeat
certū p̄miū qualiter iutelligat̄ iudicare vt p̄miū habeat. nā
nunq̄ dicit̄ indicare. vt dictum p̄miū consequat̄. licet vadat ad
iudicem vel ad notoriū malefactorū. scribe qualiter ille cōmisit ta-
le maleficiū. Sed requir̄t q̄ exp̄sse accuset. et nisi exp̄sse accu-
set. nō dicit̄ indicasse. vt dicit̄ tex. et ibi glo. et vult hoc bar. in lege
lex cornelia. §. si q̄s libellū. ff. de iniur. Si ergo quando exp̄sse dat̄
statuto p̄miū indicanti intelligit̄ dari dūmodo accuset. et ali-
ter p̄miū non habeat. quanto magis non debet dari p̄miū
indicanti simpliciter si statuto exp̄sse p̄miū assignatur accu-
satori. Sz in hoc an si statutū p̄miat accusatorem locū habeat
in denūciantōe. Ludo. de vrbe. in. l. iij. §. vtrū. ff. de fil. allegat̄ Jo.

an. in specu. in ti. de denun. Et arguit primo q non ex quo noie et effectu deferunt. nō aut tñ effectu vt patet in. l. accusatozē. Sñuci atozes. ff. ad turpil. igit statutū loquēs de vno nō intēdit ad aliud facit. l. q̄ cū ma. 102. q̄ accusasse. ff. de bo. libe. S3 10. an. ibi tenet cōtrariū. qd sequit ang. in dicta. l. diuus et albericus in suo tractatu statutoz in secūda pte. et hoc p textū optimū in. l. cū patronū. q̄ qui nomen detulit. ff. de iure pa. ¶ Secundo fauore reipublice vt citius inueniant hoies ad manifestādū deliquētes ar. l. cū qui nocētem. ff. de iniur. ¶ Tertio qz effectus ad illationē pene in illum delinquētē sequit ex denūciatiōe qui sequit ex accusatiōe vt probat in. l. qui sepeli. ff. de sepul. vi. ergo pariter debet vendicare sibi locū statutū. quod ludo. dicit fore notandū.

¶ Quero an talis officialis ad denūciādū deputatus possit cape malefactorē, et incarcerare? Dic q nō vt est tex. et ibi bar. in. l. j. .C. de decurio. et statio. h. xij.

¶ Quid si statuto caueat q̄ syndicus teneat denūciare oīa maleficia de q̄bus est fama. tunc si fama est q̄ ipsemet syndicus deliquit posito q̄ alias se deberet denunciare. An ipse syndicus q̄ vere scit q̄ nō deliquit debeat se denūciare? Dic q nō. vt no. bar. p illū tex. et alij docto. in. l. cum qdē. q̄ dicit. ff. de acqui. here.

¶ Quid si debeat syndicus denūciare maleficia. certū tēpus an incidat in penā? Pone q̄ maleficiū denunciauit Ticius vt q̄libet priuatus q̄ postea fuit factus syndicus an iterū debeat denūciare et si nō facit. tps. incidat in penā statutis? Dic q nō. cū iā semel denūciauit. licet vt priuatus. vt. l. si quis heres. et ibi bal. ff. de iniur. rup. test. et ibi ymola.

¶ Quid si syndicus ville teneat denūciare maleficia sub certa pena an accuset si alter in denunciando preuenit eū? Et videt q̄ sic ar. l. forozē. et ibi bal. ff. de his qui vt indig. et. l. ij. q̄ si mater. ff. ad tercul. de lib. agno. l. si. et. s. dixi in simili. s3 ludo. de vrbe. in. l. penul. ad sill. dicit. q̄ aduertendū est q̄ aut denūciatio vl accusatio sint minus sufficiēter instructa p illū veniētē. et tūc syndicus teneat ad penā et interesse. et hoc ppter interesse reipublice facit. l. ij. q̄ nō solū. ff. ad tercul. et maxime cū teneat de collusionē. ideo tali casu nō excusaret syndicus. licet fuerit priuatus. et ita intelligit albericus de rosa in scda pte suozū statutozū qui posuit hāc questionē. et quod no. bal. in. l. forozē supradicta. Sed tu dic vt. s. dixi. in glo. ista in. v. qd si fuerit in denunciando preuentus.

¶ Quid si maleficiū fuerit commissum tempore quo Ticius fuit syndicus. et tēpore sui sindicatus nō habuit notitiā de vno crimine

cōmisso. postea finito suo officio supuenit noticia dicti criminis! an denunciare debeat tale delictū? Ista questionē format bal. in. l. cū ancillis. C. de incest. nup. et ibi tenuit q̄ nō tenet denūciare. p̄ tex. in. l. j. §. occisorū. ff. ad fil. Sed ludo. de urb. in dicto. §. occisorū dicit! q̄ hoc est dubitabile. qz hec denūciatio h̄ tractū et originē ex delicto cōmisso t̄pe officij sui. ergo denūciare tenet. ad hoc allegat. l. nā et si seruus. §. si vnio. ff. de neg. gest. et in. l. j. C. de cau. reip. tu abfu. et qd no. bar. in fili. in. l. ita aut. §. si. ff. de admini. tu.

Quero vnū maleficiū est cōmissum p̄ Ticiū casu fortuito! an istud debeat p̄ sindicū seu p̄ ministrālē denūciari. et si nō denūcia uerit incidat in penā statutā? Et ad huius dubij decisionē p̄mo videndum est! an tale cōmissum p̄ Ticiū dicat̄ maleficiū. et videtur q̄ nō. qz ex casu q̄s nō puniūt aliq̄mō nisi culpa precedat casum. vt. l. si fortuitu. ff. de incē. rui. et naufra. et no. in. l. si. §. ideoqz iuri. ff. ad. l. rodi. de iac. In contrariū videt̄ tex. in. l. respiciēdū. §. delinquit. ff. de penis. et qd ibi notať. Est ergo maleficiū! s̄ absqz pena. **E**x hoc sciri potest in casu p̄posito! an sindicus teneat̄ denūciare dictū maleficiū. Et videt̄ q̄ sic. sufficit enī q̄ p̄ma facie fit maleficiū. et iudex postea habet inq̄rere an sit punibile. ff. ad turpil. l. accusatiōes. et ibi bar. sindici enī nō est iudicare sed denūciare. qd nō facit qd no. bar. in. l. si. ff. de iu. §. de publica. Ista q̄onē ponit bal. in. l. data opa. C. q̄ ac. nō pos. v̄. q̄ro vtrū maleficiū cōmissum casu. et ibidē bal. subdit! q̄ secus erit si q̄s occidit hominē se defē dendo. qz istud secūdū nō est maleficiū. Rō differētie ē! qz occidē aliq̄ ad sui defēsiōnē! fit lege p̄mittēte. et naturali rōe cōcedēte sed homicidiū casuale non fit legis p̄missione seu auctoritate. sed p̄ter legē. et ideo q̄n fit casu essentialiter! est maleficiū. sed non quo ad punitionē. et facit extra de delict. pu. c. j. v̄. q̄s non et. ff. de fur. l. inter oēs. §. penul. Ex quo bal. ibi infert. Aut homicidiū fit s̄m legē. et nō est maleficiū. nec essentialiter nec quo ad punitiōz quia lex ē illa q̄ occidit et hominē necauit ministerio hominis. ar. ff. de nup. l. palā. §. si. et no. xxiiij. q. viij. occidit. in glo. Aut p̄ter legē. et tunc est maleficiū essentialiter. nō quo ad punitionē. vt q̄n fit casu fortuito. Aut fit cōtra legem. et tunc est maleficiū essentialiter et quo ad penā. vt notať. C. de sacrosanct. eccle. l. ij. Sed licet bal. ita teneat. et magna sit auctoritas sua in iudicijs q̄n nō h̄t cōtradictōzē! t̄n fortiter dubito in casu q̄n maleficiū est cōmissum ad sui defēsiōnē! q̄ sindicus nō teneat̄ denūciare. qm̄ (vt. s̄. dictum est) officium sindici est deferre et denūciare non aut iudicare. Unde etiā si delictum nō esset delictū effectū! t̄n stāte dubio

utrum fecerit ad sui defensionem: incumbit onus probandi. negari non potest quod delictum factum a pariter non sit. quoniam dicitur quod fecerit ad sui defensionem: incumbit onus probandi. ut dixi. quia intentio iudicis, vel accusatoris est fundata. quia occidens attentavit rem sui natura de genere prohibitorum. ut. l. j. C. de sicca. Et dicitur in glo. sup. verbo. et dicitur Ticius se defendendo etc. ergo stante hoc dubio: ad ipsum iudicem non spectat interim iudicare, sed denunciare. et non denunciando incidit in penam. Facit quod non bar. in. l. si. §. diui. ff. de publica. et sup. de m. est. credo tamen quod si postea in processu formato ad querelam alterius offensus si, vel ex inquisitione iudicis apparebit quod ille fecit ad sui defensionem. et si tunc constabit iudici et notorium erit per processum et sententiam absolutam: quod illud non fuit delictum quod isto casu ille iudicis releuabitur a pena. et ita poterit saluari dictum bal. quod nota ut cum opus esset posses a iudice tuum iudicem qui non denunciavit tale homicidium excusare. **A**ngelus de aretio.

lxix

Caium sempromium de nobilibus de monte oliueto.) **C**apelle sancti blasij. et in multis glosis inferius plura delicta ueniunt examinanda. Sciendum est quod quatuor modis videlicet facto, deo, consilio, et scriptura maleficia committuntur. ut. l. maleficia. ff. de acti. et ob. et no. bal. in. l. da. opa. C. q. ac. no. pos. v. p. mittendum est: quod aut delicta etc. **D**e uero quoque dicitur in locis congruis in suis propriis glo. Et ideo hic nomen cognomen et agnomen ponit ut fiat recognitio. quoniam per ista cognoscitur homo et corpus. de quo iudex inquirens sensit ut. l. si quis in nomine. C. de testam. et in li. delega. §. si quis in nomine. et. l. ad re cognoscendas. C. de inge. et manu. facit. C. de mino. l. j. et ibi non. si cut diximus in rebus inanimatis. quia ex duabus ad minus demonstrationibus et circumstantiis demonstratur. et circumstantiam definit ut. l. forma. et quod ibi glosa et bar. ff. de sensi. et in. le. si quis in fundi vocabulo. et ibi glosa et bar. ff. delega. j. facit. l. si in rem aliquis. ff. de reuendi. Ita igitur quoniam describitur homo est animal rationale facit quod non bar. in. l. demonstratio. in. pn. ff. de condi. et dem. ibi sed quoniam per que verba inducat demonstratio. et ibi ex quod videtur etc. et. l. inter stipulantem. §. j. ff. de. ver. obli. dicit quod quando capiuntur officiales bannitum: antequam faciant executionem faciant captum confiteri quod ipse est idem homo et corpus qui sic vocabatur qui fuit bannitus et condemnatus pro tali crimine. et tali tempore sub tali nomine. et fuit citatus et condemnatus. qua recognitione facta: executio de eo fieri potest absque nouo processu. sed bal. in quodam suo consilio quod incipit quod appareat petrus etc. dicit: quod talis recognitio est de cautela. non autem de necessitate. sed ego dico quod imo. quod ex necessitate per rationes bar. in dicta

.l. demonstratio. q̄nimo plus dico! q̄ melior practica est et forte de necessitate! q̄ tal' bānitus nō tm̄ se recognoscat. vt dicit bar. s̄ ad dat' viz, q̄ tale crimē de quo cātat bānitiū et cōdēnatio sua loco, et tpe, modo, et forma in dicto p̄cessu cōtēta ipse cōmisit. et tunc dca confessione facta! secure pōt fieri executio. alias aut cū talē bānitiū et cōdēnatio facta in cōtumacia dicti bāniti nō p̄bet dictū bānitiū tale maleficiū cōmisisse. vt no. bar. in. l. si. ideo. in p̄n. ff. de euic. et bal. in. l. trāsigere. circa mediū. C. de trāfac. necario sequit' iste est bānitus magis p̄pter eius cōtumaciā! q̄ p̄pter hoc q̄ tale delictū cōmiserat ar. l. si repudiatis. in fi. ff. de inoffi. testa. Et iō iste cōdēnaret' absq̄ delicti p̄positione vl' probatiōe delicti. quod est incōueniēs. Unde vt appareat q̄ pro delicto et non p̄pter eius cōtumaciā fiet executio ita acriter! q̄ decapitabit'. semp' utile imo multū necessariū ē! q̄ facias q̄ cōfiteat'. etiā se dictū maleficiū cōmisisse vt dictum est. Ita etiā sentit ang. et io. de ymola. in. l. si q̄s seruū. ff. de. l. ij. q̄ si inter duos. et ang. et io. de ymola. in. l. ij. ff. de lib. et post. et Jo. de ymola. in. d. l. demonstratio.

Quero si q̄s habet nomen singularissimū. vt est in gallo presso et no. glosa in. l. hac cōsultissima. C. q̄ testa. fa. pos. 118° q̄ sufficit in inq̄sitiōe solū nomē suum sine alia demonstratiōe apponere. Alie at' demonstratiōes et p̄nomina apponunt'. vt certus reddat'. s̄ si certus est ex sola nominis p̄rij appositione! nō est necesse q̄ alia apponant' Ita dicit bar. in dicta. l. demonstratio. in. v. ille qui vult dispositio nem defendere.

Quero quid si plures q̄ sufficiāt demonstratiōes apponant'. vt puta quia dicit Ticius sempzonij vicarium de gallucijs capelle sancti blasij. et ipse nō est de gallucijs sed de pepulis! an talis ad iectio falsificat inq̄sitiōē cum alie omnes demonstratiōes sunt veres! Et bar. dicit q̄ non in dicta. l. demonstratio. v. septimo quero probant' r̄c. et in. v. licet aliqua demonstratio. Quicq̄d enim addit' ultra necessariā demonstratiōē! frustra fit et nō viciat. vt. l. ij. q̄. fi. ff. de do. ple. et. l. ij. in p̄n. C. de rei vxo. ac. sic dicimus in simili. q̄ in summanijs potest procedi vt in executiuis sine libello. Si tamē fiat libellus! ineptus! nō nocet. Ita dicit glo. bal. et ang. i. l. viuū. ff. si cer. pe.

Quid aut' si fuit erratū in noīe p̄ris. vt q̄ erat Ticius galli. et fuit Ticius sempzonij! an vicietur per hoc inq̄sitiō? Respondeo aut sub tali nomine ipse litigauit. et contra hoc nō opposuit. et tūc talis processus p̄pter hoc non viciat'. q̄ tā iudex q̄ partes habent istum pro Ticio sempzonij. Si vero fuit contumax. et sic in contu

macia processum fuit et constat q̄ iste est ille homo qui fuit de tali crimine diffamatus. licet fuit in nomine erratum. et valeat processus. et sic si fuerit de tali crimine diffamatus. Et propter hoc et propter processum predictum ipse se absentavit. et se contulit ad alia territoria. et ut banitus stabat. et timebat capi ne decapitaretur. tunc talis error nominis non viciat. Si vero constaret hunc fuisse convictum sub nomine Ticij sempzonij. et constat q̄ non est sempzonij sed caij. tunc processus viciat. Ita dicit bar. in d. l. demonstratio. v. sexto quo quod in iudiciis. Hoc venit. ut vult ibi bar. in fi. nisi alie demonstrationes essent ita vere. q̄ sufficerent. et c. ut supra dictum est.

¶ Quid autem si sit erratum in nomine proprio delinquentis cum de corpore constat ipse non viciat inquisitio. ut. l. si in iudicio. ff. de iudi.

¶ Quid si sit erratum in confinibus delicti. tunc constat de quo loco iudex sensit. Dic q̄ non viciat inquisitio. ut. l. patronus. §. sempzonio. ff. de leg. iij.

¶ Quid si sit erratum in terra siue in loco originis delinquentis vel erratum fuit in parrochia. Dic q̄ non viciat inquisitio. ut. l. quies. in pn. ff. de here. insti. dum de corpore constat. intm q̄ dicit Angelus et ymo la. in l. his vobis. §. fi. ff. de here. insti. q̄ semel fuit hic bononie vnus decapitatus q̄ non credebat banum suum valere. q̄ erat de alia terra q̄ diceret in banno. q̄ constabat de corpore. et de delicto. q̄ nota

¶ Quid si erratum fuit in nomine artificii. q̄ dicit becharium cum esset faber et non becharius. Dic q̄ si de corpore constat. non viciat inquisitio. ut. l. q̄ habebat flatum. ff. de re. du. Ita dicit bal. in l. si quis fundi vocabulo. ff. de leg. i.

¶ Quid si iudex errat in suo proprio nomine. an propter hoc viciet inquisitio videt q̄ sic. q̄ error in proprio nomine videt supinus. ut. l. si. de hē. insti. C. Tñ ille tex. vult contrarium. q̄ licet sit supinus. si tñ erret. non viciat institutio. et sic non debet inquisitio viciari. ut no. raph. in dicta. l. si quis in fundi vocabulo. in prin.

¶ Quid autem si esset error in nomine proprio delinquentis. sed non dignitatis vel officii seu artificii. ut q̄ inquit contra Ticium potestatem aretj et sempzonius est potestas aretj. an teneat inquisitio. Dic q̄ sic ut attendit artificium siue dignitas propter quam dignitatem est officium administratum contra eam inquit licet sit erratum in nomine proprio ut no. bar. p̄ illud tex. in l. penul. ff. de re. du. Et diligenter sunt ponderanda verba nostre inquisitionis. quia homicida erat nobilis.

¶ Quid e contra si offensus erat nobilis vel in dignitate de presentia vel de preterito ut puta si statutum vult. q̄ pena augmentet si quis offedit ancianum vel preteritum. et offedit alios ab ancianu vel potestaria de proprio remotum. an pena augmentet. Ludo. de urb. in l. si quis

in graui. §. de his. ff. ad fil. allegat. albr. q̄ tenet q̄ sic pro allegat.
 .l. fi. ff. de decurio. et in .l. pe. C. e. ti. C. de sen. pas. l. frustra. Sed lu
 do. dicit se fortiter dubitare. qz q̄litas adiūcta verbo debet intelli
 gi secundū tps et actum verbi. vt. l. in delictis. §. si extraneus. ff. de
 noxali. Cū ergo statutū loquat̄ de decurione. nō debet habere locū
 in remoto siue in eo q̄ finiuit officiū. vt. l. si vō. §. de viro. ff. so. ma.
 et. l. cui eoz. §. affinitas. ff. de postul. nec obstat dicta. l. fi. et penul.
 qz ibi fit exp̄sse mētio de remoto a decurionatu. non aut̄ est ita in
 statuto. et p̄ hoc inducit tex. in .c. j. in fi. de vasa. l. q̄ extra cōst. locha.
 vbi vassallus liberatus nō tenet̄ defendere dñm vt prius. ita nec of
 fēdere. et si offenderet. nō tenet̄ eadē pena. sed alia iudicis arbi
 trio. vt ibi dicit̄ tex. iūcta glosa.

Quid aut̄ si q̄s naturaliter nobilis est. sed ex forma statuti ef
 fectus est popularis vt fit florētie q̄ magnus efficit̄ de populo et
 definit esse nobilis. q̄mō intelligit̄. Dic q̄ quo ad ea q̄ tendunt in
 sui honorē. definit esse nobilis. s; nō quo ad ea que tēdūt in sui odi
 um. vt no. bar. p̄ illū textū. in .l. j. C. de infa. facit q̄d idē not. in .l. j.
 .C. de digni. l. xij. et facit. l. actionū. §. Itē q̄ sunt. ff. p̄ socio. scdm
 ludo. de roma. in dicto. §. de his. q̄d singulariter nota. q̄ si florētie
 vnus q̄ erat nobilis et magnus effectus fit postea popularis. et de
 linquat. tñ puniet̄ pena magnatū. et sic maior nō aut̄ pena popu
 lariū. et sic pena minor. qz q̄ ad sui odiū nō definit esse nobil. Et
 tene mēti. q̄ hic in nostro p̄cessu p̄cedit tanq̄ cōtra homicidā. et
 ita damnat̄. q̄d facit si iudex p̄cedat cōtra aliquē tanq̄ cōtra in
 signē latronē. et ita cōdēnauit q̄ cū p̄ snia p̄sumat̄. l. herēmius. §.
 j. de euic. nō poterit cōdēnatus allegare q̄ nō est insignis. licet sit
 latro ad hoc vt possit appellare. ita dicit singulariter bar. quē ibi
 sequit̄ ymola. in .l. constitutiones. ff. de appel. quod singulariter no
 ta pro inq̄rētibus qui solent dicere in inq̄sitiōe cōtra Caiū publicū
 et insignē furē et latronē. et c. vt siliter. et ita damnet̄. qz ita p̄su
 mit̄ nisi euidenter p̄bet̄ cōtrariū. **Angelus.**

De bononia. **I**deo apponuntur dicta verba vt sit maior de
 mōstratio vt supra in glosa p̄cedenti dictum est. et dic vt ibi ac
 etiā qz in aliquibus ciuitatibus et locis sunt statuta. q̄ alia pena ē
 in forēs. et alia in ciue. Vñ vt iudex postea in limitatiōe penarū
 sciat vt possit penā in delicto secundū q̄litatē p̄sonarū cōmēsurare
 vt. l. auxiliū. §. in delictis. ff. de minor. iō talia verba in inq̄sitioni
 bus apponunt̄.

Quid aut̄ si dictū statutū dictat q̄ maior pena imponat̄ forēs
 et c. an t̄le statutū valeat. **I**ndet̄ q̄ nō. qz statutū siue. l. debet esse

generalis vniuersalis et nō pticularis. alias non valet. vt. l. antro-
censū. et quod ibi notat. ff. de priuile. credi. Preterea siue lex si-
ue statutū debet esse sancta ⁊ honesta. vt. j. questione. v. c. hoc q̄ppe
et. l. ij. et iij. ff. de legi. Sed nō potest dici iustū neq̄ honestū statur-
tum q̄d pariter nō punit deliquētes. ac etiā cum propter dictum
statutū ciues redderent audaciores. et forenses timidozes. cū ma-
iori pena tunc timerent affici. l. j. § qui honozāde. et q̄d notat bar.
ibi. ff. qua. re. ac. nō de ē. in cōtrariū facit vtz q̄ valeat tale statutū
quoniā cū ciuitas grauet et grauare possit suos ciues muneribus
mixtis personalibus et realibus et non forenses. ff. de mu. et ho. p.
totū. et. l. incola. et q̄d ibi no. bar. ff. ad municipa. et. l. ij. ff. de iur.
mune. et. l. rescripto. et ibi bar. et glo. ff. de mune. et hono. ergo nō
est mirum si ciuitas potest dictos suos ciues in alio postea pari ale-
uiare. et q̄ minori pena de pari delicto afficiant q̄ forenses. ar. l.
cum qui. ff. de iureiurādo in principio.

Quid autē si dicta verba vtz de bononia nō apponant. an i dubio
presumatur de bononia vel forensis. Dic q̄ in dubio presumit̄
de loco vbi iudiciū. accusatio. vel inquisitio agit. ar. notatorū in
.l. que conditio. § cū ita. ff. de condi. et demō. et. l. nulli. C. de epi. ⁊
cle. et quia ista qualitas q̄ sit forēsis cū nō sit apposita non p̄sumit̄
nec intelligit̄. vt. l. si ita stipulatus. § grifogonus. et q̄d ibi no. ff. de
ver. ob. et presertim cum ista qualitas sit causa fundamētalis iu-
dicis ad imponendū maiorē penā. ideo fuit de necessitate appo-
nenda in inquisitione et probanda. et non apposita et non pbata.
nō p̄sumit̄. et sic sola pena ciuiū et non forēsiū pōt apponi. qz iudi-
ci s̄ facere et pbare incūbebat. cū sit cā sue intētiōis et augmēti
penaz. ar. notatorū per bal. in. l. in illa stipulatione si kalendis. ff.
de ver. obli. et in. l. hoc iure. ff. e. ti. **Q**uis dicat̄ forēsis stāte sta-
tuto q̄ pena sit maior in forēsi. Dic vt dicit bar. in simili in suo
tractatu de repressalijs in q̄nta p̄ncipali questioe. v. ad tertiū q̄rit̄
an ciuibz nostris ⁊ c. in. v. ad quartū querit̄ ⁊ c. et in. v. ad q̄ntū ⁊ c.
et in. v. ad sextū ⁊ c. vbi in effectu cōcludit q̄ ciuis est origine p̄pua
p̄na. vel auct. l. assumptio. et q̄ ibi no. glo. et bar. ff. ad municip.
Sin autem ibi natus nō sit. et tunc aut est effectus ciuis et dictum
sit q̄ in omnibus et per omnia sit ciuis et pro ciue habeat. et tunc
sibi debz iponi pena. vt ciui originario. vt. l. si maritus. §. lege iul.
et ibi bar. ff. de adul. et. l. si is q̄ p̄ emptore circa mediū. ff. de vsu
cap. **E**t hoc est verū si factus fuit p̄mo ciuis dco mō añ dictum
maleficiū. alias sibi nō prodesset vt. l. si q̄s postea q̄ de iudi. et fa-
cit plene q̄ no. bar. in. l. j. ff. de penis. Si autē quo ad quid habeat

pro ciuibus et nō quo ad oīa vt scholaris vt. l. ii. C. de incol. et tūc
 in his q̄ spectant ad eorū commodū habent p̄o ciuibus. et sic quo
 ad pene minozationē in his q̄ spectāt ad eorū dānū. nō habent p̄
 ciuibus vt no. doc. in. l. quod fauoz. C. de legi. et in. l. j. et ij. vbi de
 tri. agi. op. Sinaūt statutū diceret q̄ tales tractentur vt ciues. ad
 uertendū est q̄ talia v̄ba nō faciunt ipsos ciues. vt de ver. sig. l. in
 eozū appellat. et qd̄ ibi no. glo. et ia. de are. Importāt tamē dicta
 verba q̄ in his q̄ de iure cōseq̄ pōt ciuis. cōsequunt̄ tales q̄ haberi
 p̄o ciuibus debēt. ita q̄ intelligit̄ additā ista qualitas vt tractet̄
 vt ciuis. sicut dicimus in simili. q̄ tutor locū dñi habere intelligit̄.
 in his q̄ per ipsum de iure fieri p̄nt. vt. l. si fundū. § si tutor. ff. p̄o
 eui. **A**lij aut̄ omnes dicunt̄ forēses. et in his habet locū augmē
 tatio pene nisi steterit in ciuitate p̄ annos. x. q̄a ipso iure habet̄ p̄
 incola et nō forēsi. vt. d. l. ij. et ibi doc. C. vbi de tri. agi. op. et in au
 ten. qua in p̄ouincia. C. e. ti. q̄ oīa singulariter tene mētī p̄o limi
 tatiōe penaz. qz vt plurimū statuta terraz̄ imponūt maiorē pe
 nā forēsibus. vt scias cognoscere q̄ sunt forēses. et qui nō. Angelus.
Et andrea auxiliatorē.) **N**ota q̄ in eadē inquisitiōe cōcedit̄
 cōtra p̄ncipalē et accessoriū seu opē prestātē. qd̄ fieri pōt et idem
 contra mille p̄ncipales et p̄ncipales et opē p̄stātes ex eodē facto
 et delicto in eodē tpe et loco cōmissō. C. de accusa. l. si quis homici
 dij. et qd̄ no. doc. in. l. nihil. § si. ff. de adul. Aduertas tñ isto casu
 qñ inquirēt̄ cōtra plures. q̄ p̄pter absentes et cōtumaces nō retar
 det̄ p̄cessus cōtra p̄ntes. et ecōtra. vt est tex et ibi bar. in. l. nō id
 circo. ff. de iudi. qd̄ fallit in crimine adulterij. qz eadē inquisitione
 et p̄cessu nō pōt p̄cedi cōtra masculū et feminā ad inuicē ad
 ulterantes. vt. l. si maritus. § si. ff. de adulte. Ita dicit cy. in. l. iij.
 C. de sepul. vno. et bar. in. l. hos accusare. § l. iul. ff. de accu. et. l. in
 ter liberos. § maritus. ff. de adul. et no. glo. in. l. j. C. si reus vel ac
 moz. fue. Et aduertendū est. q̄ dictus andreas nil aliud fecit nisi
 q̄ semp̄ assistit dicto maleficio. vt dictus Ticius abilius cōmittere
 posset. vt in dcā inquisitione patet. Sed dcā v̄ba. sp̄ assistit dcō ma
 leficio. sunt caute importande. quantū si diceret̄ auxiliū et fauozē
 prestāt. Ita dicit bar. in. l. qui suo. § si. ff. de fur. circa si. et in. l. si
 vxoz. ff. de sicca. in. § datis his regulis. ibi tñ aduerte. facit qd̄ no.
 bal. in. l. nō iō minus. C. de accu. et bar. in. l. furti. § ope ibi qñqz q̄s
 prestāt auxiliū in ipso actu. et ff. de fur. et vide qd̄ dicā in glosa
 sup̄ verbo dicto maleficio semper assistit et c̄.

Quero quibus modis quis dicat̄ prestare opem. **R**es q̄ duobus
 modis añ maleficiū vt prestādo ferramēta. ff. de fur. l. q̄ dānū. vl

assistendo dicto maleficio. ita bar. in l. furti. §. ope. ibi nemo ad furti-
7c. Post vero maleficio opē p̄stādo, vt puta ad euasione homici-
de. tunc nō dicit̄ p̄prie prestare opē maleficio. s; alio modo. vt no.
bar. in d. l. furti. circa finē. Si aut̄ diceret̄ statuto si q̄s bānito opē
v̄l adiutoriu p̄stitit qualiter intelligat̄ no. bar. in dicto. §. ope. vbi
dicit̄. q̄ statutū quandoq; punit auxiliū non respectu certi actus vt
quando statutū dicit si quis auxiliū dederit bānito. quandoq; pu-
nit auxiliū respectu certi actus vt q; dedit auxiliū ad malū com-
mittēdū. Primo casu intelligit̄ auxiliū multū late pro q̄libet ad-
iutorio siue mutuet pecunia, siue associet̄ pariter, siue quicq; aliud
faciat. qd̄ ad eius vtilitatē ptineat. p̄bat̄ in l. iij. post p̄n. ff. ad l.
iul. ma. ibi cuius ve opa. et vide ibi bar. **P**redicta non habent
locum. quando procuraret̄ q̄ rebanniret̄ per superiorē, v̄l p̄ viā
gratie, vel iusticie. vt ibi late per bar. q; nō dicit̄ dare opē ille pro
curās ita q̄ ipse taliter puniat̄. Sed aduertat̄ q̄ bar. in l. post le-
gatum. §. sunt qui putāt. ff. de his q̄ vt indig. p̄ illū textū dicit̄. q̄
etiā aduocando p̄ bannito est p̄stare auxiliū et fauorē. Nā dicit̄
sis cautus ne sis p̄ eo. nec p̄ eo fideiubeas. nisi de mādato iudicis
aliter in penā incideres. ar. d. §. cogita. **S**ed de prestāte auxi-
liū añ maleficiū, et in ipso maleficio, et post ipsū maleficiū ad e-
uadēdū per viā iusticie, v̄l gratie, v̄l supplicatiōis, v̄l misericordie,
v̄l p̄stādo alimēta, v̄l rep̄sentando. vide latius per sal. in l. i. c.
de rap. vir. i. v̄. nūc trāseamus ad examinādū modū 7c. dic vt ibi
qd̄ esset lōgū scribē hic. Sinaut̄ punit̄ auxiliū respectu certi actus
distinguit̄. aut ante maleficiū. vt scalas cōmodādo et teneet̄. vt. l.
si de pignoze. §. fi. e. ti. aut in ipso maleficio et idē in l. i. c. de rap.
vir. Sinaut̄ post factū maleficiū vt puta ad euadēdū. nō dicit̄ p̄-
prie p̄stasse opē maleficio. Un̄ nō teneet̄ sibi pena sic maleficiū cō-
mittēs. s; arbitrio iudicis punit̄ vt. l. i. et ij. c. de his q̄ latro. Et vi-
de ibi bal. et ang. et plene no. bar. in d. §. ope. et istā materiā an,
et quando, et quomodo, et q̄s dicat̄ prestare opē v̄l auxiliū et con-
siliū, et q̄ pena teneat̄. vide glo. sup̄ v̄bo maleficio sp̄ assistit. infra
vbi latius dicam.

Quero an caio p̄ncipali cōuēto liberet̄ ipse andreas. inter glo.
sunt opi. dicit̄ dy. q̄ sic pena mera ex pte cōuēti et agētis et si de-
linquit vt vniuersitas, vel vt vna familia et vnius solutio liberat
alios. vt. ff. si fa. fu. fe. di. p̄ totū. Si vero nō cōphēdunt̄ sub vno no-
mine. et tūc siue fecerūt p̄prio noīe, siue cōicato cōsilio, siue proprio
motu. quilibz tenetur in solidum. nec vno soluente. alter libera bit̄.
le. fi. id qd̄. §. fi. et ibi dicit̄ bar. ff. de iur. o. iudi. Et. l. item mella

ff. si plures. et ibi flo. ff. ad. l. acquil. et de quo p. bar. in. l. semper.
 §. q. si in sepulchro. ff. qd. vi. aut. clā. et. l. j. ff. si fami. fur. fe. di. et.
 l. si plures. ff. arbo. fur. ces. ¶ Et aduertat q. lter puniāt. q. si oēs
 equaliter delinquent. tunc equaliter puniunt. vt. le. si plures. ff. de
 iniur. Si non equaliter. tunc quilibet puniē secundum qualitatem
 sui delicti. et sic factum vniuscuiusq. debet per se contemplari. vt
 l. inter. §. si plures. ff. ad. l. acquil. et. l. si in cippa. ff. de sicca. Si vō
 est tale delictū cuius ratione pena dicitur imponi ex pte rei s. ex pte
 actoris est interesse. et tunc licet de rigore vno cōuēto alter sit li
 beratus tm̄ de equitate. liberat̄ tantum ex actione. l. pceptum.
 et ibi flo. ff. de his qui deie. vel effu. Si vero proprio animo delin
 quūt. et tūc aut cōcurrūt in idē tempus. et vnius cōuentio et pceptio
 liberat aliū. vt. l. j. §. penul. ff. de his q. deie. vel effu. Si vero
 diuersis tēporibus. tunc vno soluēte. alter nō liberat̄. qd. patet qā
 ibi agit̄ rei persecutoria. in qua vno soluēte. alter nō liberat̄. vt. l.
 q. rē §. j. ff. de fur. ergo remanet qn̄ ex altera pte est penalis ar. l.
 ita vulneratus. ff. ad. l. acquil. ¶ Vel breuiter possumus ita di
 stinguere. Aut sumus in delictis ppe. et tūc pena vnius pecunia
 riavel corporalis nō liberat socios. vt dicta. l. Item mela. §. si plu
 res. Aut loquimur in quasi maleficijs. et tūc vno soluēte vel penā
 sustinēte. alij liberant̄. vt no. bar. in. l. ex maleficijs. §. pe. ff. de ac.
 et ob. Et idē quādo sunt plures officiales et publice persone siml
 delinquētes in officio. tunc sufficit solui vna pena. et vno soluente
 ceteri liberant̄. qz oēs reputant̄ pro vno. vt. l. si multe. ff. de publi.
 iudi. et. l. ij. de iur. fis. Ita dicit bal. in. l. si id. qd. §. si. ff. de iur. o.
 iudi. et. l. si rixa. in. fi. ij. calū. ff. de sicca. facit. l. tres. ff. de admi. tu.
 et ibi notat̄. et no. bar. in. l. sacrilegij capite. §. j. ff. ad. l. iul. pecul.
 Et predicta procedūt quādo ille q. soluit penā cōmisit maleficiū
 vel opem prestūt de quo inquirūt vel est vnus de malefactoribus
 maleficij. Si aut̄ maleficiū nec cōmiserit nec fuerit piceps. licet
 maleficiū contra eum intētatum fuerit cōfessus. et penā soluerit.
 tunc talis pene solutio nō liberat vere delinquētē. vt ē casus in. l. q.
 feruum. ff. de in integrū resti. et no. ang. et de ymola in. l. quotiēs.
 §. j. ff. so. ma. Un̄ postea repto malefactore. cōtra eū de delicto
 poterit inqri et pena imponi. nō obstāte tali cōdēnatoza et soluti
 one pene facta p cōfiteēm. quod nota. Et p dca. pcedūt qn̄ plu
 res delinquūt hoies liberi. Si aut̄ alieno iuri subiecti sunt. tūc di
 stingue. aut quilibet deliquit ex proprio pposito. non simul cōica
 to cōsilio. et tunc aut dño sciente. et dñs tenetur vt. l. j. si fa. fur. fe.
 di. in. fi. Aut dño ignorāte. et tunc aut est vnum maleficiū. et dñs

tenet p vno. vt dicta. l. j. si fa. fur. fe. di. in fi. Aut sunt plura delicta. et tunc aut agit criminaliter. et sic ad vindictam publicam vt de albo corrupto. et tunc p omnibus tenet. vt dicta. l. j. si fa. fur. fe. di. Aut agit pro vindicta puata. et sic p pena applicanda pti. et tenet tanq̄ pro vno acti delictu fuisse commissum ab vno seruo tm̄. et nō a pluribus. vt. l. illud. ff. ad. l. acq̄l. qd̄ intellige si tpe delicti commissi erat vna familia. alias secus. vt. l. quod ait p̄tor. in fi. ff. de noxa. Ista sunt verba bar. in dicta. l. j. **¶** Ex his determinat̄ tal̄ questio. villa tenet capere malefactorē sub certa pena. fuerūt plures malefactores simul. et nō cepit. an teneat villa pluribus penis et sic tanq̄ p pluribus malefactoribus nō captis. dicas q̄ vna pena tm̄. acti pro vno malefactore nō capto. qm̄ capere villa tenebat virtute statuti. et nō pluribus penis tenebit dicta villa. ita determinat bar. et diuus. in dicta. l. si in rixa. ff. de sicca. De ista tñ q̄stiōne latius dicā infra in glo. sup̄ verbo fama publica. v̄. q̄rit̄ ecōtra si statuto cauet̄ r̄c. Sed aduertat q̄ hic fuit vnus q̄ p̄stitit auxiliū malefactori.

¶ Quid aut̄ si auxiliantes et mādantes vni maleficiū erāt plures. an satisfactio pene liberat alios mādātes. et si simul auxiliati fuerint. Dic q̄ non. vt est tex. et ibi notat̄ in. l. si plures serui. ff. de noxa. et nota bar. in. l. j. in p̄n. ff. si fa. fur. fe. di.

¶ Quid aut̄ si vnus p̄stitit auxiliū pluribus simul. an teneat pro pluribus auxilijs. et pluribus penis. Dic q̄ vna pena tenet tm̄. tā q̄ omnes illi malefactores pro vno tm̄ reputarent. cum tractatur de puniēdo auxiliantē propter delictum illorum. Ita determinat dy. et bar. in. l. si in rixa. in scda calumnia. ff. de sicca. p̄dicta. qm̄ auxiliū vel mandatū est p̄stitū per vnū ex pluribus vnū maleficiū committētibus. Secus si diuersa maleficia. qz p̄stās auxiliū v̄l mādans. pro quolibet tenet. ita dicit ibi bar. Si aut̄ plures delinquentes simul et diuersa facta fecerūt. qz vnus intulit vnū vulnus. et alius aliud. quomodo tenentur. si inferens vulnus letale p̄mo percutit. et alij qui non inferunt vulnera letalia secundo percusserunt. et tunc omnes tenent̄ de occiso. vt. l. qua actione. q̄ si q̄s feruum egrotum. et ibi flo. ff. ad. l. acq̄l. Si aut̄ qui p̄mo percusserit non intulit vulnus letale. tunc secundus et non primus tenetur. dicta. l. Jcē mela. q̄ si plures. et hoc qm̄ ista possunt apparere Si autem nō appareret ex cuius ictu perierit. quia nulla vulnera p se erāt letalia simul iuncta. sic omnes tenent̄ de occiso. Ita dicit inno. extra de homici. capi. significasti. Si vero est illatum vnum vulnus letale. sed non apparet quis intulerit illud vulnus letale.

et delictū commissum sit simul. licet sint diuersa delicta et facta!
 tūc vno libello etiā mille pnt accusari. vel cōtra eos simul inq̄ri et
 de occiso siue de vulnere letali. quod nota vt. l. q̄ pupilla. et ibi bar.
 in. §. si. 7. l. vim passam. §. incestu. ff. de adul. licet q̄dā albertus pa
 pien. teneat cōtrariū. Sed opi. glo. cy. et bar. cōter tenet. de quo
 latius vide p. sal. in. l. quoniā multa. C. ad. l. iul. de vi. in ver. que
 ro vt predicta melius declarētur. 7. c. nisi fuisset vnus actor tumult
 us et belli. licet postea plures coadunati sint. quia secundum sal.
 ibi. in v. q̄ro extra glo. in ver. hic punit actor. 7. c. qz tunc actor solus
 de occiso tenet et alij de culpa. vt dca. l. quoniā. Et est ratio quare
 omnes tenētur. qz omnia reputātur pzo vno facto. vt. l. si quis ho.
 micidij. et qd̄ ibi no. C. de accu. fallit in crimine adulterij vbi ma.
 sculus et femina nō possunt simul accusari. vt. l. si maritus. §. si. et
 ibi bal. ff. de adul. et supra dixi. Si vero vult aliquis diuersos de
 diuersis delictis diuersis tēporibus accusare! et tūc tantū duos pōt
 vt. l. cū rationibus. et quod ibi no. bal. et ang. C. qui ac. nō pos. dir
 uerfis tñ libellis. l. hos accusare. §. l. iul. ff. de ac. et ibi bar. Plures
 vero q̄ duos nō pōt eodē tēpoze habere accusatos nisi suamvl suo
 rū iniuriā prosequatur. dicta. l. cū rationibus. ita dicit bar. in dicto
 §. l. iul. et cy. in. l. iij. C. de sepul. vi. et vide bal. in. l. inter liberos.
 §. maritus. ff. de adul. Predicta procedunt in accusatoze. sed in iu
 dice inquirente pōt eodem tempore mille de diuersis criminibus,
 et diuersis tēporibus cōmissis habere inq̄sitos. ne delicta maneāt
 impunita. vt. ita vulneratus. ff. ad. l. acquil. facit quod no. bar. in
 l. ij. §. penul. ff. de adul. Ex predictis infertur qz eodē libello et ea
 dē inq̄sitione pōt agi cōtra producentē falsos testes. et cōtra testes
 falsarios. vt no. bar. in. l. nihil. §. j. ff. de adul.

Quid si plures tenētur ex delicto vnus. vtputa dicit statutum
 qz villa teneat emendare dānū passo sub pena centū si nō ceperit
 malefactorē! an ille qui fuit passus dānū debeat cōtribuere pro
 rata sua ad penā istā si esset ipse de villa. dic qz sic. vt no. bar. in. l.
 ab omnibus. §. si ticio. et ibi alij doc. ff. dele. j.

Quid ecōtra si statuto cauet qz cōdēnatoēs cōsiliariorum qui
 nō veniūt ad consiliū diuidant̄ inter eos! an et debeant habere su
 am ptē dicti cōsiliarij cōdemnati et cōtumacis? Bar. in. d. l. ab oī.
 bus. §. si ticio. dele. j. dicit qz sic. et ibi vide ang. et ymo. et raph. qd̄
 nota. An autē cōdemnatio facta de caio et sic de pncipali preiudi
 cet socijs. vel mādatozi. vel auxiliatozi. et econtra! an absolutioza
 vnus profit alteri! vide quod dicā infra in glo. in. verbo et ibi ca
 put. in ver. quero an condemnato dicto ticio 7. c. cū versu sequenti

Semproniu mandatorē.) **U**t cognoscere possit quis ex mā dato. et quis ex psuasione vl' consilio teneat.

Quero pmo q̄s dicat mandare? Et 1° q̄ mandare dicit oīs ille q̄ mādat delictum cōmitti ppter seipsum ad satisfacionē sue voluntatis nulla data pecunia. q̄cunq; verba interueniant. ita tñ q̄ sit ad vtilitatē mādati. Sin autē ad vtilitatē illius cui cōmittit. dicit psuasor. nō autē mādatōr. nō habito respectu quibus verbis vsus fuerit. vt no. bar. in. l. nō. solū. q̄ si mandato. ff. de iniur. in. ver. venio ad materiā. et in. ver. venio ad conductōrē. Sin autem data pecunia dicit accipiēs mādatum ppter pecuniā assimus. et de hoc habet in. ca. j. de homici. l. vj. et in dicta. l. non solum. q̄ si mādato. nisi sit ppter precium nō vocat assimus. sed locator. et cōductor. Et bñ nota q̄ isto casu assimus tenet dñm siue mādatōrē in iudicio nominare. et super hoc potest torqueri. vt no. glo. in. l. nō ideo minus. C. de ac. et ita ibi di. bal. circa pn. in. v. in glo. ij. nota 7 c. quod tene mēti. q̄ licet regulariter nō sit interrogandus de socio. vt. l. fi. C. de accu. tñ in assimatu est secus vt glo. in dicta. l. nō ideo minus. ppter inhumanitatē criminis. et p̄ predictis vide sal. in dicta. l. nō iō minus. v. modo veniamus ad cōductionē. l. 7 c. circa finem sui cōmenti. vbi querit an in illo q̄ mandat assimatu et in assimo habeat locū que. dicam in mandante et in mandatorio. Et dicit q̄ sic vt probat dicto. q̄ si mandato de iniur. et allegat rationē. q̄ licet pecunia det. tñ mandator q̄ data vl' nō data tñ nō obligant ex mandato. nec ex locato vel alia obligatione. q̄ res est turpis. 7 a iure improbata. vt. ff. man. l. si vō nō remunerandi. q̄ rei turpis. et ideo dicit dantē pecuniā obligari ex maleficio postea secuto. vt. j. dicam in mandatorē. et pbat ille qui dat pecuniam vt eius nomine cum tertio cōtrahat obligat ex cōtractu postea secuto ei cum quo cōtraxit is qui pecuniā recepit. ff. de prescrip. v. l. naturalis. q̄ verūtamē. vt dicunt doctores. et bar. delictū censet in vtroq; ipsoꝝ atrocius. q̄ si pecunia nō interuenisset. et iō grauior pena venit imponēda. vt. c. de homici. in. vi. sicut dicimus in iudice q̄ plus peccat corruptus pecunia. q̄ si gratis. vt. l. venales. C. qñ pro no. nō est neces. coniūcta. l. seruo inuito. q̄ si pretor. ff. ad trebel.

Quenit scdo aliq̄s mādat committi maleficiū. tamen maleficiū non est secutū. an mandans ex mādato teneat? Bar. in dicta. l. nō solū. q̄ si mādato. v. premisso 7 c. concludit in effectu. Aut est delictum atrox. et tunc ex solo mādato quis tenetur. vt extraordi nariē puniat. vt. l. j. ff. de extraor. crimi. Non autem vt puniatur

ex ipso delicto qd madauerat fieri. Aut est delictu leue! et non te-
neat. vt. l. ite apud. §. si curauerit. ff. de iniur. Idē tenet sal. in. d. l.
nō ideo minus. in. v. quero tertio. 7c.

Quero in casu si madataarius nō possit teneri! an madas ipse
teneat? Dicendum est vt no. glo. bar. et alij. in. l. nisi id qd. §. si. ff.
de iurisdic. omniu iudi.

Quarto quero posito q madas teneat, an etiā madataarius te-
neat, an vō aliq casu excusat vtute madata? Ista qonem format
bar. i. l. nō solū. §. madata. ff. de iniur. v. s. qro qn ē secutu delictu
et cōcludit. q aut madataarius nulla iusta cā pōt se excusare! et
tunc clarū ē q tenet. vt. d. l. nō ideo minus. et. d. §. si madata. Aut
pōt se excusare. qz aut credebat nō delinqre. aut filius vl seruus q
obediuit p̄ri vl dño. et tūc aut est delictu leue! et nō tenet. qz tenet
parere patri et dño in leuibus criminibus. vt. l. liber hō. in prin. et
ibi glo. ff. ad. l. acq̄l. Aut est delictu graue. et tūc p madata nō ex-
cusat. qz in atrocibus et grauibus delictis filius nō tenet patri pa-
rere et dño seruus obedire. vt dicta. l. liber homo. Et est singulari-
ter aduertēdū s̄m bar. in. d. §. si madata! q quilibet iniuria per-
sonalis dicit delictu graue. et sic nō excusat filius si madata p̄ris
p̄cutit et manu vacua. qm̄ q̄libet iniuria psonalis etiā leuis dicit
grauior qualibet pecuniaria. vt. l. in suoz. ff. de penis. et sic filius
et seruus tenent si intulerint alicui alteri aliquā iniuriā in psonā.
puta qz p̄cussit manu vacua. qd est notandū. dicit tñ bal. in. l. ser-
uos. C. ad. l. iul. de vi. pu. q licet madata supioris nō excuset in tor-
tum! tñ facit mitigari penā p dictā legē seruos. facit. l. grachus.
C. de adul. Et que dicant delicta grauia vl leuia! no. bar. in. l. si
madata. et in. l. leuia. ff. de accu. dicēdū est vt ibi per eū et p glo.
in. l. auxiliū. §. in delictis. ff. de iniur. et idē in burnario et execu-
to re qui paret iudici p̄ executioe sn̄e vl p̄cepti iudicis. licet faciat
iniusticiā p̄pter madata excusat. vt no. dy. in. c. qd quis madata.
de re. iur. l. vj. Et p̄dicta p̄cedūt q viz madataarius non excusat
nisi ex iusta cā qn tractamus de his q sunt de gñe phibitoz. vt in
maleficiis. et in alijs phibitis. Secus si madataum esset de genere
pmissoz. vt qn cōduco artificē ad inscindendū ligna in fundo. q̄a
bona fide credēs fundū meū licet sit alienus. excusat p madata
nec ipse laborator potest accusari de damno dato. s̄z conducēs tñ.
vt. l. in rē. §. tignum. ff. de rei ven. Ita dicit bal. in dicta. l. non ideo
minus. in. v. glo. in. ibi. l. ea. 7c.

Querit bar. in. d. §. si madata. in. v. madata tibi vt delinqres
7c. si femal madaui delictu et diu steti et postea comisisti delictu

an ego tenear? Et cōcludit cū innoc. in. c. ad audiētiam q̄ sic nisi mandatū meū sit reuocatū exp̄sse vel tacite. vt qz feci pacē cū inī mico meo. vt. l. iij. §. si. et ibi glo. et bar. ff. de admi. lega. et hoc se quit̄ bar. in. d. §. nō ideo minus. in. fi. et p̄bañ hoc etiā p̄ id qd nō bar. in. ciuilibus. in. l. q̄ aliena. §. is qui. ff. de ac. here. et in. l. j. §. vñ queri pōt. ff. de manu mis.

Sexto quero si mādō tibi vt mādēs aliq. an scōdo loco mādans tenearis? Istam q̄stionē format bar. in. l. aut qui aliter. §. penl. ff. qd vi aut clā. et in. l. j. §. intercedit. ff. ad turpil. vbi cōcludit q̄ aut eit delictū leue. et talis nūcius vñ habēs mādātū ad mādandum verbo. nō tenet vt dicta. l. qui aliter. §. pe. Aut est graue. et tenet vt. d. §. intercedit. **E**x quo dicit notādū bar. q̄ cōtra nūcios per q̄s fiunt isti tractatus maleficioz pōt procedi. et puniri p̄nt. et de hoc est glo. ordinaria. et ibi notat̄ in. l. si sciēter. ff. de parri. qd nō cōtra istos portātes litteras vñ proseuetas. vñ ambasiatā de aliq̄ tractatu cōtra rēpublicā. vñ alio delicto atroci. qz tenent̄. et puniri p̄nt vt p̄ncipales delinquētes.

Septimo q̄rit̄ an mādās teneat̄ ex mandato postea secuto vñ delicto. quod est vtile scire p̄pter t̄ps et locū. et alia que in inq̄sitiōe debent aponi. Et istam q̄stionē format bar. in. dicto. §. si mādato. vñ q̄ro vñ orit̄ obligatio r̄c. vbi tenet q̄ tenet̄ ex delicto p̄pter mādātū. vt. l. j. §. p̄suadet̄. ff. de se. cor. 1. ibi glo. et no. in. §. opem. insti. de obli. q̄ ex delict. nas. Ex quo infert̄ q̄ q̄n vis accusare vñ inquirere contra mādantē. debes assignare locū delicti sicuti et t̄ps delicti nō aut̄ t̄ps mādantis fieri. vt. l. p̄tor. §. hoc aut̄ edicto. ff. vi. bo. rap. et ibi bar. qd nota. et etiā ibi infert̄ q̄ locus et tempus omis̄ si delicti inspiciē ad penā augendā vñ minuendā in mandante vt dicto. §. hoc aut̄ edicto. facit qd nō bar. in. l. si. vt proponis. et ibi ymo. ff. de fideius. de quo latius p̄ sal. in. l. nō ideo minus. C. de ac. cusa. in. v. Quero ergo vnde obligatio mādantis. sed bal. in. dicta. l. nō ideo minus. in. effectu concludit vna cū bar. in. v. nono querit̄ an mādātis r̄c. sic dicit. aut mādans obligat̄ ex eodē delicto. et tunc sine dubio obligat̄ simul in t̄pe. Aut ex diuersis delictis. et tūc refert̄ aut delictū mādantis recipit cōsummationem in ipso mandato. et tunc aut obligatur mandans. et tunc accipiendum dicta. l. j. §. p̄suadere. aut nō recipit cōsummationē in ipso mādato sed in delicto postea secuto. et tūc dicit q̄ simul obligant̄. vt. l. hec verba. ff. de adul. et locus r̄ t̄ps delicti postea cōmissi aliter secuti sunt p̄ponenda. **E**x quibus infert̄ et patet. an qualitas que orit̄ ex delicto t̄pe qualificata que respicit mandantē et mandatariū

qz vbiqz delinquūt simul in tēpore! ibi sequit̄ accusatio. et qz ea
 qualitas arguet factū p̄ter in vtroqz. Et eodem modo dicit! an
 obligent̄ dco loco eodē. qz aduertendū est! qz vbiqz obligantur
 simul eodē loco et qualitas loci p̄ter aggrauat penā mandātis. et
 mādatarij. et et seq̄tur! qz mandatarius debet ueniri in loco fa-
 ctū et cō summati delicti. et non in loco mādati. Adde tñ qd̄ infra
 dicā in v̄. duodecimo q̄ro. vbi aliter dicā in aliquibus scdm̄ bal. et

Contra quero aliquis instigat et sollicitat qz p̄cuti- plenius.
 at̄ clericus! an p̄cussione secuta tenetur etiā canone. si quis suaden-
 te diabolo! Et dicendū qz sic. vt no. bal. ang. et raph. de ymo. in. l.

Nono q̄ro quid ecōtra si clericus quid ergo. q̄ penl. ff. dele. j.
 sollicitauerit vel instigauerit aliquē ad maleficiū cōmittendū. et
 mors sequat̄! an ipse sit irreglaris. no. bal. ang. et ymo. in. d. l. qd̄

Decimo q̄rit̄ si mādat̄ homicidū cōmitti. eo se- ergo qz sic.
 cuto nūquid mādas dicat̄ agere in passo! Jstā q̄onē format bal.
 in. d. l. nō iō minus. in. v̄. in ista materia procedo ab ordie. vbi occlu-
 dit qz nil agit intrinsece p̄ se sed agit p̄ cām extrinsecā. nisi sit ap-
 proximatus passo. sed talis agēs pōt eē approximatus. et iō sepa-
 tus a passo verbi grā. si ille q̄ est flozētie mandat p̄cuti illū qui est
 bononie. Nā inter illud agens et illud passum nulla ē approxima-
 tio. vñ iste actus nō attribuit̄ illi p̄mo agētī p̄na opatōe s̄z p̄ alie

Undecimo q̄ro an delictū mādat̄is et mādatarij sit vnū nā.
 et idē numero! Jstā q̄onē format bar. in. d. l. nō iō minus. in. v̄. sed
 q̄ro an delictū. vbi concludit qz qñ resultat delictū in mandāte et
 mādatario qd̄ est qñ mādatū trāsit in nomē illius delicti itaqz no
 minat̄ mādatōz talis quale est delictū. qd̄ tūc in mandāte et mā-
 datario est idē delictū numero ex pte finis. qz nō ē nisi vnū delictū
 ergo et c. Quod patz etiā. qz vnico libello cōtra omnes agit. vt. l.
 accusatōis. C. de accu. facit. l. ita vulneratus. in. fi. ff. ad. l. acq̄l. qd̄
 qualr̄ debeat intelligi. dicit no. sal. in. d. l. non iō minus. in. ver. q̄ro
 x̄o. vtrū mandans. et c. Si vero nō resultat in mādante! tūc nō obli-
 gatur eodē delicto numero quod patet. quia dicuntur esse plures
 obligationes numero. vt. l. generaliter. ff. de fideius. et pro hoc dca
 l. nō ideo minus. vbi dicit! qz quelibet persona tenetur ex suo deli-
 cto facto. et sic sunt plura facta numero. de quo vide sal. per alia
 verba non ideo minus. ver. quero septimo vtrum et c. vbi querit et
 determinat an sit vnū et idem delictum in species Jstam questi-
 onē format magis ordinate bar. in. l. sed vnus. q̄ seruus. in. fi. ff. de
 iniur. dicit̄ ibi per eum et per cy. et sal. in. dicta. l. nō ideo minus.
 qui tamē in effectu idem dicit̄ quod supra dictū est. iō nō reitero.

Duodecimo q̄ro an q̄litas q̄ inest in mādāte sit in mādatario
Istā q̄stionē format bar. in. l. is. q̄. ff. de fur. et. d. q̄ si mandato ubi
cōcludit q̄ q̄litas inherēs mādatario loco et delicto intelligit̄ in
esse mandātī. vt. l. vtrū. ff. ad. l. iul. de patri. sed q̄litas supueniens
post delictū cōsummatū sic est q̄litas furti manifesti ex apprehēsi
one supueniēte. ista qualitas nō intelligit̄ inesse in mandāte dato
q̄ inest in mādatario. vt. d. l. is. q̄. **E**x q̄ infert et gr̄a exēpli dicit
statutum q̄ magnates puniant̄ dupla pena q̄ popularis. p̄lans
mādāt magnatū q̄ occidat. Ticiū q̄rit an iste popularis secuto de
licto puniat̄ dupla pena. et dicit q̄ sic. q̄ ista erat q̄litas inherens
mādatario. iō eadē rēp̄sentat̄ in mandāte. vt. d. l. vtrū. Sed istā
op̄ionē improbat bal. in. d. l. nō iō minus. in. v. hoc p̄missō ad q̄sti
onē. p̄positā diuerse sunt op̄iō c. et q̄ nō sit vera ponit exēplū dicit
lex q̄ decurio nō p̄t bestijs subijci. sed tñ viles p̄sone bestijs subijci
unt. modo decurio mādāt vili p̄sone q̄ committat homicidiū. an
decurio bestiis subijciēt. Certe si attendimus p̄p̄riā qualitātē ipsi
mādātī inherētē. nō subijciēt bestiis. Sin autē attēdamus q̄litatē
ipsi mādatario inherētē. et ipsam trahamus ad mandantē. et
bestiis subijciēt. sed p̄mā p̄tē dicit fore veram. allegat casum in. l.
mors. q̄. iste. ff. de penis. ergo op̄iō bal. vidēt falsa. et sic q̄litas in
herēs p̄sone siue generet odiū siue fauorē. nō est trahēda ad aliā
p̄sonā. vt. l. j. ff. de cōsti. p̄n. **E**x q̄ infert ad q̄onē bar. q̄ falsum est
q̄ p̄lans q̄ mādāt nobili malū. puniat̄ pena dupla. cū rōe istius
q̄litis q̄ diuersa est in vno est in alio. s̄z quilibet debet puniri p̄m
p̄p̄riā et inherētē cōditionē et qualitātē. Nec obstat secūdū bal.
l. vtrū. q̄ est speciale p̄pter inhumanitātē criminis. v̄l secūda ibi
est. p̄pter qualitātē q̄ est in offēso. q̄ aggrauat factū et qualitatem
q̄ inest p̄sone mādātis. et mādatarī. s̄z in casu n̄ro solū loquunt̄ de
q̄litate q̄ est in offēdentibus. Subdit tñ bal. in. d. l. nō iō minus. q̄
si nō loq̄mur de q̄litate inherēte p̄sonis. sed inherēte circūstātīs.
dicit q̄ vidēt op̄iō bar. cōcludere. q̄ illa q̄litas nō rēp̄sentet̄ i mā
dāte q̄d dicit falsum. ita negligēdo q̄ si mādatarīus deliquit de
nocte vel in platea vt fuit in n̄ra inq̄sitiōe. iste qualitates aggra
uat̄ factū in p̄sonā mādātis sic in p̄sonā faciētis. nec obstat dicta
l. si is q̄ ope. quia ibi dicta apprehēsiō nō inducit qualitātē in ip̄o
facto. p̄p̄rie loquēdo. s̄z solū in p̄sona dephensa. et iō nō trahēt ad
aliā p̄sonā. Cōcomitātia at̄ criminis sunt locus et t̄ps. vt in. c. abba
te de re iudi. in. vi. et sunt qualitates in rē. iō nō ē mirū. si iste q̄l
tates ad mandantē porrigunt̄. Et p̄dca dicit vera q̄n mandans
obligat̄. tunc sine dubio qualitas inherēs vni. nō aggrauat. nec et

releuat. vt est in dicta. l. j. §. persuadet. et ista opi. credo venioze. qa
 mitioz est. vt. l. p̄sens. et. l. si de interpretatiōe. ff. de penis. Ex q̄bus
 bal. in. d. l. nō ideo minus. etiā infert an mandans et mādatarius
 obligent simul in tpe. vt etiā. s. dixi. aut obligant ex eodē delicto
 et tūc obligant simul in tpe. Aut ex diuersis delictis. et tūc refert
 an delictū mādati recipit cōsummationē in ipso mādato. et tunc
 nō obligat eodē tpe. qz an obligat mandās. vt. d. §. persuadet. Aut
 nō recipit cōsummationē ipso mādato, s; in facto postea subsecu
 to. et tūc simul in eodē tpe obligant. vt. l. hec verba. ff. de adulte.

¶ Ex his q̄rit an qualitas ex tpe qualificata et que respicit mā
 datē et mādatariū. qz vbiq; deliquerint simul in tpe. ibi sequit̄
 accusatio. qz ea qualitas aggrauat factū p̄ter in vtroq; et sic idē
 tps debet in accusatione vel inq̄sitiōe cōtra vtrūq; opponi. Insuper
 infert bal. in. d. l. nō iō minus. an simul mādas et mādatarius ob
 liganē eodē loco. et eludit qz oī casu quo obligant eodē tpe siml
 obligant in loco. ex quo cōcludit. qz qualitas aggrauat factū in p
 sona mandantis et mādatarij.

¶ Decimotertio q̄rit an mandans et mādatarius puniant eadē
 lege. Istā q̄onē format bal. in. d. l. nō ideo minus. in. v. septimo q̄
 ro an mādas ⁊ c. vbi cōcludit. Aut q̄rit an teneant eadē legis iur
 niscois. an teneant eadē lege municipali v̄l cōsuetudine. Si loqm̄
 de iure cōi videt̄ sic dicēdū. qz aut cōsideramus fictionē. et tūc te
 nent eadē lege. l. j. §. deieciisse. ff. de vi. et vi. ar. Aut cōsideramus
 veritatē. ⁊ q̄libet tenet̄ sua lege. vt. l. nō solū. in. p̄n. ff. de iniur. Si
 vero loqm̄ur de iure municipali vel cōsuetudine. tūc id est seruan
 dum vt eius verba sonāt. vt. l. j. §. si is q̄ nauē. ff. de exerci.

¶ Sed
 sal. in. d. l. nō iō minus. in. v. q̄ro sexto ad declarationē ⁊ c. subiu
 git latius in ista q̄one viz an q̄ fieri mandat. an cōphendat̄ sub v̄
 bis legis de faciēte disponētibus. Nam dicit. doct. dicūt an verba
 legis sunt in rē scripta. et tūc tam de p̄prio significato. qz ex mēte
 cōphendit̄ vtrūq;. vt. ff. de eo p̄ quē fac. l. j. §. j. coniūcto rubro. Aut
 v̄ba sunt in p̄sonā scripta. et tūc dicūt doc. qz mādas nō tenet̄ nec
 cōphendit̄ ex v̄bo. S; sal. alit̄ dicit viz qz aut v̄ba legis disponūt
 exp̄sse et specifice de vtroq;. et tūc q̄libet exp̄sse et p̄pria culpa cō
 phendit̄ nō vnus ex culpa alterius nedū ex siḡficato v̄boz. sed nec
 ex mēte p̄ferētis. vt. l. si p̄ aliū. cōiūcta. l. p̄cedētī. ff. ne q̄s eum. Et
 ita dicit debē intelli. l. lib̄ hō. in. p̄n. ff. ad. l. acquil. q̄ iubētē dicit te
 neri acq̄ha. q̄a de iubēte dānū dari v̄l fieri erat facta mētio in v̄
 bis terci j capitis edicti. vt patet. e. t. l. si ser. seruū. §. tertio capi.
 te. Aut v̄ba legis sunt plata p̄ verbū cōmune. et ad vtrūq; qualē

est verbū cōmittit. vt. l. nō dubiū. C. de legi. et tūc si qua lex civilis
v̄l municipalis dicat q̄ si quis cōmiserit adulteriū v̄l homicidiū!
tūc dicit ex p̄prio significato verbivtrūq; cōphēdi. vt. d. l. nō dubiū
et. ff. de adult. l. et si quis facit. et. l. ij. §. fi. et clarius extra. de sen.
ex. c. mulieres. Aut verba specialiter plata p̄ter vtrūq; nō cōcer-
nūt ex ipsoꝝ siḡficato. et tūc dic! q̄ si actus ille de q̄ q̄rit̄, seu eius
finis et effectus siue efficacia vel cōmodū cōcernit dūtaxat agētē
remotū vel mediātū nō p̄ximū et immediātū! tūc ex p̄prio signifi-
cato et ex mēte declarata ipse mandās cōprehendit̄ ex verbis le-
gis nō ipse in mēte faciēs. Et assignat rationē. quia actus iste so-
li mediate potest attribui. tñ absq; eius mandato nō poterit effe-
ctualiter fieri. exemplū est in. l. iij. §. p̄cur. ff. quod cuiusq; iur. cōiū-
cta. l. j. §. fi. e. ti. **¶** Item in. l. penul. §. ex p̄uincijs. ff. de ma. vin.
Aut ille actus v̄l eius effectus cōcernit tñ agētē. et tūc ex ip̄sis
verbis mādas nō cōprehendit̄! sed, interpretat̄ auxiliū in. l. acq̄. cu-
ius verba sunt in personā scripta. vt. l. ij. ff. ad. l. acq̄. Et mādas
nō dicit̄ occidere sed causam mortis p̄bere. ideo nō aq̄lia, sed in
factū subsidiaria tenet̄. vt. l. q̄ occasione. §. occisum. ff. ad. l. acq̄.
tūc fieri faciēs tenere de eius mente. vt. l. j. §. de iecisse. ff. de vi et
¶ Decimoq̄rto q̄rit̄ vtrū mādas secuto facto dicit̄ vi. ar. cū. §. se-
cat̄ vere facere v̄l it̄rptatiue. et ad vidēdū vtrūq; locū hāc istan-
tiam in q̄bus v̄ba p̄pria habēt locū et nō ficticia. J̄sta q̄onē format̄
bar. in. l. s̄ si vnus. §. seruus. ff. de adul. v̄. q̄ro et̄ circa hāc. l. 7. c. Et
post allegatiōes hīcīn cōcludit̄! q̄ q̄n mādo tibi aliqd q̄ post mā-
datū susceptū tu habes necesse facere nccitate civili. q̄ tu es obli-
gatus ad s̄ vt puta q̄ mādat aliqd t̄ qd̄ ē honestū. v̄l si dñs mā-
dat aliqd seruo qd̄ nō cadit ī gñe delictōꝝ! tūc vere ille facit cuius
mādato fit. q̄m instrumentū q̄ mediāte agit! de nccitate agit. dico
de nccitate civili. J̄ste ē casus. l. pe. in fi. ff. de manu. v̄ndi. et. l. iij.
§. p̄cur. ff. qd̄ cuius iur. licz v̄ba illius edicti loquant̄ in p̄sonā qd̄
cuiusq; iur. statuit̄. tñ habēt locū in eū q̄ impetrauit p̄cur. cum
enī mandatū de impetrādo sit licitū! ille p̄curator de nccitate im-
petrauit. et p̄ hoc dicit̄ semel de facto in ciuitate Assisij statuto d̄z
q̄ si q̄s p̄duxerit exceptionē aliquā contra instrumentū confessiona-
tū nec probauerit! puniat̄ in tantū. modo quidā p̄duxit exceptio-
nē cōtra instrumentū p̄ p̄curatorē habentē ad hoc mandatū. nec
p̄bauit. dixit q̄ ex verbis statuti dñs puniēt. q̄ vere dñs p̄duxit.
q̄ p̄curator tanq̄ instrumentū hoc facit de nccitate civili. nec tūc
vt dixi) debēt inspici verba statuti vtrū in rē v̄l in p̄sonā. Si vero
mādatū nō ē licitū! ideo ille per quē q̄s facit! nō facit de nccitate

nature qz liberu arbitriu habz. nec ex ncitate legali. qz rei turpis nullu est mandatu. tuc ille q madat vere no facit, sed interpreta-
 tione. et sic no habet locu in statuto loqte in psona. ita loquit. l. j. §. de ieiisse. ff. de vi. et vi. ar. et. l. si pr. ff. de his q in frau. credi. cu
 similibus et ista est veritas. licet bal. in dca. l. no io minus. vt fu-
 pra dixi alr distinxerit. de ista tn qone dic vt p bar. in. l. is q p em-
 ptore. ff. de v. l. i. c. et in. l. iij. §. pcur. ff. quod cuiusq iur. et bal. i. c.
 si quis dixerit. si de feu. fu. contro. et in. l. gallus. §. p si is. ff. deli. et
 po. et per ymo. in. d. l. gallus. §. et quid si tantu. et sal. iu. l. no du-
 biu. circa pn. C. de legi. Sed latius vide p sal. in dca. l. no ideo mi-
 nus. qui in aliqbus discrepat a bar. Un sufficit remissio q mlta
 scribit in d. qro secundo. Et predca procedut qn mandatu pcedit.

Decimoqnto qrit an in delictis ratihabitio eqparet madatos
 Ista qone format bal. i. d. l. no io minus. v. duodecimo qrit. et ibi
 allegat glo. in. l. j. §. qtiens. ff. de vi. et vi. ar. q dicit q sic qn est deli-
 ctu pperatu noie ratificatis alias. secus. Sed ia. de are. dicit. q in
 delictis ex qb? aliqd adest opat ratihabitio. no at in illis in qbus
 aliqd adest. et est ista opinio approbata in. l. j. §. de ieiisse. ff. de vi.
 et vi. ar. alias licet. et no. ibi glo. singlariter. q cu magno minister-
 rio loquit. Ad hoc vt quis ex ratihabitoe in maleficijs teneat duo
 reqrutur. scilicet q sit gestu noie meo. scdo q habeat ratu taqz ge-
 stu noie meo. et si aliquid istoz deficit ex ratihabitoe. no tenetur.
 Ex quo singulariter infert. et est meti tenendu. q possum habere
 ratu factu. licz no qualitate facti. C. arbi. tute. l. si iterdicto. 7 no.
 in. l. pomponius. ff. de neg. ge. **E**t ex his tu iudex sumas caute
 la qnvis inqreere otra aliqz q malu ratu habuerit. q tu dicas qua-
 liter fuit omissum delictu noie illius. et q ille sentiens postea suo
 noie gestu habuit ratu taqz noie suo gestu. et sic gestu. alias autē
 nisi ratu herz taqz sit gestu. qz letat q ticius sit iterfectus. forte q
 erat inimicus suus. si tn no haberet ratu vt factu noie suo. no teneat
 ex ratihabitoe. qd tene meti. Sz sal. in. l. no io minus. C. de accu.
 in ver. nuc qro de ratu habete 7 c. ponit circa hoc qnqz qones. Pri-
 mo an et qn ratu habes tenetur. Scdo an quodlibz delictu possit
 ratu haberi. Tertio an ratu habes puniat vt facies. Quarto q-
 mo cognoscat q facies noie ratu habetis fecerit. Quinto an ratu
 habes immediate ex ratihabitoe obligetur. an ex maleficio com-
 missio. de quib? dic vt ibi plene p eu qz decreui no implere cartas.
Sextodecimo qro an mandas teneat vt pncipal vel accessorie
 vt opē prestas. Ista qone ponit cy. in. d. l. non io minus. ea resum-
 pfit bar. in. d. l. sz si vnus. §. seruus. de iniur in fi. vbi dicit q qlibet

obligatio q̄ isti tenent̄ est p̄ncipalis. nec obligatio accedit obligatiōi, s̄ factū accedit facto. et remittit ad hoc q̄d notat̄ per eū in. l. q̄ seruo. §. j. ff. de fur. Sed bal. in. d. l. nō iō minus. in. v. quarto q̄rit̄ allegat cy. ibi q̄ tenet. q̄ mādans est eque p̄ncipalis. et magis sic ip̄e mādarius. ad q̄d allegat bar. i. l. ij. §. nō hoies. ff. vi. bo. rap. vbi mādās dicit̄ corp̄alis et p̄ncipalis. facit. C. ad. l. iul. de vi. l. qm̄ multa. 7 s̄verū dicit̄ de mādāte q̄ obligat̄ ex eodē facto cū mādario. Sed qm̄ mādās p̄prie nō obligaret̄ vt mādarius sed cōsilio v̄l ordine delicti. tūc mādarius debet magis dici affessor. vt. l. hec verba. ff. de adul. et huius inuestigatiōis est rō. qz q̄ obligat̄ accessione. obligat̄ ad illā penā ad quā tenet̄ p̄ncipalis. C. de epi. et cle. l. si quēquā. sed obligator p̄ncipaliter p̄ suo noīe et sua teneri.

Decimoseptimo q̄rit̄ an si mādarius tm̄modo attētavit sed nō p̄fecte delictū ex sola attētatiōe mādarij mādās teneatur. Istā q̄nē format bal. in. d. l. nō iō minus. in. v. Itē q̄rit̄ an mādās 7 c. Et p̄mo allegat q̄ nō. qz. l. si q̄s nō dicā rape. C. de epi. et cle. nō dicit q̄ mādās teneat̄. qz mādarius nō est secutus formam mādātū. s̄ cōtrariū ibi determinat. qz q̄ mādāt p̄cedētia videtur eē mādare illa q̄ sunt p̄ambula. ar. ff. de pecu. l. ad rem mobilē. p̄bat̄. qz mādās tenet̄ nō tm̄. qz mādarius facit totaliter. s̄ mādātū est qm̄ facit iux̄ mādātū. l. ratū. §. pe. ff. iudi. sol.

Decimooctavo ecōtra q̄rit̄ an mādās teneat̄ si mādarius excessit fines. Istā q̄nē format bal. in. d. l. nō iō minus. in. v. Itē q̄ro an mādās teneat̄ si mādarius 7 c. vbi cōcludit q̄ aut seruare fines mādātū nō est in potestate mādarij. et in totum tenet̄ mādās. vt mādō tibi vt gladio vulneres aliquē. et nō occidas. s̄ nō p̄t̄ facere. qz etiā modicū vulnus est mortale. Tñ mortale et nō mortale nō est in p̄tate faciētis. vnde cōcludit. q̄ isto casu mādator tenet̄ de homicidio. ac si mādasset homicidiū. vt est casus i. c. si. de homici. in. vj. Aut seruare fines mādātū erat in potestate mādarij. vt si mādō tibi vt pcutias aliquē extra plateā. tu vero pcutis in platea. certe nō teneor. ar. l. diligēter. ff. man.

Decimonono quero an lata sententia p̄o mādario profit̄ mādātis. Istā questionem ponit cy. in dicta. l. nō ideo minus. et bal. in. v. Itē q̄ro an sententia lata 7 c. vbi cōcludit q̄ sit possibile mādariū nō teneri. et tamen tenet̄ mādans. et tūc liberatio mādarij nō prodest mādanti. puta si nō esset possibile. vt in furto. tñ res inter alios acta nō p̄iudicat. ff. de adul. l. pronūciaffe. §. quare facit. l. lucius. ff. de his q̄ no. infa. patet et̄ de hoc q̄a semel p̄t̄ agi

cōtra mādantē et mādatarīū. vt. l. j. C. si reus. v. ac. mor. fu. quod
nō possit fieri. licet sententia vnius generet p̄iudiciū alteri. vt. l. j.
. §. si. ff. si fa. fur. fe. di. facit. l. j. et qd̄ ibi no. glo. C. de si. instru. et
ibi tenēt omnes.

Uicesimo q̄rit̄ an mādatarīus et mādās corā diuersis iudici-
bus cōuētī possint petere p̄duci corā eodē iudice et cōueniri sub eo
dē iudice. Ista q̄onē format bal. in. d. l. nō iō minus circa fi. v. Itē
q̄ro an mādās et mādatarīus q̄ cōueniunt̄ et c. et p̄mo ibi arguit̄
q̄ sic p̄t̄ cause cōnexitate. ff. de lib. cau. l. si q̄rit̄. et. C. de iudi. l. nul-
li. et qd̄ notat̄ in. c. cū. d. feria. de cōsti. Sz t̄n dicit q̄ de facto fur-
it determinatū cōtrariū. Et nō est. qz isti obligant̄ q̄libet de p̄se. et
p̄cessus cū vno. nō valeret cū alio. ar. l. res. C. de cri. expila. here. et
l. ij. C. de q̄. re. ad eū in ea.

Uicesimo p̄mo q̄ro. pone q̄ nō fuit mādatur̄ exp̄sse. puta qz nō
dixit v̄l vsus fuit istis v̄bis q̄ sunt in. l. j. ff. mādatur̄ q̄ nō dixit man-
do. volo. rogo q̄ Ticio īterficias. sz qd̄ d̄ns cū famulus suus redi-
ret domū cui iniuria illata fuenit. v̄l p̄r dixit filio āplius nō rede-
as domū. si aliqd̄ nō sentio de isto negocio. an si filius vel famulus
postea interficit ipsum iniuriatē. an d̄ns v̄l p̄r tenet̄ ex mādatur̄
Ista q̄o fuit semel floretie de facto. et qd̄ d̄ns p̄t̄ d̄cm v̄l mādatur̄
tū fuit decapitatus vt̄ refert bar. p̄ illū tex. i. l. si q̄s mihi bona. §.
si q̄s mādauerit. ff. de acq̄. here. qd̄ nota et maxime tu p̄r famil.
v̄l d̄ns. et b̄n aduertat̄ qmō loq̄ris cū filio v̄l famulis q̄bus illata
est iniuria ne postea possit dici q̄ ex mādatur̄ tenearis.

Uicesimo sc̄do q̄rit̄ vidistis inq̄ptū mādātes et mādatarīi ḡtis
et q̄n cū pecunia et sic de assisimis. Nūc videamus qd̄ sit in p̄sua-
dēte siue auxiliū p̄stante an teneat̄. Ista q̄onē format bar. in. l. si
mādatur̄. v. q̄ro vtrū in p̄suadēte. et c. vbi cōcludit vna cū dy. qz illa
distructio an esset alias facturū v̄l nō. in his q̄ sonāt in delictis nō
h̄t locū p̄bat̄ in. l. j. §. inci dēter. ff. ad turpil. ibi aut q̄ instigat per-
suadē et dare cōsiliū et oportet p̄cedere vt. l. q̄ suo. §. plus pōponius
. ff. de fur. et sic si p̄suadeas v̄l cōsiliū p̄stes Ticio vt̄ maleficiū cō-
mittat qd̄ oīno et sine tuo cōsilio v̄l p̄suasiōe erat facturū v̄l nō q̄
tu teneris. qd̄ b̄n nota tu iudex q̄ inq̄ris de p̄suasiōe sine consilio. q̄
et si nō c̄cludas q̄ nullomō Ticius id malū c̄misisset n̄ fuisset tal̄
p̄suasio v̄l cōsiliū. t̄n p̄cessus tuus p̄cedet. et ecōtra tu q̄vis defēdē
licz faceres articulos q̄ oīno Ticius ad maleficiū cōmissū et si nō
fuisset p̄suasio tua v̄l tuū cōsiliū. t̄n venies cōdēnādus licz forte leui-
us. qd̄ nō i p̄dica. et an p̄suadēs v̄l cōsiliū p̄stās ad malū c̄mittē
dū v̄l nō teneat̄. vide sal. in. l. j. C. de rap. vir. in. v. quero ergo an

persuadēs p̄mo r̄c. et qua pena tenet̄ psuadēs vl̄ cōsulēs. no. idē
fali. v̄. q̄ro sc̄do si in. l. uel. est r̄c. Et in ista q̄one bar. an alias erat
malefactor̄ facturus nec ne. vide latius fali. in dicto loco. in. v̄. an
psuadēs et cōsulēs r̄c. dic̄ vt ibi. q̄z lōgū esset hic scribere. Sz in p̄
stante op̄e absq̄ dubio adhibet̄ dicta distinctio. vt no. bar. in. d. l.
is q̄ op̄e. ff. de fur. Et p̄dicta sunt vera q̄n psuadet̄ id q̄d cadit in
delictū. Si v̄o psuasio vl̄ cōsiliū fieret circa id q̄d in delictū nō ca
dit! tūc adhibet̄ dicta distinctio aut factū dolo vel non. et an erat
alias facturus vl̄ ne. vt. l. si cū sciret. ff. de dolo. et. l. ij. in fi. ff. man
dati. et. l. si remuneratū. §. si tibi. e. ti. Sed aduertēdū q̄ ista distin
ctio esset alias facturus vl̄ ne! non habet locū in mādatoze. q̄z pro
certo p̄supponit̄ q̄ nō erat facturus nisi gr̄a mādātis vt sup̄ dixi.
Cicesimotertio q̄ro qualiter cōsiliū vl̄ psuasio possit reuocari?
Dic q̄ si meo cōsilio et mea psuasione solū incepisti facere optet̄
q̄ tibi psuadeā cōtrariū q̄ sis certus me mutasse p̄positū. alias de
beo denūciare ei in cuius p̄sone maleficiū debeat cōmitti vt se cur
stodiat ne offēdat̄. Idē tenet̄ ymo. in. c. ad audiētā. extra de ho
mici. In mādato v̄o solū sufficit reuocatio. ita dicit bar. in dicto. §.
si mādato. in penul. q̄one. de quo vide bonā glo. in. c. cū q̄s. de sen
ex. in. vj. in glo. q̄ q̄rit si q̄s mandauerit clericū vulnerari et postea
ante manus iniectio nē mandatū reuocauerit, demū mādataris
p̄cussit anteq̄ reuocatio pueniret ad eū. vbi glo. dicit! q̄ q̄ ad deū
mandās non tenet̄. sz q̄ ad eccliam. patit̄ pena. q̄z excōmunicatus
est. q̄d nota r̄ late per pe. de archo. in. de. j. de renū. vbi ponit ma
teriā q̄n nōce sit q̄ reuocatio mādati pueniat ad noticiā mādata
rij. Et diligenter aduertat! q̄z omnis actus q̄ fit verbis tm̄. et fit
gr̄a faciētis et nō gr̄a cōsulētis. pōt dici cōsiliū. vt. p̄bat. ff. de fur.
l. in furti. §. cōsiliū. Sed q̄n puenit̄ nō tm̄ ad verba. sz ad actū. tūc
q̄s d̄z p̄stare op̄e. vt. d. l. furti. §. ope. Et p̄dicta sunt vera q̄n tra
ctat̄ de aliquo maleficio puniēdo cōmisso psuasione. Sz si tracta
ret̄ de puniēdo ipsa psuasione! tūc distinctio. et opinioēs sup̄dicte
nō habēt locū. sz simpliciter puniret̄. vt. d. l. j. §. psuadere. de ser
uo. cor. ita dicit bar. in. d. §. si mādato. in fine. quod nota.

Quod fama publica precedente.) **N**ota q̄ dicit fama publi
ca precedēte vt in. c. q̄liter et q̄n. de accu. et nō debet esse facta vl̄
p̄ducta iudici talis diffamatio in occulto. vt in. c. inq̄sitiōis de ac.
ex quo ang. in. l. si vacā. C. de bo. dā. h. x. in. v̄. quero diffamātes
Ticiū r̄c. dicit! q̄ sit cautus iudex vt dictā diffamationē recipiat
ad bāchū iur̄. p̄ tribunali sedēs vt nō possit obici diffamatiōz in
occulto factū fuisse. q̄d nota bene q̄n recipis diffamationē siue in

44

formationē in tuo bastardelo facias q̄ notarius maleficiozū dicat
et p̄dicta fca fuerūt ad bāchū iudice sedēte p̄o tribunalī. q̄d te-
ne mēti in p̄dica. Et nota q̄ si t̄pe inq̄sitiōis formate erat fama!
satisfactū est. et valet inq̄sitiō. licet postea superueniat fama con-
traria. q̄z fama contraria nō tollit actū iam inesse formatū s̄z for-
mandum sic. et c. cum superueniat noua fama! non poterit poni ad
torzurā q̄z nō est actus formatus sed formāndus post p̄mā famam
vñ ex p̄ma fama cōtra eū facta licet poterit inquiri! tñ nō potest
torq̄ri supueniēte noua fama cōtraria nisi alia indicia habeant. q̄z
est actus de nouo formāndus. ita dicit singulariter bal. et ymo. in. l.
is q̄ p̄t. ff. de acq. here. Et nō q̄ oportet q̄ diffatio siue indicia p̄ce-
dāt. sine indicijs aut et suspitiōibus p̄cedētibus diffatiōne in cri-
minali nō pōt ad aliquē actū iudex p̄cedere v̄l capture v̄l arre-
statiōis p̄sone v̄l tormētoz̄ v̄l inq̄sitiōis formatiōe. vt in. c. q̄lter.
et quādo. et. c. inq̄sitiōis. et q̄d in eis no. per inno. 10. an. et anto. de
butrig. de accusa. et quod notat ange. in. l. si vacātia. in. v̄. ideo at
ponunt dicta verba. et c. C. de bo. dā. l. x̄o. et bar. in. l. de minore. q̄.
tormenta. et. l. si. de questio. et. l. j. in p̄m. e. ti. quod est verū quādo
inq̄sitiō emanat p̄ncipe incōsulto. secus si p̄ncipe cōsulto et de con-
sciētia eius. l. nullus. et ibi bal. C. ad. l. iul. maies. et p̄ hoc facit q̄d
no. inno. in. c. cū oportet. de accu. ad finē. vbi dicit! q̄ qñ inq̄sitiō e-
manat de consciētia p̄ncipis! nō est necē q̄ cōstet de fama q̄z sola
p̄ncipis sciētia supplet defectū cuiuslibet sollēnitatis. ita dicit bal.
ibi. ar. dicit. l. nullus. q̄d nota tu iudex qñ crimen est atrox. et non
sunt ita indicia vrgētia q̄ tu facias inq̄sitiōne tuā de cognoscētia
regētis ciuitatē. et ita facias in actis apparere. Nā regēs ciuitatē
habēt loco p̄ncipis. vt no. glo. et cy. i. l. fi. C. de p̄scrip. lō. tē. et bar.
in. l. hostes. ff. de cap. et isto mō poterit annullari tua inq̄sitiō ex h̄s
q̄ fama v̄l indicia nō laborāt cōtra inq̄sitiū. Et in cōtrariū videt̄.
nā nō sufficit vnū indicij s̄z plura. vt no. glo. et bar. i. l. j. q̄ occisoz.
ff. ad sille. et in dicta. l. in p̄n. ff. de q̄stū. nisi in casu. l. pus. ff. ad sille.
et ibi no. bar. et glo. et bar. no. in. l. vnus. q̄ in ea causa. ff. de q̄stū. et
no. bal. in. l. cōgruit. ff. de offi. p̄resi. et bal. in. l. j. C. de sum. tri. et fi.
c. in. vj. calū. et vide cy. plene in. l. fi. C. de q̄stū. et plenius p̄ bar. in
l. fi. ff. de q̄stū. Et q̄ plā indicia v̄l vnū sufficiat no. ia. de bel. vi.
q̄. sin. v̄o. i. autē. de exhi. re. et 10. an. i. additiōibus spe. in. ti. de p̄ba.
q̄. fi. sup. v̄. xiiij. et bal. in. l. fi. ff. de here. i. si. et ibi 10. de ymo. Et sic
bñ nō q̄ licet sine indicijs et diffamatiōibus p̄cedētibus nō possit
formari inq̄sitiō. q̄d tñ ē verū si apponat̄ p̄ reū. alit̄ si nō opponēt. te-
neret̄. vt ē casus in. c. fi. de ac. in. vi. et 10. ē bāda copia iudicioz̄ reo

vt possit suas exceptiões opponere vt. j. dicā. et sic opponere q̄ diffamatio et indicia nō p̄cesserūt. q̄d bñ nota tu q̄ vis facere defēsiōz reo vt tu opponas q̄ inq̄sitio fuit formata sine p̄cedētibz indicis

Quero q̄d sit indicatiū. doc. dicūt q̄ nō potest dari certa doctrina sed totū hoc relinquit arbitrio boni iudicis qui secundū qualitātē p̄sone et delicti, et demonstratiōe seu suspitiōe iudicabit indicatiū esse sufficiēs siue idoneū. vel nō. circa. l. iij. §. tu magis. et. §. eiusdē q̄q̄ p̄ncip. ff. de testi. ita dicit bar. in. d. l. si. de questi. nā indicatiū d̄z ab indico cas. Unde indicia sunt demonstratio et adminicula ad indagandum veritatē. vt. C. de adul. l. adulteriū. vt. ff. de p̄scrip. v. l. solent. sed istud est potius quedā descriptio q̄ eius diffinitio. vñ bal. in. l. ea q̄dē. C. de accu. in fi. sc̄de calū. in. v. indicatiū notabiliter dicit sic. est duplex indicatiū. semiplenū, dubitatū, et plenū. Et indicatiū semiplenū est p̄sumptio fortiter mouēs animū ad aliquid credēdū vel nō credēdū. et de hoc no. in. l. cū p̄batio. ff. de proba. Indiciū nō plenū est dimidia ratio rei p̄ signū sufficiēs p̄ quā animus in aliq̄ tanq̄ existēte nō req̄scit. et plenius inuestigare nō curat. vt. C. de rei ven. l. indicia.

Quero qualit̄ p̄bat̄ indicatiū? Dic q̄ p̄ duos testes ad minus q̄ tñ directe nō p̄bat̄ maleficiū. s̄z q̄ viderūt eū. p̄pe domū de nocte ibi stātē in q̄ furtū fuit cōmissum. vt est glo. no. in. l. si. 7 ibi doc. C. famil. heris. facit q̄d no. glo. i. l. cū silenianū. C. de his q̄ vt indig. ita dicit bar. in. d. l. si. de q̄si. nā vnicus testis de visu. non p̄bat. et facit indicatiū. vt no. glo. et doc. in. l. si. q̄s. C. ad. l. iul. maies. Et aduertat q̄ qñ isti testes examinant̄ pro indicatijs habēdis. necesse ē q̄ ad hoc vt p̄iudicēt malefactorē q̄ ipse citet̄. et ipso citato iuret̄ sic in cōtradictōno iudicio. alias aut̄ si simpliciter examineēt inc̄scio et nō citato malefactorē. non p̄iudicat̄ et. vt no. bar. in. l. si. q̄s. ff. de adul. Ex q̄ inferē ad aliud q̄ testes examinati sup̄ inq̄sitioē gñali nō p̄iudicāt malefactorē cōtra quē postea specialiter inquiret̄. si malefactorē nō fuit citatus qñ testes iurauerūt in inq̄sitioē gñali. vt. l. si. qñ. C. de testi. ita dicit bar. in. l. si. ff. de questi.

Quero an vnū indicatiū v̄l plura req̄rant̄? Dic q̄ residet hoc in p̄ctore iudicis. vt in. d. §. eiusdē q̄q̄ p̄ncipalis. Nā p̄nt esse plura indicia valde leuia. vñ non sufficiūt. et pōt esse vnū demonstratiuū vt puta. si est vnus testis integer et bone fame q̄ testificat̄ q̄ vidit maleficiū cōmittē. tūc tal̄ ē sufficiēs ad inq̄rēdū. et ad torturā vt no. glo. et doc. in. l. si. q̄s. C. ad. l. iul. maies. et bar. in. l. j. §. q̄dā etiā. et. l. maritus. et. l. pe. ff. de q̄si. v̄l etiā ē confessio rei extraiudicialis. vt. l. capite q̄nto. et ibi glo. ff. de adul. v̄l q̄ res furata ē penes

eū. secus si esset homo male cōditōis et aliud iudiciū nō haberet
 contra eū. Ita dicit bar. in. d. l. fi. ff. de questi. Et idē si q̄s iuuenis
 inuētus fuerit in domo pulchre puelle. v̄l exisset. presumit adulte-
 rasse. Ita dicit bal. post butrig. in. l. fi. ff. de here. insti. vel p̄pe mor-
 tuū repit aliq̄s cū cutello euaginato. nā istud solū est sufficiēs indi-
 ciū imo manifestū. ita dicit bar. in. l. ij. ff. de fur. Et idē si visus est
 exire cū cutello sanguinolēto. et facie pallida de vna domo q̄ non
 habet nisi vnum ostiū. et repit intus homo mortuus vt dicit Tho-
 de pietate. vt refert Jo. an. in ti. de p̄ba. in spe. §. j. v̄. xiiij. intm̄ q̄
 est sufficiens iudiciū ad cōdemnādum. Et ibi dicit Thomas si
 visus fuerit admenare cultellum. licet non fuerit visus percutere.
 et postea ibi repiatur interfectus. et postea visus fuerit fugere. et
 apparet q̄ erat sibi inimicus. et fama laborat contra eū. Sed ibi
 Jo. an. tenet q̄ ista iudicia nō sunt sufficiētia ad condēnationē sed
 ad torturam. vt etiam ab eo habeat confessio. Et istud est tucius
 et ita tenet io. de ymo. in. d. l. fi. ff. de here. insti. Iudex enī bonus
 q̄rit cū q̄bus et p̄ q̄ loca cōuersant̄ delati siue inq̄siti q̄s torq̄re intē
 dit. q̄m mala cōuersatio. est male opatiōis iudiciū. ff. de admi. tu.
 .l. si plures. §. assidue. Nā ex mala cōuersatiōe bonus efficit ma-
 lus. vt. l. ediles. §. pedius. ff. de edi. edic. **I**te cōsiderat loca in q̄
 bus cōuersat̄. q̄z s̄m loci varietatē. variā colligo cōiecturā. vt. l. fi.
 .C. si man. ita fue. alic. **I**te inspiciat instātia et trepidationem
 vocis. v̄l mēbroz. v̄l palloz. vt. l. de minore. §. tormēta. ff. de q̄sti.
 Item q̄rat cuius vite fuerat p̄us. et an talia v̄l similia de quibus
 inculpat̄ facere cōsuevit. ff. de re mili. l. desertoz. §. is qui. Ite in-
 uestigat cuius fame et opinionis est in ciuitate. q̄z s̄m famā iudi-
 cabo. vt. d. §. tormēta. **I**te si erat aliq̄ displicētia. v̄l inimicia in
 ter ipsum et offēsū. v̄l aliqua offēsa. vel iniuria fuerat p̄mo in-
 ter eos. q̄z tunc esset p̄sumptio culpe. vt. ff. de his q̄ vt indig. **E**t
 etiam alia de q̄bus. inuestigare debet. ex q̄bus oibus iudex curio-
 sus poterit capere iudicia ad informādū suā cōscientiam. vt dicit
 bar. in suo tractatu de q̄stionibus in rubrica q̄ est. an aliq̄ iudicia
 precedere debēt. Et bñ nota q̄d dixi. q̄ vnus testis integer de ma-
 licia facit iudiciū. q̄z secus si nō esset integer hō. vt suus vilis v̄l in-
 famis. tūc etiā deponēs de visu de maleficio non facit iudiciū. vt
 .l. j. §. de cornelio. ff. de questi.

Quero an p̄iceps criminis dicat̄ ad iudiciū idoneus testis con-
 tra sociū. Dic q̄ nō. vt no. glo. in. l. filiū. C. de lib. causa. et sic non
 fuit interrogandus de sociis. vt. l. fi. per glo. et docto. C. de accu. et
 ideo interrogatus. v̄l etiā si sua sponte dixerit. non faciat iudiciū

*questi oponeat
 p̄sum. 1 q̄ abul q̄
 v̄l 7. ind. glo.
 Cul. §. d. l. flus
 d. lib. ca.*

cōtra sociū. vt no. bar. in. l. j. §. si seruus. ff. de q̄sti. etiā si inculpatus
sit male fame. quod est verū. nisi in casibus notatis in dicta. l. fi.
¶ Ex quo bar. in. l. repeti. §. j. ff. de questi. dat certā doctrinā. de q̄
dic vt ibi p̄ eū. Sed sal. in dicta. l. fi. in. v. opono nūc cōtra regu-
lā. cōcludit q̄ est cōsiderāda q̄litas p̄sonarū et delictorū. Si aut̄ p̄
sona inq̄sita est seruus. etiā de socijs est interrogāndus. vt. l. quicun-
q̄. C. de ser. fugi. et. l. j. in fi. ff. de q̄sti. Si vero erat liber homo. et
tūc in criminibus q̄ regulariter sine socijs nō cōmittunt. credit de
socijs interrogari posse. vt. l. puinciarū. ff. de ser. Jtē de falsificā-
tibus monetā. q̄ plures in eo ministerio sunt necessarij. vt. l. j. de
fal. mo. Jdē in crimine lese maiestatis. q̄ vnus solus tm̄ cōmittere
nō posset. Jdē q̄n intēdit in salutē cōmunē oīum. vt. l. fi. C. de ma
et mathe. vbi aut̄ delicta non sunt ita atrocia et etiā sunt delicta
q̄ sine socijs vt plerūq̄ cōmitti solēt. tūc de socijs nō est interrogā-
ndus. et interrogatus nō p̄iudicat illis nominatis q̄d nota.

¶ Quero si q̄s testis nō debuit contra malefactorē examinari. vt
p̄r. filius. et alij cōmēsales. et domestici. vt. l. p̄ntes. §. succumbi. C.
de his q̄ ad eccle. cōfu. et. l. iul. et. l. inuiti. ff. de testi. et. l. parētibus
. C. de testi. an examinati faciāt iudiciū. Dic q̄ nō. vt no. bar. in. l.
. j. §. itē cornelio. et. l. diuus. §. si seruus. et. l. maritus. ff. de questi.
et bal. in. l. seruus pro dño. C. de testi. et. l. si q̄s ex argētariis. §. ii.
ff. de edē. **¶** Et p̄dicta p̄cedūt q̄n omnia iudicia sunt cōtra reū
Sinaut̄ pro se sint aliqua iudicia. excusantia ipsum. tunc iudicia
contra ipsum multū debēt esse vrgētia vt superent iudicia q̄ faci-
unt pro excusatiōe rei. vt notat̄ in. l. i. §. i. in fi. de questi. Juramen-
tū aut̄ nō est sufficiēs iudiciū. Nota tm̄ q̄ in casibus in quibus ciuī
liter agēdo iuramētū facit plenā probationē. vt est in. l. si quādo.
. C. vnde vi. et ibi notat̄ p̄ glo. et doc. in. c. fi. extra q̄ me. cā. in illis
casibus facit iudiciū sufficiēs ad torturā. ita dicit bar. in bar. in. l.
in fi. ff. de iudi. l. iurā. q̄d no. Aduertas tm̄ q̄ si iudicia nō p̄cedāt
et inq̄sitiō formēt nō p̄cedētibus iudiciis. licet reus fuerit cōfes-
sus in tormētis. et postea ratificauerit. nō tm̄ ex tali cōfessione etiā
ratificata et processu poterit dānari. vt est tex. cum glosa singu-
lari. et ibi bar. in le. pe. ff. de questi. Secus tm̄ si spōte et sine tortu-
ra fuerit confessus. q̄ tunc etiā non p̄cedētibus iudiciis. nec data
copia iudiciorū. ex tali spōtanea cōfessione pōt dānari. vt est tex.
et ibi notatur in. c. i. de accusa. in vi. ita no. pe. de ancho. in de. i. de
homi. q̄d nota. Jtem aduertas q̄ non sufficit q̄ iudicia p̄cedant
et nō sint iudicia nisi reo def̄ copia. et q̄ cōtradicat. alias ad tor-
turā poni non pōt. et etiā def̄ copia aduocato suo. vt. l. custodias.

et ibi glo. bar. bal. ang. et ymo. ff. de publi. indi. et nota in dco. c. qual'r et qn. de accu. Si tñ nō fuerit data copia indiciorū aduocato, nō tñ per hoc ipso iure viciabitur p̄cessus. vt no. bar. in. d. l. custodias. ar. l. j. et quod ibi nota ē. C. de sen. aduer. fi. libro. x. Si tñ reo postulāte nō daret copia diffamatōis et indiciorū, et vltra p̄cedāt ipso iure, nō valet p̄cessus. vt. d. c. qual'r et qn. et. c. inq̄sitōis. quod vltimū singulariter limitat per ang. in. l. si vacātia. post for. mā inq̄sitōis specialis quo ad p̄sonas, et quo ad delicta vbi dicit in effectu! q̄ qn inq̄sitio est remediū ordinarū! q̄ est qn de tali crimine ex forma statuti pōt p̄cedere per inquisitionē! tunc cū possit sine fama p̄cedere p̄cedi! nō est fame et aliorū indiciorum copia dāda. alias sic. Ex quo bñ nota! q̄ si tu iudex vis p̄viā inq̄sitōis procedere in casibus omissis a statutis. et q̄ permittūtur a iure cōmuni iuxta regl̄as bar. i. l. ij. §. publico. et ibi glo. ff. de adul. secū dū sal. in. d. l. ea q̄dē. C. de accu. et supra dixi i glo. hec est quedā inq̄sitio rē. copia indiciorū est dāda. alias nō valet inq̄sitio. Secūdo i dco loco hoc limitat ang. foreverū. nisi qn iudex inq̄rit ex mero officio. nō ad q̄relā alicuius. vt supra dixi in verbo ex mero officio. Ita etiā dicit anto. de butri. in. d. c. qual'r et qn. in quarta calūmia. Vel tertio qn p̄cedit per inq̄sitōne ad denunciationē findi civil officialis! tūc copia fame nō est dāda. Ita dicit ang. in. d. l. si vacātia. Sed an saltē aliorū indiciorū copia est dāda? Vide q̄ sic. et sic saluet opinio bar. in. d. l. custodias. et in. d. §. publico.

Quid si aliq̄s minatus fuit alicui mortē et seq̄ti die ille cui facte sunt mine repiāt mortuus! an p̄sumat mortuus ab illo q̄ minas intulit? Ista q̄onē format glo. et cy. et alij in. l. metū. C. quod me. causa. et cy. in. l. j. C. si quis impa. ma. et bal. ray. et ymo. in. l. fi. ff. de here. isti. vbi cōcludit bal. q̄ ē aduertendū! an minas fuit homo male fame, et consuetus minas suas interfecōe hoīm executōi mādare! et tūc licet ray. dicat q̄ sufficiēs indicū ad condēnandū sed ad ponendū ad torturā ē sufficiēs indicū. q̄ nemo debet ex p̄sumptionibus damnari. vt. l. habentem. ff. de penis. sed probationibus claris. vt. l. fi. C. de proba. Et nota bene! q̄ dicta fama de qua supra debet esse talis q̄ nō possit tergiuersari. et q̄ possit general'r scādali fari. vt dco. c. qual'r et qn. alias talis diffama

Quero q̄ fama esse debet, et qual'r t̄tio nō sufficeret. vt ibi p̄bat. Vide bar. in. l. de minore. §. tormēta. ff. de q̄sti. sal. plene i. l. ea q̄dē. C. de accu. An at fama sit sufficiēs indicū? dicit p̄ bar. ibi et i. l. si. e. ti. facit glo. in. l. iij. §. eiusdē. ff. de testū. q̄ reglariter dicit q̄ nō iuncta cū alijs indicijs valet. vt no. bar. in. l. j. in. §. item

fuga sit sufficiens iudicialis ad

cornelio. ff. de questi. Tene tñ mētū singulariter glo. in c. veniēs. ex
de testi. q̄ dicit. q̄ fama cū vno teste in cā civili facit plenā p̄bati-
onē. et sic sufficit ad cōdēnandū. secus in criminali. q̄d nota.

¶ An fuga sit sufficiens iudiciū de maleficio. ff. de re mil. aut fugit ante
q̄ ad aliqd cōtra eū p̄cedat. q̄ nundū est accusatus. nec iudex a-
liqd p̄parauit. et facit iudiciū et suspitionē contra eū. vt. d. l. lege
cornelia. Sed si postq̄ ipse accusatus vel inq̄situs est aut fugit. aut
stat cautus nō eūdo p̄ ciuitatē p̄pter crimē capitale sibi ascriptū.
tūc per hoc nō est p̄sumptio cōtra eū qui iuste potuit et debuit de-
tineri. Ita dicit bar. singulariter in. l. j. in fi. ff. de bo. eo. q̄ añ moz.
con. alias aut fuga nō faciet plenā. nec semiplenā probationē v̄l
iudiciū. plene ponit bar. in. l. lege cornelia. ff. ad sillei. vbi dicit q̄n
q̄ fuga obijciat alicui p̄ crimē. et tūc probata fuga. p̄bat crimen
vt. l. desertores. C. de deserto. et. l. desertorē. ff. de re mil. Qñq̄ fu-
ga obijciat alicui in probatiōe alicuius criminis. non vt crimē p̄ se. et
tūc qñq̄ est crimē solius suspitiōis. et tūc fuga est plena probatio
vt ipso facto non de suspitiōe tñ. et tūc fuga regulariter non facit
plenam probationē. vt. d. l. j. C. de rap. vir. et ibi doc. et in autē. de
exhi. re. §. suscepto. Sed verū iudiciū et semiplenā probationē fa-
cit. vt no. glo. in. l. in bone. fi. ff. de iureiur. Et etiā aduertat ad il-
lud q̄d dixi. §. m. bar. in. l. j. C. de his q̄ sibi moz. cō. q̄ ludo. in. d. l. du-
pliciter limitat. primo q̄uis mundū interuenerit accusator. tamen
si interuenerit libellus minatozius de accusando. q̄a de hoc resul-
tat in multis casibus effectus qui resultaret ex libello accusatorio.
vt est tex. in. l. miles. §. sicubi. ff. de adul. Secūdo nisi alia suspitio
laboraret cōtra fugiētē. q̄ tūc fuga arrepta post accusationē vna
cū hac maximā suspitioē inducit. ar. no. in. l. fi. C. qui. mo. tute. et
vide no. glo. in autē. de exhibē. re. in. §. nota etiā quidē. in glo. fi.
vbi familiaris recedēs fugitiue videt q̄ res q̄ in domo de qua fu-
git nō repiunē furatus esset quā glo. bñ nota.

¶ Querit ludo. in. d. l. j. an statuto fieri possit q̄ quelibet fuga fa-
ciat plenam probationem. et arguit q̄ sic. ar. c. cum dilect. extra
de fi. instru. et quod notat in. c. ij. extra de probationibus. et quod
no. Inno. in. c. cum pe. tabellio de fide instrumē. Sed cōtrariū te-
net. q̄ tale statutū est cōtra ius cōmune. vbi ex suspitiōibus q̄s nō
debet dānari. l. habētē. ff. de penis. Itē nō p̄t facere q̄ debitū vsu-
rariū probeat per vnū testē. vt no. frede. de senis. in consilio xvij. et
xviij. et bal. i. l. solā. in fi. ff. de testi. et i. l. si nō speciale. C. de testa.
dicit q̄ nō p̄t statuto cauē q̄ p̄ vnū testē tñ nō reddētē sufficiētē

causam possit pbari cōtra bānitū qz est cōtra ius cōmune.

Querit ludo in d.l. an statutū possit fieri qz stāte minoze rumo re de delicto omisso in ciuitate fugiēs capite puniat? Et breuiter dicit qz eo casu qz ex fuga nō resultaret nisi suspicio! qz aut tractamus an possit puniri rōe delicti cōmissi aut rōne alicuius actionis intētate. Primo casu aut fugiēs fuit citatus ita qz fuit cōtumax!

et tūc possit virtute statuti. Itē et rōne cōtumacie qz isto casu ē delictū. vt. l. de delictū. ff. de re mili. **A**ut nō fuit citatus et tūc nul lomō valz statutū. Primo qz citatio qz est de iure diuino. vt cle. pastoral de re iudi. nō interuenit. Scōdo qz dānaret ex psumptiōibus qd nō ē dicēdū. vt. s. dixi. et hoc colligit ex v̄bis bal. in. l. j. C. qmō et qn iudex. et isto casu dicit statutū nō valē. qz ex cōtumacia non p̄t q̄s capitalitē dānari s̄m glo. iij. q. j. i sum. quā bal. dicit nō esse alibi i repetitiōe dā. C. q̄ ac. nō pos. g. mltominus. pp̄ i iplicē fugā

Quero in casu qz testes p̄ iudicijs habēdis et eruēdis sint torq̄ di. qz nō oēs in oī casu testes i criminalibus sunt torq̄ di. vt. no. bar. in. l. liber hō. ff. de q̄si. An qn p̄nt torq̄ri sit fuāda forma. l. custodi as. ff. de pu. iu. v̄z qz moneant eoz aduocati. et qz iudicēt iudicia qz sic cōtra dictos testes qz ipsi sciunt ea qz vult iudex ab eis v̄z qz ipsi sciūt iudicia q̄liter Ticius vulnerauit sociū. dic qz non. vt no. bar. in. l. vnus. §. j. ff. de q̄si. et sic p̄ iudicijs a testibus nō huaē sol lenitas. l. custodias. ff. de pu. iu. Secus qn agit cōtra malefactorē Et sis bñ cautus tu iudex! qz qn inq̄ns p̄ iudicijs qz incipias a vicinis qm̄ i dubio vicinus magis p̄sumit̄ omisisse dānū et fur. qz alij vt no. Ja. de are. et bar. i. l. si ita testō. §. fi. ff. de fūdo iūtruc. qd nō

Quero si repit̄ q̄s occisus. et ignozat̄ a q̄. habet tñ inimicū capitalē vl̄ pro magna lite quātitatis magne p̄ntē in ciuitate! an sit iudiciū cōtra inimicū suū adeo qz p̄pter hoc torq̄ri possit. dicit spe. in ti. de p̄sump. §. j. sic. qd ludo. de vrbe in. l. j. §. hoc rescriptū. ff. ad fillei. p̄ illū tex. in suspitiōe cedit! dicit foreverū de inimico capitali. vl̄ si de maioze pte bonoz erat litigiū inter eos. ar. glo. in. l. licet. ff. de arbi. et no. bar. in. l. iij. §. fi. ff. de adi. lega.

Quid aut si repiat̄ mortuus iux̄ domū Ticij! an cōtra Ticiū sit iudiciū qz ipsum interfecerit? Bar. in. l. j. ff. de edi. edic. vl̄ in. l. fi. de via publi. dicit qz sic. qd ludo. de vrbe in. l. j. §. rescriptū. ff. ad fillei. intelligit verū! si ille erat solitus alias facere homicidia. ar.

Quid at̄ si in strata repiat̄ no. p glo. in. l. in ciuilē. C. de fur. mortuus! et ignozat̄ a q̄ p̄sumit̄ mortuus. ab illo qz mltū frequēta bat illā viā. Ita di. bar. in. l. iusto. i pn. ff. de vsur. 7 tal̄ viā frequētas! p̄t torq̄ri. intellige tñ si ille erat malus pro quo facit qd notat

bar. in. l. oibus. de puile. credi. per bal. in. l. multū interest. ff. si qs. alias vel si. et in. l. j. C. de ser. fu. et facit qd no. bar. in. l. manifestis. ff. de fur. et bal. in. l. fi. ff. de here. insti. et in. l. fi. ff. de pba. et an. ge. in. l. j. C. si qs. impa. maledi.

Quid aut si sunt quinque in vna domo et vnus reperiatur interfectus. et ignoratur a quo? an presumatur occisus ab illis? **D**y. in. l. j. §. h. rescriptū. ff. ad fillei. per illū textū ibi. Et quicunque ipsorum dicit quod sic hanc questionem ponit ioh. an. in. c. significasti. de homici. et tenet idem per. l. itē mela. §. item si plures. ff. de offi. p̄fec. vigi. Sed contra tenet albericus in tractatu suo statutorum in scōa pte circa finē dicens quod §. plures. loquitur quā cōstabat vnū ex illis deliquisse. sed in questione nostra nō erat certū aliquē deliquisse. ludo. in. d. §. hec senatus. allegat Jo. an. in spe. de homi. §. j. v. sed pone quod aut quā an oēs p̄dici p̄nt puniri pena corporali? Et dicas quod nō. quia t̄is pena requirit indubitas p̄batiōes. vt. C. de proba. l. fi. An aut possunt torqueri? dicit quod sic. p̄ iura p̄dicta. et materiā indiciorū. vide per bal. in. l. excipiunt. ff. ad fillei. et in. l. fi. et ibi p̄ ymo. ff. de here. insti. verum est quod p̄cedētibz indicijs deuenit quandoq; ad capturā mādato diligētis iudicis.

Ideo quod hic cadit congruētius? quā in alio loco aliqd de captura et correctiōe videamus. **E**t p̄mo quā officialis vadit p̄ malefco re capiēdo. et ipse vult fugere vel armis se defendere? an possit p̄ officialē v̄l eius familiā impune occidi? **D**icit quod nō. imo occidēs tenet de sicarijs. qd intellige verū nisi in mādatis a supiore habuerit quod si nō possit ipm cape v̄l ducere? ipm interficiat. Ita videtur velle bal. in fili. in. l. abditos. C. de epi. audi. vbi dicitur quod miles ducēs malefcozē ad suppliciu t̄imē ne ab eo auferat. quod interficiēs tenet. nisi specialit̄ in mādatis habuit. vt. l. ita vulneratus. ff. ad. l. aq̄l. v. si qs. igit̄. ad hoc. ff. de re. iur. l. nō ex singulis. quia tūc nō vt p̄uatus. s; vt publica p̄sona facit. vide flo. in. l. q̄admodū. §. magistra. ff. ad. l. acq̄l. vbi videt̄ arguere. quod officialis nō d̄r delinq̄re vulnerādo resistētē. s; in. l. seruus. in p̄n. e. ti. dicit quod si talis malefcoz erat bānitus quod poterat ex forma statuti impune occidi? tūc clarū ē quod occidēs nō tenet. quia tali bānito nō p̄mittit̄ sui defēsiō. vt. l. fi. C. quā licet se vin. sine iudi. s; si nō reptā talis? tūc pōt dici quod si uolēs cape v̄tāt iure suo possit eū impune occidere. C. de his quod ad ecclē. ofu. l. si seruus. s; si v̄tāt iure publico? magis videt̄ dubiū. textū in. l. fi. C. de male. et mathe. videt̄ p̄bare quod hoc nō liceat. s; sal. in. l. neminē. C. de exhi. re. dicit nō. ex glo. quod iudex pōt dare licētiā cui libet p̄uato capiēdi malefactorē. et tūc si capit? nō delinq̄t. fac

o. l. fi. C. de male. et mathe. et quod ibi no. p. doc. et si resistentem
vulnerat. nō tenet. vt. l. si seruus. C. de his q̄ ad eccle. ofu. et bar. in
dca. l. si seruus dicit. nota q̄ qñ licite pōt capi. si se defendat et in
certamine a familia occidat. q̄ occidēs nō venit puniendus. ar. o.
. l. quod nota singulariter. Sed forte tale mādatum de quo dicit
bar. nō excusaret in q̄one p̄posita p̄ me. Tñ qz in atrocibus man
datū nō excusat. vt. l. liber homo in pñ. et ibi glo. et flo. ff. ad. l. ac
quil. Nō obstat dictū bal qz ipse loq̄t quādo quis ducebat ad sur
pliciū. et sic iā damnatus erat. et sic ex sn̄a delictū erat effectum
notoriū. vt. l. emptorē in pñ. ff. de ac. emp. s̄z ī casu n̄o nūdū erat
dānatus. et sic nō cōstabat de delictoplene. id̄ p̄iuſ q̄ dānare nō
poterat de eo fieri executio vt. l. j. C. de excep. rei iudi. et. l. cōstitut
tiones. et. l. nō tñ. de ap. et. l. si nō defēdanē. ff. de penis.

Secūdo q̄o qñ iā aliquis est captus ab officialibus et de mani
bus familie eximī. qualr teneat eximēs. Bal. in. d. l. abditos. te
net. q̄ teneat. ac si p̄eo in om̄i casu fideiussisset. vt. l. iij. C. de exact.
tribu. Si autē iā officialis posuiss̄ in carcere malefactorē. tūc exi
mēs talē captū de carceribus tenet. l. iul. lese maiestatis. l. iij. ff.
ad. l. iul. maief. quod intelligo verū qñ iā erat dānatus vel dānā
dus qz iā cōfessus de crim̄e vt. d. l. iij. alias autē si nūdū dānatum
vel cōfessum. vel cōuidū eximat. tūc eximēs puniē iuxta q̄ eripiāt.
in autē. vt omnes obe iudi. in fi. in casu. C. de male. et mathe. vbi
puniē ad mortē. Ita sūt verba bar. i. d. l. iij. facit quod no. bar. i.
. l. legis iul. ff. de vi publica. Aduertendū tñ est. q̄ siue malefactor
sit in carcere dānatus. siue ducatur ad sup̄heū. et cōuidū iuste ap
pellēt p̄ eo iuxta. l. nō tñ. ff. de appel. et iudex nō obstāte appella
tōe iuridica vult vltēius p̄seq̄ in exeq̄do q̄ isto casu possit iudici
de facto resisti. et talē executionē impedire impune. qz p̄ appella
tionē est ablata iurisdic̄io iudici a quo scdm̄ ino. in. c. si qñ. de offi.
dele. quod est nota dignū. et hoc nō est mirū. qm̄ executio est irre
tractabilis. tūc facilr pōt impediri. facit. l. si q̄s. p̄curatōe. et quod
ibi notat. C. de appel. hinc est q̄ licz cōtra tres sn̄as cōformes nō
possit de nullitate opponi in de. j. de re iudi. tñ id est verū nisi earū
executio esset irretractabilis. vel p̄sonalis. Ita dicit paulus de lea
zarijs. et pe. de ancho. Nā vt et dicit inno in. c. pastoral. de offi. de
le. nūq̄ executor pene corp̄alis debz illā exeq̄ qñ videt iniustā. sed
referre sup̄iori. p̄ quo est casus in. l. j. in fi. et quod ibi no. ff. de q̄o.
Tertio q̄rit si bānitus et cōdemnatus capiat̄ existēs in mani
bus et in fortia familie. an possit ip̄one occidi. Dy. et ia. de ara.
ponūt i libro i laq̄o. ff. de acq̄. re. do. et ibi bar. 7 posuit bar. i. l. iij.

¶ §. fi. ff. de sicca. et dy. et ymola. in. l. publius. §. j. ff. de condi. et de.
Veritas est quā ponit bar. in. d. l. iij. §. fi. viz q. non possit occidi.
alias occidēs teneat. q. licet sit hostis. tñ hostis captus est suandus
vt. l. seruos. ff. de sta. homi. i. gñ. et alias rationes ibi allegat. dicit
ibi p. eū. et latius p. sal. in. l. fi. C. de male. et mathe.

Immunitas
¶ **Q**uero q̄rto an vbi libet sit licitū cape malefactorē. et sic etiā i
ecclesia. Dic q. ppter crimia atrocita. vt p̄ homicidiū. raptū virgi
nū et similia. p̄ in eccia capi. et de ea eximi vt ē tex. et ibi plene
glo. in auten. de mā. p̄n. §. neq. aut. et nota glo. cy. et bar. in. l. ij.
C. de his q. ad eccle. cōfu. qd sal. in autē. si q̄s ei. C. de adul. intel
ligit verū. dūmō pus req̄rat ep̄m vt sibi tradi faciat. vt. d. autē. si
q̄s ei. Ip̄so at̄ ep̄o nō volēte poterit postea extrahē. vt. d. §. s. neq.
dic vt ibi p. eū. sed p̄ alijs crimibus nō atrocibus. nō pōt capi nec
eximi de eccia. v̄l de eius cimiterio. vt ibi no. glo. et doc. qd nota i
practica. et sic ostiū. scaliū. et cimiterioꝝ eccle. sunt ita p̄uilegi
ata. sic ipsa eccia. vt aliq̄s de eis extrahi. nec in eis capi possit. vt
de q. in fili. dicā. eodē. in glo. sup. verbo in scalis sancti petronij.
Et p̄dca. p̄cedūt de iure civili. s. de iure canonico eccia. cū suo ci
miterio h̄t immunitatē. p̄terq̄ qñ in eccia. v̄l cimiterio occidit a
liq̄s. v̄l mēbrū mutilat. et postea in eccia cōfugit. vt ex. de immu
ni. ec. c. fi. ita dicit sal. in. d. autē. si q̄s ei. tñ etiā q. forte p̄ rōnem
positā in. d. c. fi. p̄t extēdi ad q̄dlibet delictū p̄ qd eccia violatur.
Idē qñ esset latro publicus q. hoies in stratis inuadit. vel qñ esset
depopulatoꝝ agroꝝ. vt. c. inter alia. e. t. et no. glo. in. c. fi. qd dicit
esse nota. ppter illos q. sunt in terris eccie. q. in illis seruāt ius cano
nicū. vt no. glo. in. c. ij. de arbi. in. vj.

¶ **Q**uinto q̄rit si cōmittēs atrox delictū habeat saluū cōductum
an nō obstāte saluo cōducto cōcesso p̄ iudicē. iudex possit ipsum ca
pi. facē. et punire. vidēt tex. q. sic in. d. §. neq. aut. facit. l. j. et ij. et
ibi glo. in. v. hostes et duces belli. ff. de dolo. guil. de decu. ibi dicit
q. si ē talis malefactor. q. p̄t de eccia extrahi inuitus. q. tūc iudex
possit saluū cōductū frāgē. vt. d. §. neq. aut. alias secus. cy. in. l. p̄
fenti. C. de his q. ad eccle. cōfu. dicit q. est sp̄ suādus. q. ē hosti fi
des suāda ē. vt. l. cognitū. de bonis autē. iudi. pos. et dic. l. j. §. ij. ff.
de dolo. bal. dicit et ange. in. d. l. j. ff. de dolo. q. si est factū cū cause
cognitiōe et plena informatiōe. tūc sp̄ est suandus. vt no. glo. bar.
et ymo. in. l. is q. reus. ff. de publi. iudi. Aut sine cause cognitiōe.
aut sine iusta causa. et tūc nō teneat illud seruare. quoniā nō potuit
cōcedere in p̄iudiciū reipublice. vt. l. relegati. ff. de penis. nā. vt di
xi. etiā hosti fides seruāda est. vt no. glo. xxiii. q. j. noli existimare.

vbi glo. dicit. qd illud est veru si ipse etia obseruat qz de nouo nullu malu comittit. et hoc etia idē voluit ang. in. d. l. j. § ij. vide qd no tat ludo. in. l. iij. § si qz seruum. ff. de acqui. pos.

Sexto qrit an si officialis vult cape malefactorē. et incipit prosequi in territorio. et postea ille in alieno territorio aufugiat et officialis prosequat suā capturā? an liceat eundē cape in alieno territorio? Hoc posuit bal. et flo. in. l. sicuti. § aristo. ff. si serui vendi. vbi pmo arguit qd nō licet vt. d. § aristo. In cōtrariū allegat. l. capite qnto. ff. de adul. Sed tenet ipsi p̄mū dictū ea rōe. qz cū ad alienū territorium se trāstulit? statim dñs p̄mi territorij est puatus potestate capiēdi. pro hoc etia facit dictus. § aristo. qz pbat qd nō licet ponere pedē in alieno territorio. Nā mutato territorio? statū dicit mutata p̄tas. ar. l. si dñm. ff. de fur. facit etia de edi. edic. l. qd si fugitiuus. § idē recilius. ff. e. ti. Idē tenet sal. in. l. ij. C. de exhib. re. ui. q nec obstat. l. capite qnto. qz durabat potestati retinēdi patrifamil. ff. de adul. l. qd ait lex. s3 in casu nostro est secus ppter mutationē territorij. Si aut nō iuste capet? tūc iudex in cuius territorio iniuste captus est posset captū repetere. et allegare qd non potuerit capi. facit. l. qd si fugitiuus. § cecilius. ff. de edi. edic. et qd potuit repeti? est tex. in. ca. ex pte. de ver. sig. Ita dicit bar. in. l. si cui. § si. ff. de ac. et sic ille q capet nō posset de capto facē executi onē. etia si iudex alterius territorij nō repeteret. s3 debz sue p̄stine libertati restituē. cū raptura sit nulla. q̄nimo et capiēs et retinens videt obligari ad iōe iniuriarū. vt dicit dic. c. ex pte. Ita dicit flo. in dicto. § aristo.

Septimo qrit an captus p̄ vnū maleficiū possit p aliū officialē ex alio maleficio recōmēdari? Dic qd sic. facit. qd no. bar. in si mil. in. l. ij. § si. ff. de custo. reo. et i sua q̄one lapas fuit captus. qd est verū dūmō p̄cessus inchoatus p p̄mū officialē nō ipediāt imo pmo expediat. Ita dicit bar. i. l. si cui. § si. ff. de ac. S3 aduerte qd p scdam recōmēdationē nō pōt ipediri executio p̄me pene. qd tñ intellige vt no. bar. in. l. ij. § si. vbi vltorius q̄ro. ff. de custo. reo. et no. rapha. in. l. j. ff. iul. no. ap. pen. qui videt aliter dicere.

Decimo qrit an si ē tale delictū qd captus debeat fideiussoribz relaxari iux nōta in. l. j. ff. de custo. reo. an sit iusta causa ipsum retinē. et i carcerare. ad finē qd doceat socios et mādatores et auxiliā tes? Dic qd sic. vt no. bar. p illū tex. in. l. ij. § pe. ff. de iure fis. qd in tellige verū qn sumus in casu qd de socijs p̄t interrogari iux nōta i. l. si. C. de accu. Ita tenet ibi cy. et sal. alias si nō posset it̄rogari. i. interrogatus etia nō faceret indicium. vt no. bar. in. l. j. § si ser

uus. ff. de q̄sti. **¶** Quid valet q̄n q̄s posset interrogari de socijs. po-
nit bar. suam doctrinā in. l. repeti. §. j. ff. de q̄sti. quā sal. dānat in
. l. fi. C. de accu. et suā posuit quā recitauit. §. in ista glo. in. v. an p-
ticeps criminis 7 c.

¶ Nono nota q̄ cuilibet iudici suo cōpetētī licitū est capere male-
factorē. Vñ clericus nō potest capi a laico iudice nisi de mādato
sui ordinarij ecclesiastici. vñ nisi repiat ipsum in flagrātī crimine.
qz tūc pōt per laicum capi vt ducat ad iudicē ecclesiasticū. Ita di-
cit inno. in. c. vt fame. de sen. ex. et no. flo. in. l. iij. ff. ad. l. acq̄l. Et
aduertas. q̄ nō tm̄ officiali licitū est clericū delinquētē cape. sed
etiā laico p̄sone priuate ad hoc vt ducat ad suū iudicē. vt no. bar.
in. l. si q̄s in seruitute. ff. de fur. facit lex. j. C. de rap. vir. Secō etiā
casu cuilibet licitū ē capere malefactorē vt q̄n aufugeret. ar. l. ait
p̄toz. §. si q̄s debitorē. ff. q̄ in frau. cre. Tertio si ex forma statuti ef-
fet casus in q̄ liceret offēdere ipsum reū. ergo fortius posset cape
vt in omni casu. et etiā in omni causa. et p̄ quēcunq̄ quādo q̄s est
reperitus in flagrātī crimīe tūc habet quilibet mādātū a lege de
capiendo malefactorē et raptorē. C. de epi. et cl. le. capite quito.
. ff. de adul. ita dicit bar. in. l. fi. C. de req̄. re. Et aduertas q̄ nō p̄t
detineri nisi captus p̄. xx. horas vt ad iudicē ducat vt no. glosa. et
bar. in. l. capite quinto. ff. de adul. ita dicit bal. in. l. fi. C. de requi-
re. et idē sal. ibi in casibus etiā in q̄bus liceat p̄uato cape malefa-
ctorē de quibus ibi per glo.

¶ Decimo quero an captus qui sua spōte se p̄ntauerit sit incarce-
randus vel relaxandus fideiussoribus. Dic. aut ex tali delicto q̄d
sibi ascribit. venit imponenda pena corporalis. vel corporis afflictiua
ex lege vel statuto. et tunc ne pena deludat nō est fideiussoribus
relaxandus. quinimo si est graue crimē nō tm̄ est incarcerandus.
sed etiā in vinculis ponendus. vt. l. diuus. et. l. si c̄fessus. C. de custo-
reo. vñ si ipse confiteat crimē. est etiā in vinculis ponendus. etiā si
crimē nō sit graue. vñ etiā si cōuictus testibus fuerit. alias si crimē
non est multū graue. solum in carcere ponit. dicta. l. c̄fessus. Si
vero pena non est corporis afflictiua. et tūc fideiussoribus est rela-
xandus. etiā anteq̄ affugat q̄ cōfiteat. vt est tex. et ibi bar. in. l.
. j. ff. de custo. reo. quod nota cōtra aliq̄s latrūculatorēs q̄ añq̄ ma-
lefactorē captū relaxare velint fideiussoribus in casu in quo sit fi-
deiussoribus relaxandus. cōpellūt malefactorē ad cōfitendū q̄ ip̄i
¶ Undecimo q̄ro si a p̄ncipio pena postea tenent in sindicatu.
erat pecuniaria. §. in subsidiū est corporis afflictiua. an sit fideiuf-
soribus relaxandus. Dic. q̄ nō. quia possibile est illā penā corporalē

50

imponi. iō iudicat̄ pena corporalis. vt no. bar. in. l. ij. ff. de pu. iudi.
Idē determinat bar. in. l. j. ff. de custo. reo. Aduertas tñ q̄ cautela
est! q̄ si talis vult relaxari q̄ soluat pecuniā fisco transferendo in
eum dñum sub hac cōditōe. si cōdemnabit̄. vt. l. si sub hac condi.
. ff. de solu. non pecuniam deponat apud fiscum. qz depositū forte
periret. alias repeteret secundū bar. ibi. s3 ang. in. l. ij. C. de exhi.
re. dicit hoc verū si fuit deposita in sacco. Secus si fuerit nume-
rata. qz tūc dñum trāfferē. et sic pure nō potest. vt. l. sponsaliozū.
et. l. lucius. ff. depositi. Nec eē fideiussorēs dando de soluēdo rela-
xabit̄. qz fideiussorēs poterit effici nō soluēdo. et sic possibile sit q̄
pecunia nō soluat̄. et sic corporalis possit imponi. nō ergo depositum
vel fideiussorēs admittunt̄ ne pena corporalis sit elusoria. Ita dicit
no. bar. in. l. j. ff. de custo. reo. et in. l. ita liberabit̄. §. j. ff. q̄ no. pig.
vel hypo. sol. vbi etiā plura singula dicit. Nā indicta q̄ alit̄ disti-
guit viz q̄ aut statutū dicit q̄ cōdēnet̄ in certa quātitate. q̄ si sol-
uere non poterit! amputeē sibi pes. et cūc datis fideiussoribus vel
fco. pposito est relaxādus. vt. l. nemo dubitat. ff. de regu. iur. qd̄ in-
telligit verū si fideiussorēs sint q̄ verifit̄iter nō habēt bona pitura
alias secus. vt. l. j. §. j. et ibi no. ff. so. ma. Si vero statutū dicat con-
dēnet̄ in certa quātitate! q̄ si non soluerit amputeē sibi pes! tūc non
debet relaxari datis fideiussoribus. qz pōt esse q̄ nec ipse nec fide-
iussorēs soluerēt. quīs sint locupletes. et statutū req̄rit solutionem
ergo nō sufficit satisfactio. vt. l. liberabit̄. §. j. et eodē modo facien-
do depositum nec liberabit̄ nisi trāfferat̄ dñum vt dixi. Sed du-
bium est an masarij fisci cogant̄ talem dñij trāslationē in dicta
pecunia recipere. dicit bar. in dicta. l. liberabit̄. §. j. in fi. q̄ nō. quia
nemo cogit̄ pecuniam recipere per quā quis obligat̄ ad reddēdū
vt. l. j. ff. q̄ po. in pig. ha. s3 dicti masarij possunt obligari ad resti-
tuendū si ille venit ad soluendū. ideo nō cogit̄. Ex q̄ nota q̄ si dñi
officiales et masarij volunt! recipere possunt. et facere q̄ illi fiat
gratia q̄ fideiussoribus relaxet̄. alias si nō volunt sibi facere dictā
gratiā! incarcerabit̄. Ita dicit ibi bar. qd̄ bñ nota. qz eozū officiū
poterit esse venale. facit qd̄ notat bar. in. l. neuter. circa fi. ff. de ac-
quil. heredi. quam cautelā perpetuo nota tu iudex quando vis ar-
restare aliquē in dicto casu! q̄ facias q̄ camerarius communis nō
velit dictū depositū sub dicta cōditione. et ita semel practicaui.
Duodecimo circa p̄dicta q̄nt̄ qz sup̄ vidimus qm̄ aliq̄ teneant̄.
qz fuerunt negligentes in capiēdo malefactorē. qm̄ cōmuniter
per italiam sunt statuta! q̄ velle teneantur capere malefactorē

et nō ceperūt. an et quomō teneantē. Nā distinguēdū est q̄ si non potuerūt capere. q̄ cū tāta gēte venit. q̄ ipsum capere nō potuerūt. vel maleficiū in cōfinibus ville commissum fuit. et incōtinenti se trāstulit in alienū territorū. vel tertio de nocte commissum est maleficiū. ita q̄ in noticiā ville. maxime maioris ptis hominū nō venit. et tūc villa nō teneē. Ita dicit singulariter bar. in. l. j. § occi. forū. ff. ad sillei. et in. l. ne quid. ff. de incen. rui. nau. et in. l. in delictis in pzinci. ff. de noxa. alias teneē vt ibi facit quod notat bal. in. l. si quis nō dicā rapere. C. de epi. et cle. in. v. modo iuxta preterita ibi vt puta de nocte.

Quid si statuto caueat q̄ villa teneat custodire et seruare territorū suū. ne incendia. robarie. et damna cōmittant et alias teneant ad emēdā dānū passo. si nō appareat malefactor. et malū ignis siue damnum fuit commissum de nocte. vel in confinibus. et ignozat malefactor. an teneatur villas. Dicat q̄ si statutum iniungit sibi custodiam. si non custodit et de die et de nocte dicit esse in culpa. et maxime debet custodire et cum summa diligētia. vt est textus in. l. ij. § j. C. de offi. p̄fec. afri. vbi dicit festinet die noctuq̄ et q̄ ille qui tenetur custodire. dicatur in culpa. et ita p̄sumitur si non custodiat. est textus. et ibi hoc vult bar. in. l. iij. in prin. ff. de offi. p̄fec. vigi. ideo tenetur quando lex siue statutum mandat custodiam ergo si non custodit. facit contra statutū. ergo pena statuti eidē comminata est. vt est textus in. l. imperatores. ff. de offi. p̄fec. vigi. Ita dicit ange. in suo consilio quod incipit in questioe p̄pofita. dubium faciunt mihi plura. facit. l. ne quid. cum glo. et ibi bar. ff. de incen. rui. nau. **S**ed tunc insurgit dubiū casu quo villa teneē ad emendationē damni. quomō imponat collecta. an per librā et solidū. an per capita. no. bar. in. d. l. ne q̄d. et in. l. iij. § actor. et ibi ymo. ff. de re iudi. per bal. in. l. aut facta. § fi. ff. de penis. Sed in. d. l. ne q̄d. determinat in casu nostro. et nō aibi. vbi dicit in. v. s̄ q̄ro in vniuersitate. p̄mo arguit p̄ capita. vnicuiq̄ est par delictū. igit̄ et c. vt. l. si q̄cunq̄. C. de epi. et cle. In contrarium q̄ ponat p̄o quātitate patrimonij. C. de bo. patrimo. l. j. libro x. de naufra. libro duodecimo in. l. fi. et hoc sequit̄ dy. et spe. in. ti. de rapto. § j. v. sed pone vniuersitas et c. et notat. bal. plene in. l. j. C. de executi. re. iudi. vt ergo. et quando quis possit in carcere detrucl. p̄ crimine. no. plene bar. in. l. sacrilegij. § cum eo. alias incipit labeo. ff. ad legem iul. pecul. vbi concludit. aut est p̄iuatus qui vult capere malefactorem. aut est iudex. Si p̄iuatus vult capere p̄pter delictum commissum. et tūc si est crimē capitale. vel est eidem pena

fanguinis imponēda: tūc est licitū in flagrāti crimie eū cape. ali-
as secus. vt. l. j. C. de rap. vir. et. l. capite q̄nto. ff. ad. l. iuli. de adul.
alias nō licet priuato capere malefactorē. vt. l. j. C. de sua. carce.
Secūdo casu p̄ncipali an liceat hoc iudici. distingue. p̄o delicto ca-
pere p̄t. et in domo. p̄na. vt. C. de offi. diuer. iudi. l. j. et notat̄ in. l.
nemo de domo. ff. de regu. iur. Fallit in muliere q̄ committit̄ fide
iussoribus in crimine pecuniario. vt. d. l. j. C. de offi. diuer. iudi.

Decimotertio q̄ro an iudex possit statuē p̄miū capiētī malefa-
ctorē. videt̄ q̄ sic. p̄ tex. in. l. barfator. C. de fideiuf. et q̄d ibi nōt̄
per glo. et doc. Sed ita dic. q̄ aut cū cōsensu regiminū ciuitatum
hoc facit p̄miū cōstituēdo. et p̄t salariū cōstituere vt. l. j. in p̄n. ff.
de iusti. et iure. Aut p̄ter dictū cōsensum. et nō p̄t p̄miū polliceri.
vt. l. j. C. de sala. non p̄stā. libro xi. Ita dicit Jaco. bu. et ibi bar. in
.l. j. in p̄n. ff. de iusti. et iure. Et aduertat̄ q̄ isto casu (nisi aliud bā
no specificet̄) p̄miū in dubio p̄mo debet solui de bonis delinquētis
Si vero nō sunt. vel sunt. sed nō sufficiētia. debet solui de bonis of-
fensi ad cuius iniuriā vindicādā hoc fit. Si vero nō sunt ita suffi-
ciētia bona vltimo loco. debet solui de bonis fisci. ita dicit bar. per
illū tex. in. l. ad fillet. Sed etiā in casu est cōsiderandū. q̄ si q̄s nō
ex. p̄posito s̄z casu obiurgauerit malefactorē. et casu ipsum indica-
uerit. q̄ nō ibat illo p̄posito vt ipsum p̄q̄reret. et capet. q̄ tal. tūc
nō debz habē illud p̄miū. s̄z nec et p̄miū debz habē officialis pu-
q̄ ex necessitate sui officii tenet̄ p̄q̄rere p̄ malefactoribus. et pur-
gare p̄uincia malis hoībus. tūc et si ex proposito cepit bannitū et
malefactorē. nō debet habere p̄miū. etiā a se nō cōstituto nec or-
dinato. s̄z vniuersali ordinato et deputato a statuto vt no. bar. in. l.
iij. §. vtrū. ff. ad fillet. Et sal. in. l. ea q̄dē. in p̄n. ibi. decimo q̄ro. C.
de ac. et no. bar. in. l. si is q̄. §. q̄ si seruus. ff. de acq̄. re. do. facit q̄d
habet̄ in. l. ij. ff. de condi. et demō. et ibi bar. et ymola. et bal. in. l.
graue. ff. de his q̄ no. infa. et bal. in. l. si q̄s heredē. in pe. q̄. C. de in
sti. et substi. sub cōdi. fac. Sed bal. tenet cōtrariū in. d. l. graue cō
fūdēs fūdāmētū bar. Primo q̄ ista iudicio nō ē mere p̄tatiua. vt
patz. q̄ p̄det p̄tīm ex fortuna vt bānitus obuiet capienti. Tū. q̄
tal. iudicio est difficilis in iplēmēto. vñ sufficit si facto impleat̄. vt
.d. l. ij. de con. et admon. et. l. ml̄tū. e. ti. et hoc sequit̄ ludo. de vrbe
in. d. §. cōsiderādo mētē dicti statuti. q̄ ē vt bānitus capiet̄ p̄ exe-
cutōe pene faciēda. vñ cū tale q̄d habeat locū merito et statuti v̄-
ba ar. l. q̄d dictū. ff. de pac. et sic capiēs casu et fortuna ipsum bā-
nitū licet nō ex proposito cōsequit̄ p̄miū statuti quod credo ve-
rū. q̄ effectū purgat̄ p̄uincia malis hoībus et reipublice interest

vt. l. cōgruit. ff. de offi. p̄si. siue ex proposito capiat̄ bānitus, siue car-
su. et facit qd̄ nō in. l. oēs popul. in xij. calū. in fi. ff. de iusti. et iure
Sed aduertēdū est si statutū p̄miat̄ inuētōrē bāniti. intelligit dū
nō ipsum apprehēdat. nec sufficit sola inuētio. vt. d. l. si q̄s basato
rē. facit quod nō. bar. in. l. j. in p̄n. ff. de acq. pos. quod est verū secū-
dum ang. in. l. iij. §. neracius. e. ti. si statutū p̄miat̄ inuētōrē male-
fici. aut puniat̄ quicumq̄ qui fuerit inuētus cū armis. tūc etiā si nō
capiat̄. puniēt̄ pena statuti si fuit inuētus. alias sequerēt̄ q̄ nisi ap-
prehēdet̄ licet delictū. pbaret̄. nō posset puniri cōtra. l. j. C. de rap.
vir. et ibi in d̄co. §. neracius. vide ymo. qui etiā p. d. l. j. de rap. vir.
dicit. q̄ etiā satis dicit̄ quis inueniri si fuerit de maleficio cōuictus
dic vt ibi per eū dicit̄.

Quero an bānitus capiēs bāniti cōsequat̄ statuti p̄mius? Vr-
det̄ q̄ nō. qz̄ statuta fauorabilia sunt. ergo nec cōprehēdet̄ bāniti.
vt. l. a missionē. §. j. et ibi bar. ff. de capi. dimi. **I**n cōtrariū vidēt̄
veritas. qz̄ de iure cōmuni manifestas et capiēs sociū criminis p̄mi
at̄. vt. l. nō oēs. §. si. ff. de re mil. **S**cdo qz̄ verba fauore reipubli-
ce capiūt ampliationē. vt dicto. §. vtrū. et est tex. in. l. hoc modo.
ff. de cōdi. et demō. et istud tenz̄ ludo. in. d. §. vtrū. s̄z̄ bar. in. l. iij.
§. si tibi. ff. de cōdi. ob tur. cau. dicit̄ notandū istū versiculū simile
ad excusationē cōis perusij. qd̄ fecit bāniri. q̄ quicq̄z̄ indicaret oc-
cisosabbati iudei debēt habere tantā quātitatē. Nā debet in-
telligi de alijs indicatibus. q̄ de socijs et p̄cipibus criminis. Illi eī
licite accipe nō possunt. Et iō dicit q̄ ille fauorabilis q̄ indicauit a-
lios. licite fuit suspēsus. qd̄ est verū n̄ exp̄sse statuto dicat̄ q̄ p̄miū
det̄ etiā si esset de socijs criminis. qd̄ statutū valz̄. et pena criminis re-
mittit̄ et p̄miat̄. in autē. sed nouo iure. C. de pe. iudi. q̄ male iudi.
Ita dicit bar. in dicto. §. si tibi.

An at̄ bānitus q̄ posuit in manibus p̄tatis vnū bāniti possit p̄-
p̄tate rebāniri? Vidēt̄ q̄ sic vt hoīes ducant̄ facilius ad capiēdū
bānitos p̄ d̄m. §. vtrū. Sed cōtrariū tenet bar. in. l. ambiciosa. C.
de decre. ab or. faci. et in. l. oēs popul. ff. de iusti. et iure. p. l. j. §. si.
ff. de q̄sti. fac. l. relegati. et. l. diui fr̄es. ff. de penis. et. C. e. ti. l. pe.
et p̄mā p̄tē sequit̄ albei. de rosa ī suo tractatu statutoz̄ ī iij. p̄te
p. l. nō oēs. §. si. ff. de re mil. p. l. ij. C. q̄ ad li. p̄cla. nō pos. p. l. ii. C.
qui. ex cau. s̄z̄ p̄ p̄mo li. ac. Sed pro bar. facit. l. iij. §. plane. ff. qd̄
vi. aut elā. S̄z̄ ludo. in. d. §. vtrū cōcordat aut p̄tas ē assumpta de
mixto et mero impio. et tūc posset ip̄m relaxare. mouēt̄ ip̄e p̄ tex.
in. l. illicitas. §. q̄ vniuersas. ff. de offi. p̄si. Aut est vt cōiter eligunt̄.
et tūc aut talis bānitus erat certo loco legatus ad expediēda cer-
ta opa ciuitatis. et tūc possz̄ saluari albe. q̄ p̄tas ip̄m rebāniri p̄tē

vt. l. metallu. ff. de penis. alias tenet opi. bar. et hoc bal. in. l. i. fe.
 C. de pci. impera. offe. circa fi. et tangit post guil. in. l. i. circa fi. ff.
¶ Quero si statuto cauet qd si villa no cepit ^{de iusti. et iure.}
 malefactorē teneat in pena cētū. modo fuerūt plures malefacto-
 res in territorio ville quorū nullum cepit villa! an villa debeat pu-
 niri pro toto vel pro singulo malefactorē in cētum. Et qd pro singu-
 lis teneat videt casus ecōtra in. l. i. iulia. ff. ad sillei. 7 qd multiplica-
 tio rerū vl personarū inducit multiplicationē penarū. vt. l. agrar-
 ris. ff. de termina. mo. et. l. pe. et fi. ff. de colle. illi. ¶ Preterea quot
 sunt psonē! tot vident esse delinquētes. vt. l. si plures. ff. de iniur. et
 l. si familia. ff. de iur. om. iudi. si plures. ergo negligentes in villa
 interuenerūt nō capiēdo aliquē. ergo pro singulis debēt puniri. p
 hoc. l. senatus. in fi. pñ. ff. ad turpil. Et statutū singulariter pluri-
 tatē inducit. ff. de iur. o. iu. l. si qd id qd. Preterea vnusquisqz vnū
 malū omisisse intelligit. vt dicta. l. si familia. ergo ex multitudie
 malignorū! multiplicat multatudo penarū. ad hoc. ff. de pua. de-
 lic. l. nunqz plura. Sod cōtrariū tenet alberti. de rosa in suo tracta-
 tu statutoz in ii. pte in fi. et bar. in. l. si cū exhibuissent. et. l. ex ma-
 leficiis. §. fi. ff. de acti. et obli. qz verū ē qn sunt plura maleficia ha-
 bito respectu ad ipsos delinquētes. s3 qntū ad villā q teneat dī vnū
 maleficiū. vt. d. l. cū exhibuissent. et iō cū villa teneat ex qsi male-
 ficio. qz ppter alterius tm delictū vna pene tm solutio totalit liberat
 oēs. et totā villā vt. l. i. §. fi. cū duabus se ff. de his q deie. vl ef-
 fu. et plene p bar. in. l. sp. §. i sepulchro. ff. qd vi aut clā. et. l. si plu-
 res. ff. si fa. fur. se. di. et in. l. itē nulla. §. si plures. ff. ad. l. acq. 7 no.
 in. l. si mlti. §. fi. ff. de pu. iu. qnimo dicit bar. i. l. i. C. de cōdi. fur. q
 stāte statuto qd qunqz nō cepit malefactorē! puniat tāta pena
 qd si plures fuerūt et nemo eoz cepit! solutio facta ab vno oēs libe-
 rat. cuius cōtrariū videbat dicēdū p dōnē qunqz q ē distributiua
 vt p bar. plene in. l. hoc articulo. ff. de here. isti. Et iō hoc est qz isti
 tenent ex qsi maleficio. iō solutio ab vno facta! liberat alios. vt. s.
 dictū est. Et oia ista vide p ludo. in. l. lege comelia. ff. ad sillei. et
 aliqd. s. dixi in glo. in. v. et andrea. in. v. ex his determinat tal q-
 stio. 7 c. Tene tm mētū! qd si officialis dicat qd p̄sidis iussu debeat ca-
 pere aliquē! qd nō erat verū. et p̄t hūc timozē fuit sibi aliqd da-
 tū! tenet de cōcussioe. vt no. glo. l. i. ff. de cōcus. postqz vō reus se p-
 sentauerit vl captus est! ponit in carcere.

¶ Dicamus aliqua de ipsa incarcerationē, et vinculis, et custodia
 qm: h̄ congruēter cadit. Et sciēdū p̄mo qd carcer ad custodiā nō ad
 penā r̄ariter, in iure nostro inuētus est. vt. l. aut dānū. §. solent. ff.

de penis. s; si punitio delicti nō spectat aliā penā a lege v̄l ab ho-
mine iponēdā. tunc incarceration ordinata a lege dat̄ ad penā. vt
.l. j. in fi. ff. de loca. et in casu speciali. in. l. nemo. et ibi ange. C. de
exacto. tribu. libro. x^o. Ita dicit salu. in. l. j. C. de custo. reo.

Secūdo q̄rit̄ carceratus repit̄ mortuus. et ignozat̄ a q̄ v̄l q̄mō
Dic q̄ p̄sumit̄ cōtra ipsum officialē v̄l cōmētariēssem q̄ retinebat
ipsum in carcere. q̄ nisi p̄bet q̄ nō dolo v̄l culpa eoꝝ sit mortuus.
teneē. vt est glo. no. in. l. cū res. §. spes. ff. delega. ij. Et ē casus in le-
gibus ibi per glo. allegatis.

Tertio q̄rit̄ qd si positus in carcere p̄ aliquo crimē. et si crimē
p̄dictū nō cōmisit. tñ si rupto carcere aufugerit. tūc habeē pro con-
fesso d̄m crimē. et tūc cōtra eū tanq̄ cōtra cōfessum d̄m crimen
pōt̄ p̄cedi. vt est tex. et ibi bar. in. l. eos. ff. de custo. reo. et. l. fi. e. ti.

Quarto notādū est q̄ licet aliq̄s esset de fideiussoribus relaxā-
dus ex aliq̄ delicto nec incarcerandus. si tñ semel alias aufugit de
carceribus carcerandus est. et diligēter custodiēdus. et p̄ h̄s amittit
b̄nificiū. l. j. ff. de custo. reo. in fi. glo. est singularis in. l. lege. ff. ad sil-
lei. Ex hoc dicit ibi ludo. q̄ insurgit incurfus ad glo. q̄ sp̄ allegat̄
in. l. si pecuniā. ff. de cōdi. ob. tur. cau. circa mediū. viz vbi q̄s est de
delicto absoluēdus. nō est ita diligēter custodiēdus sic dānandus
Ita no. bar. in. d. l. si pecuniā. §. penl. qd b̄n debēt tenere menti cō-
mētariēs. qz p̄pter hoc mltotiēs excusant̄. tñ idest verū nisi ma-
lefactor talis semel aufugerit. vt. d. l. q̄ cū semel. qz q̄ semel aufu-
gerit. p̄sumit̄ q̄ iterū aufugeret. et ideo perdit p̄uilegium qd nō
ita arde cōstrigat̄. facit. l. qd si fugitiuus. in. p̄n. ff. de edi. edic. qd
b̄n nota. Hoc etiā aduertat custos. q̄ nō ita diligēter est custodi-
endus senex sicut iuuenis. et non ita debilis. sicut robustus. no. glo.
in. l. si vt certo. §. nūc vidēdū. ff. cōmo. Et b̄n notandū est qualit̄
intelligit̄ q̄ q̄s diligēter custodiēdus sit. qz de hoc habes glo. in. l.
.j. ff. de ser. fu. cuius glo. formam sequi debes tu custos carcerū.

Quotuplex at̄ sit carcer. no. plene bal. i. autē. si captiui. C. de epi.
et cle. vbi videas de pluribus speciebus carcerū. Nā est qdā car-
cer q̄ est terminus pene. et imponit̄ iure canonico pena p̄petui car-
ceris. Scōs carcer est qñ quis teneē p̄ inuestigatiōe delicti. vt. l. ij.
.ff. de exhib. re. Tertius carcer est qñ q̄s iā dānatus detinet̄ in car-
cere vt soluat cōdēnationē. v̄l vt de eo fiat executio. Est et carcer
hostiū vt toto ti. de capti. Est et alius latronū. vt. l. nam et suus in
p̄n. ff. de neg. gest.

Quero aliquis teneē sub fida custodia. an dicatur carceratus
vel retineri in carcere. ita q̄ si esset tale delictū ex q̄ p̄hibita esset

incarceratio! q̄ iudex teneat̄ in sindicatu nec ne? Dic q̄ non d̄z in-
carceratus. vt est tex. glo. et bar. in. l. fi. C. de decu. et sta. li. xij. q̄d
b̄n nota p̄pter executionē iudicis q̄ ponit birruarios circa captum
ne aufugeat. q̄ t̄n nō d̄z ipsum incarceratione.

Quero aliq̄s confitē delictū an possit in carcerē trudi solūmō
p̄pter hoc vt manifestet cōsocios et mandatores? dicit bar. q̄ sic. p̄
illū tex. in. l. ij. §. fi. de iur. fisci. et in ista glo. s̄. dixi in. d̄. octauo. an
si est tale delictū v̄n tu iudex si retines in carceribus p̄pter h̄vt ma-
nifestet mādatorē v̄l socios excusaris. et h̄ facias sp̄ apparē in a-
ctis. alias carceratus possit agere actionē iniuriarū c̄tra iudicē vt
no. bar. in. l. si nō pro cōdēnato. §. j. ff. qui satis coga. Et aduertas
tu iudex visitare carceratos et p̄curare q̄ habeat sibi necessaria.
vt. C. de epi. audi. l. iij. et si vides aliquē carceratū sine causa siue
sine delicto ad nullius petitionē? potes ex mero officio ipsum rela-
xare. vt notat̄ in. l. si quis vxor. §. si fugitiu. ff. de furtis. Et isto ca-
su bene aduertat custos carceris! q̄ si relaxaret ipse sine mandato
iudicis etiam illū qui est positus in carcere sine causa! ipse tenet̄.
alias tenet̄ iudex si minus q̄ iuste mandauit vt relaxaret̄. vt no.
bar. in dicto. §. si fugitiu. et sic dictus custos sp̄velit de mādato iu-
dicis p̄cipiētis sibi q̄ relaxet apparere in scriptis. Et econtra. et̄
tu iudex bene aduertas qualiter mādēs aliquē carceratū relaxa-
ri ne postea tenearis fisco v̄l creditor ad interesse. Tene etiā mē-
ti! q̄ si sint duo v̄l plures custodes carceris. et vnus de dictis custo-
dibus aufugiat simul cū carcerato! et alij custodes aliquo mō nō
tenent̄ pro carcerato q̄ aufugit. vt est textus in. l. penul. §. j. ff. de
custo. reo. Ita etiam dicit bal. in. l. filio exheredato. §. eius q̄. ff. de
in ius. rup. et irri. test. q̄d nota. qz sel̄ habui de facto in ciuitate ca-

de hoc
hinc

Nunc videamus de tortura. nā post indicia, capturā, stelli-
et incarcerationē ducunt̄ ad torturā malefactores. Itic em̄ cōgru-
entius ponit̄ q̄ in aliqua glo. huius tractatus. ideo hic de tortura
dicamus aliqua. Et primo q̄ro q̄n iudex habet plures inculpato-
de vno delicto! a quo debet iniciū facere torquēdo. bar. in. l. j. i. p̄n-
ff. de q̄sti. dicit q̄ iudex debz aī aduertere a q̄ magis et citius spe-
ret extrahē veritatē. et ab illo faciat iniciū torquēdo. Si at̄ sperat
ita ab vno sic ab alio! cūc iniciū sumi faciat ab illo q̄ magis ē su-
spectus de crimie. Si at̄ p̄t̄ oēs sint suspecti de crimie! tunc icipit̄
a magis debili. vt. d. l. j. diūda. l. v̄n i. p̄n. e. ti. Itē si ē p̄r et filius. a
filio incipiat i c̄spectu p̄ris. qz p̄r magis timet in filiū q̄ i se. vt. l.
isti q̄dē. ff. q̄d me. cā. Itē si ē masculus et femina icipiet a femina

qz est debilior. vt. c. de inoffi. testa. l. filio. et. l. de ferre. ff. de iure fis.
in pn. Ita dicit dy. in suo tractatu de questi. v. q. ordine sit habēda
Secūdo qro an añ oia et pmo qñ iudici videt p̄t deue- tortura
nri ad torturā. Dic qz nō. s3 in subsidiū deuenit qñ alias verisifit
veritas haberi nō pōt. alias aut si p̄ aliā viā p̄t veritas repiri. nō
est ad torturā deueniēdū. alias at si in sindicatu possz tenere. Sed
aduertas qz p̄dōa pcedūt in cā capitali et graui. in pecuniaria at
nō intm qz in subsidiū deueniāt ad torturā. s3 nō ita faciliē deue-
niē sic in crimiali. vt. l. ex libero. et. l. criminis. et. ibi bar. ff. de qsti.

Tertio qro an semel tortus possit āplius tozqri. et repeti in toz-
mētis. Bar. in. l. vnus. §. j. ff. de qsti. dicit qz si pmo fuit sufficienter
tortus. nunqz in tormētis p̄t repeti. nisi supueniāt indicia de nouo
vt ibi pbat. qd nō cōtra aliqs crudeles iudices. q̄ q̄die tozquent.
et de nouo repetūt in tormētis. et de nouo alia indicia n̄ habēt. qm̄
teneēt in sindicatu. qz nō poterāt illū in tormentis repetere. Et idē
tenet sal. in. l. ij. in. fi. C. de custo. et exhi. reo. intm qz bal. in. l. decu-
riones. C. de qsti. dicit. et est ista. l. in ar. qz de quacūqz tortura quā
facit iudex dolo malo et sine cā. sit pena capitis. vt ip̄e no. et in. l.
j. C. de pua. car. qd bñ tu iudex cōsiderare debes. Aduertas tñ p̄m
dy. in tractatu suo de qsti. in. v. qd si aliqs fuit semel tortus. et dic
qz n̄ assessores h̄ de cōsuetudie nō suāt. s3 iudicio meo malefaciūt.
imo cōtinue in qone sine nouis indicijs a q̄cunqz obiectis crimibus
eruūt veritatē. p̄ qz opinioe suāda dy. allegat in autē. vt vidi si
ne q. suf. §. oportet ibi iudices torquebant fures nisi prius et c.

Quero q̄ dicant noua indicia ad hoc vt possit repeti i tormētis
Respōdet qz illa dicunt noua indicia q̄ d̄nt a p̄cedētibus specie
sue s̄ba. vbi grā. p̄ma indicia erāt de mala fama rei, vt qz erat
inimicus et c. postea supuenit vnus testis q̄ dixit qz vidit eū pcutē,
vt dixit qz vidit eū gladio euaginato. t̄ia eī indicia dicunt noua
q̄ d̄nt a p̄cedētibus specie et s̄ba. sic dicitur in capi. nouis vt. l. p
hac. C. de tēp. ap. c. fr̄mitatis. de testi. qd bñ nō ne erras. qz si pmo
habuisti iudiciū ex fama p̄ aliqs testes. si postea p̄les habeas pu-
re sup fama. nō dicunt noua indicia. s3 b̄z noua. p̄batio p̄mi indi-
cij. et sic p̄ nouos testes sup fama nō possit in tormētis repeti.

Quero qd si ē t̄le delictū p̄ q̄ nō p̄t tozqri ex forma iuris vt sta-
tutorz, vt fuit ad sufficiētā tortus. et nō subsunt indicia. an si reti-
neat in carceribus. et fame aut siti moriat. dicat tortus. ita qz vir-
tute t̄lis sitis cōfiteat. teneat t̄lis cōfessio. dic qz n̄. n̄ postea i ea ri-
te et r̄ce p̄seueret. ita di. bar. elegāter in. l. j. §. di. suus. ff. de qstio.
facit. l. ij. §. si q̄s aut visis. ff. vi. et vi. ar. et sic facit contra iudices

Mona Juliana.

ignotates q̄ nō possunt torq̄re dāt carnes valde salatas malefa-
ctoribus et nō bibē. qz tūc dicunt torq̄ri. et teneri debēt i iudicatu.

Quero iudex torq̄ritū et in veritate iudicia erāt sufficiētia cō-
tra eū. tñ nō apparebāt in actis. nec erāt nota iudici. post torturā
iudicia supuenerūt. et vera deuenerūt in noticiā iudicis. et in actis
an oca captura siue tortura iustificēt ex iudicijs postea nois iudi-
ci die q̄ nō. vt no. bar. in. l. in actis. in pn. scdm glo. ibi. ff. de q̄sti.
Et non est mirū. qz sic et est in ciuili. et no. bar. in. l. hoc aut. §. j. ff.
qui. ex cau. in pos. ea. et in. l. multū. ff. de cōdi. et demō. quod nota
ne in iudicatu postea tenearis q̄ anteq̄ torq̄as facias iudicia pu-

Sexto q̄ro q̄ persone possunt torq̄ri. **¶** **R**esponsum in actis apparere.
q̄ oēs p̄sone regulariter p̄nt torqueri. et sic regula est affirmatiua
nisi exp̄sle rep̄ianē. phibiti. et sic siue sint liberi, siue serui, siue mas-
culi, siue femine, siue p̄ressfamilias, siue filijfamilias. vt. l. vnus. §.
j. et. l. libero. ff. de q̄sti. excipiunt minozes xiiii. ānoz. qz debēt fe-
rula cedi. vt. l. cū aliter. et. l. fillei. C. ad fillei. Itē in dignitate cōsti-
tutus vt decurio. et eius filij. Itē maior magratus durate officio.
Itē doctor et filij eius. Itē clericus in sacris et eozū filij. Sed mili-
tes nostri t̄pis cū non sint milites pp̄ue. poterūt torq̄ri. vt no. cy. in
. l. iij. C. ad iul. ma. et in. l. milites. et ibi ang. ff. de q̄sti. et nota dy.
In suo tractatu de questi. v. modo dictū est sup̄ q̄n milites. Itē de-
crepitus nō torquet. vt. l. iij. §. ignoscit. ff. ad fillei. Aduertas tñ. q̄
in q̄busdā delictis etiā p̄dicti exceptati vt magratus, doctor et si-
miles torquetur. vt in crimine lese maiestatis. vt. l. iij. C. ad. l. iul.
ma. et. l. de minoze. in pn. et. l. ex libero. §. j. ff. de q̄sti. et de re mili.
. l. p̄ditores. et in crimine heresis vt notat in. d. l. iij. C. ad iul. ma.
Itē mulier pregnans dū est grauida nō torquet. vt. l. torquetis. ff.
de penis. ex quo bal. in. l. decuriones. C. de questi. dicit nota q̄ si po-
testas huius ciuitatis torqueret aliquē de peioribus suis aufianis
qui sunt loco decurionū. puniret pena capitis. excepto crimine le-
se maiestatis. et proditiōis populi. vt. C. de abol. l. fallaciter.

Septimo quero cū q̄ moderamie sit habēda questiō. **¶** **R**esponsum mo-
derate. vt. l. de minoze. §. coram. ff. de q̄sti. et totum hoc refidet in
pectore boni iudicis. qui considerabit cuius fortitudinis sit torquē-
dus, cuius etatis, cuius valitudinis. sed secundum qualitatem per-
sone et delictorum. nec a leuionibus, nec a grauionibus tormentis
iniciū faciat. vt. l. iij. §. fi. ff. de re mili. ff. ad fillei. l. si q̄s in graui
in p̄nci. et. l. j. §. impubes. in p̄nc. e. t. et sic vt innocētia vel suspi-
tio ipsū conseruet indemne. vt. l. questiōis minons. ff. de q̄sti. ita

dicit dy. in suo tractatu. v. q. l. ter debeat inq. sitio fieri.

Octauo qd si tortus morit in tormentis! an iudex teneat? **U**nde dicit dcm bar. q. sic in. l. lege cornelia. ff. de sicca. vbi videt dicere! q. si redtores torqant reu, vl testes 7 ex hoc moriat? q. tenet de sicca. p. illa. l. ad idē facit. l. aut danu. §. j. ff. de penis. f. 3 bar. in. l. q. sti onis. ff. de q. sti. et cy. bal. et sal. in. l. grachus. C. de adul. tenet contrariu. 7 idē tenet ang. in. l. iij. C. de adul. qd tñ ang. et cy. et sal. intelligūt verū! dūmō indicia pcedāt. et in actis de indicijs appareat. tūc cum iudex fecerit ex pmissu legis. q. ad torturā licite deuenit! licet ille moriat puniri non debet vt. l. si cui vltimo in pn. ff. de nego. ges. **E**t etiā hoc intelligūt verū! dūmō iudex nō fuerit egressus terminos torture. de quo p cy. in. d. l. iij. et per bal. in. d. l. grachus. in dubio aut non psumit q. fuerit egressus. imo q. suū officiu temperate gesserit. vt. l. herēnuis. §. Caio. ff. de euic. **U**nde de allegati q. iniuste tortit! incūbit onus probādi secūdū ange. qd est nota dignū. Nō obstat dictū bar. in dicta. l. q. imo facit p ista pte si bene cōsideret. quia dixit verū tortit contra iusticiā 7 c. et sic sine indicijs. siue excessit modū et formā torquendi. alias sentit q. si fecisset secūdū iusticiā. nō tenet.

Nono qro quid si indicia nō sunt iudex ipsum interrogat et ipse trepidat, et balbutiat, et variat? tunc cautus iudex facit ista in actis scribere. et ista sunt insufficientia indicia sine alijs indicijs ad torturā. Ita dicit Inno. in. c. qm. de pba. bar. in. l. de minore. §. plurimū. ff. de q. sti. ex quo capias pulchrā et salubrē cautelā. q. qn pcedētibus indicijs torquēs aliquē. et vno sero dicit vnū, et alio sero dicit aliud variando! tunc non peccas calamo. imo omnia que dicit istas veritates scribi facias in actis. tūc secure sepe et sepius (etiā alijs indicijs nō supueniētibus) potes ipsum ponere ad torturam. Ita vult bar. in dicto. §. plurimū. in pn. quod bene nota. quia hoc practicādo multociēs fecit mihi honorem et maxime in vrbe dū assidebam ibi.

Decimo qro an inculpatio quā facit socius criminis, sit sufficiens indicium ad torturā? Dic q. in casibus in qbus qs possit interrogari de socijs qui est in casibus sex de qbus notat in. l. fi. C. de accusati. q. inculpatio talis est sufficiens ad ponēdum inculpatū ad torturā vt. l. e. dictū. et. l. j. §. eū qui latrones. ff. de q. stio. ita dicit dy. in dco tractatu. v. sed nūquid propter talē psumptionē. alias secus facit quod supra dixi in ista glosa in. v. quero an si contra tale delictū.

Undecimo quero alicui hospitati in hospicio reperit aliquid subtractum et ignorat a quo nec aliqua suspitio vl

indiciū est cōtra familiā hospitis an ex suo officio iudex sine alijs
 indicijs pōt torq̄re familiā hospitis. et alios q̄ erant in domos dic
 q̄ sic Ita dicit bar. q̄ semel p̄dicauit in. l. j. in .q̄. si fa. fur. fe. di.
Duodecimo sis cautus tu iudex ne aliquē ad torturā pro male
 ficio ponas. p̄ul q̄ cōstet curie illud maleficiū tunc fore cōmissum.
 licet ignoret q̄s cōmiserit. vt. l. j. q̄. item illud. et ibi bar. ff. ad fillet.
 vñ si furtū dicat furtū facias in bastardelo tuo p̄ diligentē inq̄siti
 onē q̄relā et testes et visionē tui officialis q̄ furtū est cōmissum de
 scribi et poni per tuū notariū et vulnera describi. et sic de homici
 dio q̄ inuites officialē ad videndū mortuū et vulneratū ad hoc vt
 redigas p̄us in actis. alias aut nisi facta ista diligētia istū torq̄at
 pro dicto maleficio. possis in sindicatu tenei. vt no. bar. in dicto. q̄.
 illud. facit quod no. bar. in fili in. l. hoc at. q̄. j. ff. ex qui. cau. in pol.
 ea. et in. l. multū. ff. de cōdi. et demō. sed si curie cōstaret de male
 ficio. puta de furtis. potes custodes ponere ad torturā vt indicent
 furem. et nō teneberis postea in sindicatu. licet torq̄as dictos custo
 des sine indicijs. Ita dicit bar. in. l. j. ff. de offi. p̄fec. vigi. postq̄ ali
 quis est captus et carceratus aliq̄n sine tortura cōfiteat vñ in tortu
 ra vñ metu tormentoz̄ aliq̄n negat.

Videamus de quolibet. et p̄mo q̄n spōte cōfiteat sine tormētis
 an talis confessio p̄iudicet. Dic q̄ sic. et vnica sufficit. nec est opus
 q̄ reitereat vt no. glo. et bal. in. l. j. q̄. diuus. in pn. ff. de q̄si. et dy. in
 suo tractatu in. v. restat videre q̄d sit cōfessōis effectus. Idē no.
 bar. in. l. j. ff. de custo. reo. et idē notāt doct. et sal. i. l. ij. C. de custo.
 et exhi. reo. et ibi plene p̄ sal. Sz cautus iudex ip̄m semp faciat
 in confessione reiterare ad tribunal. et in ea p̄seuerare ne aliq̄ mō
 possit dici q̄ illa cōfessio fuerit extorta metu tormētoz̄ū facta vi
 det cōfessio si fuit facta tormētis adhibitis. vñ si est ligatus in tor
 turis. vñ si est ductus añ torturā. et mine p̄cedūt. q̄ si nō confiteat
 torq̄bit. tūc dicit facta metu tormētoz̄. vt no. ia. butrig. cy. 7 sal.
 in dicta. l. ij. C. de custo. et exhi. reo. et no. bar. in. d. q̄. diuus. possit
 tñ esse q̄ nō p̄sumeret aliquo modo cōfessio facta metu tormētoz̄
 vt puta si q̄s captus p̄cedētibus indicijs. et statī cū captus est añ
 q̄ incarceraret vel aliquo mō torqueret cum esset in palatio ante
 tribunal sponte dixit et confessus fuit crimen iudici sedēti pro tri
 bunali. ex tali vnica cōfessione pōt cōdemnari. nec opus vt perse
 ueret. ita intelligat bar. Secūdo nota q̄ si cōfessio est facta in tor
 mētis vñ metu tormētoz̄ū q̄ vna et sola nō p̄iudicat vt dicto. q̄ di
 uus. et ibi bar. q̄m d̄z fca metu tormētoz̄ū. et idē no. ia. de butrig.
 in. l. iij. C. de custo. reo. vñ dicit q̄ saltē debet reus q̄escere per vñū

2222
 tribunal

debet vñ
 q̄m d̄z fca metu tormētoz̄ū
 vñ dicit q̄ saltē debet reus q̄escere per vñū

diē naturalē post torturā anteq̄ ducat ad tribunal vt ratificet. v̄l
p̄m bar. in. d. §. diuus hoc ent iudicis boni et discreti arbitrio relin
quendū. qui iudex debet arbitrari eque vt reducat eū ad reitē.
cū confessionē ante tribunal eo tēpoze quo verisimiliter cessauerit
metus tormētōrū. q̄d puto verius. vnde dolore tormētōrū et metu
cessantibus. ducet ad tribunal. et sic in loco publico iudicij corā no
tario et personis publicis. et q̄d in secretis palacij dixerit. in publi
cū cōfirmet et cōfiteat. vt dicit tex. et ang. et sal. in dicta. l. iij. C.
de custo. reo. **T**ertio sit bene cautus iudex ne dicat habuisse cō
fessionē in tortura p̄ suggestionē. q̄ non debet interrogare reū an
percussit Caiū in brachio cum ense tali die et tali loco. qm̄ esset
ipsum instruere et per suggestionē ipsum inducere ad sic cōfiten
dum. vt est tex. in. l. j. §. qui q̄onē. ff. de questi. et ibi hoc dicit bar.
in teste torto et interrogato. Sed debet ipsum interrogare in ge
nere si cū aliquo fecit aliquā rixā vel etiā descēdēdo ad speciem
si cū Caio vel etiā ad magis speciem. si Caium vulnerauit. nō ad
speciē magis inclinet. vel dicat si aliqd̄ maleficiū commiserit. et
plus nō dicat. v̄l vltērius interroget. alias forte metu tormētōrū
vt doctus illud diceret q̄d nunq̄ sciret dicere. v̄l dicere potuisset. et
sic Caius confessionē haberet de delicto q̄d nunq̄ cōmiserit. forte q̄d
est iniquū. q̄d no. glo. in. l. si p̄us. ff. ad sille. et no. in. l. si. C. de accu.
et ibi sal. in. §. q̄ro tūc de modo interrogādi. c. Si vero negat cri
mē. et negatiue perseueret. debet reponi in carceribus. et iterum
torq̄ri si noua indicia superuenerint. v̄l vacillet vt. §. dictum est. et
sic incarceratū per plures dies retineri. v̄l si noua indicia non sup
uenerint. debet relaxari. Ita dicit dy. in suo tractatu. in. §. q̄ro q̄d
si dicat in tormētis. c. Et aduerte (q̄ bona cautela est) ne tu iudex
in sindicatu tenearis facias apparere in actis torturā cū modera
mine scōm q̄ indicia p̄dicta demōstrabāt habitā fuisse de tali in
culpato. et purgat bñ indicij. nec repertū culpabilem absolui et
relaxari. Ita notat bar. in. l. si. ff. de q̄sti. q̄d perpetuo tene menti.
et hoc pluries practicaui in vrbe perusij. et in vrbe nurie et in ali
Si quis aut fuerit cōfessus crimē de q̄ is locis q̄bus affedi
sunt indicia. an possit interrogari de alijs furtis et delictis de quib̄
bus nō sunt indicia. Dic q̄ nō de iure. vt. l. j. in p̄n. ff. de q̄sti. s̄ ser
uat cōtrariū q̄d cōsuetudo p̄bat p. l. nō omnis. §. a barbaris. ff. de
re mili. et. l. congruit. ff. de offi. p̄f. Angelus
Nō quidē a maliuolis. **I**deo apponunt ista verba qm̄ non
esset alias fama iusta. qm̄ oportet q̄ habeat iniciū a p̄sonis hone
stis et veridicis. vt no. glo. i. l. q̄d dz. §. cū quidē. et ibi bar. ff. de ac
qui. hare. et. l. de minore. §. tormēta. ff. de questi. et ibi late p̄ bar.

hxy

et falsi in d. l. ea qdē. C. de ac. et sic sine diffamatiōe pcederet qd
nō pmittit. et sic nō pcederet iux̄ no. in. c. qlit. et qn. ex de ac. ang.

(Nō semel tm̄ sed sepe.) **(Necessaria sunt ista verba ad sub-**
stātiandū ipsam famā. qz nō sufficit semel vociferatio! sed dō vo-
ciferatio populi. alias vicinie reiteratio. vt no. bar. in. d. l. de mino-
re. §. tormenta. ff. de qsti. et est tex. in. d. c. qliter. l. ij. de ac. et qz sit
talis vociferatio fama q nō posset tergiuersare. et q posset gnare
scādalu vt ibi et dixi. s. in glo. in. v. publica. circa pn. et falsi. ponit
late in dicta le. ea quidē.

(Etia p modū notori.) **(Hoc verbum in inq̄sitiōe est magne**
importantie. vt no. ang. in. l. si vacā. in. v. venio ad scdm articulu
pncipalē. v. q̄rta regula negatiua. C. de bo. vacā. l. x. vbi in effe-
ctu dicit. qz qn̄ crimē est notoriū. oīs sollēnitas iuris intelligit̄ sub-
lata. vt. c. viā. ex de coha. de. et mul. et in. l. j. C. q̄ et aduersus q̄s.
et ibi glo. Unde si de iure cōmuni nō potuit pcedere sine accusa-
toze in tali erimie. tm̄ si est notoriū etiā sine accusatoze. et sic ex in
q̄sitiōe poterit pcedi. Ita dicit ibi ang. et nō est necē qz indiciozū
copia det. Vñ si ipse postea m̄dēdo inq̄sitiōi cōfiteat̄ oīa in inq̄s-
itiōe cōtēta. cōfiteat̄ etiā notozetate. vt bar. et bal. notāt in. l. si cui
. §. j. ff. de lega. j. Vñ ex defectu sollēnitatis omisse nō poterit. vel
qz non fuit accusator. 7 ē. vel qz alius defectus in pcessū interuenit
pcessum ānullare. qd nota. qz in notozis criminibus nō req̄rit̄ sol-
lēnitas. Et ideo sp̄ in tuis inq̄sitiōibus illud v̄bū apponas qd tm̄ a
paucis vidi. sed male faciūt. vt patet ex predictis. Angelus.

(Existēs flozētie.) **(An p delicto alibi cōmissō possit quis puni**
ri bononie. bar. in. l. si cui. §. fi. ff. de ac. dicit s̄m̄ dy. p illū tex. qz nō
est verū nisi sit ciuis huius ciuitatis. tūc rōne originis de qlibet deli
cto vbiqz terrarū cōmissō p̄t puniri h̄ bononie. vt. l. j. C. vbi de cri-
agi. op. s̄z delicta alibi cōmissa aggrauāt delictū cōmissum hic. et
faciūt qz acrius puniat̄. si sepe et sepius alibi cōsuetus ē facē hmōi
tractatus et vulneratiōes et furta. tūc acrius hic p vno delicto pu
nit̄. vt. l. iij. C. de epi. audi. et. l. seruos. C. ad. l. iul. de vi. cū filiabus.
Ita dicit bar. in. l. si cui. §. fi. s̄. allegat. et bal. in autē. sed nouo iu
re. C. de ser. fugi. in. v. sed vbi dubitat̄ 7 ē.

(Quero qz mandatū hoc factū fuit flozētie. 7 homicidiū fuit se
cutū bononie. an bononie ille posset puniri. Ita q̄onē format bar.
in. l. si vt pponit. ff. de fideiuf. et ibi c̄cludit. qz cū mādās teneat̄
ex homicidio secuto. vt no. glo. in. l. j. §. persuadē. ff. de ser. corrup.
et hic est cōmissum maleficiū. ergo hic bononie mandans puniri.

possit. Sed pe. de ancho. in de. j. in fi. vt lite pendēte. tenet cōtra-
riū per. glo. in. d. de. q. facit differētiā inter pcuratorē et negotioꝝ
gestoꝝ secuta ratihabitiōe. nā in pcuratoꝝ. et sic in mādatoꝝ. vbi
dēt mādantē deliquisse vbi delictū cōmissum est. et ibi etiā potest
puniri. et ita intelligit opinio bar. secus in ratihabente a gestoꝝ
factū. qz vidēt deliquisse in loco vbi ratihabet. et ibi p̄t cōueniri p̄
illā glo. no. S3 dñs Jo. de ymo. in. d. l. si vt p̄ponit. dicit qz illa glo.
et dictū pe. procedit vbi q̄s obligat p̄pter factū maleficiū. et non
verbo. vt. l. si q̄s vxori. q̄ neqz verbo. ff. de fur. igit̄ etiā in ratū ha-
bente obligat ratihabens in loco delicti. qz p̄pter delictū tenet vt
. d. q̄. p̄suadere. Itē ibi io. de ymo. dicit qz p̄dicta p̄cedūt qñ man-
datoꝝ venit puniendus de delicto cōmissio. Si aut̄ ageret de ip̄o pu-
niendo extra ordinē qz p̄sumit mādando delictū ita atrox. vidēt
etiā posse cōueniri in loco vbi mādauit vt no. bar. in. l. nō solū. q̄. si
mādato. ff. de iniur.

Quid si dictus delinquens bononie cōueniat florentie a iudice
sui originis. An imponere possit dictus iudex penā sui statuti flo-
rentie. an penā statuti loci cōmissi delicti. **I**sta questionē ponit bar.
et bal. in. l. j. C. de sum. tri. et fi. ca. et ibi ey. et bar. in. l. fi. ff. de ex-
or. cri. vbi concludit qz pena loci delicti et non loci in quo de delicto
cognoscit̄ est imponēda. quia semel mihi occurrit de facto nursie
istud obuiari p̄ generalē et pingue clausulā quā posui v3 sup qui-
bus oibus et singulis. Ex qua clausula scdm bar. in. l. j. C. de sum.
tri. et fi. ca. si est late cōcepta tu iudex potes etiā imponere penā
statuti bononie et iuris cōmunis. ar. no. p̄ bar. in. l. j. ff. vi. bo. rap.
et dicā in glo. super verbo quibus oibus et singulis 7 c.

Quero in casu nre inq̄sitiōis an possit iste q̄ tractauit florentie
de homicidio cōmittēdo bononie de tractatu cōueniri. **I**sta q̄onē
format bar. in. l. et amici. q̄. fi. ff. de adul. et in effectu dicit sic qz p̄
illū textū quē dicit fore intelligēdū qz puniat̄ de ordinatōe et tra-
ctatu aliter factō qz in mente sua t̄mmodo. qm̄ sola cogitatio nō
punit vt. l. cogitatio. ff. de penis. et quod ibi no. bar. late. et p̄dca
dicit bar. in dicta. le. et si amici. sunt vera in eo qui ordinauit cum
aliquo vt aliū occideret. s3 si ip̄emet hoc ordinasset. et deliberasset
alibi Ticiū occidere. tūc dicit bar. qz pena tractatus p̄pter postea
sequēs homicidiū est extincta vt. l. illud. in fi. ff. ad. l. acquil. quod
t̄n intelligeverū si de homicidio esset punitus vt cōdēnatus. vt pos-
set puniri et cōdēnari. Sed si est cōtumax in loco homicidij p̄pe-
trati. ita qz ex homicidio pena posset habē effectū. tūc dicit qz sa-
tis p̄babilē posset dici qz ex solo tractatu veniet puniēd̄ i loco vbi

tractatū et ordinationē fecit. Nā pncipale tūc extinguit accessoriū. qñ pncipale hñ exactionē. alias secus. vt. l. si heres a debitorē. §. si seruus. ff. de fideiuf. qd bene nota. qā mihi semel euenit de

Et ad colloquiū et tractatū facto huiusmodi bononie. ange. tu.) An aut de isto tractatu possit puniri flozētie vbi tractatū fecerūt. Dicas q sic. ita determinat bar. per illū textū in. l. et si amici. §. i. ff. de adul. et dixi statū. s. in proxima glo. et nō est mirū qz ille tractatus fuit pncipiū huius delicti. Unde delictū illud hñ necessariā causam ad sui pncipiū viz ad tractatū. et iō referē ad eū. et de pñ. iudicamus sic de fine. l. dāni. §. sabini. ff. de dā. ifec.

(De anno p̄senti.) Locus et tēpus sunt necessario apponēda in criminalibus et in inq̄sitiōe speciali nō generali. vt no. sali. in. l. ea qdē. C. de accu. in. v. s. qz p̄pter denūciatiōes. v̄. quero an debeat apponi annus. licz glo. insti. de publi. iu. dicat cōtra. in pñ. facit. l. pñl. C. de accu. vbi glo. ponit formā libelli in criminalibus. 7 bar. in. l. libellozū. ff. de accu. Et hoc exp̄sse s̄m. ia. butri. tenet bar. in. l. ij. §. publico. v̄. q̄ro vtrū in inq̄sitiōe. ff. de adul. et cy. in. l. j. C. de eo qd cer. lo. Circa hoc plura sunt videnda. P̄mo enī videbimus q est necessē q apponat̄ annus et mēsis cōmissi delicti. vt insti. de pu. iudi. in pñ. An etiā dies sit apponēda. dic q nō vt. l. libellozū. in pñ. ff. de accu. et dictis iuribus.

Quid si implozo officii iudicis vt ipse inq̄res apponat. vel accusatorē apponere faciat diē vt possim facere meas defēsiōes. v̄. qz dicā me fuisse absentē. Ita dicit bar. in. l. ij. §. q si q̄s ephesi. ff. de eo qd cer. lo. et hoc probato. p̄sumit̄ illa tota die fuisse absentē vt est glo. singularis in. l. optimam. C. de cōtrahē. stipul. v̄. qz feci ad mei defēsiōnē qd erit. bar. in. l. si is q̄ reus. v̄. s. q̄ro an in accu. nō debeat 7 c. ff. de pu. iudi. dicit. q equū est. ne auferat̄ defēsiō reo. et vt libellus sit talis p̄ quē plene reus instruat̄. an velit cedē. v̄. cōtēdere. vt. l. j. de edē. q talis dies debet exp̄mi. l. pe. ff. de in. terro. ac. q̄tiēs equū iudici videbit̄. ita dicit in. l. ij. §. si q̄s ephesi. ff. de eo qd cer. lo. **A**duertas tñ isto casu q licet aliquādo dies ad petitionē rei declaret̄ vt dicit bal. in. d. l. is q̄ reus. nō tñ isto casu est de necessitate probāndus. itā dicit bar. in. d. l. libellozū. v̄. circa tempus 7 c. in fi. ff. de accu. et hoc et no. sali. C. de accu. l. penl. Si aut nō vult exp̄mere. v̄. iudex nō vult cōpellere accusatorē ad edendū diē qd remediū erit ipsi reo. tūc dicit bar. aut delictū probat̄ p̄ mei cōfessionē. et tūc satis ē mihi. licz dies nō exp̄mat̄ q p̄batio mea p̄ testes quā feci ad mei defēsiōnē concludit necessario qz p̄babit de illomet delicto de q̄ ego sum cōfessus. cū cōfessio mea

iudicialis debeat regulari et intelligi secundum intentionem confitentis.
vt. l. si quis intentione ambigua. ff. de iudi. et sic intelligitur confessum fu-
isse illud crimine quod postea probatur fecisse ad sui defensionem. Si vero
crimine est negatiuum, et probatum per testes, tunc reus debet facere ar-
ticulos quod illo mense una tamen rixa interuenit inter ipsum et vulnera-
tum in qua fuerunt presentes tales testes. Item quod in dicta rixa fuit insultatus a Ticio, testes inquisitionis hoc faciliter probabit scilicet vulnus esse factum si verum est, et etiam testes mei potuerunt probare defensionem vt. c. cum Johannes. de fide instru. Sed aduertas, quod in eo quod supra dixi secundum bar. quod quoties iudici equum videbitur ad petitionem dies est apponendus. per. l. ubicumque. ff. de interro. ac. quod dominus Jo. de ymola. in. d. l. is qui reus. v. Item adde dictis bar. inquitum tagit. r. dicit omnem bar. non esse verum, quia absens videtur dicere, quod iudex possit arctare accusatorem ad diem ponendum in accusatioue, ex quo expressse dicitur in. d. l. libellorum. quod non potest cogi. Nec obstat dicta. l. ubicumque. per quam mouetur bar. quia illa. l. debet intelligi in casibus in quibus non reperitur punitio facta a iure in specie et specificata. Nam clausula generalis non refertur ad specificata. vt. l. doli clausula. ff. de ver. ob. facit quod optime habetur in. l. sanctio legum. et maxime ibi bar. ff. de penis. Sed ulterius credo dictum bar. per id quod non bar. in. d. l. libellorum. in. v. circa tempus quo in fi. quod apparet, quia accusator propter hoc non grauatur, quia licet cogatur apponere diem, non tamen tenetur probare, et si non probat, reus non absoluetur propter hoc, et sic non grauatur in onere probandi, et istud est quod voluit. d. l. libellorum. in fi. per. et ibi neque aut dicit r. c. Tene etiam mentem, quod ymo. vbi dicit quod fiat vnicus articulus, quia vnica rixa tamen interuenit r. c. alias testes mei non probant defensionem, est verum quoniam delictum est reiterabile, puta percussiois, secus si non reiterabile, vt mortis, vel amputatiouis membri, quia tunc testes mei etiam sine dicto articulo probando insultum factum a te de dicto mense probant necessario mei defensionem.

Secundo quoniam quoniam dies de necessitate in libello non est apponendus, vt. d. l. libellorum. quod si apponatur per accusatorem, vel inquentem a principio et reo non instat quod dies ponatur, tamen non probatur. Dic quod reus debet absolui, nam licet de necessitate apponi non debuit, tamen si apposuit sibi debet imputari si non probet. l. habebat. ff. de insti. et maxime cum variatio diei facit videri aliud delictum in substantia, vt. c. abbate sane. in fi. ex de re iudi. in. vj. et nota bar. in. l. denunciasse. §. quid tamen. ff. de adul. Ita dicit bar. in. d. l. is qui reus. in. v. quoniam quoniam dies apponi non debuit si dies r. c.

Tertio quero aliqua sunt delicta ex statuto in vno die que non sunt delicta in alijs diebus, vt puta in festo sancti donati advocati

aretini an dies sit exprimenda? Dic q sic et idē si esset delictum
 vna hora. alias nō. vt. l. cū actū. p glo. ff. de neg. ge. alias si nō exp
 maē. nō erit delictū. Ex quo sequit q si pena augmētā. ppter no
 ctē. debz illud tēps aponi. alias pena nō augmētā. vt dicit bar.
 in. l. libellozū. in pn. v. circa tēpus. rē. **E**t p hoc nota. facit si sta
 tuto cauet q vsq; ad mēsem maij liceat impasturare in pasturis
 eōmunibus. et nō postea sub tali pena. si volo inq̄rere q tēpoze p
 hibito de mēse maij pasturauit. debeo dicere q de hoc āno. r mē
 se maij. vltra mediū mēsem circa finē mēsis pasturauit. alias aut
 simpliciter dicēdo de mēse maij. necessario nō cōcludit delictū. q̄a
 potuit pasturasse in mēse maij sed in pncipio. et sic in tēpoze per
 missō. Ita dicit nota. bar. in. l. nō solū. q si vt pbari. ff. de no. ope.
Quarto qd si insultus est factus vno tēpoze puta de die. nū.
 et tāto tēpoze fugauit. q de nocte pcussit. quod tēpus debet ap
 poni. Bar. in. d. l. libellozū. in pn. v. q̄ro xiiij. aliq̄s insultauit. rē. di
 cit q attēdenda sunt verba statuti. aut dicit si quis pcussit. et tē
 pus pcussionis aponit. aut dicit si q̄s insultauit. et nō q pcussit.
 et tūc tēpus insultus aponit. sal. in. l. penl. C. de accu. dicit latius
 distinguendū. Nā interdū lex punit insultū licet grauius. ppter de
 lictū secutū. interdū ecōtra lex punit pncipal'r factū. sed grauius
 propter insultū precedentē. et tūc ipsum vulnus et nō insultus de
 bet attēdi et aponi. Interdū lex p se punit vtrūq; et tunc vtrūq;
 tēpus et locus debet designari. **I**nterdū dubitatur an lex volue
 rit q p vtroq; per se pncipaliter puniatur. et tunc nō insultus tē
 dens ad finē vulneris secuti successiue nō debet attēdi. vt. l. illud. i
 fi. ff. ad. l. acquil. et notat. C. de accu. l. q̄ de crimine. nō solū locus
 et tēpus vulneris debet attēdi et aponi vt inq̄t ray. quod procedit
 vbi vtrūq; fit in eodē territorio. Si aut insultus fit in vno territo
 rio et fugādo percussit de die. vel de nocte. vel in alio territorio. q̄l
 locus vel quod tēpus debet inspici. Sal. in. d. l. penul. in v. q̄ro ali
 quis pcussit vel insultauit in vno loco. reū fugādo. rē. dicit aut fur
 mus in iure cōi. et tūc locus pcussionis et tēpus est attēdendū et iu
 dex pcussionis exhibet iusticiā. Ita no. cy. in. l. q̄ de crimine. C. de
 accu. Sina ūt statuta sunt in locis. tūc aduerte q si dicit q de in
 sultu soluat centū. et de pcussione. et tūc iudex insultus de insultu
 penā imponet. et pro insultu suū territoriū est cōfirmandū. et ali
 us iudex pro pcussione penā imponet. et suus locus ab eo cōfirma
 bit. et suū tēpus. Sivero statuta dicat p insultu percussione secuta
 soluat centū. q̄ videt q solū iudex pcussionis de vtroq; debz cogno
 scere et punire. q̄a cū lex puniat insultū pncipaliter sic qualificat

cū percussio debet intelligi de p se percussio secuta in suo territorio.
qz de alio disponē nō p̄t. vt. l. si. ff. de iur. o. iudi. vide tñ latius ibi
Sed quid si statutū nō est sed sumus in dispōne iuris p sali.
cois? Credo tūc qz cū insultus cōfundat secuto vulnere. nec insultus
sit punibilis. vt no. glo. et cy. in. l. q. de crimie. C. de accu. qz satis ē
si apponit tēpus percussiois. qz illud est punibile. Ita dicit cy facit
lex. aut lex. et. l. huic scripture. ff. ad. l. acquil. §. j.

Quinto q̄ro qd si vno tēpore fuit vulneratus et alio tpe mortē
Ex predictis dic. qz tēpus vulneris, et non mortis debet apponi. vt
.l. huic scripture. §. j. ff. ad. l. acquil. Ita dicit bar. in. d. l. libellozū.
in. v. xii. q̄ro aliquis aliquē percussit.

Sexto q̄ro qñ maleficiū est cōmissum p plures dies ante natiui
tatē. et inq̄rit post natiuitatē. et dicit qz de hoc anno et p̄nta men
se decēbris. an valeat inq̄rit. os. Ja. butri. insti. de acti. in p̄n. dicit
qz sic. qz intelligit de anno legali. CCC. lxx. dierū. vt. l. cū heres. §.
ficio. ff. de fideiur. et sic est factū. tps p̄dictū. Sz bar. in. d. l. libel
lozū. in. v. q̄ro in p̄n. aliq̄s percussit aliq̄e p aliq̄s dies. c. tenet con
trariū. cū inq̄ritōi debeat inferri annus dñi. et sic qui apponunt in
p̄ncipio quinterni notarij maleficiozū intelligunt repeti in. d. inq̄si
tione. facit. l. si q̄s ex argētarijs. §. mutuū. ff. de eden. et sic. d. v̄ba
hoc anno intelligunt hoc millesimo. Et sic cōcludit qz talis inquisi
tio. dcm maleficiū nō cōprehēdit. et. p. iaco. facit qd no. glosa bar.
ymo. et raph. in. l. diuorcio. in p̄n. in. v. mēse sibi de mēse augusti
qz de eodē anno et mēse nouēbris p̄teriti vulnerasti Ticiūm qd in
telligit eo anno. s. legali. CCC. lxx. dierū. Ita in casu nostro. vel
possumus cōcordare opi. qz aut ex v̄bis inq̄ritōis apparere p̄t clare
de quo anno locutus est ita p̄cedat et intelligat opi. Ja. aut non
apparet. sz est ambiguū. et tūc p̄cedat opi. bar. Nā qñ inq̄rit de
mēse augusti. qz de mēse nouēbris cōmisit maleficiū et d̄ hoc āno
Si intelligit de annis dñi a natiuitate v̄l incarnatiōe. nō posset a
liquo mō mēsis nouēbris p̄teritus cōprehēdi. intelligit ergo eo
modo quo posset de anno legali. ar. l. quotiēs in stipulatione p glo.
et doc. et ibi bar. ff. de ver. obli. Sz bñ de mēse decēbris dicit hoc
anno. p̄t illud intelligere duobus modis. de anno legali. ar. l. quo
tiēs in stipulatiōe. p glo. et ibi bar. ff. de ver. obli. Sed qñ de mēse
decēbris dicit hoc anno p̄t illud intelligi duobus modis de anno le
gali et tūc p̄cederet accusatio vel inq̄ritio. vel de anno et natiuita
te. et tunc non cōprehēdit delictum. ergo cū sit dubium. non va
let. vñ in penalibus potius deueniā ad absolutoriā qz ad cōdēna
toriā. vt. l. ariani. ff. de acti. et obli. et vt incertus libellus nō pro

cedat ita intelligit op̄i. bar. et ip̄utet sibi iudex inquirens v̄l accu-
 sator q̄ nō apposuit libellū clarū. et maxime si oppositū fuit p̄ reū.
 a. l. fi. C. de anna. excep. alias si nō opponat̄. valet p̄cessus. vt res
 potius valeat. q̄ p̄eat. ar. l. q̄tiens. ff. de re. dubijs. et ne delicta re.
 maneāt ip̄unita vt. l. ita vulneratus. ff. ad. l. acq̄l. et sic intelligat̄
 de anno legali vel annis dñi n̄ri iesu ch̄isti put iudex v̄l accusa-
 tor declarauerit. vt. l. si quis intētiōe ambigua. et q̄d ibi no. glo. et
 bar. ff. de iudi. de q̄ tñ q̄stioe vide late p̄ sal. in. l. penl. C. de accu.
 in. v̄. q̄ro q̄dā cōmisit delictū manifestū.

Septimo q̄ro q̄d si quis cōtinuo delinq̄t p̄ vnū annū. qz tenet a
 liquā terrā. an mēses sunt exp̄mēdi. Dicit bar in. d. l. libelloz. v̄.
 s3 pone q̄ aliq̄s tenuit. r̄c. q̄ nō. qz illud q̄d dictū est q̄ mēsis est ex
 p̄mendus. est verū in delictis momētaneis. secus in successiuis. ar.
 autē. credētes. C. de here.

Quero an anni dñi n̄ri v̄l nomē impatoris sint exp̄mēdi in
 libello accusatorio. bar. in. l. libelloz. ff. de accu. dicit q̄ nō. S3 sal.
 in. l. pe. C. de accu. tenet cōtrariū. licet dicat q̄ nō est in vsu. nec eē
 est de substātia formali libelli accusationū. et ml̄tominus inq̄sitio
 nū. s3 dic̄. q̄ anni dñi q̄ apponunt̄ p̄ notariū in p̄nc. sui libri intelli-
 gunt̄ repeti in q̄libet inq̄sitioe postea formata donec anni dñi non
 mutant̄. ar. l. si quis ex argentariis. q̄. iniciū. ff. de edē. Itē sentit
 bar. et bñ in. d. l. libelloz. circa p̄n.

In festo omnium sanctorum. **H**oc necessario apponi debet. et sic
 dies q̄n ex forma statuti in tali die est maior pena in delictis. ali-
 as at̄ si pena nō magis p̄t vnā q̄ p̄ter aliā augmētā. nō ē ne-
 cesse q̄ dies delicti exp̄mat̄. vt no. bar. in. l. libelloz. in p̄n. ff. de ac-
 cu. et dixi. s̄. in glo. hoc anno et mēse. Angelus.

De nocte. **Q**uero q̄n dicat̄ nox. Dic q̄ q̄n sol non est. s̄. ter-
 ra. l. hec verba. ff. de ver. sig. Ita dicit bar. in. l. j. q̄ hec senatus. ff.
 ad sillet. v̄l dic vt colligit̄ ex q̄ dicendis.

Quero an mane v̄l sero dicat̄ nox v̄l dies. nā bar. in. l. q̄ duos.
 q̄. j. ff. de manu. testa. tenet p̄ illū tex. q̄ sero dicat̄ dies. et mane
 q̄n incipit clarescere dicat̄ nox. s3 in. l. aut facta. q̄. tps. ff. de penis
 dicit q̄ nox est de sero vel de mane q̄n sol nō est sup̄za terrā. alias
 de sero v̄l de mane dicat̄ dies. Sed idē bar. in. l. Ticius. q̄. j. ff. de
 libe. et postu. alit̄ dixit. viz q̄ aut ē dies. aut est nox. vt. l. hec v̄ba
 ff. de. v̄. sig. tūc dixit si q̄nt̄ q̄d est nox. dicit q̄ nihil aliud ē nisi p̄-
 uatio lucis. vt p̄bat̄ in. c. consuluit. extra de offi. dele. Nunc ad p̄-
 positum q̄n d̄ de sero nec facta est nox. s3 fuerint tenebre. tūc ad-
 huc nō est nox. probat̄ in dicta. l. q̄ duos. q̄. j. qz viuēs mozt̄ ita eē

dicit qñ dat mane tūc celo pñte! tūc dat dies. Ita dicit in d. l. lucius. §. j. Ang. aut in l. j. C. de custo. reo. dicit! q mane intelligit dies post gallicatū q cantat de mane. et sero intelligit nox qñ fce sunt tenebre! ita q de facili hō nō cognoscat casus. vt extra de fur. c. si qñ pfodiēs. hoc probat expresse marci xiiij. in fi. et. c. xv. cū ergo celū albescit! dies est. licz sol non sit sup̄ terrā cū sperat de pximo. et tanta sit claritas! q homo bñ pōt cognoscere. et p̄dicta p̄cedūt de nocte naturali.

Quid aut si statutū alio mō noiat noctem! vt qz dicit q nox intelligit a sono cāpane q pulsāt de sero vsq ad aliū sonū q pulsāt de mane. et quidā cōmisit delictū in loco vbi cāpana nō auditur! an dicat de nocte cōmisisse vt pena ex statuto duplicet! Ita qonē ponit bar. in dicto. §. hoc senatus. ⁊ ibi per plures rationes cludit! q si qñ delinqt in nocte vera! punit in pena dupli. licet non posset audiri cāpana. q si essent tenebre! tūc nō punit. qz cāpanā nō pōt audire. et sic attēdēdo verā noctē vt ibi elegāter dicit bar. p plures rationes scōm butrig. Sed bal. in l. fi. C. de his qbus vt indig. Primum dictum bar. intelligit nisi statutū expresse restringat q pena illa nō habeat locū nisi in delicto cōmisso in nocte facta. quia tunc cum casus vere noctis sit omissus a statuto remanet in dispositione iuris cōmunis allegat. c. suscitata. de rescip. i. n. vi. et. le. si cū dotē. in pn. ff. solu. ma. Secundū aut mēbrū distinctionis bar. seq̄ bal. sed ludo. in dicto. §. hoc iure. ff. ad fillei. dicit! q aut iste nō audies cāpanā nō audiuit ppter impedimētū accidētale. vt qz erat in loco remoto! et tūc nō videt verū dictū bar. qā licet audire non potuerit! tñ cōsiderare debuit consuetū tps quo cāpana pulsabat mouet p. l. libelloz. §. j. v. penul. de insti. et quod ibi no. bal. in similibus verbis dices. q stante statuto p̄dicto. q licet non pulsent campane tpe quo est p̄bitū vt in die venenis sancti! attñ tūc debet inspicere cōmunis cōsuetudo et tps quo alias solebat pulsare cāpana. vñ licet caderet excusatio ppter inauditū sonū! attñ hoc tollit. qz hic cōsiderare debuit cōmunē cōsuetudinē ⁊ solitū tps. aut nō audiuit nō ppter accidēs sed p̄p̄ viciū naturale. aut qz delinquēs erat surdus. et tūc dicit talē excusari debē a pena statuti. allegat. l. iij. §. surdus. ff. ad fill. et. l. i. §. iii. ff. de postulan. Credit tñ hoc casu locū habere secundū mēbrū distinctionis bar. ⁊ c. ego aut credo q licet surdus sit si non a natura et sic sciuit consuetudinē ciuitatis q si cāpana est sonata licz nō audiret! ipse sibi imputare debet. quia ipse sciebat. et scire debebat sitū et tempus. et cōsuetudinem pulsandi campanā ⁊ c. igit ar. l. si quis domum. §. j. ff. loca.

et. l. discretis. et quod ibi nota. C. q. testa. fa. nō pos. Et p̄dicta ere
do p̄cedere! q̄n cāpana sonuit eodē tēpoze q̄ cōsueta est sonare. l.
ret āte naturalē noctē q̄ (vt dixi) si nō audiuit cāpanā t̄n non pōt
p̄cedere ignozantiā p̄pter ātiquatā cōsuetudinē tēpozis dicte pul
satōis cāpane. Sinaūt illa die qua fuit cōmissum maleficiū p̄ illū
q̄ nō audiuit cāpanā fuit sonata āteriori tēpoze q̄ solutū fuissz! et
tūc credo opinionē bar. fore verā. q̄ ipse nō fuit ipsius p̄positi vel

674 **U**no stochō ferreo.) **P**ponitur q̄ ista le delinq̄re. igit̄ r̄c.
verba videlicet ferreo sunt superflua. q̄ appellatōe armorum fur
stes et lapides cōtinētur. et omne id quod nocere pōt. vt. l. ij. ff. de
vi. et vi. ar. q̄m appellatōe armorum cōprehēdit̄ omne id quod no
cere pōt. vt ibi. et. l. armatos. cū ibi nō in glo. ff. ad. l. iul. de vi pu
blica. igit̄. Respōdeo q̄ immo necessaria sunt dicta verba. q̄m li
cet appellatōe armorum fustes et lapides. et alia cōtineātur! t̄n nō
p̄prie. vt nō ang. in. l. si de pignoz. q̄ furē. ff. de fur. et ludo. i. l. j. q̄
occisozum. ff. ad sille. Unde si in statuto fieret mētio de violētia fa
cta cū armis! fustes et lapides nō cōprehēdunt̄. q̄ nō sunt p̄prie ar
ma. vt est glo. singularis in de. j. de statu mo. v. arma. s̄z statutū de
bet verificari v̄bis p̄prie. vt. l. cōstitutōibus. ff. ad municip. et. l. iij.
q̄ hec verba. ff. de neg. ge. igit̄ r̄c. et bene et diligēter nota tu iur
dex q̄n mittis militē et officialē ad p̄quirendū arma portātes q̄
si repereris tabellionē, v̄l scholarē cū suo p̄mifero et moderatozo
ad moderandū pennas, v̄l si repereris rusticū vel aliū habentē
cultellū ad incidendū panē. cū talia nō cōtineātur appellatōe ar
morum. q̄ talis scholaris vel rusticus, v̄l alius nō pōt puniri. tāq̄
portauerit arma. vt est glo. singularis in autē. de armis. q̄ si.

Quid si statutū punit portātes arma q̄ sunt offēdibilia et de
fēdibilia. vt puta portabat tabulaciū quod pōt offēdere et defen
dere! an incidat in penā statuti? Istā q̄onē ponit bar. in. l. pedicu
lus. q̄ argēto. ff. de auro et arg. lega. vbi dicit inspiciendū cōsuetu
dinē. v̄z ad quē vsū tabulaciū portat̄. ar. dicti. q̄ argēta. q̄
sic cōiter p̄t portare ad defētionē! nō tenet̄ pena statuti al's secus

Quero statutū punit portātes arma an si q̄s itinerati.
onis cā repit̄ arma portare. puta ensē! incidit in penā statuti?
De iure. ff. itineratōis cā licitū erat in itinere arma etiā offēdibi
lia portare. vt. l. ff. ad. l. iul. de vi. pu. hodie vero indistincte sine p̄n
cipis licētia q̄cūq̄ arma etiā. p̄ itinere nō licet portare. vt nō. bar.
in. l. j. p̄ tex. in autē. de armis. q̄ penl. Quod est venū de iure s̄z cōi
ter p̄ statuta alias. p̄uideēt̄ i itineribz q̄n habent signū itineratōis.
vt stiualia, capucium, v̄l alia. v̄n verba statuti sunt attendenda.

Quero statutū punit delatorē armorū, an intelligat etiā puni-
re portatē arma vt interficiat bānitū? Et videt q̄ nō qz hoc ē fa-
cere publice vtilitatis fauore. l. iij. §. sed vtrū. ff. ad sille. et maxie
qz licitū est trāsgredi ex iusta cā a p̄cepto supioris. vt. l. si hominē
in fi. ff. man. et qz in fili dicitur. q̄ belli calamitas introducit. pa-
cis lenitas sopiuit. vt. l. j. in pn. C. ff. de tadu. tol. Ita possumus di-
cere ecōtra. q̄ pacis lenitas introducit. belli calamitas sopiuit. qd
no. Inno. ex de cōsti. c. j. Ita dixit dñs dñicus de sancto geminia-
no in suo tractatu bānitōrū. qd fuit disputatū bononie. vt refert lu-
do. de vrb. i. d. l. iij. §. vtrū. ff. ad sille. Nota tñ qz licz fustes et lapi-
des appellatiōe armorū sepe cōtineant. vt. l. armorū appellatiōe. ff.
de v. sig. vt. s. dicitū ē. appellatiōe tñ telorū nō cōtinent fustes et la-
pides. vt. l. j. §. occisorū. et ibi ludo. de vrb. in pñci. ff. ad sille. qd nō
p̄ statutis. Aduertas tñ qz licet appellatiōe armorū cōtineant tā ar-
ma ad defēdēdū. q̄ ad offēdēdū. tñ bar. videt sentire in. d. l. j. ff.
ad. l. iul. de vi. pu. obscure tñ et clarius ludo. de vrb. in. d. §. occisorū
qz nō cōtinent nisi p̄prie ea q̄ sunt apta ad nocēdū. et sic ad offēdē-
dū. vt. d. l. armorū. Ex q̄ seq̄t. qz arma ad defēsam. vt sūt galea,
panteria, et similia nō cōtinent p̄prie appellatiōe armorū. Ex quo
sequit. qz si statuto punit portās arma. qz cū statuto debeāt intelli-
gi in p̄prio significato et v̄bis p̄prie. et maxie penalia statuta. qz
nō verificat si q̄s reptus fuerit portare lorica v̄l braxilia. quod no-
ta. Nam si quis inuētus fuerit portare lorica v̄l braxilia. qz nō te-
neret. Et diligēter tene mētū. qz licz aliqs arma vetita portauerit
si tñ nō fuerit p̄ familiā p̄tatis inuētus arma p̄dca portate. nō te-
neret. qd tñ intellige vt dicā. in glo. sup v̄bo. et dcs andreas arma
tus. ic. Si at fuerit inuētus p̄ militē cū armis. v̄l de nocte. v̄l ludē
ad ludū hazardi cū voluit ipsum describere delinqs mutauit sibi
nomē. et aliud nomē scribi fecit. vt faciūt aliq̄ q̄ mutāt sibi nomē
incidit in fl. m. qz mutauit sibi nomen in fraudē. vt. l. j. et hoc vult
(Scienter dolose.) Cū ministerio ista ibi sal. ff. de mu. no.
v̄ba apponunt. nā q̄tēs ē pena cozpalis iponēda ex delicto. nunq̄
iponit si dolus interuenerit. vt no. bar. i. l. j. §. j. ff. si q̄s testa. liber.
esse ius. fu. v̄. iux̄ h̄ q̄ro. ic. et idē bal. in. l. data opa. C. q̄ ac. nō pos.
in. v̄. Itē si statutū p̄cise ponit homicidā ad mortē. et nō facit doli
intentiōe. tñ vbi nō ē dolus s̄ culpa fuit cōmissū homicidiū. debz
iudex suā sniam tpare. vt. l. qd g. §. pena grauior. ff. de infra. Nā
statuta restringunt p̄ rationē iuris cois. vt. l. ij. C. de noxa. Nā volū-
tas et p̄positū distinguūt maleficia. vt. l. iniuriarū. ff. de fur. Idem
si statutū exp̄sse req̄rit doli. Sinaūt si p̄cise loquit. tūc aduertas

qz qdā sunt vocabula q̄ sui natura importāt dolū. vt puta qz dicit
 statutū si q̄s cōmiserit furtū, vel falsitatē facit. l. nec exēplū. C. de
 fal. tūc etiā lata culpa nō sufficit. Si vero verba delictorū nō ipoz
 tāt dolū in se. et tūc aduerte. aut statutū punit actū q̄ pncipaliter
 refert in psonā. vt si q̄s pcusserit aliquē. tūc req̄rit̄ dolus. qz tal' in
 iuria nō pōt inferri in psonā sine affectu faciētis. vt. l. iij. ff. de in-
 iur. Si non punit actū q̄ refert̄ in rē. tūc sufficeret lata culpa. et p
 hoc dicit in statuto de turbata possessiōe, an debeat absolui si non
 doceat aliq̄ rōne se fuisse ingressū. ita qz dolus assit. Aduertas ad
 verba statuti. qz si q̄s dicit, qz si q̄s aliquē turbauerit in possessione
 sua v̄l molestauerit q̄ denotāt illū actū in psonā. tūc req̄rit̄ dolus
 Si vero punit actū illatū in rē. vt puta si q̄s fuerit ingressus pos-
 sessionē alterius. tunc sufficit lata culpa. insti. vi bo. rap. qz tñ. et
 isto casu nō excusat nisi p̄bet se fuisse ingressum iusta rōne. vt no.
 dicit bar. in. l. j. q. j. ff. si q̄s testa. l. esse ius. fu. et. l. iuste possidet in
 fi. ff. de acq. pos. facit qd no. idē bar. in sil. in. l. penl. ff. de adul.
 Aduertas tñ multū diligēter. qz si statuto cauet̄ qz si q̄s derobaue-
 rit rē alienā, vel dānū dederit in re aliena, v̄l ingressus fuerit. et
 expoxtauerit rē alienam, v̄l similia verba qz si dānū datū est, vel
 fructus sunt derobati. et asportati. qz colonus, v̄l ille q̄ cōduxit fru-
 ctus fundi nō p̄t accusare. s̄z dñs p̄prietarius. Ita dicit singularit̄
 bar. in. l. si fur. ff. de vsur. et facit etiā qd ipse notat in. l. si seruus
 q. locauit. ff. de fur. qd nota bñ p̄ statuto et dāno dato vt scias q̄s
 accusare pōt an dñs vel colonus tuus de dāno dato.

Quero si est in lata culpa an teneat ac si dolo commissum sit ma-
 leficiū. Videt̄ qz sic. qz lata culpa eq̄parat̄ dolo. l. si qz nerua. ff.
 de pos. et ibi plene bar. In cōtrariū videt̄. qz in penis corporalibus
 v̄l infamia irrogātibus lata culpa nō equipat̄ dolo. vt no. glo. et
 bar. in. l. in actiōibus. ff. de in lit. iurā. insti. de suspec. tuto. q. iuspe-
 ctus. et in. l. lege. et ibi bar. ff. de sicca. Sed q̄ fuerit in lata culpa
 vt ī casu. l. si putatio. ff. ad. l. acq̄. si hōiem occidat. nō tenet̄ de sic-
 ca. sed officio iudicis punit̄ minoz pena. vt. l. respiciēdū. q. j. ff. de
 penis. et sic iste putator tenet̄ extraordinarie ex lata culpa. Sed
 ille q̄ est in leui vel leuissima culpa, v̄l etiā q̄ casu delinquit, v̄l im-
 petu, vel p̄ditoze an teneat̄ vide bar. in. l. j. ff. de legi. et et in. l. re-
 spiciēdū. q. q̄ deliquit. ff. de pe. et ibi glo. et vide bonū tex. et glo.
 et pe. de anco in cle. i. de hōmi. 7 hic statū dicā. et q̄. in glo. sequēte
 et plene no. sal. in. l. j. C. de sicca. **Q**uod dixi de lata culpa. ē ve-
 rū qn̄ tal' culpa tēdit et pncipalit̄ et cōiter ī aliq̄. secus si pncipa-
 lit̄ nō r̄spicit psonā alterius. vt. l. si adulterū cū incestu. q. nonunq̄.

.ff. de adul. et ibi bar. et bal. in. d. l. in lege. et vide ang. in. l. si is q̄
cum cultello. C. de sicca. qz tūc isto casu qñ nō cōmittit in aliquem
p̄ncipaliter, an quis ex lata culpa veniet puniendus. de hac q̄one nō
bar. in dicta. l. si adulteriū cū incestu. C. de adul. §. nōnunq̄. bar. in
.l. respiciendū. §. delinquūt in fi. ff. de penis. vbi etiā ponit qñ ego
volebā pcutē Ticiū. et ego pculsi seyū. an ego teneat. et ibi dicit
qz sic p. l. eū q. §. pe. et fi. ff. de iniur. et ibi etiā plene nō. per glo. 7

Quid aut si cursu equi puer occidat et nō ex proposito bar.
eq̄tantis! tūc nō dicitur eq̄tās occidere. s; causam mortis p̄bere. vt. l. q̄
actiōe. §. p̄uide. ff. ad. l. acq̄l. et culpe nō dolo eq̄tātis ascribit vt. e.
ti. l. idē iuris. §. mulionē. Ex quo inferit qz equitans nō tenet pena
legis loquētis de occidēte. tū qz requirit dolum. vt. ff. de sicca. l. in le
ge q̄tumcūqz esset municipalis. qz patit̄ interpretatiōne restrictiua
et declaratiua. vt. l. ij. C. de noxa. tū etiā qz ipse vere nō occidit cū
ip̄e in sui p̄tate p̄pter eius fragilitatē officiū equi nō habuerit nec
ex p̄posito interfecit. facit. l. j. §. ij. si qua. pau. fe. di. et ibi flo. ita
dicit sal. in. l. nō ideo minus. C. de accu. in. v. q̄ro q̄nto an mādans
impleto mandato 7 c. et in. v. et ideo si in cursu eq̄ puer occidit. et
idē erit si tu ducebas canē v̄l cōminasti cōtra me canē. qz si tuo do
lo et excitatiōe canis aliquē momorderit ex quo moriat̄! teneris de
sicca. alias si ideo qz canē cōtinere nō potuit! si tñ p̄ aliū contineri
potuit vel per illū locū publicū duci nō debuit. qz fuit in culpa! te
net de culpa. alias aut nullo mō tenet vt est tex. in. l. j. §. si canis
et ibi flo. ff. si qua. pau. fe. dica.

Quid in infante q̄ cōmittit homicidiū, v̄l aliud maleficiū! an
teneat? Dic qz nō. qz caret dolo et volūtate delinquēdi. vt. l. infās
.ff. de fur. et in cle. j. de homi. et ibi glo. sed si est doli capax! tenet
de homicidio v̄l alio delicto. vt habet̄ in dictis iuribus. nā minor
ānis xiiij. doli capax p̄t̄ oē delictū cōmittere! p̄ter delictū carnis. 7
tenet vt. l. auxiliū. §. j. et ibi no. ff. de mino.

Quid in furiosos? Dic idē qz nō tenet. qz satis suo furore puniē.
vt. l. cōgruit. ff. de offi. p̄si. et est tex. in. c. j. de homi. in cle. et vt ibi
dixit glo. Et idē in eo qui habet dilucida interualla. qz si eo t̄pe q̄
vexat̄ furore delinq̄t! non tenet. nā vt dicit glo. in. d. c. j. iste p̄sone
sunt apte nate ad suscipiēdā iuriā. nō aut̄ ad inferēdū alteri. hoc
est si aliq̄s istis p̄sonis iniuriēt! tenet. facit. l. cū aliq̄s. C. de cura. fu
bebat dilucida interualla! an in dubio p̄sumat̄ factū t̄pe sane mē
tis. et sic qz teneat. an t̄pe furoris. et sic qz n̄ teneat? dic qz si p̄bet̄
qz aliquādo fuit in furore! p̄sumit̄ qz t̄pe delicti et fuerit in furo

re. et sic nō tenet nisi p̄bet q̄ tūc erat sane mentis. et sic antiquus
furoz trāffert omis p̄bādi in aduersariū vt no. in. c. fi. de succo. ab
intest. 7 bar. in. l. ij. in fi. ff. de bo. pos. infau. fur. mu. ce. fu. et pe. de
ancho. in. d. cle. j. de homici. q̄d singulariter nota ad euadēdū ami
cū tuū. Et aduerte! qz fortius dico si tpe sane mētis dū ē in furoze
Ita singulariter dicit bal. in. l. furiosum. C. qui testa fa. pos. Ricet
io. de ymo. in. l. ex facto. in. p̄n. ff. de vul. et pupil. substi. arguat p̄
et cōtra. postea dimittat insolūtū. sis tamē tu iudex cautus q̄ non
credas aliquē ita faciliter esse fatuū! vt penā crimis euitare pos
sit. s̄z vlt ip̄m retinere, et per multas vias, et interrogatiōes per te
et alios fiendas cōphēdi poterit si est furiosus vl nō. Ita dicit bal.
in. l. obseruādū. ff. de cura. furio. intm̄ q̄ apparebit q̄ vere sit furio
sus diligētius custodiēdus erit. et si iudici videbit̄ vinculis cohercē
dus. et qm̄ s̄ tā ad penā furiosi q̄ ad tutelā eius et securitatē p̄xi
moz p̄tinebit. Ita dicit tex. in. d. l. diuus. ff. de offi. p̄si. **A**duertas
tñ q̄ licet minor si est doli capax etiā teneat̄ ex qlibet delicto! hoc
tñ intellige de delicto in cōmittēdo et fco cōsistēdo. Nā si staret in
negligēdo! n̄ tenet̄ vt. l. j. et ij. C. si aduer. delic. tñ cautus debz esse
iudex casu q̄ minor ex delicto in cōmittēdo cōmissio teneat̄. qz miti
us debet agere cū minore! q̄ cū maiore. vt est tex. et glo. et bar. in
l. auxiliū. §. j. ff. de mino. et no. glo. et bar. in. l. ex cā. §. nūc vidēdū
. et i. et bar. et bal. in. l. j. C. si aduer. delic. et q̄uis sit delictū atrox.
vt patet in. l. facta. §. persona. in fi. §. cōiūcto p̄ncipio illius. l. ff. de
penis. et glo. et doc. et bal. in. l. et si seuerior. C. de infami. quod ter
ne mētū tu iudex ne erres. qz credo q̄ sit bñficiū datū a iure. et
sic nō p̄t ab eo auferri. vt. c. indultū. de reg. iur. libro vij. et q̄ ip̄o iu
re hoc bñficiū cōcessum sit! patet in. d. l. auxiliū. §. in delictis. et in
. d. l. fca. §. p̄sona. **A**duertas tñ q̄ bar. in. d. §. delinquit. vult q̄
nō tñ q̄ est in lata culpa teneat̄ criminaliter! licz nō de sicarijs ar
bitrio iudicis ē q̄ est in leui vl leuissima culpa p̄ illū tex. et sic nō
diligenter! q̄ ē ex leui, vl leuissima culpa pōt inq̄ri ex officio iudi
cis cū possit criminaliter puniri. et sic ad penā fisci. S̄z otrariū ter
net cy. in. l. nō dicā rape. C. de epi. et cle. et sentit in. d. l. dā opa. in
. d. nūc de tertio vidēdū. dicit q̄ mlte inq̄sitiōes p̄nt. C. q̄ ac. n̄ pos
vbi bal. dicit q̄ p̄ leui culpa nō p̄t inq̄ri. qz respu. nō lediē. nec iur
dex pōt inq̄rē ad puatā vtilitatē. vt no. inno. in. c. ad nostrā ex de
iure iur. Ex quo dicit bal. in. d. l. data opa. in. d. nūc de tertio q̄ ml
te inq̄sitiōes possunt impugnari. facit pro cy. le. igiē. §. fi. ff. de l.
cau. sed etiā ibi bal. dicit licz d̄cus. §. delinquent. non faciat p̄ bar.
qz loq̄t̄ in culpa dolosa 7 sic in lata. tñ p̄ bar. est casus i. l. si fortuito

ff. de incen. rui. nau. ex quo ipse bal. sequit̄ opi. bar. Nota ergo et tene mēti. q̄ et pro leui culpa pōt̄ inquiri. Et etiā nota q̄ ex leui culpa nō tm̄ q̄s ciuilit̄er, s̄z etiā criminaliter puniri pōt̄. S̄z aduer tas q̄ licet criminaliter puniat̄. nō punit̄ corporaliter. s̄z pecuniaria pena. vt. d. l. si fortuitu. et. l. qui edes. i. fi. e. ti. et. l. j. §. j. ff. de sicca. Ita dicit bal. in dicto loco.

Quid in prodigo cui est bonis interdictū. an teneat̄ si delinq̄t. glo. in. l. si q̄s in tantā. C. vñ. vi. videt̄ dicere q̄ nō. Sed bar. in. l. is cui. ff. de ver. obli. tenet̄ cōtrariū. q̄z prodigus eq̄parat̄ pximo pu bertati. vt. d. l. is cui. cōiūcto. §. q̄d diximus. insti. de inuti. stip. q̄ al legat̄ pro bar. nō probat̄. q̄z imo pximus instat̄ie p̄t̄ acq̄rere. ergo prodigus cōparat̄ pximo instat̄ie. ergo nō p̄t̄ obligari ex delicto vt. d. l. infās. cogita. Sed bal. ang. et. io. de ymo. in. d. l. is cui. dicūt q̄ hoc est verū si delinquit in cōmittēdo. et sic in faciēdo. secus i his q̄ cōtingūt negligēdo. tūc ei prodigus sicut minor nō tenet̄. vt quia nō vindicauit mortē defūcti. q̄z non petijt tutozē filijs suis. vt. l. ij.

Sed q̄d si p̄pter ebrietatē delinq̄t̄. Dicit **C.** si aduer. deli. bar. in. l. respiciēdū. §. delinquit̄ q̄ tenet̄. Sed idē bar. videt̄ di cere in. d. l. aut facta in p̄n. ibi venit rixa ex ioco vl' ebrietate. et. ff. de penis. q̄ nō tenet̄. sic nō tenet̄ q̄n aliqd̄ fit ex ioco. p̄ quo fa cit. l. de delictū. §. si p̄pter lasciuia. ff. de re mili. et facit glo. in. l. j. C. si q̄s impe. maledi. Quod ego intelligo verum. et q̄d distingui debeat eo mō et forma quo distinguit̄ in dormiēte qui delinquit. de quo per bar. in. l. pe. ff. de parricid. Ubi dicit̄ an qui dormiēdo cōmisit delictū teneat̄. q̄z aut sciebat naturā suā q̄z erat solitus sur gere et secū dormiētes percutere. et tenet̄. alias secus dicit bar. in dicta. l. penul. bal. aut in. d. l. data opera. vñ. nūc de tertio q̄m incen diū. C. q̄ accu. nō pos. dicit q̄ aduertēdū est. q̄ nimia ebrietas de lictū extenuat nō aut in totū eximit. et sic leuius propter magnā ebrietatē puniet̄ s̄z omnino tenet̄. Si vero fuerit parua ebrietas tūc non minuit̄ delictū propter ebrietatē. et ponit exēplū de diui na scriptura de filiabus loth. q̄ inebriauerūt. et delictū per leuē e brietatē seu calorē vini mēte turbata nō tm̄ cū exalto mētis dicitur cōmisisse impetu factā. nō enī dicit ille tex. culpa. sed dicit impe tu. id ē nō appensate. et deliberate sed incōsulte subito motu. Uñ dici p̄t̄ q̄ est minor q̄z ille. qui fit appensate. quare non permittas te destrui et turbari animo. quia nō omnes excusant̄ delinquēdo.

Quid autem si habeat arma puta en sem. et percussit cū pomo, vel hasta. an teneat̄ de sicca. Dic q̄ nō q̄z non p̄sumit̄ q̄ habeat animū occidēdi. vt. l. omne delictū. §. ij.

ff. de re mili. et est tex. et ibi bar. in. l. j. §. j. ff. de sicca. et est tex. in
.l. j. C. de emen. fer. et ibi sal. et in. l. j. C. de sicca. quod est verū nisi
q̄s p̄cūserit in loco periculoso puta in capite. et si ex proposito vel
impetu. vt dicit eleganter bar. in. l. j. §. j. ff. de sicca. in fi. et adde
ang. in. d. l. vacātia. C. de bo. vacā. l. x^o.

Pro intellectu dictoꝝ verboꝝ sciēter, dolose, appēstate q̄ tñ per-
fecte nō loquit̄. Nā dicit q̄ ideo dolose apponit̄. vt dolus de neces-
sitate includit̄. tñ factū illicitū deducit̄ vt. l. j. C. de sicca. Ita dicit
ang. in. d. l. si vacā. v. forma inq̄sitiōis special. s̄z dic vt. s̄. d. est. qz
sua nō ē p̄fecta doctrina. s̄z in multis defectiua vt patet ex p̄d̄cis.

Sed appēstate. **I**sta verba apponunt̄. qz maior pe- **A**nge.
na imponit̄ qñ q̄s appēstate et deliberate delinquit. q̄ si ex abru-
pto, et in rixa, et in calore iracūdie, v̄l impetu, vel casu. vt est tex.
et ibi habet̄ in. l. j. §. j. ibi casu magis q̄ volūtate. ff. de sicca. facit
.l. respiciēdū. §. delinquit̄. et q̄d ibi glo. et bar. ff. de penis. et. l. q̄d
calore. ff. de regu. iur. et habet̄ in. c. j. de homici. in vj. et aliq̄d tenē
gi. s̄. in p̄cedētibus glo. Sed bar. in. l. j. ff. de legi. dicit. qz qñ aliq̄s
delinquit casu. aut culpa p̄cedit casum. et tenet̄. vt. l. fluminū. §.
hec stipulatio. ff. de dam. infec. Si vero culpa nō p̄cedit casum. et
tūc nō tenet̄ de casu. vt. l. j. §. eo tēpore. ff. de admī. re. ad ciui. per
tinē. Huic tñ mēbro adde id q̄d solet notari in. l. Itē mella. et ibi
flo. ff. ad. l. acquil. **P**redicta tñ intelligas an q̄s dabat opam rei
licite vel illicite. vt no. glo. ex de in inte. resti. c. scire. et videt̄ casus
in. l. sciētā. §. q̄ dicit̄. ff. ad. l. acquil. Dicit itaqz bar. in. d. l. j. q̄d no.
Si q̄s aut delinq̄nt ignoranter. aut ignorātia facti. aut ignorantia
iuris. et aut iuris naturalis. aut iuris positiui. et an fuit iusta v̄l in
iusta ignorantia. an et qñ teneat̄ v̄l nō. nota latissime sal. in. l. se
natus. C. de his qui test. sibi ascri. Dic vt ibi. et sufficit remissio qz

Quero si q̄s cogitauit. et in aīo p̄posu- clare et longe loquit̄.
it delinq̄re in vno. et delinquat in alio vltra p̄positū an et qualiter
teneat̄. **I**stā q̄onē format bar. in. l. diuus. ff. de sicca. et cy. et sal.
in. l. qm̄ multa. C. ad. l. iul. de vi. pu. vñ sc̄dm sal. dic plene. Aut in
eo q̄d cogitabat siue intēdebat facere nō est erratū. aut est erra-
tū. p̄mo casu. aut dabat opam rei licite. et tūc delinquēdo p̄ter
cogitatū vel culpā. nō tenet̄. vt. ff. ad. l. acquil. l. qui occidit. §. pe.
Aut dabat opā rei illicite. et tūc aut cogitatū verisimiliter tendit
ad finē secutū. et tūc punit̄ secundū finē. vt. c. fi. de homi. in vj. et
dicta. l. qm̄ multa. et. l. si ex incēdio. ff. de incen. rui. nau. **A**ut co
gitatū verisimiliter nō tēdit ad finē secutū. et tūc nō punit̄ q̄s vltra
cogitatū. vt. l. si i iure in p̄n. ff. de furtis. **T**ertio casu p̄ncipali

quā in cogitatu est erratū . tunc est incidere in dubiū an in delictis opinio p̄ualeat veritati . Circa quod dicitur aut error vel opinio versat̄ circa delicti p̄ductionē . aut circa delicti specificatiōz . Primo casu puta quod nō putauit delictū cōmittere . dicitur aut cogitatu aut attēta tu est de genere p̄missorū . et tūc scōm cogitatu iudicabimus . quia p̄ualet opinio veritati . ff . de iniur . l . itē apud . § . si quōs virginē . qz attētatio meretricis ē p̄missa . vt . l . q̄ adulteriū . C . de adul . Aut cogitatu est de ḡne p̄hibitorū et tūc s̄m veritatē iudicabimus . qz t̄lis opinio est iuris error q̄ nō excusat regulariter . absurdū enī esset dicere quod sciēter occidēs aliquē nō puniret . ex eo quod nō putaret delinq̄re . licet iustus dolus ī delictis excuset . vt̄ mitius puniri faciat . vt . l . j . § . j . ff . de sicca . Secūdo casu quā error versat̄ circa delicti specificatiōē . vt̄ quod putauit delinq̄re s̄z errauit in delicti specie . et tunc aut error iste excusat a iur̄ ignorātia . aut quod nescit delinq̄re subtrahēdo rē sacrā de sacro s̄z putat simpliciter cōmittere furtū vbi sacri legiū cōmittit . et tūc scōm veritatē puniit vt . l . j . C . de interd . ma tri . **A**ut excusat ex ignorantia rei vel p̄sone in qua cōmittit̄ . et tūc aut error est in substātia ipsius rei vel p̄sone noticia secūdū veritatē . vt̄ de errore p̄sone . vt̄ patet . ff . de iniur . l . eū q̄ . § . si iniuria . et ibi bar . patet . ff . de furtis . l . vulgaris . et si quōs es . Quando errat in q̄litate . et tūc distingue rē a p̄sone reiecto errore et opiniōe vt̄ dicit̄ quod scōm veritatē q̄litas rei iudicet̄ vt . l . fi . C . de cri . expil . here dita . mitius t̄n̄ aliquāliter tenet̄ p̄pter ignorātia vt . l . ij . § . fi . ff . de crimini . mo . Sed in errore qualitatis persone . dicit̄ quod error attēdit̄ . nec p̄pter q̄litatē noua obligatio orit̄ . vt̄ patri p̄ filium . marito p̄ uxore sufficit vnā filio oriri . vt̄ dicta . l . eū . § . fi . Sed quā est error in substātia persone si scōm illā iudicaret̄ . delictū remaneret impunitū . tūc nō attēdit̄ vt̄ . d . l . eū qui . § . penul .

Fecit insultū . Insultus dicit̄ in aliū saltus . vt . l . fi . C . de iude . ibi velut insultātes . Ita dicit̄ ang . in . l . si vacā . C . de bo . vacā . l . x . i . v . forma aut̄ inq̄sitiōis specialis ē r̄c . facit . l . respiciēdū . § . delinquunt . ff . de penis . S̄z dy . dicit̄ in . d . § . delinquūt . est motio de loco ad locū . et ibi bar . s̄z idē bar . in . l . j . § . arietes . ff . si qua . pau . fe . di . dicit̄ quod insultus est se . p̄mouere de loco ad locū . et aggredi . et insultare idem importāt . Nā aggredi est dicere . id est ad aliū ire . et insultare est aduersus aliū salire . Sed ludo . in . l . et si p̄cussor . § . fi . ff . ad filler . dicit̄ quod aliquā nolumus hoc vocabulū itelligere scōm eius allusionē et diffamationē . et tunc verificat̄ quod dicit̄ bar . in dicto . § . delinquunt . quia est bona interpretatio ab allusione vocabuli . vt . l . j .

ff. de testa. Aut scdm eius diffinitionē. et verificat qd dicit in. d. q. tū anetes. facit. ff. ad. le. acq. l. si seruus seruū. q. nauis. et ibi vide flozētū. et hoc de insultu contra psonā. sed de insultu cōtra castrū vide bal. in. c. j. q. mo. feu. amit. in. q. filiter. vbi dicit q. castrū tunc dicit insultatū. qn hoies ibi appropinquāt q. possint proijcere cū la pīde. et hoc de vbo insultatus. v. insultus. Sed de vbo assalire vel assalitus qd idē significat. habes in. c. j. q. porro q. fuit pma cā bñ ficij amittēdi. **S**ed aduertat q. dictus insultus pōt fieri pedes et eques. vt. d. q. cū anetes. et in terra et in mari. vt. l. q. admodū. q. si nauis alta. ff. ad. l. acq. Ita dicit bal. in. feu. q. mo. feu. amit. ca. j. q. similiter. S. aduertat tu iudex q. si post insultū sequit ali qd maleficiū punibile. et de tli maleficio est minor pena q. de simplici insultu. tūc nunq. de insultu puniē. imo pena insultus ofundit cū pena vulneris. vt. l. q. de crimine. et ibi glo. et cy. C. de accu. Et no. bar. in. d. q. delinquit. bal. in. dco. q. similiter. Si vero ex forma statuti maior pena esset pro insultu q. p maleficio postea cōmissio. tūc de insultu puniē vt dictis iuribus no. et plene no. bar. in. l. nūq. plura. v. iuxta hoc q. ro. ff. de pua. delict. licet ang. in. d. l. q. de crimine tenuerit cōtrariū et male. Et p̄dicta p̄cedūt qn in inq̄sitione simpliciter dicit fecit insultū. in quo Caium vulnerauit. et sic cōtinuatiue. Secus aut si interponerent vba importātia interuallū tē poris inter insultū et vulnera vt puta fecit insultū cōtra Caium. in teruallo t̄pis secuto ipsum vulnerauit. q. tūc de insultu et de vulnere poterit pena imponi. Ita dicit bal. in. l. fructus. et. l. diuorcio. ff. solu. ma. quod bñ nota tu iudex in limitatiōe penarū. secus si diceret fecit insultū. et postea vulnerauit. q. nō intelligit ex interuallo successiue vt. l. quoties. q. si q. ita scripserit. et ibi bar. bal. ange. et ymo. ff. de here. insti.

Quid autē si statutū magis punit insultum factum ad domū alicuius. qn dicit factum ad domū. videt glo. in. l. quidem yberus. ff. de serui. rustico. p̄dū. et ibi flo. q. per quinq. pedes. Et ita videt dicere bal. in. dicto. q. similiter. sed bar. in. l. itē apud labeonē. q. si iuiciū. ff. de iniur. dicit q. idē ip̄ortat q. venerit iux domū. v. in p̄tinetijs domus. vt. ff. qd vi aut clā. l. q. inter. q. q. ad ianuā siue sit p̄na siue oducta. s. nō verificat si fiat ad stationē. vt ē tex. in. l. lege cornelia. q. ad domū. et. q. in fundū. et ibi bar. ff. de iniur. Idē dicit in. l. q. domū. ff. de adul. Sinaut punit insultū factum in domo. an sit punibile si sit factus in porticu v. in hostio. bar. in. l. meminisse. ff. de offi. proconsu. et lega. videt velle. q. factū in ostio et porticu si coheret cū domo dicit factū in domo. s. in. l. j. ff. de cloa.

dicit in domo. et nō sufficit in ostio factū. nisi fiat inter clausuram
ostij. secus si fiat in ostio in illa pte q̄ aperit̄ ab ex̄. ar. l. j. §. in flur
mine. ff. de flumi. Sed bal. et flo. in. d. l. quidā yberus dicunt. q̄ q̄
ad materiā fauorabilē appellatiōe domus cōtinet̄ ostiū et porticus
vt puta q̄cūq; fuerit inuētus de nocte ex̄ domū sine lumine. soluat
centū. si fuerit inuētus in suo portico, vel ostio dicit̄ q̄ nō incidit in
penam. qz tūc porticus cōtinet̄ appellatiōe domus. vt. l. p̄fidis. §.
penul. ff. delega. iij. ¶ Aut est odiosa dispositio vt in augēdo pe
nā ad domū. tūc porticus nō cōprehēdit̄ appellatiōe domus. Ita in
telligit̄ alia opi. bar. s̄z forte isto casu nō esset malū facere differē
tiā vt dicit̄ ibi flo. an porticus sit affixus cū domo. et tūc vt p̄s do
mus iudicabit̄. aliter nō. et maxime qz q̄n̄ statutū est penale loq̄t̄
per dictionē viz ad domū. et nō per dictionē in domo. nota bñ q̄n̄
d̄z in inq̄sitione n̄ra mouēdo se de loco ad locū. Nam dicta verba
denotāt insultū. aliter aut tu veniēs mecū vt socius alio iturus nul
la rixa inter me et te interueniēte. si me offendis diceris p̄ditioze
fecisse nō aut fecisse insultū. vel si mecū sedes in mēsa. et me offen
dis. tūc nō pōt dici q̄ insultus interuenierit. Ita no. dicit bar. in d̄co
§. delinquant. et bal. in. c. j. in p̄n. q̄ mo. feu. amit. vt ibi plene no.
¶ Quid aut si domus ē cois, an habeat lo. de isto actu p̄ditioze
cū statutū p̄dēm viz de insultu facto ad domū. Videt̄ q̄ nō. quia
cōe est fide meū. vt. l. illud. ff. de ritu nuptiarū. et fictio nō h̄t locū
in statutis. igit̄ bal. in. d. l. illud. et i. d. l. j. C. q̄ testa. fa. pos. distin
guit. qz aut illa domus erat cois cū vulnerate. et tūc statutū nō h̄t
locū. vt in. l. sed multi. in. v. q̄q; lite. ff. de excus. tuto. Aut cū alio. et
tūc statutū habet locū no. in. l. j. et in. l. s̄z in electiōe. §. si. ff. dele. j.
¶ *In platea cōi.* ¶ Lo. et ita debet intelligi q̄d ibi no. bal.
cus delicti cōmissi cōfinatus maxime duobus cōfinibus in inq̄sitione
est apponendus vt notat̄ in. d. l. libellozū in p̄n. ff. de ac. et. d. l. ij. §.
publico. p̄ bar. ff. de adul. q̄d ē verū in oī crimie q̄d cōmittit̄ in cō
mittēdo. p̄terq̄ in crimie falsi. qz i eo nō est necē apponere locū de
licti. vt no. glo. insi. de pu. iu. in p̄n. et dicā. in glo. sup verbo fal
sario in. v. et tene mēti q̄ tu iudex et c. secus aut in delictis q̄ cōmit
tunt̄ obmittēdo. qz in illis nō est necesse q̄ apponat̄ locus delicti cō
missi. vt dicā. in verbo. et p̄dicta p̄cedunt in delictis.
¶ Quero an locus loci debeat apponi. Dic q̄ si vniformit̄ delictū
est punibile. qz ex forma statuti forte post mediū platea est minor
pena. et tūc locus loci est inferendus ad hoc vt necessario concludat̄
in maiori pena. vt. l. de pupillo. §. q̄ nūciat. ff. de no. ope. nūci. Ita
dicit bar. in dicta. l. libellozū. v. quero ex̄ glo. et falsi. in. l. pe. C. de

actu. in. v. nūc videamus r. c. et bar. in dicta. l. libelloz.

Quid si sint plura loca eiusdē noīs vt dueville. an req̄rat q̄ de mōstret̄ expresso noīs? Bar. in. d. l. libellozū in p̄n. in. v. quero icōo r. c. dicit. q̄ si vnus locus est sub iurisdic̄tōe dicti iudicis q̄ tali noīe nūcupant̄. licet alia plura loca sint eiusdē noīs q̄ t̄n nec sunt sub illa iurisdic̄tōe. et sufficit q̄ locus demōstret̄. q̄ p̄sumit̄ de eo dixisse q̄ est sub sua iurisdic̄tōe. secus si sint sub sua iurisdic̄tōe plura loca eiusdē noīs. q̄ tūc tanq̄ incerta inquisitio nō p̄cedit nisi alio mō specificet̄ locus. vt. l. ita fidei q̄. ff. de iure fis. et ita etiā videt̄ sentire. et p̄t̄ intelligi bar. in. l. q̄tiēs in stipulatiōibus. ff. de. v. obli. s̄z bar. in. l. q̄ condicio. q̄. fi. ff. de cōdi. et demō. tenet. q̄ quīs locus appositus et noīatus in inq̄sitione sit sub iurisdic̄. iudicis. t̄n si sint plura loca s̄lis noīs et̄ alterius iur̄dict̄. q̄ ciuitas nō subintelligit̄ in inq̄sitione. imo debet apponi vt. d. l. libelloz. tūc debz alijs signis specificari tanq̄ accusatio. et inq̄sitione sit obscura. p̄pter locū obscurū vt valeat. Et ita tenet dñs io. de ymo. S̄z ego credo p̄mū d̄m verius. et maxime inq̄sitionis. q̄ si iudex inq̄rit de delicto cōmissō in villa sancti martini. et vna villa subdita iudici inq̄ret̄i nūcupet̄ d̄co noīe de ea q̄ sub sua iur̄dict̄. et nō de alia ipse intellexit. alias at̄ de delicto sibi cōmissō nō ita facilt̄ posset fieri punitio. n̄ forte rōne originis. vt. d. l. j. C. vbi de cri. agi. op. et maxime p̄ modū inq̄sitionis vt no. bar. in. l. j. C. de sum. tri. et fi. ca. et. s̄. dixi in glo. sup. v. hec ē q̄dā inq̄sitione. igit̄ de sua intelligit̄ vt inq̄sitione et accusatio

Quid aut̄ si p̄cedat ne delicta remaneāt impunita r. c. na imponat̄ maior in p̄n. platee q̄rit̄ q̄ dicat̄ platee p̄ncipiū? Notat bar. in. l. ij. ff. de furtis. et dicit q̄ p̄ncipiū est a pte supiorū vsq̄ ad. xij. p̄tē. et inferior ps platee vbi est cursus aq̄. vide et̄ bar. in. l. j. in p̄n. ff. si q̄s in. di. nō ob. et in. l. nemo. C. de tēp. appella. et bal. in rubrica. ff. de re. diui. in. v. s̄z quomō cognoscam q̄ aluēsem im

Quero q̄ dicat̄ platea. q̄ vt pluri. mutatus cum. v. sequenti. mū statuta augent penā in delictis commissis in platea. Pone q̄ vnū edificiu qd̄ erat penes plateā destruit̄ auctoritate publica. an via q̄ erat iux̄ d̄m edificiu remaneat via. an censeat̄ platea. ita q̄ delictū ibi cōmissum dicat̄ cōmissum in platea? Bar. in. l. j. ff. de loco et iti. publi. dicit q̄ ā modo illa via censebit̄. s̄z vt plurimū cōfinat̄ platea p̄ statuta. que statuta sunt obseruāda.

Quid si statutū dicit si q̄s offēdent aliq̄ i tali via v̄l ad talē locū puniat̄ pena dupli. an includat̄ offēsa facta in fossatis q̄ sūt inter viā et sepes agrozū? Dic q̄ nō. q̄ illa nō est via. q̄ nemo p̄ dicta fossata vadit. vt. l. ij. q̄ ait p̄tor. ff. ne qd̄ in lo. pu. Ita di. bal.

in .l. riparū .ff. de re .diui.

Quid si q̄s offēdit in ip̄is fossatis p̄allegatis que sunt extra se pes in via an dicat̄ offensus in re sua .qz cōprehēdat̄ a statuto q̄d duplicat penā offēdentis in alienas Bal .in .d .l. riparū dicit q̄ nō .qz sunt plene sua .qz talis fossa p̄ se nō cēset . nec p̄ se sola possēt v̄ē

Quid si q̄s vno loco pcutit̄ et alio incōti . di . dicit̄ ibi p̄ eum . nētū mortē . q̄s debet apponi . Dic q̄ locus p̄cussōis et nō mortis . qz vidēt̄ mortuus vbi est p̄cussus . l . ait lex . ff . ad .l . acq̄l . ita dicit bar . in .d .l . libelloz . in .v . s̄z q̄ro aliq̄s p̄cussit . et fal . in .l . pe . C . de accu . in .v . adhuc q̄rit̄ .

Quid si aliq̄s existēs in platea sagittat aliquē extra plateā q̄s locus cōfinabit̄ . Bar . in .d .l . libelloz . in .v . vltēnus q̄ro . dicit q̄ verba statuti sunt attēdēda . nā si dixerit si q̄s sagittauerit cōtra aliq̄m . et tūc platea est cōfināda . aut dixerit si q̄s p̄cusserit . et qz p̄cutere est tāgere cutē . confinabit̄ locus vbi erat ille q̄ fuit p̄cussus . et vide cy . in sil . C . vbi de pos . agi opoz . l . j . Et sic videmus q̄ aliq̄n inspiciamus iniciū . aliq̄n p̄ncipiū loci icēpti delicti . aliq̄n delictū vltimū locū . cautela t̄n est s̄m bar . q̄ semp vterqz locus apponat̄ .

Querit fal . in .l . penul . C . de accu . in .v . q̄ro nūc q̄d in balistate fore dicit nēcariū vt reus possit facere plene suas defēsiōes et delibere vtrū velit cedere v̄l cōtendere . vt . l . j . ff . de edē . Sinaūt statutū dicat̄ . si q̄s aut sagittando aliquē p̄cusserit . et tūc dicit ibi fal . qz vterqz locus debet apponi per supradicta . et idē si statutū dicat si quis sagittauerit et aliquē p̄cusserit . qz copula ⁊ p̄ncipaliter copulat . et si vtrūqz locū debemus apponere in accusatōe . de necessitate p̄dca p̄cedūt . q̄n et cōfines et iniciū sunt p̄hibita p̄ supdca vt reus teneat̄ duplici loco . Si vero iniciū erat licitum et habeat causam licitā . tūc inspicias iniciū et non finē . vt . l . q̄d ait lex . ff . de adul . et ibi bal . facit . l . q̄ cū maior . § . j . ff . de bo . q̄ libe . q̄d facit ad

Pone aliquis cepit aliquē in platea . et eū portauit multa . extra plateā . et ibi vulnerauit . an teneat̄ tanqz si ip̄m p̄cusserit ex plateā vt . d .l . ait . quod facit . q̄ sic . s̄z t̄n per predicta apparet cōtrariū qz iniciū fuit illicitū . et ideo inspiciē locus finalis . et eodem mō si aliq̄s insultat aliquē in platea . et ipsum fugat extra plateam . deinde ipsum percutiat extra plateā . nō vidēt̄ ipsum vulnerasse in platea . et pro hoc cy . in .l . qui de crimine . C . de accusati . q . iiii . dicit q̄ si quis insultat aliquem cum gladio euaginato in territorio vnius iudicis . et eum insequens interfecit in territorio alterius iudicis . illius debet esse executio et iusticia vbi est factum homicidiū . vt . l . ita vulneratus in pn . ff . ad .l . acq̄l . et . l . q̄m m̄lta

C. ad. l. iul. de vi. S. vide bar. in. l. libelloꝝ. ff. de accu. in. l. aut lex. ff. ad. l. acq̄l. **T**erō facit pone statuto cauet̄ q̄ cuilibet licitū sit in uentū dare dānū in possessione sua ip̄m pcutere sine pena. pone q̄ aggredior in possessione mea dānū dante. et ip̄m fugietē ex possessionē inseq̄. et ip̄m pcutio q̄ iniciū fuit licitū. Ita no. dicit bar. **Q**uid si q̄s misit gentē ad terrā alienā in dca. l. q̄d aut lex. quis locus ofinabit̄. dicit bar. in dicta. l. libelloꝝ in v̄. Juxta hoc q̄ ro dicit statutu q̄ in delictis q̄ habēt causam successiuā tēpus et locus pfecti delicti debent inspici et cōfinari. vt. l. semp. §. amnis. ff. quod vi aut clā. Si uero respiciat totā vnā ciuitatē vt q̄ ipsam occupauit vt ciuitatē assisij tūc in inq̄sitōe cōtra occupantē nō est necesse apponere ofinia. vt. l. de pupillo. §. nūciat. ff. de no. ope. nūci. Ita dicit bar. in dca. l. libelloꝝ v̄. q̄ro uolo aliquē accusare. et hoc e tiā no. bar. in. l. penul. C. de insti. et substi. sub cōdi. fac. dic. ibi p eū nā hoc nō est mirū. nā scire debes q̄ q̄n maleficiū vel cōtractus fit in loco notorio non est necesse q̄ cōfine. Ut puta q̄n fit in palatio potestatis vel in eccia sancti petronij tūc non est necē q̄ ex cōfinibus magis clarificet. q̄ ex se satis clarū sit vt. l. i. in fi. ff. de do. pre lega. Ita dicit bar. in dicta. l. demonstratio. ff. de cōdi. et demon. et bar. in. l. si quis infundi uocabulo. ff. de lega. i. Et sic nota q̄ in delictis locis si cōfinia nō apponāt. nō uiciāt p̄cessus vel cōtractus p̄nt apponi. et apposita non uiciāt vt. l. que dubitationis. ff. de regu. iur. Quinimo fortius dico q̄ cōfines apponāt in loco notorio et errentur non uariatur p̄cessus inquisitionis. ar. l. unū. ff. si cer. pe. et l. vnica. §. i. C. de re. vx. acti. Et p̄dicta p̄cedunt in delictis q̄ committuntur in faciendo. sināt in negligendo vt q̄ in fideiactu conuenitur potestas de negligentia quis locus sit confinādus. i. Respo deo. aut debet aliquid facere in certo loco vt custodia vel ad certum locū denūciare maleficia. et tunc ille locus est confinādus. q̄ ibi commissa fuit negligentia vt. l. desertorem. §. qui stationi. ff. de re mil. Si uero locus nō erat determinatus. tunc nō est certus locus apponendus. Ita dicit bar. in. l. libellorū. v̄. si quis in maleficijs. Et idē tenet sal. in. l. penul. C. de accu. in v̄. quero. quid in casibus qui bus omisso vel negligentia et c̄. Sed in maleficijs negatiuis an locus sit ofinādus. uide latius p bal. et sal. in. l. actor. in. fine. C. de p̄ba. dic. vt ibi. sufficit remissio. et bal. in dca. l. libelloꝝ in fi. p̄n. **A**n in. l. acquileia sit locus et t̄ps inferēdū. dic q̄ non vt no. bar. per illū tex. ff. ad. l. acq̄l. l. indēneratus. nec etiā damnatus. l. acq̄l. vel q̄ me. causa. vel etiā interdco vnde vi est in famis.

vt no. glo. et bar. in. l. j. in pn. ff. de infami. Et est aduertēdū ad
inquisitionē nostrā. q̄ in ea aponunt aliq̄ ex quibus (vt plurimū)
p̄ statuta cōmuniter per italiā pene duplicant. Et q̄ ista mate-
ria duplicationis pene melius cadit hic q̄ alibi. ideo aduertat. q̄
si ex statuto pena duplicat̄ de nocte. et etiā duplicat̄ p̄pter locū vi-
delicet in platea cōmissum. et etiā duplicat̄ q̄ cōmissum in festo
natiuitatis vel oīm sanctorū. vel in festo sancti donati episcopi are-
tini. tribus casibus in casu nostro duplicet̄. et toties quoties. Istam
q̄nē ponit bar. in. l. aut facta. §. locus. ff. de penis. et. l. fidei cōmissa
§. si quis decē. ff. de lega. iij. vbi in effectu cludit. q̄ respiciat̄ sta-
tutū. Nā aut p̄ istas qualitates pene augent̄. nō tñ p̄ noīa multi-
plicatiua. vtputa de nocte puniat̄ in decē plus. et p̄ platea in sex
plus. et in festo natiuitatis in decē plus q̄ si in alio t̄pe deliq̄set.
tunc oēs dicte penē possunt habere locū. vt dicta. l. aut facta. Aut
per noīa multiplicatiua loquunt̄. vtputa per noctē pena multipli-
cet̄. et tūc etiā si erūt nulle qualitates. nō pōt multiplicari vltraq̄
duplū. vt insi. de acti. §. oēs. bal. aut in. l. cōtra negantē. C. ad. l.
acquil. dicit p̄mo. q̄ duplicandū est simplū. q̄ duplū a simplō for-
mat̄. duplicatū autē ex qualitate t̄pis nō debet duplicari ex qua-
litate loci. Unde dicit. q̄ ex duabus qualitatibus cōcurrētibus ad
duplicandū erit pena dupli. vel quadrupli. verbi grā. dicit statu-
tū q̄ de p̄uisionibus. C. libzariū. aliud statutū dicit q̄ de nocte du-
plet̄. aliud statutū dicit q̄ in platea. modo quidā p̄cussit aliquem
de nocte. et in platea. certe cōdemnabit̄ in tricentis libris nō qua-
dringētis. Sed si pena qualitatis esset simplex. duplabit̄ etiā pe-
na qualitatis. verbi grā. dicit statutū q̄ popularis percutiēs puni-
atur in centūquingenta. mō quidā magnus deliq̄t de nocte. cer-
te duplicat̄ in centūquingenta. Nam licet in eo attendat̄ qua-
litas p̄sone sc̄z quia magnus. tñ centū quingenta est simplū q̄
ad eū. et hoc sc̄dm bal. p̄bat̄ ex theorica dicte legis contra negā-
tem vt. l. si cū exceptione. §. quadruplat̄. ff. qd̄ me. cā. Tñ s̄m istā
doctrinā q̄ mihi placet in casu n̄ro ponamus q̄ p̄ vulnere esset pe-
na centū. tūc q̄ de nocte ista multiplicabunt̄ centū. nec etiā si esset
statutū p̄ v̄ba multiplicatiua. et erūt ducenta per plateā. et eē cū
illud simplū. nō aut̄ duplicatū per noctē eē duplicabit̄. et sic erunt
tricenta. et sic etiā ex festo natiuitatis etiā ex statuto duplat̄ illud
simplū. et p̄noz pena originaria q̄ erat p̄ vulnere cētū. et sic in to-
to in casu nostro erūt quadringēta. Et sic ex predictis apparet. q̄
sit duplatio p̄pter locū. quod est verū. q̄n̄ in oīni loco illud de sin

natura esset delictū tunc propter locū pūilegiū augmētāt qđ p̄.
 Si at̄ delictū nō posset in oī loco pariter cōmitti, s̄ t̄m̄ in vno loco
 tūc nunq̄ p̄pter locū fit duplatio. vt puta in delictis cōmissis in pa
 latio, vel et̄ in eccl̄a pena duplēt. Pone qđ q̄s cōmisit sacrilegiū q̄
 nō p̄t̄ duplari. Ita dicit bar. in. l. aut facta. §. loco. ff. de penis. Et
 p̄dca de mltiplicatiōe penarū habēt locū qñ est tale qđ qđ p̄t̄ du
 plari. vt q̄ntitas v̄l q̄ cōsistūt in pōdere numero v̄l mēsurā. secus si
 cōstat in speciebus. puta qđ amputeē sibi manus ex certo delicto
 si cōmisit de nocte et̄ si pena duplari debeat. non t̄n̄ ei āputabunt̄
 due manus. s̄ vnica āputabit̄. Ita dicit bar. p̄ illū tex. i. l. lucius.
 §. impuberē. ff. de le. ij. et. l. i. cuius. §. duorū. in fi. e. ti. et in. d. l. san
 ctio legū in fi. Idē in tpe qñ tps est specificē designatū. s. cū defig
 tiōe p̄ncipij et finis ipsius tps. Ita di. bal. fal. et ymo. in. l. ex fa
 cto. §. i. ff. de vul. et pupil. substi. qz p̄p̄ noctē tale tps nō duplabit̄.
 qz ē defigū vt species. Qñ at̄ pena duplat̄ p̄t̄ locum. aut in loco
Sz qđ si statutū dicat, si q̄s p̄cusserit vnū maleficiū cōmittit̄.
 aliq̄ in platea cū sanguine. amputeē sibi manus. mō aliq̄s p̄cussit
 aliū pluribus p̄cussōibus cū sanguine, vt fuit in casu n̄ro. an debe
 at āputari pluries manus. Distingue aut̄ statutū dicit āputeē sibi
 manus simpliciē et̄ indefinite. nec dicit dextra v̄l sinistra. tūc pote
 rūt āputari ābe manus. sic ei genus gñalissimū qđ est in q̄ntitate
 mltiplicabit̄. ita s̄ genus subalternū recipit mltiplicatiōz donec
 durat. l. in rōne. §. diligēter. ff. ad falc. **S**z si dicat manus dext̄
 tūc si illa plura delicta p̄cesserūt anteq̄ de aliq̄ fieret cōdēnatio.
 tūc sufficit amputari illa manus dextra p̄ oībus p̄cussōibus. vt. l.
 vulgaris. ff. de fur. **S**i v̄o esset p̄us facta cōdēnatio et̄ executio
 p̄ vno delicto in manu dextra. postea cōmitteret illud delictum.
 posset iudex (ne delicta remaneāt ipunita) reiterare penā in aliā
 manū sinistra. vt. l. i. j. C. vt. j. cer. ter. Ita dicit no. bar. in. d. l. vulga
 ris in fi. **E**t p̄dca inducunt̄ ad q̄stionē, statuto cauet̄ qđ portās
 bladū extra territoriū. p̄dat bladū et̄ animal. **Q**uidā por
 tauit de nocte bladū cū vno aiali in q̄ pena duplat̄. an iste teneat̄
 ad duo animalia. Dicas qđ nō. qz cū sit species. s. afinus nō pōt du
 plari vt. d. l. lucius. §. impuberē. Ita dicit bar. in. l. vicinus. §. duorū
 ff. de le. ij. et eodē modo qñ pena nō est reiterabil̄ nunq̄ duplat̄.
 vt pena mortis. Ita dicit bar. et glo. no. in. d. l. vulgaris circa me
 diū. qđ ē verū. qñ oēs pene essent pene mortis. Si aut̄ vna est pe
 na mortis, alia amputatio manus. tūc debet distingui. Aut̄ p̄mo
 pena mortis habuit locum. et̄ executionem. et̄ pena manus cessat
 Aut̄ p̄mo locum habuit pena manus. et̄ tūc pena mortis locum

habere pōt. Ita dicit bar. in. l. ij. §. fi. ff. de custo. reo. S3 raph. in. l. j. ff. nil. inno. ap. pen. videēt in fili aliter dicere. et dicit. dubito an intētio dōe. l. j. nil. inno. app. pen. allegā p bar. fuerit q dānatus fu erit ex diuersis crimibus ad penas incōpatibiles. qmō eī iudex pē cōdēnare aliquē ad furcas et ad decapitationē. qz hec snia cōtin3 īpossibilitatē. nec enī in vna snia. nec in diuersis pē q̄s ad duplicē mortē cōdēnari. semel enī mortuus. āplius mori nō pōt. sic nec testamētū ruptū semel. āplius rūpi nō pōt. vt. l. nā et postea. §. j. ff. de inius. rup. tes. testamētū 7 snie essent elusione cōtra. l. si p̄tōz. ff. de iudi. in pn. Tñ ppter hoc intellexit q in. d. l. j. erat dānatus ex duabus causis cōcurrētibus simul intelligo iūdis ad vnā mortem ipē appellat a snia. q̄tinus snia cōtinēt ipm cōmississe delictū tale. ab alio aut nō appellat. vñ sic in. l. iij. ff. de appel. q̄ appellat cōtra vnū. appellat cōtra oēs. Ita in. d. l. j. videbit. qz rōe vnus delictū ap pellat. an rōe alterius videat appellare. i. d. l. j. d3 q si de graui ap pellauerit. videēt et appellasse de alio. alias secus. et appellatio e rit ex toto nulla. alioqn cū grauius esset dānatus nō debet fieri ex ecutio. qz dicta est nulla ppter indiuiduitatē. et hec dicit fuisse de mēte glo. p iura allegā p glo. vñ concludit sibi placere. qz vbi ābo delicta sunt decisa. eadē snia d3 suspēdi executio mamons. qz nō p̄t dici q fuerit p̄uētū. S3 vbi nō sunt decisa eadē snia. qz alius ve lit accusare ex alio delicto. p̄mū delictū debet pcedere. scdm no. in .l. si q̄s ex multis. ff. de noxa. et in. l. si vō. ff. de pecul. Sed tu dic q bar. loquit qn pena ē vnica mortis. alia mutilatio mēbri. s3 dictū raph. loquit qn diuerse sunt snie siue pene mortis īferunt. et sic di uersis casibus loquunt. et sic vnus q̄sqz eoz ī casu suo p̄t verū d. cē.

¶ Quero si aliq̄ dōaz q̄ltatū omittit. et q̄ro p̄mo simpliciter inq̄ ret devulneribus. et p̄dēte iudicio sequit mors. quid faciet iudex iRe. aut iudex in sua inq̄sitione appositū dictā clausulā et in bonā formā v3 sup q̄bus oibus et singulis. et tūc eodē p̄cessu deduc ta morte postea et nō p modū additōis. vt glo. ij. q̄ dñs iudex ad dit. et pbata in eodē p̄cessu poterit de iure punire vt dicā. in glo. sup v̄bo emergētibus. et onexis. Aut. d. clausula nō ē apposita v̄l si ipsum appositū. nō ponit eā late vt debet. et tūc aut loq̄mur de iure cōi. aut sm̄ statuta de iure cōi p̄t in eodē p̄cessu de morte cognosci et puniri. qz de iure cōi valuit accusatio et inq̄sitiō si sipl citer de vulneribus fuit dōm. lic3 fuerit omissū de morte. qz. l. corne lia de sicca. n̄ req̄rit qz p casus mortāc. s3 sufficit qz q̄s pcusserit aīo occidēdi. vt. l. is q̄ eū telo. ff. de sicca. vñ si. d. q̄ltas mortis postea in p̄cessu de siplivulnē addat nil d3 addi s3 exp̄mi qd tacite īerat

vt. l. iij. ff. de le. i. Sed secundū formā statutoꝝ q̄ requirit q̄ vere ali.
 q̄s occiderit ē necē q̄ aliq̄ fiat additio ad hoc vt de dicta morte se
 cuta possit fieri cōdēnatio. Ita dicit bar. no. i. dca. l. senatus. ff. de.
 accu. v. Ad vte qz ego intelligo 7 c. facit qd no. bar. in. l. ptoz. q. i. ff.
 de iniur. et in. l. nuqz plura. ff. de pua. delic. in v. circa hoc qd si etē
 Sis tñ tu iudex bñ cautus qñ ex forma statutoꝝ vt ē puij est ma
 ior pena de aliq̄bus vulneribz q̄ de morte q̄ tūc qñ pcedit p inq̄si
 tionē de simplicibus vulneribus nō facias dcām additionē inq̄sitiō
 tue de morte. et idē qñ pcedit p accusationē q̄ nō patiaris accusa
 toꝝ addere q̄tātē de morte. et isto casu a principio debet pati q̄
 accuset simplr de vulneribus. Ita elegāter dicit bar. in dca. l. nuqz
 plura. in v. circa hoc q̄ro quid si. Sed dubiū insurgit qñ dca quali
 tas mortis possit addi dco pmo pcessus. **I**sta q̄onē format bar. in
 dca. l. senatus in v. extra glo. q̄ro de q̄ late dicā i glo. sup vbo iudex
 addidit vel traxit. Concludit tñ bar. in dca. l. senatus. ff. de accusa.
 in accusatōe formata simplr. q̄ vulnerasti Ticiū. s3 in ea nō est di
 ctū de morte. vel qz vulnus erat tale q̄ remanet cicatrix an ppter
 mortē vel cicatricē omīssa possit inchoari nouū iudiciū. Nā dicit
 q̄ si secūda accusatio pducit ante nomē receptū in ter reos i pma
 et tunc sup secūda audiet omīssa accusatōe pma. vt. l. ij. q. si. ff. de
 adul. Idē si fiat hoc post nomen receptū inter reos qz sup secūda
 tāq̄ grauior pcedit. vt. l. p. minorē. ff. de iudi. Et dicā infra in in
 quisitōe qz iudex inq̄rēs succedat in locū accusatoꝝ. ut. l. ij. q. si pu
 blico. et ibi bar. ff. de adul. 7 adde qd notat bar. in. l. denūciasse. q.
 qd tñ ff. de adul. in fine s3 latius no. sal. in. l. q̄ de cmine. C. de accu
 in v. iuxta p̄dicta q̄ro si vna 7 c. Adde qd dicā infra glo. sup vbo q̄
 iudex addidit vel detraxit. circa pñ. in v. qd si in pma inq̄sitiōe q̄l
 tas nō fuit apposita 7 c. S3 ego recordeo alias practicasse cū casus
 cōtigiss3 de facto ad tollēdā oēm dubitationē q̄ ego absolui in in
 q̄sitiōe ab obuatōe pmi de simplicibus vulneribz tñ modo. refer
 uato mihi iudici et curie ne maleficia remaneāt impunita iure i
 terū inq̄rēdi de dictis vulneribus. et de morte ad v̄dictā publicā 7
 ad penā corporālē imponēdā. et mādabā circunduci pcessum. et
 feci cū cause cognitione. Un cū mihi nouit̄ venit in noticiā. q̄ talis
 ex talibus vulneribus mortuus est et c. facit c. pastorale. extra de
 excep. et postea formaui pcessum de morte facit no. glo. et bar. ul
 postq̄ liti. C. de pac. et. l. ticia. et ibi bar. ff. de accu. quod nota.

In scalis sc̄i petronij. Quāuis delictū sit cōmissum in loco
 religioso. tñ laicus iudex et nō clericus habet cognitionē et puni
 tionē etiā si esset commissum in clericū. vt. l. si quis in hoc genus. C.

De Jure Juris

de epi. et de. facit. c. immunitatē. ex. de immu. ec. et ita dicit bar.
in. l. si cui. §. fi. ff. de accu. et isto casu iste catus poterit teneri de ho-
micidio et sacrilegio. qz in loco sacro interfecit hoīnē. vt. d. l. si quis
in hoc genus. ita dicit bar. et refert sali. in. l. q. de crimie. C. de ac-
cu. v. oppono tertio ad eandē ptē. Et dicit bar. in. l. senatus. circa
pn. ff. de accu. Et tu aduertas. qz si delictū esset cōmissum in ecclā
vel in cimiterio suo. tūc iudex laicus nō pōt malefactorē suū cape
et extrahere de loco religioso. s; ep̄s debet eū cape et tradere iu-
dici seculari. vt est tex. in autē. si q̄s ei. C. de adul. Secus autē si de-
linq̄t extra ecclē. et in ecclā postea fugiat. qz p̄ iudicē lai-
cū capi et extrahi. vt in autē. de mā. pn. §. sed nec homicide. Et ē
ratio. qz qn̄ delinq̄t in ecclā. nō delinq̄t in territorio iudicis secula-
ris. ideo ip̄m in ecclā cape nō pōt. Ita dicit cy. in. d. autē. si q̄s ei.
qd̄ nota ad limitationē eoz q̄ dixi. s. in glosa sup. v. fama publi-
ca. in materia capture. Et nota qz p̄uilegiū excessum ecclē. dicit etiā
excessum p̄ xxx. passus in circuitu eius. xvij. q. iij. q̄squis inuētus. et
sic factū in cōfinibus ecclē. dicit factū in ecclā. et captus in scals vel
ostio ecclē. dicit captus in ecclā. vt. l. p̄nti. §. sane. et ibi bar. C. de his
qui ad ecclē. cfu. et dixi. s. in glo. sup. v. fama publica. in v. quar-
to quero an vbilibet. rē.

Quid autē si sit p̄sona exēpta v̄l p̄uilegiata utputa qz corā p̄ta-
te nō teneat r̄ndere et delinq̄t. an possit puniri p̄ p̄tate. No. bar.
in. l. b̄nificiū. ff. de cōsti. vbi in effectu dicit s̄m pe. Aut q̄rit de casu
in q̄ specialr̄ est exēptus. aut nō. Primo casu. p̄pter delictū aut cō-
tractū nō pōt puniri. vel ueniri corā p̄tate. vt. l. ij. post pn. C. vbi
de cu. vel de cohorta. **S**ecūdo casu aut q̄s uenit rōe publicare
functionū. et tūc exēptio sibi nō p̄dest. vt. d. l. ij. in fi. Si nō ueni-
at̄ ala rōe. et tūc aut est data exemptio loco. et p̄sone. aut p̄sone
tm̄. Primo casu aut exēptus fuit p̄uilegiatus. et delinq̄t in territo-
rio p̄tatis et exēptio nihil op̄at. vt in autē. qua in puincia. C. vbi d̄
cri. agi opor. **S**i vero delinq̄t in loco exēpto extra iurisdictionē
p̄tatis. et tūc corā p̄tate p̄ inq̄sitionē formandā p̄ p̄tate nō potest
ueniri. vt in. c. volētes. de puile. in vj. et ibi no. Si vero exēptio si-
ue p̄uilegiū est datū p̄sone tm̄. et tūc aut datū rōe dignitatis. aut
p̄minentie. et tūc recurre ad. l. ij. C. vbi sena. vel cla. Et distingue
Aut est data rōe publice vtilitatis vt in militibus. et tunc aut lo-
quimur in ciuili. aut in criminali. Primo casu p̄uilegiatus nō po-
test corā potestate conueniri. vt. l. magisterij. C. de iurisdic. omniū
iudi. **S**ecūdo casu aut delictū est cōmune et enorme. et tunc co-
ram potestate potest conueniri. ut in autē. qua in p̄uincia. C. vbi de

65
tri. agi. opoz. Aut delictū est singulare vt vendere arma. et tūc dic
vt no. in. l. pen. ff. de iurif. o. iudi.

Uerba iniuriosa et cōtumeliosa.) **U**n si statuto cauetur q̄ de
quolibet verbo iniurioso puniat. hic esset p̄mo vidēdū, an hoc sit
verbū iniuriosum. et q̄t sunt verba. **R**e q̄ in casu n̄ro est verbum
iniuriosum. Nā verbū iniuriosum d̄r siue in ḡne siue in specie im
properat aliqd̄ delictū cōmissum. vt in casu n̄ro d̄r traditore et c̄.
vide bar. et alios in. l. iij. in. pn. ff. de libe. et postu. et bar. in. l. tur
pia. ff. dele. j. et in. l. his v̄bis. §. j. ff. de here. insti. Secūdo dico oīa
ista verba traditore tu nō poy scāpare, sunt vnicū verbū tm̄. et p̄
vno v̄bo iniurioso tm̄ reputari debēt. Ita dicit bar. dando doctri
nā apud labeonē. §. j. q̄d̄ adicit. ff. de iniur. Et idē no. bar. in. l. si
qn̄. C. de bo. vacā. libro. x. et idē ang. in. l. si nō iudicij. C. de iniur.
et cy. dicit ibi q̄ libellus in verbis iniurijs nō p̄cedit. nisi addat
q̄ protulit talia verba aīo iniuriādi. nā p̄t esse q̄ sunt plata a p̄
pinquis, v̄l a magistris, v̄l a maioribus q̄bus corrigēdi cā licz ta
lia verba p̄ferre. vt. l. j. C. de emē. p̄pinq̄. et euen. seruo. no. ibi an
ge. dicētē q̄ valet p̄cessus. licet talia verba nō inferant in libello
v̄z aīo iniuriandi et c̄. si non apponiat et c̄. ar. l. si. C. de anna. excep.
Ego credo q̄ si libellus accusatorius formeť solū de dictis verbis,
v̄z q̄d̄ dixit traditore. nulla dubitatio est. et idē in inq̄re
te solū de dictis verbis q̄ cū accusator petat eū puniri. et iudex di
cit q̄ intēdit cōtra eū. p̄cedere. et repertū eū culpabilē punire. ap
paret de intētiōe eozū q̄ intēdāt q̄ dicta verba sunt plata aīo in
iuriādi. facit q̄d̄ no. maxime per cy. in. l. nec exēplum. C. de fal. et
in. l. si q̄s intētiōe ambigua. ff. de iudi. **Q**uando aut in p̄cessu
plura alia cōtinent. est dubiū maius v̄trū de dictis verbis vt de in
iuriosis p̄cedat. et tūc credo q̄ sic. q̄ v̄niquodq̄ verbū appositū in
inq̄sitiōe. intelligit appositū cū mīsterio ar. l. si qn̄. C. dele. et sic q̄
etiā de eis puniat.

Quid aut si statuto caueat q̄ de maleficijs cōmissis de nocte sit
pena dupla. an si dicat verbū iniuriosū de nocte sit pena duplicā
da. Dicit bar. q̄ nō. in. l. aut facta. in. pn. ff. de penis. q̄. d. statutū
est odiosum. et p̄p̄e maledictū nō est maleficiū. iō nō cōp̄bēditur
in. d. statuto et c̄. quod tamen intelligevt dicam infra in eadē glo.
in. v̄. quid si statuto dicat et c̄. Et bñ aduertas in casu n̄ro q̄ verba
iniuriosa dicant. si dicat statuto q̄ pro quolibet v̄niuerso verbo pu
niat in decē. q̄z hic dicit traditore fastidioso tu may adulterato
mia dona tu non poy scāmpare. Credo q̄ sunt tria verba tm̄. cā
sunt due orōnes sepate traditore et falsario sunt duo v̄ba iuriosa

et illud verbū fastidioso q̄lificat . igit̄ nō facit nouū v̄bū che mañ
adulterato vna dona est aliud . et id q̄d sequit̄ tu nō poy scāpare
est minatorū . vñ si de verbis minatorijs esset aliqua pena . p̄ istis

Quid aut̄ si statutū dicat si aliq̄s diffamatorijs teneret̄ .
mauerit aliquē de aliq̄ maleficio ! puniat̄ tāta pena . q̄n̄ dicat̄ dif-
famare de aliquo maleficio . q̄n̄ pronūciat̄ aliq̄d verbū q̄d infami
am alterius importat in specie vt dicēdo q̄ tale maleficiū omisit
et simlia . Ita dicit bar . et ibi doc . in . l . turpia in p̄n . ff . dele . j .

Quero quomō dicat̄ diffamari de maleficio . Dic q̄ nō sufficit
q̄ in genere dicat̄ ip̄m esse pessimū virū . s̄z optet q̄ descēdat ad
speciē viz q̄ homicidiū omisit , vel furtū tale . licet nō ponat ea q̄
habent̄ in . l . libelloz . ff . de accu . Ita dicit bar . et alij in . d . l . turpia
in p̄n . S̄z io . de ymo . in . d . l . dicit̄ q̄ cū statutū sit stricti iuris q̄ non
d̄z diffamasse nisi apud bonos et graues viros . et p̄pter hoc sit infa-
matus . Secus si dicētū nō crederet̄ . q̄ p̄pter hoc nō est diffamatus
vide ibi per eū .

Quid aut̄ si q̄s verba minatoria protulerit ! an inducūt iustum
metū vt possit ire ad p̄tozē vt sibi caueat̄ iux̄ . l . decreuimus . C . de
his qui ad eccle . et ibi vide doc . q̄bus casibus pōt̄ q̄s implorare of-
ficiū iudicis vt sibi caueat̄ vt . l . illicitus . § . ne potētiores . et ibi guil-
ler . et bar . ff . de offi . p̄si . Et tūc est aduertēdū q̄ p̄sona et cuius qua-
litas ē illa p̄sona q̄ minat̄ . vt no . glo . et doc . in . l . metū . C . q̄d me-
cā . et in . l . j . C . si q̄s ipe . maledi . et q̄d habet̄ i . l . famosi . et ibi bar .
C . ad . l . iul . ma . et glo . et in . l . metus . ff . ex q̄ . cau . maio . viz an sit
solutus minas suas mandare executioni . necne . facit q̄d no . bar . in
fili in . l . de pupillo . § . si q̄s p̄toz . ff . de no . ope . nūci .

Quid aut̄ si dixit verbū cōtumeliosum , v̄l iniuriosum protesta-
tiōe . vt puta si dixit tu mētiris p̄ gulā saluo honore tuo ! an teneat̄
de v̄bo iniuriosos . Dy . in . l . si q̄s ex̄neus in p̄n . ff . de acq̄ . here . p̄ illū
tex . dicit q̄ sic . quē ibi sequit̄ bar . dic vt ibi . q̄d tñ̄ intellige nisi fa-
ceret grā sui honous seruandī , v̄l iuris . vt puta ille p̄mo aliq̄d et
impropabat . q̄ tūc cū esset de iure licitum dicere tu mētiris . vt . l . q̄
oia . et ibi bar . ff . de p̄cur̄ . facit . l . q̄ cū maior . § . s̄z si liber . ff . de ope
liber . merito ergo fortius licitū est dicere alicui improporanti ali-
q̄d cū protestatiōe tu mētiris saluo honore tuo . 7 c̄ .

Quid si in statuto dicat̄ q̄ pro maleficijs factis in palatio po-
testatis pena duplicetur . pone q̄ in palatio aliquis blasphemauit
deum ! an pena duplicetur . Bal . in le . fina . C . vi . bono . rap . refert
bar . consuluisse q̄ non . quia hoc fuit dictum et non factum . vt dixi
supra in . d̄ . q̄d aut̄ si statuto cauet̄ 7 c̄ . et statuti verba stricte sunt

accipiēda. s3 bal. ibi dicit q forte nō bñ dixit p. l. atrocē. C. de iniur.
Nā statutū duplicat atrocitatē delicti. et in casu nro resultat ma
ior atrocitas. ppter locū. q̄ habet locū pena statuti. Cogita tu.

Quid at si nō dicit vba iniuriosa. vel contumeliosa s3 blasphema
uit. an dicat̄ ptulisse vbu iniuriosum. ita q̄ de verbo iniurioso pos
sit puniri. Bar. in. d. l. apud. q̄. s3 qd adijciē. in fi. dicit q̄ sic. q̄a d̄z
otra bonos mores ciuitatis. vt dicto. q̄. sed qd adijciē. Itē p̄ illū
tex. q̄ dicit ad infamiā. vel alicuius iniuriā spectaret. Nā in eo q̄
dicit ad infamiā. loquit̄ in eo qui dicit malū de p̄nti. vel de p̄teri
to. sed in eo q̄ dicit ad iniuriā. loquit̄ in eo qui optat malū de fu
turo ppter inuidiā quā ei habet.

Quero an inter blasphemare et maledicere est d̄ra. R̄ndet
bal. in dicto. q̄. sed qd adijciē. q̄ put ista verba referunt ad deū et
scōs ei. dico q̄ oē maledc̄m de eis ē blasphemia. vt no. ex. de cle.
male. c. chusto. et in passione vbi d̄z audistis blasphemā. q̄a filiū
dei se fecit. et de hoc etia vide ang. et ymo. in. l. his verbis. q̄. ff.
de here. insti. S3 put verba referunt ad hoīes in vsu maledicere
est dicere aliqd malū de p̄terito vel de p̄nti. Blasphemare est op
tare malū de futuro. vt ibi dicit. Iste est coīs vsus loq̄ndi qui debz
attēdi. vt. l. libelloz. q̄. sed tñ casus. ff. de le. iij.

blasphematores

Quero q̄ erit pena otra istos sacrilegos. blasphematores dei.
virginis marie. et sanctorū dei. Dic q̄ illi q̄ iurant p̄ humanitatē
christi vt p̄ caput. pedes. manus. r̄c. est pena capitalis tanq̄ nomē
dei sumpserūt inuanū. vt in aut. vt nō luxu. ho. otra na. p̄ totū. ml
tomagis d̄z esse pena capitalis blasphemati deū et sanctos dei. cū
optet malū eis vt dicit tex. ibi videlicet multo magis q̄ ipm deū
blasphemat. r̄c. et ibi. et vltimis subire suplicijs.

Quid si dicat verba iniuriosa vel cōtumeliosa. vel etiā iniuriā
verbalē intulerit ex tali iniuria dūmō nō fuerit leuissima odēna
tus extitit an sit infamis. Dic q̄ sic. vt est tex. glo. et doct. in. c. cū
te. extra. de re iudi. Unde qñ aliqs actiōe iniuriarū ouenit. ē cau
tela vt p̄ pcuratorē cōpareat. qz pcurator damnat. nec ipse nec
dñs erit infamis. vt. l. furti. q̄. q̄ alieno. ff. de infami. vel soluat. vel
absoluat. vt no. bar. in. l. infamē. ff. de publi. iudi. Et iniuria ver
balis dicit̄ atrocior. respectu pferētis. et respectu illius cui d̄z. ut si
est doctor. vel respectu loci. vel t̄pis qñ d̄z vt si fieret in c̄spectu p̄e
toris. vt insti. de iniur. q̄. atrox. et qualr de iniuria formeē libellus.
no. p̄ glo. et bar. in. l. iniuriarū. ff. de iniurijs. Et ego dixi. s̄. in glosa
sup verbo necnō ad q̄relā infra scripti Ricij. ad fi.

ut h̄ ad eius m̄l̄ f̄am

Che may adulterato vna dona. **C**hic bene cadit materia

*Cy Sup Xb
adulterato*

adulteri incestus et lenocinij. et ex fornicatiōe fere oīa delicta pfi
ciscunt. vt no. doc. et sal. in rubrica. C. de adul. hinc est q̄ p̄t enor
mitatem criminis nō licet de adulterio trāfigere. l. trāfigere. et q̄d
ibi no. C. de trāfac. licet de alijs criminibus q̄ ingerūt penā sanguis
fic. dic vt ibi facit. l. codicillis. §. mater. ff. de lega. ij. **E**t aduer
tas q̄ hic maritus interfecit adulterū. q̄d ei nō licet, nec p se, nec
per aliū, nec mādare alteri etiā filijs nisi adulter sit psona vilis.
alias impune homicidiū nō cōmittit vt. l. grachus. C. de adul. q̄a
vilē licet interficere. licet nō interficiat vxorē sū mō eā sine mora
dimittat. vt. l. si marito. ff. de adul. Et aduertat tñ q̄ de sicca. nō
tenet p̄pter iustū dolorē. et maxime si nocte fecerit ipse. alias dat
in exiliū vt. d. l. grachus. in fi. 7. l. diuus. ff. de parri. Et idē est si in
terficiat vxorē deprehēsam in adulterio. qz nō licet impune inter
ficere. cū ergo nō licet interficere vxorē. nō lucrabat maritus dotē
vl̄ ptē dotis. ex statuto q̄ vxorē p̄cedēte in m̄rimonio. vir lucretur
ptē dotis vt. l. si ab hostibus. §. ij. et ibi bar. ff. solu. m̄rimo. S3 (vt di
xi) mantus humilis inops cū metalli alias in insulā relegat. vt. l.
si adul. cū incestu. §. impatores. ff. de adul. multo minus licuit dco
marito in casu n̄re inq̄sitiōis. qz (vt patz ex. d. inq̄sitiōe) ip̄m inter
fecit. nō in actu veneris inuēti. s3 interuallo. igit nō licz. vt. l. mari
to. et. l. q̄d ait lex. ff. de adul. Et sic regula est q̄ marito nō licz im
pune occidere adulterū. nisi vilē etiā inuentū in actu veneris licet
interficiēdo a iū q̄ vilē leuius q̄ alter teneat. Et q̄s dicat vil̄ ad
ulter vl̄ nō vilis siue humil. habet in. l. marito. ff. de adul. et in. l.
humilē. C. de incest. nup. et no. sal. in. l. grachus. C. de adul. hoc tñ
est verū. nisi mantus illi quē suspectum habet de sua vxore ter in
scriptis denunciauerit. et in p̄sentia trium testū fide dignoz q̄ di
mittat viuere in pace suā vxorē. et cū ea aliq̄d cōe non habeat. et
sic post diuersas denunciatiōes factas diuersis diebus et bonis ar.
l. si cōuenient. ff. de pigno. acti. ac etiā inuenerit eū cōueniētē siue
loquentē cū vxore sua in domo p̄pria. vel vxoris, vl̄ alterius, vel in
popina, aut in suburbanis, siue villa, tunc sine piculo aliq̄ mantus
ipsum interficere p̄t p seipsum. Sin autē alibi alloquētē cū vxore
repires conuocatis tribus testibus ipsum capiat. et iudici. q̄ iudex
sine aha inuestigatiōe adulteri visis dictis tribus testibus qualiter
spratis denunciatiōibus maritus repit cōloqui cū vxore sua de eo
fimet vltimū supplicū. Si in ecclā repit loquētē. p̄t p̄testari cler
cis maritus q̄ ip̄m sub piculo clericoz rē cōseruet ep̄o donec ep̄us
ipsum capi faciat et puniēdū tradat iudici seculari cōpetere. vt
est tex. singul. in auten. si quis ei. C. de adul.

*adul. h. maritus occidit
o aut dignus adulterij*

ad adul. h. q̄

Querit cy. an indistincte in casu dce autē. Si quis ei liceat ma-
 nito interficere quēlibz adulterū etiā nobilē. Et arguit pmo q sic
 qz loquit gñaliter igit. l. j. §. gñaliter. ff. de le. pstan. Et hoc tenet
 glo. in. l. marito. ff. de adul. Sz q solū loquit de vili adulterio tenz
 glo. in. d. autē. si quis ei. et hāc ultimā tenet ia. et cy. qz legū corre-
 ctio est euitāda. Nā si de iure antiq etiā vile ipune inuētū in actu
 veneris nō licet interficere. vt no. in. d. l. grachus. §. multominus in
 terficere nobilē. ex illis denūciatiōibus et suppositiōibus intelligit
 ergo dicta autē. qz pmittat qz possit impune interficere adulterū
 vile. nō aut nobilē scdm ia. et cy. ibi. sz sal. in. d. autē. si quis ei. p
 multas bonas rōnes tenet pmā partē. dic vt ibi p eū. Ego cū ca-
 sus accideret tenerē opinionē sal. quia ipse dicit. illi qui non sunt
 viles sunt illi qui sunt magis solliciti ad coinquināda mrimonia
 aliena. iō nccaria fuit pūisio dce autē. vt a tali delicto coherceāt.
Quid in patre an liceat impune occidere adulterū. 1° q sic
 dumō plura cōcurrāt copulatiue. aliter aut si aliquid deficit eidē
 non licet impune occidere. P rimo vt puta qz filiā repiat in actu
 veneris. Nā si post actū perfectū. qd intelligit qn ad actus alios
 extraneos adulter et adultera diuerterūt. ar. no. in. l. cū filius. §. cō-
 tinuus. ff. de ver. obli. et. l. qui duos. in. fi. et. l. qui duobus. in. pzn. ff.
 de duo. re. sibi non licet. et intelligit in actu veneris non tantum si
 actualiter sit nudus cū nuda in actu carnali venereo. sed etiam si
 reperiat eū in pludijs vt solū cū sola in camera cū verbis blādis
 lasciuis et bafijs vel cū tactu mamillarū. qm omnia ista sunt pre-
 ludia adulterij. vt no. glo. et bar. in. l. j. ff. de var. et extraoz. crimi.
 et est glo. nota. et ibi bar. in. l. qd ait lex. ff. de adulte. et bar. in. l.
 capite quinto. ff. de adul. et sal. in. l. grachus. C. e. ti. quod est verū
 in laico. Sinaūt reperiret clericus osculās quādā. presumit qz non
 actu venereo. sz caritate. et bono zelo osculatū fuisse. Tjnde non p-
 sumit in clerico preludium adulterij cōmittēdi. Ita glo. in. c. absit
 xj. q. iij. quod est notādum. alibi aut dicit glosa in. l. diuus. ff. si cui
 plus qz per. l. falcid. a tali periculo liberet nos deus. ita a tali cari-
 tate et bono zelo qz vxores nostre a clericis osculent. Secundo re-
 quirūt etiā copulatiue qz repiat adulterū in actu veneris in domo
 ppria vl in domo generi. et sic maritū filie sue. nā repiēdo alibi nō
 posset occidere. et intelligo in domo ppria vl oducta. dumō in ea
 habitat. Nā si p r vl gener haberet plures domos. et in vna in q
 p r vl gener nō habitat repiat filiā suā adulterātē. p r n pē ipam
 occidere ipune. vt. l. nec in ea. et ibi glo. et bar. ff. de adul. Tertio
 requirūt qz et filiam et adulterū simul interficiat. et intelligo qz si

de patre

ppria puz preludium
adulterij

de rhuo

sal. p rimo
reperiat nō
dēnt

liā pōt interficere quāuis sit pregnās v'l nō. no. bar. in. l. impator. le.
ij. ff. de sta. homi. et etiā intelligo simul ne pariter, v'l vno impetu
vel vno ictu, v'l p'us filiā, et postea adulterum tm̄ interficiat. vt. l.
patri d'z. et quod ibi no. glo. ff. de adul. Et bñ nō q' si adulterū in-
terficiat et filiā solū vulnerauerit. eidē non licet impune nisi eam
vulnerauerit mortaliter ita q' verisile est ipam mori debere. q' si
file graua vulnera intulerit. licet postea euadat patri nō impu-
tat. inspicias solum in patre indignationē et feueritatē. nā si istis
etiā in filia vsus fuerit occidēdo adulterum. licet filia vulnerata
euadat. nō tenet pater. vt est casus in. l. nihil. in. p'n. et p. cōsequēs
q' per patrē nō stet. ff. de adul. **¶** Quarto requirit q' filiā habeat
in potestate. alias filiā emancipatā v'l existētē in potestate aui.
tunc patri nō licet occidere. vt. d. l. pater ibi quā in potestate hē
l. sic eueniet. e. ti. **¶** Quinto requirit q' sit pater. nō at mater filiā
nec frater sorozē, nec etiā auus neptē. etiā quā hē in potestate vt
sic filiā filii adulterantē nō p't occidere. vt. d. l. pater. i. si. cū. le. se.
Sed nec filio licet occidere adulterantē cū matre. vt. l. grachus. C.
de adul. et ibi sal. et cy. licet glo dubitauerit in. d. l. qd ait lex. ta.
lis enī lex est exorbitās a iure cōmuni et odiosa. q' p'mittit homici-
diū. et loq'mur tm̄ in patre. g' ad alios parētes et q' habēt i p'tate
vt puta ad auū nō extendit vt dictis iuribus. et bar. in. d. l. si p'ri.
facit. l. si v'o. q' de viro. ff. so. ma. **¶** Sexto requirit q' tpe homicidi i
habebat ipam p'ri in p'tate. licz tpe matrimonij nō fuisset in eius
sz in aui p'tate. vt. d. l. qd ait lex. v. g' sufficit p'ri. c. **¶** Septimo
requirit q' filia sit nupta. nā si filia esset vidua nō credo q' p'ri ista p'
mittant p' ceteris. qm̄ tpe ex adulterio cōmisso p' filiā viduā nō hē
ius p'cipuū vt alijs extraneis p'ferat in accusando. vt est casus. l.
nec in ea. ij. ff. de adul. g' multo minus q' occidat habebit ius p'
cipuū. q' si denegat p'cipuū in accusando qd est minus. g' fortius.
nō cōcedet occidere quod est maius. Sz alijs a marito nō cōcedit
occidere. g' nec p'ri in filia vidua. **¶** Et aduertat q' nō sit differē-
tia inter patrē naturalem et legitimum. et naturalem tantū v'l
legitimum tantum maxime hodie quando erat de ascendētibus
vt. le. nec ea. in. p'nci. et ibi glosa. ff. de adulte. que omnia nota v'e
scias articulare que sunt necessaria ad probandum pro euasione
patri familias occidentis adulterum. Et adde quod supra dixi.
q' patri licet interficere quemlibet adulterum licet sit in mag'ra-
tu. q' si expectaret q' mag'ratus deponeret officiu. iā āplius p'ri
nō p'mitteret. q' nō p'mittit nī cū iuenerit in actu venereo. Ita dicit
bar. in. dca. l. quod ait lex. q' illud. et debet interficere in continēti.

de filio

de patre

et in domo sua vel generi. si in actu venero inuentus est. et in domo
 insultat licet auferat adulter. et ipse se eum insequitur. et post plu-
 res horas in alio loco interficiat. qz dicuntur interfecit in actu vene-
 ris. et in domo patris vel generi ut e tex. et ibi bar. in d. l. qd ait. l.
 qd ait lex. Et predicta procedunt nisi filia esset vilis persona. pater
 vero inhonestus. qz non licet ei adulterum interficere. facit. l. ea q. C. de
 adul. nec etiam patri vili licet filia alias esset probate vite etiam vile
 adulterum interficere licet. qz ei non conceditur accusatio iure mariti. l.

Quid si pater iij. ff. de adul. Ita dicit bar. i. d. l. qd ait. l. illud
 mandat alii qz filia et adulterum inuentum in adulterio interficiat. an
 licet si forte pater esset senex et debilis et infirmus. Credo qz sic.
 ar. d. l. grachus. Nam ibi non tenet et mandatum. qz maritus non potest eum
 interficere. ergo secus si sibi liceret. facit. l. ita tamen. qz gessisse. ff. de ad-
 mi. tu. Et isto casu credo qz pater nec ille homicidium committens teneat
 qz si est impunibile qd ad mandatum. debet etiam esse impunibile qd ad
 mandatum. ar. l. adultera. qz et ibi. bar. ff. de adul. **A**duertas

*De iure mariti
adulterio amissa*

Quero qz video qz marito non liceat interficere. an liceat de adul-
 terio accusare ut ipsa pdat dotem. et est ut ipsa puniat lege iulia de
 adul. Dic qz sic. vt. l. i. et ibi glo. et cy. C. de adul. et no. bar. i. l. rei
 iudicate. qz mox. et ibi doc. ff. so. ma. non autem licet uxori contra ac-
 cusare virum de adulterio p eum commissio in aliqua soluta vel coniuga-
 ta. vt puniat lege iulia. de adul. vt. d. l. i. qd nota. qm p uxorem fit
 iniuria viro non contra vt ibi habet.

Nunquid facerem permittere saltim vilem adulterum occidere vt prius vel
 saltim sicut vir non tenet de sicarijs s3 leuius puniunt. et ita etiam facerem
 et sic pater maritus. Et videtur qz sic. et fortius cum videat loco pare-
 tis. vt. l. qz parati. ff. so. ma. Contra. qz lex loquitur in pre non habet locum in
 alio ascendente vel collateraliter. vt. l. patri. ff. de adul. ita ergo loquitur in
 viro non extenditur ad facerem vt. l. si non. qz de viro. ff. so. ma. qd non. qd

Quid si maritus scit uxorem adultera et non accusat de fcovidi
 an liceat eius heredi maxime propter dotem lucranda accusare. dic qz
 non. siue sciuerit maritus. et non est coquestus. qz videtur remisisse imo
 videtur teneri de lenocinio. vt. l. ij. C. de adulte. et. l. ij. qz ij. ff. e. ti. siue
 etiam ignorauerit tamen eius non potest esse ad finem vt pdat dotem contra uxo-
 rem agere. vel excipere de adulterio. vt. l. aliam. qz marito. et ibi bal-
 ang. ymola. et raph. ff. so. ma. Nam p vt dicit bal. istud tendit ad
 vindictam. ergo talis actio licet maritus ignorauerit sibi competere non
 transit ad eius heredes. vt. l. cum emancipatus. qz cum emancipati

Quero an de adulterio pos. ff. de col. bo. et ibi glo.

fit per viā inq̄sitiōis. p̄cedi de iure. Dic q̄ tā de adulterio q̄ de le-
nocinio p̄t de iure per viā inq̄sitiōis. p̄cedi. vt. l. ij. §. si publico.
Quid si agat per maritū cō et ibi glo. et bar. ff. de adulte-
tra vxorē de adulterio an possit mulier excipere de lenocinio. **R**e-
aut agit ad vindictā publicā. et ad penā corpālē imponēdā. tunc
exceptio lenocinij ipsas nō excusat. Nā talis exceptio solū mari-
tū aggrauat vt puniat. nō autē facit vt se liberet, nec excuset vt
d. §. si publico. de q̄ late per glo. bar. et ymo. in. l. is qui reū. ff. de
Qui p̄nt de adulterio accusare. Dic q̄ cū sit cri- publi. iudi-
me publicū vt. l. j. ff. de pu. iudi. q̄ quilibet admittit. vt. §. conse-
ques. in. l. de suspe. tuto. **E**t aduertat q̄ si extraneus accusat!
et maritus et p̄r cōcurrat. p̄ferēt maritus omnibus. etiā si pater
iā accusationem et subscriptionē p̄posuerit. et maritus non fuit in
negligētia. vt. l. ij. §. si. et ibi glo. et bar. ff. ad. l. iul. de adul. hic tñ
dic latius. vt notat azo. in summa de adulte. circa p̄n. vbi dicit q̄
maritus in accusatiōe adulterij oibus p̄ferēt etiā patri muliens
nisi pater doceat generū infamē. aut aggrauat eū colludere cum
vxore magis q̄ aio accusandi. alias p̄ferēt maritus etiā si p̄r p̄-
uenerit et libellū porrexerit. viro tñ nō negligente. vt dictū est. nec
distinguit iustū v̄l iniustū fuerit. siue fuit vxor vilis et vulgaris siue
nō vt. l. si vxor. §. plane. ff. de adul. int̄m q̄ sp̄sus admittit ad ac-
cusandū de adulterio omissio in suā sponfam et p̄ferēt alijs quibus
nec matrimoniū qualecunq; nec in speciem matrimonij violare p̄-
mittit. vt. ff. de adulterijs. l. si vxor. §. dyuus et si minor. **E**t tene-
menti. q̄ in sp̄so v̄l marito nō attēdit vtrū sit paterfamilias, an
filiusfamilias. Nam etiā sine volūtate patris sui qñ est filiusfam-
ilias de adulterio accusare p̄t vt. l. inter liberas. §. filiusfamili-
as. ff. de adul. et. l. q̄uis. de q̄ tñ vide late per glo. et sal. in. l. abo-
litiōe. Sed bñ attēdit in marito si sit liber homo v̄l seruus. qz ser-
uus obviolatū cōuberniū accusare nō p̄t. vt. C. de adul. l. serui. s3
nō cōsiderat ea etas mariti. qz et minor cū suo curatore admittit
ad accusandū cū suo thoro violato. vt. ff. de adul. l. si maritus. §.
lex. Post maritū admittit p̄r mulieris iure mariti. i. vt alijs p̄fe-
rat. l. x. dies a die omissi adulterij. et ita dicit glo. in. l. iure mariti
ff. de adul. alle. l. pe. §. j. ff. de adul. s3 ille tex. dicit a die diuorij.
vñ de hoc qñ incipiāt dēi sexaginta dies. no. plene sal. in. d. l. iur-
re mariti. in. v̄. q̄ro sc̄do a q̄ tpe incipiāt. qz sexaginta dies cedūt
pariter marito et p̄ri ipsoꝝ accusanti. Si tñ infra sexaginta dies
occupat maritus accusationē. tamē residuū qd restabat de dicto
tempore cū maritus incepit accusare nō cedit patri donec ceperit

De p̄p̄o

accusare posse. vt. ff. de adul. l. si maritus sit. in pn. Sed hoc nō pcedit de iure autēticarū. qz etiā nō facto diuortio. maritus non p̄t accusare. et sibi t̄p̄a currūt et nō patri. qz demū facto diuortio. p̄t test. et sic veniat p̄r et maritus ordine successiuo. Nec currunt t̄p̄a patri nisi excluso marito. vt no. sal. in. l. iure mariti. C. de adulte. facit. l. nouo iure. C. de adulte. qd bñ nota. qz id qd. s̄. dixi maritū p̄ferri omnibus etiā p̄mo accusantibus hoc est verū. l. x. dies. s̄. his finitis in cōcurrētibus cū marito nō p̄ueniētibus. tñ etiā p̄ferē maritus tanq̄ idoneior. vt. l. j. in fi. et. l. ij. et ibi glosa. et bar. ff. de adul. et eodē mō post maritū dat̄ prelato patri. vt. d. l. j. in fi. cum. l. ij. In q̄bus aut̄ maritus omnibus alijs p̄ferat̄ no. glo. et late fa. l. et bal. in. l. iure mariti. C. de adul. in. v̄. quero quomodo circa qd videt̄ vel que r̄c. Et tene cordi. qz predicta p̄cedūt quando patri permittit̄ accusare adulterium. sed de filia dicta iura nō loquunt̄ Sed tu dic idem vt est tex. et singulariter in. l. qz si maritus. ff. qui et a quibus. et no. sal. in. l. iure mariti. C. de adul. in. v̄. quero dixi quia pater r̄c. Scias tamē qz hodie correctū est. quia siue cōstāte m̄rimonio. siue postea. siue maritus. vel pater. vel alijs cōiūcti fuerit negligētēs. vt nō. tñ nunq̄ extranei admittunt̄ ad accusandū de adulterio vxozem alicuius licet sit publicū crimen vt no. glo. et ibi bar. licet se nō infirmet in. l. miles. q̄. volēte. ff. de adul. sed claruis Richar. cy. et sal. in. l. ij. C. de adul. in. v̄. oppono cū glo. iij. cū. v̄. se. et ibi assignat rōnē quare r̄c. Et qz dixi cōiūctis dic siue sint cōiūcti de latere mulieris siue mariti. vt no. in. d. l. quis qd nō

Quero si p̄r et maritus. l. x. dies nō p̄bant accusatōnē. an con demnent̄ de calūniā. Dic qz nō nisi sint in euidentē calūniā. vt. C. de adulte. l. quis. de quo vide late per glosam. et sal. in. l. aboli tione. Scias tñ qz si infra l. x. dies negauerit se accusare de adulterio velle. tñ iure extranei admittit̄. quatuor menses vtilēs. vt. l. iure mariti. C. de adul. et. l. iij. q̄. hoc in marito. ff. e. ti. et. le. maritus. q̄. sed si negauerit. e. ti.

Quero an si maritus incipit accusare. l. x. dies et nō finiuit et p̄sequit̄ ultra et non p̄bat. an cōsiderato sine teneat̄ de p̄sumpta calūniā. Dicit sal. in. l. iure mariti. C. de adul. in. v̄. q̄ro an maritus r̄c. qz nō tanq̄ p̄ncipiū sit spectādū allegat. l. q̄ cum maior. q̄. j. ff. de bo. liber.

Quero an p̄r. ff. v̄. auūculus admittant̄ et iure maritū ad accusandū qd est vtile iure mariti accusare propter p̄sumptā calūniā et vt alijs p̄ferantur. Azō in summa de adul. in. ij. calū. dicit forte qz sic p̄. l. quis. C. de adul. et post has coniūctas p̄sonas

admittunt extranei cū sit publica. vt. le. q̄uis. Et licet olim alias
esset. hodie aut etiā constāte matrimonio pōt accusatio fieri vt in
autē. vt. li. ma. et auie. q̄z vero plurimos.

*de modo et forma
probationis de adulterio*

Quero quomō formabunt capitula in adulterio vt cōcludant.
et sic vt sciamus q̄ probatiōes sunt necessarie. et sic videamus mo
dū et formā practicādi de adulterio. Dic q̄ aut. pcedit p accusa
tionē factā ab extraneo. tūc sufficit q̄ capitulet q̄ t̄lis berta ha
bebat et reputabat vt vxor Caij. ergo idē q̄n per viā inq̄sitionis
pcedit. q̄n iudex succedit in locū ptis extranee. nō aut iudex inq̄
rit iure mariti. vt habet. et maxime per bar. in dicta. l. ij. q̄. si pu
blico. ff. de adul. Sinaut maritus iure mariti accusat. tūc nō suf
ficit ita capitulari nisi capitulet q̄ vere sit vxor. nō aut sufficit ca
pitulari q̄ habebat et reputabat vt vxor. Sed aduertat q̄ etiā
q̄n maritus ita capitularet et pbaret. sufficit q̄ ad hoc vt vxor p
sumat. et transferat onus pbandi in reū. vt. l. his verbis. ff. de ri
nup. Un si reus faceret capitula q̄ illa nō poterat esse vxor. nō re
leuat se. s̄z debet capitulari q̄ berta nō habebat. nec reputabat
vt vxor. q̄ probato. reus absoluet. et sic habes capitula p pte inq̄re
tis et p pte accusatoris. et p pte rei. Ita elegāter dicit bar. p illū
tex. l. si vxor. q̄. s̄z et si mea. ff. de adul. Adde q̄d ip̄e nō. in. l. si vxor
q̄. si vxorē. e. ti. q̄d bñ nō. q̄z omnis nō scit bñ capitulare. et cōse
quēter minus bñ pbare in adulterio. Ex pte vero cōmittētis ad
ulteriū. nō refert an credat eā verā vxorē Ticij. et sciuerit. an eā
in animo tenuerit pro vxore Ticij. q̄z Ticio inferre iniuriā volebat
Ita dicit bar. in. l. de iure. q̄. si. ff. ad municip. quod nō.

Usis capitulis de vxore nūc q̄ramus successiue q̄lis debet esse
pbatio de adulterio. et p consequēs etiā alia capitula de actu ve
nereo. q̄z post capitula sequi debet pbatio. dic q̄ adulteriū nō p̄
pbari directe. q̄z et si videres duos nudos in lecto. nescires directe
dicere q̄d vere faciūt. Un dic q̄ pbat ex p̄sumpsiōe. vt. c. p̄terea
de testi. vt puta q̄ vidisti eos nudos in lecto. vl q̄d vidisti p scissu
rā ostij solos in camera. et erāt iuuenes et luxuriosi. et nil parēte
la diugebant. et alia similia pbādo. et deducēdo. Ita bar. in. l. ij.
q̄. si. ff. de adul. Itē dico q̄ pbat ex actibus venereis pambulis.
vt no. bar. et glo. in. l. j. ff. de va. et exordi. cri. et. l. q̄d ait lex. in. pn.
et ibi bar. ff. de adul. et. l. capite q̄nto. et ibi bar. ff. de adul.

Quero q̄ sit pena adulterij. q̄z facta liq̄datione et probatiōe ad
ulteriū. sequit̄ pene impositio. l. j. q̄. ff. ad turpil. Dic q̄ est pena
gladij. et sic mortis natural̄ in masculo. vt. l. q̄uis. le. ij. C. de adul.
et ibi vide late p salū. In femina aut est pena de q̄ in autē. s̄z bo.

die. e. ti. qz claudt̄ in monasterio. et alia patit̄ de q̄bus ibi. qd̄ est
 verū qn̄ est simplex adulteriū. Si aut̄ esset adulteriū cū incestu v̄l
 cū nefario coitu. tūc etiā in femina est pena capitis. ⁊ sic puniē fe
 mina et masculus. vt est tex. in. l. si adulteriū cū. in. p̄n. ff. de adul.
 et ibi glo. et bar. Nec hodie hoc corrigiē p̄ autē. positā in. l. q̄uis.
 .C. de adul. ita dicit bar. in. d. l. si adulteriū. qd̄ nota. An aut̄ post
 ea tales cōmittētes fornicationē possint euitare penas, si dicat̄ et
 cōfiteant̄ se otraxisse m̄rimoniū ad inuicē. no. bal. in. ti. de pa. in
 fir. ⁊ iniuria vltra mediū. dic vt ibi p̄ eū. et dicā. e. v̄. pone q̄ est
Quid si carnaliter cognoscit̄ concubina alteri. iuuenis ⁊ c̄.
 us. Dic q̄ aut talis cōcubina pdit̄ nomē matrone et honeste mul
 eris. et tūc talis coitus est impunibilis. aut nomē matrone retinet
 vt qz stat cū patrono suo liberta. et tūc tal' coitus est punibilis. vt
 est tex. et ibi glo. et bar. in. l. si vxor in. p̄n. ff. de adul. Et p̄dca p̄
 cedūt in libera muliere q̄ passa est adulteriū. Si aut̄ serua sit. h̄t
 locū actio iniuriarū. vt de seruo corrupto. l. acq̄. ff. de adul. l. penl.
 et. l. miles. e. ti. ⁊. pe. **E**t si vis scire q̄s coitus sit pmissus et quis
 nō. vide bar. et leges q̄s glo. allegat in. l. si adulteriū cū incestu. in
Quero q̄s defensiōes fa. p̄n. v̄. oppositio. de q̄ tra. ff. de adul.
 cere p̄t accusatus, v̄l accusata de adulterio. Dic q̄ plures facere
 p̄mittit̄. Primo si dicat q̄ iure mariti post. lx. dies accusari nō p̄t
 v̄l si dicat q̄ plures accusatores de adulterio habere nō p̄t. licz se
 cus sit in crimie incestus. vt. ff. de adul. l. si mantus. ⁊. pe. et. l. vim
 passā. ⁊. duos. Itē p̄t opponi exceptio p̄ptona vt. l. dicat trāfactū
 est q̄nq̄nū. qz q̄nquēnio adulterij accusatio tollit̄ vt. l. si maritus
 . ⁊. p̄scrip̄tiōe. ff. de adul. qd̄ tñ intelligevt no. glo. et late sal. in. l.
 adulter. C. de adul. et et sal. in. l. q̄rela. ff. de fal. Scdo si dicat ma
 ritū destituisse vt. ff. de adul. l. j. ⁊. j. l. absolutiōe. v̄l si dicat mulier
 absolutū esse adulteriū. qz ineternū femina nō p̄t accusari āplus
 vt. l. denūciasse. ⁊. fi. et ibi glo. et bar. ff. de adul. et sic cōdēnatoza
 fca de adul. nō noceat mulieri. s̄z absolutioza fca de adul. p̄dest vt
 dco. ⁊. fi. Et est rō qz in absoluēdo sumus p̄optiores. vt. l. arriani.
 ff. de accusa. et obli. Quarto si mulier dicat maritū fuisse auctozē
 malozū suoz. iudex enī debet añ oculos habere. et inq̄rere an ma
 ritus pudice viuēs, mulieri quoqz colēdi bonos mozes auctoz fuerit
 alias p̄iniquū est ab vxore alios mozes exigere q̄s maritus nō ha
 bet vt. ff. de adul. l. si vxor. ⁊. iudex. Quinto opponit̄ q̄ maritus ap
 p̄bauit eius mozes. vt si expulit eā de domo p̄ adulm. et postea
 eā resūpsit vt. l. si vxor. ⁊. fi. ff. de adul. Sexto opponit̄ q̄ maritus
 fuit leno. vt. l. qm̄. et. l. ita. C. de adul. qd̄ est verū si opponit̄ anteq̄

quod corrigi in dampnari

nomē suū recipiat̄ inter reos. postea aſt vir nō repellit̄. s; tamē
mulier obijciens ipsum aggrauat. s; se nō liberat. vt. l. ij. §. si pur
blico. et qd̄ ibi plene p̄ glosam et bar. ff. de adul. de q̄ tñ p̄ ymo. 7
¶ Quero qñ dicat̄ comitti stu bar in. l. is. q̄ reus. ff. de pu. indi.
pñs. Dic q̄ dicit̄ comitti siue cū masculis, siue cū feminis v̄l cum
virginibus solutis, siue vna femina cū alia, siue mulier sit agēs et
puer paties. et p̄ cōsequēs sp̄ etiā qñ cōtra naturā coitus comittit̄
dūmō fuit p̄sone libere in quas comittat̄. non aut̄ serue. vt. l. inter
liberas. ff. de adul. insti. de pu. iu. §. inter. l. iul. dūmō nō sunt mere
trices. vt. l. stuprū. j. R. et. §. j. ff. de adul. Qui aut̄ cū serua stuprū
comisit. tenet̄ dño serui corrupti iniurianū. l. aq̄ta. vt dicta. l. inter
liberas. et pōt extra ordinē puniri. vt ibi. et. l. fi. ff. de offi. p̄si. Ita
dicit glo. et sal. in. l. serui. in. pñ. C. de adul. et pōt accusatio de stu
pro institui. quinquēniū. si tñ stuprū comittit̄ per vim cum femi
na vel masculo sine p̄finitione tēpons. accusatio potest institui.
ff. de adul. l. mariti. §. hoc quinquēniū. et. §. fi.
¶ Quero q̄ pena est stuprū. Dic q̄ cū masculis. et sic sodomiticū.
est pena gladij. et sic debet decapitan vt. d. §. itē. l. iul. et. l. cū vir
C. de adult. Etē qñ femina cū femina comittit̄ stuprū qz gladio
materiali puniē. vt. l. si fedissimā. et ibi glo. et sal. C. de adul.
Et idē intelligo qñ mulier ē agēs et comittēs stuprū in pueros. qz
eadē est ratio qz est pena gladij in comittente stuprū per vim. vt
dicta. l. si fedissimā cū si. Si aut̄ stuprū sine vi comittit̄ in feminis
tñ si honeste persone inferētes sunt. est pena dimidie p̄tis bonoz
publicatio. si humiliores. correctionis coꝝpons cū relegatiōe. vt dco
§. itē. l. iul. Et eadem pena est in muliere patiēte stuprū. nec hoc
est hodie correctū. vt no. glo. 7 doc. in. l. si adul. cum incestu. de quo
tñ vtrū sit in muliere correctū. vt de sal. in. l. eū q̄ duas. et. l. si mu
lier. C. de adul. vt no. glo. in. dicta. l. inter liberas. Et qñ tutor stu
p̄rauit eā cuius sit tutor deportat̄ et oīa bona eius publicant̄. vt. l.
j. C. si q̄s eā cu. tu. Et mulier q̄ nō habet maritū secundū sal. ibi
q̄ seruo p̄prio se immiscuit occulte capitalit̄ puniē. et seruus igne
cremabit̄. vt. l. j. C. de muli. que ser. prop̄ri. se immis. quod nota cō
tra istas maledictas mulieres. et maxime viduas luxuriosas que
seruis vel famulis se imiscēt vt merito decapitari debeant vt ibi
no. glo. fi. in dicto. §. inter. l. iul. ff. de adul. et p̄dicta procedūt et
si patiens coitum cōsentiat. Sin autē dissentiret. tunc habet locum
l. j. C. de rap. virginum. quia acriter punitur vim in adulterio vel
stupro inferēs. etiā particeps vel socius vt ibi. et illa mulier q̄ vio
lentiā passa est. nō puniē. imo aliqua p̄remiat̄. vt omnia ista ha

benē p tex. cy et bal. et glo. et late in bicta. l. j. C. de rap. vir.
Pone q̄ est iuuenis inuētus cū quadā muliere. et sunt ambo so-
 luti fit inq̄sitiō cōtra istū de ista carnali copula. mō vterq̄ cōfitec̄
 q̄ vnus alterā despōsauerat. nunq̄d credat̄. Dic q̄ sic. nisi appare-
 ant signa in cōtrariū. vt. C. de rap. vir. l. j. vt qz inuēta fuit mulier
 femina plozās et similia. Ita glo. bal. et doc. in. l. pe. C. de fideiul.
 quod nota ad liberādū aliquos a stupro. Nota tñ q̄ licz inq̄sitiō
 vlt accusatiō fiat de adulterio. et probat̄ stuprū sequit̄ condēnatio
 de stupro scdm glo. in. l. ea q̄. C. de adul. Sz dy. in q̄one facti tenuit
 cōtrariū. et allegat. l. q̄ adulteriū. in fi. v. ti. et opinio dy. sequit̄ sa-
 li. in. d. l. si ea que. dic vt ibi p eum.

Quid aut si pax erat inter duos et pmiserāt nō offēdere sub
 pena. an adulterando vxorē incidat in penā pacis. Bar in. l. verū
 est. ff. de fur. dicit q̄ nō. qz fecit cā libidinis. et nō cā iuriādi. vide
 qd no. bar. et ymo. in. l. illicitatio. §. illicite. ff. de publi. iudi.

Quid si statutū ponit p̄ adulterio penā pecuniariā. et reus cō-
 fessus est q̄ cognouit plures carnaliter. an vnā vel plures pene im-
 ponant̄. Bar. ponit in. l. vulgaris. ff. de fur. et in suis cōsilijs cōsilio
 p̄mo. qd incipit antonius. et io. calde. et io. de ligno. in cōsilijs q̄ inci-
 piūt Inq̄sitiōis huius thematis. et aliud incipit q̄rit̄ an mlti-
 plicādi pena. facit qd no. bar. in. l. nōnunq̄. ff. de pua. delic. et in. l.
 .j. §. vñ q̄rit̄. et ibi io. de ymo. ff. de publi. Et cōclude q̄ licet bar.
 in. d. l. vulgaris videat̄ velle saluare glo. qd ideo cōtingit q̄ vnica
 tm̄ pena pro oībus vicibus imponit̄. qz pena adulterij cū sit pena
 capital̄ vt. l. q̄uis. C. de adul. nō est reiterabilis. Ex q̄ inferit̄ q̄ si
 esset pena pecuniaria p̄ adulterio vt plurimū est per statuta. tunc
 pena reiterat̄ scdm multiplicatiōē delictorū. Sz bar. in. d. suo cōsi-
 lio qd incipit antonius cōmisit delictū. et c. dicit q̄ imo. glo. in dca
 .l. vulgaris est vera. etiā si pena pecuniaria esset imponēda. qz p
 oībus vicibus adulterij vnica tm̄ pena imponit̄ p glo. et qd no. bar.
 in. l. nunq̄ plura. ff. de pua. delic. Nā ad hoc vt ex pluralitate de-
 licti mltiplicet̄ pena. est nccē q̄ sint diuerse species delinq̄di. fac
 .l. j. §. vij. q̄ro. et ibi dy. bar. et ymo. ff. de pu. Si aut̄ eadē species
 est. licet reiterata nō reiterat̄ pena pecuniaria. et maxime qñ re-
 iteratiōe nō onē nouū interisse pecuniariū. l. inficiēdo. §. infās. et qd
 ibi bar. ff. de fur. et sic licet cēties bertā cognouerit carnaliter. vni-
 ca tm̄ pena etiā pecuniaria a statuto inducta imponit̄. Et nota
 istā doctrinā ad mltā. maxime ad limitationē penarū qñ delicta

Quid in casu. l. eum qui duas. C. de sunt reiterata.
 adul. qñ inquirē cōtra aliquē q̄ duas habet vxores. et negat inq̄

fictionē an iudex secularis sup m̄ionijs possit inducere pbationes
videt q̄ non q̄ ē res sp̄ialis q̄ ad ep̄m p̄tinet vt. c. tuā de ordi. co.
et. c. latoz. q̄ si. sunt le. Contrariū tenet bal. in. l. q̄tēs. C. de iudi. p
illā. l. et idē pe. de anco. p. cle. dispēdiosa ex de iudi. q̄ illa. ca. lo
quunt q̄n agūt ciuilitē. secus si agūt criminalitē. q̄ sic in crimia
li spectat punitio ad iudicē secularē. ita et cognitio vt. c. cū cā de
rap. q̄d singlaritē tene mētī. q̄ ē nōbilis limitatio ad. d. c. tuā cū si
Quid si p̄r vel maritus iux. l. grachus de adul. reptit clericū in
flagrati crimie cū filia v̄l vxore. an possit occidere ita q̄ nō incur
rat in canonē. Si q̄s suadētes dicit bal. ang. et raph. q̄ sic in. l. q̄d
ergo. q̄ si heres. ff. dele. j. et ibi vide ymo.

An maritus possit demādare alteri vt occidat vxorē in adulte
no dephensam. bal. in. c. j. q̄ si vero. de pa. iu. firmiter tenet q̄ nō
p. l. si q̄s in graui. q̄ si maritus. ff. ad fille. vbi videas ludo. p. quo
facit glo. in. l. cū fūdū. ff. de vi et vi. ar. Ex hoc vult cy. in. l. j. circa
vltimā q̄sti. C. vñ vi. et nō est minū q̄. l. specialitē demōstrat psonā
mariti solūmō. q̄ alteri demādari v̄l mitti non pōt. vt in. l. si fer
uus. q̄ si heredi. in. rōne sui. ff. de sta. l. et h̄ tenet sal. in. l. grachus
. C. de adul. in. ver. et hec tertia. licet bal. teneat cōtrariū ibi. et di
cat q̄ si statuto licitū est marito interficere. pōt alteri demādare
nec assimus interficiēdo teneē. s̄ p̄ma p̄s est vera. p̄pter. d. l. gra
chus. q̄ t̄m filijs pōt mādare. vt est glo. in. d. l. cū fundus. **S**ed
an p̄r q̄ pōt occidere p̄t alteri demādare. dixi. s̄ in ista glo. in. v̄.
q̄d si p̄r mandat alteri. Et aduertat q̄ vidi multos iudices erra
re in intellectu. d. l. eū q̄ duas. de adul. Nam punit capitaliter eū
qui habet duas vxores. q̄d t̄n non credo de iure p̄cedere. Nam
. d. l. eū qui duas. dicit q̄ cōmittit stuprū. et glo. ibi infert expresse
v̄ltra q̄ nō cōmittat adulteriū. sed stuprū. licet maritus berte ac
cedat ad aliquā solutā. sed pena stupri nō est pena capitis vt ha
bet p̄ tex. in. l. de publi. iudi. q̄. Itē. l. iul. de adul. et dixi. s̄ in. v̄. q̄
ro q̄ pena est stupri. et. d. l. eū q̄. habet locū. siue eodē tēpore q̄s ha
bebat duas vxores. siue eodē tēpore duas sp̄s. vt. l. j. ff. de infā.

Idē si vnā vxorē et vnā sp̄sam. vt no. glo. in. d. l. eū q̄. que oīa
nota. q̄ cū semel mihi casus cōtingeret. nolui illū q̄ habebat duas
vxores decapitare. sed alia pena ipsum affligere. videlicet pena
stupri. et idē tenet ibi sal. habeas t̄n aduertentiā q̄ adulteriū d̄z
cū legata. stuprū d̄z cū masculis v̄l cū virginibus. v̄l cū viduis li
beris vt supra dixi. **Q**uā aut commiscēt coniuncti et inter a
scēdētes et descēdētes dicit nefarius coitus. Incestus autem dicit
inter collaterales et affines. in. l. de nup. q̄ ergo. et cum matrimo.

nio. et sine matrimonio. vt. ff. e. ti. l. si adulteriū. j. R. ita habet per
 glo. in autē. de incest. nup. in pn. Et ista delicta viz coitus nefari-
 us et incestuosus puniunt vt puniunt adulteriū. et est tex. 7 glo. in. l.
 si adulteriū cū incestu. ff. de adul. qd est verū. qñ scienter. Sinaūt
 per ignozatiā iuris a marito omittat. pena mitigat. vt. ff. de ad-
 ul. l. si adulteriū. §. nōnunq. et. §. incestu. Sinaūt omittat a femi-
 na per ignozatiā iuris naturalis vl gētū. puniunt vt masculus. Sin-
 autem per ignozantiā iuris ciuilibus. excusat in totum. et idē in mi-
 noze vt dicta. l. si adulteriū. §. j. et. §. impatores. et. §. incestum. Et
 dic latius vt statim scdm bar. in. d. l. si adulteriū. §. j. **E**t ad-
 uertas q omnis coitus est a iure reprobatus et sic punibilis vt no-
 glo. insti. §. aduersus. et dic vt ibi. Et distiguas secūdū bar. plene
 in. l. adulteriū cū incestu. §. j. ff. de adul. videlz q talis coitus qñqz
 fit sine calore et sine figura matrimonij. et tunc indistincte puniunt
 et puniunt secūdū varietates. et non secundum q delinquētes pu-
 tabant. vt puta si erit cōsanguinea. puniunt de incestu. si nupta. de
 adulterio. quia ab inicio dabāt operā rei illicite. et erāt in dolo vt
 .l. vulgaris. §. qd ex. ff. de fur. Qñqz talis coitus fit sub calore mīr-
 monij. et tūc hic est aduertendū. aut tu qñs vtrū cōmittēs ipsum
 puniāt. l. iul. de adul. de stupro et de incestu. aut tu qñs an puniāt
 ex constitutiōibus q puniūt incestas nuptias. **P**rimo casu aut ipsi
 sciūt ius et factū. et puniunt de incestu et stupro. vt dicta. l. si ad-
 ulteriū. cum incestu. §. j. Aut ignozauerūt vtrumqz. et tūc sunt ex-
 cusati. l. q cōtra. C. de incest. nup. Aut ignozabant factum et scie-
 bant ius. et tūc idem. quia excusant vt dicta. l. si adulteriū cum in-
 cestu. pro vt ibi dicit de errore. Aut ecōtra sciebāt factum et igno-
 rabant ius. et isto casu siquidē est mulier. excusat. vt. d. l. adulteri-
 um. v. cōtra mulier. et. v. cōtra fratres. **S**i erat masculus. et tūc
 aut minoz. et tūc aut statim cū cognouit eum penituit que penitē-
 tia probat per diuozciū vel propter supplicationē. et peit. vt ibi in
 .v. imperatores. et in. v. idē pelioni. Aut statim nō penituit. et tūc
 puniunt. sed mitius. vt dicto. §. nōnunq. Aut dubitat vtrū sciuerit. vl
 ignozauerit. et tūc aut matrimonij est cōtractum clam. et presu-
 mitur ignozantia. vt dicta. l. si. de ri. rup. que maxime presumitur
 in muliere et minoze. et in eo q statim penituit facto diuozcio et
 supplicatiōe porrecta. vt dicta. l. si adulteriū. Si vero qñ qualiter
 quis puniāt illis cōstitutiōibus que puniunt incestas nuptias. Et
 aduertēdum est q triplex est pena. vna est q matrimonium non
 valeat. et ista indistincte habet locum. nec excipiuntur ignozan-
 tia vel etate. vt lege. j. C. de interdic. ma. Alia ē qua qd repellitur

a lucro. In hac distinguitur aut fuit sciens. et habet locum ista pena. aut ignorans. et aut fuit ignorantia iusta. et tunc a pena excusat. ut .l. q. qn. C. de incest. nup. **E**x quo sequitur quod si erant iniurie quod cum esset ignorantia iusta. quod teneatur pena illius. l. q. contra. **T**ertia est pena per quam puniuntur in persona. et talis pena non habet locum nisi tales nuptias contraxerunt dolose et scienter. et ideo quicumque ignorantia ab illa pena excusantur. et ita loquitur in autem. de nup. §. j. quod ut scias for mare inquisitionem. et concludere in scientia et dolo. Et predicta locum habet quoniam ambo sunt scientes. Si autem unus est sciens et alter ignorans sciens tenetur. ut .s. dictum est. et ignorans excusat. inter quod et alia pena extraordinaria venit puniendus. Nam regula est quod quies delictum non committit iniuria principaliter alicuius tunc cessat dolus. et nulla pena venit imponenda. ut .d. l. si adulterium. §. j. etiam si sit in culpa ibi. et secus si iniuriam alicuius principaliter inspiceret. ut no. bar. in. le. pe. ff. de adul. Ita singulariter dicit bar. in. d. l. si adul. cum incest. §. j. in fi. et adde quod dixi. s. in glo. super verbo scienter et dolose etc.

Nunc de lenocinio dicamus quod dicitur maius adulterio. et maius delictum. quoniam adulter peccat in se et unam feminam. leno autem peccat in se et duos peccare facit. ut no. glo. in. le. athletas. §. q. lenocinium. ff. de infra. Et sic erit gravissimum delictum. cum dicamus in communi quod adulterium est maius homicidio. ut no. aliqui. dcc. in. l. pe. ff. de le. ij. An autem lenocinium sit maius adulterio. et quo respectu. vide bar. ang. et ymo. in. l. is qui reus. ff. de publi. iudi. Est autem leno qui in adulterium subiecit. vel precium pro composito stupro accepit. vel damnatam de adulterio duxit in uxorem. vel questum ex adulterio fecerit. vel qui reprehensam in adulterio uxorem in matrimonio retinuit. Et adverte quod etiam lenocinii pena tenetur is cuius opera dolo malo factum est. ut virum et feminam ne in adulterio deprehensos pecunia. alia ve qua patrimonium redimeret ut. l. ij. C. de adul. et. l. castitati. et. ff. e. ti. l. is cuius. j. R. cum si. Et quomodo de lenocinio accusari. vel excipi possit. et quomodo puniatur. habet plene in. l. ij. §. j. et ij. et ibi bar. ff. de adul. et latius per bar. et ymo. in. l. is qui reus. ff. de publi. iudi. Et an ut simpliciter repellat accusantem de adulterio. an etiam ut punire ipsum faciat de lenocinio. et an apponat ante nomen suum receptum inter reos. vel postea vel quot sunt species lenocinii. vnde dicit ut ibi per glo. et doc. et no. ple. ne salu. in. l. quoniam alexandri. C. de adulteriis. dicit ut ibi sufficit remissio. **A**ngelus.

The hay tradito la toua patria. **Q**uāuis sit crimē enorme et in eo nō possit appellari ut dicā infra in glo. sup. verbo pñte Ca 10. et appellāte. tñ etiā in hoc crimē lese maiestatis nō pōt pcedi

pd. n. ubi. per frad. 10
3

ad torturā! nisi p̄cedētibus indicijs et alijs p̄sumptiōibus. vt est
tex. et ibi glo. cy. bal. et sal. in .l. si q̄s alicui. C. ad .l. iul. maief. sed
dictis indicijs p̄cedētibus omnis p̄t torqueri. non obstāte quocūq;
p̄uilegio, siue sit miles, siue sit doctor. siue sit etiā clericus. vt in .c. j.
de pe. qui p̄uilegiati. alias excepto dicto crimīe torqueri sine cōsen
su p̄ncipis nō possent. vt .l. milites. C. de q̄sti. et q̄ p̄to tali crimine
q̄cūq; sit, et quocūq; p̄uilegio sit fultus possit torqueri. ē casus in .l.

Quero aliq̄s cōgregat gētē in alia nullus. C. ad .l. iul. maief.
ciuitate q̄ in ciuitate romana! an incidat in hoc crimē? Glosa in
.l. j. ff. ad .l. iul. ma. dicit q̄ non. sed bar. ibi dicit q̄ in alijs ciuitati
bus cōgregans gentem tenet ad .l. devi. Sed ego credo q̄ hoc sit
verū nisi sit talis ciuitas q̄ nō recognoscat sup̄iorē. q̄ cū illa eq̄p̄t
ciuitati romane, siue p̄ncipi. vt no. bar. in .l. hostes. ff. de captiui. et
idē bar. in .l. lex. xij. tab. ff. ad .l. iul. maief. igit̄ etiā in talibus ciui
tatibus habet locū tale crimē! q̄ quicunq; contra ipsam aliqd̄ fa
cit. incidit in crimē lese maiestatis. sicut si fieret contra ciuitatem
romanā. vt .l. j. ij. et iij. ff. ad .l. iul. maief. p̄to quo est glo. in .l.
fallaciter. C. de aboli. vbi tñ sal. aliter distinguit. quod nota cōtra
istos qui quotidie in ciuitatibus, et maxime bononie cōcitāt ppl̄m
et faciūt cōgregationē gentium q̄ ipsi teneant. l. iul. maief. et .d.
crimine puniri possunt. Idē si cōmittat̄ contra d̄nos et tyrānos. q̄a
cum habeant̄ loco p̄ncipis. vt no. bar. in .l. hostes! perinde est ac si
tale delictū cōtra p̄ncipē fuisset cōmissum tam cōtra p̄sonam de
linquentē! q̄ ipsorum filiorū. vt .l. si quis. C. ad .l. iul. maief. vide la
te bar. in autē. q̄ etiā videt̄ velle. Secus si contra aliquē vicariū
ipsius p̄ncipis et eius persona attētet. q̄ quo ad personam delin
quentis! p̄inde est ac si cōtra p̄ncipē esset attentatū. s̄z nō cōtra filios
delinq̄tiū. q̄ isto casu eorū filij nō patiunt̄ aliq̄ penam. Ita dicit
sal. in .d. l. quisquis. in p̄n. q̄d est notandū 7 c.

Quero quis possit accusare de isto crimine? Dic q̄ oīs. etiā ille
q̄ alias regulariter est p̄hibitus accusare. de q̄bus plene dixi. s̄. in
glo. sup. v. nec nō ad querelā. Et q̄ etiā talis admittat̄ est tex. et
bar. in .l. famosi. et in .l. questionibus. ff. ad .l. iul. maief. Et per cō
sequens etiā infames admittunt̄ ad accusandū de isto crimīe. q̄d
est verū dūmō non sit infamis ex eo q̄ sit damnatus publico iudi
cio. de nullo crimine potest accusare nisi de p̄osequendo suam vel
suorum iniuriā. vt est glo. singularis in .l. qui iudicio. ff. de accusa.
vbi bar. nihil dicit. sed in .l. qui accusare. eo. titu. in .v. Item dicat̄
hic 7 c. et ibi nisi in causis exceptatis sentit! q̄ omnis infamis eti
am damnatus. de crimine publico potest accusare de crimine lese
maiestatis. et istud credo verius. q̄a non potest reddi maior ratio

prohibitionis quare magis prohibeat accusare de crimine lese maiestatis dānatus de publico crimine! quā alij infames, et alij inabiles quā tamen admittantur ut d. l. furiosi igitur 7 c. vt. l. a Ticio. ff. de v. obli.

Quod crimē lese maiestatis committit, et in eo quod incidit etiā simplici scientia. licet nulla opatio vel factū interuenerit vt. l. quisquis in fi. et ibi doc. C. ad. l. iul. maies. et quod ex sola scientia quōs teneat ex tali delicto et pluribus aliis. no. bar. in. l. vtrū. ff. de parri. et plene sal. in. d. l. quisquis. §. ad quod. vbi ponit etiā an sciēs patiat eadē penā quā faciēs. Quod limitat bal. in quodā cōsilio suo quod incipit. quanquā sint allegata mltā et pulchra 7 c. etiā est verū si talis scientia sit pbabilis p. l. quod accusare. C. de eden.

Ad quod enim quōs tenet reuelare quod pbare nō pōt. certe nemo debet se subijcere tormentis quā hoc casu delator inferunt. l. iij. C. ad. l. iul. maies. nec etiā carceris. le. fi. C. de accu. nulla enim culpa est se in discrimine mortis nō ponere. vt voluit glo. in. l. neminē. C. de infa. Qui ergo solū audiuit et nō reuelauit quod probare nō poterat. immunis est a delicto p. tex. l. nostis. in fi. C. de calū. Ex quo infert bal. post bar. in dicta. l. vtrū quod assessores euntes et occidētes hoīes solūmodo. ppter nō reuelare secretū nō probabile oēs sunt homicide. quod visus vidit velut nolit auris audiuit. quod sensus corporis et pmiū motus nō sunt in pte nra. vt no. glo. in. le. j. §. ius naturale. ff. de iusti. et iure. in vbo cōiugatio. et pp. hoc deplorat ipse bal. in dco cōsilio memoriā fidelissimi militis florentini dñi donati de barbadonis quod ob hanc causam misabiliter cū aliqbus suis seqcibus fuit decapitatus. ita refert Jo. de platea doctor bononiē. in fi. de pu. iu. §. publica autoritate. pro quod facit ij. q. vj. c. quod plerūq. quod nota. tñ opinio bar. et sal. obseruat.

Ex quo sequit quod quilibet quod pmiū audiuit, vel noticiā habuit de aliquo tractatu cōtra suū pncipē, vel cōtra rē publicam ilico debet reuelare. et reuelās statū pmiū cōsequit. Sinaūt nō statim, sed ex interuallo reuelauit. antequā dcm delictū fuerit executiōni mandatū. et antequā fuit per aliū reuelatū sibi pccit. 7 nō puniūt s3 pdit pmiū. vt. l. quisquis. et ibi no. cy. C. ad. l. iul. maies. et ibi bal. et bar. Et aduertendū ē quod tale delictū commissum p patrē, vel etiā p matrē. quod licet. d. l. quisquis loquat in patre. hē etiā locū in mre. 7 sic in femina licet sit exorbitās et penalis vt no. glo. in. l. quisquis in v. an fures 7 c. C. ad. l. iul. maies. Et nō est mirādū de dicta glo. quā quā lex exorbitās loquēs in femina p idemptitatē ratiōis extēdit ad patrem vt no. glo. in. l. femine. C. de secun. nup. quod non intm puniūt delinquens. s3 et filij masculi puniunt pro vt habet in dca. l. quisquis. quod licet non videat vfitatū quod mulier committit tale cri

men semel de facto vidi bononie filie aut femine de bonis matris
 no pris delinquentiu habet falcidia vt. l. pe. C. ad. l. iul. maies. et vx
 ozes delinquentiu no pdut dotes. vt dicit dca. l. qsqvis sz sali. in ipa
 .l. qsqvis. §. i. dicit q lcz pe. et cy. teneant dicta glo. q dicit idē in
 mre. tñ sibi no placet. quia materia est penalis et odiosa ideo ex
 idemptitaterationis non debet extendi. et maxime si pr esset vnus
 qz tunc filij no perdēt domiciliū patris. tñ glo. cōmuniter tenetur

Querit sali. ibi si filius familias cōmisit dcm crimē an pr tene
 atur et puniat. dic q non vt dicta. l. qsqvis. §. i. ideo qz cessat ratio
 successionis sanguinis improbatu igit rē. Cy. ibi querit an dca pe
 na habeat locū in filiis tā natis q nascituris. et dicit q in nascitu
 ris tātū. Sed sal. dic et melius q imo etiā in iā natis et nascituris
 locū habet. qz imo dicta. l. qsqvis ita vendicat sibi locū in iā natis
 sicut in nascituris. igitur rē. ar. l. adigere. §. quauis. ff. de iure pa.

Querit cy. et sali. in dicta. l. quisquis. §. i. an illa. l. habeat locū
 in filiis naturalibus tñ. et dicūt q sic. ar. l. iiii. de interdi. matris. cō
 iuncta rubrica. Jtē ibi cy. et sali. et cōter omnes cōcludūt ppter
 quandā constitutionē frederici de q cy. ibi in fine facit mentionē
 q cōphendunt filij etiā in infinitū vsqz tñ ad secundā generati
 onem. quod quidam restringunt in prē. in matre autē dicūt non
 trāsire delictū vltra primū gradum ad similitudinē criminis he.
 resis. quod crimini lese maiestatis equiparat. vt no. glo. et doc. et
 sali. iu. l. ij. C. ad. l. iul. maies. et pro hoc allegat. c. statutū de here.
 libro. vi.

Et notandum est q tales filij no tñ ex testamēto sed
 nec ab intestato sunt aliquo modo capaces. imo ab omni successiōe
 sunt alieni. Jta dicit tex. in dca. l. quisquis. §. i. ibi a successiōe p
 ximozū habeant alieni rē. et sic non capiunt etiā ad cōmodū fisci
 filie autē femine et extraneis ex testamēto et proximus ab in te
 stato succedere possunt etiā ad ipsarū vtilitatē. qz no repit contra
 riū iure cautū. Jtā dicit sali in dicta. l. qsqvis. §. ad filias. Et bene
 scias q qprimū qz incipit tractare dictū crimē / statū perdit sua
 rū rez ad ministratiōē. et oīs alienatio interī facta in bonis suis
 no valuit ipo iur. ut ē tex. in. l. fi. 7 ibi cy. C. ad. l. iul. ma. et no. bar
 plene in. l. post cōtractū. ff. de dona. Et bñ aduertat q tale crimē
 pōt etiā post mortē delinquentis intētari. Et quomodo intētāt no.
 glo. in. §. p contrariū. insti. de heredi. q ab intesta. et dicam infra
 in glo. sup v. Qui iudex vidēs q idem inqstitū no cōparent. in v. et
 mortuus est p̄t citari vel dānari. vt. l. i. C. si reus vel accu. mor. fu. et
 .l. de q re. §. i. ff. de iudi. Sz memoria Caij est damnāda vt no. glo
 in dicto. §. per contrarium. et contra memoriā. Caij defunctū est

formāda inquisitio et p̄cessus debet agitari. Ita dicitur ang. in l. fi. C. ad l. iul. ma. et fiet isto modo. hec est quedā inquisitio et c. contra et aduersus memoriā Caii p̄ditoris in eo de eo et c. postea citentur filii et successores et cuncti q̄ ueniāt ad contradicēdū q̄cquid uoluerint et possint. ne memoriā Caii inq̄siti dāneēt virtute et occasiōe dōe inq̄sitionis formate cōtra memoriā dōi Caii et eius bona. cuius inq̄sitiōis tenor in effectu est iste viz. r̄c. Et nō est mirū si isti citent̄ q̄ eorū interest. vt. l. j. ij. iij. et. iij. ff. de l. cau. et etiā p̄pter bona vt. l. fi. C. si re. vel accu. mor. fu. et. l. j. p. totū. C. si pen. ap. mors. inter. Sentētie aut formāvide p̄ glo. in. d. q̄ p̄ cōtrariū. q̄d nota. q̄ sepe uenit in facto. Addas q̄ tali iuri damnādi memoriā p̄scribit̄ q̄n quennio. ar. l. ij. C. de aposta.

Quero an sacerdos qui audiuit aliquē in cōfessione q̄ cōfessus fuit aliquid crimen lese maiestatis cōmisse teneat̄ cōfessionē reuelare? Ista est materia canonica. et nō licet mihi mittere falcē in messē alienā. vt in. c. venerabilē. extra de electi. tñ vt aliquid dicā. et vt materiā alijs melius dicendi tradā. submitte do me determinatiōni theologorū et canonistarū. dico q̄ p̄palare nō debeat. vt in. c. om̄is utriusq̄ sexus. extra de pe et re. in v̄. caueant autē om̄ino et c. et quod ibi inno. et anto. de butri. Confirmat̄ hoc. quia crimē lese maiestatis heresis et simonie eq̄parant̄. vt notat glo. fi. in. c. j. de censibus. in. vj. Sed ego habeo in crimine simonie. quia si plures confessi fuerint dictum crimē simonie. et vnus inducat dictum sacerdotē in testem sup̄ dicto crimine. p̄dere alios cōfiteēt̄. dōm crimen celare debet. vt. c. nemo de simo. et sic loquit̄. c. significasti. de adul. et sic habeo q̄ etiā in crimine simonie si q̄s inducit sacerdotē in testē. nō potest p̄mere sacerdos. ergo eo mō in crimine lese maiestatis. q̄d equipat̄ crimini simonie. q̄m q̄n duo equipant̄. statutū in vno de equipatis. trahit̄ ad reliquū. vt. l. si quis seruo. C. de furtis. Et p̄ ista pte q̄ oīo celari debeat. facit q̄d habet̄ in. c. si sacerdos. de of. dele. Et p̄ hoc etiā facit q̄d no. inno. in dō. c. oīs. vbi dicit. q̄ quicquid facere pōt bono mō sacerdos vt p̄c̄m q̄d in cōfessione audiuit impediāt. sine exp̄ssione p̄sone et p̄ductione cōfitentis. pōt sacerdos facere. alias aut̄ q̄dcūq̄ malū exinde cōseq̄ possēt hoc ei denegāt̄ ne p̄adat. Caue tibi q̄ nullo casu sacerdos p̄t reuelare delictū siue crimē sibi in p̄nā reuelatū s̄m archi. de pe. dif. vj. sacerdos. q̄a hoc p̄c̄m scit vt deus. de offi. ordin. si sacerdos. bene fa. de re iudi. oīs rei. et hoc etiā notat̄ ēx de cōces. p̄ben. ca. dilectus. Vñ sacerdos iudici q̄renti etiā p̄ iuramentū pōt r̄ndere nil scio om̄ino.

qz subintelligit nihil scio scz vt hō et sic nihil scio p confessionē sub
 intelligēdo tibi reuelatū. sic dicit Matb. xiiij. de die et hora nemo
 nescit, neqz angeli in celo, nec filius/ subintelligit qz filius nihil scit
 ad reuelādū nobis. In contrariū videt̄ facere. viz qz sacerdos pos-
 sit illud manifestare. quod no. anto. de butri. in. d. c. oīs. in. v. sed q
 ro quid si aliquis cōfitē se velle aliū occidere. 7 c. vbi dicit secūdū
 quosdā. qz si quis cōfitē se velle aliū occidere, vel aliud maleficiū
 cōmittere dicēs qz nō pōt tēptatiōi resistere. an sacerdos possit re-
 uelare illis qui possunt pdesse nec obesse all. xxx. dis. c. hoc videtur
 cū si. pzo hoc etiā facit scōm anto. butri. ibi. qz non est vera cōfessio
 vbi quis confitē peccatū non cōmissum. sed cōmittēdū. de quo pe-
 nitētia etiā dari pōt. et qd quilibet impedire tenet. vt notatur de
 iureiur. c. quēadmodū. q. si. cū simi. vbi aut peteret penitētiā po-
 testate volūtatis. tūc bñ esset confessio. all. de pe. et re. qd quidem
 posset forte distinguī sic ex p̄dictis. Aut aliquis confitē crimē lese
 maiestatis iam perfectū et cōsummatū. vt puta cōfiteoz qz in tali
 tractatu iam celebrato. etiā per tales ego interueni. et oīa sciū 7
 tractaui. licet de iure dictū et ratiōnatū fuerit, et petierit peniten-
 tiā et sibi iniūcta est. et tūc tale crimē nō pōt per sacerdotē p̄pala-
 ri. qz eo ipso qz p̄niam iniūxerit. et est peccatū cōmissum et p̄c̄m.
 et ex hoc sciā. vel nō sciā. an pōt ledi, vl' non ledi cōitas. et respu-
 blica. vt. d. c. sacerdos. et. d. nemo. et. c. significasti. et. c. quodqdem
 de pe. et re. et idē si confitē qz actualiter est in tali tractatu. et ip-
 sum penitet. et male volūtatis petit penitētiā. et sibi iniūcta est.
 et tūc etiā hoc nō pōt p̄palarī. vt di. ca. cum quidem. ¶ **S**inau-
 tem dicat qz habuit et habet tractatū. et quotidie exercet cōtra
 rēpublicā. et nō potest tali tēptatiōi resistere. et nullo mō p̄ ha-
 bere animum desistēdi. et qz oīno ipse q̄tū in eo erit cū ceteris ali-
 is executiōi mandabit. tūc ego credo qz si sacerdos manifestet ill
 quibus p̄desse et nō obesse potest, nō specificando personā qz om-
 nino tali die et tali loco debet fieri tumultus in populo, vel aliqd
 scādālū. qz tūc credo qz sacerdos hoc facere et p̄palare pōt. vt. d.
 .c. hic videt̄. xxx. di. et qz nō est cōfessio illa ex qua nō recipit nec re-
 cipe p̄t penitētiā dicto. c. quod qdē. ¶ **E**t p̄c̄a sunt vera si dicat
 t̄m̄mō de se. si at dicat de socijs in specie, vl' dicat qz in hoc tracta-
 tu sunt plures. tūc et si penituerit cōfitē de suo malo, p̄posito. 7 pe-
 tierit p̄niam. tūc credo qz sacerdos nō malefaceret notificare illis
 qbus p̄desse et nō obesse p̄nt. qz tractatu s̄ in ciuitate cōtra rēpu-
 blicā et qz bene caueāt. vt. d. c. hic videt̄. non aut nominet aliqmō
 cōfitē. vt dicto. c. omnis. nec etiā aliqs qui cōfessi nō sunt. s̄ sunt

nominati ab illo confitēte. ar. d. c. nemo de symo. qz sacerdos illos
nominādo eos videt accusasse. qd ei nō pmittit. igit̄ vt legista ista
dico. qz extraxi ex dictis Inno. et anto. de butri. in. d. c. omnis. Co.
Falsario.) Videndū hic cēgita tu et corrige. et iuris est.
seo de crimie falsi. Est aut̄ falsum mutatio veritatis. vt in auten.
de instru. cau. in. et fi. in pn. coll. vj. et no. azo. in summa de fal. in
pn. Quotiēs ergo q̄s dolo et non aliter mutat veritatē. incidit in
falsum. Nā sine dolo et pposito tale delictū non cōmittit. vt. l. nec
exemplū quibuscunq; accusatiōibus et p̄sumptiōibus. vt. l. igit̄. §.
.j. ff. de libe. cau. et. l. j. i. fi. et ibi bar. ff. de abige. qd tñ q̄lter itel
ligit̄. no. plene falsi. in. l. senatus. ff. de his q̄ sibi ascrip. itest. Ex q̄
sequit̄ qz si repiat aliter scriptū a notario q̄ fuerit dcm a ptibus.
tñ ppter hoc solū nō p̄sumit falsum. nec de falso debet dānari. ni
si appareat ex alijs circūstātijs qz falsum cōmiserit. Ita singularit̄
dicit bal. in. l. q̄tiēs. §. j. de here. insti. et nō est mirū. qz bal. in. l. j. C.
de sacrosanct. eccle. dicit quotiēs est vnū verbū qd pōt importare
falsitatē et nō falsitatē facimus cōiecturā qz nō importat falsita
tē. p quo facit quod no. bar. in. l. gerit. in quinta colūna. ff. de ac
qui. heredi. q̄tiēs possumus capere cōiecturā qz q̄s delinquat. et nō
delinquat capimus illam vt in delictum non incidat vt le. merito.
Quero quot modis dicat̄ falsum. 1° vt ff. pro socio.
dicit bar. in. l. quid sit falsum. ff. de fal. qui concludit qz vno modo
dicit̄ largissime. et istud est id qd non est necessariū siue dicat̄ do
lose. siue nō dolose. istud pbat̄ in. l. is qui ducta. §. vtrum. ff. de re
du. **Secundo** dicit̄ falsum largo mō omnis mutatio veritatis q̄
in se habet dolum vt in dicta autē. de instru. edi. et sup̄ dictum est
et h̄ mō loq̄do oīs q̄ cōmittit dolum. p̄t dici qz cōmittit falsū. et hoc
nō ē verū q̄tū ad accusatiōē de falso. **Tertio** mō d̄z falsū stri
cte qd incidit in aliqd capl. m. l. cor. de fal. vt. d. l. qd si flm. Ex quo
bar. ibi infert qz nō ex oī dolo. nec ex q̄libet exceptōe q̄s incidat in
flm vt puniat̄. l. cornelia. de fal. nisi in casibus exp̄ssis in toto ti. ff.
et. C. de fal. et hoc idē sequit̄ falsi. in. l. nec exemplū. C. de fal. q̄ ca
pitula enumerāt p azo. in summa de fal. circa pn. i. scda q̄one dic
vt ibi p eū. p falsi. in. l. j. C. de fal. **Ex** q̄ scdo loco ifert bar. etiā
in. d. l. qd sit falsum qz cū statuta debeāt p̄prie intelligi. et nō pver
ba latissima. et larga. vt. l. constitutiōibus. ff. ad municip. qz si sta
tuto cauet̄ qz damnatus de falsitate non admittit̄ ad honores. in
telligit̄ de condēnato p falsitate ex aliquo capitulo quod nume
rat̄ in dicto ti. C. et. ff. de fal. quod nota. **Un̄** si esse damnatus ex
aliquo statuto. vlt̄ reformatiōe in ducēte falsitatem nō repellit̄ ab

honoribus. Et est advertendum quod consuetudo conscribendi aliter quam sit
 veritas excusat aliquem a falso. ut pone pulij est officium conservatoris. quod
 sunt tres numero. quoniam duo faciunt aliquid est consuetudo quod licet alius
 sit absens scribere sub nomine omnium trium. Quod tamen per tale consuetudinem
 excusat scribentes etiam scienter. ut not. eleganter bal. in. c. vbertus in fi
 penul. colu. de feu. da. in inc. l. comis. aut. etiam et deo loco poit ex
 emplu. si consuetudo est quod notarius massarioz licet ultima die sui
 officij recipiat solutiones. si ponat in alia quod propter consuetudinem excu
 sat a falso quod nota. Habeas tamen per fidameto vero quod de falsita
 te quis non potest puniri nisi talis falsitas sit alicui nocitura. Nam si a
 licui damnum non inferat. licet falsum commissum sit et dolose tamen talis falsi
 tas non punietur. ut est tex. cum glo. no. bal. bar. cy. et sal. in. l. damus
 C. de fal. quod nota perpetuo. quod tamen limita ut notat sal. et stati.
 dicam in sequenti questione. in. l. quod sepl. chru. C. de sepul. vi. Ex quo
 bar. in. l. si quis legatu in principio in d. hoc permissio h. l. ff. de fal.
Queritur an notarius teneatur de falso quoniam suum instrumentum falsum est nul
 lum ex defectu ipsius solemnitatis. et ibi concludit quoniam instrumentum est nullum ex
 defectu ipsius instrumenti. tunc si quidem est nullum ita quod ex eo nullum pri
 iudicium potest alteri dari. tunc non punietur de falso ut deca. l. si quis lega
 tu. p. ut dicit de testamento non signato. et allegat rationem quod notari
 us non proficit quod voluit cum possit proficere ergo non presumitur ut. l. quod fal.
 sum. ff. de fal. Sed si ex hoc possit aliquod iudicium dari ut quod licet
 non esset publicum esset tale quod possit peti quod publice. vel si prederet
 ad condemnationem ad aliquid aliud. tunc talis notarius de tali instru
 mento punietur de falso ut dicta. l. damus cum glo. et quod dixi de ta
 bellione videtur sequi bal. in. l. i. C. de sepul. vi. Sed sal. ibi alias dixi
 et late distinguit dicit ibi per eum. quod esset valde longa sua diffidio.
Quero si advocatus vel procurator, siue sollicitator unus cause vel
 etiam unus depositarius scripturas unius partis ostendat alteri parti.
 an ex sola ostensione incidat in falsum. dicit quod sicut est tex. et ibi bar
 in. l. i. Quis qui depositum. ff. de fal. ex quo bar. in. l. quod testium. ff. e. ti. in
 fert quod ille qui aperuit litteras priuatas alienas an incidit in falsum.
 Nam aut ostendit aduersario scribentis et incidit in falsum. aut
 ipse aperuit litteras alii directas. et ipse solus legit et nemini ostendit
 et tunc non tenetur de falso. sed extra ordinem puniatur. pro quod allegat. c. cum o
 lim magu extra de off. del. Et bene advertas quia scienter lacerans
 vel celans. ita quod amplius non appareant scripture publice vel priuate
 que ad alium spectant incidit in falsum ut est casus et ibi bar. in. l. pau
 lus. ff. de fal. quod nota contra aperientes litteras alienas et omni
 bus ostendendo vel lacerando. Et etiam incidit in falsum. qui amouit

de lris pape, vel bullis, vel alioꝝ dñoz sigilla vel plūbū. vt no. bar

Quero aliq̄s dictat aliquā scripturā et in dicta l. paulus. sciēter aliq̄d omittit, notarius tñ scribit bona fide. an dictās teneat de falso instr̄to. Bar. in. l. si q̄s obrepserit. in. v. q̄ro cū ps dice. res. c. ff. de fal. dicit q̄ sic. q̄ delictū est erratū in dictatoꝝ. q̄ ipse tenet. vt. l. p̄sbz. C. de epi. et de. fac. l. ea q̄ come. ff. de oꝝtra. emp.

Quero bar. in. dca. l. si q̄s obrepserit. v. q̄ro de q̄ne. c. quid si ps dedit notario actōis vnā scedulā falsam vt registrarēt in actis. et notarius bona fide registrauit. et hoc obtinuit sniam. an ppter hoc possit de falso puniri. Et ocludit q̄ aut iste nō accusat q̄ fecit falsum instr̄m. et hoc est verū. q̄ cū notarius fecerit bona fide. n̄ facit falsum instr̄m. igit̄ nec ipsa ps fieri fecit. vt in. l. is qui. c. si ti. ciū. ff. de furtis. Aut q̄rit q̄ obrepserit iudici. q̄ virtute talis scedule false registrate obtinuit sentētiā. et tūc tenet de falso. vt dicto. c. si q̄s obrepserit. q̄d nota. q̄ virtus oñstit in modo practican̄di.

Nota tñ (q̄d tene mēti) q̄ quottidianū est in illis mercatoribus q̄ vulgariter dicunt fallati. q̄ si aliq̄s diunctus, vel quis alius quicū. q̄ etiā de oñsensu et volūtate debitoris faciat siue fingat se creditoꝝ cū nō sit. vel sibi solutū esse nō asserat. cū veritate est sibi solutū de suo credito. q̄ teneat pena falsi. Ratio. q̄ hoc tendit ad dānū alioꝝ creditoꝝ. vt ē tex. no. et ibi glo. et doc. et sal. in. l. si credito.

Quero pcurator in causa, vel ps oñdit iudici. C. de falsa. statuta vt informationes correctas, vt p̄m ea decidat cām. an incidat in fl̄m. Dic q̄ sic. vt est casus in. l. si. et ibi bar. ff. de fal. q̄d nō ppetuo oꝝtra pcuratoꝝ q̄ oñdit iudici statuta q̄ sunt sublata ali qua reformatiōe. vt p̄m dca. statuta q̄ faciāt p̄ eis cām decidat q̄.

Quero in actis repit̄ scriptū p notariū ac. puniē de falso. toꝝ q̄ Ticius instr̄m sui mandati pduxit et in veritate realiter nō pduxit s̄ allegauit verbo. an incidat in fl̄m. Dic q̄ sic. q̄ nun q̄ notarius debet dicere q̄ aliq̄s pduxerit nisi sit verū de actuali et vera. nō v̄bali pductōe vt no. bal. in. l. si. C. de edē. q̄d est verū.

Quero aliq̄s notarius damnatus est q̄ oꝝtra notarios actōꝝ. comisit fl̄m in arte notarie. an iudex in snia possit sibi reseruare instr̄oꝝ oñfectionē. Dic q̄ nō. ut est glo. ordinaria. in autē. de tabel. c. penl. Secus si esset dānatus de fl̄o ex alio q̄ in mīsterio sue artis. vt no. doc. in. l. ex militanibus. de testa. mili. et not. bar. in. l. non pōt. ff. de fur. ex q̄ bar. in. l. eadē. c. hac lege. ff. ad. l. iul. repe. mul. tū late. et in. l. iij. c. Jtē videamus ff. de suspec. tuto. querit et infert q̄ notarius infamis etiā ex alio q̄ ministerio notarie non pōt

exercere officiū tabellionatus qz habet in se dignitatē vt l ij C de dignita nec esse cācellanus vnus pncipis vt l j C de mā pn et l laudabile C de offi diuer iudi vl aliud officiū sibi iniūctū de publico vt esse notarius ad banchū actōis vt l ij C iij de his qui no infā Sz si a ptibus assumat vt de aliq cōficiat publicū instrumētū qz dz minus publicū et ipse dz seruus publicus qd munus infami remittit vt l nec infames C de decu l x iūcta l fi in pn C

Quero aliqs accepit pecuniā vt dicit q̄ mili nō pos libro xij^o cat testimoniū etiā verū an incidat in falsum Dic q̄ sic vt ē tex et ibi bar in l j in pn ff de fal qd nō cōtra dātes pecuniā p testimoniū ferēdo et cōtra recipiētes

Quero testis dixit falsum sed dictū suū nō valet an incidat in falsum Dic bar q̄ si non valuit dictū suū qz non iurauit punit de falso vt no bar in l si qs obrepserit legatū ff de fal in v iux h̄ q̄ro alias secus dic vt ibi p eū de q̄ tñ vide bal in l j C de sepul vio Sed sal ibi in fi dicit latius dic vt ibi per eum

Quero vt plurimū statuto cauet q̄ inducēs falsos testes incidat in falsum si iuduxit vnicū testē tm an incidat in falsum et penā statuti Bar in l ij C vnus ff vi bo rap dic q̄ sic p illū tex qd ē nō Testis q̄ dicit vnū in iudicio et aliud dixit ex iudiciū an incidat in falsum Bar in l eos in pn ff de fal tenet q̄ sic p d l eos j R Sz contrariū no glo in l causam q̄ de testi in glo fi 7 spe et io an i ti de testi C j v qd si idē testis et videt seq̄ bal in l idē iurifuradi et l fi C de testi et est tex cōtra bar ibidē et ibi bal in c j C j qd si in vesti et no flo in l q̄ falsav̄ vana ff de testi et istud cōiter tenet qz p̄mū dcm cū ex iudiciū nō fuerit p̄stitū cū iuramēto nō valet sz stādū est simpliciter sc̄do dco cū iuramēto fco in iudicio

Quero testis dixit falsum corā iudice vl arbitro vl arbitratore an possit puniri de falso et p quē vide ang i l si vacā C de bo vacā l x in v sz tūc q̄ro licet possit cōtra testē cū v se et c̄clud de q̄ si iudex h̄t impiū p̄ ordinariā penā imponere vl exordinariā vt no glo in l nullū C de testi Sz vbi alias nō habet impium rōe incidētis cognitiōis tūc non pōt imponere nisi extraordinariā nisi cōsulto pncipe quia tūc etiā ordinariā imponet vt l penl ff de fal nisi sit clericus testis quia tūc licet glo in dicta l nullum velit q̄ etiā p iudicē laicum possit puniri tamen ibi doc dicūt cōtrariū p autē statuimus C de epi et cle c si diligenti de fo cōpe Sinat corā arbitro vl arbitratore flm deponat p d arbitriū puniri nō pnt qz nō h̄t ipiū sz p iudicē opetētē vt l fi C de testi ibi ad vsus eos reseruare iūcta glo Ita dicit ang in dicta l si vacā

in. v. sed tūc dubitat cōpromissum 7 c.

Quero an pducēs falsos testes et iā ipsi testes possint eodē li-
bello accusari et eodē iudicio dānari? Dic q sic. vt. l. j. et ibi cy. C.
si reus vl' accu. mor. fu. et est casus et ibi bar. in. l. nihil. ff. de adul.
Scias tñ q snia lata de falso cōtra pducētē falsos testes nō nocet
testibus et idē ecōtra lata cōtra falsos testes nō p iudicat pducētē
vt. l. lucius. et ibi bar. bal. et ang. ff. de infra. et no. cy. et doc. in. l. j.
C. q ac. nō pos. et facit. l. j. et qd ibi glo. et sal. C. de fal. Unū etiā
volo q scias q si qs subornauerit testes vt flm dicerēt licet post-
ea eoz attestatōibus nō vtaē. tñ penā falsi nō euitabit. vt colligiē
ex. l. si falsos. C. de fal. et hoc ibi no. sal. in fi.

Quid si plures sint testes dicētes varia et discrepātes ad iuicē
an sint reducēdi ad cōcordiā ne icidāt in flm? Dic q sic. s3 nō vt p
bēt. vt. c. tū tu. ex. de testi. et nō bar. i. l. insulā. q. fructus. ff. so. ma.
et ibi ymo. et bar. in. l. ij. q. j. ff. si cer. pe. et bar. in. l. si finita. q. si aē
ff. de dā. infec. et ang. in. l. q sniam. C. de penis. et flo. in. d. l. de e-
tate. ff. de pba. et ymo. in. l. inter pares. ff. de re iudi. et p eūdē la-
te in. l. inter stipulātē. q. j. ff. de. v. ob. 7 in. l. labeo. q. qd si testes. ff.
de sepul. vio. qd intellige verū in pluribus testibus eiusdē ptis. Si
aē sint varij testes diuersarū ptū. stat dignon et maiori numero
vt. l. ob carmē. q. j. ff. de testi. et ibi glo. et flo. Et p dca pcedūt qñ
plures testes eiusdē ptis iter se sunt varij. Sinat vnus et idē testis
sit sibiipi cōtrarius, vl' varius tūc nō hnt locū p dca. imo 7 falsarius
punif. Ita dic singularit bar. in. d. l. eos. in fi.

Quero aurifex q fac auri, vl' argētū de minor liga. qñ sit ordi-
nati, vl' statuti a sua cōtate an incidat in flm? Dic q sic. ita dic
bar. per illū tex. in. l. lege cornelia. ff. de fal.

Quenit an ille q expēdit falsam monetā teneat crimie falsis?
Dicit bar. in. d. l. lege cornelia. de fal. aut expēdit nūmos plūbeos
vl' stāneos et icidit in flm. vt. d. l. lege cornelia. alias si alia mone-
ta falsa sit nō incidit in flm s3 punif. exordinarie. vt. l. si sacrilegiū

Quero an vēdēs sciēter in pn. ff. de exor. crimi.
eandē rē duobus incidat in flm? Dic q sic. vt. l. qui duobus. ff. de
fal. qd bar. ibi intelligit stricte. qñ in diuersis cōtradibus eandē rē
duobus vēdidit. secus si in diuersis cōtradibus eandē rem duobus
donat vel alio titulo qñ per venditiōē alienat. qz nō crimie falsi.
s3 stellionatus tenet. vt. l. iij. ff. de crimi. stelli. quod est verū secūdū
bar. ibi. si verū dixerit. alias aut interrogatus si dixerit se non do-
nasse, vl' obligasse alteri pns et mētū q incidat in penā falsi, ppter
mēdaciū. vt. l. si a debitorē. ff. de fal. et tō ibi dicit bar. aduertēdū

¶ si in instrumēto sunt apposita illa v̄ba q̄ de d̄ca re nemini ius de
 dit p̄ q̄d p̄iudiciū fieri possit! tūc si alteri v̄l alio titulo q̄ v̄ditōis
 ius cesserit! tenet̄ pena falsi. vt. d. l. si a debitoze q̄d nō. Qui sibi in
 testamēto inscriptiuo v̄l nūcupatiuo ascribit incidit in fl̄m. vt. l. j.
 .¶ Et q̄q̄ illa. ff. de fal. et ibi bar. ¶ Quid aē dixi de testamēto nūcu
 patiuo q̄liter d̄z intelligi! vide sal. in. l. j. C. de his q̄ sibi in testa. a
 scri. et si sit filius q̄ ascribat. dūmō sibi i testamēto p̄ris plus ascri
 bat q̄ esset sua portio quā esset habiturus ab intestato. vt no. bar.
 in. l. j. §. j. ff. de fal. et no. glo. et sal. in filio r̄ p̄ono. vt. l. nunq̄. C. de
 his q̄ si intest. ascri. siue sit p̄r q̄ et ascribat p̄ filio i p̄tate et hodie
 in aduēticijs. vt no. bar. in. l. i. p̄uberē. §. j. ff. de fal. Secus aē si scri
 beret instr̄m. v̄l in testamēto alicuius p̄ filio emācipato v̄l ecōtra
 filius emācipatus p̄ p̄re v̄z instr̄m. nec icidit in fl̄m. vt est tex. e.
 ti. et ibi bar. in. l. si p̄r. et in. l. si filius. in. p̄n. Et maritus pōt scribē
 in testamēto alterius siue vxori. et valet. vt ea. l. §. maritus. et ibi
 bar. et nō sal. in. l. q̄ in testamēto. C. de his q̄ si. in test. ascri. Sed
 filius pōt esse rogatus de instr̄o in vtilitate m̄ris. et ascribēs m̄ri
 nō incidit in fl̄m. vt est tex. et ibi bar. in. l. si p̄r. ff. de fal.

¶ Quid aē si heres scribat totū testamētū manu sua. et se here
 dē instituat. et postea eū dedit notario q̄ eū legit corā testatore et
 testibus. et fuit rogatus! an heres incidat in dictā penā? Sal. in
 .d. l. j. i. si. C. de his q̄ si testa. ascri. dic̄ q̄ nō. q̄ scriptura heredis
 nō p̄bat sed cōficiēda a tabellione.

¶ Quero an q̄libet iudex possit de falso corā se omissō punire? v̄
 det̄ q̄ sic. vt. l. nullū. C. de testi. Et pro hac et glo. ordi. in. l. si lis. C.
 de fal. Sed bar. in. l. diuus. la. ij. ff. de fal. tenet̄ otrariū q̄ imo il
 le iudex possit de falsitate punire qui alias h̄t p̄tate de falsitate
 cognoscēda et puniēda. alias debet remittere ad maiorē iudicē.
 allegat tex. in t̄cōa col. et Jmo. in. c. añ pe. et pe. extra de penis.
 Sed bal. in d̄ca. l. si lis. conat̄ cōcordare opi. licet de bar. nō faciat
 m̄tionem. de quo etiam notat ange. in. l. si vacantia. C. de bo. va.
 libro decimo. sed cōmuniter statuta sunt q̄ taha delicta puniant̄.
 p̄ iudicē maleficiorū. vbi aūt nō esset statutū ab opi. bar. nō rece
 das in practica. q̄ glo. loquit̄ q̄n incidenter q̄stio falsi euenit et non
 fuit p̄ncipaliter. Et tene m̄ti tu iudex inquirens de falso. v̄l etiam
 in accusatiōe nō est necē q̄ apponas locū v̄l t̄ps. alias falsitatis cō
 misse licet regulariter in delictis debeat apponi locus et t̄ps. vt est
 glo. ordi. Insti. de publi iudi. circa p̄ncipiū. et no. bal. in. ca. j. circa
 p̄n. q̄. mo. feu. amit. ¶ Sed in teste q̄ iurauit in vno loco et in alio
 deponit falsum q̄ locus in accusatiōe de falso ponet̄ scōm bar. in

.l. dāni. §. fabini. ff. de dam. infec. qz depositio trahit ad tps iura-
 mēti videt qz locus iuramēti debeat apponi. et vide bal. in. l. ij. C.
 de sacrosanct. ec. et de falso p̄t cognosci pluribus modis. vt ē glo.
 ordi. et ibi doc. in. l. si ex falsis. C. de trāfac. et no. plene ymo. in. l. di-
 uis. ff. de re. iudi. in. v. ex glo. Pro declaratōe dēari glosaz et ibi
 vide late p̄ eū. et est glo. et ibi sal. in. l. q̄rela. C. de fal. in q̄bus dī
 qz quinqz modis. vno mō per accusationē. vt dca. l. q̄relā. Secūdo
 mō per actionē in factū. vt. l. dāni. e. ti. Tertio per viā exceptionis
 et Quarto per modū replicatiōis. vt no. glo. in. d. l. si ex falsis. et
 .d. l. q̄rela. Quinto mō officio iudicis. vt. l. sciāt. C. de p̄ba. et. l. nul-
 lū. C. de testi. Sz vnū nota in eo qz dixi qz etiā per modū excepti-
 onis et replicatiōis pōt cognosci de falso vtrū id sit verū simpliciē
 et sp. an nō sit opus impetrare in ite. resti. no. vltra mōtani. et cy-
 in. d. l. q̄rela. et ibi late sal. et no. bar. ang. et latius ymo. in. l. diu?
 .ff. de re. iudi. dic vt ibi et sufficiet remissio in hoc.

Quero vsqz ad q̄tū tps durat q̄rela? Dic qz vsqz ad xx. annos
 de falso pōt cognosci. vt. l. q̄rela. C. de fal. et qd ibi glo. et doc. Et
 scias qz ita cōmittit falsum q̄vū falsum instrumēto. sicut qz fabrica-
 uit vl̄ dcauerit, vl̄ fieri fecerit. vt. d. l. si falsos de fal. s3 differētia
 est. qz ille qz fuit auctor falsitatis. abstinēdo postea ab vsu nō excu-
 sat. qz falsitas fuit cōmissa in eius fabricatiōe. s3 vtēs simpliciē fal-
 so instrumēto. et postea abstinēs releuat ab ea pena. vt. d. l. falsos
 et ibi glo. doc. et sal. vbi etiā glo. et sal. ponūt qua pena teneat
 vtēs falso instrumēto vl̄ rescripto. et q̄primū vtēs his v̄bis viz qz
 nō vult vt statim tale instrumētū caret v̄ribus et effectu vt. C. de
 fi. instru. l. si aduersarius. Et cautela est s̄m bar. in. le. diuus. ff. de
 fal. qz ad instātiā ptis statuit terminus p̄ducēti an velit vti tli in
 strumēto. Et idē in attestatiōibus testiu. ar. l. mācipioz. ff. de op.
 lega. et. l. ticia. ff. de ac. in q̄ termino d3 r̄ndere clare et apte vt ibi
 p̄ bar. et sal. in. d. l. si falsos. Sz pone Ticius meū vtebat vno in-
 strumēto cū p̄testatiōe qz nō vult vltra eo vti si apparebit eū fl̄ m
 et ego dixi ei qz erat fl̄ m et assignaui dcas fl̄itates postqz in fine
 cause vult desistere an excuset a falso? Istā q̄onē format gādiius
 in suo ope maleficiorū in ti. de falsarijs et falsitatibus. et cōcludit
 qz nō euitat falsitatis penā. qz certioratus statim non caruit dolo. vt
 .ff. de libe. exhi. l. iij. §. si. secus si p̄bet instrumentū suspectū tm̄ nō
 aut falsum nisi p̄ducēs dcm instrumētū fidē astruat. de p̄ba. l. iu-
Pone qz vnum instrumētum ha-
 beat plura capitula et in vno repenit falsum in ceteris verum? an
 totū viciet? Credo qz nō. qz tot sunt instrumēta. q̄t sunt capitula.

vt. l. etiā. §. j. et ibi glo. et doc. ff. de mino. et. l. scire debemus. et ibi

Quero tabellio scripsit instrumentum bar. ff. de ver. obli. sup. re illicita extra casus a iure pmissos. an incidat in penā falsis. No. bar. in. l. j. C. de peti. bo. subla. li. x. dic. vt ibi p. eū.

Quero tabellio dicit in instrumēto. et hoc p. p. cio cētū qd. p. ciū totū dedit et numerauit. et testes descripti in instrumēto dicūt q. nō est verū q. numerauerit. s. q. v. ditor. fuit cōfessus tīmō se ha. buisse. an instrumētū dicat. falsum. ita q. tabellio dicat. falsarius. Dic. q. nō. q. illa. v. ba. habuit et recepit p. n. t. verificari exactu. ficto. v. z. p. dictā cōfessionē de qua testes deponūt. Ita dicit bar. p. illū. tex. in. l. p. dia. ff. de acq. pos. qd. nō. q. semel habui de f. cō bononie.

Quid si statutū dicit q. falsificans instrumēta incidat in penā manus. et aliq. falsificauit acta. an incidat in statutū. Dic. q. sic. vt. no. bar. in. l. in fraudē. §. neq. ff. de iure fis. et sic appellatiōe in. strumētozū in materia penali cōtinent. acta. qd. nō. **E**t aduer. te. q. sicut ille q. cōmittit circa acta perdit causam. ita q. cōmittit falsitatē in causa. Ita dicit bar. in. l. in fraudē. §. q. tiens. ff. de iure fis. **E**tia. sig. cautus tu aduocate. q. si tu recipis salariū ab vna pte. v. l. etiā ps. reuelauit tibi secreta sue cause. et tu postea p. misisti pa. trociniū. si tu alteri pti reuelas iura alterius ptis et sua secreta. in. cidat in falsum. l. penl. ff. de postula. et no. bar. in. l. ij. ff. de p. uari.

Quid si testis vadit vacillando. an vt falsarius possit puniri. Dic. q. sic. vt. est glo. ij. q. iij. c. testimoniū. et est tex. iij. q. iij. qui. falso. facit. l. q. falsa. v. l. vana. ff. de testi. et ibi flo. vnū. tñ. tene. mē. tā. in. ista. materia. q. licet accusator nō. p. bet. intētiōe. suā. tñ. reus. non. debet. absolui. iux. l. q. accusare. C. de. edē. nisi. etiā. reus. purget. innocētiā. suā. vt. ē. tex. in. l. vbi. C. de. fal. 7. idē. in. pluribus. casibus. vt. l. fallaciter. C. de. obli. **A**duertas. tñ. q. talis. purgatio. innocentie. sufficit. p. sacramētū. Ita. dicit. pe. cy. in. l. vbi. quod. nota.

Incendario.) **Q**ualiter autē incendarius puniat. plene. no. bar. in. l. ij. ff. de offi. p. fec. uigi. et cy. in. l. data. opera. C. q. ac. nō. pos. et ibi. latius. bal. et. sal. et. hoc. qñ. criminaliter. agit. et. punit. **Q**ualit. incēdarius. ciuilit. tenet. no. sal. in. l. q. fortuitis. C. de. pig. acti. q. in. effectu. dicit. q. aduertēdū. est. q. qñq. cōmittit. in. ciuitate. v. l. in. opido. qñq. cōmittit. in. villa. et. in. rure. **Q**uo. ad. p. mū. qñ. incē. diū. fit. dolo. et. in. ciuitate. et. opido. et. delinqs. v. l. incēdarius. fit. vi. lis. p. fona. et. q. domus. fuit. actualiter. accēsa. v. l. aliud. edificiiū. vel. aceruū. frumenti. positū. iuxta. domū. q. quod. fit. iuxta. edificiiū. in. ipso. edificio. factū. esse. dicit. et. q. incendiū. fit. magnū. et. sic. oībus. his. copulatiue. cōcurrētibus. tūc. incēdarius. debet. quoq. ipso. igne.

incendi. vt est tex. et glo. in l. q̄ edes. ff. de incen. rui. nau. Et est rō
q̄re debet igne cōburi. qz incēdiū in ciuitate vel opido mortē igne
m̄ltis p̄parat. ⁊ iō incēdiarius mortē quā alijs minat. recipit. ar.
ff. de exordi. cri. l. sacrilegij in rōe sui. Sinat̄ oīa p̄dca q̄tuor occur
rāt si est tñ incēdiarius in aliquo gradu cōstitutus. tūc nō cremabiē
sed decapitabiē. vt est tex. in l. capl. m. §. nō nunq̄. ff. de penis. vel
dic scdm bal. in d. l. data opa. q̄ iudex arbitrabiē an decapitet ip
sum, an furcis suspēdat, an igne cremari faciat. attēta q̄litate de
licti et statu personarū. ar. no. in l. q̄d ergo. §. pena ḡuioz. ff. de in
fa. **S**icō incēdiū fiat ex mētia ciuitatis, v̄l castroz. et tūc aut
incēdiū est magnū. et dolo malo fcm. et tūc eē est pena mortis nī
si persona delinq̄s sit in tali gradu dignitatis, vel statu. q̄ vita de
beret ei cōcedi ex benigna dispēsatiōe. Nā debet deportari vt. l.
fi. ff. de incen. rui. nau. Et p̄dca p̄cedūt qñ dolo sciēter et appēsate
incēdiū cōmissum est. et sp̄ p̄sumit̄ dolo. si p̄cessit inimicitia inten
imittētē ignē. et illū cui imittit̄. vt est tex. no. in l. q̄ capitaliū. §.
qui ob inimicitias. ff. de penis. q̄d nota.

Secūdo casu p̄ncipali qñ incēdiū immittit̄ lata culpa. tūc secū
dū Ja. p̄ magno incēdio iponit̄ pena corporalis. mitior tñ q̄ p̄ dolo
vt. ff. de incē. rui. nau. l. si fortuitu. et est scdm Ja. specialis. Nā pe
na mortis, v̄l q̄si mortis naturalis est cū mēbrū abscindit̄. r̄l. ariter
nō iponit̄ nisi p̄ dolo. fallat scdm ia. de are. nisi incēdiario. et intelli
git hoc venū nisi in vili p̄sona. Sed bal. in d. l. data opa. dicit. q̄ for
te. d. l. si fortuitu. nō cogit nos dicere de pena mortis, siue mutillati
onis mēbrū. et iō intelligēda est de alia pena corporali v̄l grauissi
ma pena pecuniaria. ar. ff. ad l. cor. de sicca. l. j. §. diuus. vt iura iu
ribus cōcordent. Nā si lata culpa n̄ infamat. vt no. insti. de suspec.
tu. ergo multo minus inducit penā mortis, vel mutillatōis mēbro
rū. Quia (iudicio meo) ista eq̄parant̄. vt est tex. in autē. de coll. §. ⁊
hec. phibemus. Intelligit tñ. bal. q̄ sp̄ per incēdiariū eē culpa lata
tñ dānū debeat in eadē instātia accusatiōis, v̄l inq̄sitōis resarciri
qz ciuilis et criminalis veniūt eadē lege. iō nō sunt necarij duo pro
cessus. l. q̄ edes. ff. de incē. rui. nau.

Tertio casu p̄ncipali qñ incēdiū fit leui culpa. tūc dic̄ cy. in d.
l. dā opera. q̄ isto casu nulla pena criminalit̄ puniē. sed bñ puniē
in emēdatōe dāni tñ. si tñ nō pōt dānū emēdare. luit in corpus.
vt. d. l. q̄ edes. Un̄ ex leui nō ont̄ duplex via agēdi. v̄z ciuiliter et
criminaliter. sed vna tñ via scilicet ciuilis ont̄. et idem notat cy. in
dicta. l. si q̄s nō dicā rapē. C. de epi. et cle. Ex hoc sequit̄ q̄ p̄ leui
culpa nō pōt p̄cedi per inq̄sitiōē qz respública nō reputat̄ offen

fa. nec interest reipublice. **N**ā nō p̄ iudex inq̄rere ad cōmodū pra
 uatorū vt notat̄ in. c. ad nostrā. de iureiur. p̄ inno. et ex h̄ p̄nt mul
 te inq̄sitōes ipugnari. qz si cōstat dōlū, v̄l latā culpā abesse ex leui
 culpa. nō pōt formari inq̄sitio, v̄l accusatio sc̄dm cy. ad hoc. ff. de
 abige. l. i. in fi. et. l. i. ḡit. §. fi. ff. de l. cau. **S**z bal. in. l. dā opa. in. v̄.
 nūc de tertio q̄n̄ incēdiū. 7 c. dicit. q̄ cōtra videt̄ casus in. d. l. si for
 tuitu. vbi punit̄ criminaliter ex culpa dolo p̄xima ista ē lata culpa
Itē criminaliter punit̄ p̄xima culpa late culpe. ista est leuis culpa
 ita dicit̄ tex. i. d. l. si fortuitu. nō obstāte. l. q̄ edes. qz ibi loquit̄ de cul
 pa leuissima. dicit̄ ei si nō casu vno, ibi loquit̄ de culpa q̄ ē p̄xima
 casu fortuito. i. de culpa leuissima q̄ nō punit̄ criminaliter. v̄l dicit̄
 bal. aut leuis culpa est in faciēdo. et punit̄ criminalit̄. aut in negli
 gēdo. et nō punit̄. nā est ḡuioz culpa facere q̄mittē. vt. ff. de vsu
 fruc. l. et si civilis. §. et si p̄teritis. **S**ed vult bar. q̄ ex leui culpa ē
 criminalit̄ q̄s punit̄ allegat legē. r̄spiciēdū. §. delinquūt. s̄z sc̄dm
 bal. in. d. l. data opa. loquit̄ de lata culpa cū q̄s delinq̄t p̄ ebrietatē
Nā lata culpa est delinq̄re p̄pter ebrietatē. et sic nō loquit̄ ibi de
 leui culpa. v̄n̄ dicit̄ q̄ nihil facit. d. §. ad h̄ allegat. l. oē delictū. §. fi.
 ff. de re mili. **E**brietas ḡ nimia delictū attenuat. nō at̄ in totū ex
 imit. s̄z pua ebrietas nō minuit delictū. et allegat exēplū in dīna
 scriptura q̄n̄ filie loth̄ iebriauerūt ip̄m vino. s̄z tex. ibi nō dicit̄ culpa
 7 c. s̄z dicit̄ ip̄etu. i. nō appēlate et deliberate. s̄z debito motu. **N**ā
 illud ē minus delictū. q̄ si ess̄ appēlate commissum. v̄n̄ dicit̄ q̄. §. de
 linquūt. loquit̄ tribus casibus. i. in dolo p̄meditato. 7 maiori. in do
 lo nō p̄meditato et minori. **I**tē in casu fortuito. et sic est nulla cul
 pa. et sic nō facit̄ p̄ bar. s̄z dic̄ p̄ bar. facit. d. l. si fortuitu. s̄z p̄ cy.
 allegari p̄t. qz vbi. l. loquit̄ de pena figit̄ pedē in dolo 7 lata culpa
 vt. l. i. §. nō aut̄. et ibi bar. ff. si q̄s te li. esse iul. fu. **S**z p̄t̄ r̄nderi p̄m
 bal. q̄ ibi edictū p̄toris req̄rit dōlū. et iō culpa remota dolo v̄l eius
 culpa nō cōmittit̄. s̄z vbi. l. simpliciter punit̄ sc̄dm. nec facit̄ doli men
 tionē. et tūc punit̄ culpa nisi sit leuissima q̄ criminaliter nō punit̄. et
 dicit̄ q̄ hoc est verū q̄n̄ leuis culpa punit̄ pena pecuniaria. nō at̄ ca
 pitali. l. iul. de sicca. qz nulla culpa leuis est capitalis. et sic in effe
 ctu tenet op̄i. bar. qd̄ et etiā ex leui culpa pōt inq̄ri et dānari. licet
 nō corpaliē s̄z pena pecuniaria qd̄ nō. **E**x q̄ pōt inferri ad incē
 diariū q̄ incendiarius culpa etiā leui p̄t per iudicē criminaliter dā
 nari ad penam pecuniariā applicādam fisco et ad emendā dānū
Quarto casu p̄ncipali passo.
 q̄n̄ incēdiū cōmissum est negligentia siue culpa leuissima. isto ca
 su tunc non loquitur nec cy. nec bal. in dicta. le. data opera. **S**ed

ego vidi vnū cōsiliū bar. de sal. qd incipit saluatonis noie inuoca
to ad qonē ppositā. vbi in discursu vult q teneat q̄s ex leuissima
culpa. nō ad aliquā penā. s; ad emēdationē tm̄mō illi q̄ est passus
dānū. allegat. ff. de penis. l. capitulū. q̄ ob inimicitias ibi ex ne
gligētia eoz apud q̄s r̄c. et sic puniūt negligētiā. ergo leuissimam
culpā p quo facit. l. iij. q̄. j. et quod ibi notat. ff. de offi. p̄fec. vigi. r̄
in. l. si vendita. ff. de p̄. et omo. rei ven. ibi si seruoꝝ negligētia r̄c.
et ibi. cū negligētiā. et ibi frugi. et diligentes p̄stare cuius rei gr̄a
qm̄ (vt plurimū) incēdiū cōmittit̄ ex negligētia nō custodiēdo bñ
ignē. et sic ignis incipit in vna domo. et sic alias vicinas comburit
An dñs domus in qua incēdiū habuit exordiu teneat ad emēda
tionē domus vicini? Sal. in dicto cōsilio sic dicit. Aut incendiū fit
casu fortuito. et d̄ factū casu fortuito. qm̄ est factū taliter q̄ p̄uide
ri nō potuit. et sic culpe nō ascribit̄. vt dicta. l. q̄ fortuitis. et etiā de
incēdio vide sal. ibi. et sic vt dicat̄ factū casu fortuito. oportet q̄
factū sit, vel latronibus. vt. ff. p socio. l. cū duobus. q̄. dāna. v̄l etiā
subita vis v̄toꝝ ignē p̄duxit longius vt fit sepe. qm̄ q̄s incēdit sti
pulas pro seminādo. et ille q̄ ignē imposuit. omnia que oportuit
obseruauit. ne ignis lōgius procederet. ita q̄ culpa ei imputari nō
pōt. vt. ff. ad. l. acqui. l. qui occidit. q̄. in hāc. tūc etiā isto casu fortu
ito omni respectu est impunibile. nec etiā ad aliquā emēdam te
neē ille in cuius domum recipit ignis et exordium habet. et sic de
terminatus est quartus casus sup̄apositus. videlicet quādo incēdi
um est casu commissum. et facit lex pe. ff. de incen. rui. nau. et hec
vult Ja. de are. et cy. in d̄ca. l. data opera. Vbi aut̄ predicta ces
sarēt. casu fortuito nō ascriberet̄. licet qm̄ dñs rei. siue domus in q̄
incendiū habuit exordium nō teneat ad emēdationē dānū passō
Vñ p̄ declaratiōe huius rei in d̄co cōsilio sal. fac̄ tria mēbra. viz
nā qm̄q̄ cōstat q̄ p̄familias dñs domus fuit cā incēdiū. qm̄q̄ cōstat
q̄ aliq̄s habitatoꝝ. non dñs. v̄l p̄familias. qm̄q̄ dubitat̄ v̄l igno
rat̄ quis fuerit cā dicti incendij. Primo casu nō est dubiū q̄ ille in
cuius domo icēdiū habuit p̄ncipiū tenet̄ de dāno ex icēdio alteri
illato. vt. ff. ad. l. acq̄l. l. si seruus seruū. q̄. si fornicarius. et. q̄. si fur
tū. Secdo casu distiguit. Aut ille alius erat de famulis ihabitātis
tūc quedā glo. videt̄ sentire q̄ teneat̄ dñs. no. glo. in. l. ne qd. ff. de
incē. rui. nau. p̄ tex. insti. de obli. q̄ ex delict. q̄. si. s; illa glo. ibi repro
bat̄ p̄ bar. q̄ dñs domus tūc de facto familie tenet̄ si familia de
linq̄t officio seu ministerio in q̄ opat̄ dñs. ff. de pu. iu. l. j. q̄. familie.
p̄ hoc videt̄ casus in. d. l. si v̄dita. Nā vbi de negligētia suoꝝ nō
tenet̄ dñs. si diligentia debita adhibuit dñs. sed tenet̄ ille seruus

vel familiaris. **U**n̄ dñs bādo seruū p̄ noxa! liberat̄. vt. d. l. si ven-
 dita. vt. si ille familiaris erat homo liber eo ip̄o q̄ dñs et p̄famī-
 lias ip̄i denūciat! et exhibet dānū passō liberatus ē. vt. no. bar. in
 fili. in. l. cū exhibuisset. ff. de publi. et. l. obſuare. §. p̄ficiſa. i. p̄n. ff.
 de offi. p̄con. et. le. et vide tex. bar. et flo. in. l. si suus seruū. §. p̄cur-
 lus. ff. ad. l. acq̄l. q̄d. nō. qz. semel vidi de facto. Si v̄o fuit p̄ſus ex
 traneus qui ignē immiſit. qz. nō de familia. nec de habitātibus in
 dca. domo! tūc videt̄ q̄ dñs domus non teneat̄ ad emēdā dāni. qz.
 culpe sue nō pōt̄ aſcribi. facit. ff. loca. l. q̄ inſulā. §. ſi.

Quinto caſu qñ dubitat̄ a q̄ ignis fuerit immiſſus. et tūc videt̄
 p̄ſumptiōe iuris immiſſus ab habitātibus. et eozū culpa incendiū
 fuiſſe factū. ſiue fuerit vnus ſiue plures. vt. d. l. iij. §. ſi. ff. de offi. p̄-
 vigi. et ibi doc. adeo q̄ ſi nullus inhabitat illa p̄ſūptio ceſſat. aliq̄
 at̄ inhabitatē! p̄ſūptio ē de aliq̄ ibi inhabitatē. ſz. nō de certa p̄-
 ſona ex eis. ſz. de incerta. et indeterminata ex illis. vt. p̄bat̄ i. d. l. ſi
 v̄edita. **U**erūt̄ niſi doceat̄ a q̄ p̄ſona inhabitatū h̄ p̄ceſſerit! cul-
 pe p̄ſſfamilias h̄ aſcribit̄. cuius impio ceteri obediūt q̄ ſi minozē
 diligētīa iuris p̄ſūptiōe adhibuerit q̄ debuerit. hoc p̄bat̄ in. d. l. ſi
 v̄edita. **U**n̄ pōdera ibi circa p̄n. viz. ibi. R. r. c. qz. facit regulā ḡna-
 lē p̄ſumptiōis. ſ. q̄ incendiū ſine culpa p̄ſſfamilias fieri nō pōt̄. po-
 ſtea ab illa regula et ḡnali p̄ſumptiōe recedit in caſu ſz. ſi cōſtat
 q̄s fecerit. et ſi cōſtat q̄ p̄ſfamilias omnē diligētīa req̄ſitā adhr-
 buit. ita q̄ culpe eius nō poſſit aliq̄d ip̄utari. et p̄ hoc facit vt. cul-
 pe patriſſa. incendiū ortū in domo aſcribat̄. C. de periculo tuto. l. ſi
 res pupillares. et. ff. loca. l. q̄ inſulā. §. colonus. r. d. l. capitaliū. §. ob
 inimicitias. ibi ob negligētīa eozū. **U**n̄ cum incendiū dicat̄ om̄i a-
 pud p̄remfamilias illius domus! tūc eius negligētīa d̄z. ortū. **E**t ē
 ratio. qz. ad ip̄m p̄ncipaliter diligētīa et custodia eoz̄ q̄ ſunt in do-
 mo ſpectat. et ſi alteri diligētīa et custodia cōmiſit! in culpa fuit
 q̄ minus diligētē adhibuit. iō de incendio p̄ueniēte ex ip̄ſius negli-
 gētīa tenet̄. vt. l. ſi ſeruus ſeruū. §. ſi fornicarius. ff. ad. l. acq̄l. et. le.
 videamus in p̄n. ff. loca. et inſti. de obli. q̄ ex q̄ſi delict. §. pe. non ob-
 ſtate q̄ qlibet p̄ſumit̄ bonus et diligēs. vt. l. cū q̄dē. ff. deleg. iij. q̄a
 verū eſt q̄ quadā p̄ſumptione ḡnali p̄ſumit̄ cui derogat̄ per p̄-
 ſumptionē iuris ſpecialis. vt. in. c. generi per ſpeciē. de re. iuris. in
 vij. p̄ſumpſio enī ſpecialis q̄ minus fuerit diligēs in custodiendo
 ignē colligit̄ ex incendio orto in ip̄ſius domo. vt. dicta. l. iij. §. j. **N**ā
 ibi dictio plerūqz. regulā facit in p̄ſumptiōe. vt. ff. de iure do. l. ple-
 rūqz. et ideo paterfamilias tenet̄ vicinis ad emēdā dāni. vt. d. l.
 ſi ſeruus ſeruū. §. ſi inſulā. et. §. ſi furnū. et. le. qui occidit. §. in hac

et. d. l. capitaliū. §. q̄ ob inimicitias. vide bar. in. l. j. in. p̄n. ff. ad. l. rod. de. iac. Nā ad aliquā penā pecunianā applicādā fisco tenet. vt. s̄. dixi. q̄ oīa nota. cy. q̄ dñs domus in qua incēdiū incipit tenet. at. et p̄sumat factū sua culpa. determinat etiā ang. in suo cōsilio q̄d incipit in q̄one p̄posita dubiū faciūt mihi plura. et. p̄ hoc al. legat. casum in. l. iperatores. ff. de. of. p̄fec. vigi. vbi dñi domorum monent a lege sub intimatiōe pene, vt sint solliciti, et attēti ne in eoz domibus incēdia committant. q̄ igit nō fuit sollicitus et attētus nedū dicēdū est q̄ reus sit culpe. s̄z imo trāsgressor legis. q̄ propter p̄t morte mori. vt. ca. ij. de. ma. et. obe. et p̄sumit in dubio i culpa. et negligētia. cū vt plurimū accidat. vt. l. iij. ff. de. offi. p̄fec. vigi. et. d. l. si. vedita. Sinat statuto caueat q̄ villa teneat custodire territoriū suū. et ignis fuit imissus. et ignorat a q̄. de. die. vl. de. nocte. an villa teneat ad emēdā. vide q̄d dixi. s̄. in. glo. super. v̄bo. fama. pu. plica. p̄cedēte. in. v̄. xij. circa. p̄dca. q̄rit. q̄. s̄. vidimus. et. cū. v̄. se. **I**nūctore di mali dadio.) Nota q̄ d̄ q̄ iste intromittebat et ludebat cū taxillis falsis. Nā ille q̄ ludit cū taxillis falsis. tenet pe. na. falsi. ar. l. arbitrio. §. de. eo. aut. et. q̄d. ibi. notat. ff. de. dolo. et. et. tenet. de. furto. quia nō efficit dñs pecunie quā vicit. ar. l. falsus. ff. de. furtis. in. p̄n. vl. saltē extra ordinem puniūt. et restituet pecuniā quia turpitudine est solius vincētis. Ita dicit bal. in rubrica. C. de. cō. di. ob. tur. cau. et si velles hoc p̄bare. vel et q̄ fama sit q̄ luserit et vicerit cū taxillis falsificatis. p̄t p̄bari etiā per hōes barros et si milis cōditiōis. et vite. quia in tali loco. et ludo nō cōsueuerūt adesse hōes bone fame. et vite. iō q̄uis fama p̄dicta exordiū habeat a personis infamibus et malis. tamē isto casu valet. Ita dicit sal. in dicta. l. ea. q̄dē. C. de. accu. in materia fame in. v̄. ad. q̄ntā. q̄onē. v̄n. a. q̄bus. et. c̄. **S**ecundo aduertat q̄ oīs ludus alearū vel tabularū et si ludat cū taxillis iustis et idoneis. nō tm̄ cū falsis est. p̄bitus. vt. ē. tex. in. autē. alearū. vbi. casus. et. ibi. no. cy. C. de. reli. et. sump. fun. et. de. alea. et. in. autē. interdiciamus. C. de. epi. et. cle. et. in. corpo. re. in. autē. de. sanc. epi. §. interdiciamus. omnis enim ludus in quo perditur pecunia et versatur fortuna vt in taxillis siue fortuna. et industria vt in aleis siue tabulis. est prohibitus. vt. no. glosa. in. l. j. ff. de. aleis. et. in. l. filiosa. §. j. ff. qua. re. ac. non. datur. **I**psē nanq̄ ludus p̄bitus est in eo maxime quia blasphematur deus et sancti dei. vt. in. d. autē. alearū. ibi. blasphemare. deū. conat. Et p̄dca p̄cedūt q̄n est talis ludus in quo versat fortuna et ingeniū siue industria hōis. vt ludus alearū vt dixi. Si aut esset ludus in q̄ versat solūmodo ingeniū siue industria vt in ludo scacorū. tunc glo.

in dicta autē ·interdicimus· vult q̄ nō tm̄ laicus / s; etiā clericus ad
 talē ludū ludere possit. et idē vult glo. in. c. qm̄. de vi. et ho. de. vbi
 vult q̄ clerici nō tm̄ laici possint ludere ad scacos. sed iac. de are. in
 le. si q̄s sciret. ff. de vsucap. p̄ em. et pe. et cy. in dca autē. interdic
 mus / dicit q̄ laicus pōt ludē ad scacos. nō autē clericus. qm̄ ludus
 in clericis maxime vetitus est. ne vacēt a diuinis officiis. sed magis
 vacaret a diuinis. p̄pter ludū scacoz. q; lōgius tps̄ requirit q̄ alius
 ludus. igit̄ est dictus ludus clericis prohibitus. Sed etiā bñ nota q̄
 etiā isto casu q; dixi q̄ laicus pōt ludere ad scacos. vel ad alios lu
 dos in q̄bus versat̄ simplr̄ ingenū hoīs. et sic ad ludū licitū aduer
 tas et tene menti q̄ non pnt̄ etiā laici. nisi puā q̄titatē pecunie. vt
 puta nisi vnū solidū. etiā si ludentes essent milites. doctores siue di
 uites. ne ex tali ludo pmissō grauē casum sustineant. q; possent ad
 istū ludū oīa ludere. Iste est casus in dca autē. aleaz̄ vsus in v̄. sed
 nemini p̄mittimus etiā his ludere. **A**duertas. q; ego intelligo
 ibi vnū solidū scdm̄ q̄ leges appellāt. quoz̄ videlicet septuaginta
 duo faciūt vnā libzā auri. vt. l. ij. C. de succe. et archi. l. xi. Non tm̄
 rudit̄ intelligo q̄ pro oī vice et ludo possit vnus solidus. s; intelligo
 pro tota illa die q̄ duo ad inuicē ludūt nō fca aliq̄ int̄polatiōe. qm̄
 pro toto illo dco t̄p̄ vnus ludus d; et nō plrs̄ vt dicit bar. in. l. inficiē
 do. q; si infans. ff. de fur. alias aut̄ si p̄ singula vice posset ludi vnus
 solidus. posset seq̄ q̄ grauē casum sentiret oī dcam̄ autē. aleaz̄ v
 sus et eius int̄tione. facit. l. nō dubiū. cū ibi no. p̄ glo. et doc. C. de le.
Et viso q̄ ludus est p̄hibitus. videamus q̄s penas **C**ogita tm̄
 patiē ludē. Et p̄mo est sciēdū q̄ illa domus in q̄ ludit̄. debet publi
 cari vt dca autē. aleaz̄ vsus. ibi domibus eoz̄ publicatis. et. quod
 forte debet intelligi. nisi illa domus fuisset pupilli cuiusdā. vt vidu
 e. ar. l. j. C. de fal. mo. et ibi hoc vult i simili cy. et idē in oī domo mi
 serabilis p̄sone. ar. no. p̄ cy. in. l. j. C. qn̄ impa. int̄ pu. et vi. Et idē
 si dñs domus licet sit maior et masculus ignorat q̄ ibi ludit̄. q; do
 mus sua nō publicat̄. ar. no. p̄ sal. in. l. j. C. de fal. mo. in fi. **S**cdo
 sciēdū est et bñ nō. q̄ ille q̄ retinet ludū acrit̄ puniē. qm̄ si percutiat̄
 vel vberat̄ talis iniuria nō est puniēda. nec ex dca iniuria actio na
 scit̄ qn̄cūq; et vbiq; sibi facta fuerit. vt sentit bar. et est tex. in. l.
 .j. in p̄n. ibi vbiq; et qn̄cūq; nō vēdicat̄. ff. de alea. quod ego intel
 ligo p̄cedere qn̄ alibi percutiat̄ q̄ in ludo. dūmō occasiōe ludi fu
 ent̄ p̄cussus. alias valde iniustū videret̄ q̄ semper. et oī loco. et oī tē
 pore impune posset offendi. qm̄ saltē iudex ex officio suo possit per
 cutiētē punire. saltē ad vidictā publicā vindicādā. vt. l. nō solū. q;
 q̄q; ff. de iniur. et ibi bar. sed si occasiōe ludi fuerit p̄cussus vbiq;

tūc talis percussio est impunita. q̄d est singulare. **¶** Itē patit̄ alias pe-
nas. q̄ si de domo in q̄ ludit̄ tpe q̄ ludit̄ fuerit furto aliq̄d sibi sub-
tractū, siue a lusoribus, siue a quocunq; alio. nō h̄t retinēs ludū actio-
nē tm̄ penalē furti. s̄ nec ad rei p̄secutionē vt est tex. no. in. di. l. j.
§. j. ibi impune sit. et in. §. ait p̄tor. ibi. q̄d puto veni. ff. de alea.
pōt etiā multari arbitrio iudicis. qm̄ ipse retinēs ludū est cā mul-
torū malorū blasphemiarū, et furtozū, depaupatiōis, homicidij et
similiū. vt. d. l. alearū vsus. et docet etiā experientia. et pōt etiā po-
ni in opedibus, v̄l in carcere. vt ē tex. in. l. j. §. fi. ff. de alea. nec ob-
stat ille tex. q̄ dicit cōpult ludere. et sic videt̄ cōtra illū tm̄ q̄ cō-
pult. et c̄. q̄d ego ḡnaliter intelligo. Et satis q̄s d̄r cōpellere eo ipso
q̄ stat cū altari pato hoc est parat siue p̄stat domū et taxillas et
scānū leuigatū et lumina. tūc etiā ex suasionibus et istis illecebris
et alijs d̄r cōpellere iuuenes q̄ nō p̄nt refrenare iuueniles calores
vt. l. j. §. filius aut. ff. de bo. q̄ libe. Cōpellē ad ludēdū sic dicimus
in materia macedoniani. vt. le. j. et. ff. ad macedo. et p̄ totū. et ita
acriter intelligo materiā vt hoīes abstineāt a tali morbo. qm̄ alio
mō n̄ vt dixi cōpellunt hoīes ludere inuiti. ergo alias d̄ca. l. effectū
nō haberet et esset frustratoria q̄d nō ē dicēdū. vt. l. si p̄tor. in p̄n.
ff. de iudi. et etiā d̄ca. l. j. §. fi. ff. de alea. pōt intelligi in oībus ali-
is casibus q̄ suasioibus et blādicijs inducūt hoīes ad ludēdū. tunc
isti tales dicunt̄ cōpellere ad ludū. q̄ nisi fuissent isti. nō tm̄ p̄ iuue-
nes luderet̄ q̄ tū ludit̄. sic dicimus de lenonibus. q̄ nisi fuissent. non
ita sepius adulterū cōmitteret̄. vt. l. ij. §. ij. ff. de adul. tūc equissi-
mū esse arbitrat̄. q̄ tales p̄suasores tāti mali possunt multari et
in vinculis poni q̄d nota. **¶** Tertio aduertat q̄ non tm̄ ludēs pu-
nit̄ vt infra dicā. s̄ etiā p̄iceps ipsius ludi. licz ipse nō ludat vt ē
tex. in d̄ca autē. interdiciamus. ibi vt alijs ludētibus p̄iceps. et sic
si statuto iponit̄ certa pena ludētī cōphēdit̄ et in tali pena p̄iceps
siue socius in ludo vt qm̄ vnus ludit. p̄ se et p̄ suo socio. Ita dicit gu.
de cu. et bal. in. d. autē. interdiciamus. Nā p̄iceps in ludo d̄r facē
fraudē legi et statuto q̄ ludit p̄ interpositā p̄sonā. iō teneēt. ar. no.
in. l. nō. dubiū. C. de legi. et. l. pupillis. §. p̄ interpositā p̄sonā. ff. de
ami. tuto. **¶** Quarto aduertat q̄ oīs cōtractus celebratus inter lu-
dētes ad iuicē nō tenz. vñ si ego ludēs v̄l tecū in ludo v̄do t̄ vestē
v̄l librū. t̄lis cōtractus n̄ valz. vt no. bar. i. l. si q̄s cū sciret in fi. ff. de
vsucap. p̄ emp. nec v̄dēs i ludo teneēt de emptioē vt ē tex. i. l. fili-
osa. §. j. ff. q̄re ac. nō da. **¶** Quinto sciēdū est q̄ si ludēs mecū mu-
tuet mihi pecuniā vt ludat mecū. v̄l ille q̄ respicit ludū aliquam
q̄titatē pecunie mutuat lusoribus. q̄ tale mutuū repeti nō p̄t vt

vt est glo. ordi. in. l. j. in pn. et e glo. i. l. fi. sup vbo accipit pecuniā
 .ff. de alea. Secus aut si ab alio q̄a respiciēte ludū, v̄l a ludente
 mecū mutuū recipio. vt est glo. in. d. v̄bo pecuniā recipit. 7 c. quod
 forte ē verū. q̄n alius q̄ mutuat ignorat an ille ludere velit v̄l nō.
 Nā si mutuū sit illi quē scio ludere velle. et lusit postea et pdit pe
 cuniā. licz ego nō ludā secū. videt̄ q̄ ego repetere nō possum. et vi
 det̄ casus in. l. verū. §. pe. ff. de mino. Nec dicas q̄ ibi loquit̄ ī mi
 noze. vt etiā loquit̄. l. si vero nō remunerādi. §. adolescens. ff. man.
 qz r̄ideo q̄. l. verū. §. penl. loquit̄ etiā q̄n minor. et sic puilegiatus
 mutuauit minoz puilegiato etiā. et tñ licet ibi fuit in pari puile
 gio. potioz est cōditio illius q̄ pdit pecuniā. facit qd no. bar. in. d. l.
 si q̄s cū sciret. Et p̄dca. p̄cedūt q̄n ludit̄ in ludis sibi phibitis. Si
 aut ludereēt in ludo in quo oñdereēt virtus vt in salhēdo et in currē
 do. et quis plus p̄iceret vnū iaculū v̄l simiha! tūc talis ludus est
 pmissus. et pecunia q̄ pdit̄ v̄l aliud acq̄rit̄ vincētī. vt no. glo. in. l.
 in executioe. §. fi. et ibi doc. ff. de. v̄. obli. et est tex. in. l. ij. in fi. et in
 .l. pe. ff. de alea. Et tene mētī. q̄ etiā in ludis vetitis vt cū taxillis
 est pmissum vt aliqd ludat̄. v̄scēdi cā. vt puta q̄n scholares inter
 se cā solatij ludūt ad tabulas vnū edū, v̄l vnū par caponū cā ce
 nādi simul in carnispruio. vt est tex. in. l. fi. in pn. ff. de alea.

Quero que est pena ludētū ad ludos vetitos? Dic q̄ illud qd
 vicerūt cogunt̄ restituere. Et cōtra tales ludētes et videntes po
 test agi ad repetēdū qd vicerūt. etiā cū bonis nō tm̄modo falsis
 et communibus taxillis vsqz ad quinquaginta ānos. et est tex. in
 .d. l. alearū vsus. ibi s̄z solū tñ reddat̄. et ibi nō obstāte nisi q̄nqua
 ginta annozū. 7 c. **S**ecōdo q̄ si vicerūt. et habuerūt fidē de victis!
 tūc de tali ludo nō s̄sequat̄ actionē. nec sibi vincētī actio dabit̄ cō
 tra victū. vt ē tex. in. d. autē. alearū vsus. ibi nulla sequat̄ cōdēna
 tio. Et ē aduertēdū. q̄ nō solū filius, v̄l suus teneēt ad restituēdū
 id qd vicit! s̄z et teneēt p̄r. v̄l dñs peculiotenus. vt est tex. in. d. l. fi.
 .ff. de alea. et etiā nō q̄ si ille q̄ perdit in ludo vetito nō vellet re
 petere, v̄l esset negligēs petere qd perdidit. tūc postea ep̄s loci v̄l
 p̄curator fisci pōt repetere. et q̄n ignorat̄ cui victū est! expēdet̄ v̄l
 in piā causam, v̄l in opus publicū. Q̄n aut scit̄ cui victū est! et illi
 victo debet restituī. vt ibi habet̄. et ibi no. bar. Et vltimo scias! q̄
 ille q̄ vicit, 7 ille q̄ lusit p̄t arbitrio iudicis inq̄rētis de is puniri s̄m
 qualitātē personarū et delicti, siue ludat̄ in publico, siue in puato.
 nec licitū est ludere in specie, nec in gñe. vt est tex. in. d. autē. alea
 rum vsus ibi neqz in publicis. et ibi nec in specie, nec in gñe. et ibi
 puniri. 7 c. et talis inq̄sicio q̄ nō ludat̄, et q̄ in ludis nō blasphemēt̄

et q̄ hōes nō piuret! p̄t fieri per ep̄m loci, vel etiā per iudicē secu-
lare vt. d. autē. alearū vsus ibi ep̄i locorū 7 c. et ibi. sicut iudices
p̄uideāt. Tene tñ mēti! q̄ si p̄ statutū ccedat̄ arbitriū officiali c̄t
ludētes ad ludū azardi. n̄ poterit v̄tute t̄lis arbitrij ludē^m oīa bo
c̄ficare. q̄ arbitriū intelligit̄ s̄m dignitatē eius cui cōcedit̄. vt. l.
plene. §. eq̄tas. ff. de vsu. et habi. supple tu. et q̄litate delictorū. Ita
dic̄ bal. bñ fac̄ q̄d nō idē bal. i. l. j. C. de his q̄ pe. no. et in. l. i. C. ne
sine ius. p̄n. q̄d nō. q̄ vt plurimū p̄ statuta dat̄ c̄t ludētes arbitriū
Quero si statuto caueat̄ q̄ ludēs ad azardū pur̄ officialibus.
maē tāta pena. pone q̄ q̄s lusit cū pluribus. et pluries vno die vicit̄
et pdidit! an dicat̄ vnus ludus vel p̄les. et sic an dicat̄ vnū delictū
v̄l pla. q̄m si sint plures ludi! plibus penis afficiet̄ iux̄ materiā. l.
nunq̄ pla. ff. de pua. delict. S̄z in casu n̄ro dic̄ q̄ vnus tñ ludus et
nō p̄les d̄z. et sic vna pena tenebit̄. q̄ licz assit̄ hora q̄ vicent! pote
rit postea alia hora pdere. et multa p̄nt accidē q̄ et pdē et vincē
poterit. vt. l. in laq̄o. ff. de acq̄. re. do. vñ videt̄ vnus ludus tñ q̄usq̄
īpe ptes nō habuerit ip̄m ludū p̄ p̄fector̄ absoluto. vt. l. tractus
C. de fi. instru. et q̄d ibi nō. et alio se. et ad alia c̄tulerit se ludētes
vt. l. c̄tinuus. in p̄n. ff. de. v̄. ob. Ita dic̄ bar. in. l. ificiēdo. §. infās. ff.
de fur. in. v̄. s̄z p̄ huius declaratiōe 7 c̄. In ista tñ materia ludi ego
postea vidi bal. in p̄z. C. de c̄di. ob. tur. cau. i. v̄. venio ad s̄m q̄d de
ludo 7 c̄. et dic̄ q̄ alius ē ludus honoris et laudis. et iste est p̄missus
vt. ff. ad. l. acq̄. l. q̄ actōe. §. si q̄s in colluctatiōe. Alius ludus ē alicu
ius fraudator. et iste ludus n̄ est licitus. vñ ille q̄ ludit cū monacho
q̄ nō h̄t̄ p̄riū. v̄l cū filiofa. q̄ lusit pecuniā p̄ris. v̄l cū istitore q̄ lusit
pecuniā d̄ni sciēter! n̄ solū nihil lucret̄. s̄z tenet̄ furti. ar. ff. de c̄di.
in. l. suus cuiusdā. Idē dico si lusit cū falsis taxillis. q̄ furti tenet̄.
nec efficit̄ d̄ns pecunie. ar. l. falsus. in. p̄n. ff. de fur. v̄l saltē ex̄ ordi
nē puniat̄. et r̄stituatur pecuniā. q̄ turpitudine ē solius vincētis. Alius
est ludus nature recreator. et iste ludus ē p̄missus. i. autē. alearū vsus.
C. de reli. et s̄p. fu. et. s̄. dixi. Alius ē fortune tētator. seu p̄scruta
tor vt accidit in ludo taxilloz vbi fortuna cū aliq̄ industria p̄mi
scet̄. q̄ ludū q̄dā dicūt ex̄ accidētū c̄t bonos mores. nō p̄ se. s̄z ex̄ eo
oriūt̄ pla mala. bla s̄phemie furta 7 c̄. vt de f̄co videmus. vñ d̄z q̄
iste ludus sit̄ ep̄is rōe c̄sc̄ptie 7 accidētū sibi. Alij dicūt q̄ si ludūt
bō fide. siue i pua q̄titate. siue i maq̄. ludus ē p̄missus. 7 q̄ pui p̄
eul. cā. q̄z p̄ter vterq̄ subiacet fortune. fac̄ hūc ludū esse p̄missū
s̄lis rō. C. de inoffi. testa. l. si p̄r puelle. vñ q̄ bō fide ludit in foro cō
sciētie. nō tenet̄ ad restitutionē. nec cōfessores faciūt de hoc cōsciē
tiā q̄d nō est veniūt. s̄. dictū est. et patet in. d. autē. alearū vsus. licz
bal. nō dicat. S̄z sanctus thomas de aq̄no dic̄ q̄ vbi de c̄suetudie

ludus est licitus vt in ciuitate mea aretij in pastatena ciuitatis: tūc
 si vident nō artat ad restitutionem. nec in foro causaz, nec in foro
 pñiali. Idē dicit. 10. an. in. c. clerici. de vi. et ho. de. in nouella. et vide
 sal. in dca autē. aleaz vsus. qui recitat vba. 10. an. g. si nō pmitterē
 si statutū loci vetaret ludere simplr, vl' etiā puniret ludētes hcz iste
 ludus nō sit pprie turpis: tñ qz est reprobatus: vincēs tenēt ad resti
 tutionē victo. iure fori. et iure poli. vt dca autē. aleaz vsus. et si ne
 sciret cui vident: debet erogare in paupes. vt ex de inde. c. cū sit et
 ita dicit ibi bal. qz tenēt. et ibi hoc sequit. Ego aut latius. s. dixi.
 Un dic vt. s. dictū est quod verius puto. Ad vnū aduerte si statuto
 dicat quicūqz fuerit inuētus ludere ad ludū azardi. et si an intelli
 gatur inuētus et captus p familiā, vel simplr inuētus. dic vt dicā. j.
 in glosa sup verbo dictus andreas armatus

Per pannos siue p capuciū capiēdo. **A**n dicat iniuria perso
 nalis. et illata in corpus. Bar. posuit in plibus locis. in. l. sed et qo
 nis p illū tex. ff. de iniur. et in. l. j. q. hoc aut edictū. ff. de no. op. nūci.
 et ibi 10. de ymo. in. l. licitatio. q. q. illicito. ff. de publi. et flo. in. l. si ser
 uus suū. q. rupisse. ff. ad. l. acquil. et in. l. j. q. hec aut verba. ff. de his
 qui deie. vel effu. et vide bal. in. l. ad testū. q. si. ff. de testa. et in dōis
 locis bar. cōcludit qz dicit iniuria psonalis et illata in corpus. Ita de
 cit in dca. l. sed et qonis. et maxime qñ est odiū rationale. et idē no.
 plene in dco. q. qd illicito. guil. de eug. et bal. in dca. l. si q per calūni
 am faciūt dñtia. an dicat offēsa psonalis. an offēsa in psonā. qz
 offēsa in psonā dō: qñēs persona tāgit, vel qz coheret affixa perso
 ne. ut i capillis. et idē no. bar. in dco. q. qd illicito. ibi late videas. qd
 nō ut scias formare accusationē, vl' inq̄sitionē. et etiā si statutū puni
 ret delictū omissum i psona. an tūc isto casu teneat pena statuti.

Quero an dicat offēsa psonalis si fratri meo inferat iniurias
 Dicit bar. in. l. si stipulatus. q. grifogonus. in fi. ff. de v. obli. q. nō. qz
 sunt certe psonē per q̄s dicoz offēdi inē quas nō est frater. vt. l. j. cū
 le. fi. ff. de iniur. Itē tūc dō fieri iniuria. qñ noie meo cōpetit actio.
 vt. l. in testamēto. ff. de ma. testa. sed nō noie meo. sed noie fratris
 cōpeteret. g. nō dicoz offēdi personalr. ang. ibi tenet cōtrariū. p t.
 an ille q̄ infecit frēm do. sui. c. j. sed ibi in dco. q. grifogonus. ymo.
 dicit qz illd. c. ē otra ang. qm̄ ibi dicit qz si infecerit fratrem dñi sui.
 nō redit feudū ad dñm. et tñ si iniuria fieret dño. rediret ad eū. ut
 in. c. j. q̄ fuit eā feu. amit. et sic per iura sua tenet opi. bar. Ego aut
 dico qz sum offēsus. et iniuria dō personalis. licet nō in psonā me
 am vt dixi. s. scdm̄ gui. de cu. bar. et bal. Nam non pōt negari qz
 ego nō sim puocatus ad iracūdiā. g. dicoz offēsus offēsiōe perso

nali. vt dca. l. in testamēto. vide oio bar. qui eleganter loq̄t in. l. j. ff. de his qui vt indig. et ad litterā tenet opi. bar. bal. in ti. q̄modo feu. amit. c. j. q̄ similiter. dic vt ibi.

Adminauit.) **N**ā actus solus admīationis cutelli, uel basto m, uel manus etiā si nō pcutiat. tñ est punibilis. ut est tex. singula ris. et ibi bar. in. l. Jtē apud labeonē. q̄ si q̄s pulsatus. ff. de iniur. qd not. Sed forte in casu nro cū post admīationē secutū fuerit vulnus. et de vulnē puniē. nō videt q̄ debeat puniri de admīatōe qñ ex ea nō est secutū vulnus. Vñ qm̄ ex forma statuti esset maior pena de admīatōe q̄ de ip̄a p̄cussioe ut s̄ dixi de insultu i glo. sup vbo insultū. rē. puniēt de admīatōe sic de vulnere qd no.

Quid aut si p̄ pcutiat filiū, uel p̄pinquus p̄pinquū, uel maritus vxorē, uel dñs seruū, uel magr̄ disciplin. an teneat. vide. l. j. C. de emen. suor. et in. l. j. C. de emen. p̄pin. et utrobique no. p glo. et doc. in. l. iiii. q̄ si m̄. ff. ad. l. acquil. et ibi bar. et flo. vbi bar. cōcludit q̄ debz articulare q̄ tūc monebat, corrigebat, uel instruebat eū. et ex q̄litate instrumētī cū q̄ percussit. et ex qualitate p̄sumetur. an aīo admōitionis. et sic nō teneat in causa delicti. et sic q̄ teneatur q̄bus p̄batis pcutiēs debet absolui, uel deferri iuramētū purgationis qd dicit semel perusij fuisse obseruatū.

Et ipm̄ tyctū percussit et vulnerauit.) **I**nter ista est magna differētia. Nā vulnerare p̄prie est qñ est scissura, siue separatio in corpore. ut est tex. ad litterā. et ibi flo. in. l. si seruus fuū. q̄ rupisse. ff. ad. l. acqui. s̄z percutere siue percussio est etiā sine scissione vt ibi habet dūmodo carnē tāgat qz percutere est cutē tāgere. ut ibi et in. l. libelloz. in prin. ff. de accu. Vñ sit cautus iudex qñ nō est scīsa caro q̄ non dicat vulnerauit s̄z in inq̄sitione dicat percussit.

Quid aut si ex percussioe est sc̄a tumefactio. an dicat vulnus uel percussio. **R**espondeo aut ex tali percussione sit scissura carnis latēs. licz non appareat vel oportet q̄ scindaē per mediū. qz facit sanie supra. tunc etiā dicit vulnus. aut nō sit scissura carnis. tūc nō dicit vulnus sed percussio. Ita dicit no. bar. in. l. p̄retor. q̄ qui actione. ff. de in iuriis.

Quid si ex unico ictu et actu inferētis resultāt plura uulnera ut qz cū tridēte percussit. bar. in. l. si gemia. ff. ar. fur. cesa. dicit q̄ vba statuti sunt attēdēda. qz aut dicit si q̄s admīauent. et tunc si unico ictu et admīatione plura uulnera inferūt. p vno tñ teneē Si vero cōsiderat actum prout inferē in aliquē vt q̄a dicit. si quis p̄cusserit aliquem tūc Jo. de are. dicit aut statuti dicit q̄ pro percussione. aut pro vulnere. si p vulnere. et tunc q̄t sunt uulnera teneē

p singulis. Aut dicit q si qs percussit et tuc pro vno tenet. qz vnus
 est actus percutiendi. Sz bar. ibi hoc casu dicit q imo p pluribus
 puniet. qz statutū cōsiderat actū q inferē in aliū q nō pōt cōsidera
 ri ex pte agētis. qnimo cōsiderat ex pte patiētis. et iō p pluribus
 tenet. sz opi. Ja. de are. coiter tenet. et no. flo. in. l. octauo. ff. ad le.
 acq. et vide oīno Jo. an. in mercu. in. c. delictū. de re. iur. li. vi. vbi
 videt aliter loq qz bar. Ego aut in practica sp vidi obfuare opi.
 ia. Et p dca p^m bar. vera sunt qn fiūt vno ictu. secus si successiue
 vt si pcussi in capite et descēdit in spatulis. et postea in crure. licz
 vnus ictus tm qz successiue fit. p oibus tenet. vt. l. ter emissa. ff. de
 .v. obl. Et idē si vno ictu in pluribus digitis. qz pro pluribus deli
 ctis puniet. qz sunt loca distincta. vt. l. de pupillo. q. q. nunciat. ff. de
 no. op. nūci. Si aut pcussit aliquē et fregit os. et os fractum facit
 vulnus. an dextroqz teneat. Itē q sunt duovulnera. et de duobus
 vulneribus pōt puniri. Si aut de osse fracto et nō de simplici vul
 nere inq̄rret. nō posset postea de vulnere pcedēte puniri. qz vulne
 ra pcedētia tendunt ad frangendū os. iō de solo illo tenet. vt. l. si
 feruū. q. si illū. ff. ad. l. acq. cōiūcta. l. illud. e. ti.

Quid si te cogo in fugā et in fuga cecidisti. et te vulnerasti
 Non teneor de vulnere. sz teneor qz te vulnerare fecerim vt. l. qua
 actioe. q. p̄rom. ff. ad. l. acq. Si qs aut percussit in cerbellina. et ex
 repcussioe cerbelline fecit mihi vulnus in frōte. dicoz vulnerasse te
 vt. l. mella. in. p̄n. ff. ad. l. acq. Si vō in eodē loco bis percutiā. cō
 sidera vba statuti. qz aut punit vulnus. et vnū vulnus est. aut per
 cussiones. et plures sunt. et isto casu pro pluribus tenet. vt. l. nunqz
 plura. ff. de pua. delict. Ita dicit bar. in. d. l. si gemina. qd nō.

Sanguis exiuit. Ito mō iudex debet loq in inq̄sitiōe. qz nūc
 sua inq̄sitiō verificabit. et si gutta sanguinis exiuerit. secus aut si
 dixerit cū magna sanguinis effusione. v̄l cū effusiōe sanguinis. vel
 intulit tale vulnus sanguinolētū. qz tunc est necesse ad verificatiōz
 p̄dictoz qz copia magna et nō parua fuerit sanguinis et exiuerit
 et p̄bet. alias sequit̄ absolutoria. Ita dicit bal. in. le. ij. C. de iure
 emphi. et est glosa ordi. in. c. cū illoz. in. v. effusiōe ex de sen. ex. et
 in. c. ne romane. de elect. in. de. in. v. effundēs. et est tex. xvj. q. i. re
 uerēmi. qd tu latriculatoz bene nota. et tene mēti in informatiōe
 tue inq̄sitiōis.

Una alia percussione et vulnere. Si at aliqs est mortifere
 vulneratus. an possit extra delinq̄tē inq̄ri de occiso. Et p̄mo bñ no
 tes. qz d̄z vulnus letale iudicio medicoz. et si potes habē p̄les nū
 qz p̄maneat in iudicio vnus medici. Ita dicit bar. i. l. si rixa. in. fi.

.ff. de sicca. Nā q̄nē ponit bar. in. l. dāni. §. sabini. ff. de dā. infec.
et bal. in. l. si q̄s nō dicā rape. C. de epi. et de. in. x. col. q̄. mo. feu. a
mit. c. j. in. p̄n. vbi cludūt q̄ nō pōt inq̄ri de occiso. qz dū ille viuit
nō pōt dici mortuus. vt. l. q̄ duos. ff. de ma. testa. Itē q̄ dicat̄ mor-
tuus mortifere vulneratus est fide et p̄ fictionē q̄ nō h̄t locū in sta-
tutis. vt. l. iij. §. hec verba. ff. de nego. gest.

Quero hic loquit̄ q̄n ex vulnere nō dubitabat̄ de morte. quid si
vulnera erāt mortalia. nunq̄d ex p̄cessu de vulnere simplici possit
seq̄ dēnatio de homicidio? Bar. in. d. §. sabini. dic̄ q̄ s̄m̄ statuta
q̄ req̄rūt actualit̄ mortē. tūc nō possit fieri dēnatio de homicidio
ex p̄cessu simplici de vulneribus. Et si dicat̄ de vulneribus mortife-
ris in inq̄sitōe. q̄m illa inq̄sitio nō fuit ad hoc p̄posita. Si at̄ fuerit
ad h̄ p̄posita. vt qz dicat̄ q̄ et̄ intēdit de morte inq̄rere. tūc ex eoz
p̄cessu possz et̄ de morte dēnare et puniri. qz ius supueniēs actori
ex causis de p̄terito. c̄firmat ius et iudiciū suū. vt. l. si rē alienā. §.

Quid si q̄s ē punitus de vulneribus, an si po. si. ff. de pig. acti-
stea mors sequat̄ ex d̄cis vulneribus possit puniri de morte? Dic̄ q̄
nō. vñ sit cautus iudex. q̄ licz aliq̄s vellet simpl̄r accusare de vul-
neribus q̄n dubiū ē de morte q̄ nō p̄mittat. ita et̄ q̄n ip̄e inquit̄.
q̄ nunq̄z inq̄sitionē formet nisi sit certus de morte, v̄l de vita. vide
bar. in. l. nunq̄z plura. in. v. q̄ro circa hoc. et in. l. senatus. ff. de accu-
et in. l. p̄tor edixit. §. j. ff. de iniur. quod nota.

Quero statutū punit vulnus simpl̄r q̄liter itelligat̄. Dic̄ q̄ in-
telligit̄ de magno, nec de q̄litate vt scissura. vt est tex. in. l. j. ff. ad
sille. 7 in. l. j. §. vicū. ff. de edi. edic. et no. bal. in. l. si. C. de edi. edic.
et no. ange. in. l. si de pig. §. furē. ff. de fur. q̄d bñ nō. qz vt plurimū
statuta dicūt. q̄ p̄ q̄libet vulnere f̄co in tali pte p̄sone soluat̄ t̄m. qz
si fecit vnā starenchichaturā. licet sanguis exiuerit. nō tenet̄ pena
d̄ci statuti. s̄z exordinarie arbitrio iudicātis. c̄siderata q̄litate scis-
sure. et aliis q̄litatibus. q̄d est bñ notādū. et ita semel vidi p̄acti-
care perusij me assedēte.

In facie.) Que dicat̄ facies vt possit sciri de pena aggrauā
da q̄m (vt plurimū) statuta ip̄onūt ḡuiozē penā de p̄cussioe i facie
q̄z in alia pte corp̄is. Et ē sciēdū q̄ ang. in. l. si q̄s metallo. C. de pe-
nis. dic̄. q̄ facies p̄tēdit̄ distēsiue vsq̄ ad barbā exclusiue. et inclu-
siue i ascēsiōe siue supius vsq̄ ad capillos capitis exclusiue. Nā tō
fr̄os est de facie ex trāuerso vsq̄ ad aures iclusiue tōlit̄ maxillas
ex pte apparētī. et h̄ dic̄ q̄d sentit̄ tex. cū glo. r̄ce intuētī. in. l. itē
mella. §. j. ff. ad. l. acq̄l. et facit. d. l. si q̄s in metallo. ex q̄ ibi notat̄
ang. q̄ cōtra formā iuris et statutorū est. q̄ p̄ furto q̄s debeat bu-

lari in facie qz nō debet, nec valet tale statutū. qz facies hōis nō de-
bet maculari. igit̄ 7c. Sed contrariū de facto obseruat̄.

Quero an debeat declarari 7 apponi in inq̄sitōe v̄l accusatiōe in
qua pte corporis p̄cussio, v̄l vulnus sit illatū. Et dicit iac. de are. qz
sic de iure cōi. qz ex eius varietate variat̄ pena. quia talis est graui-
or p̄ p̄cussioe facta in facie q̄ in alia pte corporis. vt insti. de iniur.
q̄ atroc. 7 idē si p̄ statutū variat̄ pena sc̄dm diuersas corporis ptes
Ex quo infert̄ qz si statuto cauet̄ vt p̄ vulnere illato in facie q̄s pu-
niet̄ in cētū. in alia pte corporis puniat̄ in xxv. si quis aliquē accu-
sauerit qz ip̄m in facie p̄cussit 7 percussioe sed nō in facie qz debet
seq̄ absolutoria. Ita dicit sal. in. l. pe. in fi. C. de accu. Sed de hac
vltia q̄stione vide bar. in. le. senatus. ff. de accu. in. l. denūciasse. q̄ qd
tñ. ff. de adul. 7 sal. in. l. qui de crimie. C. de accu. ego dixi. 5. in glo.
sup verbo in platea cōi. 7c. in glo. sup v̄bo q̄ dñs addidit v̄l det̄xit

Cicatrix. **V**ide. l. si. ff. de his qui deie. vel effu. et ibi flo. qui
dicit p̄ illū tex. in v̄. et cicatricū. per illā disūctiuā. aut q̄ debet poni
inter diuersa qz ibi videt̄ p̄bari posse esse duplicē cicatricē. vnā dif-
formantē faciē. aliā non difformantē. Pro quo est etiā casus in. le.
ex hac. ff. si qua. pau. fe. di. ibi difformitatis. 7 ibi flo. 7 sic vbi p̄ sta-
tuta augeret̄ pena p̄pter cicatricē difformantē nō sufficit inq̄ri de
cicatrice simplr. nisi addat̄ de difformati 7c. facit. ff. de fideiuf. l.
locū. q̄. j. et ibi flo. Et nota qz cicatrix dicit̄ exēcās faciē id est detur-
pans faciē. q̄ post sanatū vulnus remaneat. ut. q. j. accusatis. et bal.
in. le. si q̄s in metallo. C. de penis dicit̄ qz cicatrix est quedā scissura
apparēs in exteriori pte cutis. Ex quo sequit̄ qz per cicatrices 7 per
signa dicunt̄ hoīes dignosci. ut. l. j. q̄. j. ff. de ser. fugi. 7 de ista cicatri-
ce vide consiliū dñi frāncisci de albertis de aretio.

Quero dicit̄ statutū qz sup cicatrice nō possit fieri condēnatio nisi
si medicis adhibitis qui ita iudicēt 7 cicatrix est notona oculis iudi-
cis. et cuius cā medici nō sunt, v̄l nō sunt adhibiti. potest tñ fieri cō-
demnatio. qz in notozijs iudex pōt supplere etiā in facto. 7 ita dicit
bal. in. l. j. circa p̄n. C. vt q̄ desunt aduo. Et aduertas tu iudex qz sp̄
mittas medicos peritiores in loco ad videndū, et ad iudicandū, et
referēdū cū iuramēto an cicatrix sit remāsuravel nō. et stabit̄ dco
medicoz. vt. l. qui semel. C. de re mili. Et tene mēti. qz si p̄nt habe-
ri plures medici in loco. nō sufficit qz vnus referat. facit quod no. in
le. j. in p̄n. ff. de ven. inspi. et in. l. qd tñ q̄. si arbiter. ff. de arbi. Ita
dicit bar. in. l. si in rixa. circa fi. ff. de sicca. Et idē diceñ. an vulnus
sit letale. an membrū sit debilitatū. quod nota. Si tamē isti medi-
ci iniue fuerint arbitrati. et retulerint iniue ab eozum relatione

poterit appellari vel etiā p iudicē q̄ eos elegerit poterit eorū arbitriū corrigi. vt est casus s^m vnam lecturā. 7 ibi bar. bal. ang. in. l. arbr. ff. qui satisda. co. guil. et ymo. in. l. fi. in pzin. ff. a q̄. ap. nō licz

(Pluribus et a pluribus.) **Q**uid q̄ intelligit̄ de quatuor p̄cussionibus. Nam vnū quodq̄ verbū de se importat pluralitatē. et sic ad minus duovt. l. vbi numerus. ff. de testi. Ita dicit bar. in. l. gemina in fi. ff. arbo. fur. cesa. S3 p̄nus loqueremur si diceret̄ plures p̄cussit quia tunc intelligitur de diuersis idibus. Ita dicit bar. in dicta. l. gemina. in fi.

Quid si dicatur multis vicibus percussit. dic q̄ etiam intelligit̄ de duabus. vt no. bar. per illum textum. in. lege. i. q̄. hoc rescriptū. ff. ad sille. facit glo. iusti. de iure perso. q̄. fi.

(Membrum.) **Q**uod dicat̄ mēbrū ad hoc vt dicamus membrū debilitatū. Et mēbrum. dicit̄ a metior metiris quod est diuidere et ptire s^m bug. et sic mēbrū dicit̄ qz ps corporis est secundum bar. in. l. ij. ff. de publi. iudi. vel secundum bal. ang. et ymo. ibi. qz membrum proprie dicitur quod in corpore nostro habet p̄nam et distinctā opationem vt tangit aristoteles in. iiii. metha. in fi.

Quero ergo primo an digitus sit mēbrum. Nam videtur tex. in. l. nō sunt. ff. de sta. ho. cōiuncta glo. qz digitus non sit membrum sed officium mēbrū. Dicendum est vt ibi p̄ doc. et plene per bar. et ymo. in. l. ij. circa. fi. ff. de publi. iudi. p̄ hoc videtur casus in. l. of. filius. ff. de edili. edic. qz inter digitū 7 mēbrū ponit̄ alternatiua Ibi bar. concludit qz proprie membrū est illud quod habet speciale officium. et sic qz habeat locū in statutis quando habet diuersa officia. vt pes ad ambulādum, manus ad palpandū, auris ad audiendū, oculi ad vidēdū. alia aut̄ coadiuuat̄ ista. vt digitus p̄ne appellat̄ officiū mēbrorū. nō aut̄ mēbrū. quod est vtz̄ secundū bar. bal. et ang. ibi nisi de mēte statuentis aliud appareat vt qz statutu dicit̄ si q̄s absciderit alicui mēbrū simile sibi abscindat̄. qz si abscidit digitū. simile sibi abscindat̄. qz ex relationibus qualitātū vt. l. nōnūq̄. ff. ad trebel. vel dic clarius s^m bal. ang. et ymo. in dicta. l. ij. ff. de publi. iudi. qz sicut mēbrū p̄ne dicit̄ qd ī corpore nro p̄nā et distinctā opationē habet vt tāgit Anst. iiii. metha. in fi. et supra dixi. sic etiā videm⁹ in oculo q̄ est ad vidēdū. et secundū hoc etiā virilia dicunt̄ membrum facit. l. is qui seruus. ff. de sicca.

Quero an barba possit dici mēbrū. respōdeo s^m ang. 7 ymo. in dca. l. ij. i. fi. qz pōt barba accipi duobus modis. uno modo p̄ pilis vt. l. Itē apud labeonē. q̄. generali. ff. de iniur. 7 hoc m^o sumpta n̄ d̄z mēbrū qz lcz pili adhereāt capiti. tñ nec reuera sunt aliqd̄ sepatū a corpe nec aliqz opationē hnt ī corpe. Secūdo accipit̄ barba p̄ mēto. ut col. x. de pa. 7 ei⁹ vno. q̄ si q̄s aliqz. 7 silt̄ nō ē mēbrū qz nō

habet distinctā opationē in corpore et intelligit scdm eū q̄ nō est
mēbrū instrumentale! s̄z bñ ē formale qz dat formā corpi! et sine il
la pte corpus esset difforme et impfcm. vt. l. si rē. §. ij. ff. de re. vē.

Quid de labijs? Dic idē s̄m eū in. d. loco. qz labia sunt ianua
gutturis et palati. Idē iudicat de ianua! qd de anterioribus. vt. l.

Quid de dētē? Dicūt si vicē. §. q̄ ad ianuā. ff. qd vi. aut clā.
idē et sic nō est mēbrū. s̄z existit. mēbra et nō h̄t p se opationem
ppriā. s̄z mediātibus alijs mēbris. p hoc. l. cui dens. ff. de edi. edic.

Quid de mēbro arido! an dicat mēbrū? Dic q̄ nō qz nō h̄t vr
tā mēbrī. sic nec oculi lippī. Si autē habet vitā mēbrī. s̄z est sterilis
tūc dicit mēbrū sicut d̄z mulier. licet sit sterilis. vt. l. q̄rit. §. si de ste
rili. ff. de edi. edic. Ex q̄bus ang. in. d. l. ij. infert! q̄ si q̄s debilitat
alicui digitū! nō habet puniri p mēbro debilitato. salvo nisi in cō
sequentiā manus esset debilitata ppter debilitationē digiti. de quo
latius dīcā. Et per p̄dicta infert an p sterilitatē, v̄l debilitatē
membrai debeat fieri amputatio membrai in alio. de quo remittit
ad nota. per doc. in autē. s̄z nouo iure. C. de fer. fugi. Et sic videt̄
velle q̄ si statutū imponat penā amputatiōis manus dextre! q̄ si
illa sit arida et nullā habet vitā! nō habet illa āputari. vt. l. ij. §.
vt intra cer. tem. Secus si habet aliquā vitā mēbrī. et sic etiā ibi
videt̄ sensisse bal. Sed ymo. ibi dicit! q̄ imo videt̄. q̄ ex q̄ h̄t ma
nū dextrā! q̄ illa āputet̄. ar. l. pe. ff. de penis. et p hoc facit qd ha
bet̄. l. iij. ff. arbo. fur. cesa. qz vitis arida an dicat̄ vitis ibi habet̄
et ibi vide bar. Et s̄līter si statutū dicat q̄ debeat manus āputa
ri! sufficit illā āputari. licz cy. cōtra in. d. autē. s̄z nouo iure. s̄z ia. 7
bar. ibi tenet cōtrariū. qz nō p̄t negari q̄ quīs sit arida! tñ est ad
decozē corporis. et vide flo. et bal. in. d. autē. Ex q̄ ang. infert q̄ si in
q̄rit̄ extra Ticiū q̄ p̄cussit Caiū ī barba! dupliciā assumat̄ vt dcm
est. s̄. alias v̄o cū ruditer sit formata inq̄sitio! nō dēnabit̄ p̄cussor
tanq̄ p̄cussit in facie. Ita dicit q̄ de fco vidit perusij. Quod at̄
s̄. dixi q̄ debilitato digito nō dicat̄ debilitatū mēbrū esse! p̄mo
aduertēdū an digitus dicat̄ mēbrū. et vt. s̄. dixi lex videt̄ dicē q̄
nō. s̄z officiū mēbrī. vt. ff. de sta. ho. l. nō sunt liberi. in fi. et ibi bar.
et alij doc. et. ff. de edi. edic. l. offilius. In cōtrariū videt̄ capl̄m p̄f.

Quid ei si p̄cio byteri. de cle. egro. et i. c. thomas de coziicia.
so scripton v̄l p̄ctori sit abscissus, v̄l debilitatus digitus! tūc tota
manus debilitata esse videt̄. vt. l. inde neracius. §. iul. ff. ad. l. acq̄l.
Ex q̄bus videt̄ inferri! q̄ largo mō s̄upto vocabulo debilitato ī to
tū tali digito pollice, v̄l simili et manus siue mēbrū. et p cōsequēs
tanq̄ onexū debilitatū esse videat̄. et hoc si rigozē 7 asperitatē q̄s

vellet seq̄. verū si velim seq̄ eq̄tatē? tūc iudicio meo esset aduerten-
dū ad s̄. dictā distinctionē. q̄lis sit ille digitus q̄ sic est debilitatus.
Nā si esset ille q̄ q̄si reddit totā manū vālē. tūc tanq̄ membrū sit
debilitatū tenet. alias secus. vt patet p̄ pd̄ca. Et iō tu iudex isto
casu habeas iudiciū medicorū et exptoz in arte. cui stare debes.
et scribi facias in actis. vt. l. iij. C. de re mili. l. xij. q̄ digitus sit ille
q̄ remaneret debilitatus. per cōsequēs scire poteris an ex debilita-
tiōe talis digiti dicat manus debilitata. et etiā scribi facias in ac-
tis an percussus sit scriptoz, vel pictoz, v̄l similis, v̄l nō vt patet ex
pd̄cis. quod nota.

(Et dicitur Ticius se defendēdo.) **(Aduertas!** q̄ nō tm̄ sibi met
licet defendere. vt. l. vt vim. ff. de iusti. et iure. et ibi bar. et bal. et
alij in. l. sciētia. q̄ cū alit. ff. ad. l. acq̄. et ibi flo. cū moderamine in
culpate tutele. vt. l. j. et ibi cy. bar. bal. salice. et glo. C. v̄nvi. **(S̄z**
q̄lter intelligit̄ istud cū moderamine dicat̄. stati. s̄z et cuilibet de
p̄lo licet quēlibet offēsum ip̄one defendere. vt eleganter no. bar.
in. l. seruitute. in fi. ff. de fur. et in. d. l. vt vim. in. v̄. querit glo. q̄d de
offensione alterius. et ibi glo. cy. et pe. in. l. j. C. v̄n vi. **(S̄z aduer-**
tas ad tollendū oēs op̄. bar. cōsultit in dicta. l. vt vim. v̄. q̄rit glo.
q̄ ille tertius defendēs faciat sibi mandari ab iniuriā passō q̄ ip̄
sum defendat, siue etiā clamādo et dicēdo accurrere caritati mee.
et similia verba. vt no. bal. in. l. j. C. v̄n vi. tūc in defendēdo scōm
oēs nō tenet̄ defendēs. ar. l. grachus. C. de adul. q̄d dicit bar. fore
no. in practica.

(Quero an licita sit defēsiō p̄ rebus meis? Dic q̄ sic. vt. l. j. et ibi
glo. et doc. C. v̄n vi. et bar. in dicta. l. vt vi. ff. de iusti. et iure.

(Quero an liceat defendere cōsanguineū? Dic q̄ sic. vt. l. comelia.
in. pn. et ibi flo. ff. de iniur. et bar. i. d. l. vtrū. et doc. in. d. l. j. C. v̄n vi.
et flo. in. l. sciētia. q̄ cū aliter. et sal. in. l. j. C. de rap. vir. q̄d est in-
telligendū etiā si mihi nō mādāt p̄ cōsanguineū meū. q̄ mea in-
terest vt. l. j. ij. et. iij. ff. de libe. cau.

(Quero si licitū sit cuilibet extraneo defendere q̄libet de p̄lo vt
s̄. dictū est? an cogat̄ adiuuare et defendere illū cui iniuria inferēs
bar. et doc. in. d. l. vt vim. dic q̄ non. pzo q̄ allegat glo. in. c. q̄to. de

(Quero si statutū permittit vulne- sen. excō-
rato cōpetētē vindictā contra vulnerantē vel offēdētē? an ta-
le ius vindictē possit alteri demādari? Bar. no. in auten. de pa. iu.
fir. dicit q̄ non. idem no. in. l. vt vim. ff. de iusti. et iure. et pzo hoc
facit equa ratio. quia si statutum demōstrat specialem personam
ei que debet cui debet fieri vindicta. ergo tale ius cōfessum perso-

ne specialiter demōstrate alij cedi non pōt. pro quo facit tex. opti.
 in. l. seruus heredi. in rōne sui. ff. de sta. l. facit qd no. bar. in simili.
 in. l. j. in fi. cū. l. q. viā. in pn. ff. de no. op. nūci. et. l. grachus. C. de ad
 ul. et quod no. glo. in. l. cū fundus. in fi. ff. de vi. et vi. ar. et dixi. s. in
 glo. super verbo. cbe hay adulterato la mia dona. dixi q. licita est
 defētio cū moderamina inculpate tutele quomō intelligunt dicta
 verba glo. in dicta. l. j. C. vñ vi. multū laborat. s. bar. ibi. et in. l. fu
 rem. in fi. ff. de sicca. dicit. q. dicit inculpata tutela qñ aliter se de
 fendere nō potest. vt est tex. in dicta. l. scientiā. q. q. cū aliter. ff. ad
 .l. acqul. et in dictis loeis per dictas leges intelligit si alias defen
 dere se nō pōt sine periculo rerū vl. persone. Un nō debet pati q.
 dānificē in aliquo si damnū est irrepabile. alias secus vt dicta. l.
 furē. ex quo etiā inferē si nō possis effugere qñ te percutiat. nisi eū
 interficias. q. posses eū licite interficere. q. cū qlibet iniuria psona
 lis sit maior q. quis realis. vt. l. et in seruo. ff. de penis. et. ppter re
 alē irrecupabile possum te interficere. vt dicta. l. si furē. ergo forti
 us ppter personale. facit glo. de resti. spo. c. olim. cle. j. ad fi. glo. fi.
 ex de homici. c. significasti. de q. oīno vide ibi. et istud etiā dic flo.
 in. d. q. qui cū aliter. in pn.

Quero quomō pbari possit factū ad sui defētiōz. De is habes
 glo. ordi. in cle. j. de homi. in glo. pe. et ibi pe. de anch. q. velle videt
 q. nō ē est q. articule. et pbe. q. iste erat artatus et angustatus
 ita et taliter q. neq. fugere. neq. clamare. vl. aliter se iuuare pote
 rat. et per circumstātiās occurrētes debebit hoc pbare. q. in foro cō
 tētioso sibi asserēt nō credit. s. et articulare et pbare d. q. nō po
 tuit cū suo honore. 7 saluatōe euitare insultū. alias iputaret ei cū nō
 euitass. vt euitaret maius malū. ff. ad. l. acq. iul. l. q. admodū. q.
 si ad terrā. 7 ibi flo. Ex quo inferē. q. etiā debet articulare q. per
 illā aggressiōē fuit in discrimie vite cōstitutus. tūc enim videt ei
 statū licere aggressorem occidere. vt. l. is q. aggressorē. C. de sicca.
 et ibi no. bar. in. d. l. scientiā. q. q. cū aliter. dicit facias articulū ad p
 bandū defēsiōē caute. quia nō sufficit dicere. q. ipse fuit aggress
 sus. 7. Un tu pcutisti eū. s. dicas q. aliter te tueri nō poteras nec
 ab eo euadere nisi eū repelleres. Et bñ nota q. psumit in discrimie
 vite constitutus eo ipso q. terror inferē cū armis. Ita sentit no.
 glo. ff. ad. l. acqul. l. v. et ibi bar. in. pn. dicit. nota q. eo ipso q. pro
 bo q. aliqs veniebat cōtra me cū cultello. et ego occidi eū. statim
 est probata mea defēsiō. vt ibi est casus cum glo. et facit. l. si ex
 plagis. q. tabernarius. ff. ad. l. acq. et ibi etiā bar. dicit q. quādoq.
 ego percutio te anteq. pcutias me dū esses in actu pcutiēdi. tūc in

*hinc unde. q. et quate
 quos. fuisse ad defensionem
 suam. et quo modo debent
 q. et ybar*

dubio video: facere ad defensionem. et hoc modo potest intelligi ibi glo. Quia
quod quis est percussus. et tunc non licet reputare in continenti. quia si esset vin-
dicta. quia iam habita offensa euadere potest nisi forte percuteret euadens alias
offensas quas volebat facere aduersarius de nouo. Si vero non appareat
quod percussio precesserit. dicitur ut non in d. l. j. C. vñ vi. Et hoc casu potest intelli-
gi. quod presumatur culpa in eo qui puocauit. facit. l. j. §. cum auerere. ff. si qui-
pau. fe. di. de hoc etiam vide sal. i. l. ij. C. de sicca. intm. quod dicit inno.
in c. si vero de sen. ex. quod sufficit probari. quod probabiliter dubitari po-
terat de offensione ut offendens excusetur. ar. d. §. quod cum aliter. et. l. j. et si
quocumque in pn. ff. ad. l. acquil. et. C. quoniam li. sine iudi. se. vin. l. j. et. d. l. is
qui aggressore. quod nota. Et predicta procedunt nisi sit miles insulta-
tus a rustico. vel robustus a debili. ita quod sine dedecore non poterat
fugere. si occidat illum rusticum. non puniatur. quasi videatur alias se non posse
tueri. ar. ff. de codi. insti. l. si filius. quia ea possumus. quod cum honore pos-
sumus. ut. d. l. si filius. et ita dicit ibi dy. et bal. in. l. j. C. vñ vi. Ad-
uertas etiam quod supra dixi cum moderamine. quia si insultas se de-
ferendo modum excessit. debet puniri solum de illo excessu. casus
est singularis in. l. si adulterium cum incestu. §. imperatores. ff. ad. l.
iulia. de adulte. et. C. e. ti. le. grachus. quod est verum quoniam excessus est
punibilis. ut dicta glossa in dicto. ca. olim. Debet etiam talis defen-
dens articulare et probare quod hoc fuit in continenti. et non ex interual-
lo. quia si ex interuallo. non diceretur defensio sed ultio quod non est permessa. ut
non in. d. l. ut vim. et dicit in continenti fieri vel ex interuallo arbitrio
iudicis attenta qualitate iniurie et facti personarum. ut. l. iij. §. cum igitur
ff. de vi et vi ar. Ac etiam debet articulare et probare quod ante factum et
non post se defendit. ut non. extra de homi. c. significasti. quod bal. in. d. l.
j. C. vñ vi. in. v. ex opponitur quod ante et c. intelligit quoniam esset tale factum
quod non posset reuocari. nec in pristinum statum reduci. secus si potest in pri-
stinum statum reponi. quia tunc in continenti post factum licet. sed non ex in-
teruallo. ut. d. §. cum igitur.
Quero ergo quod importet dicta ver-
ba cum moderamine et c. glo. et doc in. d. l. j. C. vñ vi. dicitur multa. Sed
bal. ibi in. v. quod dicitur glo. in quo consistat et c. concludit in dicta glo. tripli-
tem conclusionem. primo quod in defensione requiritur factorum equalitas.
Ex quo sequitur quod aggressus sine armis non potest uti armis. nec cum
armis percutere. Secundo requiritur temporis vicinitas ut dictum est. Nam ut simile
dicantur fieri oportet simile fieri in primo ingressu. vel successiue immedi-
ate ut. d. §. cum igitur. Tertio quod tanta sit expulsio quanta sit necessitas
defensionis. hec namque est defensio moderata non plus facere quam op-
portet. Ex his infertur bal. ad questionem. quodam insultauit me cum baculo.
ego ne me percuteret ipsum percussi cum gladio. vñ mortuus est. quod

an debeat puniri? In q̄ cōcludit s̄m glo. in. d. l. j. v. 13. an vi insultās poterat aliter se defendere q̄ cū gladio. et tūc punit. alias nō. all. nota. in. l. ij. C. de sicca. In dubio aut cū fuerit insultatus cū armis qz fustes sunt arma. p̄sumit q̄ sine armis se defendere nō potuit. etiā ibi bal. infert. pone q̄dā fecit cōtra me insultū sine vllō armō rū genere volēs tñ vnā maxillatā manu vacua dare. ego ne me pcuteret gladio ipsum interemi an puniar. Et distinguit aut cōstat q̄ poterā aliter me defendere. tūc teneor. qz nō seruaui modū defendēōis. s̄z vindictā assumpsi. aut cōstat q̄ nō poterā aliter euadē q̄n cū vitupio pcuterer. et tūc licite feci. Nā hoc hez p̄ defendēōe rerū. vt. d. l. j. ḡ fortius p̄pter psonas. et corpus n̄m q̄d dignius ē. vt. ff. de penis. l. in fuoz. §. si. Aut dubitat. et tūc in dubio p̄sumit q̄ alia via potuerit defendi inter pares. S̄z si insultās essz robustus et ego senex. tūc p̄sumit p̄pter ineq̄tatē viriū q̄ nō potuerim aliter me defendere s̄m dic. glo. vnde multe circūstātie sunt pōderāde vt

Querit bal. in. d. l. j. in. v. s̄z pone q̄dā fecit patet ex p̄dictis. insultū cōtra me. et ego poterā a facie eius aufugere. nō feci s̄z p̄cussi eū. q̄rit an teneor. Et cōcludit aut violētia infert circa res ad earū occupatiōes. v̄l distinctiōes. et nō debet q̄s fugere. qz fuga trahit secū piculū circa res. vt. l. j. §. si q̄s aut. ff. de vi. et vi. ar. aut circa psonas. et aut fuga ip̄ortat periculū salutis. qz inimicus ē sibi ad spatulas et terga. et vertēdo possēt de facili vulnerari et nō debet fugē s̄z suā salutē tenere. d. §. q̄ cū aliter. Aut ip̄ortat piculū honozis. et idē sc̄dm ia. de are. qz q̄libz honozē suū tenere debet et oī lucro p̄ferre. l. iul. ff. si q̄s omif. cau. te. Ex q̄ et bar. i. d. l. j. C. vñ vi. et ibi cy. dicūt q̄ si esset vnus pisanus. v̄l vnus perusinus q̄ sunt bellicosi. et esset verecūdia aufugere. aufugere nō d̄z. secus si esset alterius patrie vbi hoīes n̄ essent bellicosi. qz nō esset dedecus aufugere. et tūc aut fuga nō ip̄ortat periculū. s̄z cautelā quādā. tūc debet q̄s aufugē. qz sibi nō nocet. et alteri p̄dest. ff. de aq̄ plu. ar. l. ij. §. Itē varijs. Et bñ aduertēdū est. q̄ illud q̄d. s̄ dixi de honoze intelligit et de leui. qz leuis honoz est curādus. ff. de iniur. l. in iurianū. §. si q̄s de honoze. Pone q̄d si robustus vti cōtra debilem tñmō pugno. nunq̄d debil̄ possit vti gladio. glo. in. d. l. j. C. vñ vi.

Querit dic q̄ sic. et idē te. ibi cy. et bal. in. v. s̄z pone robusto. glo. an debeat q̄s pus expectare se pcutere. Et r̄ndeo q̄ non. quā sequunt̄ ibi doc. et bal. in. v. q̄rit glo. vtrū q̄s. qz ē melius casū occurrere. q̄ post vulneratā causam remediū q̄rere. Itē nec ē remediū. cū repari nō possit. C. de appel. l. si q̄s. facit. q̄d no. bar. i. d. l. in p̄n. et. l. si plagi. §. si tabernarius. ff. ad. l. acq̄. vt. s̄ dixi.

Querit et ibi glo. an expectare debeat aliqui acti fieri ab offe-
dente et glo. dicit q sic. dz ei expectare se insultari. et armoru cla-
more terreri no pt puenire oia ista. qz q pmo incipit rixā. ille e q
pmo pot offendi. ff. ad. l. acq. l. si ex plagis. q si tabernarius. et ibi
bar. et flo. et ita dic bal. in. d. l. j. in. v. s. nunqd expectare vt. s. te.

Querit an p solis minis possit qs pcutē minatē. glo. in tigi.
d. l. j. sentit q sic. si consuevit suas minas minator exeq ar. l. j. ff. si
q pau. fe. di. Sz bal. in. d. l. j. in. v. s. nunqd ex solis minis. r. c. tenet
contrariū. qz licz aliqs mineē no incipit delinqre fco sz tm verbo. nec
pcedit ad actū pximū. et iō dicit q verbis cōtra vba resisti dz. nō
at ad manus et fernū. allega. specu. in ti. de accu. in. v. qd si vocauit
te latronē. dicit tñ q si in moza expectatiōis essz piculū. et liq̄ de
animo. tūc tenet glo. q melius essz cōtra iniuriā. pperare qz se in di

Quid enī si ille q minabat socios expecta- scrimie coartare.
uit. certe poterit pueniri. qz si expectaret forte no possz defēdere.
qd tñ intelligit q hec facere debet. si aliē no poterit euadē vt pa

Quero si qs pt se defēdere. an poterit et filiū tet ex pdcis.
defēdere. Bal. in. d. l. j. v. expedita est glo. r. c. dicit q doc. dicit q
sic. p. l. isti qdē. ff. qd me. cau. Qd bal. intelligit siue sit legitimus,
siue nō. qz natura cōis est. vt. l. hos accusare. q. si. ff. de accu. nec po
test cōstitutio naturā immutare. et sic siue sit in p̄ate siue nō. et sic
sui iuris pot ipune. et sine mādato defēdere filiū. vt. l. qz iuris. ff.

Querit etiā bal. an filius possit defēdere pa- de in ius vo. r. c.
trē et matrē. in. v. scdo qro an filius. dicit q imo punit si nō defen
dit. vt. l. vtrū. ff. de parr. Itē carnē suā aliqs nunq̄ odio habuit vt

Quero an maritus possit defēdere no. in. l. ii. ff. de in ius. vo.
vxoze. Et bal. in. v. tertio qro an maritus. dicit q sic. qz duo sunt in
carne vna. xxiii. q. ii. c. admonere.

An concubina amasiū suū possit defēdere aut ecōtra. Et bal. in
d. l. in. v. sexto qro an cōcubina. dicit q sic. ppter amitiā nō leuē q
inter eos extitit. vt. ff. de ver. sig. l. amicissimos. et qz domestici sunt
et qdā societate iūgūt. vt. ff. de diuoz. l. qd ait. ff. de adul. l. si vxoz.
q. si minor. C. de bonis q li. l. nō sine. Ita dic bal. i. d. l. i. v. qnta e
an spōsus. et etiā socius iteneris possit defēdere sociū. qz iūria est
cōis. l. itē apud. q. tenet. ff. de iniur. et idē in socio cōhabitatiōis. vl
vite xxiii. q. iii. hac rōe p totū. et et possū offēdē sociū crimis q cri
minoso et crimis aggressori socius est. vt. l. i. C. de rap. vir. et. l. ra
ptozes. C. de epi. et de. Ita dic bal. in. d. l. i. in. v. sexta an quis. qd
est verū q sociū crimis possum offēdere. nō tñ potes offēdere me
diatorē. vl aliū circūstātē q se in crimie nō impediuit. alias tenet

ut est casus et ibi flo. in. d. q. qui cum aliter in pn.

An dñs possit defēde suū et ecōtra? Bal. in. d. l. j. in. v. an pos-
sit dñs. dic q dñs defēdit seruū. vt. l. lucius. ff. de appel. et ibidē in
vasallo et ascriptio. et idē dicēdū de abbate in monachū et ecō-
tra. nā p illo iure q q̄s h̄t in istis interest sua istos nō ledi et idē di-
cit in familiari cōducto. qz est de familia dñi. vt. ff. de vsu. et habi.
. l. ij. et idē q familiaris debet adiuuare dñm armis ⁊ clamore et
quacūq; ope pōt sine periculo sui corporis. ar. l. cū dñs. et ibi notat̄
. ff. ad sille. et ita etiā tenet flo. in. d. l. sciētā. q. q̄ cū aliter.

Quid aut si q̄s pmisit aliqūē p̄tegere et defēdere. nō dico in
cōtractu de q loquit̄. l. fi. C. de adi. ep̄s. Ista q̄onē format bar. in p̄-
ma cōstitutōe. ff. et ibi determinat q pōt et teneē et defēdere ip̄m
cū armis. et a' legat tex. cū glo. in. l. desertorē. q. fi. ff. de re mili.

Querit Ticius vulnerauit seyū et statim aufugit. et sey-
us currens post eū vulnerauit Ticiū qd tñ nō licuit vt patet ex pre-
d̄cis! nunq̄d ergo puniat̄ acsi p̄us offēsus nō fuisset? Bal. in. d. l. j.
in. v. decimo q̄ro Ticius scdm Ja. dic q debet puniri. s̄z mitius tā-
q̄ culpabilē. s̄z nō tanq̄d dolosum qz difficillimū est iustū tēpare do-
lore. vt. d. q̄ ipatores. et qz incōsultus calor vicio doli carz. vt. ff. ad
turpil. l. j. q̄ q̄rit. qd nota.

Querit glo. in. d. l. j. qd si dubitet̄ utrū sit factū ad defēsam vl'
nō. qz duo pufferūt se simul. et ignozat̄ q̄s fuerit aggressor. glo. in
. l. j. q̄ cū arietes. ff. si q̄. pau. fe. di. dic' q vterq; absoluit̄. et bal. in
. d. l. j. in. v. duodecimo q̄ro cū glo. ⁊ c. dicit q̄ sic. nō eī videt̄ malefi-
ciū p̄batū qz defēsio nō est. et certū est q̄ alter eorū cōmisit malefi-
ciū. qre ḡyterq; dānat̄. In iusticia eī est ita. q̄ p̄pter p̄ccōrē p̄ire de
beat inocēs. vt no. glo. C. vti. pos. l. j. S̄z cōtranū videt̄ q̄ rōe dubij
vterq; cōdēnet̄. ff. vti. pos. l. si duo. in. pn. melius fac. ff. ad. l. acq̄l. l.
sciētā. q̄ cū stramēta. si at̄ cōstaret q̄s est in culpa! ille cōdēnaret̄.
. ff. ad. l. acq̄l. l. q̄ admodū. q. si nauis. si at̄ cōstaret q̄ vnus fuit in
culpa! alius nō. s̄z nō apparet q̄s iste. nec q̄s ille. dicit bar. q̄ q̄dā te-
net glo. alij dicūt q̄ nulla defēsio ē p̄bā! cū p̄batio est incerta ⁊ ob-
scura. iō nō releuat. c. in p̄ntia. ex de p̄ba. et defēsio tanq̄ exceptio
p̄p̄tona est p̄bāda liq̄do. Si at̄ cōstaret q̄ vnus alterū. et alter al-
terū offēdit. nec quicq̄d aliud est p̄batū ad defēsionē! tūc vterq;
punit̄. nec obstat. q̄ cū stramēta. qz ibi dat̄ opa rei licite. iō facilius
excusat̄. qz nō p̄sumit̄ ita sicut in factis illicitis. ff. de iniur. l. illud.
et. l. fe. qd nō. qz semel habui de facto. et istā opinionē secutus fui
licet bar. in dicto. q̄ cū arietes. teneat glo. s̄z veriorē credo opi. bal-
ne belicta remaneāt impunita p̄ ratios suas. et adde p̄d̄cis qd

no. bar. in. l. si seruū. §. sequit̄. ff. de ver. obli. et in. l. cū p̄r. §. libertus
ff. de le. ij. Sed in fili elegāter no. bal. ang. et ymo. in. l. semel mo
ra. ff. so. ma. qz facit differētiā an q̄ ad se teneat̄ rupisse pacē. an
q̄ ad vindictā publicā. sic vt ibi. qz est bona determinatio.

¶ Ex interuallo dcs Ticius ex dictis vulneribus mortuus fuit.)

Et q̄s teneat̄ de sicca. siue liberū hoīem siue seruū interemit. vt. l.

.j. §. j. ff. de sicca. et. ff. ad. l. acq̄l. l. inde neracius. §. si dolo. et ibi no.

¶ Quero an si ex interuallo morit̄? p̄sumat̄ mortuus ex dcs glo.
vulneribus. ff. de sicca. §. ita q̄onē format bar. in. l. si rixa. ff. de sicca. et al
legat glo. singularē in. l. j. C. de em. suo. q̄ dicit q̄ si visus fuit abu
lare et cū baculo post tres dies a die vulneris! nō p̄sumit̄ mortuus
ex dcs vulneribus. s̄z bar. dicit ibi est stādū iudicio medicoꝝ. vt. l.
nec semel. C. de re mil. l. xij. et si plures p̄nt haberi! plures adhi
beant̄. alias sufficit vnus. vt in autē. de no. delict. aut piū. §. qd̄ aut̄
vide clarius p̄ bar. in. phemio. ff. in fi. p̄n. et i. d. phemio cy. et bal.
in iij. colū. v. et iō an vulnus sit mortale. et bal. in. c. j. in p̄n. qui.
mo. feu. amit. in. v. s̄z qd̄ est qd̄ ibi d̄r. et bar. in. d. autē. de nō alie.
§. qd̄ at̄ p̄ illū tex. et ibi ang. et spe. in ti. de p̄ba. §. fi. v. s̄z q̄q̄ no.
ibi plene facit qd̄ no. bar. in. l. j. §. j. ff. de ven. inspi. et pe. de ancho
in. c. p̄sbyterū de homi. et ang. in. l. j. C. de emē. suo. p̄ s̄ ē tex. i. c.
siḡficasti. l. ij. ibi iudicio p̄toꝝ. de homi. et ibi io. an. et istud puto
venū. Et licz sal. in. d. l. j. C. de emē. suo. aliū distinguat. qm̄ tex. va
rie loquunt̄. Nā. d. glo. dicit q̄ de iij. diebus ad idē. C. si q̄ femina
q̄ d̄r. et s̄z in. c. cōtinebat̄ de homi. videt̄ dicere de viij. diebus. fac̄
c. p̄sbyterū. e. ti. vbi dicit̄. j. paucos dies. et. c. ad audiētiā. e. ti. d̄ic

¶ Quero quid aliq̄d̄ diu. fac̄ qd̄ no. flo. i. l. ait lex. ff. ad. l. acq̄l.
si mortuus est ex negligētia sua. v̄l mala custodia. v̄l imp̄tia me
dicoꝝ. ff. de vulneribus reus. n̄ de occiso. vt. l. q̄ occidit i. fi.
et ibi flo. et. l. si ex plagis. in p̄n. ff. ad. l. acq̄l. S̄z latius. j. dicā i. v.

¶ Quid at̄ si percussit vnū debile. et in q̄ro aliq̄s vulneratus fuit
tulit vulnus r̄lanter in corpe sano nō letale. ille debilis v̄l ifirmus
morit̄. an teneat̄ de occiso. dico q̄ sic. vt. l. q̄ ad d̄e. §. sic q̄s suū egi
ptū. et ibi flo. ff. ad. l. acq̄l. et. l. ita vulneratus. i. p̄n. e. ti. qd̄ bñ nō.
qz vidi aliq̄s nurse volētes defēdē homicidā. qz capitulabat̄ q̄ vul
neratus erat debilis. et qz capitulabāt ōtra se vt patz i. d. iuribus

Et aduertat q̄ pena homicidij ē pena capital̄. l. pe. ff. de sicca. et

¶ An p̄ statutū possit ip̄oni. p̄ homicidio pena pecuniaria iō q̄ro
bar. in. l. j. in fi. iij. colū. ff. de pu. iu. videt̄ s̄t̄ire q̄ p̄ statutū possit
pena homicidij alterari. S̄z ōtra. m. te. hosti. et io. an. i. c. fi. de ōsue.
qz t̄le statutū videt̄ dare materiā delinq̄di. et ita te. t̄acredus de

cometa in sua cōpēdiosa. s; q; valeat statutū. et sic p; bar. possit al
 legari q; de iure. ff. p; homicidio nō sp; erat pena decapitatiōis. vt
 .l. iij. §. fi. et qd; ibi no. ff. de sicca. §. et p; statuta idē posset induci. n;
 forte dicas q; p; l. corneliā puniebat affectus etiā si nō seq̄bat effe
 ctus vt. l. diuus. ff. de sicca. Cuius cōtrariū faciūt hodie statuta. et
 iō. l. cornel. tolerabat aliā penā q̄ mortis. qd; est singulare s^m Jo.
 de ymo. in. d. l. j. in fi. ff. de pu. iu. fac qd; no. bar. in. c. j. §. iniuria. de

Quid autē si interficit hōem mōstruosum pa. iura. fir. col. x.
 an puniat ex statuto penā iponēte interficiētibus hōem. bal. in. l.
 qd; d; ff. de li. 7. postu. dic p; illū tex. q; sic. q; satis est q; habeat spe
 tiē et a nimā. qd; ang. et ymo. ibi dicūt esse verū. qn; hē plura mē
 bra vel pauciora q̄ debeat. secus si habeat caput aiālis. q; tūc nō
 est hō. vt. l. nō sunt liberi. et qd; ibi no. p; glo. et doc. ff. de sta. ho.

Quid si q̄s faciat q; mulier faciat abortū. an puniat pena dci
 statuti. Bal. in dicta. l. qd; dicit. dicit q; nō. q; qd; est in vtero. non
 est homo. sed effici sperat. vt. l. cū iter veteres. ff. de fidei cō. liber.
 Sed q; pena talis puniat. habet in. c. sic. l. ij. extra de homici. qā
 distinguit. aut fecit abortū anteq̄ esset perfce creatus et animā
 haberet. et tūc puniūt officio iudicis. vt. d. c. sicut. si at; postq̄ fuit in
 vtre viuificatus. et sic factus homo. licet nō teneat pena dci sta
 tuti qd; iponit penā interficiēti hominē. cū in veritate nō sit de p
 senti hō. s; hō futurus. et sic nō sunt p; vba statuti verificata. iō
 nō tenebit pena dicit statuti. sed tenebit pena de sicca. vt. l. diuus.
 et ibi glo. ff. de va. et exor. cri. et. l. si mulierē. ff. de sicca. et. l. cicero
 ff. de penis. et tenet. l. acq̄l. Sunt verba ista butri. originaliter. de
 de q; tñ tu dic vt habet late per sal. in. l. pe. C. de sicca.

Quero aliq̄s vulneratus fuit et cōmisit culpā. v; in nō parēdo
 medicis, vel q; cōcubuit cū vxore, v; aliā culpā cōmisit. et postea
 morit. an percutiēs teneat de occiso, v; de vulnere. bar. in. l. si ab
 hostibus. §. j. ff. so. ma. cludit q; nō adhibēdo medicū p̄sumit mor
 tuus sua clpa. cū q̄litas medicorū poterat se iure habē ad vitā. et
 ad mortē. qd; dic; fore notādū. et istā q̄onē format bal. in. ti. q. mo
 feu. amit. c. j. in pn. in. iij. col. v. sexto q̄rit vtrū dñs p̄sumit rē. vbi
 dicit. q; q̄rit culpa vulnerati est mixta cū vulnere. nō d; simpliciē
 mortuus de vulnere, q; nō d; ex simplicibus puenire. qd; cū alio p
 uenit. vt. l. j. §. j. ff. de aq; q̄ti. et esti. et sic cludit q; ille q; vulnerauit
 non debet teneri de toto. facit etiā quod no. idē ibidē in sequenti
 colū. in. v. et nō q; difficilius p̄batio est q; de vulnere tm; teneat fa
 eit. l. huic scripture. §. si seruus vulneratus. ff. ad. l. acq̄l. et. l. Item
 mella. §. tertius. et. l. q; occidit. §. si. e. ti. vbi bal. dicit nota q; qn; vul

nus nō est mortale. et decesserit. ppter suā culpā vel occubuit cū vxore
nō tenet vulnerās de occiso. de hoc stabit iudicio medicorū q̄ habēt
cōsiderare q̄litatē p̄cussionū. et ibi etiā subdit q̄ p̄sumit sua cul
pa decessisse si noluit medicis obedire. 7 ibi tenet flo. vbi etiā dicit
nota ex isto tex. modū articulādi ad defensam vulnerātis. et hoc
etiā tenet glo. et Jo. an. in. c. ij. de cle. p̄cul. Istud etiā voluit dy. q̄s
refert tancredus in xi. rubrica in q. viij. vbi plene de hoc disputat
et de hoc videt̄ casus in. c. ad audiētā. de homici. et de illo qui nō
est obediēs medico. nō plene Jo. an. in. c. tua nos. de homi. et facit
.c. significasti. e. t. de homici. ¶ Sed aduertat ne erres. qz de iure
is qui cū gladio deuenit ad actū p̄ximū aīo occidēdi. licz non occi
derit tenetur de sicca. ac si interfecissz. ut. l. is q̄ cū telo. cū ibi nota
per doc. C. de sicca. Sed statuta per italā puniūt actū nō animū.
Vñ ad similitudinē. l. acquil. dicit si q̄s interfecerit vnde nisi ip
sum interficiat. licz etiā causam mortis p̄buent. nō tenet de sicca.
sz alio modo castigabit. ita nō dicit. bar. in. l. j. §. diuus. ff. de sicca.
Et qualr cōprehēdat̄ animus occidēdi. vel non occidēdi. vide ibi
. §. vt puta si habeat in manu iaualinā. et nō voluit p̄cutere cum
ferro sed cū basta tm̄. sz etiā respicias in qua pte corporis. si cum
bastone p̄cusserit. qz si in spatulis nō p̄sumit animus occidēdi. se
cus si in capite. allegat glo. in. c. significasti in fi. de homici. et pzo
hoc etiā est bonus tex. in. l. dōmē delictū. §. qui non militat. ff. de re
mili. et in. l. j. C. de emen. seruo. vnū tm̄ singulariter nota. qz si quis
emerit venenū vt daret alteri. licz non dederit puniē ac. si dedissz
vt est casus singularis et ibi bar. in. l. j. in fi. C. de male. 7 mathe.
Et p̄dca p̄cedūt qñ interficiē extraneus. sinaūt interficiat ascen
dentē vel descēdentē in infinitū. tenetur de parrici. ut. l. pe. §. j. cū
glo. ff. de parrici. 7 nō. in. l. j. ff. de his qui paren. vel alios occide. et
glo. in. §. ahe. insū de publi. iudi. Sinaūt alias p̄sonas 7 cognatas
et affines. videt̄ qz de sicca. teneat̄ vt. l. j. ff. de parrici. Sed glo. in
dicta. l. j. C. de his q̄ paren. rē. et ibi sal. tenet etiā qz isti tenentur
de parricidio. et que sit pena parricidi ibi habet̄ in dicta. l. pe. et
in dicto. §. alia sed p̄m sal. in dca. l. j. talis pena hodie non est in
vsu sed credit qz debeat decapitari et carere sepultura.

¶ Quid si pater occidat spurium. an incidat in penā dicti parrici.
dij. Dicit bal. in. c. naturalis. si de feu. cōtro. inter do. et va. qz sic.

¶ Quid si iterficiat q̄ poterat exhe. q̄a natura ē omibus cois
redari. Dic qz nō tenet de parrici. sz alia pena castigabit. ut. l. di

¶ Quid si filius interfecerit pa. uis. et ibi bar. ff. de parrici.
trē bānitū an impune fecerit. Dy. tenet qz nō q̄a p̄sona p̄ris filio

sp̄ sancta debet haberi. vt. l. fi. ff. de obse. seruo. In otranū fuit de terminatū p̄ collegiū perusij. p. l. minime. ff. de legi. diūda. l. post limini. ff. de capti. in. §. filius. Ita dicit sal. in. d. l. j. C. de his q̄ pa
Et vestē celestre abstulit.) **N**ota q̄ h̄ est pp̄rie rē vl̄ alios rapina. et iōvi. bo. rap. in triplū de iure p̄t̄ puniri. vt. l. j. et ij. ff. de vi. bo. rap. **E**t cū regulariter p̄ rapina cōpetat etiā accusatio l. iul. de vi. pu. vl̄ pua. vt. ff. ad. l. iul. de vi. pu. vl̄ pua. l. j. et p̄ totū merito d̄z p̄mū crimē publicū. et cuilibet cōpetere pōt accusatio vt. l. j. et ij. ff. de pu. iu. Si aut̄ dicat̄ statuto vl̄ alia dispositiōe de robaria q̄liter intelligant̄ d̄ca v̄ba dicit bal. in autē. s̄z nouo iure. C. de ser. fugi. in. v̄. q̄ro q̄mō accipiē istud v̄bū r̄c. q̄d dicta verba grossa r̄ materialia intelligunt̄ s̄m q̄ vulgus. l. labeo. ff. de suppl. lega. q̄d perpetuo tene mētū p̄pter statuta que faciūt mētione de robaria. s̄z in casu n̄re inq̄sitiōis nō fuit furtū. Nā pp̄rie furtū d̄z a furno id est a nocte. et sic hic nō potest dici furtū cōtrectatio fraudulēta rei aliene inuito d̄no animo lucrandi facta. vt in. §. furtū. in fl̄. de obli. que ex deli. nas. **N**ota q̄ est cōtrectatio vt ibi dicit̄ sine cōtrectatiōe enim. et sic amotiōe de loco ad locum nō cōmittit̄ furtū licet scriptura. voluntas. vl̄ verbum interueniat. vt. l. j. ff. de fur. et. l. si quis vxor. §. nec verbo. e. ti. **A**lia aut̄ opposita in hac distinctione declarant̄ per azo. in summa ti. de fur. in pn. et ista cōtrectatio sufficit. siue vere. siue interpretatiue. vt si falsus procurator volens indebitum exigere alij delegauerit soluendum esse se p̄ sente. Nam cōtrectasse videt̄ propter presentiam. vt. ff. de fur. l. falsus. §. si is.

Et ne nimitū pl̄xus videar. aliq̄s q̄ones subiiciā. q̄ de f̄co quoti die eueniūt. et de q̄bus dubitat̄. Reliqua aut̄ que spectāt ad materiā furti omittā gratia breuitatis. remittens ad nota. p̄ azo. in summa ti. de fur. **U**n̄ p̄sequor materiā nostram. et dixi q̄ in casu nostro pp̄rie loquēdo nō ē furtū s̄z rapina vt dixi q̄ nō est licita. nō tm̄ in p̄sonis q̄ stare et morari in ciuitate sine aliq̄ phibitiōe p̄nt̄. s̄z nec etiā in bānitis post ip̄sorū mortē. Nā licet ex statuto bānitus possit impune offendi in ere et p̄sona. tm̄ illud intelligit̄ in bānitis sc̄z viuīs existētibus. Secus si iā mortui sunt. q̄ licētia morte finit̄. vt. l. si q̄. ff. de penis. **E**t iō capiēs vestē bānito mortuo. tenet̄ crimie expila. here. Ita dicit sal. in. l. q̄ sepulchra. C. de sepul. vi. et est tex. ibi no. in. l. diuus. ff. de bo. dā. **S**i aut̄ esset furtū (de iure loq̄z) debet in duplū fur nō manifestus. et in restitutiōe rei subtracte condemnari p̄ti lese. Si aut̄ esset fur manifestus. debet restituere rē furatā et ultra illā quadruplū. in fl̄. de obli. q̄ ex deli.

nas. §. fi. **E**t fur dicitur manifestus quoniam fuit visus aufugere post fur-
tum. et contra eum fuit acclamatum. ut. l. si quis in seruitute. §. fi. ff. de fur.
et no. ey. in. l. falsus. C. de fur. in. iij. oppo. non requiritur apprehensio siue
captura. ut habetur in. l. ij. et iij. et ibi bar. ff. de fur. **E**t bene aduer-
tas quod licet parti lese ita debeat condempnari. tamen et potest ex ordine
puniri officio iudicis ad vindictam publicam. ut est textus singularis in. l.
fi. ff. de fur. sed non est mirum. quoniam scire debes quod in quolibet delicto pu-
blico. vel privato oritur duplex actio siue duplex modus agendi. siue
vindicandi. unus qui conuenit parti lese pro suo interesse reficiendo et ad
penam applicandam. alius qui conuenit republice pro vindicta publica de
publico crimine. est casus in. l. qui nomine. et ibi glo. et bal. ff. de fal-
de pua. est casus in. l. si. ff. de pua delicti. **E**t sic fur ex furto tenetur con-
ditione furtiua ad ipsam rem subtractam. ut. l. si pro fure. §. j. cum toto
titulo. ff. de condi. fur. qua conditione furtiua conueniri potest etiam eius heres
etiam lite non contestata contra defunctum furem. nec etiam aliquid peruenit
ad eius heredem. quia speciale est in conditione furtiua. ut. l. si pro fure.
§. fi. et ibi bar. et in. l. conditione. in. pn. ff. de condi. fur. tenetur etiam
actio furti ipse fur ad penam parti ad duplum vel ad quadruplum.
et etiam ad vindictam publicam. ut dictum est. **E**t nota bene quod de iure
non requiritur quod pro furto quis debeat mori nisi fures crassatores et in-
signis latro. ut. l. capitalium. §. famulos. et ibi bar. ff. de penis. vel si
est fur nocturnus. et aliter non poterat me defendere aut personam
meam. vel familie mee. vel bona mea. vel etiam furem diurnum qui telo
se defendit. et sine discrimine persone mee. vel familie euadere non
poterat. tunc licet mihi impune occidere. ut est textus. et ibi glo. in. l. furem
ff. de sicca. et in. l. itaque. §. lex. ff. ad. l. acquil. et ibi flo. et plene salu-
in. l. si ut allegas. C. de sicca. quod est verum nisi immineret perditio
rei vili. quia tunc non licet mihi occidere furem nocturnum. etiam
telo se defendentem. immo nec vulnerare. Casus est singularis et
peregrinus ubi mirabiliter hoc probatur in. l. si ex plagis. §. taber-
narius. ff. ad. l. acquil. pro quibus omnibus et maxime pro crassa-
toribus et insignibus furibus iudex non debet pati aliquem aduoca-
re quorum et periculi nostra seruet infamia. per. l. omnes. C. de defen-
sionibus. et sic regulariter de iure contra pro furto non est pena mortis nisi
in vno casu. videlicet in. l. pe. C. de condi. ob tur. cau. sed illud ibi forte
fuit de fisco. vel speciale propter seruum furem vilem personam. vel dicitur ut
ibi no. doc. et vno alio casu in autem. de pace tenen. §. si quis quinq. sed
ibi dicitur quod est speciale propter fractionem pacis. sed de iure nouo fit me-
bris abscessio. ut in autem. sed nouo. C. de ser. fugi. in. v. et adde quod furta
et alia. non vult primam statuta dicunt quod pro primo furto fustigetur et pro

sedo fustigēt et mutileē, v'l bulleē. p̄ tertio suspēdat̄.

Ihinc sumpta occasiōe aliqd̄ de furtis dicamus ad intellectum
statutorū. Et p̄mo qñ dicit̄ p̄mū furtū scdm̄ ⁊ tertiu furtū. Itē
vnū furtū d̄r̄ qd̄ de vno loco vno cōtextu siue vno tpe fit. etiā si plu
res res siml̄ fuerēt. tñ d̄r̄ vnū furtū. Ita dicit bar. in. l. eū q̄. §. aut
r̄ndit. ff. de fur. et sic tanq̄ vnū furtū cōmiserit. puniet̄ licet p̄les
res furatus fuerit. fur tñ singulariter d̄r̄. dicit glo. in. l. capitaliū. §.
famosos. ff. de penis. q̄ isto casu p̄ vno furto veniā mereē a furca
vt no. bal. in. d. l. sed nouo iure. nisi esset vnū furtū magnū qd̄ p̄ua
let pluribus furtis puis. tūc licet statutū furē suspēdere. p̄hibeat
nisi p̄ tribus furtis. tñ p̄ vno furto magno iuridice suspēdi poterit
Ita ibi dicit bal. in. d. tertio nota de pena ⁊ c. allegat. l. si q̄s. ff. de
excū. tuto. et etiā qz p̄pter enormitatem delicti p̄missum est leges
transgredi. vt no. ymo. ex̄ de cōsti. c. i. qd̄ nō. et ita semel p̄dicauit
perusij me assidente.

Quero si aliter fur passus fuit penā p̄mi ⁊ scdi furti. qz fuit fu
stigatus et alias fustigatus et bullatus postea facit vnū furtū qd̄
est tñ tertiu i ordine. an p̄ isto tertio possit suspēdi. Uidet̄ qz nō.
qz p̄ p̄mis est iā punitus. igit̄ ⁊ c. vt. l. j. §. j. ff. nau. cau. sta. l. fena
tus. ff. de accu. In cōtrariū qz debeat suspēdi. qz p̄seuerauit in cri
mine. igit̄ ⁊ c. vt. l. seruos. C. ad iul. de vi. pu. et. l. iij. C. de epi. au
di. et. ff. de penis. l. capitaliū. §. solēt. et ita dicit dñs hubertus de
bolio. et p̄ hoc fac. qz p̄ma furta fecerūt eū notone, et manifeste
furē. vt. l. emptorē. in. p̄n. ff. de adā. emp. §. et publicus et manife
stus fur pōt furcis suspēdi. vt. l. capitaliū. §. famosos. ff. de penis.
Sed sal. in. l. seruoz. C. ad. l. iul. de vi. dicit plus qz et furta et nu
merus furtoz q̄ alibi cōmiserit cōputent̄ in numero cōmissoz hic. vt
si statuto cauet̄ p̄ tribus furtis suspēdat̄. et alibi cōmiserit duo fur
ta et hic vnū tñ. tñverū est dicere qz tria furta cōmiserit et sic suspē

Quid si fur furatus fuit florentie. et furtū portat deē qd̄ nō.
huc bononiā. an possit hic bononie de furto puniri. Bar. posuit in
pluribus locis suā opinionē q̄ multos suspēdi fecit. et quā semp se
cutus fui in p̄actica videlicet qz sic. Ita dicit in. le. si abdita. ff. de
fur. et in. l. sed nec. ff. de cōdi. fur. et in. l. si dominū. ff. de fur. nā si
cut mutatiōe dominij noua nascit̄ actio furti. vt dicta. l. si domini
um. ita etiā mutatiōe territorij ad vindictā publicā fac. l. q̄ furē
ff. de sta. homi. **S**ed cū casus occurreret de fco doctores bono
niē. consuluerūt contrariū. moti his rationibus. videlicet p̄mo ex
regula vulgata. qz ex assidua cōcrectatiōe nō nascitur noua actio
furti. l. eū q̄. ff. de furtis. et ibi bar. l. si dominiū. q̄a ex mutatiōe

dñij tūc ex noua cōtractatiōe nascit̄ noua actio furti . qz in psonam
nouī dñi nascit̄ in quā cadit̄ diffinitio furti . q̄ est vt res aliena inui
to dño nō cōtractet̄ . s; in casu nostro nō cōtractet̄ nisi pōze posses
sore et dño inuito . cui nō pōt nasci noua actio furti vt . d . l . eius qui .
Tertia qz a dca regula eius q̄ recedit̄ ex mutatiōe dñij vt . d . l . si
dñiū . ḡ est casus exorbitās . ḡ cōtra regulā nō debz extēdi ex mu
tatiōe territorij . **Q**uarta in . d . l . eius q̄ nō dat̄ pti ex assidua cō
tractatiōe noua actio furti . ergo nec reipublice . quia si non pti . nec
reipublice . vt . l . nō solū . ḡ . quanq̄ . et ibi bar . ff . de iniur̄ . **Q**uinto
fur nō visus si ad locū destinatū portat rē nō videbit̄ manifestus
licet postea mutato . pposito alibi res trāfferat et videat̄ vt . l . iij .
cū . l . se . ff . de fur̄ . **I**ta in casu nostro ex mutatiōe loci . nō nascit̄ no
ua actio furti . nec mutat̄ . nec qualitas loci furti . **S**exto pōt ad
duci in autē . vt nul . iudi . ḡ . si quis non cōprehēsozū . ibi fuit remis
sio ad locū delicti q̄ nō est necessaria q̄n in loco in quo portauit fur
tū possit puniri . Sed dñs franc̄ . de albei . de aretio sollēmis doctor
tenet opi . bar . pro qua allegat . l . inficiēdo . ḡ . infans . ff . de fur̄ . et ita
etiā tenet et refert an . de butri . in . c . j . de rap̄ . et istud est tenendū .
et maxime ne vicium furti frequētaret̄ . et etiā videt̄ seq̄ bal . in . c .
j . ḡ . iniuria . de pa . iura . fir . col . x . et bal . in . l . si . abdita . et in auten
sed nouo iure . C . de fer̄ . fugi . et pro opi . bar . adducit dñs salustius
de perusio eius nepos ex filia in dicta le . si abdita . tex . in . l . verum
in pn . ff . de mino . et in . l . j . C . de noxa . et in . l . iij . in princ̄ . ff . de re . ar
mo . et glo . in . l . de his . C . de furtis . in quibus probat̄ q̄ ex noua mu
tatiōe persone . quia de seruo fit liber . et vxor desinit esse vxor . tūc
ex noua cōtractatiōe orit̄ noua actio furti . **I**ta in casu nostro resurget
noua mutatio status furis ex mutatiōe territorij . **N**on obstat rati
ones docto . bononiē . allegate cōtra . bar . nam prima ratio tollit̄
pro bar . met . quia regule dicte ei q̄ non habet locū nisi mutet̄ dñs
nec etiā facit scda ratio . quia negat̄ q̄ lex q̄ dicit ex noua cōtracti
one oriri actionē furti sit cōtra regulas iuris . imo dic̄ salu . q̄ est p̄m
iuris regulas . **P**reterea pōt extēdi q̄tumcūq; penalis . qz hoc fac̄
l . antiq̄ regulariter dicta . l . si fur̄ . **I**te tertio pōt dici q̄ nulla fu
it extēsiō si respectū habes ad vniuersum dānū qd est vniuscuiusq;
ciuitatis . et in q̄ furatus est . et in q̄ se postea cōtulit fur nec obstat
tertia rō . **N**ā nihil repugnat vt dicamus furtū esse factū . qz facta
est cōtractatiō inuito dño . et tñ actio furti nō det̄ sibi propter nouā
cōtractationem sed denuo reipublice vbi furtum portauit que ex
illa noua cōtractatiōe nouiter offenditur . cum regula sit q̄ actio
furti detur illi cuius interest furtum non fieri . vt . l . manifestissimi .

C. de fur. Nec ob. notata dic. § q̄q̄. Nā pōt negari assumtū qz vi
detur cōtra. l. falsi. C. de fal. et videt̄ oppositū in. l. si. C. de fur. Nec
etiā obstat q̄nta ratio. qz tollit̄ ex elegāti doctrina bal. in autē. de
pa. iura. fir. § iniuria. Nec ob. § si q̄s vō comp̄hensoz. qz pōt dici qz
non habeat locū in fine q̄ nouiter contrectasset. Nā a iudice loci in
quo facta est cōtrectatio nō pōt peti qz fiat remissio inuito ip̄o iudi
ce nouiter offeso. cū ipse velit ex delicto cōmissio in suo territorio pu
nire. Sed in. § si q̄s vero in sc̄do loco nullū delictū cōmisit merito fa
cere debet remissionē. vt puniat̄ per iudicē q̄ offendit. Et bñ ad
uertas. qz p̄dicta p̄cedūt si huc apoztez rē furatā. secus si portaret
p̄ciū rei furate. qz de dicto p̄cio non dicitur cōmittere furtū nec te
neē furti. vt est tex. 7 ibi no. in. l. si q̄s vas. § si. ff. de fur. quod singu
lariter nō. Et etiā aduertas tu iudex qn̄ furtū cōmittit̄ potes tor
quere custodē rei furate ut indicet furē etiā sine indicijs et nō tene
ris in indicatu de tortura. Ita dicit bar. in. l. j. ff. de offi. p̄fec. vigi.
Et etiā tene menti tu iudex. qz si pl̄es furent̄ eādē rē. licet sint plu
ra facta. qz alia est cōtrectatio vnius. alia alterius. 7 tot sunt cōtre
ctatiōes et facta. quot sunt delinquētes. tñ vnicū furtū est propter
vnitatē rei furate. Ita bar. in. l. si familia. ff. de iuris. o. iudi. et pro
vnico furto debet computari.

Quid si fur cōfiteat̄ se mihi certa bona furto sustulisse. et anteq̄
condēnaretur moriat̄. an ex tali confessione habeā actionē contra
eius heredē. Vide bar. in. le. j. circa fi. ff. de pua. delic. et spe. in. t.
qualiter in causa p̄cedat̄ in p̄in. in. v. qd si latro famosus. qui dicit
qz sic. qz in indicijs quasi contrahit̄ vt. l. iij. § iul. scribit. ff. de pecul.

Quid si quis emit sciēter rē si p̄cura. ff. ad. l. acquil. igit̄ rē
furtiuā a fure. Dic qz teneē furti. vt. l. in ciuilē. et quod ibi glo. et
doc. C. de fur. secus si ignoranter emit vel pignus accepit vt dictis
iuribus debet noīare furē ne ip̄e incidat in suspiciōē qz ipse fuerit
ille qui furatus fuerit. vt dca. l. in ciuilē. 7 tunc etiā qn̄ recipit igno
rāter. cogit̄ rē furatā dño restituere sine restitutiōe p̄cij. ut est casus

Quid aut̄ si q̄s cōstituit̄ mihi vnū in. l. in ciuilē. C. de fur. 7 ibi.
librū pro pignore et aliū submisit. Dic qz teneē furti. secus si in pi
gnore cōstituēdo vnā rē pro alia submittit. qz non teneē furti. s3 cri
mine stellationatus. vt. l. si q̄s in pignore. 7 ibi bar. ff. de pig. acti.

Quid si rē furatā et furē sciēter recipit. Dic qz teneē furti vt
est tex. in. l. eos. et ibi bal. C. de fur. Et aduertas bñ qz ille qui re
ceptat furē. vt rē furtiuā. d̄ dare auxiliū furi et furto. Ita intelli
git. l. eos. C. de fur. bar. in. l. si furtiuū. ff. de fur. et sic p̄pue non dicit̄

fur et nō tenet p̄prie acsi furtū cōmi serit. sed acsi furi opē prestite rit. quod nota p̄o intellectu dicte. l. eos. De cuius intellectu vidi du bitari bononie cū casus occurrit. Et etiā p̄dicta nota p̄o statutis que debēt intelligi v̄bis p̄p̄riis q̄ puniunt aliter furē aliter aliū p̄stantē opē. de q̄ in simili p̄ bar. in. l. s3 si vnus q̄. si fuus. ff. de iniur. et de ista receptōe vide q̄ scripsi q̄. in glo. super v̄bo dco maleficio

Quero an quis cogat̄ indicare furē? sp̄ assitit. circa finē. bar. et ang. in dca. l. ciuilē. C. de fur. et ibi ful. tenet q̄ non etiā de iure canonico. Vñ dicūt q̄ ep̄i faciūt ex cōmunicatiōes. ⁊ sic nō co

Quid si iudex fuerit negligēs in faciēdo resti giē indicare. tui res furto ablataf dānū passo. an iudex teneat̄ dic q̄ sic. ut no. bal. in. l. mācipia in pzin. C. de ser. fugi.

Quero nūquid furtū de quo nō possit cognosci p̄pter p̄scriptio ne, vel q̄ extra territoriū fuit cōmissum aggrauet furtū quod de nouo cōmittit̄ ⁊ cōnumeret̄ ī numero furtoꝝ? Istā q̄stionē format bar. p̄m iac. de are. in. l. si cui. q̄. si. ff. de accu. ⁊ bal. in autē. s3 nouo iure. C. de ser. fugi. in v̄. sed dubitat̄ nūqd fur ⁊ c. vbi dicūt q̄ sic. q̄ rōe alioꝝ furtoꝝ remanet infamia. et ideo q̄d vno mō nō pōt cognosci p̄cipaliter cognoscit̄ in cōsequētiā vel cōcomitātiā. ar. l. quoties C. de iudi. et quod ibi no. doc. ⁊ sic furta alibi cōmissa qua lificāt ⁊ aggrauāt furtū cōmissum nouiter hic. q̄ faciūt furē ma nifestū. Ita dicit bar. in dca. l. si cui. q̄. si. et tāq̄ contra furē mani festū potest agi. Quinimo dicit sal. fortius ut supra dixi in. l. fuos C. ad. l. iul. de vi. pu. q̄ vnū furtū alibi factū nō facit tm̄ q̄ aggra uet furtū cōmissum hic bononie. s3 etiā facit q̄ illud furtū cōputa tur hic in numero furtoꝝ. Vñ si non posset mori nisi ex tribus fur tis. illud furtū alibi cōmissum computat̄ in numero furtoꝝ. et ha bet p̄o vno etiā hic bononie.

Quid si q̄s cōfiteē plura furta in diuersis tēporibus ⁊ locis cōmi sisse nūqd est stādum huic cōfessionis? R̄ndeo q̄ nō. q̄ talis cōfessio est generalis. cū nō cōstet de rebus subtractis ar. ff. ad trebel. l. j. q̄ illud. Ita dicit bal. in autē. s3 nouo iure in v̄. sed pone q̄ q̄s cōfi tetur ⁊ c. Et sic tu iudex sis bñ cautus ne dānes animā et corpus tuū qñ fur cōfiteē maria et mōtes ⁊ plura furta cōmississe alibi. q̄ velis dicta furta alibi cōmissa et hic vt dixi cōmissa qualificare. et in destinādo nūtiū ad habēdū informatiōē p̄o veritate. et in rēpiendo furta q̄ appareāt q̄ distraxerit. que pignozauerit et que penes se vel aliū habeat. alias sepe innocentē cōdēnates q̄ metu tormētoꝝ multa nō vera cōfiterent̄ contra. l. absentē. ff. de penis et eodem modo si quis cōfiteē plura furta commississe eodem loco

diuersis tēpibus sunt obscura. qz pnt intelligi et diuersis tēpibus cōtinuatis. et sic nō reputantē plura furta. ar. ff. de acti. et obli. l. nūqz actiōes. nisi dicat cū tēpibus interuallo in inq̄sitiōe. et hec verba vix cū tēpibus interuallo faciūt iudices apponi. Ita dicit bal. in. d. autē. sed nouo iure. in. v. Itē qd si cōfiteat.

Quero qd si appareat de furto. s3 psona cui est factū furtū nō ē cognita nec iudici nec furi. an nihilominus furti puniet. Dic q sic ar. ij. q. viij. c. libelloz. Ita dicit bal. in autē. sed nouo iure. in. v. s3

Queniē an valeat statutū si accusa. si appareat de furto. c. tus de furto nō cōparēs ponat in bāno furcaz. Uidet q sic. vt in autē. de leno. q si qd. in. v. expellaē. ita dicit bal. in autē. s3 nouo iure pallekata. in. v. dubitaē de statutis disponē.

Queniē an eoispo q res furtiua repit penes aliquem. an pzesu maē illā subtraxisse. Ita qonē format bal. et io. de ymola. in. l. fi. ff. de here. insti. Et cōcludit ibi bar. q aut erat male fame. et psumiē subtraxisse nisi doceat a q̄ habuit. vt. l. in ciuile. C. de fur. Sa. cus si nō erat male fame. vt. l. nō ois. q a barbaris. ff. de re mili. s3 ibi io. de ymo. dicit. q etiā si est male fame. q s solūmō facit in dicitū. nō tñ q ppter hoc q posset dānari. s3 pē poni ad tozturā. vt. l. habētē. ff. de penis. An at eoispo q habet penes se rē furatā p sumat saltē piceps furti. illud ponit in. l. in ciuile. C. de fur. et ibi cōcludit. q si erat cōsuetus emere res furtiuas. psumit q scienter emerit. et sic q sciēter fuerit piceps. et furti tenet nisi se excuset. Si aut nō erat solitus emere res furtiuas. tūc p̄m bar. in. d. l. in ci uile. debēt attēdi alie circūstātie. vt qz emit modico p̄cio et clam tūc psumit cōtra eū. secus si palā et p̄cio satis iusto. et ita etiā dic ymo. in. l. fi. ff. de here. insti.

Quero an simul et semel possit accusari et etiā inq̄ri de furto. vt de alio delicto ciuilit̄ et criminalit̄. Bar. in. l. interdū. q qui furē. ff. de fur. dicit. aliqñ ciuilis. et aliqñ criminalis pponunt p̄nci paliter. et tūc nō pōt successiue intentari nec simul pponi eodē tēpe vt. l. interdū. ff. de pub. iudi. et ibi bar. et ymo. et bar. in. le. p̄etoz. q interdum. ff. vi. bo. rap. vbi bar. plene. Aliquādo criminalis pponit p̄ncipaliter. et ciuilis incidēter. et tūc vtriusqz cōcurfus ad mittit̄ et tolerat̄. vt dicto. q qui furem. quod cōfirmat per tex. le. iij. q si dicat cum glo. ff. fini. regun. Vñ scdm bar. sustinet̄ libellus quo dicit̄ peto talē puniri de rapina vel furto rei mibi subtracte. et ipsam mibi restitui. Nam hec restitutio venit incidenter officio iudicis. Vñ ille q fuerat p̄us iudex solius cause criminalis. vt. l. sol lennis. q. latrūculatoz. ff. de iudi. erit etiam huius incidentis iudex

cōpetēs. vt. l. medicus. ff. de va. et exor. crimi. facit qd no. cy. scōm
mar. de fauo. in. l. si q̄s homicidij. C. de accu. de q̄ vide late p̄ salu.
in. l. si q̄s a se fundū. circa pn. C. ad. l. iul. de vi.

Quero qdā reperit boues meos in vinea sua dātes dānū q̄s du-
cit domū suā. et retinet me iuito. an teneat furtis. **V**ideat q̄ sic. vt
.l. iij. §. fi. ff. de acqui. pos. et. ff. de fur. l. j. §. fi. **S**z in cōtrariū est ve-
ritas. qz furtū nō fit sine dolo vt. s̄. dictū est. fac. l. j. ff. de fur. s̄z iste
nō fuit in dolo. qz habuit iustā causam capiēdi et retinēdi q̄usq̄
emēdet sibi dānū. igit̄ nō d̄z esse in dolo. et sic nō teneat furti.

Quero si cōmodo tibi librū vt in eo studeas. et tu cōuerteris in
altos vsus. qz retines p̄ exēplari. an tenearis furtis. vel pone cōmo-
do tibi equū meū vt vadas vsqz ad villā tuā. et tu vadis vsqz flo-
rētīā cū dicto equo me inficio. an tenearis furti. vel ego cōmodo ti-
bi librū vl' argētū vt tu vtaris et tu pignoras apud iudeū. an te-
nearis furtis. **D**ic q̄ sic. vt. l. si vt certo. §. deniqz. ff. cōmo. et. l. q̄ fur-
tū. in. pn. ff. de fur. et idē si q̄s accipit rē pignori. et ipse creditor
reuat. vl' vendat anteq̄ possit v̄dere. vl' pacto. vl' de iure. vt. l.
si is cui pignoraui. ff. de fur.

Que oīa verba sunt si vteris ad a-
liū vsū q̄ destinata sit. et sciebat. vl' scire debebat veniliter do-
minū nō pmissū. vt no. glo. in. d. §. deniqz. qd nota. alias nō teneat
furti. vt ibi no. **S**i aut̄ res sit cōmunis cū alio et furtū cōmittit
in ea socius. an furti teneat. vide. ff. de fur. l. si socius. **S**i aut̄ res
sit mea. et alius habeat ius in re. vel qz creditor est. vel bone fidei
emptor. et ego ipsam accipio et cōmitto furtū. et teneor furti. licet
res nō afficiat̄ vicio furtiuitatis. vt. l. iij. §. j. et. l. si is rē que pigno-
ri. ff. de furtis. aliquādo fit furtū. et res afficiat̄ vicio furtiuitatis. 7
tñ non orit̄ actio furti. vt cū filius. vel seruus furtum patri vel dño
faciunt. vt. ff. de fur. l. serui et filij. et sic filius vl' seruus pro furto
facto patri vl' dño nō teneat. quod est verū si est leue. si aut̄ est ma-
gnū furtū. tūc teneat. **E**t dicit̄ furtū magnū vel parū s̄z in qual-
tatē personarū et quātitatē rei subtrahere. vt est tex. et ibi bar. in
.l. respiciēdū. §. furta. ff. de penis. **E**t idē est in vxore q̄ ex leui fur-
to facta marito suo nō teneat. **S**ecus si magnū furtū cōmiserit. q̄a
isto casu etiā iste p̄sone possunt criminaliter teneri. et idē no. bar.
in. l. j. ff. re. amo. et est tex. glo. 7 bar. in. l. si libertus. ff. de furtis. qd
nota. **E**t aduertat q̄ in inq̄sitiōe dicit̄ dictā vestē et pertinetē ad
dictum Ticiū. **N**am ad hoc vt furtū cōmitti possit oportet q̄ res
q̄ furto auferit̄ sit alicuius. vl' ab aliquo possideat̄. vl' aliquis in ea
vsū fructū. vel aliquod ius habeat. vel sua intersit ex proba-
bili et honesta causa. scilz rōne dominij. vel quasi. vel ratione pos.

fessionis, vel detentionis, vel custodie. alias aut si res est hereditaria
 et iacete hereditate furti committat. non punitur nec furti tenet. ut
 l. hereditarie. cu. le. se. ff. de fur. facit. l. manifestissimi. in pn. et qd
 ibi no. glo. et omnes doc. Et non mireris si. s. dixi indiffinitoe furti q
 non fit nisi ex cotrectatione et amotione. ex quo sequit q rei immo
 bilis no fit furti. qz cotrectari non pot. ut insti. de vucap. q qd aut.
 Si aut creta auferam de tuo fudo. fur sum. ut. l. si crete. ff. de fur.
 Un de fundo meo auferedo lapides vel creta quis fur efficit si in
Sed quid si qs putat facere aliqd inuito uito me hoc faciat.
 domino. sed tn dñs erat volens. Dic q furtu quide committit ppter
 affectione furatis. sed qz no erat inuito dño. non onit actio furti. et
 sic de tali furto non pot puniri ut. l. inter. q. pe. ff. de fur. Et dicitur
 dño volente fieri. si semel dederit licentia aliquo mo. ut. ff. de fur. l.
 falsos. q. cu quis. et. l. creditor. in casu. l. si qs seruo. C. de fur. vbi est
 casus specialis q etiam qñ ille actus ibi in seruo fit nolente domi
 no tn ibi furtu committit ppter corruptela illius psuadeti. Et ad
 uertas ad id quod dicit q furtu est cotrectatio aio lucradi. intelli
 gas q habeat animu lucradi aut re. aut possessionem. vel etia tm
 modo vsum rei. ut. l. j. ff. de fur. tunc de furto teneat. Si aut non
 haberet animu lucradi aliquod pecuniaze comodū. sed danifican
 di tmmodo domū causa libidinis. vel ostiu frago vel amoueo. tuc
 non teneoz furti. ut. l. veru. et ibi glo. et bar. ff. de fur. et. l. fullo. e. t.
 Et aduertas q conditio furtiua no infamat. l. cessat. ff. de actio. et
 obli. sed actio furti infamat etia si iudex expresse diceret in senten
 tia condeno te ex tali furto cu hoc q no sis infamis ut. l. pot. et ibi
 bar. ff. de furtis. Un cautela est. q si vis etia cosequi pena et q no
 infamee. q agas certiconditioe generali ad quadruplu vl duplu
 et dicta conditoe debet concludi quid certu. quia certu. et cosequaris
 etia penam et fur no infamabit. Ita dicit glo. et bar. in. l. certu con
 ditio in prin. ff. si cer. pe. q facit ad hoc insti. de pe. teme. liti. Et qñ
 est furtu semp manifestu. claru est q e civilis pro manifesto furto
 est ptona. et tamen vtraq licet p manifesto sit ptona durat xxx.
 annis. ut insti. de ppe. q tepora. adi. q. j. et hoc ppter odiu tati scela
 ris. Unum tamen scias q licet tato tpe duret. tn ipso iure tollit pa
 cto etia nudo. ut. l. si tibi. in prin. ff. de pac. et in. l. si vnus. q. pactus.
 eo. ti. et vtrobiqz glo. et bar.

Quero aliquis accessit ad banchu tyrij aio furadi. et no potuit
 quia fuit visus. et p eu non stetit qñ furtu committeret. an teneatur
 furti. Dicat q non punit pena furti. sed pena extra ordinaria ut
 est tex. et ibi bar. in. l. sacrilegij. ff. de va. et extra ordinaria crimi.

Quero aliq̄s a pcuratore tyrij sciēter petit et exigit an dicat̄
furā Dico q̄ dicit̄ fur 7 nō manifestus. vt no. bal. in ti. de pa. iura.
fir. c. j. in v. iniuria. 7c. quod nota. facit. l. falsus in prin. ff. de fur. et
l. falsus. cū man. C. de fur. Et bñ nota q̄ de rebus q̄s suspicor esse
penes aliq̄s possum petere officio iudicis vt fiat mihi copia p̄q̄red.
in domo illius. 7 iudex hoc facere p̄t. vt. l. j. §. hoc aut. 7. l. diuus
ff. de ser. fugi. et. l. req̄redi. C. e. ti. ita tenet̄ doc. ibi q̄d etiā est verū
nō tm̄ in eodē territorio in q̄ est factū furtū mihi. et conuoluit fur
bononie. 7 vni assignari possz auctoritate legis q̄ vbiq̄ suū extēdit
vigorē. C. de decu. et coh. er. l. j. libro xi. possum in domo illius p̄q̄re
re dere mihi furata. Ita dicit bal. in dca. l. req̄redi. et p̄dca nō p̄
cedūt in crimie reꝝ amotaz. nec in crimie expilate hēditatis vt
l. j. et. ij. 7 ibi bar. ff. re. amo. et in toto ti. C. et. ff. de cri. expli. here
Sꝫ largo mō sumptū crimē expilate hēditatis. dicit̄ furtū. et sic
est improbꝝ fur. vt no. glo. et doc. in l. si te. C. de in fami. q̄d bal. in
l. de his. C. de fur. dicit̄ ēē no. et vtile ad statuta q̄ loquunt̄ de fure
vt publicus 7 famosus expilator hēditatis. p̄cedēdo de similibus
ad similia imo de m̄ionibus ad maiora. seu de posituo ad compa
tiuū. et p̄ locū a maiori 7 m̄ion possit furca suspēdi. vel alia pena
affici vigore statuti loquētis de furtis. q̄d est no. 6^m bal. ibi. Et q̄d
supra dixi de adōc reꝝ amotaz est p̄re nisi post solutū matrimo
niū mulier cōtctet qz etiā tenet̄ furtū. vt est tex. in l. iij. in prin. ff.
de re. amo. q̄d nota cōtra mulieres q̄ invita mariti aliq̄d amouēt
et eo mortuo cōtractāt. qz furti etiā p̄ illis rebus ab hēdibus iur̄ cō
Ualoris et cōmunis extimatōis florenoz q̄ncq̄) ueniri p̄nt.
Ista v̄ba cū m̄isterio apponūt et apponi debēt in inq̄sitōe 7 accusa
tōe vt simus certi q̄ pena venit ip̄onēda maiori vel minori. Nā si
apponit̄ rei valor. tūc assumimus penā q̄ est maior vel minor. ut. l.
si de interpretatōe. ff. de penis. et. l. p̄ses. ita dicit bar. in l. pedius.
§. diuus pius. ff. de incē. rui. nau. q̄d dicit̄ esse no. ad statutū locorū
coiter p̄ italiā q̄d disponit furibus imponēdā esse maiore. vel mi
nore penā secūdū valorē rei sub tracte quod nota bñ. angelus.
Dictus andreas armatus.) Nota q̄ iste andreas armatus nō
euaginavit gladiū. nec posuit manus ad arma. et tñ dicit̄ p̄stitit̄
se auxiliū cū armis. Nā sufficit q̄ q̄s habeat arma ad latus licz
nūq̄ manus ad arma apponat. vt dicat̄ insultus vel violētia vel p̄
staria auxiliū cū armis. qz p̄pter arma q̄ habet ad latꝝ ad sui petiti
onē reddit̄ audatior. 7 eduersarius timidior. ideo de insultu violētia
a. v̄l auxilio p̄stito cū armis punit̄. ita singularit̄ dicit bar. in l. ij.
§. j. ff. de vi. 7 vi. ar. q̄d nō. qz sel̄ illud dictū habui de facto nurfie

Quid si statutū puniat violētā factā cū armis, vel sine! an cōphendat etiā mulieres que violētā cōmittūt cū armis, v̄l sine armis? Dic q̄ sic. ita no. bal. ang. et ymo. in. l. si cōstāte. q̄. si. p̄ illum tex. et glo. ff. so. ma. et facit si statutū dicat. q̄cunq; inuentus fuerit cū armis, v̄l inuētus de nocte, v̄l inuētus ludere ad azardū. q̄a tale statutū intelligit̄ inuētus supple et apprehēsus. vt. le. si q̄s barfadonia. C. de fideiuss. et ibi bal. cy. et glo. et no. bar. ang. et ymo. et ludo. de vrbe. in. l. j. in pn. ff. de acq. pos. alias aut̄ licet fuerit inuētus cū armis. si tñ nō fuerit p̄ familiā potestatis apprehēsus! nō teneat̄ pena statuti. s; ang. in. l. iij. q̄. neracius. ff. de acq. pos. dicit. q̄ imo teneat̄ ordinaria pena statuti. q; statutū non videt̄ cōsiderasse apprehensionē p̄sone. sed inuentionē delicti. alias aut̄ cōuidto ludente ip̄oni pōt̄ pena statuti. q; inuētus dicit̄ delictū. q; cōuidtus de delictō. vt. l. j. C. de rap. vir. s; si statutū p̄miaret officialē inueniētē dicit q̄ cū statutū exorbitet a iure cōi. nō cōsequat̄ p̄miū officialis! n̄ ludētes, v̄l portātes arma, v̄l de nocte euntes p̄sonaliter reperit v̄l apprehēderit. Ita intelligit̄. l. si q̄s barfadonia. s; ymo. in. q̄. neracius dicit! q̄ forte etiā hoc casū satis dicit̄ inuētū si cōuincit vt. l. j. C. de rap. vir. et i. c. j. ad fi. de dila. Nec obstat. l. si q̄s barfadoniam. q; p̄misat̄ ibi q̄s inuenire barfadonā latronē. et sic verisimiliter videt̄ intellexisse de actuali et reali inuentionē et apprehensionē. iō non sufficit tūc doceri vt ibi. s; in casu n̄ro statutū solū videt̄ cōsiderasse odiū delicti. q̄ rō locū vniformiter h̄t q̄ncūq; et q̄mōcūq; delictum patefiat vt posset puniri. et iō videt̄ sufficere si familia, v̄l officialis inueniat ipsum ludētē, v̄l de nocte, v̄l arma portare. licz nō apphēdat actualit̄ dūmō hoc p̄bare possit p̄ testes ibi assistētes q̄ talis inuētus fuit p̄ officialē! licz nō fuerit apprehēsus! teneat̄ pena statuti delinquēs. et officialis h̄t p̄miū statuti. dicit tñ ibi ymo. q̄ p̄pter auctoritatē cy. et bar. q̄ forte eorū opinio suarec̄ in p̄dica. et q; in penalibus mitior via eligit̄ vt. l. si p̄les. et. l. si de interpretatiōe. ff. de penis. ego credo opinionē dñi Jo. de iure venozē p̄ rōes suas. Et adde q̄ dixi. s. in glo. sup verbo cū vno stochō ferreo;

(Dico maleficio sp̄ astutit.) **(**Ista verba astare maleficio cōmittēdo p̄ aliū nil aliud ē! q̄ p̄stare opē maleficio cōmittēdo. q̄m p̄pter talē assistētā quā andreas p̄stitit! ip̄e Caius erat audacior et vulneratus timidior. igit̄ dicit̄ p̄stare opem. Ita dicit̄ singu' aniter bar. in. l. si in rixa. in pe. colū. ff. de sicca. et in. l. q̄ suo. q̄. fi. ff. de fur. et ego dixi. s. in glo. super verbo andrea. Ex q̄ nō q̄ q̄n sunt p̄les vulnerātes! et vnus intulit vulnus letale si tu iudex vis q̄ etiā ille q̄ p̄ prius letaliter nō pcusserit teneat̄ de occiso! apponas vulnera.

tionē vulnerū vnus cuiusq; q̄ dicas et vnus alteri dco maleficio vt
abilius omitti posset astitit. Ita no. dicit bar. in. d. l. si rixa. tūc q̄ in
tulit vulnus nō letale licet ex suo vulnere nō deberet teneri de occi
so. tñ qz astitit vulnere letali cū socijs teneat de ope p̄stita homicidio
nō at̄ dicat̄ in dicta inq̄sitiōe ad p̄dca omittēda p̄stiterūt auxiliū
et fauorē. Nā ex tali inq̄sitiōe nō p̄t̄ seq̄ cōdēnatio de auxilio. qz nō
exp̄mit̄ q̄lter p̄stiterūt auxiliū et fauorē. iō ista v̄ba debēt intelli
gi in benigniorē ptē vt. l. si p̄ses. ff. de penis. **I**ntelligunt̄ ḡ qz p̄
cutiēdo ego p̄stiti auxiliū tibi. ⁊ tu p̄cutiēdo p̄stitisti mihi. et sic a
ctus meus fuit auxiliū tibi ⁊ tuus mihi. s̄z de isto meo actu punior
vt p̄ncipalis. et ḡ de eodē vt p̄stās opē nō debeo teneri. s̄z (vt dixi
in inq̄sitiōe) debet dici qz vnus alteri. et alter alteri opē p̄stitit assi
stēdo dicto maleficio vt abilius omitteret̄. et sic vnus p̄stitit auxilia
um p̄ aliū actū. q̄ p̄ illū p̄ q̄ p̄ncipaliter punit̄. q̄ oīa singulariter
nō in p̄dca. Et vide etiā circa hoc qd no. sal. in. l. j. C. de rap. vir.
in. v. qro sexto si p̄les omittunt̄. **A**duertas tñ qz si adderes in in
q̄sitiōe et diceres. et andreas p̄stitit auxiliū cōsiliū et fauorē. et sic
adderes. s̄. dōis cōsiliū. tūc ex eo qz dic̄ cōsiliū d̄z puniri vt p̄stās opē
et si in inq̄sitiōe nō sint dca v̄ba vt abilius omitteret̄ sp̄ astitit dco
maleficio. qz p̄stās cōsiliū d̄z p̄stasse opē. vt. l. q̄ suo p̄ totū. ff. de fur.
sic istud cōsiliū de nccitate p̄supponit aliū actū. qz ip̄m. de q̄ ip̄e in
q̄situs. et qz ip̄e manibus propis omisit merito teneat̄. et de ope et
auxilio. Ita singulariter dicit bar. in. d. l. q̄ seruos. §. fi.

Quero an talis p̄stās opē his p̄cussioibus factis p̄ Caiū teneat̄
de p̄cussioibus. Dic qz sic. vt. l. is q̄ opē. ff. de fur.

Scdo h̄ posito qro an p̄suasor vt p̄stās opē homicidio dicat̄ ho
micida. ita qz si statutū punit homicidā venificet̄ et in p̄stāte opē
iſe. aduertas ad v̄ba legis vt statutū. Nā si statutū loquit̄ in p̄so
nā vt puta si q̄s homicidū omisit, vt si q̄s vulnerauerit. tūc p̄stās o
pē nō d̄z homicida vt pena homicidij teneat̄. s̄z alia pena exordi
naria tenebit̄. aut statutū loquit̄ in rē vt puta si homicidū fuerit
omissum, vt p̄ homicidio, vt p̄ vulnere sit tāta pena. tūc p̄stās opē
teneat̄ pe. d. statutū. ar. l. aut q̄ alit̄. §. fi. ⁊ ibi bar. ff. de adul. Ita sin
gularit̄ dic̄ bar. i. d. l. is q̄ opē. in p̄n. et in. l. nihil interest. ff. de adul.

Quero q̄ pena puniat̄ opē p̄stātēs. Dicit dy. qz punit̄ media si
ue mion pena ei⁹ q̄ punit̄ p̄ncipal. p. l. is q̄ opē. ff. de fur. S̄z bar.
ibi dicit. qz r̄la est qz eadē pena q̄ p̄ncipalis teneat̄. teneat̄ p̄stās o
pē vt. d. l. is q̄ opē. et. d. l. nihil interest. Fallit in casu le. raptores.
C. de rap. vir. et in. l. j. C. de ag. iuli. nō rūpē. et ibi ang. Itē fallit
quando p̄ter p̄positū aliqua qualitas prius est in vno q̄ in alio

tanq̄ p̄stās opē nō puniē sc̄dm qualitātē p̄ncipalis. q̄ q̄litas vt pu
 ta q̄ efficiat̄ fur manifestus nō ex eoz̄ p̄posito vt. d. l. is q̄ opē. secus
 si a p̄ncipio t̄lis q̄litas erat p̄pter q̄litatē delinq̄tis vt q̄ est nobil̄
 cuius est maior pena. tunc plus tenet̄ opē p̄stās. vt ar. l. vtrū. ff. de
 parrici. Ita dicit bar. in. d. l. is q̄ opē. Sed sal. multū late in. l. j. C.
 de rap. vir. in. v̄. q̄ro ad declarationē p̄dcōz̄. tenet op̄. dy. et dicit
 q̄ illa est regula q̄ dicit q̄ minor pena teneat̄. etiā vbi est aliter p̄
 uisum. est falsa. dic vt ibi p̄ eū. quia sufficit remissio ne nimis lon
 gus videar. Et vide etiā sal. in. d. l. j. C. de rap. vir. in. v̄. q̄ro. si p̄t
 q̄litatē inherētē p̄ncipali. Sz bal. in. l. nō eo minus. C. de accu. in. v̄.
 hoc p̄misso circa quā p̄positū. 7 c. tenet c̄tra bar. dices q̄ dictū bar.
 est cōtra. l. moris. §. isti fere. ff. de penis. vbi et decurio mādat vili
 p̄sone homicidiū c̄mitti an teneat̄ vt vilis. an vt nobilis tenet̄ vt
 decurio. vt ibi. et sic nō subijc̄t bestijs. alias posset subijci bestijs. nō
 obstātē. l. vtrū de parr. q̄ ē speciale p̄t̄ inhumanitatē criminis. vt
 sc̄do dicit q̄ ibi est p̄t̄ q̄litatē q̄ ē in offēso q̄ aggrauat sc̄m et q̄l
 tatē in p̄sone mādat̄is 7 mādatarij. sz in q̄one. s̄. dca solū loquim̄
 de q̄litate q̄ est in offēdētibus. igit̄ 7 c̄. Istud teneo. Ex q̄bus infert
 s̄m bar. i. d. l. is q̄ opē. q̄ si p̄ncipalis est c̄denatus in plus p̄t̄ eius
 c̄tumatiā q̄ illud nō obest opē p̄stati. q̄ ista q̄litas supuenit p̄pter
 eius p̄positū. fac̄ p̄ bar. l. j. et q̄d ibi glo. bar. et bal. ff. de in litē iur.
 ran. cū si. ¶ Et idē dicas ecōtra si vnus puniē p̄pter suā c̄fessionē
 et b̄nificiū statuti. q̄d certā ptē remittit c̄fitēti. tūc t̄lis minoritas
 pene p̄t̄ c̄fessionē p̄ncipalis nō p̄dest opē p̄stati. nisi et ipse c̄fite
 at̄. Ita nota. dicit bar. in. l. liber. §. si. ff. de ali. et ciba. lega. ¶ Et
 p̄dca p̄cedūt q̄n q̄litas q̄ est in p̄ncipali auget penā;

¶ Quid ecōtra si minorat et minor est in ciue q̄ in forēse. et forē
 sis p̄stat opē ciui. an q̄litas ciuis p̄sit forēsi ad minoritatē pene
 Dic q̄ nō. vt p̄bat̄ exp̄sse in. l. j. ff. de parr. et in. l. q̄ seruo. §. item
 placuit. ff. de fur. Ita dicit ibi nota. bar. et sic forēsis p̄stās opē ci
 ui tenet̄ pena forēsiū vt patet in filio p̄stātē opē ex̄neovt patrem
 occidat q̄ puniē vt parricida. et ex̄neus occidēs vt simplex homici
 da. vt. d. l. j. in fi. ff. de parrici. Ita dicit sal. in. d. l. j. C. de rap. vir.
 in. v̄. q̄ro enī si q̄litas inheret 7 c̄. Et rō est. q̄ opē p̄stās nō d̄z acces
 sione obligari. vel venire obligatiōi p̄ncipali. q̄ si ita esset teneret̄
 oīno eadē pena et nō in plus. vt in. §. fideiussor. insti. de fideiussor. sz
 accedere sc̄m suū sc̄o p̄ncipali. Nā nisi p̄ncipalis c̄mittat furtū.
 vt̄ maleficiū. nūq̄ p̄stās opē tenet̄. vt. l. j. §. p̄suadet. ff. de suo. cor.
 Ita dicit bar. in. d. §. placuit;

¶ Querit bar. in le. is q̄ opem. in fi. et in. l. in fur. ff. de fur. q̄n d̄z

opē p̄stare maleficio et dicit aliquā ante maleficiū in p̄stādo fer-
ramēta ad furtū. vt. l. pignōr. §. ferramēta. ff. de fur. vl̄ domū vt
se reponat ne videat̄ ab aliq̄, vl̄ de maleficio possit loq̄. vt. l. et ani-
mā. §. j. et ibi bar. ff. de adul. et iste dicit̄ p̄stare opē maleficio vt
dictis iuribus et puniūt eadē pena q̄ p̄ncipalis. Scđomō p̄stat opē
ipsi maleficio assistēdo. vt abilius omittat̄. vt in nostra inq̄sitione.
et tūc etiā sibi pena teneēt. vt. l. j. C. de rap. vir. Primo casu tñ nō
est necessariū q̄ ponat̄ t̄ps̄ auxiliij ante p̄stiti. sed sufficit t̄ps̄ et lo-
cus delicti p̄ncipalis. q̄ tūc cōmissio delicti obligat̄. vt. l. q̄ seruo. et
ibi bar. ff. de fur. et. l. si quis vxo. §. neq̄ verbo. e. ti. Ita no. bar. di-
cit in. l. in furti. §. ope p̄allegato. Tertio mō p̄stat opē post malefi-
ciū cōmissum. vt puta associādo eū, vl̄ p̄stādo auxiliū ad euadē-
dum. et iste nō pōt puniri vt p̄stās opē maleficio. qm̄ nō p̄stitit ad
maleficiū cōmittēdū. s̄z ad euadēdū. ideo teneēt ex ti. C. de his la-
tro. 7. c. l. j. et ij. vide bar. in. l. furtū. §. nō cōmittit. ff. de fur. et bal.
et ang. C. de his latro. 7. c. et. l. j. et. l. nō ideo minus. C. de accu. et
p̄dicta etiā videas vt dixi in glo. sup̄ v̄bo et andrea eius 7. c. Pre-
dicta p̄cedūt nisi p̄ penis esset datū cōsiliū. vt puta facias q̄ ego
adiuuabo te ad euadēdū. tūc ex illa spe data vidēt datū auxili-
um ad maleficiū cōmittēdū. et teneēt eadē pena.

¶ An aut̄ q̄s persuadēs maleficiū omitti. vl̄ cōsulēs dicaēt opē p̄-
stare! et tanq̄ p̄stās opē maleficio possit puniri? Dicit bar. in. l. in
furti. §. opē. in fi. ff. de furtis q̄ nō. q̄. p̄prie cōsulere nō d̄z opē p̄e-
stare. de quo plene p̄ salū. in. le. j. C. de rap. vir. in. v̄. ideo ante oīa

¶ Quero qm̄ duo simul stant! et vnus cōmittit malefi-
ciū! an ex hoc solo q̄ stat secū dicaēt p̄stare opē? Inno. in. c. cōtinētia
de cle. percusso. dicit q̄ sic. et idē est nō bal. in ti. de bñficio. fra. in
v̄su feu. c. j. in p̄n. q̄d tñ intellige vt. j. diceēt in. v̄. et aduertas bñ.

¶ Quero ad hoc vt possit p̄cedi cōtra opem p̄stantem neces-
se est q̄ p̄mo constet p̄ncipalē deliquisse. et delictū factū fuisse,
vel per testes, vel per confessionē p̄ncipalis. Nā si esset cōtumax
ex forma statuti habeat̄ p̄ofitēte. tūc t̄lis cōfessio nō obstat opē p̄-
stati, nec p̄ hoc cōtra opē p̄stātē p̄cedi pōt. Ita no. dicit bar. in. l. si
is cui. §. si tu Ticiū. ff. de fur. et in. l. denūciasse. §. si. ff. de adul. S̄z
si p̄cedit̄ cōtra opē p̄stantē p̄palare ipsum p̄ncipale malefici-
um. siue nūdū de p̄ncipali esset dānatus, siue iam dānatus erat.
ideo q̄ cum ipsum actū accedēs nō possit esse sine p̄ncipali vt. l.
si is q̄. §. si tu Ticiū. ff. de fur. oportet p̄us de ipso constare vt ibi. et
tene mētī q̄ q̄uis esset probatio facta cōtra p̄ncipalē nō h̄t obesse
opem p̄stanti. nec etiā sentētia lata cōtra eū. vt. C. de fi. instru. l. si

vtaris. Est ergo necesse cōtra opē p̄stātē pbare factū p̄ncipale et p̄statiōē opis. Ita dicit salu. in l. j. C. de rap. vir. in. v. q̄ro successiue

Quero an valeat p̄tessus si inq̄rit specialr an si contra r̄ cōtra Ticiū. et in genere cōtra oēs eius auxiliatores et mādatores. Dic q̄ sic. vt est tex. in cle. pastoralis. de re iudi. et ibi pe. de

Quero q̄. s. dixi q̄ post maleficiū et d̄ p̄stari opē. q̄d ancho. de eo q̄ ipsum malefactorē accepit. et vide tex. q̄ dicat rapere, siue receptās in l. j. §. q̄d aut ait p̄tor. ff. de ser. cor. et in l. j. §. j. ff. de recep. et ibi bar. et vide bar. in l. qui nas. §. q̄ furē. ff. de furtis. et vide eundē in l. j. ff. de recep. et bal. et ang. in l. j. C. de his q̄ latro.

Et p̄mo aduertēdū est q̄ necesse est q̄ receptās sit sciēs q̄ ille maleficiū cōmiserit. alias nō tenet. et dicit sciēs si erat publicum. Ita dicit glo. et bar. in l. j. ff. de recep. Secūdo q̄ si recepit cōsanguineū. tūc licet teneat eadē pena. t̄n iudex ex iusta causa p̄t minozare penā. Ita intelligit bar. in l. e. j. ff. de recep. Et aduerte ad id q̄d no. bar. in dicta le. q̄ nas. Nā si recipio furē. etiā sciēter. non sum fur sed opē p̄stato furi post maleficiū vt. s. dictū est. Si autē recepto cū re furtiua et sciēter. cōmitto furtū. secus si ignozāter. vt. l. eos. C. de fur. Et est intelligēdū q̄n nūdū oīno erat p̄fectum delictū. v̄l habitū p̄ p̄fecto recipit rē furatā. v̄l aliqd auxiliij p̄stiterit. alias autē si post delictū habitū et pro habito p̄fecto recipit rē furatā. v̄l aliqd auxiliij p̄stiterit furi. nō d̄ auxiliium p̄stuisse. et sic furti nō tenet. et sic singulariter dicit bar. i. l. furtiua. ff. de fur. q̄d nota p̄ intellectu dicte. l. eos. et sic isto anno allegauī et p̄dicti caui. Vide etiā q̄. s. dicta sunt de ista receptatiōe in glo. sup verbo et celestrē vestē abstulit. Et aduertas bñ q̄ licet aliquis sit p̄sens maleficio. nō dicit tamē opē p̄stare maleficio nisi sibi assistat et hoc p̄bet vt ille abilius cōmittere possit. vt est tex. et ibi bar. et ludo. de roma. in l. j. §. s̄z in eo. ff. ad sill. Et aduertas etiam q̄ id q̄d d̄ q̄ receptans malefactorē tenet si sciēter receptauerit. fallit quando vxor recipit etiā sciēter virū bānitum vel delinquētē. vt no. spe. in t̄. de dona. §. si. Nā vnus debet pati infortuniū alterius vt. le. si cū dotē. §. sinaūt in seuissimo. ff. solu. ma. bene facit. C. de diuoz. l. j. Itē nota etiā q̄ p̄dicta procedūt nisi violētā malefcoz intulerit vt receptaret q̄ tūc receptans excusat. vt no. bal. in l. in delictis circa p̄n. ff. de noxa. Ita dicit ludo. in d. §. s̄z in eo. quod nō ad limitationem eozū que sup̄za dixi in ista glo. in. v. q̄ro q̄n duo simul stāt.

Contra voluntatem dicti Ticij. **H**oc ideo ponit. quia aliqua iniuria inferri potest in nolentem que nullo mō est punibilis.

vt. l. cū dōtōis. C. de trāfac. et ibi oīno vide bar. et. l. j. §. vsq; adeo
ff. de iniur. Ad eius intelligētā distigue. aut a pncipio recipit vo
luntarie vnā alapā. et sic aliqd qd nō frāgit os v'l scindit carnem
et tūc nec sibi nec fisco cōpetit p hoc aliq; actio. 7 ita loquunt p dca
iura. **A**ut cōsentit q os sibi frāgat, v'l caro scinda. tūc sic ipse si
bimet hoc facere nō posset? imo si fecisset posset puniri. vt. l. si. §. si
qs aut de bo. eozū q mor. si cōsi. ergo nō pōt alii pmittere q sibi l's
faciat. Ita dicit bar. in. d. §. vsq; adeo. facit ad p dca qd nō. glo. et
bar. in. l. interdū. §. q furē. ff. de fur. et p dca pcedūt qñ adest volū
tas tpe quo pcutit. si aut ex post facto vt qz remitto iniuriā et fa
cio pacē. tūc talis remissio tollit actionē iniuriato. nō aut fisco ad
vindictā publicā. Ita dicit bar. in. d. §. vsq; adeo. in pñ. p q est glo.
ordi. et ibi bar. in. l. ij. ff. ad sille. et nō obstante remissioe, v'l pace
facta ab offenso. tñ ad penā corpālē, v'l pecuniariā applicandam
fisco cōueniri poterit malefactor. Itē secus si anteq; pcutiā adest
volūtas. sed tpe pcutiōis cessat. vt puta dicit rusticus sum cōtētus
si repis me in tua vinea me offendi. Nā cū tpe pcutiōis adest vo
luntas nō valet tale pactū. cū cōtineat turpe q maleficiū possit cō
mitti vt. l. iuris gētium. §. si ob maleficiū cū simi. ff. de pac. et ideo
non valet statutū ciuitatis pisa. et cōsuetudo q qs ponat se in ma
nibus inimici sui. et q inimicus possit sibi facere signū in vultu. vt
est tex. in. c. cōtingit. de sen. ex. Ita dicit bar. in dicto. §. vsq; adeo.
et voluit bar. in. l. si quis vnus. §. p̄tor ait. ff. e. ti. et posito q tale
statutū valeret? tñ si ille excessit modū in vendicando? ille potest
puniri qui arbitrio boni viri debet facere. vt est tex. in dicto. §. p̄
tor ait. Et bñ aduertat q bal. in autē. sacramēta puberū. C. si ad
uer. ven. dicit? q etiā si iuratus de nō habēdo querelam de malefi
cio vt puta qñ offensus vellet se vindicare cōponit se cū aduersā
rio q si contingat se cōpetēter vindicare q ille nō accusaret eū. et
ita fuit iurati ibi dicit q tale pactū etiā iuramēto firmatū nō
valet. quia est contra publicā vtilitatē. Nam rigor publice disci
pline vult malos puniri. vt. l. illicitas. §. quo iure de publica. et. l.
ita vulneratus. ff. ad. l. acquil. Addas scdm bal. in dicta. l. donati
ones. q in libello accusatorio nō est necesse q ponat contra volūta
tē meā. quia eo ipso q ponit se iniuriatū, v'l verberatū, v'l vulne
ratū videt ponere se inuitū fuisse dicto. §. vsq; adeo. facit qd nō
cy. in. l. nec exēplū. C. de fal.

Contra formā iuris cōis et statutorū.) **E**st verba apponunt.
Primo vt videat qd delictū ē punibile. Nā pōt esse aliqd delictū
qd licet sit punibile de iure cōi. tñ ex forma statutorū q derogant

iuri cōi nō est punibile nec ecōtra. ar. no. p. bar. in. l. j. §. j. ff. si q̄s te
 sta. l. esse ius. fue. facit q̄d no. bar. in. l. fi. §. diuus. ff. de pu. iu. et fa
 cit q̄d. s̄. dixi in glo. p̄xime p̄cedēti sup̄ v̄bo cōtra volūtātē. vt ḡ cō
 p̄hēdat q̄ delictū est et de iure et p̄ statuta p̄hibiti. iō talia v̄ba
 apponunt. v̄l sc̄do apponunt alio respectu. Nā talia verba intelli
 gunt sc̄dm intētione p̄ferētis in iudicio. vt. l. si q̄s intētioē ābigua
 ff. de iudi. et sic intelligit q̄d est cōtra statuta a iure p̄bata. vt. l.
 rerū amotarū actio. et ibi glo. ff. re. amo. v̄l intelligunt q̄ in cōdē
 natiōe erit cōtra ius. et statuta. et in p̄cedēdo est cōtra statuta. v̄l
 tertio cōtra formā iuris id est cōtra ius nō reprobātū nec derogātū
 p̄ statuta. Ita dicit bar. in fili. in. d. l. rerū amotarū. ff. re. amo. v̄l
 q̄rto dic q̄ sic in accusatiōe p̄cedit accusatio de cōsuetudinē peto eū
 cōdēnari s̄m formā iuris et statutoꝝ. vt no. glo. in le. senatus. ff. de
 accu. et ibi bar. et no. bal. in. l. ij. C. de p̄bati o. ita etiā in inq̄sitiōe
 cū iudex assumat p̄sonā accusatoris. vt no. bar. i. l. ij. §. publico. ff.

Sup̄ q̄bus oībus. **P**redēca v̄ba cū ministerio ap̄ de adul.
 ponunt. et diuersimode s̄m q̄ est cautus iudex. Nā licz in ciuilib²
 libellis necessaria sit cōclusio vt no. ymo. in. c. sup̄ litteris. ex de re
 scrip. et doc. in. l. j. ff. de edē. et in. l. edita. C. e. ti. tamen in criminali
 nō ē necessaria cōclusio in accusatiōe. v̄l inq̄sitiōe. s̄z suffic̄ q̄ narret
 maleficiū. facit. l. j. §. j. et ibi bar. ff. ad turpil. Ita dic̄ bar. i. l. libel
 loꝝ. in. p̄n. ff. de ac. et bal. i. d. l. edita. Cōsuetudo t̄n̄ ob̄uat q̄ loco
 cōclusiōis apponant̄ dēca v̄ba sup̄ q̄bus oībus et singulis p̄cedere in
 tēdit. et reptū culpabilē cōdēnare. aut s̄m formā iuris ciuilib̄ aut
 statutoꝝ. v̄l cautela est q̄ misceas de iure cōi et statutoꝝ. et sic nō
 dicas alternatiue. v̄l distributiue. q̄d tene mētī. Et sis t̄n̄ cautus in
 formādo istā clausulā. Ita no. dicit bar. in. d. l. ij. §. si publico. in. v̄.
 q̄ro vtrū in inq̄sitiōe. r̄ c̄. vel etiā est vtilis ad aliud. qz p̄t dicere p̄
 cedere intēdūt sc̄dm formā statutoꝝ. et puniāt sc̄dm ius cōe. aut
 sc̄dm statuta t̄m. aut sc̄dm statuta et ius cōe simul. Ita dicit bar.
 in. l. j. in. v̄. q̄ro si hoc in statuto nō cauet̄. in. fi. aut. v̄. tūc si seruatur
 statutū in p̄cedēdo poterit penā ip̄onē sc̄dm. l. quā intētavit. aut
 sc̄dm iuris cōis. aut statuti t̄m dispositionē. aut vtriusq̄ q̄d maiorē
 penā ip̄onat. q̄d perpetuo tene mētī.

Quarto est vtilis dēca clau
 sula. qm̄ p̄ ipsam apparet q̄ iudex nunq̄ inq̄rit cōnexē. s̄z diuisim.
 cū dicta clausula sit diuisoria. et ideo sufficit alterū ex intētatis p̄
 bari. qz nō videt̄ se artare ad oīa. p̄banda. Ita dicit bal. in. l. ij. C.
 de probati. et flo. in. l. in delictis. §. si detracta. ff. de noxa. et sic ista
 clausula in criminali tantū importat. quantū in ciuili illa clausula
 non astringens se ad probādum. r̄ c̄. et q̄tū ista clausula videlicet

et p̄dicta dicit et petit fieri simul et diuisim. c. de quo in l. diuis. ff. de re iudi. et per bar. in l. edita. C. de edē. Et quātū importat illa clausula petēs sibi iusticiā ministrari de q̄ in. c. ij. de ordi. cog. et q̄tū importat in ciuili illa clausula et p̄dca petit nō tm̄ de iure s̄z omni alio meliori mō de quo p̄ ymo. in. l. s̄z cū nulla. de re iudi. quod nota perpetuo.

(Emergētibus et cōtingētibus.) Ista verba apponunt. qm̄ si inq̄rit simpliciter de vulneribus! nō posset postea sequi cōdēnatio de morte ex dicto p̄cessu. etiā si mors fuisset secuta. vt no. bal. in. l. p̄tor edixit. §. j. ff. de iniurijs. et in. l. nunq̄ plura. ff. de p̄ua. delict. Sed si dicta verba apponant qm̄ hoc est emergēs et cōtingēs ex dōis vulneribus! tūc sine nouo p̄cessu poterit seq̄ cōdēnatio de morte qd̄ tñ̄ intellige vt no. bar. in. le. in senatus. in pe. colū. ff. de accu. et dixi. s̄. in glo. sup̄ verbo de nocte. Nā q̄tēs actōi siue iudici inq̄riti ius supuenient de nouo p̄cedente iudicio qd̄ habet causam aliquā ante iudiciū! q̄ valet iudiciū. et sic seq̄ debet cōdēnatio. vt .l. si in rem. §. si. ff. de pig. act. facit qd̄ no. bar. et plene in. l. j. ff. de excep. **(Scdo p̄ncipaliter operant̄ dca verba.** q̄ si inq̄redo omit̄ taē aliqua q̄litas vt puta loci viz q̄ in platea, v̄l t̄pis vt dies, vel aliqua q̄litas q̄ om̄issa v̄tute dicti p̄mi p̄cessus nō poterit intelligi int̄tata iuxta materiā bar. in le. senatus. ff. de accu. et in. l. in de. lictis. §. si detracta. ff. de noxa. et ibi flo. tñ̄ si dicta v̄ba apponant̄ etiā virtute dicti p̄cessus. etiā si dicta qualitas qualificat̄ et p̄bat̄ in dicto p̄cessu. sequi debet cōdēnatio. vt no. in. l. j. C. de ordi. iudi. et maxime p̄ bar. qm̄ in criminalibus p̄cedit ad similitudinē ciuiliū. vt. l. absentē. ff. de penis.

(Inchoata et facta.) Ista clausula est ponēda p̄mo in actiōe qm̄ dicatur inchoata maxime vt videri possit qm̄ sunt accusatores hincinde qm̄ quis p̄mo accusauerit. qm̄ ille preferē q̄ p̄mo accusauit vt. l. qui p̄tor. ff. de iudi. nisi scdo accusans accuset de maiori et p̄iudiciali iuxta. l. per minozē. ff. de iudi. vel de tali delicto qd̄ si verū esset p̄mū de quo accusatus fuit est extindū. vt. l. j. C. q̄ ac. nō pos. facit qd̄ no. bar. in. l. j. §. j. ff. vi. bo. rap. v̄l et̄ ista clausula apponit̄ et est necessaria p̄ ea que habētur in. l. is q̄ reus. ff. de publi. iudi. et quod no. doc. in. l. neganda. C. q̄ accu. nō pos. Nā licet accusatus nō possit reaccusare accusatorē suū hoc est verū vsq̄ ad finē possit p̄seq̄. s̄z q̄ ad hoc vt possit accusationē p̄ponere potest. et iō vt videamus qm̄ suā accusationē p̄posuerit ista clausula apponit̄. et dicit̄ inchoata sua accusatio quando fecerit subscriptionē et alia necessaria. vt dicta. l. neganda in. fi. Ita dicit bar. in dicta. l. is qui

reus. vñ secundo pñcipaliter in inqñitiõibus apponit̃ dicta clausula
p ea q̃ no. bar. in. l. libellozũ. in pñ. circa fi. sui omẽti. ff. de accu. vñ
etiã apponit̃ si statuto caueat̃ vt iudex. m̃sem p̃cessum debeat
expediuisse a die inchoati p̃cessus. tũc dicit̃ inchoari per istã clau
sulã facit quod no. in rubrica. C. de in ius vo. et in. q̃. fi. insti. de p
pe. et t̃pa. acti. Et q̃d no. guil. et alij in. l. in fili citatione. ff. de in
ius vo. fac. l. iij. C. vt. cer. t̃p. Vel tertio ista clausula est necessa
ria in inquisitiõe per ea que notat bar. in. l. fi. ff. si quis testa. li. esse
ius. fue. Nam si statutum dicat. q̃ potestas possit inquirere de de
lidis cõmissis per annũ tantũ ante inchoatum processum. et fuit
cõmissum multũ ante per duos m̃ses. sed fuit occulte vt puta fu
it falsificatũ quoddã instrumentum an poterat inquirere. bar. in
dicto loco dimisit indiscussum. Sed dñs paulus de castro et aliq̃ a
lij doc. in cõsilio suo quod incipit secũdus nõ habet in sindicatu suo
et c. dicũt q̃ nõ ois ignorãtia ius p̃tatis cõseruat. Nã q̃dã sunt cri
mina q̃ per diligentẽ inuestigationẽ et inqñitiõẽ generalẽ potu
issent in potẽtia potestatis deuenire. qz nõ fuerũt ita occulte omis
sa. qñ facta diligẽti inqñitiõẽ criminũ potuissent repri. tũc si iudex
omisit talem inquisitionẽ facere. vñ fecisset minus diligenter. igno
rãtia non impediret tempora statuti currere. quia cũ potuit face
re vt sciret habet̃ p̃ sciẽte. vt. l. q̃ p̃t. de regulis iuris. tũc enĩ talis
ignorãtia nõ est fũdata sup iusta causa. Quedã ṽo crimina sunt
ita occulte cõmissa que de facili non potuissent in notitiã deuenire
per generalẽ inqñitiõẽ. de qua in. l. cõgruit. ff. de offi. p̃si. ad quã
iudices tenent̃. Si enim est in crimine falsitatis quod secretissime
committi potuit. tũc ignorãtia cõseruat ius inquirendi. quia fun
data super iusta et rationabili causa. vt. l. semper. q̃. sed super his
ff. q̃d vi aut clã. que probat istã distindciõẽ que probat̃ ex cõiun
ctiõẽ duaz legũ. vt. l. pe. ff. si quis te. li. esse ius. fu. cõiuncta. l. fi. e. ti.
Nam. l. pe. probat p̃mũ m̃brum distindciõis. et. l. fi. probat scõm
Et secũdum istam distindciõẽ intelligi debet quod no. bar. in. l. fi.
C. de dona. Et pro ista distindciõẽ est casus expressus in fili in. ca.
tua. qui ma. accu. pos. ¶ Sed dñs franciscus de albergotis in suo
cõsilio quod incipit cõsultatus de infra scriptis dubijs et c. distinguit
Aut delictũ ex p̃sona delinquẽtis erat incognitũ. vt i exẽplo bar.
de falsitate. tũc nõ currit p̃scriptio iudici ad inqñẽdũ. Aut delictũ
erat notũ. sed persona delinq̃tis ignorabat̃. et tũc currit p̃scriptio
Ista distindcio habet̃ per bar. l. penul. cõiuncta. l. fi. ff. si q̃s tes. li. ef
se ius. fue. Et hanc partẽ vltimo loco allegaũ. videt̃ seq̃ bar. in. d.
l. fi. q̃a maleficiũ est notũ iudici. potuit inuestigare et scire male

factore. Unde si non fecit currit prescriptio. ut. l. q̄ non facit. ff. de regu.
iur. Sed ludo. in. l. j. §. occisorū. ff. ad fille. dicit q̄ licet p̄prie bar. in
.l. si. vel pe. ff. si q̄s tes. h. esse iur. fue. nō determinat. tñ in. l. eū qui
§. in popularibus. ff. de iureiur. decidit q̄ a die sciētie currit t̄ps.
sz bal. ibi oītra tenet. quia accusatio vl' inq̄sitiō a tēpore delicti cō
missi certa est. ergo ignorātia nō impedit currere oītra eos prescri
ptionē. quia scōm ipsum p̄o inducēda libertate tēpus cōtra igno
rantē currit. et maxime quia non requirūt factū prescribētis. ut. l.
si ptē. §. si per fundū. ff. q̄admodū ser. amit. et idē tenet bal. in. l.
genero. ff. de infā. vbi etiā dicit q̄ q̄tūcunq; cōfessus est delinquēs
deliq̄sse. tñ si hec cōfessio post lapsum tēpore facta est accusatio,
vel inq̄sitiō fundari nō poterit. qz paria sunt quē absolutū esse, vel
terminum prescripsisse. ut. l. si vnus. §. si a te. ff. de iniur. fact. C. de
iniur. l. si nō cōuicij. Nec obstat scōm eū q̄ delicta remaneāt ipu
nita. qz multa illicita oīmittunt. ut. l. pe. ff. de his q̄ no. infā. Et ad
hoc dicēdū allegat theoricā guil. in. l. si cum exceptione. §. satis cle
menter. ff. q̄d me. cā. vbi dicit q̄ vbiq; tractat de odio siue mo
uēdo sp̄ t̄ps p̄fixū in dubio p̄sumit cōtinuū. et ita currit die igno
rātie. sic ludo. de roma in. d. §. occisorū. dicit q̄. §. p̄ fundū. allegatus
p̄ ange. nō obstat. qz r̄ndet̄ ut ibi no. bal. vīz q̄ ibi loquat̄ in p̄scri
ptiōe ex iudiciali q̄ causat̄ ex vero vsu. secus est in prescriptiōe f̄ci
iudicialis ut est in casu nostro. quia illa etiā dum tractat̄ de odio
finiēdo aut de libertate inducēda nō currit nisi a die sciētie p̄bat̄
in. l. annus. ff. de calū. et in. l. cum sex. ff. de edi. edic. Unde nō te
net opi. ange. vnū tñ dicit esse nota. q̄ illud dicit bal. de confessiōe
post t̄ps f̄ca est falsum p̄ no. p̄ bal. in. l. p̄randū. in fi. p̄n. q̄ q̄tū
cunq; tempus termini sit lapsum. attñ si post illud pars cōfitēt̄ in
iudicio vigore confessiōis non obstāte lapsū termini iudex poterit
f̄niam p̄mulgare. qz cōfessio facta in iudicio notoriū inducit. ut. l.
ictus fustiū. ff. de his q̄ no. infā. in quo iuris ordo non seruat̄. extra
de iureiurā. c. ad nostrā. Ita dicendū est q̄ iudex virtute notorij p̄
cedētis ex iudiciali confessiōe procedere p̄t. Ex quo etiā dicit̄ si
post lapsum termini ad accusandum, vel inquirendum accusatus
vel inquisitus tenet̄ comparere ad opponendum exceptionē p̄scri
ptionis ne in bāno poni possit. Itā q̄onē format bar. i. l. ij. §. ij. ff.
ad trebel. et bar. melius in. l. si eum. ff. si q̄s cauē. et dist̄guit. Aut
ex tenore inquisitiōis apparet ipossibilitas cognoscēdi aut nō. Pri
mo casu ex processu bānū nō p̄t sequi. facit quod no. glo. et doc. in
.l. vbi pactū. C. de trāfac. et bar. in. l. eum qui ita. §. qui ita. ff. de

ver. obli. et in. l. si vnus. §. padus ne peteret. ff. de pac. Ratio qz li bellus cōtinet in se expressum errorem. et est ineptus. vñ quicquid ex eo sequit̄ est nullū. l. cū quedā puella. ff. de iur. o. iudi. pro quo allegat ludo. in dco. §. occisor. qz finia lata virtute libelli inepti est ipso iure nulla vt dicit glo. nota. in. §. j. insti. de obli. p. quo allegat. l. libertus. ff. de iureiurā. Secūdo cōparere teneē. alias in bāno ponit̄. hoc dicit bal. per dictā. l. si cū in pu. que oīa bñ nota. et c.

Quero an omni die et tpe possit pcedi in criminalibus? Dic q de iure cōi nō pōt pcedi in diebus feriatis. ff. de feriis. nec etiā feriatis in vtilitatē hoīm. vt. l. custodias. et ibi bar. ff. de publi. iudi. Vñ nisi aliter p statutū pmissum sit mēti habeas q ille ferie que obstat et sunt in crīalibus sunt etiā in ciuilibus pterqz in casu. l. prouiciā. C. de feriis. in quo pōt pcedi ppter inhuānitatē crimi nis etiā in die pasche. ac etiā talis clausula est vtilis. dicit statutū q nō possit ptās cognoscē de maleficijs añ pcessum inchoatū p añū.

Pone aliqs cōmisit maleficiū quod habet causam pmanētem vt puta qz in loco phibito fecit edificiiū quod adhuc durat vel fuit facta quedam liga, siue cōiuratio phibita iā sunt tres anni et adhuc durat an possit de hoc crimie cognoscit̄ glo. q est in. l. eū qui. §. in popularibus. ff. de iureiur. videt̄ velle q non. In contrariū facit le. j. ff. de vsu fruct. accret. l. eū qui. et quod ibi no. ff. de fru. facit. l. si. §. si. cū glo. ff. de his que deie. vel effu. Et p dicta pcedunt si statutū dicat si quis habuerit edificiiū in platea. secus si dicat si edificauerit in platea. qz inspicimus tēpus edificationis. et abinde currit pscriptio si hoc notū erat. secus si esset factū clā vt. l. semp. §. annus. ff. quod vi aut clā. Ita dicit bal. in dco. §. in popularibus. de quo plene p pe. de ancho. i. de. j. de cōsan. et affi. dicit ibi p eū. facit. l. in faciēdo. §. infans. et quod ibi no. bar. ff. de fur. vbi ponit an sit vnicus ludus cōtinuatus. an sint plures ludi. nō est nra materia dic vt ibi per eū. Et aduertas q aliud statutū quod dicit q potestas non possit cognoscere de maleficijs cōmissis āte officiiū suū per sex menses intelligit̄ et intelligi debet pncipaliter. non aut̄ secundario et incidēter. Vñ si de alio inq̄ratur vel agat̄ et postea incidenter vel secundario deducat̄ vnū delictū cōmissum ante annū. q dictus potestas poterit cognoscere et punire. Ita dicit bal. in autē. qui semel. C. quomodo et quādo iudi. et p hoc facit quod no. bar. in. le. si quis nec causam. ff. si cer. pe. in illa q̄stione an valeat statutū in fauozē bānitoz. vbi dicit q sic quādo pncipaliter fit in fauozē rei publice in cōsequētia et scdario resultat vtilitas bānitis. secus si pncipaliter in fauozē bānitoz statueret̄. de q̄ ibi p eū facit. l. interdū

§ qui furē. ff. de furtis.

Quid aut si statuto cauetur quod iudex expediat processum infra duos menses vel actus finiat instatia duorum mensium. et probat inquisitionem vel accusatioem legitimum tempus. et opponit de falso contra testes an principalis instatia prorogetur ita quod si iudex non expediat causam incidat in penam. Ista questione format cy. et bal. in l. j. C. de accus. non pos. et ibi finaliter bal. concludit secundum aliquos quod iudex condonet salvo et reuato quod si apparuerit postea quod testes falsum dixerunt quod condonatio habeatur pro non facta. et interim non potest fieri executio. ut l. si pecunia. ff. si cer. pe. Sed cy. ray. tenent quod debet supersedere in prima et cognoscere de falsitate testium. et prima instatia prorogata intelligitur quod iudex dum agit de vita hominum. debet multum ponderare. ut in autem. ut iudi. siue quoque. sup. coll. vij. et ff. de questi. l. si quis ultro. et hoc est verum si illi testes qui necessario faciebant probationem redarguantur de falso. Sinautem propter eos qui redarguuntur remaneret probatio sufficiens. non suspenderetur. C. de questi. l. j. facit. l. j. in fi. ff. de ad. testi. ap. ita dicit bal. in dca. l. j. C. de accus. non pos. vbi ista questione vide latius. Et aduertas diligenter. **P**one ut. s. dcm est quod de maleficijs commissis retro pro sex menses ante initium sui officij potestas non possit cognoscere modo a die commissi maleficij ante quam transeant octo sex menses iudex incipit inquirere. vel pro inquisitione aut accusatione procedit de dco maleficio. quod tamen inquisitio siue accusatio non habet de iure sua substantialia. fit emendatio dco inquisitionis. vel accusacionis. et ponunt substantialia post dictos sex menses a die maleficij commissi an illud fieri possit et puniri tale delictum. Rndeo quod non. Ita dicit singulariter bar. quod de fco ita determinauit in dca. l. edita. in ij. colu. in v. et pro determinatione quod r. C. de eden. allegat. l. accusacionis. ff. de adul. quod singulariter nota.

Qui iudex ut supra pro tribunali sedes comisit. R. publico et iurato nuncio. quod copiam dco inquisitionis secum portet. et dimittat ad cameram actorum. **I**stud autem fit ex forma statutorum locorum ne iudices pro libito voluntatis facile possint mutare formam inquisitionis et sic auferre defensionem reo. quoniam oportet quod semper inquisitio fit conformis cum exemplato et transmissio ad cameram. ut l. si quis ex argenti. § pertinet. et ibi bar. ff. de eden. et l. sempromius proculo. ff. de lega. ij. et etiam potest dici quod hoc est de iure introductum. Nam sicut in civili libellus corrigitur de pluribus libellis iudici. ut in autem. offerat. C. de lit. contes. et in l. j. et ibi bar. ff. de eden. ita etiam in criminali mittendo copiam ad cameram superioris. proinde est ac si iudex inquirens qui tenet locum partis. ut no. bar. in l. ij. § si publico. ff. de

adul. ipe debet vnu libellu sue inq[ui]siti[on]is tr[an]smittere ad suu supio
re inter ipsum et reu cu q iudex inq[ui]res d[icit] litigare.

Iudex comisit q Caius predictus et inquisitus citare[re].) **U**t
plurimu ex forma statuto[rum] loci requir[itur] q forma inq[ui]siti[on]is vna cu
citatio[n]e tr[an]smittat[ur] q forma seruanda est. q[ui]mo dico q vide[re] q
istud eti[am] sit de iure. Na sicut in civili cu qs ad r[ati]o[n]d[u] libello ci
tat[ur] sp cu citatio[n]e vide[re] q debeat mitti copia libelli ad reu. alias
aut cu reus no esset suffici[en]ter instructus ad qd citare[re] ad petiti[on]e
ne actio[n]is si no coparuit no esset cotumax. nec cotra eu tanq[ua]m cotra
cotumace pcedi posset. vt vide[re] in aut[em] de litigio. in. q ad exclur
dedas in pn. diu[er]so si. et no. bar. plene et ymo. in. l. si finita. q iul.
. ff. de da. infec. **I**ta ergo erit in criminali. in quo pcedit ad simi
litudine civiliu. vt. l. habet[ur]. ff. de penis. Et q in criminali debeat
copia inq[ui]siti[on]is vna cu citatio[n]e mitti. no. glo. et doc. in. c. preterea
extra de dila. et vij. q. ij. si primates. Quod intelligitur generali
ter. videlicet q copareat ad respondendum super tali delicto. non
aut requir[itur] q explicite delictum in citatio[n]e deducat[ur] p circ[um]stan
tias loci et t[em]p[or]is. vt. l. j. C. de exhi. re. vbi dicit q postq[ua]m citatus reus
venit debet iudex explanare quesitum et dicere quare fuit cita
tus. ex quo manifeste apparet q in hoc citatio[n]e no fuit expressum
Ita dicit bar. in aut[em] ad reprimenda. in. vbo per edita. et pe. de
ancho. in. cle. j. de fo. co. in. v. nota in fi. 7 c. quod no. Sz forte qz coi
ter tenet q in civili non sit necesse tr[an]smitti copia libelli cu citatio[n]e
vt no. bar. in. d. q. iul. et cy. in aut[em] offerat[ur]. C. de lit[er] test. ita eti[am]
in criminalibus no est necesse de iure q cu citatio[n]e mittat[ur] copia in
q[ui]siti[on]is nisi mo et forma vt statim dixi scdm bar. in. d. q. vero. per
edita. sz sufficit si cite[re] vt veniat ad r[ati]o[n]d[u] inq[ui]siti[on]i cotra eu for
mate. vt no. bar. in. l. inter accusato[rum]. v. pro declaratio[n]e qro qn ci
tat[ur]. ff. de pu. iu. et ibi vide ymo. Sed co[n]ter ex forma statuto[rum] sp
mittit[ur] forma inq[ui]siti[on]is cu citatio[n]e. et ita practicat[ur] et hec obser
uati[on]e fuda[re] ex glo. in. d. c. preterea. sed salu. in. l. habent[ur]. C. de ac
cusa. in. v. quero tertio an in scedula citatio[n]is 7 c. tenet q sufficit q
cite[re] ad respondendum cuidam inquisitioni cotra eum formate p
dictam le. j. C. de exhi. re. et hoc fit vtilitatis causa ne rei scientes
crime de quo sunt inquisiti fugam accipiant. Sed cauti iudices p
uident. quia habita informatio[n]e quali tali de delicto iubeat reu
capi si crime sit tale cuius pena corpis sit afflictiva. ne v[er]bali cita
tione pcedente reus aufugiat. Ita dicit salu. in. d. le. habentem. et
in. d. l. j. et sic in effectu tenet illud quod dicit bar. in dca. autem. ad
reprimenda. et est notadu q sicut in civili dat[ur] terminus ad copare[n]d[u]

dū et mēdēdū libello. vt notat in dicta autē. offerat et in l. fi. ff. de
fer. ita etiā in criminali vt. l. ij. C. de excu. re. Sed cōter p̄ statuta
dicte. l. j. est sublata et alius terminus statuit. vñ statuta sunt attē
Quid si iudex minorē ccedat dilationē q̄ccessa est denda.
p. d. l. an integra dilatio suppleat a iudice vel a iure? Uidet̄ q̄ sic
p. no. p. bar. in l. j. ff. de iur. delict. In contrariū videt̄ et maxime cū
iudex dilationē legalē possit abbreviare. vt. l. ij. et ibi plene bar.
ff. de re iudi. Sed ego distingo. aut statutū minuit dilationē le-
galē. et hoc clarū est q̄ fieri pōt. q̄ statutū est ius ciuile nouū. igit̄
tollet antiquū. vt. l. oēs populi. ff. de iusti. et iure. Aut iudex fac̄ h̄
ex officio suo. et tunc aut facit ex causa. et si est iusta causa. facere
pōt. vt. l. ij. ff. de re iudi. quā causam in actis exp̄mere debet cum
sit decretū. vel sn̄ia interlocutoria. vt videat̄ vtrum grauaerit p̄-
tem. necne facit. l. qui testē. et ibi glo. et bar. ff. de excu. tu. et facit
qd̄ plene no. ang. et ymo. in l. q̄ rome. §. duo fratres. ff. de ver. ob.
et q̄ ex ista iusta causa possit minozare facit. l. reis. C. de penis et
l. cōsti. de appel. et l. si q̄s filio. §. irritū. ff. de iniur. rup. et irri. te-
sta. et l. prouiciariū. C. de fer. scdm̄ q̄litatē delicti et delinq̄tis. Et
bñ nota q̄ in p̄cessu nostro iudex cōmisit. ex quo nō q̄ nūcius aliq̄
maxime in criminali citare non potest nisi hoc p̄cedat de iudicis
mādato p̄cedēte. vt. l. fi. et ibi cy. ff. de requi. re. **Q**uid autē si
nō apparet de cōmissione iudicis facta? iR̄o q̄ si in actis postea in
relatiōe nunciij dicit̄ talis nūcius retulit se citasse et ex cōmissione
sibi p̄ iudicē facta. et c. p̄sumit̄ p̄cessisse cōmissionē. Ita dicit cy.
et bal. in. d. l. fi. et facit quod no. bal. in. l. cū clericis. C. de epi. et ele-
ri. secus aut si non apparet de cōmissione p̄reābula. vñ et in relati-
one nunciij. vt dicta. l. fi.

Quero an iudex possit facē citari subditū suum q̄ nūc ē in alie
no territorio? iR̄o. aut sunt p̄les p̄sides diuersarū sub vno dño. vel
regimine. tunc vnus pōt citari facere in territorio alieno v̄bo tm̄.
vt. l. oēs. §. apitor. C. de epi. et cle. Aut sunt sub diuersis dñis. et tūc
et v̄bo nō p̄ citari facere in alieno territorio. sed debet req̄rē iudi-
cē illius territorij vt citet illū vt corā illo cōpareat. et c. vt in cle. pa-
storalis. de re iudi. facit. l. cū vnus. §. fi. ff. de bo. aut. iudi. pos. vñ et
pōt dici q̄ aut q̄s citare vult in territorio illius cui iudex citās sub
est vt iudex aretinus vult citare subditū suū floretie cui subest. et
tūc non potest propter dictā reuerentiā. vt. d. cle. pastoralis. alias.
si nō subest pōt. vt. d. §. aparitor.

Quero an sufficiat citari ad domū? iR̄o q̄ sic. q̄ sufficit citari p̄
sonalē. vñ alibi. ex quo verisimile est q̄ veniat ad sui noticiam. et sic

ad domū. Ita dicit bar. in. l. inter actōrē. in v. sed quero vbi debet citari. et ibi ymo. et vide sal. in. l. habentē. C. de accu. Adde quod dicā. j. in glo. sup verbo qui iudex videns q̄ inq̄siti nō comparēt in ver. q̄n autē fit p̄cessus cōtra habentē 7 c.

Quero an ex verbali citatōe dicat iudex p̄uenisse et p̄occupasse iurisdictionē alterius officialis? Istā questionē ponit bar. in. l. sepulchra. ff. de sepul. vi. qui in effectu dicit. q̄ p̄ citationē dicit p̄occupasse iurisdictionē. vt. l. postq̄. ff. de iudi. Et iudex q̄n per p̄cessum secūdi iudicis impediret p̄cedere. possz suā iurisdictionē defendere. vt. l. j. ff. si q̄s ius di. nō obtem. etiā interdco vti possideris. vt notat bar. in. l. si. ff. vti pos. Si vero nō impediret. ut puta iudex loci delicti p̄cedit. et iudex originis nō phibet p̄cedere. cū non habeat locū hodie remissio. Ita dicit bar. in. l. sepulchra. s. allegata.

Quid aut si vnus iudex p̄uenit in citatōe verbali. alius in reali. quia reū cepit p̄sonaliter p̄pter delictū? Istā questionē vidi de facto in ciuitate mea aretij int̄ duos officiales eandē iurisdictionē habentes. et ista q̄stio pōt determinari p̄ notata in. l. si q̄s postq̄. et per no. p̄ bar. in. l. ij. ff. de custo. reo. et in. l. j. ff. de penis. et p̄ bar. in. l. j. C. vbi de cri. agi opoz. 7 no. bar. in. l. domicianus. ff. ad turpil. facit quod no. io. an. de obli. ad ratioci. c. j. 7 qd no. bar. in addit. sup spe. in ti. de otumace. §. sequit. v. sed pōe. qd notat bal. in autē. s. nouo iure. C. de ser. fugi. v. sed pōe in ciuitate pusij. et finaliter ego tene rem q̄ potētior sit citatio realis q̄ verbalis. et sic ille iudex p̄ferat̄ in dco processu q̄ cepit malefactorē illi iudici. qui p̄uenit eū in citatōe reū in citatōe verbali p̄ predicta. et maxime qz ip̄e ad sui libitum pōt suā sententiā executioni mādare. qd non pōt ille qui verbaliter tm̄ citauit. 7 etiā cū hodie nō habeat locū remissio in criminalibus vt. s. dictū est. igit̄ facta executōe secūdi iudicis necessario sequit̄ qz sn̄a p̄mi iudicis erit frustratoria 7 poterit opponi exceptio rei iudicate cū paruerit p̄ime sn̄e. ne bis de delicto eiusdē hoīs querat̄. ut. l. nō pōt. ff. nau. cau. sta. ar. no. p̄ bar. in dca. l. sepulchra. et om̄ino videas q̄ ibi scribit bar. qz quis pōt de eodē delicto dānari. et in loco delicti. et in loco originis. et imputet sibi reus q̄ in vno loco nō cōparuit 7 paruit sn̄e. alias aut si cōpareret in loco originis et non paruisset sn̄e iudicis loci delicti. nō est audiendus. vt. l. euidēter. ff. de excep. rei. iudi. quod nō qz semel de facto habui n̄rsie.

Petro iurato et publico nūtio. **Q**uilibet etiam infamis pōt esse nūcius. licet sit officiū publicū. tamē datur vilissimis personis. facit. l. nec infames. C. de decu. libro. x. et debet a p̄ncipio quando acceptauit officium iurasse. et de suo iuramento apparere in

ad is. vt. l. hac edictali. §. illud. C. de secun. nup. si tñ nō iurauit vel
nō apparet de iuramēto. et officiū exercet. satis est. in autē. deeer-
nimus. C. de arbi. **S**ecūdo aduertas q̄ si ex forma statuti debe-
rent esse electi in cōsilio generali. tunc iudex nō possz a se nūcium
eligere. qz forma nō est seruata. alias secus. vt. l. j. C. de spez. Sed si
non apparet de sua electōe. sit tñ quasi in possessione sui officij sa-
tis est. vt. l. barbarus. ff. de offi. preto. **T**ertio citatus in suo ter-
ritorio etiā sine lris et alia fide debet nūcio in citādo credere. ali-
as est cōtumax. vt in autē. de coll. §. eos. et iudex etiā vni nūcio
solet referēti credere vt sibi cōmissum. C. de epi. et de. l. eos oēs. §.
sinaūt apparitor. Ista sunt v̄ba bar. in autē. ad repimēda. in ver-
bo p̄ nūciū. et vide oīo bar. in. l. j. §. j. ff. de offi. p̄fec. v̄gi. et tu iu-
dex bene aduertas q̄ licet sit nūcius iuratus et deputatus ad ser-
uiendum vni curie officialis supioris vt puta ptātis. poterit tñ iu-
dex inferior et p̄bargellus et executor cōmittere tali nūcio supio-
ris officialis. et citatio fca p̄ dictū nūciū superioris officialis ad in-
stātiā mioris officialis valet. Ita dicit bar. in dco verbo per nūciū
quod nota. Sed postq̄ sup̄ dca scripsi. s̄z melius cogitās et plura
videns dicēdū est an credat nūcio se aliq̄ citasse. ⁊ dicēdū est eti-
am q̄ de iure credi debet. ut no. bar. in. l. j. §. cura carnis. ff. de offi.
p̄fec. v̄gi. et in. d. extrauagāti ad repimēda. in verbo per nū-
ciū Si autē dicat se citasse caiu. et caius dicat cōtrariū cū iuramē-
to. io. an. ponit in. c. cōparati. extra de appel. et sal. in. l. tres denū-
ciatōes. C. q̄modo ⁊ qñ in. et dicūt q̄ est in arbitrio iudicis cui ma-
gis debeat credi an nūcio. vel citato. considerata qualitātē facti
et personaz. ⁊ p̄ ista parte multū facit. q̄ no. cy. in. l. si q̄s decurio
in. fi. C. de fal. bar. autē in dicto verbo per nūciū dicit secūdū spe-
q̄ cautela esset semper mittere duos nūcios. vt in dze duoz. vel tri-
um stet omne verbū in. c. in noīe dñi. de testi.

Quid autē si cōstet de mādato iudicis. s̄z nō cōstat q̄ ille citans
sit nūcius. et quid si vltra id q̄d sibi cōmissum fuit in sua relatōe
dicat et referat. an sibi credat. Itē si credat sibi si asserit se habe-
re cōmissionē iudicis ⁊ generaliter materiā nūcij. Vide latius ex-
plicatā q̄ per aliquē p̄ ymo. in. l. ex cōsensu. §. fi. ff. de appel. in. v̄.
Circa primū est sciendum q̄ oportet ⁊c. vsq̄ ad v̄. Restat nūc vi-
dere. ⁊ adde q̄ dixi. s̄. in glo. p̄cedenti v̄. et nota bene q̄ in p̄cessu
n̄ro ⁊c. cū v̄. se. ⁊ etiā de materia nūcij. vide bar. ⁊ sal. in. l. tres de
nūciatōes. ⁊ ang. in. l. cōsentaneū. e. t. ⁊ ibi bar. ⁊ bal. in. l. neminē
C. de req̄. re. ⁊ canonistas i. c. q̄niā cōt falsam ext̄ de p̄ba. āgelus

Qui dominus iudex.) **P**rimo et ante oia volo scias q̄ semp
 titari facias partē q̄n tue inq̄sitiōi facias adiectionē, v̄l detractio
 nē vt est causa. q̄z p̄t ledi vt. j. dicā. le. de vnoquoq̄. ff. de re iudi.
 Ita sentit bar. in. l. in delictis. q̄. si detracta. ff. de noxa. et flo. ibi
 Secundo scias q̄ sicut copia inq̄sitiōis debet mitti ad cameram
 ex forma statuti. ita etiā huius detractiōis v̄l adiectionis. Ita dic̄
 bar. in. l. cū adiec. ff. de. v̄. obli. et latius p̄ bar. in ea. l. q̄. si. **T**er
 tio sis cautus tu iudex. q̄ talē adiectionē siue detractiōne facias
 añ litis cōtest. v̄l añ nomē receptū inter reos. et ita sp̄ practicaui.
 Nā sic in ciuili debet fieri adiectio añ litis. cōtest. vt. l. q̄. famil. ff.
 famil. hercis. et no. doc. in. l. edita. C. de eden. ita etiā in criminali
 tū ad eius similitudinē p̄cedit. vt. l. habētē. ff. de penis. q̄d ē venū
 scōm bal. in. d. l. edita. in. v̄. sexto p̄ncipaliter q̄rit. et c. si q̄litas de
 tracta vel adiecta facit factū cadere sub alia lege vel statuto. vt
 in hoc exemplo si p̄ maleficio de die sit pena pecuniaria. de nocte
 corpalis. tūc si est inq̄sitiō sine q̄litate de nocte nō p̄t t̄lis qualitas
 addi nisi añ litis. cōtest. **S**i aut̄ nō alterat delictū et delicti obli
 gationē. nec ipsum facit cadere sub alia lege, v̄l statuto. et tūc v̄l
 q̄ ad finem exclusiue p̄t fieri adiectio v̄l detractio. Ita etiā sen
 tit bar. subtiliter intelligētī. in. l. denūciaffe. q̄. q̄d t̄n. v̄. videamus
 v̄trū adiectio. ff. de adul. exēplū. si statutū punit nobile p̄cutiētem
 plebeū in cētū si inq̄rit cōtra Ticiū et nō dicat̄ nobilis. tūc t̄lis q̄li
 tas nō p̄t addi nisi añ litis. cōtest. q̄z cōtra Ticiū est vnū statutum
 et vna pena et de p̄ se. et cōtra nobile est aliud statutū. et alia pe
 na. q̄z si faciet post litis. cōtest. adiectionē. non esset lis cōtestata sup
 illo statuto de nobili loq̄te. Si aut̄ pena est p̄ modū augmētī et p̄
 vulnere sit pena cētū. et in nobili duplicē pena. tūc manifeste ap
 paret q̄ est idem delictū. eadē obligatio. idē statutū p̄ modū au
 gmētī et adiectionis. ideo p̄t fieri adiectio sp̄ añ et post litē cōtesta
 q̄d bñ nō. et aduertat q̄lter statuta loquunt̄.

Quid si inq̄rit sine q̄litate. et t̄n q̄litas. p̄bat̄. q̄ cōdemnatio seq̄
 debet. Absolutio cū p̄tate iterū inquirendi. q̄z alia res est vt. l. bebli
 us ad fi. ff. de pac. do. t̄n bal. in dicto. v̄. sexto p̄ncipaliter querit̄.
 et in. v̄. s. q̄d est probata talis q̄litas. et c. dicit. q̄ in accusatōe seq̄t̄
 condemnatio de simplici maleficio sine qualitate. q̄z illa q̄ nō con
 cludit in processu. nō opat̄. vt. l. si q̄s liberattis. ff. de peti. here. S̄z
 in inquirente dicit q̄ est dubiū. Sed ego credo q̄ est idē p̄ suā ra
 tionē ibi. et in. v̄. se. q̄z iudex inquirens non facit conclusionē. sed fo
 lū p̄cedit̄ per famā p̄ambulā. sed in illa q̄litate non erat fama
 p̄ambula. ergo necessario sequit̄ q̄ de illa q̄litate nō debet sequi

condēnatio sed de simplici facto sic.

Quid si p adiectionē, v'l a pncipio appositionē dicte q̄litas in
q̄stio nō pbat̄. vt si accusat̄, vel inquir̄t, vel addit̄ q̄ pculsi de no
cte, vel cum sanguine. vtrum ex illo delicto pōt sequi condēnatio?
Istam questionē format bar. in. l. denūciasse. q̄ qd tñ in prin. ff. de
adul. et bar. sal. et ymo. in. l. diuus. ff. de re iudi. et bal. in. l. j. C. de
cōdi. indebi. et p flo. in. l. in delictis. q̄ si detracta. ff. de noxa. et fa
li. latissime in. l. ij. ad. l. iul. de vi. et gu. de tu. tenet q̄ debz fieri cō
dēnatio. vt. l. bouē. q̄ aliquñ. ff. de edi. edic. Sed bar. contra. ar. l. vt
fundus. ff. cōi. diui. sed sal. tenet opi. bar. per. l. si preses. ff. de pe
nis. Sed latius distinguēdo dicit. aut q̄rit̄ an seq̄ possit cōdēnatio
in alia instantia. et remittit ad notata per se in. l. de crimine. in se
cūda pte. C. qui accu. nō pos. Si ex eadē instātia. et tunc aut adie
ctio addit siue cumulat nouā delicti suspitionē. aut nō. Primo casu
sequi debet cōdēnatio. vt. l. si adulteriū cum incestu. in. pn. ff. de
adul. Secūdo casu distingue. aut qualitas ista que nouā speciē non
addit delictum specificat. tūc illa nō probata. nō pōt sequi cōdem
natio. vt. l. pto. la. ij. q̄ hec aut actio. ff. vi. bo. rap. Aut trāsmutat
in aliā speciē delicti. et tunc idem vt qñ accusat̄. l. iul. cū armis et
nō probant̄ arma. vt dicta. l. ij. Aut illa qualitas delictū nō trans
mittat sed preseruat. et tūc aut preseruādo solū delictū declarat
eius penā nō alterādo. aut etiā alterat. Primo casu vel qñ locus
vel tempus adijciē in libello. de quo dic per eū. in. l. pe. C. de accu.
Secūdo casu qñ non penā tm̄ declarat sed alterat. et tunc aut al
terat in totum illā trāsmittēdo. aut ampliādo. et qualitate nō p
bata. nō pōt sequi cōdēnatio. Ratio quia varietas loci, v'l t̄pis fa
cit censer̄ diuersum delictū. vt. l. testiū. ff. de testa. Quando autē
in totū penā nō trāsmittat sed auget. dic aut per nomina multi
plicatiua. tūc qualitate non probata. tñ in simplum fit cōdemna
tio. quia vnum simplum est pena simplicis delicti p̄bati. Si vero
alias auget vt quia pro simplici vulnere sit pena centum. cū san
guine sit ducentū. Isto casu est eadem ratio qñ per noīa multipli
catiua scōm sal. ideo idē ius. Sed de hoc tu dic vt no. bal. in. l. ij.
C. de proba. Si autē augmētū esset in diuersa specie vt p simpli
si vulnere sit pena centum. cū sanguine est pena cētū et manus. et
tunc dicit licet sit magnū dubiū tamē idem putat. Sed tu dic vt
bal. in dicta. l. ij. et alias in dicta. l. edita. C. de eden. in. v. sexto pn
cipaliter q̄rit̄ r̄c. et vide etiā quod dicā infra circa finē huius glo.
Quero quid si p additionē, vel a pncipio appositionē dicte qua
litas inq̄stio non probat̄ et p osequēs secuta absolutoria an sine

dicta qualitate pot̄ iterū inq̄ri. dicit bar. in dco. §. quid tñ. in v̄. q̄ro
 si absolutona dicit q̄ si est absolutona sup nō facto et iterū non in-
 quir̄t. vt. l. egi. ff. de excep. rei. iudi. Aut per illā qualitātē tm̄ non
 probatā secuta est absolutona. q̄ probat̄ sit nobilis. tunc ex delicto
 suo cōueniri potest iterū. ut. l. habeat. ff. de insli. sed nō pot̄ ip̄m con-
 uenire si cōuenit̄ ex alieno delicto. vt dco. §. si detracta.

¶ Quid si in prima inq̄sitiōe nullo modo fuit p̄posita qualitas. an
 propter illā qualitātē iterū pot̄ inquir̄. Bar. in dco. §. quid tñ. in
 fi. dicit. q̄ aut in prima fuit cōdēnatus. v̄l absolutus. Si absolutus
 tunc si talis adiectio que de nouo fit alterat delictū. tunc pot̄ vt. l.
 cum querit̄. ff. de excep. rei. iudi. Aut nō alterat delictū sed cōdem-
 nationē. et tūc aut fuit lata super facto et iterū non pot̄ inquiri. se-
 cus si sup iure. quia illa qualitas erat necessaria. ut dicta. l. habeat.
 Si vero erat secuta cōdēnatoza. tūc bar. in. l. senatus. dicit. q̄ pot̄
 iterū inquiri. et inq̄rit̄ sup toto delicto cū adiectione dicte qualita-
 tis. vt. l. inde querit̄ in fugituo. ff. de edi. edic. et. le. iul. §. j. ff. de v̄.
 obli. **¶** Sed flo. in. l. si vulnerato. ff. ad. l. aquī. tenet opi. spe. cōtra
 bar. per dictā. l. p̄tor. edixit. §. j. licet illi. l. bar. singulariter respō-
 deat. ut dca. l. senatus. **¶** Itē est casus contra bar. q̄ amplius de ip-
 sa qualitate nō possit inquiri. ut. l. sepulchri violati. ff. de sepul. vio.
 Item allegat. l. senatus scōm principii exemplū glo. et proba. po-
 ne q̄ p̄ simplici vulnere est pena imposta irretractabilis vt q̄ au-
 ricula amputet̄ cū qualitate debet esse minus. certe incōueniēs es-
 set q̄ etiā possēt inq̄ri cū qualitate cū auricula restitui nō possēt vt
 le. si quis p̄ reuocatōe. C. de appel. Nec obstāt iura. bar. q̄a loquū-
 tur q̄n agit̄ ciuilit̄ ad prosecutionē rei familiaris. et hoc est verū
 nisi sit qualitas loci vel tēpons. q̄ illa nō est qualitas q̄ alterat deli-
 ctū. ut nō. bar. in dco. §. quid tñ. ibi. q̄ si q̄litas nō p̄bata facit cessa-
 re accusationē. siue inquisitionē. et tunc non pot̄ inq̄ri. vt. l. p̄tor. §.
 docere. ff. vi. bo. rap. Si vero alterat factū solū et facit videri de-
 lictum aliud vt qualitas loci vel tēpons. et tūc idem vt dco. §. quid
 tñ. Secus si nō alterat factū seu delictū. et tūc ex eodē p̄ressu sequi
 potest condēnatio. Sis tñ cautus q̄ condēnatois effectus est diuer-
 sus p̄ illā qualitātē. tunc cū tu iudex nō possis p̄bare dictā qualita-
 tem detrahas pendente iudicio alias nō possis seq̄ cōdēnatio. ut dco.
 §. si detracta. et de hoc vide flo. in dco. §. si detracta. Sed bar. in. l.
 diuus. C. de re iudi. videt̄ in ciuili aliter loq̄. dic vt no. cy. in. l. ij. C.
 de p̄ba. et allegat q̄ddā cōsiliū ia. de are. qui p̄ multas rōes tenet
 q̄ in om̄i casu debz seq̄ absolutona i totū. s̄ bal. ibi dicit q̄ de cōsue-
 tudine nō sua. Et est ratio. q̄ de cōsuetudinē etiā accusator nō tm̄

vnā legē sed omnē intētat. dū dicit peto ipm puniri secūdu for
mā iuris ⁊ statutoꝝ. qui libellus ꝓcedit de cōsuetudie. vt no. in da
cta. l. senatus. in inq̄rete clarū est q̄ ꝓ illā clausulā sup q̄bus oībus
et singulis ꝓ. diuisim ⁊ nō cumulati intētat et ꝓcedere intēdit.
et sic in effectu tenet opi. bar. sed bal. in dca. l. edita. v. sexto ꝓn
cipaliter querit. videt velle aut pena est multiplicatiua vt puta
de die sit pena manus. de nocte sit pena ambaꝝ manuū. tūc si nō
ꝓbeet qualitas. poterit imponi minor pena vt de vna manu. aut
non cōtineet multiplicatio. pone exemplū. de die sit pena manus.
de nocte sit pena capitis. et sic alia diuersa pena nō ml̄tiplicatiā
ad primā. et tunc nō intētat de nocte. et sic ad penā capitis nō ꝓ
bat q̄litas noctis an possit puniri pena diei. et sic ad manus. Dic
q̄ nō. qz species sunt diuerse. nec vna cōtineet sub alia. qz ad illam
speciē sit actū q̄ dicit esse verū nisi talis qualitas sit detracta an
te lit̄ contē. qz in deductis ꝓt sequi cōdēnatio vt dca. l. edita. Ego
intelligo dcm suū verū in accusatōe. sed in inq̄sitōe nō. qz per illā
clausulā. sup quibus omībus et singulis iudex nō videt se artare
ad vnū imo sigillatim ponere oīa ex quibus videt posse seq̄ condē
natio sup ꝓbatā. ⁊ patet ex ꝓdictis. et dixi aliqd in glo. sup ver
bo super q̄bus omnibus et singulis ⁊ c. quod nota. Et adde qd di
xi. s. in glo. super vbo in platea cōmuni. Sz de his q̄ hic scripsi ad
quid si in ꝓima inq̄sitōe ⁊ c. vsqz hic. vide latius ꝓ sali. in. l. qui de
crimine. C. de accu. in v. Itē iuxta ꝓdicta quero si in vna accusa
tōe ꝓ. qm̄ in aliq̄bus discrepat a bar. et ab his q̄ scripsi. qm̄ sali.
postea viderā. sz in q̄stione supra formata videlicz an post cōdem
nationē de simplici vulnere possit sequi nouus ꝓcessus super cic
trice qm̄ pena nō est reiterabilis. et tunc licz bar. dimittat istā que
stionē insolūtā in dca. l. senatus. Ego credo q̄ sic. et in secūda ꝓ
neet minor pena arbitrio iudicis. qz ꝓt alterare. vt. l. hos accusare
ꝓ omnibus. in fi. ff. de accu. ⁊ sic si fuit cōdēnatio ꝓ simplici vulne
re cū cicatrice erat pena manus in secūdo ꝓcessu. sed arbitrio iu
dicis castigabitur.

¶ Qui iudex videns q̄ inq̄siti nō cōparent. et in sua cōtumacia
ꝓsistunt. ideo dicitur iudex cōmisit. a. ꝓ. cōmuni q̄ ipos banniat.)
¶ Quod bannū dicit sn̄a interlocutoria. ut habetur in. l. j. ff. de
requi. re. et in auten. Item nulla cōmunitas. C. sacrosanc. ec. et no.
bal. in. l. si quis filio. ꝓ eius qui. ff. de inoffi. testa. ⁊ no. in. l. j. ꝓ quid
ergo. ff. de ven. in sp̄. in vbo multis. et in. l. ij. in ꝓin. ff. de suspe. tu
Ex quo sequit q̄ cū sit sn̄a interlocutoria. q̄ tale bannū ꝓt infrin
gi cōtra minorem etiā indefensum. vt no. bal. in. l. cū minores. C.

111
si aduer. rem iudi. Et nota q̄ statutū q̄d est cōmuniter hodie per
italiā q̄ absens possit cōdēnari est introductū de iure positiuo. ita
dicit bal. p̄ illā. l. in. l. ne diu. C. de penis. q̄ bānū siue sn̄a interlocu
tōna reuocat̄ q̄primū illo citato cōparēte. etiā si cōparet post ter
minum in bāno assignatū. etiā vsq̄ ad p̄olationē sn̄ie. quia sic fit
in ciuili ad cuius similitudinē procedit̄ in criminali. citatus contu
max patit̄ pmū decretū. ita in criminali patit̄ bānū p̄dictū quod
personā suā afficit et allegat nomē eius licet sit cōtumax inter re
os. vt facit. l. j. ff. de req̄. re. Et sicut in ciuili fit missio in bonis vt te
dio affectus reus veniat respōsurus. vt. l. si is a quo. ff. vt in pos. le
ga. ita in criminali bannitus in persona afficit̄ et ascribit̄ nomen
eius licet sit cōtumax inter vt tedio affectus cōpareat. vt. l. adul
tera. C. de adul. et. l. miles. §. ij. ff. eo. ti. et bona sua etiā annotant̄.
vt. l. j. ff. de req̄. re. si fuit crimen a relegatiōe supra alias citra. qz
regulariter in tali crimine absens non potest damnari etiā si sit
absens post l̄. test. nisi in casu. l. ne diu. C. de penis. et in casu. l. in
lege. §. de hoc. ff. de sicca. et in casu extrauagantis ad rep̄mēda.
Ita dicit bar. in dicta. l. j. ff. de requi. re. Si aut̄ fuerit pena a rele
gatiōe infra. tūc quia annotatio bonorū nō habet locū. tūc ne iudi
ci inquirētī vel accusatorī sit p̄iudiciū. quia non esset cōsultus ex
annotatiōe p̄dicta bonorum. tūc siue lis sit test. siue non pōt ad
diffinitiuā perueniri dūmō de negotio p̄ncipali cum iudice cogno
sca. vt no. glo. in. l. quotiēs. C. de digni. l. xij. et hoc vide late per
bar. in. l. habentē. ff. de penis. et sal. in. l. absentē. C. de accu. ideo
isto casu admittit̄ qui casus absente allegat. vt. l. inter accusatorē
et ibi bar. et ymo. ff. de publi. iudi. et bar. et ymo. in. l. penul. §. ad
crimē. e. ti. vñ sicut in ciuili quodcumq̄ nō op̄arēs infra annum
refertis expensis. et p̄stīta fideiussione recupat bona sua vt. c. q̄
niam frequenter. §. in aliis. extra. vt l̄ non test. ita in criminali
quicūq̄ ante sn̄iam cōparēdo annullat virtutē bāni p̄ inde acti nū
q̄ fuisse bānitus. et sic cōparēdo et faciēdo nūc istud q̄d si a p̄nci
pio fecisset. nunq̄ fuisse bannitus. ergo bannū tollit̄. ar. no. p̄ bar.
in. l. si pecunie. vt. l. no. caue. bona aut̄ non recupat nisi cōparet q̄
annū a die dicte citationis aduocatiōis et nomiatiōis. vt. d. l. j. in
pn. et. §. j. et ibi bar. ff. de req̄. re. **E**t aduertat q̄ nisi exp̄sse ex
forma statuti caueat q̄ rector terrarū siue p̄ses p̄uincie possit ali
quē bānire de iure vt no. bar. in. l. illicitas. §. q̄vniuersas. ff. de offi.
p̄si. Et bñ nō. in quo q̄dē bāno certus terminus statuit̄. quē cōpa
rere debeat. alias intelligat̄ bānitus in t̄li pena. Et aduertat q̄
t̄lis terminus bānito nō currit nisi a die notifiatiōis p̄sonalit̄ f̄ce

vl ad domū cū scedula scdm formā statutoꝝ. Nō autē incipit cur
rere a die annotatōis. et sic facti bāni. vt. l. j. §. j. et ibi bar. ff. de re
qui. re. Teneas tñ (vt supra dixi) q̄ p̄ximū reus oparet in termi
no bāni. totū bānū et eius virtus annullat. vt. l. j. §. j. et ibi bar. ff.
de requi. re. Et inde est acti nō fuisset bānitus. qm̄ fiebat ad iustū
finē. vt iste cōpareret. vñ si oparet. statim expirat virtus bāni. vt
.l. a filia. §. a lumine. ff. ad trebelli. **Q**uādo autē fit p̄cessus cō
tra absentē siue sit vagabundus siue nō. siue sit clericus siue laicus
sufficiat citatio ad domū. vl ad bñficiū. vel in rure. vl in alio ter
ritorio. nō. spe. et ibi ponit formā in ti. de accu. §. q̄lit. v. sed nunq̄d
sufficit. Si autē reus cōpareret q̄liter p̄cedat̄ cōtra eū. nō. spe. in. d.
§. d. cū autē fuerit corā p̄sidente.

Quid autē si iudex vl dñs absoluit reū ⁊ bānitū sub ista cōditōe
vñ h̄ addito vt nō auderet de cetero filia attētare. et si secus fiat
ip̄o iure incidat in penas p̄mas. Istā q̄nē ponit bar. i. l. t̄le pactū
§. q̄ puocauit. ff. de pac. et. l. si vnus. §. pactis. in fi. e. ti. vbi dicit q̄
ista q̄o fuit de fco bononie. et finaliter cōcludit. aut t̄lis dispositio
et liberatio fit ab eo q̄ h̄ p̄tate legis condende. vt est legatus bo
nonie. vl alius dñs. et t̄lis cōuētio est lex. vt. l. pe. C. de dona. inter
vi. et vxo. et iō reus q̄ cōtra venit. reincidit in p̄mas penas. nec ab
eis fuit ip̄o iure liberatus. nec incidit in aliā tanq̄ ex p̄onibus de
h̄ctis. q̄ sublata est ipsa et earū obligatiōes. vt. d. §. pactus. s̄z no
uū delictū p̄pter q̄d contra venit mereē illas penas q̄s p̄mo incur
rerat ex oībus delictis. et hoc potius vñ facere lex. punit enī scdm
delictū grauius p̄pter p̄cedētia de quibus est cōdēnatus. vl absolu
tus. vt. ff. de penis. l. capitaliū. §. famosos. Si vō ille iudex q̄ facit
talē dispositionē non poterat legē cōdere. tunc aut talis conditio
fuit stipulationē vallata aut non. Primo casu aut in penā venie
bat aliq̄d pecuniariū cōmodum. et tunc in alias penas incidit. nō
tanq̄ debitas ex delicto. sed tanq̄ debitas ex stipulationē. potest
enim per stipulationē p̄mitti id quod est possibile. Si vero pene
erant tales que nō potuerūt in stipulationē deduci. tūc illa adiectio
nil releuat. vt est casus in. d. §. pactus. facit. l. impera. ff. de ma. te
sta. Aut fuit pactū nudum et nō valet. vt dicto. §. pactus. q̄ ex ea
nō p̄t agi. et p̄ma nō resuscitat̄ vt. d. §. pactus. facit. l. si tibi. e. ti.
Et etiā nota q̄ talis op̄arēs vl etiā p̄sēns existēs in carceribus
q̄n nō est fideiussoribus relaxādus. p̄t p̄ se aut p̄ legitimum p̄ocu
ratorē suā relaxationē etiam criminalē agere quacunq̄ causa sit
eū nō sit timor q̄ sn̄a eludat̄. nec habeat in fine executionem. Ita
dicit bar. ymo. et alij in. l. pe. §. ad crimē. ff. de pub. iu. et ibi bar.

in. v. ete opono de. l. lucius. r. c. Si vo no sit detetus et bca pena sit
 corpis afflictiva. no pot p pcuratoze oparere. qm si esset danatus.
 pno noie et ex leui iniuria. statim efficeret infamis. vt est casus in.
 .l. cu te. ff. de re iudi. secus si opuit, vl litigauit per pcuratoze. qa
 alieno noie danatus nec ipse, nec pncipalis infamat. vt. l. furti. q.
 q alieno. et ibi glo. et doc. ff. de infa. qd nota. qz est vna cautela ad
 euitandu infamia. vnu addas qz in criminalibus in qbus pe inter
 uenire procurator iuxta. l. fi. C. de iniur. et regula. s. tradita no p
 curator sed dñs est danandus. vt no. glo. et doc. i. l. nihil. C. de pcur.
Quero an banitus a tali bano qd est snia interlocutoria possit
 appellare de iure civili. Bar dicit q sic. qn banu sequit anotatio
 bonoz seu nois inter reos stat pzo snia pncipali et appellas a pnci
 pali post annotatione bonoz no recuperat bona. vt. l. j. ff. de req. re.
 bal. in. l. ij. C. de epi. audi. in. v. tertio qnt vtru baniti r. c. dicit. ego
 formaui ista qone in bano qd dat ex facto statuti quod ofudit ex
 odenatoe pncipalis. ar. ff. iudi. sol. l. cu qrebat. Et videt q no pos
 sit appellare. qz p appellatioz in pncipali ofulit in vtroq. ergo stat
 regula phibitiua de iure civili. Sz tn ocludit q aut est vte otumax
 et a tali interlocutoria appellat. et est ro. qz ista interlocutoria tra
 hit secu p iudiciu circa infamia facti. qua incurrit baniti. Jo me
 rito pot appellari iux regulā notatā. vt. l. ab arbitrio. ff. q satisfda.
 cogu. et. l. inter vtile. ff. de mino. et bar. in. l. ij. ff. de appella. recip.
 Sed si esset fictus otumax. tunc aduerte. quia aut de iure e crimē
 a relegatioe supra. et regulariter non potest codenari dicto casu.
 vt habet in. l. pe. q. ad crimē. ff. de publi. iudi. et in. l. j. C. an p aliū
 cau. ap. Si vo est a relegatioe. qz tuc pe danari admittit qlibz vt
 qlibet de populo volēs allegare casus absentie. vt. l. seruū quoqz.
 .q. publico. ff. de procura. et dicto. q. ad crimen. Ex quo sequitur qz
 ex forma statutoz etia a relegatione supra absens et contumax
 possunt damnari. qz etiam isto casu quilibet ad allegandum cau
 sas absentie admitte. vt dicto. q. publice. facit quod notat bal. in.
 .l. reos. C. de accu. in vltima col. in. v. interdū admittit etia fe
 mina. vt no. bal. in. l. alienā. C. de pcur. et minor. vl qlibet alius. vl
 inabilis. vt no. in. l. exigendi. C. de pcur. et habet in. l. seruū quoqz.
 .q. publice. ff. e. ti. Et de ista absentia fide faciāt iudici in iudicio
 et scribi etia faciāt apud acta. tuc si iudex vltorius pcederet o tra
 talē absentē. pcessus esset nullus. ar. l. qntu. et qd ibi no. ff. de re iu
 di. Qd e verū de iure coi n p statuta sit aliter puifum. Si vo vel
 let venire defēoz allegās causas cause no aud ē vt. d. q. ad crimē
 nisi pena esse et ofiteat delictū. alias at tu iudex nunq admittas.

aliquē defensorio noīe nisi ista duo cōcurrāt q̄ sit pena pecuniaria et q̄ inquisitionē cōfiteat̄. nō aut̄ admittas eū si vult negare in totū vel in ptē. vt est casus. et ibi no. in. l. q̄ seruū. ff. de interro. ac. q̄d tene mētī ppetuo. ne tu iudex sis deceptus. Et q̄ est vna cautela ad euitandū infamīā quā quis incurrit ex confessiōe. p̄na vt no. bar. in. l. infamē. ff. de publi iudi. vt per defēsozē compeat et cōfiteat̄. Nā nemo ipsoz̄ erit infamis. vt. d. l. furti. §. qui aliena. ff. de infra. et reus habebit bñficiū q̄d cōfiteat̄ tribuit̄.

Quero q̄d si citatus est reus, v̄l in bāno positus ipse nō venit s̄z misit pcuratorē. an sit excusatus. et an pcurator admittat̄. Distingue. aut est tale delictū ex quo venit ipōnda pena vt dixi maior a relegatione. et tūc nō excusat̄ mittēdo pcuratorē. s̄z ip̄e persona liter tenet̄ cōparere nec pcurator admittit̄. Aut est ipōnda pena minor relegatiōe et tūc excusat̄ mittēdo pcuratorē et admitti debet pcurator. vt. l. seruū q̄q̄. §. publice. ff. de p̄cu. et ibi glo. et doc. et bar. plene et ymo. in. l. pe. §. ad crimē. ff. de publi. iu. et p. cy. sal. et bal. q̄ sal. aliter dicit in. l. reos. C. de accu. S̄z aduertas bñ q̄ nō sufficit isto casu q̄ habeat gnale mādātū. s̄z oportet q̄ habeat speciale ad cās criminales et in specie ad q̄d in specie in tali inq̄sitiōe r̄ndē. vt no. Ja. butri. bar. bal. et ang. in. l. fi. C. de p̄cu. et no. ymo. in. c. sup. his. in vlti. glo. et Jo. an. in cle. ij. de p̄cu. Ex q̄ sequit̄ q̄ in crimine ex quo esset pena pecuniaria ipōnda tm̄ bñ admittit̄ pcurator. vt. d. §. si publico. secus aut̄ esset si ipōnda esset pena corporalis. Et p̄dca habet locū de iure cōi scdm̄ q̄ nō pōt absens dānari. vt. l. absentē. ff. de penis.

Quid ergo dicēdū est hodie scdm̄ statuta p̄ q̄ pōt absens in cā capitali et corporali dānari an poterit hoc casu pcurator admitti et cōparere ad plenā defēsiōē. Dy. vt refert cy. in. d. le. reos. ff. de accu. determinat q̄ sic. q̄ hoc casu cessat ratio iuris communis et pro hoc videt̄ casus in dicto. §. publice. Sed bar. in. d. §. crimen est. in autē. ad rep̄mēdū. in. v̄. vel vltime dicit q̄ id est verū ad allegādas causas absentie. et ita intelligat̄. §. publice. nō ad plenā defēsiōē cause. vt. d. §. ad crimē. Et idē tenet̄ anto. de butri. in. c. veniēs. de ac. allegās. l. ij. de p̄cu. et p. d. c. veniēs iūcto eo q̄d habet̄ in. c. veritatis. de do. et cōtu. Sed de hoc vide ymo. multū late in dicto. §. ad crimē. s̄z ego nunq̄ vidi admitti aliquē pcuratorē quando est pena corporalis, siue corporis afflictiua p̄ncipaliter vel in consequētia siue sit publicū crimē siue puatum. vt. l. j. conūcto p̄ncipio cū fi. C. vt tam ciui. cau. q̄ crimī. Ego solebā vti vna cautela quādo dubium erat vtrum deberet admitti, vel non quia

dicebā q̄ habebā iudicia cōtra inq̄sitū. et q̄ p̄ncipalis 7 melius in
 formatus deberet p̄ se et nō per p̄curatorē cōparere. vt alī cōtin
 git in ciuili vt. l. fi. cū ibi nō. p̄ glo. 7 doc. C. de p̄cu. 7 istā cautelā po
 nit cy. i. l. reos. C. de accu. et q̄ aut veniret ad cōfitecū aut ad sub
 eundū torturā vt dca iudicia purget iuxta nō. p̄ bar. in l. pe. ff. de
 q̄sti. si cōparebat ip̄m retinebā et torq̄bā q̄sq; purgauerit iudicia
 Si aut nō cōparebat p̄ se licz cōpareret p̄ p̄curatorē. etiā simpli
 ter ad hoc cōstitutū vt plenarie instructū. reputabā eū contumacē
 ar. nō. per doc. in l. fi. C. de p̄cu. licz sal. in l. reos. C. de accu. in. q. fi
 sentiat cōtrariū. et fca declaratōe cōtumacie. tūc habet p̄ cōfesso
 fecidū bar. in dca. l. pe. et sic superuacuo postq; habitus est p̄ con
 fesso interuenit p̄curator. qd tene mēti. qz in practica faciet tibi
 honorē. Aduertat tñ q̄ si de pluribus inq̄rit cōtra vnū. quoz aliq̄ in
 gerūt penā sanguinis. et aliqua nō. an iudex simplr possit repelle
 re p̄curatorē. Dicas q̄ nō. qz talis defētio pōt scindi p̄o illis q̄ nō
 ingerunt penā sanguinis. pōt interuenire p̄curator. vt nō. bar. in l.
 iā tñ. q. pe. ff. iudi. sol. et si iudex nō amisit istū p̄curatorē. lesit ptē
Quero an cōtumacia sit deli 7 teneē in iudicatu vt ibi bar.
 dū. ita q̄ si statutū dicat q̄ bānitus p̄pter delictū possit impune oc
 cidi. cōtumax possit impune occidi. **I**stā q̄onē format bar. in l. oē
 delictū. ff. de re. mili. 7 ibi cōcludit q̄ inspicī debz causa p̄pter quā
 fuit citatus. nā si citatus p̄pter maleficiū fuit cōtumax dī damna
 tus p̄pter maleficiū. alias aut si simpliciter fuit citatus. vel ex ci
 uili causa. vel fuit cōtumax. tūc si p̄pter eius absentiā bāniē nō di
 cit dānatus p̄pter maleficiū. vt dicit ibi bar. facit. l. i. ctus fustū. ff.
 de infra. vñ isto casu nō poterit impune occidi. cū propter cōtuma
 ciā semper dānaret qz si essent p̄sentes fieret executio de eis p̄bar
 to delicto. l. ij. C. quoz ap. nō reū. et. l. cōstitutōes. ff. de ap. licz bal.
 et ymola. aliter videantē dicere in l. moza. ff. sol. ma. 7 cy. et ang. in
 l. j. C. de ec. in estolio. Sed bal. in l. fi. C. vi. bo. rap. videē in effectū
 opinionē bar. tenere. licet ibi dicat q̄ fuit opi. marti. de fauo. Sed
 tene mēti tu p̄ses p̄uicie et rector terraz. q̄ barnū quod fit p̄pter
 cōtumaciā. et in obediētīā eq̄parat mulctē. vt. nō. glo. in l. fi. q. ex
 hoc etiā scripto. ff. de ven. inspi. et in l. j. post p̄n. ff. de admī. tu. Ex
 quo seq̄tur q̄ sic mulctā q̄ est imposta propter paupertatē sine cō
 sciētīa vel cōsensu fisci. vl superioris pōt remittē p̄ses p̄uicie. ita
 etiā bānū. Ita singulariter dicit bar. in l. illicitas. q. fi. ff. de offi. p̄si
 Et p̄dca procedūt de iure. Sed cōter aliter p̄cedit p̄ statuta qz cō
 tumax in q̄cunq; delicto habet p̄ cōuicto. 7 cōfesso. 7 pōt dānari.

Queritur tñ an tale statutū q̄ cōtumax habeat pro cōuicto et

confesso de iure valeat. **I**tem qone format spe. et ibi 10. an. i spe.
in ti. de accu. §. sequit. et ibi tenet q tale statutū valet. et idē tenet
10. an. in. c. vitatis. de dolo. et cōtu. et bar. i ti. de pa. iura. fir. §. iur.
ria. fac. q no in. l. gallus. §. et qd si tm. ff. de li. et postu. et p h alle
gat glo. ordi. in. l. locorū. C. de cōi agro deser. l. xij. vbi glo. dic. q
talis est ficta probatio. fac. qd habet p bar. i. l. oēs ppli. ff. de iusti.
et iure. et. l. j. C. de asser. tol. **I**ta et dic dñs guil. de sancto germa.
no doctor sollennis in suo ope bānitorū in pn. **S**z aduertēdū est
q licet cōtumax ex statutorū fictiōe habeat p cōfesso. et sic fictiōe
iuris municipalis. tñ requirē declaratoria. vt est tex. et ibi bar. i. l. q
delatorē. ff. de iure fis. et est tex. et glo. in. c. cū p^m de hē. in. vj. et h
eē tenet bal. in. l. trāfigere. in. fi. C. de trāfac. et in. l. iubemus. §. yco
nomus. C. de sacrosanct. ec. vbi plene. et in. l. feu. q mo. feu. amit.
c. j. §. j. et in. c. j. de feu. siue cu. a mi. 7 in. ti. in. gnali alienatōe. an.
feu. va. contra vafal. **E**x qbus apparet q bona cautela esset qñ
reus esset cōtumax. q anteq cōdēnaret. semp fieret declaratoria
qñ cōtumax fuit. ex virtute cuius cōtumacie ipse habet ex statuto
p cōfesso. et cōuidō. de quo cōtra eū delictū inqrit. fac. qd no. cy. 7
butri. per illā glo. in. l. pe. §. cū aut. C. ad trebel. et quod no. bal. p^m
Ja. in. l. hec stipulatio. §. j. ff. de no. ope. nūci. Sed licet hoc esset tu
tius. tñ si iudex postea de delicto cōdemnet et penā iponit statutā
a statuto videt declarasse tacite sup dicta cōtumacia. et q habi
tus fuerit p cōfesso. facit ad hoc qd no. bar. in. dicta. l. hec stipu
lacio. §. pe. **N**ā procedēdo ad cōdēnationē. videt tacite declarasse
et pronūciasse illū haberi pro cōfesso. sicut dicimus de iudice. q non
obstāte declinatoria videt pronūciasse. l. ij. §. si dubitet. ff. de ius
di. et maxime si iudex in snia sua in illa clausula et quia nobis cō
stat. 7 c. facit mētionē de sua contumacia. tūc super cōtumacia. et
facta confessione declarasse videt. facit qd dicūt doc. qñ iudex dic
visa hē cont. viso libello. 7 c. qñ snia facit fidē de p̄dictis. vt no. doc.
in autē. si qñ in aliquo. C. de eden. teneas tñ q licet sua cōtumacia
hoc ope. tñ debet hoc pus in actis apparere. anteq deueniāt ad
cōdēnationē. **N**ā licet etiā sit citatus et statutus terminus ad cō
parendū. et ipse in veritate nō cōparuerit. si tñ hoc nō apparebat
ex actis vel q notarius nundū scripserat vel nuncius nūdū relati
onem fecerat. tunc iudex nō veniat ad cōdēnationē quia talis
sententia nō valeret. ar. no. per bar. in. l. hoc autē. §. j. ff. ex q. cau.
in pos. ea. et. l. multū. ff. de cōdi. et demō. **S**is igit multū cautus.
tu iudex vt ordinate facias processum tuū. **N**ā licet ex tali contu
macia habeat p cōfesso. tñ est magna differētia iter verā cōfessi.

onē et fictā. Nā qñ tu habes reū q̄ spōtaneē cōfiteē. tūc ex inordi-
nato p̄cessu secure cōdēnare potes. vt no. bar. in. l. si cōfessus. ff. de cu-
sto. reo. et dicā. in glo. super verbo qñ apparet et totū confiteē. tñ
qñ est ficta cōfessio. nunq̄ ex tali ficta cōfessioe pōt dānari nisi rite
et recte p̄cessus fuerit formatus, etiā si fuerit dānatus. tal' sn̄a
ex inordinato p̄cessu ipso iure nō valet. Ita singulariter dic' bal.
in addi. ad spe. in tū. de accu. §. et nō q̄ accusatio. in. v. et nō q̄ vbi
libellus. fac' qd no. bar. in. l. erronea. in fi. C. de iur. et fac. ignorati.
et qd no. bar. in. l. absentē. ff. de penis. ¶ Scdo p̄ncipaliter dca cō-
fessio ficta h̄t aliud officiū. Nā licet vera cōfessio p̄bet vere deli-
ctū. vt. d. l. si cōfessus. et. l. ij. ff. de cōfes. et. l. cū neracius. ff. ad. l. ac-
q̄. tñ ficta cōfessio nunq̄ vere p̄bat delictū. Ex quo sequit' q̄ si
vnus notarius est dānatus de falso ex cōfessioe vera, v' cōuictus.
nunq̄ poterit āplius instrumēta cōficere. vt in auten. de tabellio.
§. fi. et no. bar. in. l. eadē. §. ij. ff. ad. l. iul. repe. et tñ si est cōdēnatus
p̄pter cōtumaciā nō perdit instrumētōrū cōfectionē. Ita dicit no.
bar. in. l. si ratio. in. p̄n. ff. de euic. et bal. in. l. trāfigere. circa mediū
. C. de trāfac. magis enī p̄pter cōtumaciā, et absentia suā dī esse la-
ta sn̄a. q̄q̄ delictū cōmiserit. vt. l. q̄ repudiātis. §. ij. ff. de inoffi. te-
sta. Habet et tertiū effectū. nā licet sn̄a lata cōtra spōte et vere cō-
fiteē et cōuictū de declaratoria. s̄. delictū faciat ipsum inabilē et
infamē quo ad oēs. vt. l. si cōfessus. ff. de custo. reo. et. l. qñ. de infā.
tñ qñ est lata in cōtumacē. et sic ex ficta cōfessioe. tūc talis sn̄a nō
facit fidē, nec cōdemnatio p̄iudicat, nec ipsum inabilitat, nisi quo
ad illā p̄sonā ad cuius instātiā fuit dānatus. ¶ Ita singulariter dic'
bar. in. l. eius q̄ delatozē. in fi. ff. de iniur. p. casum. l. ij. §. fi. C. de iur.
re fi. Et p̄cedūt p̄dca qñ inq̄rit cōtra viuū. si aut iā esset mortu-
us reus, vel p̄sente iudicio mozerē. tūc mors talis tollit omnē deli-
ctū, et cōtra eū nō pōt inq̄ri regulariter. et inq̄sitiō formata bicie
circunduci nisi in casibus q̄ habent in. l. ex iudicioz. et ibi glosa et
bar. ff. de accu. ¶ Tē nisi quoties nō p̄ncipaliter est corpus affli-
ctiua. s̄ p̄ncipaliter cā, et q̄o erat sup bonis. qz etiā tūc q̄quis reus
sit mortuus. tñ adhuc durat q̄o sup bonis. vt. l. fi. C. si p̄. ap. mors
interue. et. C. si p̄. ap. ac. vel re. mor. fue. l. iij. Alia delicta publica
etiā lite nō cōtest. nō trāseunt ad heredē. imo extinguit' morte. vt
. d. l. ex iudicioz. alia aut delicta que nō sunt publica. nō extingunt'
morte. si lis fuit cōtes. contra defūctū, vel habita pro contē. vt. l. j. et
ibi glo. et bar. ff. de priua. delict. facit qd no. glo. in. §. per cōtrariū.
insti. de here. q̄ ab intest. ¶ Et bene nota q̄ in crimine lese maie-
statis et similiū q̄ nō expirat morte, v' in q̄bus etiā pōt p̄cedi post

mortē q̄ sn̄a et sic inq̄stio nō debet esse cōtra illū Ticiū. nec con-
dēnari Ticius cū sit mortuus. s̄ contra Ticij memorā dānari vel
declarari et pronūciari Ticiū cōtra p̄ncipē, vel rempublicā fecisse
et pro hoc bona eius in fiscū inferri. Nā per hoc eius memoria dā-
nat̄. et ifamia quadā defūctus afficit̄. Ita singulariter tenet glo.
in. d. §. per contrariū. q̄d singulariter nota in mō p̄dicandū. et sa-
mel in ciuitate vltimarū habui de facto. **C**An autē cōtra cadauer
sit aliqd̄ faciendū, vt q̄ suspēdat̄, vel aliqd̄ fiat. Ang. in. l. defun-
cto. ff. de publi. iudi. et ibi ymo. dicit q̄ non. et allegat etiā cy. in. l.
.ij. C. q̄ testa. fa. pos. vbi videt̄ etiā hoc tenere. et sic dicit ange.
Caveat ergo iudex q̄n delinquēs mortē p̄dētē p̄cessu q̄ eius ca-
dauer nō suspēdat. alias tenet iudex in sindicatu. vt. l. j. §. q̄tiens.
ff. de iniur. dicit t̄n̄ ibi ymo. q̄ aliq̄n seruat̄ contrariū in famosis
malefactoribus. et hoc in odiū ipsorū videt̄ posse tolerari. vt. c. mu-
lier. xvj. q. j. dic vt ibi p̄ ymo. et eē habet̄ in. c. iter mōsteriū. §. j.
Quid si reus decesserit an appellatiōē q̄d e-
rit. Bar. in. d. l. ex indiciorū dicit q̄ si decedat. x. dies q̄ dant̄ ad
appellandū et heres eius debet appellare. alias cū lis sit cōtestā. et
defūctus dānatus t̄lis sn̄a nō afficeret heredes n̄ appellarent. S̄
de ista q̄one late dicit bal. et ymo. in. l. q̄ a latronibus. §. j. ff. de te-
sta. et bal. in. l. si q̄s filio. §. eius. ff. de iniur. rup. testa. vbi ocludunt
vt. j. dicā in glo. sup̄ v̄bo p̄nte Ticio. et c. vide eē ymo. q̄ simpliciter
tenet glo. in. l. defūcto. ff. de publi. iudi.

Quid si habeat̄ p̄ cōfesso et cōuidto cōtumax ex forma statuti
et mortē an cōdēnationē. an transeat ad heredes penas. Videt̄ q̄
nō. q̄ requir̄t̄ l̄tis cōtestatio ad hoc vt cōtra heredē trāseat. vt dca.
l. ex indiciorū. et ibi ita tenet dy. t̄n̄ ibi bar. determinat cōtrariū
Sed de h̄ latius dicit bal. et ymo. in. l. q̄ a latronibus. §. j. ff. de te-
sta. et bal. in. l. si quis filio. §. eius. ff. de iniur. rup. et irri. testa. vbi
bal. nitit̄ recordare opi. et dicit opi. bar. verā si post interlocutoriā
bāni secuta est diffinitiuā. alias p̄cedit opi. dy. facit. l. j. cū glo. et
de mo. mul. et istud mihi placz. licet ymo. videat̄ dicere q̄ indist̄i-
cte sit v̄a opi. dy. etiā si secuta sit diffinitiuā. q̄m illa cōsuevit fieri
cōditionalit̄. q̄ cōsuevit dānari ad mortē, siue venit in forciā cōis
et c. et sic licz pena videat̄ capital̄. et in cōsequētiā cōtinē tacitā bono-
rū publicationē iux̄ no. in. l. deportatorū. C. de pe. cū si. t̄n̄ ex illo ca-
pite quo est cōditionalis suspēdit̄ effectus in eius cōditiōis euētum
vt. l. j. §. biduū. ff. q̄ app. sit. et sic interī nō habet effectum contra
damnatū pena capitali. et cōsequēter cōtra heredē. si interī mortē
ar. d. l. q̄ a latronibus. §. j. et hoc dicit multo magis p̄cedē hodie

ubi bona dānatorū in cōsequētiā nō publicant̄. vt in autē. bona dā-
na. C. de bo. dam. Sed etiā nō obstāte opiniōe ymo. tenerē cordi
diā bal. nec obstat qd dicit ymo. q. snia lata etiā in contumacē et
absentē ferē pure et simplicit̄ sine aliqua cōditiōe licet eius execu-
tio differat̄ in cōditiōis euētū. viz qz dī. qz cōstat nobis p verā et
legittimā cōfessionē habitā ex sua cōtumacia scdm formā statu-
torū 7 c. iō dictū. Ticiū in amputatiōe capitis cōdenamus. et bona
publicamus. Uerū si q̄ tpe venerit in fortia cōis q̄ ducat̄, et duci
debeat vsq; ad locū iusticie, et ibi decapiteē 7 c. Et sic bonus iudex
debet vba snie formare isto mō. et sic formādo necario sequit̄ q̄
est snia pure lata nō sub cōditōe. iō fortit̄ statū effectū simul. Et sic
cōtra opi. bar. et bal. ita p̄dicat̄. Et qd ista sit forma p̄dicādi sen-
tit glo. in autē. de leno. in. q. si q̄s aut. in. v. expellat̄. quā glo. alle-
gat. Ja. de bel. in ti. de pac. te. in pn. et dicāq. in glo. caput a spa-
tulis amputeē. in. v. et q̄ hic dī q̄ decapitat̄ 7 c.

Quid si statuto caueat q̄ nō cōpares ponat̄ in bāno. de q̄ non
exhat̄. donec soluat cōdenationē mille. modo qdā positus est in bā
no, et non vult soluere mille. an fiscus poterit facere executionē in
bonis istius, et accipe bona vsq; ad mille. Et bal. in dicta autē. bo-
na dānatorū p̄mo arguit q̄ sic. qz cū sit snia lata. meret̄ executiōz
et mitteē p iudicē maleficioz q̄ tulit eā. vt. l. si quis inter. C. de bo.
p̄serip. alias si nō mereret̄ executiōz. frustra esset lata. fac̄ qd no.
dy. in. l. cōtractū. C. de dona. et ibi bar. vbi dicūt q̄ bona damna
sunt obligata p̄o cōdenatiōe soluēda. facit glo. in. l. rescriptū. ff. de
pac. i. pn. In cōtrariū allegat bal. qz est debitor alternatiuus. ideo
electio est sua. vt. l. plerūq; in fi. ff. de iure do. facit qd no bal. in. l.
q̄tunq; et ibi bar. C. de ser. fugi. ¶ Preterea donec paret bāno stan-
do absens in pecunia satisfacere nō pōt cōpelli. vt. l. si pecuniā. ff.
de. odi. ob causam. Ex q̄ etiā infert bal. q̄ si iste moriet̄ in bāno q̄
tale bānū nō haberet executionē cōtra eius heredē. de q̄ tñ et lati-
us. s. dixi. Nā q̄libz bānitus non cogit̄ ad satisfacionē pecuniarū
vt. l. si vnus. q. suū iudicē. ff. de iniur. Preterea si fieret t̄lis execu-
tio. bānitus cōsequeret̄ p̄miū. qz rebāniret̄ p solutionē. s; hō nō debz
fieri. cū statutū sit factū in eius odiū. igit̄ 7 c. vt. d. l. si q̄s inter. Itē
si ita esset. non lueret bānitus aliquā penā in corpore, vel in bonis.
qz ipse nō dedit. igit̄ 7 c. ¶ Sed si esset in bāno. luit penā corpale
Istud dicit qd p̄dicat̄ nota. maxime in ciuitate bononie. vbi mul-
ti bāniunt̄ in certa q̄titate pecunie et se absentant. an possit fieri

Quero aliqs est bānitus
executio in eoz bonis.
tali bāno q̄ transit in rem iudicatam videlz q̄ reus nunq; oparu

it. q̄s p̄t petere q̄ talis b̄nitus eximat̄ de b̄no. R̄ndet bal. in
rubrica. C. de iure fil. l. x. in. v̄. econtra q̄s poterit petere r̄c. q̄ co-
gnatus, v̄l affinis b̄niti non alius. ff. de penis. l. in metallū dam-
nati. nec obstat. l. nō tm̄. ff. de appel. qz aut b̄nū, v̄l sn̄a trāsiuit.
in rē iudicatam, et in executiōz. et habet locū dicta. l. in metallū
Aut nōdū meruit executionē. et quilibet p̄t impedire ne trāffe-
rat. vt. d. l. nō tm̄. cū distinctione tamen. Aut ante sn̄am. aut post.
vt. ibi. Ego aut̄ intelligo dictū bal. q̄n voluit petere b̄nitiū exi mi
de b̄no per viam iusticie. vt puta qz nō fuit rite b̄nitus. si at̄ vo-
luit venire sed nō potuit. qz interfecit aliū b̄nitiū. et sic reipublice
interest. et etiā nō suū fuit delictū ex forma statuti. tūc dico q̄ qui
libet de populo, et nō habēs aliqd̄ mādātū a b̄nito. p̄t id pete-

Quero pone q̄ in cā crimina. re. vt no. bar. i. l. j. C. de trāfac-
li in q̄ nō p̄t admitti p̄curator iuxta. l. seruū q̄q. §. publice. ff. de
p̄cu. et. l. pe. §. ad crimē. ff. de pu. iu. Si q̄s opareat p̄curator no
mine. et fuit admissus. hoc est nō fuerit repulsus. an tñ valeat p̄-
cessus, etiā in fauorē inq̄siti. Dicat q̄ sic. vt no. glo. in. c. j. de iudi-
in. vj. in. v̄. criminalis. q̄d nota.

Quero aliquis fuit in b̄no positus. et sic fuit notatus infamia
iuxta id q̄d no. bar. in le. infamē. ff. de pu. iu. demū fuit cancella-
tus de banno. an sit extinctus effectus infamie. Ista q̄onē ponit
bar. in. l. fi. C. de sen. pas. et in. l. fi. et in. l. nō solū. §. fi. ff. de p̄cu. et
in effectū vult q̄ aut cancellet. qz b̄nū sibi remittit. et sic reban-
nit. tūc extinguit effectus infamie. Idē no. bar. in. l. j. in. fi. ff. de q̄-
sti. Aut cancellet qz soluit b̄num. et tūc nō cancellat nisi respectū
quātitatis solute. et sic cancellat limitatū sc̄dm suam causam. vt
l. cancellauerat. et ibi bar. ff. de his q̄ inte. delen. et sic nō erat ex-
tinctus effectus infamie. et sic remanebit adhuc infamis. de quo
tñ latius per bar. in. l. fi.

Pone statuto caueat q̄ elapso term̄io b̄nitus possit ip̄one oc-
cidi. et aliq̄s ē b̄nitus nō cōparuit. iij. diē. et b̄nitus est venetijs
et iā sunt elapsi duo dies. et sic ip̄ossibile est q̄ in vno die op̄arere
possit. an interī possit occidi. Ista q̄onē format bar. in. l. cū stipula-
tus si mihi a p̄culo. ff. de. v̄. obli. et ibi determinat q̄ nō. qz cū ista
pena sit apposita a statuto. etiā a lege opus est q̄ totū tps p̄mo
trāseat anteq̄ penā incurrerit. dic. vbi p̄ eū. de ymo.

Comparēt dicti inq̄siti et negauerūt totum. **T**u iudex
non recipias aliquā respōsionē in maleficijs. nisi iuret reus de r̄n-
dendo veritatem. et non sufficit q̄ respondeat p̄verbū credit. imo
p̄ veritatē debet respōdere. vt no. bar. in. le. marcellus. ff. re. amo.

Et aduerte q̄ aut reus cōparet, v̄l est p̄sens et negat in totū siue in totū cōfitē, siue p̄tim cōfitē. et partim negat. aut est cōtumax et cōtra eū cōtumacē p̄cedit vt dicā in glo. super verbo. qui iudex vidēs. r. c. Primo casū q̄n in totū negat. q̄d incubat iudici. et q̄d facere debet aduertēdū est. quia aut est tale delictū in quo possit torq̄ri. tūc retinēdus est. et subiiciēdus iterū de nouo torture vt pseueret in eadē cōfessiōe sua quā fecit in tormētis. vt. no. bal. in le. j. q̄. diuus. circa fi. et. q̄. fi. ff. de q̄sti. Nota tñ q̄n prius cōfessus fuit corā eodē iudice cogit̄ p̄sistere in eadē cōfessiōe. sed etiā si corā alio iudice non suo aliqd̄ cōfessus fuit. cogit̄ corā iudice cōpetēte in sua cōfessiōe p̄sistere. vt no. Inno. in. c. atsi clerici. de iudi. q̄d tñ intelligas vt dicā. in glo. se. in. fi. Sis ergo cautus q̄n habes reū captū q̄ nunq̄m ducas ad tribunal nisi prius tibi aut in tormētis. aut sine tormētis delictū cōfessus fuerit. quia tūc ducēdo postea ad tribunal. postposito metu tormētoꝝ si aliqd̄ cōfiteat̄. tūc posset puniri. et si nō p̄sistit in sua cōfessiōe. cogit̄ p̄sistere. quod intellige cogit̄ p̄sistere. hoc est q̄ tal cōfessio est sufficiēs indicium. q̄ tortura possit de eo repeti. vt. l. vnus. q̄. ij. ff. de q̄sti. Sz si sedo loco fuit tortus intrin̄ q̄ dictum indicium habitum ex cōfessiōe purgauerit amplius non est torquēdus reus. nec amplius cogendus q̄ p̄sistat in cōfessione sicut dicimus in alijs indicijs purgatis. vt no. bar. ff. de q̄stio. l. sed si vnus. et in le. j. q̄. diuus. seuerus. e. ti. sicut ⁊ dicimus in cōfessione habita extra indicium. quoniā est sufficiēs indicium ad torturam. vt. l. capite quinto. ff. de adulte. et q̄d ibi no. glo. et bar. tūc credo q̄ tale indicium ex tali cōfessione extraiudiciali purget̄ vt purgat̄ vnumquodq̄ indicium. quia non video rationem differentie. vt le. illud. ff. ad. l. acquil. Sinaūt non est tale delictum in q̄ possit tūc torqueri. tunc reus negans est fideiussoribus relaxandus at quādo potest torqueri debet iudex subtiliter inuestigare per testes et alia indicia de maleficio. et etiam testes quos p̄mo examinauerit pro indicijs habendis et ad hoc vt possit informari inquisitio. per capi. qualiter et quando. de accusa. et quoz̄ dicta scribi fecerat in bastardello secreto notarij maleficioꝝ. tūc repetat eos ⁊ iterū examinet eos cū iuramento. et eoz̄ dicta poni faciat in libro ordinario in dicto. p̄cessu inquisitionis predictę. facit quod no. glo. et bar. in. l. repeti. ff. de quest. et sic ex dictis testiu. v̄l alijs habeat iudex indicia de maleficio de quo pōt fieri tortura de iure. v̄l ex forma statutoꝝ. tunc faciat citari reū quē fideiussoribus relaxauit q̄ cōpareat sub hac forma. viz aut ad cōfitendum delictum. non obstāte sua negatiōe. aut ad purgādū indicia que cōtra eū labo-

rāt. q̄ facto si reus cōparet! retineas ipsum et torq̄bis eū s̄m q̄lita
tē indiciōrū. Si autē in termino nō cōparuerit! ponas ipsum in bā
no. tūc habebit̄ p̄ cōfesso dictū maleficiū. Ita dicit bar. singularit̄
in. l. pe. ff. de q̄sti. et idē multo fortius facit iudex et facere potest,
si p̄ dictos testes probabit̄ vere et directe maleficiū. ar. autē. mul
to magis. C. de sacrosanct. ec. Licet etiā isto casu sc̄do alio postea
in cōtrariū nō p̄bato licet iudex faciat ipsum citari ad cōfitendū
aut ad purgandū indicia! nō posset dānare quē ex indicijs, et su
spitiōibus tm̄. qz ex suspitiōibus et indicijs tm̄ q̄s dānandus nō est
vt. l. absentē. ff. de penis. iō singulariter tene mēti istā bonā cau
telā q̄ poterit tibi facere honozē quā sepe numero obfauit. Et q̄d
dixi qz ex indicijs q̄s nō potest dānari! est verū nisi indicia essent in
dubitata. vt dicit tex. et glo. in. l. fi. C. de proba. et dicunt̄ indubita
ta sc̄dm Jaco. de ma. et bal. et sal. in. dca. l. fi. qn̄ a lege sunt ap
probata adeo qz lex illa vult per indicia fieri cōdemnationē. sicut
est exēplū in. l. si q̄s adulterij. C. de adul. et qz ista sunt indubitata
legi debēt esse indubitata iudici. vt no. glo. in. l. si tutor. C. de picu
tu. secus est si nō sint a lege approbata. s̄z sunt iudici religioso omis
sa. qz ex illis solis nō p̄t dānari. vt dicta. l. habētē. et ponūt exēplū
in indicijs indubitatis vbiqz ex q̄litate et multitudine indiciōrū
iudicat̄ veritas oculis mētis iudici. sicut clara lux oñdit veritatem
oculis corporeis. Exēplū ponūt de facto. Quidā visus est intrare
domū Ticiij cū gladio. postea auditus ē Ticius acclamasse. et po
stea ille cū gladio sanguinolēto visus est exire domū Ticiij. et Ti
cius reperit̄ vulneratus in facie! tūc ista sunt signa et indicia indu
bitata simulqz colorata. et ex istis pōt ille cōdēnari de vulnere. et s̄
et videt̄ determinasse bar. in similibus ex his in. l. ij. in p̄nci. ff. de
fur. facit q̄d no. plene bar. et ymo. in. l. fi. ff. de here. insti. Et p̄di
cta p̄cedūt qn̄ testes ad mādatum venerint. et monitionē iudicis
ad testificandū. Aliqñ testes nō veniūt. nec curāt venire imo se ce
lāt ne habeāt in tali causa testificari forte suasiōibus. v̄l vnius de
linguētis. v̄l alicuius potētis. tūc cautela est vt ipsi testes cōpare
ant qz ōtra tales testes formes processum qz pecuniā receperūt ne
in tali inq̄sitiōe cōtra talē testificarent̄. et huius timoze ne incidāt
in falsum veniēt et testificabunt̄. alias de falsitate dcos testes pu
nire posses. Ita dicit no. bar. in. l. j. §. j. ff. de fat.

Quero q̄ testes sunt idonei in criminalibus? **R**es oēs q̄ nō repr
unt̄ excepti. l. j. ff. de testi. vñ excipit̄ ille q̄ est accusatus. v̄l inquisi
tus de aliquo crimine. Itē minor xxv. ānis nō est sufficiens ad cōdē
nandum vel testificandū in criminalibus. vt. l. testimonium. et iba

flo. ff. de qsti. licet possit examinari ad aliq̄ intētionē iudicis et q̄ facit iudiciū nō aut plenā pbationē. et hoc si fuerit examinatus in inq̄sitōe, et ex mero officio iudicis. et nō ad ptis petitionē. et sic in inq̄sitōe poterit examinari pro iudicio. nō aut in accusatiōe, nisi in accusatiōe iudex ipsum examinet ex mero officio. nō ad petitionē accusatoris. Ita dicit guido de suz. et flo. in. d. le. testimoniū.

Quid in muliere an sit idoneus testis in maleficijs? Dic q̄ sic. l. ex eo. ff. testi. hoc est verū de iure nostro, s; de iure canonico videt̄ phibita. q̄n de crimine criminaliter agit. secus si civiliter. Ita dicit glo. in. c. super eo. et. c. cū ex litteris. de testi. sed pcedūt de iure canonico in terris ecclie. nō aut in terris impij. Ita dicit glo. in. c. forus. c. fi. de ver. sig. Ita etiā dicit flo. in. d. l. ex eo. r. c.

Quero an diuersis generibus pbationū posset iudex pbare intētionē suā et idē et multo magis intelligo ad defensionē. vt. l. fauorabiliores. ff. de regu. iur. R. sic etiā condēnān. sic etiā ex vno teste oī exceptione maiore r fama q̄s pōt dānari. Ita dicit no. bar. in. l. j. c. cornelio. ff. de qsti. sic etiā dicimus in criminali. qz ex diuersis semiplenis pbationibus etiā diuersorū generū fit vna integra probatio. vt in. ca. fi. de suc. ab intest. et no. bar. in. l. admonere. ff. de iure iur. pōt etiā in aliquibus casibus iudex probare delictū per scripturā publicā, vel etiā priuatā, et dictā scripturā pducit de q̄ per Ja. de are. et cy. in. l. fi. C. de proba. et ibi bar. et bal. in. l. senatus. ff. ad turpil. et per fali. in. l. ij. C. de accu.

Quero an testes sint torquendi? et an sine tortura eis credat̄? Ite q̄ testis clericus nō pōt torq̄ri, sed de falso per iudicē suū corripit. vt. l. p̄sbyter. C. de epi. r. de. Sed in dignitate seculi constituti non possunt torq̄ri nisi vacillent. vt. l. mulier. C. de testi. Si vero nō sunt in dignitate cōstituti. sed bone opinionis. nō torquent̄, nisi vacillent, vl̄ de mēdacio conuincant̄. vt. l. vnus. c. testes. ff. de questi. Si vero sunt viles hoīes, vl̄ vilē artē exercētēs. tūc etiā sine tortura admittunt̄. tñ non tm̄ eis credit̄ sicut alijs. vt. l. iij. c. j. ff. de testi. Nec torquent̄ nisi in tribus casibus viz si vacillēt, si conuincant̄ de mēdacio. Itē si sponte se ingerūt testimonio. Ita bar. in. l. ex li

Quero an post publicatū processum testes tm̄ ad defensionē pnt recipi? Ite q̄ etiā ad defensionē, et nō tm̄ testes, sed etiā instrumēta pnt admitti postq̄ est conclusum in cā et apturā testiū. vt no. bar. in. l. j. c. fi. ff. de qsti. et in. l. diui f̄res. ff. de penis. et in. l. vnus. c. fi. ff. de questiōi. quod nota vt tu semper admittas defensionem etiā vsq̄ ad sententiam nisi statuto caueat̄

de certo termino. alias tu iudex faceres iniustitiā, et teneri posses
iudicatu, et nō est mirū cū tractat de vita hōis q̄ est cūctis rebus
preferēda. vt. l. sancimus. C. de sacrosanct. ec. et vbi de magno p̄
iudicio tractat. cautius est agendū. vt. l. j. §. si q̄s. ff. ad carbo. Et
etiā tene mētī! q̄ tu iudex etiā potes postq̄ est cōclusum in causa
etiā in accusatiōibus ex mero officio tuo inducere testes, et alias p̄
batiōes cōtra reū vt cōdēnēt. vide late per bar. in sua q̄stione que
incipit iudex maleficiorū sup accusatiōe corā te producta. Teneas
mētī tu iudex q̄ nunq̄ respicias respōdentē accusatiōi vel inq̄sti-
oni dicendo nego me esse culpabilē, vel nego me esse punibilē. q̄a
reus debet r̄ndere super f̄co vtrū fecerit id de quo accusat, v̄l inq̄-
rit istud vtrū sit culpabilis, v̄l nō! spectat ad iudicē. Ita bar. p̄ illū
tex. in. l. j. §. in accusatiōe. ff. ad turpil. et q̄d. §. dixi q̄ iudex p̄t sup
plere in accusatiōe in iure, et in f̄co p̄ducēdo testes, et alia p̄ accu-
satore, et accusato. tenet etiā bar. in. l. iter accusatorē. ff. de pu. iu.
et idē videēt velle clarius in autē. ad rep̄mēdū. in. d. neglexent. q̄a
sumus in illis q̄ spectat ad publicā vtilitatē. vt. l. quos p̄hibet. ff.
de postu. fac q̄d no. in. l. sed si nō defēdit. ff. de penis. S̄z in. l. iij.
§. hoc aut. ff. de dā. infet. dicit q̄ q̄n accusator est abundās. nō p̄t
supplere pro eo, nisi reo volēte, vt. l. libellozū. §. si. ff. de accu. et bar.
est sibi cōtrarius sed ymo. in. d. l. inter accusatorē cōcordat opi. q̄z iu-
dex nō p̄t supplere ad vtilitatē accusatoris q̄ nō cōdēnēt in expēsis
et q̄ dictus p̄cessus nō circūducēt cōtra reū. vt. d. l. libellozū. i. fi.
S̄z si iudex vellet p̄cedē cōtra reū ex officio suo, et iducē testes di-
cit q̄ p̄det ex nō. in. l. libellozū. in. §. si. et in. l. ij. ff. de aboli. et in. l.
pe. ff. de pu. iu. Et dic vt ibi p̄ eū. Sed tu obserua q̄ iudex ad vin-
dictā publicā p̄t p̄seq̄ dictā accusatiōem, v̄l nouū p̄cessum forma-
re ex suo officio. vt habet in dictis iuribus. et ita p̄dicat. et ita dic
bar. in. d. l. iter accusatorē in fi. et sic non mereēt bar. rep̄hēsiōem, v̄l
Cōparēt inq̄sti et cōfi- dici q̄ sit sibi cōtrarius v̄l defectiuus;
tenēt totū.) **Q**uādo reus cōtinēt oīa et singula in inq̄stiōe cōtēta
vera esse etiā cōfiteēt, nō t̄m factū p̄ncipaliter deductū! s̄z et cōfiteēt
oīa accessoria. et oēs q̄litates et incidēter intētatas. Ita dicit bar.
et bal. in. l. si cui la. ij. §. j. ff. de lega. j. et si est inq̄stio, v̄l accusatio
q̄ cognouit carnaliter bertā vxorē Ticij! nō solū videēt cōfiteri q̄
bertā cognouit! sed et q̄ ipsa est vxor Ticij. q̄d b̄n nota.
Quero an cōfessus possit opponere ineptitudinē p̄cessus! postea
in termino defēsonos Inno. et alij in. c. q̄liter et q̄n. de accu. bar in
.l. si cōfessus. ff. de custo. reo. tenēt q̄ nō q̄z p̄ncipalit̄ cōfiteēt delictū
Secus q̄n nō p̄ncipaliter, sed secūdario. vt. l. q̄ filium. C. de li. cau.

qm̄ cōfessio purgat om̄e viciū p̄cessus. ut notāt p̄dicti doc. et est ca-
 sus in. c. j. de accu. in. vi. et no. i. c. pisanis de resti. spo. Ex q̄bus infer-
 tur q̄ si essz decursa p̄scriptio iudici inq̄rēti de tali delicto ex forma
 statuti. tñ si cōfiteat̄ videtur talis cōfessus. cū ille esset alias suus iu-
 dex p̄lōgasse eius iurisdictionē de tēpore ad tēpus. quod pōt iuxta
 notata p̄ cy. et bal. in. l. si q̄s ex cōsensu. C. de epi. audi. et idē si essz
 perempta instātia iuris vel statuti in accusatōe vel inq̄sitiōe. Cum
 enī nō pereat cōfessio. licet peat inq̄sitiō. ut. C. de iudi. le. p̄perandū
 §. j. ex confessiōe inducit̄ notoriū. et in notorijs nō requirit̄ ordo iudi-
 ciorū. ut no. inno. in. c. per inq̄sitiōe de elec. Ita dicit bar. in. dca. l.
 p̄properādum. in fi. idem si esset tale crimē de quo nō posset regu-
 lariter inq̄ri. sed p̄ accusatiōe procedi. et non in teruenit accusator.
 vel etiā si est ex tali capitulo quod debuit ad forū ecclesiasticū re-
 mitti dca causa. Om̄es enim tales exceptiones per cōfessionem et
 taciōnitatē. q̄ nō opposuit remittunt̄. Nam cū per cōfessionē effe-
 ctum fuerit crimē notoriū. nō fuit necessarius acufator ut in dco. e.
 .j. de accu. in. vi. et no. in. l. ea quidē. C. de accu. Quinimo dico fortū
 us. q̄ si constat de crimē aliter q̄ per confessionē. ut puta p̄ testes.
 et cōuidus dictas exceptiones nō opposuit. tunc iuste pōt damnari.
 qm̄ crimina vndecunq̄ claruerūt. puniēda sunt ut. xxiiij. q. iij. ecce.
 et de hoc est casus in. c. ij. de accu. in. vi. Nec ob. si dicat̄ imo iudex
 poterit facere defensionē p̄ reo etiā tacēte. ut. l. si nō defendat̄. ff.
 de penis. Nam licet potuerit. non tñ cogebat̄. ut. l. q̄q̄. ff. de iudi.
 vel dicit q̄ illa lex loquit̄ indefēsiōibus tēdentibus ad defensionem
 innocētie. quod publice vtile est. ne infontes condēnent̄. ut. le. absen-
 tem. ff. de penis. secus si fuerit nocens. et defensionem tendebant ad
 impunitatē criminis quod est odiosum. ut. l. areo. §. quod vulgo. ff.
 de fideiul. Tñ iudex non debuit ita supplere de facto cōtra vtilita-
 tem publicā. ar. no. p̄ bar. in. l. iij. §. hoc aut. ff. de dam. infec. **E**t
 bene aduertas tu iudex. qm̄ non debet dari terminus accusato vel
 inquisito de delicto in facto p̄prio ad deliberate respōdendum. an
 sic. an nō quia in facto p̄prio debet esse certus. secus si cōueniret ex
 facto alieno. ut quādo villa conuenit̄ de robaria cōmissa in suo di-
 strictu quia conuenit̄ ex delicto alieno potest verisimiliter ignorare
 vñ debet habere terminū. Ita dicit bal. in. le. cum fal. ff. de acqui-
 heredi. **E**t sis bene cautus tu iudex quādo tu habes vnum mino-
 rem xxv. annis in sortem tuā propter aliquod delictum. q̄ nūq̄ su-
 am responsiōe tue inquisitioni recipias. nisi p̄mo dato ei curato-
 re. quoniā minor tam in ciuilibus q̄ in criminalibus nō habet legi-
 timam personam standi in iudicio. ut. lege. clarum. C. de auct. tu. et

quod ibi no. intm̄ qd ibi dicit ey. et alij doc. q̄ etiā si spōte cōfiteer
talis spōtanea cōfessio dcō minora nō nocet. quod bñ nota ne erres
et ne p̄cessus tuus postea possit irritari. et semel de facto vidi bo-
nonie. intm̄ q̄ dicit bal. in. l. j. C. de cōfes. in. v. sed pone q̄ si minor
dicat iudici nō torq̄as me. oīa cōfiteor. et iuro nō venire contra. q̄
talis cōfessio etiā cū iuramēto nō p̄iudicat minori ne inducat per
indirectū renūciationi iuris. cōtra glo. in. l. pactum. ff. de pact. Et
idē sentit butri. in autē. sacramēta puberū. C. si aduer. ven. et fac
l. certū. §. in publicū. ibi in minor. ff. de cōfes. Et aduertas q̄ suf-
ficeret auctoritas curatoris nō tm̄ specialiter data ad istū actū. s̄
simpliciter ad lites. vt no. sal. in. l. ij. C. q̄ accu. nō pos. in. v. q̄ro tūc
an in casibus r̄c. mouet per dcam. l. clarū. licet in otrariū allegat
l. p̄pter. ff. de adul. s̄ ibi r̄ndet. quod nota. nō tm̄ quādo minor cō-
uenit. sed etiā ipse qm̄ accusat. q̄ requirit auctoritas curatoris vt
ibi per sal. Et tene mēti. q̄ cōfessio rei est tante potētie. q̄ fca et
corā iudice incōpetēte vt ibi nō debet esse iudiciū. tñ tenet illā cō-
fessionē reformare coram iudice cōpetēti. Ita dicit inno. in. c. ad
clerici. de iudi. qd est verū scdm̄ bar. in. d. l. clarū. si ex tali cōfessio-
ne est orta suspitio. vel infamia. alias secus. Ita no. Inno. de elec.
ca. per inquisitionem.

Utrū et qm̄ cōfessus teneat p̄seuerare in sua cōfessioe. vide oī-
no Anto. de butri. in. dco. c. acti clerici. vnū tm̄ non omittā. an tu iu-
dex et qm̄ possis facere scribi in actis in ratioe maleficiozū q̄ spō-
te cōfessus fuit. Nā ang. et ibi ymo. dicūt. aut reus fuit tortus nō
p̄cedētibus indicijs. vl nō sufficiētibus. et tūc etiā si p̄seueret in cō-
fessioe. nō pōt scribi q̄ sponte cōfessus fuit. et notarius scribēs scri-
beret falsum si sc̄ret eū tortū nō p̄cedētibus indicijs. Et iō dicit
q̄ cautela est q̄ notarij maleficiozū retineant ex palatiū ne habe-
ant noticiā tormētozū. et sic possint scribere cōfessus tanq̄ spōtane-
us. Sed tu tñ aduertas q̄ p̄pter hoc nō euitaret iudex falsum qui
hoc scribi fecit q̄ sc̄it q̄ reū tortū nō p̄cedētibus indicijs. Si at̄ iuste
p̄cesserūt tormēta. tūc rite et iuste pōt scribi q̄ sponte cōfessus dū-
modo inter tormēta et confessionē aliqd̄ comodū interuallū inter-
ueniat. qd̄ relinquit arbitrio boni iudicis. vt no. et ibi bar. in. l. j. §.
diuus feuerus. ff. de q̄sti. Ita ange. et ymo. in. l. qui aliena. §. si. ff.
Comparēt didi inquisitū. et partē negant de acqui. here-
et partē cōfitemē. **I**sto casu quādo partim negant. et ptim cō-
fitemē. aut cōfitemē factum et negant qualitatem. et tunc bar. in. l.
eum qui. in p̄nci. ff. de iureiur. et in sua disputatione que incipit
per italiā. dicit. si negat qualitas p̄pter quā fca substantia alterat̄

puta si inq̄sitiō fit q̄ delictū omisit de vno mēse. et reus cōfiteē se delictū cōmisisse sed alio mēse, v̄l nō in loco cōtēto in inq̄sitiōe. tūc dicit totā positionē negare q̄si nego totū qd̄ deponit. vt. l. denūci-
 asse. §. qd̄ tñ. ff. de adul. Quod ang. tñ limitat nisi sit factū nō rer-
 terabile vt homicidiū. qz si cōfiteē homicidiū. licet nō cōfiteat tē-
 pus deductū in inq̄sitiōe, v̄l per testes legitime probeē seq̄ debet
 cōdemnatio. Idē tenet ymo. in. l. is q̄ reus. ff. de publi. iudi. in illa
 q̄sitiōe. cū dies ad instātiā partis in accusatiōe sit inferendus. Itē
 sequi debet absolutio si negat aliquā q̄p̄titatē p̄pter quā cōdēna-
 tio minuit. Ita intelligit qd̄ no. glo. insti. de act. §. item iuxta. Si
 aut cōfiteē delictū siue factū. sed dicit se fecisse ad sui defensionē.
 tūc enī cū hoc sit de genere phibitorū. vt. l. j. C. de sicca. contra eū
 presumitur. et per cōsequēs iudex potest dictā confessionē findere,
 et acceptare cōfessionē q̄ reus probet q̄ id fecit ad sui defensionē
 Ita dicit bar. in. l. aurelius. §. idē quesijt. ff. de libe. lega. et in. l. eū
 qui. in. pn. ff. de iureiur. et maxime quādo sunt due oratiōes vt pu-
 ta dico q̄ interfeci Ticiū. sed ad mei defensionē. sed etiā si vnico
 structu puta dico q̄ interfeci Ticiū ad mei defensionē. tūc bar. in
 .l. codicillū. C. de codicillis. in. l. j. C. de ofes. et sal. in. l. eū qui duas
 .C. de adul. vidēt dicere q̄ nō pōt scindi. s̄z in hoc dubiū est dictū
 bar. in. d. §. idē quesijt. qz est de genere phibitorū, et cōtra eū est
 iuris presumptio. Vñ ad euitandū omnē dubitationē cōsiliū est q̄
 p̄cedat negatiua. viz nō cōmisi dictū maleficiū. et in casu q̄ appa-
 reat me cōmisisse feci ad mei defensionē, et nō aliter. et alia nō fe-
 ci. vel nō cōfiteor vt no. cy. glo. et bar. in. l. siquidē. C. de exer. Si aut
 nō p̄cederet negatiua, et esset totus vnus cōstructus. tūc ne delicta
 remaneāt impunita, et qz est de genere phibitorū, et ius p̄sumit
 cōtra eū. tunc dico q̄ potest scindi. scdm̄ opi. bar. in. d. §. idē q̄sijt.
 quā ego in practica seruari vidi. licet bal. in. l. decē. ff. de ver. obli-
 teneat qd̄. s̄. dixi. sed ibi ymo. tenet opi. bar. que est tenēda quod
 nota. Si aut cōfiteē factū sed negat qualitātē. vt qz dicit q̄ non
 fecit dolose, v̄l q̄ nō fecit animo iniuriandi, v̄l q̄ nō fecit de nocte
 an ex tali processu, et confessione si nō probeē qualitas possit de cō-
 fessis sequi cōdemnatio. Bar. in. l. eū qui. in. pn. ff. de iureiur. et in
 .l. senatus. ff. de accu. dicit q̄ sic. et idem ang. in. l. denūciasse. §. qd̄
 tñ. ff. de adul. de quo dixi supra in glo. super verbo detrahit 7 c.

Quero per statutum, vel per legem ex ali-
 quo delicto ip̄o iure imponit̄ pena. an postea per negationē possit
 augeri, v̄l per confessionē minui ex forma alterius statuti dicentis
 q̄ confitentī minoret̄ pena. et neganti augeat̄ penas. Dicit q̄ non

vt est tex. et ibi bar. in l. si id qd. §. j. ff. de pecu. lega. et est tex. in l. palā. §. pe. ff. de ri. nup. qd singulariter nota in limitatōe penarū. qz si q̄s cōmiserit vnū delictū. ex quo ipso facto, vl ipso iure statū iniungat, vel instringat certa pena pecuniaria. vt puta si statutū dicit qz si quis tale maleficiū cōmiserit ipso iure vl ipso facto, vel statim, vel mox incidat, et incidisse intelligat in penā cētū, vel similibus verbis! tūc licet postea alio statuto caueat qz cōfiteā de- lictū minozē quarta pars condemnatiōis. qz isto casu non poterit minozari licet cōfiteat se integre! debet poni sine aliqua diminuti- one qd tene mēti. ¶ Sed aduertas ad certa verba bal. in ti. q̄ fit p̄ima causa bñfi. amit. in. c. j. §. porro. v̄. nunc generaliter q̄ro. r̄. vbi querit aliquis fuit p̄imo confessus! et postea negauit malefi- ciū, vel ecōtra ex hoc vult inducere aliq̄n ad executionē bñficii, ali- quādo ad euitationē dāni. r̄. c. ¶ Et qz statutū dicit qz cōfiteā mi- nozē pena, et neganti augeat q̄rit quid iuris, et ad cuius euidētū am p̄mittēdū est qz negatio potest esse multiplex viz de substā- tiā, vt qz negat q̄litate loci, et t̄pis, vel etiā qualitatem animi, vt quia negat dolū vt quia dicit illud fecisse ad sui defensionē. ¶ Itē aliquando in figura iudicij, aliquādo corā iudice, vl in iudicio non cōtestata lite vt libello oblato. dicit enī qz tale statutū debet intel- ligi de negatiōe q̄ fit lite cōtestata quādo p̄cedit p̄ accusationem vel quasi cōtestando quādo procedit per inq̄sitionem. ar. ff. de ver- sig. l. pene. §. hoc siue. vel dicit melius de pena in augēdo ratiōe ne- gationis intelligimus de ea negatiōe in qua perseuerat. sed si non perseuerat sed confiteā nūdum liquidato negotio per probatiōes testū. tūc euitat dānum quod ex negatiōe emergebat. vt no. iñ. de acti. §. item mixta. et. C. de his q̄ vt indig. alia. tamē per istam cōfessionē nō cōsequit̄ beneficiū cōfidentis. qz p̄mo negando illi bñ- ficio nō videt̄ renūciare tacite. ff. de fideiuf. l. si dubitet. et ibi bar. et facit qd no. C. de nō nu. pecu. autē. q̄ cōtra. pp̄iā. et in auten. de trien. et se. §. pe. et. C. de iure do. impe. l. ij. ¶ Sed etiā insurgit du- bitatio qd iuris si cōfessus esset in tormētis, et perseuerauit in con- fessiōe. dicit bar. in. d. §. porro. qz nō cōsequit̄ p̄miū cōfessiōis. ar. ff. ad ter. l. ij. §. si iur. s̄. certe ibi etiā dicit qz nō incurrit penā negā- tus, si statutū augmētaret penā negātū malū. quia in negatiōe nō ¶ Querit etiā ibi bal. in. d. §. por- perseuerauit; ro. pone qz cōfiteā factū, sed negat qualitatem! an negatio quali- tatis h̄t alterare sc̄dm plus et minus. et tunc respectu qualitatis habeo ipsum p̄ negāte. sed respectu fortis habeo p̄ cōfiteāte p̄ por- tiōe pene q̄ accedit fortis! r̄. q̄ accedit q̄litati. licz alibi ista cōsidera^o

reprobet. ff. de eo quod cer. lo. l. fi. **¶** Aut alteratio non est respectu plus et minus, sed exclusio totius pene. et tunc habet in totum pro negatione ar. ff. de adul. l. denunciasse. Quid tamen et ibi bar. et in l. ptoz. q. dotē. ff. vi. bo. rap. et p. bar. in dca. le. eū qui. vbi sentit vnā cōclusionē q. vbi cūq. agēs, vel accusans, vel inq̄rēs imittit r̄nsioni aduersarij vel inq̄siti, sicut assumit accusator pro se ad probādū, ita debet assumere cōtra se ad statuti b̄nificij indulgē. ar. dic. l. eū. qui in rōe l̄re. quod dicit esse satis nō. q. om̄ia subtilia, et pulchra nō. cetera vide p. bar. in dca. disputatiōe q. incipit p. italiā cor. sunt statuta et c.

¶ Quid aut si inquirēt cōtra te q. occidisti tyriū tali loco, tali tpe proditore? tu aut r̄ndendo inq̄siti dīcas q. occidisti, q. nō illo tpe, q. nō illo loco, vel nō proditore? An iudex pōt te cogere q. certū r̄ndear? Dic q. sic. q. tūc nō videris ad interrogata r̄ndisse. Ita dicit singulariter bal. per illū tex. in. le. de etate. q. quid autē. ff. de inter ro. ac.

¶ Qui iudex fecit sibi dari licētiā posse p̄cedi. **¶** Et sis cautus tu iudex vt tu facias in ista licētia p. reū data apponē vsq. ad sn̄iam inclusiue. alias aut si diceret dedit licētiā dco iudice p̄cedēdi vsq. ad sn̄iam, et nō dīceres inclusiue essz dubiū. an possz p̄cedē ad probationē sn̄ie nō citato reo p̄pter dictionē vsq. an apponat exclusiue iux̄ no. p̄glo. et alios in. l. j. ff. de p̄g. act. et p. bar. i. l. patronus. q. sem per ff. de lega. iij. alias si aliq. licētia nō fuisset cōcessa iudici p. reū ipse iudex nō posset sine citatiōe debite procedere. q. si nō posset in pecuniaria et ciuili. vt. l. nā ita diuus. ff. de adop. et. l. de vnoquoq. ff. de re iudi. ergo multo minus pōt in criminalibus. ubi magis vertit̄ p̄iudiciū. et de ista licētia ponit bar. in. l. is. qui. ff. de publi. iur. di. in ver. quero. quomodo tm̄ supra et c. et ibi ymola. qui dicunt q. quādo cōparet accusator faciant iudices ipsos iudicare de calūnia et sibi dari licētiā p̄cedēdi, et si nō dederit. tñ iudex ex officio suo potest causam accusatiōis, vel inq̄sitiōis p̄sequi et finire. vt no. bar. in. l. pe. ff. de publi. iudi. Sed aduertat q. in criminalibus in q̄bus imponit̄ pena relegatiōis, vel abinde supra in q̄bus pōt etiā de iure p̄cedi cōtra absentē q. nō pōt iudex p̄cedere ad diffinitiuā lite non cōtestata. nisi fuisset data licētia. vide quod no. sal. in. l. absentes. C. de accu. in. ver. q̄ro an in criminalibus. **¶** Si ergo iudices faciunt sibi dīctā licētiā in accusatiōibus dari. idem et fortius facere debent dari in inq̄sitiōe. et tñ talis licētia concessa in ciuilibus ptes possunt pacisci q. valeat iudiciū sine citatiōe ita q. nō sit necē eos citari. vt. le. fi. q. fi. ff. de tēp. ap. Ita dicit bal. in. l. vt perfectius ibi octauo q. ptes et c. C. de anna. excep. ergo idem in criminalibus

in quibus procedit ad similitudinem civilium. ut l. absentē. ff. de penis.
Qui iudex monuit eos singulis diebus. Et talis monitio licet
videat grauari partē tñ. ppter licētiā pambulā quā reus dedit iu
dici. alias autē si dca licētia nō processisset. licet talis monitio de iu
re valeret. tñ qz est nimis onerosa et grauens reū ipse potuissz ap
pellare et dicere qz imo ipse vult citari specialiter in quolibet actu
Ita dicit ymo. in. l. q. ante litteras. in fi. ff. de v. obli. et bar. in ex
trauagāti. ad repimēdū superbo p̄dicū. et pe. de anch. in cle. j.
de fo. cō. §. j. qz si in civili vbi nō vertit tam graue p̄iudiciū ppter
hoc pōt appellare. q̄to magis si reus nō acq̄scit dca monitioni in
criminali debet posse appellari. qz maius p̄iudiciū vertit ar. l. non
tñ. ff. de appellationibus.

Pro quibus antonius fideiussit. Hoc verū est qz prestat fide
iussor quādo est tale delictū ex quo nō venit pena. nec p̄ncipaliter
nec in defectū. vel in quādā cōsequētiā corporis imponendā iux
ta no. in. l. j. ff. de custo. et exhib. reo. et sic in casu nro iste non fideiuf
sit pro caio qz pro pena corporali non pōt fideiuberi. qz non est dñs
mēbroꝝ suoz ut est bona glo. in. c. cū homo. xxiiij. q. v. intm̄ qz nō te
net fideiussio de p̄ntando aliq̄ sub pena corporali. ut no. bar. in. l.
quarta. ff. de custo. reo. Et sis bñ cautus tu iudex vt dictā fideiussi
onē capias late vt cōprehēdat qz in casu q̄ reus appellaret et p̄ iu
dicē appellationis fuerit iudicatū. qz etiā fideiussor teneat. etiā di
cas qz tycius p̄misit stare. parere p̄ti et soluere omnē cōdēnationē
de eo. et ex dco p̄cessu in omnē causam quocūqz modo. et q̄ltercū
qz et p̄ quēcūqz fuerit iudicatū. l. cū pena. et ibi glo. in simili. ff. de
arbi. vel dicat si fuerit iudicatū per dcm iudicē. uel per aliū q̄ suc
cessit in loco sui. vel etiā p̄ iudicē appellatōis. alias autē nisi dca ver
ba in fideiussione apponāt. statim cū appellatum fuissz. fideiussor
erat liberatus. ut. l. cū apud. et ibi bar. ff. iudi. sol. debes etiā aduer
tere. q̄lter istā fideiussionē accipis. qz postea si p̄ncipalis non esset
soluēdo. tu teneris fisco. et in sindicatu. qm̄ si accipes de iudicio fi.
sci clarū est qz expiraret. et adueniēte snā. qz app̄hēderet reū. ut. l.
grece. §. post. ff. de fideiuf. Item si sit fideiussor de p̄ntādo. qm̄ sta
tim lata sentētia q̄ app̄hēdat reū. ff. de custo. reo. l. iij. Idē si essz
fideiussor. qz p̄misit stare. parere. et obedire mādati dci iudicis. qz
talis fideiussio etiā expirat p̄ sentētiā. ut no. bal. in additionibus.
ad spe. in ti. de reo. in prin. v. sed si q̄s facit quod notat dy. in. l. con
tinuis. §. cū quis. ff. de v. obli. debet ergo addi p̄misit stare. pare
re mādati dci iudicis. et soluere. et pati oēm cōdēnationē. et penā
quam de eo dictus iudex. vel alius. vel etiam iudex appellationis.

pro dicto maleficio faceret p q Ticius fideiussit. Et bn nota q fa-
tis est q dicat q seyus fideiussit. Na eo ipso q dr fideiussit licz
no dicat et renuciavit. c. se obligavit. nec etiā alias clausulas ap-
ponat. 7 licet etiā pena furti. tñ fideiussor teneat. ita dicit glo. in l.
stipulatus. in pn. et. l. cū filius. ff. de ver. obli. et bar. in l. si qs p eo
in pn. ff. de fideiuf.

Quero an vnus ex malefactoribus possit fideiubere pro alio
Bar. in l. romanus. in fi. ff. de tu. et cu. da. ab his. videt velle q sic
sz hic loq videt in criminibus leuibus. tñ idē est in aliis. qz eadē est
ratio dūmō (vt. s. dixi) sit tale delictū. q sit fideiussoribus relaxan-
dus. Vnde si iudex vnū ex reis pro alio reo in fideiussorē acceperit.
no teneat in sindicatu.

Quero an talis fideiussor teneat ad illud quātū plus in quo in-
currat reus ex forma statuti si non soluit originalē cōdēnationē in
fra decē dies. Dic q no. qz illud quartū plus, vel etiā plus cōdem-
naret per suam negationē habitam post suam fideiussionem. qm
talis pena quātū plus siue augmētī nō est pena delicti, sed est pe-
na notatiōis, seu cōtumacie ad quā nō intercessit fideiussor. l. si. ff.
de fideiuf. et. l. j. et ibi bar. ff. de testa. mili. Sis ergo cautus tu iur-
dex si vis q ad hoc q etiā fideiussor teneat. q dicas q fideiussit
nō tñ p pena delicti sz p pena dicti pcessus vt. s. dixi. sz pena cō-
tumacie est pena dci pcessus. q fideiussor tenebit. Ita dicit bar.
in. d. l. i. in. fi. **E**t nō q si aliqs esset fideiussoribus relaxāndus. et
iudex ipm detinet vt incarceret q cōtra iudicē cui reus idoneū fi-
deiussorē offert. p̄ agere actiōe iuriani. vt no. bar. in. l. si. vō. p cō-
dēnato. q. i. ff. q satisfda. co. Et aduertas q p̄dca pcedūt in mascu-
lo q teneat dare fideiussorē. alias detinebit vt. j. i. fi. dicā. In femia
at delinq. te q si p̄ dare fideiussorē oparebit i casu in q sit fideiuf-
soribus relaxāda. Si at nō pōt p̄stare. stabit sue iuratore cautiōi
vt in autē. vt nulli iudi. q. nec ei animal. q. necariū. fac autē. cui re-
lidū. C. de iudi. vidui. tol. qd nō tu iudex ad tui excusationē si non
coegisti mulierē ad p̄stādū fideiussorē, 7 eā relaxasti sue iuratore
cautiōi tñ. Et scias q fideiussoribus relaxāndus qs est qñ est pena
simpliciē pecuniaria, aut ex forma iuris, vt statutoz. vt. l. i. ff. de
custo. reo. vt ibi bar. Si at essz corpalis. tūc nō ē reus fideiussorib.
relaxāndus. sz ē cōsuāndus i carcē. alias possz recedere tpe snie. et sic
pena essz elusona cē. l. si p̄toz. ff. de iudi. Itē nō essz relaxāndus licz
pena essz pecuniaria. tñ in subsidiū est corpalis. vt qz statuti dicat
dānet in centū libris. qs si nō soluerit. mēsem. amputeē sibi ma-
nus. vt no. bar. in. l. i. ff. de custo. reo. vt si statuti dicat alternative

vl q̄ aputef sibi manus, vl soluat cetū libras, vl fortius est copu-
latiue vt dānef in aputatiōe manus et in cetū libras vt dicit bar.
et cy. et ibi ymo. in. l. ij. ff. de pu. iudi. de quo latius vt supra dixi in
glo. sup verbo fama publica. v̄. decimo quero si a p̄n. 7 c. dic vt ibi
etiā videas q̄n vult, vel q̄n p̄t facere depositū, et in qua forma fa-
cere debet recurras ergo oīno ad ea q̄ ibi plene dixi. Caueat tñ h̄
iste antonius q̄ fuit fideiussor, vl alius quilibet. qz quotiēs p̄ male-
ficio alieno q̄s patit̄ nomē eius scribi in actis p̄ fideiussore dictū in
q̄siti. et ipse incōtinētī nō cōtradicit statim tenef licet ex p̄sse nō di-
cat. Ita p̄mitto et fideiubeo pro dicto inq̄sito. iste est casus. et ibi
bar. in. l. cū oñdimus. §. fi. ff. de fideiuf. tuto. quod nota q̄n aliquis
inq̄situs te presente nominat te p̄ fideiussore si tu nō vis obligari
qz nō p̄mittas te scribi apud acta. imo statū cōtradicas. alias autē
etiā tacēs eris obligatus. Nota etiā qz cōsuetudo est p̄ italiā qz sp̄
iudex qui accipit fideiussore vult et vnū approbatozē q̄ approbet fi-
deiussores idoneos esse. Nā est bona cautela p̄ iudice. ne at̄ si fide-
iussores idoneos nō accepit teneref in iudicatu ad interessē repu-
blice. ar. l. j. §. sciēdū. ff. de ma. cōue. in l. i. de sati. da. tu. §. sciēdū at̄
est. qz sibi tenef iudex pupillo. q̄n n̄ accepit fideiussores, vl minus
idoneos a tutoribus. ergo eodē mō tenef iudex reipublice. cū respu-
blica et pupillus eq̄parent. vt no. glo. et doc. in. l. impatores. ff. de
re iudi. et iō cū de more iudicū sit velle approbatores fideiussorū. ca-
ueat etiā aliq̄s ne ipso p̄nte patiat̄ licet fuerit tacēs scribi nomē
suū in actis qz ipse approbet dictos fideiussores p̄ idoneis. qz statū
q̄uis nō loquat̄, nec humeris, vl capite anuerit tenebit. vt est tex.
in. l. cū oñdimus. §. fi. in fi. ff. de fideiuf. tu. Et mētī habeas qz si a-
liq̄s ex istis inq̄sitis esset absolutus. postea hinc ad anū fieret statu-
tū qz nō obstāte q̄cūqz absolutona possint reuideri p̄cessus p̄teriti.
et viso p̄cessu istorū fuerit cōdenati. an iste fideiussor teneat. dic qz
nō. et ita dicit bar. qz fuit de facto obsuatiū p̄ illū tex. in. l. fi. ff. de
pac. qz ius liberatiōis q̄sitiū fideiussori p̄ absolutonā nō potuit post

Quid si inq̄situs vl accu tolli p̄ dcm statutu. dic vt ibi p̄ bar.
satus de aliq̄ crimine nō pōt prestare idoneos fideiussores. Dic qz
detinet̄ in carcere vt est tex. et ibi bar. et doc. in. l. eos. §. sup his. C.
de apel. et in. l. ij. in. p̄n. ff. de custo. reo.

Qui iudex dictū Caiū detineri et incarcerari fecit. Super
ista glo. bñ caderet materia incarcerationis. vñ qz ego aliqd supra
dixi in glo. sup verbo fama publica. ver. postqz. no. reus. 7 c. hic ob-
mittā. dic vt ibi. Sed aduertat qz iudex imponit militi suo vt di-
ctū Caiū detineri, et incarcerari faciat p̄ ere, vl p̄sona sup piculo

ipsius militis. et eodē mō postea fac miles custodibus carceris, v'l etia in via iudex recōmēdat et tradit ad custodiēdū et seruandū dīdū Caiū p̄ere et p̄sona dīdis custodibus, et sup piculo ipsoꝝ. et nō mireris qz ista detētio incūbit custodibus de iure et ex statuto. et hoc cōprobat de iure in toto ti. ff. de custo. reo. et maxime in l. pe. cōprobat. Scdō qñ iudex, v'l alius officialis etia in ciuilibus sibi subdito q̄ cū sit abilis ad hoc et in hoc cōdecēti pōt hoc cōmittē vt maleficiozū custodes retineat, saluet, et sibi rēstituat. vt est casus in autē. si q̄s ei. C. ad. l. iul. de adul. vbi bal. et sal. dicūt nō casum qñ miles ex mādato p̄tatis capit aliquē bānitū, v'l malefcoꝝ rē in aliq̄ castro. pōt dīdū malefcoꝝ tradere officialibus in loco teneñ. et saluañ. et q̄sqz postea cū maior familia p̄ eo oducēdo ad ciuitatē aduenit. et ibi officialis eozū piculo debet dēm malefcoꝝ ad mādatū supioꝝ detinere et saluare p̄ illū. nota.

Quero aliq̄s incarceratus se vulnerat, v'l interemit. an iudex teneat? Dic q̄ non. vt est tex. et ibi flo. in l. q̄admodū. q̄. mgratus. ff. ad. l. acq̄. quod tñ intelligo nisi sit custos carceris. quia tunc custos an teneat eo ipso q̄ aliquis reperit mortuus in carceribus, et ignorat quomodo mortuus sit. nota glo. in l. cum res. q̄. species. ff. de le. ij. et dixi supra in glosa in ver. fama publica precedente. et c. in materia incarcerationis. Aliquis est damnatus ad perpetuum carcerem. an dicatur damnatus de publico iudicio? Dic q̄ sic. vt notat bar. et ymo. in l. ij. ff. de publi. iudi. et bal. in l. j. C. qui accu. non pos.

Quero an iudex secularis possit dānare aliq̄ ad ppetuū carcerē? an dicat dānatus? Dic q̄ nō. vt. l. seruus cū si. ff. de penis. vñ si de facto fuit carceratus, v'l dānatus ad ppetuū carcerē, et ibi morit. nō efficit intestabilis. Ita dic ang. et ymo. i. l. si q̄s mihi bō. q̄. j. ff. de acq̄. hē. fac. l. aut dānū. in. pn. ff. de penis.

Quid at si q̄s retineat aliquā psonā nō vt captā, s̄z aliq̄ de cā vt puta aliq̄s tenet reclusam aliquā pulchrā mulierē cā libidinis. an dicat in carcere tenere. et sic teneat de puato carcere. vt. C. de puā. carce. l. j. dic q̄ non. vt no. bar. verū. ff. de fur.

Quid si q̄s soluit cōdēnationē p aliquo incarcerato. an dicat in dubio aīo donādi, v'l possit repetere? Dic q̄ possit repetere. vt no. bar. in l. q̄uis. cū. l. se. ff. solu. ma. licet dicatur soluere in piam causam. vñ executor datus ad pias causas pōt soluere cōdēnationē p carcerato, et pro maleficijs. et dī soluisse in piā causam. vt no. bal. in. d. l. q̄uis.

Quid si de nocte fuit cōmissum maleficiū. et illi de castro tenent

ex forma statuti cape malefactores, et ipsi nō potuerūt exire castrū. qz clauēs habebat rector. an teneat de nō capturas. Dic q nō vt no. bar. in. l. iij. §. subuenit. ff. ad fille.

Quero aliqz carceratus est pro ciuili et criminali cā. an oī die et post latā snām post decē dies possit appellare. Dic q sic. qz stādo in carceribus oī die aggrauat. et sic appellare p̄t p̄pter nouum grauamē. Ita dicit spe. in. ti. de. apel. §. restat. et in. v. s. qd dices in fi. facit qd no. glo. et doc. in. l. ij. C. de hui. et aqua i. v. alij dicūt qd no. r̄c. et hoc vult bal. in. l. ij. C. de epi. audi.

Qui iudex statuit terminū ad eorū defensionē faciendā.)
Hoc fit per. l. vnus. §. cognitorū. ff. de q̄sti. nemo enī debet p̄us dānari q̄ datus sit sibi terminus ad suā defensionē. vt. l. iij. §. si ad diem. ff. de re mili. et est tex. cū glo. in. le. i. ff. de furtis. Ita dicit bal. et ymo. in. l. custodiat. §. i. ff. de publi. iu. et salu. in. l. ij. ff. de castro. reo. v. et hāc practicā seruat mūdus. dic q totus mūdus seruat hāc p̄ticā q spōte cōfessus ad carceres mittūt iudices apud acta et p̄figūt ei terminū ad allegandū quicqd vult. ne cōdemnēt. et ad omnē eius defensionē faciendā. vltra quā si nullā faciat defensionē. satis in cōfessione p̄seuerare vidēt. vt in simili d̄r de donatiōe que non reuocat. vt. l. iij. et. l. si maritus. C. de dona. inter vi. et. xo. Sinaūt cōfessionē suā reuocat et illā p̄bet. vt. l. error. C. de iur. et fac. igno. Si aut aliquis fuit cōfessus maleficium. et statim iudex misit eū ad furcas. nō data dilatiōe ad faciendū suam defensionē an possit de iure sustentari in sindicatu. et dicit bal. in. l. nouerint. C. de aboli. q̄ aut reus petijt dilatiōē p̄dictā. et tunc iudex malefecit. qz debuit dilatiōē dare. aut non petijt. et tūc iudex nō hē necē dare. vt. l. q̄ snām. et. l. cū reus. C. de penis. In dilatiōe aut que esset p̄l. scriptā. v̄l statuti cōcessa. nō est necesse q̄ petat. v̄l cōcedat a iudice. vt. l. si intra. C. de penis. Ita dicit bal. dic̄ et idē bal. in. le. cū reus. vbi dicit nota ar. ad q̄stionē si iudex dedit dilatiōē quicqz ad faciendū suā defensionē r̄c. et amici p̄curāt in multis. v̄l p̄curāt q̄ fiat adiuuātia ḡnalis in qua liberēt q̄ iudex nō debet ista expectare. s̄z facere cōuidū renūciare dilatiōi et facere officiū suū. videas ibi oīno p̄ eū. S̄z nota bñ q̄ licet etiā nō daret terminus ad faciendū suā defensionē. possz tñ fieri p̄ dictū defensio. vt. d. §. cogiturū. habet vt no. bar. in. l. ad crimē. ff. de adul. et in extra uagātū ad rep̄mēda. in v̄bo sine figura iudicij. v̄. Itē an deēt dilatio r̄c. Et ratio est. qz defensio est de iure naturali. Vñ etiam si v̄let iudex. nō possit reo auferre defensiones. in cle. pastoralis. de re iudi. **Q**uas aut defensiones facere pōt dicā. in glo. sup verbo.

comparent inquisiti in termino defensionis.

CAn autem reus possit tali termino defensionis renuciare? Bal. in. l. custodias. in fi. ff. de pub. iur. et in. l. qd sunt serui pene. ff. de penis. et in. l. no tm. ff. de appel. videtur velle qd no possit renuciare. in. d. l. no tm fiebat executio de facto. qd credo verum dicit tm bal. in. l. raptos. C. de epi. et cle. qd est verum nisi dicat talis inquisitus qd sciens se no habere aliquam defensionem. imo carere omni defensione sponte, et ex certa scientia dicto termino defensionis renuciavit. tunc talis renuciatio valet. Un tu iudex nota qd verba apponi facias ut valeat renuciatio. qm reus renuciat termino defensionis. et vide ang. et ymo. in dca. l. custodias. qd dicit qd si constat reum nullam defensionem habere forte qd est insignis latro! tunc potest renuciare, ex quo ius defendendi non habet per ea qd habent in. l. puincia. C. de feriis. qd per tale renuciationem non ledit, nisi qd morit citius de qd non videtur curadum. ex qd certum est ipsum non habere defensionem per. l. cum reis. C. de penis. Si autem constat ipsum habere defensionem et non tenet renuciatio. ut. l. no tm. ff. de app. Si vero dubium est! admittitur renuciatio. s; si eum penitet! potest se defendere. ut. l. i. cum glo. ff. de furtis. bal. s; glo. in. d. l. dicit qd si asserat se non habere aliquas defensiones quas facere possit! tunc potest termino renuciare. et ibi etiam tangit ang. et hoc etiam fuit de mente bal. in. l. si. ff. de fur. ubi dicit qd no potest renuciare defensionibus, s; termino. sic allegat Inno. in. c. cum olim de offi. dele. s; per predicavi dictum bal. in. d. l. impatores. **A**dvertas tamen qd bal. in. l. i. C. qd ac. no possit. in. v. et permitto qd omnis reus defensionis. et in. v. potest reus super quanto dicto dicit. dicit qd legitime defensionem per quam extinguitur funditus terminus defensionis non potest renuciari. ut. l. si accusatoribus. nota. ff. de pactis. l. pactum iuris. Sed defensionibus que sunt de apicibus iuris vel statutorum, et non de iure gentium potest renuciari. ut. l. si accusatoribus. C. de accusa. in glo. qd dicit precedere de expressa renuciatione. s; tacita, vel velata renuciatio per lapsum termini bene potest fieri. et quicquid fortius est exclusio temporis quam renuciationis. ut. l. si ex facto. qd si quis bonorum. ff. ad trebel. ad hoc ut termini datio aliquid operetur. de excep. c. pastoralis.

Comparat dicti inquisiti in termino defensionis. **S**unt tria advertenda. Nam autem reus plus confessus fuit omnia. aut negat omnia. aut partim negat et partim confessus est ut supra dictum est in glo. quando confessus fuit in totum, vel in partim! tunc in termino defensionis potest confessionem suam reuocare ut erroneam in prima instantia. et si eam in prima instantia non reuocavit! potest eam in causa appellationis

reuocare et causam reuocatiōis expmēre. vt no. bar. et ange. in l. erroz. §. i. ff. de appel. et nota bar. et bal. in l. ij. C. quo app. non reci. Sed nico. de ma. et bal. in l. fi. C. de pro. dicūt q̄ talis reuocatio cōfessionis nō p̄t apud acta fieri vt possit p̄desse reuocatio si ad sunt alia indubitata que iuncta confessione faciūt fidē iudici nisi p̄barret reuocās cōtrariū per alia indicia cōtraria quod dicūt esse nota. sed sal. ibi hec exempla nō placēt p̄supposito q̄ alia indicia per se non essent sufficiētia ad cōdemnationem. Ratio q̄ frustra essent leges que reuocationē pmittūt sine alicuius cause p̄batiōe. dic vt ibi p̄ bal. et sal. et sic vides q̄ sal. tenet indistincte qd̄ supra dixi viz oī casu p̄desse reuocare suā confessionē et ita vidi p̄dicari. sic nos dicimus in ciuili q̄ indistincte pōt cōfessio vt erronea reuocari et reuocabit̄ p̄bādo rē aliter se habere vt plene no. bar. in l. nō fatec. ff. de cōf. et in crimiali ad similitudinē ciuiliū p̄cedit vt l. absentē. ff. de penis. **I**tem pōt p̄ducere instrumēta pacis si statu to caueat q̄ p̄pter pacē minoret̄ pena siue sit habita pax ab offēso siue a patrefamilias qm̄ filius est ostēsus. qm̄ de iniuria illata filio p̄ eius pōt facere pacē. vt no. bar. in l. in personā in p̄n. ff. de pac. et est tex. et ibi bar. in l. sed si vnus. §. filius ff. de iniur.

Quid si produxit instrumētū pacis de vulneribus tm̄ et tūc ex dōis vulneribus est secuta mors an sibi p̄sit? Bar. in l. dāni. §. sabini. ff. de dā infec. dicit. aut est remissa actio iniuriarū et nō videt̄ fca pax de morte. vt l. si duo patrom. §. iul. ff. de iniur. Aut remittit iniuriā et tūc aut vulnus erat letale et oīa vident̄ esse remissa vt d. §. sabini. Aut p̄ma facie nō erat letale et mors nō videt̄ esse remissa. vt l. si vulneratus. ff. ad l. acq̄l. Intellige tm̄ q̄ v̄e mortale nō erat. alias si ex alia cā mors sequerēt̄ nō tenerēt̄ l. q̄ occidit. ff. ad l. acq̄l. qz tūc magis ex sua culpa q̄ ex vulnē d̄ mortuus. l. idē qd̄ iur. et l. ita vulneratus. ff. ad l. acq̄l. et de hoc vide singulariter bal. in c. ij. in p̄n. q̄. mo. feu. amit.

Quid si p̄ducit pacē a defuncto et statutū dicat q̄ d̄z habere pacē ab herede an sibi p̄sit? No. bar. in d. §. sabini. et dicit q̄ videt̄ q̄ idem sit. et alias q̄ habet pacē a defuncto dicat̄ habere pacē ab herede. vt l. pactum. ff. de p̄ba. Sed contrariū determinat bar. ibi. qz fauore eius heredis est hoc introductū. ideo testator nō pōt remittere. l. pe. ff. vt impos. lega. qz ex hoc quis inuitaret̄ ad delinquendū cū vulneratus spectās mortē de pximo de facili pacē faceret. Ita dicit bar. in d. §. sabini. qd̄ est no. s̄m ymo. ibi. licet bal. in l. ij. C. de lib. et eo. li. p̄ illā glo. ibi dicat q̄ fuit bononie cōsultū q̄ nō valeat nec talī p̄ducētū talis pax p̄dest. qz oēs heredes

sunt offēsi. igit̄ nō sufficit pax facta ab vno. bar. in. l. eadē. §. catho
 in fi. ff. de ver. ob. dicit q̄ debet stare maior p̄ti. vt. l. fi. C. q̄. bo. ce.
 pos. et sic nomē heredis est nomen distributiū. vñ vi distributiōis
 q̄d facit maior pars ab oībus factū d̄. bal. aut̄ in dicta. l. ij. dicit
 q̄ debēt attendi verba statuti. Nā aut loquit̄ in singulari. aut in
 plurali. Nam si in singulari sufficit si sit ab vno herede bona fide
 facta. vt. l. furū. §. pactū. ff. de infra. Aut in plurali. tūc oēs debent
 facere pacē. ahas nō p̄dest reo. Ange. aut̄ in. d. §. Catho. dicit. aut
 statutū totaliter penā remittit. et tūc requirit̄ cōsensus omniū. vt. l.
 per fundū. ff. de ser. vr. p̄di. et ibi vide flo. circa fi. nec obstat. l.
 maiorē. ff. de pac. quā bar. allegat. quia loquit̄ in casu q̄ pars non
 totū remittit. Si vero statuta p̄pter pacē minorēt penā. tūc opi.
 bar. est vera cū tribus limitatiōibus. Primo si vnus fecit pacē co
 rā alijs nō contradicētibz. qz illi alii vident̄ cōsentire. vt. l. ofilio. §.
 fi. ff. de cura. fu. Secūdo si in numero maioris ptis sit femina. q̄a
 illa vox non debet attēdi. vt augeat numerū qz femina nō debet
 leuare foydē vt no. glo. in autē. an mul. v̄l impfec. coll. x. c. j. et q̄
 feu. do. pos. c. ij. §. hic aut̄. in fi. glo. magne. Tertio limitat̄ vbi in
 numero minoris ptis essent sanguinei occisi. in alia pte essent he
 redes ex̄nei. qz vox sanguinei p̄ualet. vt. l. si cui. §. ij. ff. de accu. et
 .l. iij. ff. de li. cau. et istā opi. sequit̄ ymo. in. d. §. catho. de q̄ etiā vi
 de flo. in. l. p̄ fundū. ff. de ser. vr. p̄di. et in. d. l. ij. ff. de li. et eo. li.

Quid si statuto d̄ q̄ habeat pacē a filijs occisi. an sufficiat ha
 bere in spurijs. Et videt̄ q̄ sic. l. tutelas. §. spurijs. ff. de cap. dimi.
 et hoc exp̄sse videt̄ tenere cy. in. l. q̄squis. C. ad. l. iul. maies. et bar.
 in. l. ij. ff. de ac. et in. d. l. tutelas. et in. l. p̄nūciatio. §. familia. ff. de
 v̄. sig. **S**z cōtrariū videt̄. qz spurius nō est nominādus filius. vt
 autē. ex cōplexu. C. de incest. nup. et ibi bar. int̄m q̄ a patre nō est
 allegandus. nec aliqd p̄icipiū h̄t cū p̄re ciuili. vt ibi. et in corpoze
 vnde sumit̄ autē. licet. C. de no. li. et in. ca. per venerabilem. extra
 qui fi. sunt le. ergo non cōprehēdit̄ a statuto q̄d est ius ciuile muni
 cipale. vt. l. oēs populi. ff. de iusti. et iure. et sic statutū nō restringit̄
 vt cōprehēdat spurium. vt. l. iul. §. ij. ff. de ritu nup. et sic statutum
 recipiat passiuam interpretatiōē de abilitate. vt. l. vt gradatim.
 §. sed si. l. ff. de mu. et ho. ofirmať hoc. quia ad heredē spectat vñ
 dicta occisi. l. j. C. de his q̄ vt indig. vñ statutū q̄d dicit de filio intel
 ligit̄ de filio q̄ sit. vel possit esse heres ad quē spectat v̄dicatio. et
 p̄ ofeq̄s pacē facere nō pōt ex mēte dicti statuti cū loqr̄t̄ de filio
 simplicit̄. possz etiā intelligi de filio naturali t̄m. et ita loquit̄ opi.
 bar. i iura cū n̄ possint itelligi i spurio vt d̄m ē fac̄ glo. i. l. qz iur.

ff. de iniur. vo. et no. plene ymo. in. l. ex facto. §. si q̄s rogatus. ff. ad trebel. et ad iura bar. patet n̄sio p̄ no. p̄ glo. in cle. ij. de bap. et ita consuluit fran. de campo. et sali. et plures alij doc. in cōsilio q̄d incipit sup̄ p̄mo dubio. viz an filius spurius.

Quid aut̄ si opponat q̄ ipse inquisitus est clericus, v̄l aliq̄d aliud cuius cognitio nō spectat ad iudicē secularē? Ite ipse morabit̄ in carceribus sub custodia iudicis secularis? si erat tale delictū p̄p̄ q̄d poterat retinere, v̄l si erat relaxatus fideiussoribus p̄manebūt adhuc dicit̄ fideiussioēs. et interdū iudex laicus sup̄sedebit donec t̄lis cā incidēs fuerit p̄ iudicē eccl̄asticū terminata. vt no. Inno. in c. vt fame. de sentē. ex. et facit q̄d no. bar. in. l. abditos. C. de epi. audien.

Quid si fur dicat q̄ q̄n rē subtraxit Ticio putauit sibi d̄m p̄missurū? Ite nō credit̄. cū furari sit de genere p̄hibitorū. nemo p̄sumit̄ cōcedere n̄ exp̄sse. p̄bet̄ cōsensu. l. q̄ v̄sal. §. vtare. ff. de fur. nisi ex aliq̄bus cōiecturis id p̄bet vt puta qz d̄ns cōmodauit equū vsqz ad villā credere potuit q̄ eēt plōgion via cōcederet. §. placuit. insti. de obli. q̄ ex delict. nas. Ita bar. in. l. inter oēs. §. r̄ce. ff. de fur.

Quid si cōparet d̄ns p̄ suo interesse. et excusat furē. et dicit id factū esse ex sua volūtate? an p̄ hoc reus liberet̄? Bar. in. d. §. rōnē dicit q̄ in dubio t̄lis cōfessio d̄ni nō p̄iudicat reipublice? q̄n reus ad vindictā publicā puniat̄. ar. no. in le. ij. §. si. ff. ex no. cau. aga. nisi appareāt aliq̄ indicia de suo cōsensu vt qz erat cōsanguineus, v̄l amicus valde. et res erat pua, v̄l erat consentiēs talia cōcedere. vt ar. l. si seruus. ff. de dona. intervi. et vxo. et alij m̄lti fures de facili possent euadere cōtra ius. et istā opi. sequit̄ bal. in. l. trāfigere. C.

Quid si dicat q̄ potuit ip̄p̄ne occidere. qz ille erat de trāfac. bānitus? Ite q̄ nō tm̄ inq̄situs potest hoc facere deducere, v̄l allegare p̄ se, v̄l p̄ aliū? sed etiā q̄libet tanq̄ vnus de p̄p̄o p̄t hoc facere et cōparere corā iudice et ostēdere et p̄ducere bānū illius occisi et allegare statutū q̄ potuit occidi. et statim accusatio, v̄l inq̄sitiō n̄ recipit̄, nec sup̄ ea p̄cedit̄. et sic t̄lis excusatio viz q̄ ille potuit ip̄p̄ne occidi et opponit̄ ad processum. Ita dicit bal. in. l. si suus. C. de his q̄ ad ec. cōfu. ac etiā q̄p̄rimū iudici cōsiterit de. d. bāno statim iudex debet circūducere p̄cessum cōtra occisorē. qz sibi cōstat notone q̄ id delictū est punibile. Ita dicit bar. in. l. nisi pactū. C. de trāfac. et in. l. j. §. ad crimē. ff. de pu. iu. v̄. q̄ro procur̄. h̄ns mādātū et c. et ibi ymo. et fran. de albergotis in. l. iij. C. de accu. quod nota b̄n. qz isto mō vidi multos defēdi. nec erat opus q̄ homicida cōpareat, v̄l p̄curatorē, v̄l defēsorē cōstituat. s̄z q̄ vnus et q̄libet de p̄p̄o

cōpareat et p̄dca alleget et p̄ducat b̄anū occidi p̄ suo et d̄ci po-

Quid si dicit b̄anū occisum esse? sed variatū puli interesse est nomē occisi et b̄anis. **R**es q̄ d̄nt fieri articuli de idēptitate p̄sone. vt no. bar. in. l. j. C. si vnus ex pluribus. et in. l. demonstratio. in fi. p̄n. ff. de odi. et demō. q̄d nō vt scias defēdē homicidā et inq̄sitū.

Quid si inq̄rit̄ c̄tra filiū de patricidio? et opponit q̄ p̄r erat b̄anitus? an potuit ip̄sone occidere? **D**ic q̄ sic. vt. l. minime. ff. de legi. **N**ā p̄r erat effectus hostis populi? et sic pdiderat p̄riā p̄tate. vt. l. postliminiū. §. filius. ff. de capti. et ibi hoc dicit et in. l. si adulte.

Quid si opponit de hoc crimine sum v̄l. §. liberto. ff. de adul. fui inq̄situs? an t̄lis exceptio sit dilatoria, v̄l p̄p̄toria? glo. in. j. fo. et bar. in. l. senatus. ff. de accu. dicūt. q̄ t̄lis exceptio ē dilatoria. et sic ip̄edit p̄cessum. et ad p̄cessum debet opponi vt est casus in. d. l.

Quid si dicat q̄ iterfecit? §. senatus. ff. de ac. dicūt ibi p̄ bar. interfectus erat fur notorius. et q̄ alias nō poterat. v̄l res suas. v̄l p̄sonā defēdē. an t̄lis sit absoluēdus? **D**ic q̄ sic. q̄ speciale ē in fu. re nocturno q̄ p̄p̄ res possit hominē occidere. Ita bar. in. l. mulierē

Quid si opponit a. §. ij. ff. de sicca. et flo. i. l. itaq̄. ff. ad. l. acq̄. liq̄s exceptiōes c̄tra p̄sonā inq̄rētis? an possit? **D**ic q̄ oīs exceptio q̄ r̄lanter p̄t̄t opponi c̄tra accusatorē vt q̄ est inimicus. p̄t̄t opponi c̄tra iudicē inq̄rentē. vt in. c. diuersis. et q̄d ibi no. ex. de cle. cōiuga. Ita bar. in. l. ij. §. si publico. ff. de adul. v̄. q̄ro v̄trū contra iudicē. et dic oīno vt dixi. §. in glo. sup̄p̄bo. hec est q̄dā inq̄sitiō. in. v̄. hic p̄ncipaliter q̄ro ex q̄bus. et in. v̄. seq̄tib. vbi plenius videbis. et q̄d dicit̄ §. in glo. super verbo statuit terminū r̄c.

Quid si ducat testes ex q̄bus est cōuictus falsos. et de falso eos accusat? an differēt sn̄ia condēnatoria cōtra inq̄sitū? **C**y. in. l. j. C. q̄ ac. nō pos. sc̄dm̄ **R**isarma dicit q̄ nō. v̄n̄ cautela est q̄ accusant̄ testes et cōuicent̄. et p̄ducēs de falso q̄n̄ est accusator ad hoc vt differat̄ sn̄ia condēnatoria cōuincēt̄ de falso clarū est q̄ inq̄situs nō cōmisit delictū. vt. d. l. j. sed vt refert sal. in. d. l. si docueris. C. de fal. plures bononie cōstituerūt q̄ etiā ex sola accusatione testiuū differēt condēnatoria. q̄ si sn̄ia esset lata p̄ falsos testes. retractaret̄. vt. l. iij. C. si ex fal. instru. Cautius t̄n̄ est v̄trūq̄ accusare. q̄ oīa singulariter nō ad ip̄ediēdū condēnatoriā. Sed bal. in. l. j. C. de q̄st. p̄ glo. ibi limitat singulariter hoc verū si accusant̄ testes necessarij ad p̄bationē. Secus si alij q̄ sunt v̄ltra debitū numerū illorū q̄ p̄barēt. q̄ p̄pter accusationē illorū nō retractaret̄ processus. nec ciuils nec

Quid si ip̄sone probat q̄ ip̄sone criminalis q̄d nō. le dormiēs tale delictū cōmisit? an excusabit̄. **R**es n̄deo aut sc̄iebat.

q̄ ille erat mos suus q̄ dormiens alios peutebat. et tūc q̄ nō peti
uerat q̄ solus dormiret tenetur. q̄ fuit ī culpa. vt. l. si putator. ff.
.l. acq̄l. Aut nō erat mos suus et habet̄ dormiēs vt furiosus et ex-
cusat̄. vt. l. j. §. j. ff. de acq̄. pos. Ita bar. in. l. fi. ff. de pari. et flo. in. l.
seruus seruū. §. si fornicarius. ff. ad. l. acq̄l. et pe. de anch. in. cle. j. de

Quid si dicat fur q̄ fecit furtū. tñ domesticū, et sic homici
ipune licuit sibi facere, vel q̄ si dicat p̄r inq̄situs est filius meus ḡ
in eū licuit seuire. vt. l. r̄spiciēdū. §. furta domestica. ff. de fur. r̄s̄
aut ē furtū leue. et licuit. alias nō. vt. no. i. l. ad ea. ff. de regu. iur.
Ita dic̄ bar. in. d. §. furta. et in. l. j. ff. re. amo. et in. l. si albertus. vbi
est tex. ff. de fur. Et q̄ p̄sone dicant̄ domestice. dic̄ vt. no. bar. in. dco
. §. furta. vt scire possis q̄ p̄sone possint se excusare vt sub h̄ colozē
q̄ omiserint furtū domesticū. et ita iniuria illata in filiū p̄ p̄rem,
vl p̄ dñm in seruū. iux. l. j. C. de emē. pro. et de correc. seruo. l. j. q̄a
si est atrox. est puniēda. vt q̄ est mutilatio mēbri, vl similis. vt. l.
si adul. §. si libertus. ff. de adul. Ita dic̄ bar. in. l. q̄. §. j. ff. de accu.

Quid si opponat q̄ iniuria est remissa, et p̄ illū cōtra quē est il
lata. r̄s̄ q̄ ex oī crimie pōt agi dupliciter ad penā applicādā p̄ti
et ad vindictā publicā. vt. l. q̄ in noīe. ff. de fal. et notat̄ in. l. fi. ff.
de p̄ua delict. vñ licet pars possit ad sui p̄iudiciū iniuriā remittere
.l. pe. C. de pac. nō pōt remittē in p̄iudiciū reipublice vt. no. glosa
in. l. ij. ff. ad sille. et ibi bar. et bal. in. l. j. §. ij. ff. de iniur. et. bal. in. l.
trāfigere. C. de trāfac.

Quid si dicat offensus t̄pe offēsiōis erat bānitus. licet t̄pe q̄ cō
tra offēdētē inq̄rit̄ sit ille rebānitus. an debet absolui. Dic̄ q̄ sic
q̄ sufficit q̄ t̄pe offēsiōis erat bānitus. Ita dicit̄ bal. et ymo. in. l. si
constate. ff. solu. ma.

Quid si statutū dicat q̄ bānitus possit ipune occidi. et si inq̄rat̄
otra Ticiū q̄ ipm vulnerauit q̄ possit opponē q̄ eū licuit occidē ḡ
fortius licuit vulnerare. Dic̄ q̄ sic. vt. l. nec in ea. et ibi bar. ff. de

Quid si opponat crimē inq̄situs p̄viā exceptiōis. an se adul.
subscribere debet ad penā taliois. Bar. in. l. si cui. in. pn. ff. de ac.
dicit. Aut simpliciter opponit dictū crimē cōtra illū defēsum, vt se
defēdat in inq̄sitiōe, vel accusatiōe. et tūc nō tenet̄ se subscribere.
Si aut̄ nō tm̄ vt se defēdat. s̄ etiā vt alius de tali delicto nō pur
niat̄ iux. l. ij. §. si exneus. ff. de adul. et tūc debet se subscribere. vt

Quid si p̄ducat instrumētū .l. iij. C. q̄ ac. nō pos.
pacis habitū a filiis masculis interfecti. cōtradictē tñ vna filias
Ang. et bal. in. l. p̄ herede. §. si. dicūt q̄ satis ē q̄ p̄ducat pacē ha
bitā a masculis. licet femina cōtradicat. q̄ femina nō leuat feudū

vt no. glo. in ti. qui. feu. da. pos. q. pe. et in ti. an. mutus. vl' alias im
par. c. j. Sed ludo. de vrb. in. l. j. q. potissime. ff. ad sille. in ti. sine. cor
poze suo. rē. tenet cōtrariū. qz p illū tex. videt q potuerit vdicare
mortē patris. vñ cōsensus eius erat necessarius. p quo allegat tex.
in. l. j. C. de his q se defen. libro. x. et qd ibi ang. i. apostillis ad bar.

Quero qd si in foro pñali allegat q iuramento fuit sibi remis
sa iniuria an proffit i foro iudiciali? Bal. in. l. ij. ff. ad sille. refert cy.
determinātem q sic p glo. insti. de iniur. q. fi. et idē no. in. l. ij. C. de
lib. et eo. h. Idē voluit bar. in. l. eū. q. iniuriatus. ff. de iniur. et ibi al
legat dcm magistri sentētia. et idē vult in. l. si tibi. q. j. ff. de pac.
vbi allegat orationē dñicam. Sed bal. in dco. q. iniuriarū. notabi
lius distiguit. Aut est plene facta remissio. Aut tm̄ raucor. Aut du
bitatur. Primo casu pfit talis remissio in foro iudiciali ex eo qz p
altero vulnerate aut interuenit publica psona. hoc est sacerdos qui
potuit alteri acquirere. vt. l. j. q. ius publicū. ff. de iustu. et iure. et ibi
bar. in. c. qz. de vsu. et vi. et maxie liberatus iuxta glo. in. l. nō so
lum. q. liberationis verba. ff. de libe. lega. et no. inno. in. c. veniēs. de
renū. ang. in. l. idem. qd. q. fi. ff. de pac. Secundo casu qñ constat de
eius mēte. actio iniuriarū non videt remissa que cōpetit ad penam
vel interesse. Aut dubitat. et tūc presumit q remiserit tm̄ rancorē
presumptioe legis cū de indebito. ff. de pba. sufficit enī q alterum
remiserit allegat. ff. de serui. rusti. p. d. l. si mihi. et. l. si domus. ff. de

Quid si allegat q inimicus metu ser. v. z. predi. et ibi bal.
mortis cōdendo testamentū corā sacerdote cū iuramēto remisit in
iuriā. eo postea recōualestēte an pfit talis remissio. et allegat io.
an. in spe. in ti. de instru. ed. q. nūc aliqua. et glo. insti. de iniuri. q.
fi. Itē et bar. baxiē. in suis qonibus dñicalibus in duodecīa qstio
ne q incipit vt refert io. an. in dco loco dicit q aut ostat q talis re
missio facta fuit metu mortis. tunc eo recōualestēte reuocat. vide
in simili qd dicit de dona. eā mortis. in. l. ij. et in. l. senatus. ff. de do
na. cā mortis. Aut simplr remisit q tūc vltius nō recōualestēte dca
actio iniuriarū ex regula. qz actio semel exticta. ut. l. qui res. q. areā
. ff. de solu. et hoc tenet ludo. de vrb. in. l. ij. ff. ad sille. et adducit p
hoc qz cū etiā inuenit iuramentū. querit absentē. vt. l. cū q. q. codi
cillis. ff. de lega. iij. q maxie qñ dicit remitto actionē iniuriarū rē

Quid si opponat de crimie p modū exceptionis vt puta dico q
accusans est criminosus homicida adulter vel leno. et tūc si hoc pro
bat. absoluit ab accusatione. q tñ ille contra quē crimen p modum
exceptionis opponitur. non punitur quia talis exceptio criminis nō
opponitur ad finem punitiuum Aut dicitur dico q talis non potest

me accusare. qz homicida, vel leno. et de dco crimine peto ipm con
denari. et tuc pbato homicidio, vel alio crimie quod obicit accusa
tori non tm repellit ab accusatione! sz etia de crimine quod contra
eu obicitur punit. ut. l. lucius. 7 qd ibi habet p glo. bar. bal. et ang.
ff. de infami. et p bar. in. l. ij. §. publico. ff. de adul. et probat in. c.
cum dilectus. de ordi. cog. sed sal. et cy. in. l. si manu. C. q. accu. non
pos. tenet qz imo in genere crimiosus, 7 no socius eiusde crimis pot
accusare qz no repit. l. prohibitu p notata. ff. de publi. iudi. l. si is q
reus. 7 no obstat. glo. in. q. accu. ff. de accu. qz procedit in casu. l. qua
allegat et hoc de iure civili. Sed de iure canonico ois criminiosus ex
pellit ab accu. vt extra de accu. c. j. et an possit opponere exceptio
nem ctra psona iudicis inqretis, et eius iurisdictione, ctra proces
sum. 7 ctra psona accusatoris vel offesi, 7 alias exceptoes declina
torias et p emptorias! vide q dca sunt. s. in glo. sup vbo. hec est
quedam inqstio. v. qnto qro pncipalr ex qbus causis r. cu v. se. et in
v. iudex inqrit de delicto de q non pot inqrire. et etia circa modu
et formam defensionis, 7 qs defensionef reus facere pot, et qmo debet ar
ticulare 7 pbare! adde q dca sunt in glo. sup vbo. et dictus tycius
se defendedo, et maxime quando opponit 7 dixit q qcquid fecit ad
Quid aut si dictus inquisitus opponat q sui defensionem fecit
dictus mortuus no est mortuus ex dca vulneribus! sz ia post ples di
es qbus vulneratus fuit, et q vulnera erat sui natura letalia et q
sua culpa mortuus est. qz cocubuit cu vxore, vel non paruit medicis
et sic de simili. dic plene ut dcm fuit. s. in glo. sup verbo ex interval
lo mortuus fuit. 7 maxie in fi. Et an tales defensionef, vl alie q pos
sint et debeant p se facere, vl alias coparere defensorio noie, vel vt le
gittimus pcurator rei 7 accusati et inqsti 7 in q casu vide q scripsi
sup in glo. sup verbo. q iudex videt q dca inqsti no r. in v. sz semp
fuerit cotumax. et in v. qro si citatus est. pot etia opponere inqstus
qd dicat. i. glo. sup vbo q iudex statuit terminu ad opponedu r.
Quid aut si maleficiu est probatu p testes! et dicat in aliu con
missum de nocte! tuc inqstus pot producere testes q illa nocte non
erat lumē lune sz obscuru. 7 tuc licet possz probari maleficiu comif
sum! non tm pot probari per qz commissum fuerit. ut est glo. ordi. in. l.
si q. excep. §. in hac autē. ff. qd me. causa. p qua glo. ad qua refert
ibi bal. euasit quedam clericu. quod nota in practica.
Qui iudex ad pbationem inqstionis sue. **N**unc tepestiuu vi
dere arbitroz! q sunt partes dca iudicis inqrentis in dco termino de
fensorio. die vt supra dixi in glo. inqsti comparent 7 negat totu ac
etia q testes repetat, et etia de nouo inducat alios testes ad proba

dum suā inquisitionē negatā v'l etiā ad infringēdū eas defēsiōes
 q̄s facit inq̄situs. Caueat tñ iudex vt deū añ oculos habeat ne per
 tormenta, v'l alio mō iudex cogat testes aliqd̄ dicere in criminali
 cōtra veritatē. qm̄ ipse in sindicatu poterit cōueniri p̄pter hoc de
 sicca. vt no. bar. in. l. j. in pn. ff. de sicca. **S**ecūdo pōt respondere,
 et docere! q̄ ille fuit interfectus ab inq̄sito. et q̄ ad defēsiōē dicti
 inq̄siti allegat q̄ poterat impune occidi. quia erat bānitus, et non
 erat legitime bānitus, et q̄ occidēs hoc sciebat. et tūc occidēs illū
 quē sciebat nō legitime bānitū teneat de sicca. alias aut si nō pōt
 p̄bāri q̄ ipse sciebat! tūc iudex saltē ostēdat q̄ nō fuit legitime
 bānitus. et tūc licet occidēs nō teneat de sicca. p̄ r̄ ignoratiā et sic
 quia cessat dolus! teneat de culpa et extraordinarie puniē. vt. l. ij.
 . §. hec actio. ff. vi. bo. rap. Ita dicit bar. in. l. pe. ff. de acqui. pos.
 Et idem facit quod no. bar. in simili. in. l. iuste possidet. in fi. ff. de
 acqui. pos. et in. l. j. §. j. ff. si q̄s testa. l. esse ius. fu. vide latius p̄ sal.
 in. l. eū q̄ duas. C. de adul. ergo iudex replicādo probabit q̄ iste li
 cet esset bānitus! tñ a sn̄a appellauit. et appellatiōe pēdēte fuit in
 terfectus. quod nō leuit. et idē si alio mō patebat se eximi de bā
 no. qz p̄cessus nō tenuit, v'l alio mō. vt. l. cōsequēs. in pn. ff. de fide
 ius. l. i. Ita dicit bar. in. l. iij. §. si seruus quē. ff. de acq. pos. et no. lati
 us bal. et ymo. in. l. q̄ a latronibus. ff. de testa. et sal. in dicta. l. eū
 q̄ duas. in. v. s. dubiū fortius r̄ c. **Q**uarto vtile est vt sp̄ inq̄rens
 deducat q̄litatē offēsī v'z q̄ erat homo debilis infirmus v'l delica
 tus, et pue vite! tūc ex quolibet vulnere etiā leui p̄sumit ex vulne
 re mortuus esse. tex. est nota. in. l. qua rōe. §. si seruus seruū egrotū.
 ff. ad. l. acquil. et ibi bal. et flo. in. l. ita vulneratus in pn. et pleni
 us p̄ flo. in. l. Itē mella. §. si plures. ff. ad. l. acquil. quod nota singu
 lanter. quia vidi multos aduocatos volentes defendere inquisitos
 et articulare q̄ vulneratus erat infirmus, debilis, et senex et sic de
 similibus. quia articulāt, et probāt cōtra se. Nā quelibet pcussio q̄
 in hoīe sano nō esset mortalis! in homine debilitato et infirmo pro
 bet causam mortis. vt dictis iuribus. ergo r̄ c. Unde tu aduocate
 quando te ponis ad defensionē! caueas te a tali errore. quia face
 res periclitari amicum. et tu esses causa mortis sue p̄pter ignoran
 tiā. Ita cōtingit nurse. me ibi assidēte in quibusdā aduocatis du
 or̄ inq̄sitor̄ r̄ c. **Q**uinto notet iudex q̄ sup̄ inq̄sitiōe, v'l accusa
 tiōe testes examinet super aliquo delicto. qm̄ deponūt super loco
 et tpe q̄ scribi faciat interrogatū de loco. 1° loco et tpe in accusa
 tiōe contētis. hoc intellige verum. si de loco et tpe disposuerit. ali
 as aut si tu scriberes tempus et locū, et non referres ad inq̄sitiōē.

vel accusationē: nō esset probata intētio iudicis, vel accusatoris. ar. l. j. in fi. ff. de incē. rui. nau. Ita dic̄ bar. nota p̄ illū tex. in. l. j. in pn. ff. de alea. q̄d nota in p̄dica. vnū tñ nō tradas obliuioi q̄ nō debet credi vulnerato q̄ Caius ipsum percussit. q̄ talis cōfessio et p̄ feueratio nihil facit. imo alio mō delictū probari debet vt est tex. et ibi bar. in. l. si q̄s in graui. §. j. ff. ad sille. q̄d nota cōtra aliq̄s iudices impitos q̄ ex sola assertioe vulnerati inquirunt cōtra aliquē, et ex tali cōfessioe sola volūt inq̄situm punire. Potest etiam iudex dicere, et allegare q̄ imo ille qui fuit interfectus licet fuerit bānitus. fuit tñ rebānitus, et cancellatus saltē verbo. licet de facto cancellatus de banno nō esset. Nā sufficit cācellatio facta verbo. licet de fco nō fuerit facta cācellatio. vt no. bar. p̄ illū tex. in. l. emptus. §. lucius. in fi. ff. de pactis. q̄d nota. potest etiā iudex opponere contra testes. vide que scripsi infra in glo. super verbo. qui iudex statuit terminum;

Qui iudex dictū p̄cessum publicat. **Q**uam sicut in ciuili qñ testes interuenerint est de substantia publicatio p̄cessus. vt no. per glo. bar. et alios. in. l. prolatam. C. de feu. Ita etiā in criminali. ar. no. in. l. absentē. ff. de penis. Aduertas tñ q̄ magna est differentia inter ciuilē causam et criminalē. qm̄ in ciuili publicato p̄cessu non est amplius licitū testes inducere ad offēsam vel defēsam. p̄pter timorē subornatiōis. secus est in criminali siue agat̄ per viā accusatiōis, siue inquisitionis semper testes possunt produci per iudicē ex officio ad delicta puniēda etiā post publicationē p̄cessus. et eodē modo possunt produci testes per accusatum vel inq̄situm vt no. bar. in. l. si. cum simi. ff. de q̄sti. et no. bar. in autē. qui semel. C. de p̄ba. circa fi. etiā post apturā testium et conclusionē in causa. vt ibi dicūt doctores.

Qui iudex statuit terminū ad opponendū cōtra p̄cessum.) **E**t in dicto termino possunt testes redargui vt dicimus in ciuili. vt no. glo. et doc. cy. bar. et bal. in autē. q̄ semel. C. de p̄ba. videlicet q̄ testes sunt infames. vt. l. iij. §. l. iul. ff. de testi. et q̄d ibi no. vel q̄ sunt serui accusatoris, vel inducētis. vt. l. eos testes. cū ibi no. C. de testi. vel q̄ sunt monachi, vel canonici regulares, vel alio modo sub iecti regule, vel religioni q̄ sine cōsensu sui superioris. et quia aliter si ne istis veritas poterat inuestigari et si p̄. in fi. cum ibi no. de iure iur. alias aut si per alios, vel alio modo non posset veritas q̄ per istos. non repellunt. vt in autē. de sanct. episco. §. si quando, vel q̄ sint minores xxv. annis. vt. l. testimoniū. cum ibi no. ff. de testi. vel q̄ sunt furiosi, vel mēte capti. vt iij. q. viij. c. tua. vel q̄ sunt paupes

qm̄ minus credit̄ eis q̄ diuitibus. vt. l. testiū. ff. de testi. et in autē.
 de testi. §. sancimus, vel q̄ sunt excoīcati heretici, v̄ infideles. ut. ij.
 .q. vij. si hereticus, v̄ q̄ sunt domestici cōmēsales, familiares mer
 cēnarij, famuli liberti q̄bus interdicit̄ testimoniū in causa dñi. vt.
 .l. p̄senti. §. sicubi. C. de his qui ad eccle. eōfu. vel q̄ vxoz de ponit pro
 viro, vel ecōtra, v̄ frater p̄ fratre, v̄ alius cōiunctus ut. l. iij. et qd
 ibi no. ff. de testi. vel q̄ sint aduocati procuratores vel sollicitatores
 in causa, vel tutor, v̄ curator offensi. vt. l. mādati et quod ibi no. ff.
 de testi. vel q̄ sint socij criminis extra sex casus de quibus p̄ glo. et
 doc. in. l. fi. ff. de accu. q̄ tunc nō credit̄ tali testi. vt. le. qui filiū. et
 quod ibi no. C. de. l. cau. vel q̄ testis sit singularis. et q̄ nō facit in
 diciū. vt. dca. l. mādati. et no. in. l. fi. C. famil. hercis. vel q̄ sunt ob
 scuri et ignoti. vt in autē. de testi. §. sancimus, vel q̄ sint inimici illi
 us contra quē producunt̄. vt extra de testi. c. fi. et habeēt in auten. si
 gnata sup legē quoniā liberi. C. de testi. vel q̄ falsum, vel vanū di
 xerunt. vt. l. que falsa vel varia. ⁊ quod ibi flo. ff. de testi. et nō. ple
 ne bar. et ymo. in. l. inter stipulantem. de v̄. obli. ⁊ anto. de butri. in
 .c. cū tu. ex de testi. et bal. in. l. eos. C. de fal. vel q̄ omiserūt dicere
 veritatē, vel occultauerūt. ut. vi. q. i. c. illi qui. vel q̄ sunt corrupti pe
 cunia etiā si verū dixerint vt no. bar. in. l. j. §. j. ff. de fal. facit quod
 habetur in. l. si quis testibus. C. de testi. vel q̄ nō deponūt verisimi
 lia. vt. ff. de testi. l. ob causam, vel q̄ dicūt eūdem premeditatum
 sermonē. ut. l. iij. §. j. ff. de testi. v̄ q̄ dicūt de diuersis delictis. ut. ex
 de proba. c. licet, vel de diuersis p̄sonis. ar. C. de proba. l. ad proba
 tionē, v̄ q̄ dicūt de diuersis locis. vt in exēplo de daniele. vt no. glo.
 in. l. testiū. ff. de testi. vel diuersis tēporibus q̄ sint in accusatōe vel
 inquisitiōe deducta, v̄ etiā sunt testes varij in loco, vel tpe inter se
 de quibus deponūt. vt no. p̄ bar. in. l. denūciasse. §. quid tñ. ff. de a
 dul. facit. iij. q. viij. nihil. v̄ q̄ testibus nō attestacionibus iudex cre
 dere debet. vt. le. iij. §. idem. ff. de testi. quoniā iudex debet videre
 qua fictione, qua trepidatōe, quo colore loq̄tur. vt. l. de mīoze. §. tor
 menta. ff. de questi. in. pn. vel q̄ deponūt de auditu vel de eoz cre
 dultate licet nō de visu p̄prio, vel de sensu adui cōgruēti. vt. l. qui
 testem. §. fi. et ibi bar. ff. de test. vel his similia opponere pōt reus.
 et omnes p̄dictas exceptōes opponere potest. ⁊ iudex inquireēs, vel
 accusator contra testes productos p̄ parte rei ad ipsius defensam
 quod nō pōt etiā reus opponere contra processum vt dixi. s̄. in glo.
 super verbo hec est q̄dam inq̄sitiō. in v̄. q̄nto p̄ncipaliter quero. et
 in ver. sicut. et in glo. sup verbo comparet ⁊c. per totā illā glo. ac.
 et potest opponi q̄ iudex nō per se sed p̄ alium testes examinavit

quod facere in criminali nō pōt. qz cause meri vel mixti impij de
legari non possunt. vt. l. j. ff. de offi. eius cui man. est iur. ⁊ de hoc est
calus in auten. apud eloquētissimū et ibi glo. et doc. C. de fi. instru.
quod est verū nisi ex causa iusta. vt puta si sunt testes alterius ter
ritorij. nisi iudex esset impeditus iusto impedimento infirmitatis,
vel alia iustissima causa. ut no. nico. de ma. cy. et bal. in dca auten.
apud eloquētissimū. tunc bñ admitteret. qz examinatio testiu po
test alteri demādari, ⁊ valeret. alias nō valet, et tunc opponi posset
quod nota. qz sepe numero ignari iudices maleficioz cōmittūt no
tario suo examinationē testiu qz nō valet. Pōt etiā opponi qz testes
non reddūt causam sui dicti. et minus sufficiētē vt. l. solā. et ibi
glo. bal. et bar. C. de testi. et actui corporeo congruētē. vt. l. qui te
stamēto. §. fi. et ibi bar. ff. de testa. qbus omnibus peractis censet
conclusum in causa. quādo procedit officio iudicis non concludit in
causa. nec etiā quādo ordinarie procedit iudici. nunq̄ intelligitur
esse cōclusum, sed parti sic ut. l. vbiqz. ff. de interro. ac. et ita nota
glo. in de. sepe in v. interrogatus. extra de ver. sig. **P**reterea vi
di qz ad defensam et offensam etiā testes post testiu aperturā pos
sunt produci non tñ instātiā producēdi. vt no. bar. in. l. j. in fi. et in
l. vnus in fine cum si. ff. de questi. ergo non concludit in causa qnī
mo usqz in calculo ferēde sniē potest tam ad defensam qz ad offē
sam citari nisi statuto aliter prouideat. alias si iudex nō receperit
defensionē vsqz ad finē litis facit litē suam, et vsqz ad calculū fe
rende sniē tenet in iudicatu denegata iusticia. vt. l. si. ff. de va. et
extra or. cog. quod bene nota. **S**is tñ cautus qz quādo excipit cō
tra testem qz sit criminofus. debēt ponere in exceptione omnes cir
cumstātiās criminis sicut in bello accusatoz. vt extra de testi. c. de
cetero. in vi. Ita dicit bar. in. l. iij. §. lege. iul. ff. de testi.
Qui cōmisit. S. preconi qz bāniat ad consiliū generale pro sen
tentijs in criminalibus ferēdis. **N**ota qz non est necesse qz re us
specialiter, et nominatim citeē ad audiendum sniām. Nā in ciuili
bus non valeret sentētia. nisi specialiter, et noiātim principaliter,
vel ad domū, et etiam pemptone fuerit citatus. vt no. bar. in extra
uagātū. ad repzimēdum super verbo p nunciū. tñ in criminalibus
hoc non requirit. et hoc ideo propter lniām quā inquisitus dedit iu
dici. de qua per bar. in. l. is qui reus. ff. de publi. iudici. et. le. inter
accusatozem. e. t. dixi supra in glo. super verbo licentiam dedit. ⁊ ē
at etiā ppter monitionē iudicis subsecutam quam postea fecit iu
dex qui monuit reum vt singulis diebus ⁊ horis vsqz ad sentētiām

inclusionis. q̄ monitio habet vim p̄ceptorij. vt. l. ij. et ibi glo. et doc.
 .C. q̄mō et q̄n iud. igit̄ tal' monitio sufficit. nec specialis citatio re-
 q̄rit̄. ar. no. p. bar. in. l. si finita. §. iul. ff. de dam. infec. et in. l. edictū
 .ff. de iudi. Et p̄dicta procedūt q̄n cōparuit inq̄situs et fuit moni-
 tus. et dedit licētā iudici. alias si fuerit absens et nō cōparuit. vi-
 det̄ q̄ nullo mō possit dānari nisi specialiter nominatim fuerit ci-
 tatus in ciuili. et multo magis etiā vbi vertit̄ maius periculū fac.
 .c. pastoralis. de re iudi. sed de cōsuetudine nō citaē. et hoc totū p̄-
 cedit de forma statutorū. Et aduertas q̄ cōsuetudo est q̄ per p̄co-
 nē bānit̄ ad cōsiliū generale. et q̄ cōsiliū generale moueat̄. v̄l cā-
 pana. v̄l tuba sc̄dm moxē locorū. vt no. glo. in. l. ij. C. de decu. li. x̄o.
 facit q̄d no. in. l. j. C. que sit lon. c̄sue. q̄ oīa facias apparere in actis
 et ideo etiā ferunt̄ s̄nē criminales citato publico et generali cōsi-
 liovt si q̄s vellet appellare. v̄l dicere de nullitate. v̄l aliq̄d allega-
 re ad defensam rei etiā sp̄ote possit. l. nō tm̄. §. cū sua materia. ff.
 de appel. et etiā si q̄s vellet dicere et allegare iura fisci. et reipubli-
 ce. q̄ hic agit̄ de vindicta publica. quod possit ne fiscus et respur-
 blica fraudet̄. et ne delicta remaneant impunita. si forte absolue-
 rit iudex nō absoluendum. igitur sit talis citatio consilii generalis.
 facit autem. si omnes. C. si vt si ab heredi. absti. et quod ibi per do.
 do.

Hec est quedam sententia pecuniaria et corporalis lata.)
 Q̄d s̄nā dicit̄ lata per d̄nm Ticiū etiā per p̄sidentē p̄uincie est
 pernecessarium. quando est mortis vel membri mutillatio. Nam
 per eius vicariū. v̄l vicesgerentem sentētia corporalis executiua
 fieri nō p̄t. nō tm̄ p̄sente p̄sidente. sed nec eo absente. Nā vicarius
 p̄tatis et eius vicesgerēs oīa p̄t absente p̄sidente q̄ p̄t idē p̄ses
 p̄terq̄ inferre mortem. vel mēbri abscisionē realiter. Nā in cōtur-
 maciā b̄n possunt quē condemnare ad mortē p̄sidente existente ab-
 sente. vt est tex. et glo. ordi. et doct. in. l. ii. C. de of. eius q̄ vi. alteri
 ge. et h̄ nota. q̄ de facto habui me assidēte perusii absente mero
 p̄sidente. et tenet bar. in. l. obseruare in p̄n. ff. de offi. p̄cōsu. et lega.
 facit q̄d no. in. l. i. §. ii. ff. de dele. iii. q̄d intelligeverū si sit vicarius
 constitutus a potestate. Si aut̄ esset substitutus seu subrogatus a
 supioze in locū potestatis mortui. v̄l absentis. et tūc tal' substitutus
 vel vicesgerens potest etiā executionē realē facere in causis meri
 impii. Ita nota. dic̄ bar. in glo. clarū. in. l. i. ff. de offi. eius cui mā.
 est iur. ideo sp̄ aduertas an sit mere vicarius cōstitutus. v̄l sit sub-
 stitutus p̄tati a supioze. facit quod dicimus de vicerectore vniuer-
 sitatis. an sit cōstitutus a r̄oze an ab vniuersitate. Nā si a rectore

nō gaudet oībus pūilegijs rēoris. Secus si sit cōstitutus ab vniuersi-
tate vt no. bar. in. l. si filius. ff. de le. iij. Aduertas etiā q̄ iō dicit la-
ta per. T. potestatem. c. qz de iure assessores pnt cognoscere. nō tñ
possunt iudicare etiā in ciuili vt. l. j. et p totū. C. de assesso. Un̄ cau-
tela est sp̄ in pncipio officij. q̄ potestas terrarum in suis deputati-
onibus deputet talē in sui assessorē, et cōmittat, et delegeat oēs cau-
sas pertinētes ad sui officiū, etiā vsq; ad decisionē inclusiue q̄ ta-
men delegatio nō porrigit nisi ad ciuiles cās. qz crimiales nō sunt
delegabiles. ideo nō est mirū si sentētie criminales solummō dant̄
in solum nomē rēoris ciuitatis, siue potestatis, siue sp̄dis p̄uincie,
et nō in suis vicarijs, vl̄ assessoribus, vel latrūculatoribus. Et q̄ ta-
les sn̄e debeant formari in personā p̄dis p̄uincie de consilio tñ
suorū assessorū. no. bar. in. l. i. C. q̄ accu. nō pos. in illa q̄one quando
dicat̄ nomen rei receptū inter reos. tene bñ mētī. q̄ licet in ciuili-
bus sit necē q̄ sn̄a ferat̄ ad petitionē alicuius p̄is. vt. l. p̄p̄adū.
q̄. sinaūt. et ibi no. C. de iudi. tamē in criminali etiā in accusatiōi-
bus pōt ferri sn̄a, et valeat ex mero officio iudicis sine p̄is petiti-
one, vt est casus et ibi sal. in. l. q̄quis. in p̄. l. j. C. de adul.

De cōsensu et deliberatiōe oīm iudicū. **I**sta p̄tica d̄z q̄ fuit
introduc̄ta p. l. humanā. C. de legi. et maxime qm̄ tractat̄ de vita
hoīs q̄ sit multis oculis subiecta. vt bñ et mature videat̄ si aliqua
fraus, vl̄ error cōmittat̄. vt. l. fi. C. de fideiuf. et ita etiā vult bal. in
l. j. in illa q̄one qm̄ d̄z nomē rei receptū inter reos. C. q̄ ac. nō pos.
Et aduertat p̄ses p̄uincie. ne cogat aliq̄ ex suis officialibus inui-
tis ad cōsentiēdū minis. vl̄ alio mō vt faciūt proterui p̄sides vt
condēnet̄ q̄ non veniebat cōdēnandus, vel puniat̄ acrius q̄ de iure
deberet. quia ipse p̄ses in sindicatu ex hoc solo de sicca. tenetur.
Ita bal. in. l. i. in p̄nci. ff. de sicca. Cauent etiam anciani et p̄e-
sidentes deposito officio. l. iul. in ciuitate ne cogant officialem ad
condēnādum illum qui debebat absolui, vel ecōtra. et sic cogūt
officialem q̄ faciāt iniustitiā. Nam ipsi anciani deposito officio. l.
iul. de vi. pu. tenent̄. vt. l. legis iul. et ibi bar. et. l. qui dolo. ff. ad le.
iul. de vi. pub. **I**tem tenentur de sicca. vt notat bar. in. l. j. in. ff.
de sicca. Sis tamen cautus tu iudex si non vis consentire quando
videēt tibi iniustitia ne ex taciturnitate tua videaris consentire. et
per consequēs q̄ protestaris, et p̄tinaciter resistas p̄sidentibus p̄o-
uincie. vt in actis appareat de tua assertiōe et protestatione quid-
ius in dicta causa dicat. iste est casus in appellatione a ciuili. ergo
fortius in criminali. vt. l. quoniā iudices. C. de appella. bar. autem
in tractatu suo repressaliorū. in vj. q̄sti. p̄ncipali in ij. questi. dicit:

q̄ ibi ponit elegātia verba an officialis teneat̄ de iniustitia factā
 per p̄ncipalē rectorē siue p̄ suū p̄fidē p̄uincie vbi dicit. quidā sunt
 officiales q̄ iurauerūt vel induxerūt p̄ncipē ad talē iniustitiā faci
 endam. ⁊ sine dubio talis officialis tenet̄. ut. C. de aduo. diuer. iudi.
 .l. per hanc. ibi aduocatos et eorū. ⁊ c. C. de excu. mu. l. pe. in fi. Qui
 dam sunt qui expresse cōtradiciūt et p̄testant̄. et illi nō tenētur. vt
 dicta. l. qm̄. de app. Quidam aut̄ non cōtradiciūt nec consentiūt. qz
 sunt absentes, v̄l ignozātes. ⁊ illi nō tenent̄ vt. l. j. in. fi. ff. de magi.
 conue. ibi p̄ntis. ⁊ quod ibi ponit̄. Quidam sunt officiales p̄sentes
 qui nec cōtradiciūt nec cōsentiūt. dicit tñ aduertēdū qz quidā sunt
 officiales, ⁊ ad id quod est meri facti, nec ad cōsilia req̄runt̄ vt sunt
 notarij et breuiarij. ⁊ isti nō tenent̄. qz non p̄nt resistere sup̄ior sine
 dedecore. ⁊ ideo resistere nō tenētur. vt. l. j. §. officiū. C. ut cau. tā ci.
 c̄p̄ cri. nec obstat quod dicit glo. ibi omne correctū. qz verū est in illo
 casu. quia quilibet pōt resistere facienti. nō aut̄ in alijs casibus vbi
 iuris p̄cia inquirūt. ar. l. ij. ff. quod quisq̄ iuris. et quod ibi no. Qui
 dam sunt officiales qui adhibent̄ ad cōsulendū. ⁊ isti tenent̄ si non
 contradiciūt. vt dca. l. qm̄. Sed si dubitat̄ an officialis p̄sens fuerit
 vel absens vtrū scies vel ignozās quod presumit̄ in dubio cogitañ.
 relinquit ibi bar. s̄z pro nunc pōt dicere q̄ ex q̄litate facti et iniusti
 tie, et ex qualitate persone presumit̄ q̄ fuerit p̄sens, vel absens.
 Nam si factū fuit multū agitātū in curia, ⁊ publice sciebat̄. p̄senu
 mitur etiā q̄ assessores sciuerūt. quia vt plurimū stāt reclusi in pa
 latio q̄ ip̄i fuerūt p̄sentes ar. glo. l. tutor. C. de peri. tu. alias aut̄ p̄e
 sumatur ignozātia, vel absentia. cū sit in facto p̄fidis. et sic in facto
 alieno. vt. l. fi. ff. pro suo. quod nota. vt scias articulare quādo vis cō
 uincere vnū assessorē qui iniustitiā sciuit quā suus p̄ses p̄uincie
 administrauit et ip̄e p̄tinaciter nō fecit resistētiam.

(Sub examine iudicis maleficiozū.) **(**Ista verba sunt sumpta
 ex tex. in. l. ij. C. de his qui la. et de. l. si ille. C. de decu. libro. x. et. C.
 de legi. l. si. cū ibi allegatis per ang. et in dicta. l. ij. Et aduertas
 tu iudex maleficiozū q̄ si inquisitio est formata p̄ potestātē sub ex
 amine tui iudicis maleficiozū. tu etiā iudex vna cum potestate de
 bes ferre sentētiam et ita ibi probat̄. et ita ibi vult ang. q̄ si inqū
 sitio est facta p̄ dñm potestātē sub examie tui iudicis maleficiozū
 q̄ licz sn̄a solūmodo sit formata in p̄sona dñi potestatis. tñ si hic
 dicit̄ q̄ fuit sub examie iudicis maleficiozū q̄ si sn̄a ferat̄ iniqua
 et iniusta et p̄pter hoc dictus iudex non euitet quin tēpore sindica
 tus cōueniri possit. quod dicit singulariter esse notandum per te iu
 dicem maleficiozū. Idem nota ang. in auten. de liti. §. omnem

Nota et bñ aduertās ne fiat iniustitia p potestātē sub examīe tuo
Un si iniustitiā facere velit! tu iudex maleficioꝝ potestati proteste
ris vt dixi supra in glo. de cōsensu et deliberatione.

**Ros. T. de fano potestas sedēs pro tribunali ad solitū nrm iu
ris bācū.)** Istud apponit quod est regulare. qz etiā in ciuili debet
ferre sentētiā in loco suozum maiorꝝ. vt. l. si. ff. de iusti. et iure et ibi

Quero an possit in alio loco maiorꝝ ferre sniām bar. et alij.
criminalē. Rñdeo aut fecit hoc ex prozogatōe partiū quādo agit
per accusationē. et tunc fieri pōt. vt. l. quero. ff. de solutis. aut nō fit
exprozogatōe. et tunc aut non pōt sibi iudicare aliquo impedimen
to. et tuē potest iudicare alibi. et lata sniā alibi tenet. vt no. glo. de
illo q̄ sedet sup equo. in. l. ij. C. de sen. expi. re. cū autē. si pōt iudica
re in loco maiorꝝ et cōsuetō. in alio debet iudicare. alias non valet
sentētia. ut. l. pe. ff. de iusti. et iure. s̄z intelligo verū si est p̄fes puin
cie residens in loco et qui pōt iudicare in loco maiorꝝ. Si autē esset
quidā banissellus currens p comitatū. vel prouitiā. dicēdū est qz eti
am in agro pōt ius dicere. et sniām ferre. maxime si res nō recipit
dilationē. ut. l. puinciaꝝ. C. de ferijs. et in. l. cōstitutiones. ff. de ap.
Rñ ubi te inuenero! ibi te iudicabo. Ita dicit bal. in effectū. in. l.
pe. ff. de iusti. et iure.

Saluo semp et reseruato.) Ista clausula apponi debet quan
do est pena pecuniaria nō corporis afflictiua. Rñ licet pena sit pe
cuniaria! tñ si est fisco applicāda dicit criminalis. Secus aut si tm̄
p̄ti essz applicāda. vt. no. glo. et ibi bar. in. l. ij. §. si. ff. de sepul. vio.
et in istis opari pōt dca clausula. Si aut fuissz corporis afflictiua!
tunc cū executio statī fiat. videt qz nō possit. nec debeat opari. qm̄
cū statim fiat executio! ad executionē iā factā! parū aut nihil opa
tur dca clausula. ar. l. si q̄s prouocatōe. C. de ap. nisi dicēmus qz fal
tem quādo est fustigatio vel bullatio cōtra ius vel statuta. et etiam
talis clausula opatur! vt videat redactū ad legitimū terminū qz
non sit infamis. vt. l. idus fustiū. et. l. qd ergo. §. pena grauior. et qd
ibi plene habeēt. ff. de infami. **S**ed etiā cōtingeret si dca clau
sula nō apponat. qm̄ nō idus fustiū sed causā vera ppter quā fusti
gat infamat. uel nō. vt dca. l. idus fustiū. et quod ibi no. glo. et doc.
Si vero esset pena mortis. et statim fieret executio! nil opat dicta
clausula vt dicta. l. si quis. Un dicta clausula solū apponi debet et
operat qñ esset pena pecuniaria! tunc cautela est qz apponatur in
p̄ncipio siue ante verbum condēnamus et non post dictum ver
bum cum sit fundus officio suo nō videtur qz debeat operari de su
ius clausule virtute nota. bar. et ymola. in le. iudex postq̄. ff. de re

iudi. et in. l. j. in fi. ff. de q̄sti. et in. l. aut dānū. §. isto. ff. de penis. et in. l. j. in pn. ff. ad turpil. ibi s̄z iux̄ hcc q̄ro 7 c̄. et vide bal. in. l. si q̄s filiū. §. si. ff. de iniust. testa. Ex quo sequit̄ q̄ si plus condēnaret q̄ deberet, v̄l minus! tunc etiā sine dicta clausula in his q̄ iponunt̄ a lege et infamia et tūc p̄ factū iudicis nihil opat̄. nec impedit. qm̄ dicta pena intelligit̄ imposita. vt. l. nō pōt. ff. de fur. q̄d est pena q̄ imponit̄ a iudice. et tūc stabimus sue sn̄e. vt. d. l. videndū. nisi ap̄posuerit dictā clausulā! tūc de intētiōe iudicis manifeste apparet reducere ad debitū terminū et modū. et pena condigna statuti 7 iuris intelligit̄ imposita vt no. bar in dicta. l. j. ad turpil. et ymo in dicta. l. iudex. et ideo sis cautus tū iudex vt dictā clausulā semp̄ apponas in p̄ncipio sn̄e ante verbū cōdēnamus. Bar. in. d. l. iudex facit differētiā an sit sententia cōditionalis etiā in certā cōditionē. et idē tenet sal. in. l. ea q̄dē. in. v̄. s̄z quia p̄ denūciationē. et in. v̄. sed si pena adijceret̄ cū. v̄. se. Sed ange. in dicta. l. iudex. tenet contra bar. v̄z q̄ imo semper dicta clausula operet̄. ar. no. glo. in. l. itē labeo. ff. fami. herciscū. sed ymo. in dicta. l. iudex. allegando glo. ordi. in. c. p̄dicat̄. xvj. q. j. q̄ dicit cōdēno Ticiū in centū imo ab soluo multū latissime cōcoz. opi. sed non est opus ponere illā disceptationē p̄fatorū doctoz̄ que est multū longa. et impleret foliū. qm̄ ipsi semper loquunt̄ qn̄ vna cū verbo cōdemnamus dictā clausulam apponit. sed practica est q̄ dicta clausula in p̄ncipio sn̄e añ narrationē inq̄sitiōis 7 delicti apponat̄. vnde cū appareat de intētiōe iudicis protestātis q̄ nō vult transgredi terminū iuris v̄l statutorū. et tunc sufficiat q̄ iudex declaret delictū. et statim ius imponit penā cōdignā. vt. l. j. §. j. ff. ad turpil. et ibi bar. ergo in dicta clausula operat̄ ad excusationē iudicis. et perinde est acsi t̄mmodo delictum declarasset. penam autē non imponit, nec imponere intendit nisi iustā. igit̄ excusat̄ sicut quando dubitat vtrum sit probatum! pronunciat iudex absoluo. vel condemno si est probatum vel non. vt no. bar. in. l. aut p̄toz. ff. de re iudi. quas sequunt̄ omnes doctozes. igit̄ 7 c̄. et de illā clausula vide cy. et doc. in. l. terminato. C. de fruc. et li. exp̄. 7 per bal. in. l. nō dubiū. C. de legi. in. v̄. s̄z iudex. et in p̄ma cōstitutiōe. C. §. quibus. et. l. i. si seuerioz. in vii. calū. in. v̄. tertio q̄ro quid si iudex. C. de infa. Si tñ velles in l̄ articulo cōcludere! dic vt dic ymo. in dicta. l. iudex. videlicet aut iudex vult addere v̄l detrabere aliquā clausulā ex interuallo post sentētiā. et non pōt vt dicta. l. iudex. fallit in. l. paulus r̄ndit. ff. de re iudi. Aut addit incōtinētī. et tūc aut vult dictā clausulam apponere post sn̄iam habitā p̄fecta et n̄ p̄t. Ita videt̄ velle bar. et ang.

dicta. l. iudex. aut vult apponē clausulā añq̄ sn̄am habeat p̄ p̄fca
et absoluta. et tūc aut illa clausula venit ad modificationē et q̄li-
ficationē sn̄e, aut ad correctionē, v̄l mutationē in totū vel in. ptē.
Si venit ad modificatiōz. tūc videt̄ q̄ possit dictā clausulā a dij-
cere. et hoc clarū qm̄ est. et textus eiusdē ordinis addit v̄v̄l̄ inter-
tatiue. vt qz dicat adiudico talē fūdū Ticio ita q̄ debeat se sub-
mittere iuri. v̄l dicit adiudico Ticio fundū saluo eo q̄ interdicta.
Nā si p̄mū addit alia rōe de seruitutibus videt̄ q̄ possit. vt l. item
labeo. ff. famil. heris. cū glo. Si aut̄ vellet hoc facē in diuersa rōne
et nō in eadē vere, v̄l interpretatiue. tūc videt̄ q̄ nō possit. vt. d. l. itē
labeo. a cōtrario sensu. et cy. in. d. l. terminato. s̄z ymo. tenet cōtra.
qz apponit̄ anteq̄ sit sn̄a habita p̄ p̄fca, et absoluta. vt. l. cōtra. de
fi. instru. Si aut̄ clausula venit ad correctionē sn̄e. et tūc aut appo-
nit̄ in eadē rōne, aut in alia. qz nō p̄ glo. et doc. in. l. exceptiōes. C.
de p̄ba. et. l. si q̄dē. C. de excep. s̄z dic q̄ si apponit̄ in eodē contextu
ōronis. et tūc aut apparet iudicē ex lapsu lingue errasse. et sic in eo
q̄ p̄cessit. nullatenus cōsensit. et tūc valet dicta adiectio. vt est glo.
xvi. q. j. c. p̄dicatorū. Aut id nō detegit̄. et tūc exōbis clausule red-
dit̄ sn̄a conditionalis. et pōt̄ adijci. et valet. vt si dicat condēno
in cētū si venit cōdēnādus ex forma statuti. et. l. ij. §. biduū. ff. qm̄
appel. sit. secus s̄m̄ bar. si est sub cōditiōe resolutoria. vt. l. ij. cū glo.
. ff. de iudic. adiec. v̄l scōm ymo. iō cū in cōtinēti dicat̄. vt dicto. §.
biduū. et. l. lecta. si cer. pe.

Quia nobis cōstat. Nota q̄ licet non sit in ciuili necessaria
apponi cā q̄ mouit iudices. vt no. in. c. cōsultit. de re iud. et no. in. l.
. ij. §. si. ff. de infra. et plene ange. et ymo. in. l. q̄ rome. §. duo fr̄es. de
ver. obli. tamē in criminali videt̄ q̄ sit inferēda causa sicut dicim̄
in sententia excōicatiōis que non valet nisi in ea inferat̄ causa q̄
re excōicet̄. vt habet̄ in. c. j. de sen. ex. in. vj. et ibi notat̄. et sic videt̄
q̄ eum tractet̄ de graui p̄iudicio sicut in criminalibus causa sit in
ferēda. sicut quādo fert̄ sententia excōmunicatiōis que est magni
p̄iudicij et ligat animā, vel pōt̄ dici q̄ illa verba nō important
causē insertionē. sed perinde in criminali apponunt̄ sicut in ciuili
illa verba viso bello. visa litis contestatione visis actis et c. de quo
per bar. in auten. si quis in aliquo. in fi. C. de eden. et ibi doc. vnde
tātum important verba videlicet. quia nobis constat et c. vel per
cōfessionē inquisiti, v̄l per testes, v̄l per eius cōtumatiā. et sic p̄p̄
eius cōfessionem factam et c. acti diceret̄ visa eius cōfessiōe, vel vi-
sis attestatiōibus, vel visa eius contumatiā ex forma statutorum
ex qua habet̄ cōfessio. et c. que omnia ex actis apparet̄. iō ad talē p̄

uenimus cōdēnatorā, v̄l absolutorā. et non est minū qz in crimīa
li pcedit ad ciuīlis similitudinē. vt. l. absentē. ff. de penis.

Quidē sempzonū in tricētū libris. (C)ista est pena pecunia
ria. qñ aut est. dicā. Et aduertat qz est magna differētia an di
caē p dictis vulneribus cōdēnamus in. ecc. libris. an v̄o dicat p t̄li
vulnere in qñq̄ginta. et pro tali in aliis qñq̄ginta et p tali in cētū
et p tali in. C. et p tali in. C. vt est glo. in. l. fideiussor. ff. de solu. qd
facit si statuto caueē qz bānitus a cētū libris. s̄. possit occidi si ē cō
dēnatus sup̄dictis mōis exp̄mēdo q̄titatē pro q̄libet vulnere non
d̄z cōdēnatus vltra. C. libras licet vnica sn̄ia fuerit simul cōdēna
tus. et nō poterit ip̄une occidi. Ita dicit ang. in. d. l. nisi fideiussor. et
in. l. ij. de odi. infi. et ibi ymo. facit qd no. bar. plene in simili in. l.
q̄ fundus. s̄ coheres. ff. ad. l. fal. et qd no. ang. et ymo. in. l. q̄tēs in
stipulatiōe. ff. de. v̄. obli. sed ang. in. l. si q̄s sep̄atim. s̄. j. ff. de ap. di
cit qz si dicte summe descēdūt ex cōdēnatorā facta ex vna accusa
tiōe numero dicat bānitus in cētum. alias tenet op̄. bar. qz cū si
mus in materia penali. et sic restringēda vidēt. qz indistincte d̄ca
coaceruatio summarū nō sit fiēda ad hoc vt nō possit ip̄une occidi.
qz imo fortius dico qz dicit bar. in. d. l. vbi fideiussor si iudex dic̄ cō
dēno. Ticiū in ducētū pro tali vulnere in lx. pro t̄li in. xc. an dicat
cōdēnatus vltra cētū libras ita vt possit ip̄une occidi ex forma sta
tuti. Nā si attēdimus numerationē q̄titatū de p se! nō est cōdē
natus vltra cētū libras. si cumulū qz dicit in. ecc. libris! tūc est cōdē
natus vltra cētū. et finaliter ibi bar. dicit qz debet attēdi dinume
ratio q̄titatū et nō cumulus. et sic nō d̄z cōdēnatus vltra. C. libras.
allegat. l. ediles. s̄. fi. cū glo. ff. de edi. edic. et. l. lucius. s̄. q̄ habeat.

Quero an cōdē. ff. ad trebel. qd tene menti. qz sepe occurrit.
natus ex inq̄sitiōe sit infamis. Ista q̄onē format bar. in. l. infamē
ff. de pu. iu. et ibi ymo. raph. et ang. i. l. si vacā. circa fi. et sal. i. l.
ea qdē. in. v̄. s̄. qz p̄t cōdēnationē. et in. v̄. vltra q̄ro. C. de accu.
vbi i effectu ocludit aut est dānatus ex inq̄sitiōe! et puniē aliq̄ co
heritiōe q̄ eū ifamat tūc est ifamis. l. idus fult. ff. de ifa. aut nō pu
niē s̄z simpliciē cōdēnat. aut inq̄sitiō p̄mittit tanq̄ sep̄a a publico
iudicio. vt. l. nullū. C. de test. in vltima glo. et tūc n̄ ē ifamis. Si atē
inq̄sitiō succedit dir̄o in locū accusatiōis publici iudicij! tūc cōdēna
tus ē ifamis vt p̄bat in. l. athletas. s̄. calūniator. ff. de infa.

Quero an dānatus ex actōe iniuriarū sit ifamis? dic qz sic. etiā
p leui iniuria. vt in. e. cū te. de re iudi. Cōsiliū tñ ē ad euitādū ifa
miā ne op̄pareat p se s̄z p pcuratorē qñ p̄t pcurator iteruenire vt.
l. furti. s̄. q̄ alieno. ff. de infa. vel. qz soluat ante cōdēnationē vt

vt absoluat. vt. l. reus patus. ff. de pecun. et no. bar. bal. ang. et ymo
la in. l. infame. ff. de pub. iu. dic. vt ibi per eos.

Quero tpe delicti erat vnu statutum ipones graue pena p dco
maleficio. tpe accusatiōis vl' inq̄sitiōis fuit factu nouu statutū ipo
nes minore pena. qd statutū debet attēdis. Vide per bar. late i. l.
oēs ppli. ff. de iusti. et iure. in. v. iux. p̄dca q̄ro qd in delictis. 7 c. vbi
post multozū opiniōes cōcludit q̄ qdā est pena ordinaria et p̄p̄ia
delictozū et in ista sp̄ inspiciē tps delicti siue sit publicū siue puatū
. l. j. ff. de penis. et. l. si q̄s decurio. C. de fal. et. l. iniuriar. ff. de iniur.
et. l. statu libera. ff. de statu libe. Quedā ē adiectio pene q̄ adijcit
ex aliq̄ cā vel q̄nq̄ minuit. vt. l. qd ergo. §. pena grauior. ff. de in
fa. et qd ibi no. et de tali adiectiōe seu diminutione fiēda inspiciē
tps siue. vt. l. pe. ff. si ex noxa cau. aga. et istud sentit glo. ibi in vl
tima so. et in. §. optet. in autē. vt iudi. sine quo. suf. Ex q̄ et ibi sub
iungit scdm quādā rōnē ray. Aut p statutū iponit pena delinq̄ti
aut iā iposita mitigat. Primo casu aut statutū cōtinet penā cōue
niētē delicto et inspiciē tps delicti. aut iponit grauiore penā q̄ cō
uenient et inspiciē tps siue vt patet ex p̄dctis. **S**cdo casu qn pe
na iā imposita mitigat. vbi grā. dicit statutū q̄ bannitus liberet
soluēdo centū. Istud etiā porrigit ad bānitos anteriores tpe scdm
q̄ erat illud. Rō q̄ talis modus liberatiōis cōtingit post delictū cō
missum vt ex p̄dctis patet. et ita ibi intelligit qd no. cy. in. l. leges
. C. de legi. Et aduertat q̄ licz iudex excedat modū in cōdēnatiōe
vt puta qn debebat cōdēnare sēp̄oniū i. C. ipm cōdēnauit in ccc.
tū ipō iure valet snia. et ipm cōdēnatū ligat nisi appellet. vt. l. qd
g. §. pena. ff. de infa. secus si esset mulcta. qz iudex dz habere certā
rōnē et finē mulctar. iux. l. eos. C. de mō mul. alias at si cōtra. d. l.
et eius modū mulctā rrogauerit. firmitatē non obtinebit. et sine
appellatiōe pōt rescindi. vt est tex. et ibi nō in. l. certa rōe. C. qn. p
uo. nō est ue. Et vt videtis h̄ inq̄rebat cōtra plēs.

An cōtra vnu iudex possit sniam ferre 7 cō alios interi suspēdē
p̄cessum. Dic q̄ sic vt. l. idēco. et ibi flo. et bar. ff. de iudi. et no. i. l.
vnoq̄q̄. ff. de re iudi. intm q̄ bar. i. d. l. nō idēco dic q̄ aliq̄ sunt cō
maces. et aliq̄ nō. p̄p̄ cōtumaces nō dz retardari p̄cessus cō p̄ntes.
Et tu iudex sis bñ cautus cui penā applicari facias. qz vt pl̄imfl p
statuta exp̄isse puidēt. qz aliq̄n fisco. et aliq̄n pti. aliq̄n p pte fisco
et p pte lesō. Sinat statuta n̄ puidēt. s̄z iponūt penā. tūc aut dāt
actionē et applicāt pti. aut dāt accusatiōz et applicāt fisco. aut sim
pliciter dicit sub pena. C. vl' silia vba. tūc aut certa pena ē lesa. et e
ius respectu pena imponit et applicāt pti. vt. l. si. ff. de religio. nisi
sit publicatio bonozū. vt. l. iubemus. C. sacrosandē eccle. de quo late

133
per bar. in. l. lege agraria. ff. de termi. amo. et per ymo. in rubri-
ca de publi. iu.

Quero an p delictis fisco habeat bona delinquentis hypothetica?
Dic qd nō fac qd no. glo. et bar. in. l. r̄scriptū. ff. de pac. i. p̄n. et qd
no. dy. i. l. qd placuit. ff. de iur. fis. et bar. in. e. ti. l. auferē. §. fiscus.

Quid si statuto cauet qd p̄r debeat soluere cōdēnationē filij? an
si filius ē otumax possit cōt̄ p̄rem sine aliq̄ iuestigatōe delicti. qz cō-
tumax ex forma statuti habet p̄ cōfesso exeq̄. d. sniam. Bar. i. l. cū
filius. in. p̄n. ff. de. v. obli. tenet qd sic. et idē bal. i. l. j. C. ne fi. p̄ pa.
Ex q̄ idē bal. ibi notat qd valz statuti qd p̄r tenet solue cōdēnatiōz
ex delicto filij in pecuniarijs. qz possz fieri p̄co. §. statuto vt i rubri-
ca. C. de decre. l. xi. s̄z nō valz statuti qd ex delictovnius alius tene
at̄ corpalit̄. vt no. glo. xxiii. q. v. cū homo. et no. p̄ ymo. i. d. l. cū fili.
Si at̄ statuti dicat qd ex delicto filij. fca cōdēnatiōe p̄r tenet. tūc si
filius fuerit p̄ns v̄l cōfessus. v̄l si nō fuerit cōfessus. tñ fuerit cōdictus
de delicto nunq̄d cōt̄ p̄rem h̄t̄ executiōz vt no. glo. insti. de noxa. §.
fi. et bar. in. d. l. cū filius. et qd ibi ymo. et bal. in. d. l. j. C. ne fi. p̄o
pa. Si at̄ fuerit p̄ns. v̄l cōfiteē spōte. v̄l p̄cedēte tortura. v̄l testibz
fuerit superatus. tūc p̄r tenet. et si nō fuerit citatus in. d. iudicio vt
. l. j. C. vbi causa fi. et no. glo. et ibi bar. in. l. in cognitiōe. ff. ad fille.
An aut̄ qd p̄r soluit possit in legitimā filij cōputari. no. bar. in. l.
fichus. ff. de pecu. lega. et bal. in. d. l. j. C. ne fi. p̄o pa.

Dandis et soluēdis ḡnali camerario. **I**sta clausula apponi
dz siue cōdēnō debeat solui fisco ad suā vtilitatē siue et̄ p̄ti debeat
applicari. v̄l accusatori. v̄l relatori. v̄l alij puato. qm̄ tō pena debe
at solui. et applicari fisco et post ille q̄ dz habē p̄tē dz ire ad fiscū et
suā p̄tē petē vt no. bar. in. l. j. de vin. cōfi. et in. l. dz. §. senatus. ff. de
iure fis. et h̄ sequit̄ sal. in. l. iij. C. ad. l. fal. in. v. v̄ltenus ab ex. qd
bñ nō. qz sepe occurret de fco vt qm̄ fisco et actōn dz ps cōdēnatiōis
bari vt sp̄ tō vadat ad fiscū. et actōz postea a fisco p̄tē suā petat. et
ita p̄dicauit. Aduertas qd in casu q̄ sunt bō q̄ recipiāt diuisiōz q̄ ex
cōdēnatiōe fuerāt fisco applicata. tūc fiscus debet facē p̄tes. et dare
optionē declaratori. v̄l alii q̄ dz h̄c p̄tē habere. Ita dic̄ bar. i. d. §.
senatus. qd ē multū nō. et speciale in fisco. qm̄ licz vulgares dicāt
qd maiori f̄ri cōtingat facē p̄tē. et dare optionē minori. tñ de iure h̄
nō repit̄ vt no. bar. in. l. si maior. C. cōi. diui. Et et̄ aduertas qd etiā
bar. in. dicto. §. senatus per illū tex. dicit qd iuste pōt dare relatori.
v̄l denunciatori maleficiū partē cōdēnatiōis p̄imum vt homi-
nes inuident̄ ad denunciandum ne delicta occulta remaneāt. qd te-
ne mēti. qz sepe occurr̄t. Qm̄ est aliqd maleficiū occultū v̄l igno

rat delinqs, vl scilicet malefcor et stat occulte q nō p̄t rep̄n̄! tūc iudex ex suo officio et sine licētia sup̄ioris p̄t statuē iudicātū dē m̄ maleficiū p̄miū. et de q̄bus bonis p̄dē m̄ p̄miū soluat vide bar. in l. lege. ff. ad sille. 7 adde q̄ dixi in glo. sup̄ v̄bo fama publica. v̄. xiiij. q̄ro an iudex p̄t r̄c. cū. v̄. se. Et vt vides p̄les fuerūt in casu n̄ro cō

Pone q̄ vnus soluit cōdēnationē suā an dēa cōdēnati eadē s̄n̄a cōdēnatio debeat cassari? Dic q̄ nō. imo dēe cōdēnatiōis margini d̄z aponi post nomē soluētis q̄lter t̄lis soluit cōdēnationē suā. et et si vis p̄t nomē suū inelimitare. nō at̄ totā s̄n̄am cācellare p̄l. cācella uerat cū glo. 7 bar. ff. de his q̄ in te delē. **S**z ponamus q̄ aliquo casu p̄t solutiōnē factā ab vno totā s̄n̄am cācellauerat an aliq̄n nō soluētēs sint liberati an ex dēa s̄n̄a cācellā possint cōueniri. dic q̄ sic. qz cā simplicit̄ f̄ca de tō s̄n̄a sp̄ referē ad suā cām ex q̄ facta est et nō ad aliud sed dicta cācellatio fuit facta qz vnus solue rat suā cōdēnationē q̄ ad soluētē referē et nō ad alios q̄ non solue rūt. Ita singulariter dicit in l. cācellauerat;

Quas si nō soluerit q̄. x. dies soluat cū quarto. **F**ideē q̄ illa clausula nō procedit de iure. qm̄ videt̄ q̄ p̄ iudices fieri nō possit. qm̄ nō pōt post cōdēnationē factā multare videt̄ glo. in l. j. C. de vsu fis. l. x. s̄z bal. et ang. in l. ij. in fi. ff. de pu. iur. dicit q̄ hoc est ve rū nisi iudex habeat merū ip̄iū. S̄z ymo in d. l. ij. dicit q̄ illa q̄tū pluris est leuis pena. nō tm̄ ille q̄ habet merū ip̄iū p̄t talē multā ip̄onē! s̄z etiā iudex causanū ciuiliū vt no. in l. j. ff. si q̄s ius. di. non obtē. S̄z tm̄ credo in casu n̄ro indistincte. et sic in oī iudice inq̄rēte de maleficijs q̄ possit dēam multā ip̄onē. qm̄ dēi doc. loquunt̄ de iudicibus cāz ciuiliū s̄z nos loq̄mur in criminalibus. et sic i maioribus iudicibus q̄ h̄nt merū ip̄erū. et id̄ oīo videt̄ q̄ talē multā dē nō parētes s̄nie sue ip̄onē possit. Ita dicit bar. in l. j. C. de vsu fis. l. xi. et sic dēa clausula valet et op̄at. nec obstat q̄ post cōdēnatiōz nō possit multari qz illud v̄m pure et simplicit̄ s̄z sub cōditiōe sic. sicut dicimus qm̄ mādāt rē restitui et si nō restituat̄! q̄ soluat tm̄ vl̄ q̄ iureē in litem. ar. no. in l. j. ff. de ac. emp. et in l. cōductores. C. loca. et l. qui restituere. ff. de rei ven. et l. j. et l. in actis. ff. de in litē iur. vel qm̄ cōdēnat vl̄ dicit saluo eo quod infra dicā vt no. glo. in l. itē labeo. ff. fami. hercis. et q̄ dicta annotatio cōdēnatiōis et pe ne possit fieri in odiū contumacis et non soluētis. no. bal. in l. quicū qz. C. de requi. reis. vbi dicit. et sic facit pro statutis dicētibz q̄ nō op̄arēs 7 idē nō soluēs incurrat in penā q̄tū pluris r̄c. Et bene ad uertas tu iudex si nō soluit et sic sit cōtumax q̄ illud q̄tū pluris nō d̄z p̄na pena s̄z pena cōtumacie. Ita etiā vult bal. in l. q̄cunqz. C. de req. re. vñ eius fideiussor quē p̄stitit in dicto p̄cessu nō tenet ap

istud q̄tūplus vt. l. i. et ibi glo. et bar. C. de usu fis. l. x. q̄d itelligo
 verū n̄ in omnē cām in q̄ tenebit̄ p̄ncipal̄ iteruenit̄ fideiussor. ar.
 no. in. l. cetū capue. ff. de eo q̄d cer. lo. vñ sis cautus tu iudex in ca-
 piēdo fideiussorē late vt et̄ istā cām late sp̄hēdat vt dicit bar. in
 d. l. i. in fi. ff. de iuli. iur. et dixi. s. in glo. sup. v̄bo. p̄ q̄ antonius fide
 iussit̄. Si at̄ in ea diceret̄ quā si nō soluerit̄. x. dies. aputet̄ sibi
 manus. tūc tal̄ sn̄a nō d̄z pecuniaria s̄z d̄z capitalis. vt no. bar. in
 .l. itē mella. ff. de offi. pecu. et ymo. in. l. ij. ff. de pu. iu. An et̄ isto ca
 su sit̄ fideiussoribus relaxādus. s. dixi in glo. p̄ q̄ anto. fideiussit̄. et̄
 et in glo. fama publica. in. v̄. x. q̄ro an plus q̄. cū. v̄. se. Et bñ ad-
 uertas ad istū easum q̄n d̄z si nō soluerit̄. v̄l quā si nō soluere pote-
 rit̄. et̄ an sufficit q̄ soluat̄ primā et originariā pecuniā. an et̄ debz
 soluē id q̄tūplus in q̄ incurrit̄ p̄pter negationē vel qz nō soluit̄ in p̄
 mo termino. videt̄ q̄ soluēdo originariā cōdēnationē euitat̄ penā
 corporalē. Ita dicit bar. in. d. l. i. ff. de in. l. i. iur. et in. d. l. ij. ibi. Sc̄do
 q̄ro q̄d si nō iponit̄. dicit̄ ibi late vbi bar. videt̄ facere d̄ram q̄ si
 statutū dicat q̄ p̄ falsitate soluat̄ tantā q̄tūtatē in q̄druplo si non
 soluit̄. x. dies. quo casu est̄ augmenti d̄z esse pena delicti nō simpli
 cis contumacie. secus si dicat q̄ nisi soluat̄ cōdēnationē. x. dies q̄ cō
 dēnet̄ in pluriq̄to. quia tūc que sunt in cōditiōe nō sunt in disposi-
 tiōe. illud q̄tūplus d̄z pena cōtumacie et nō delicti. ar. l. stipulatus
 in fi. ff. de ver. obli. et ista videt̄ mihi veritas. licet ymo. aliter ibi
 dicat. s̄z dic p̄ eū in. l. ij. ff. de pu. iud.

Quid aut̄ si simpliciter dicat̄ in sn̄a q̄ si nō soluerit. C. aputet̄
 sibi manus q̄tū tps videt̄ sibi traditū. q̄d soluat̄. anteq̄ possit̄ si-
 bi aputari manus. no. bar. in. l. itē veniūt. q̄. j. ff. de peti. here. et in
 .l. i. q̄. fi. ff. de pe. lega. et̄. statū dicā latius. qz bar. ibi nō declarat
 Et aduertas q̄ licet in p̄ma pena nō possit̄ opponē cōpēsationē in
 cōi. vt. l. ob negotiū. ff. de cōpēsā. et in. l. ea q̄. C. e. ti. tñ in illo q̄to
 pluri si erat alius ereditor cōis p̄t̄ obūcere cōpēsationē vt no. bar.
 p̄ illū tex. in glo. iō. ff. de cōpēsā.

Quid at̄ si statutū dicat q̄ si homicida nō possit̄ v̄l noluit̄ soluē
 mille decapitet̄ nūq̄d expectabit̄ diu. an possit̄ soluē illā q̄tūtatē
 Istā q̄onē format̄ bal. in. l. q̄cūqz. C. de ser. fu. in. v̄. s̄z put dicit̄ sta-
 tutū. vbi cludit̄. q̄ n̄ expectabit̄ diu. s̄z si eo tpe v̄l paz post n̄ p̄t̄
 tūc verificabit̄ illud. et d̄z nō potuisse soluē. qz h̄ ē actus q̄ n̄ req̄rit̄
 morā tps. iux̄ no. in. l. i. ff. de his q̄ vt indig. et p̄ bar. in. l. q̄ ser. ff.
 de hē. isti. debes q̄ tu iudex discrete acceptis et̄ amicis vt. l. ii. C.
 q̄n fis. v̄l pua. et dato discussore vt. l. ii. ff. de fruc. et li. expē. et̄ p̄
 inuētariū et estimū potes istā negatiuā pbare. l. cū de. l. ff. de pba.

et in autē. de here. et fal. §. si vō. et si repires nō esse soluēdo et q̄
nō possit soluere poteris homicidā cōdēnare et decapitare p̄us f̄ca
. s̄. d̄ca diligētī discussiōe q̄ apparet in actis q̄d nō. vide tñ q̄d no-
bar. in. l. itē liberaē. §. j. ff. q̄. mo. pig. hypo. sol. S̄z in hac fili q̄one
latius dicas. nā istā q̄onē formauit in. l. suus q̄q̄. §. ff. de hē. insti. 7
eā dimisit insolūtā. et eādē q̄onē formauit in. l. j. ff. de inuis. testa.
et eā reassumpit in. d. l. suus q̄q̄. §. fi. et ibi bal. aliter dic̄ q̄ dicat
in. d. l. q̄cūq̄. q̄ cū hoc t̄pē repiat a iure cautū. stabit̄ arbitrio iudi-
cis q̄n dicat nō posse soluere v̄l nō soluisse vt. l. j. ff. de in li. iur. sed
ang. in. d. l. j. dicit q̄ dabit̄ t̄ps q̄d dat̄ iudicatis in ciuili. vt. l. fi. C.
de re iudi. q̄z in criminali p̄cedimus ad instar ciuiliū. vt. l. absentē.
. ff. de penis. s̄z ymo. in. d. l. seruus q̄q̄. §. fi. in fi. latius dic̄. viz aut
sn̄ia incipit a p̄cedētī cōditōe. aut a p̄cedētī dispositōe. Si a p̄cedētī
dispositōe vt puta cōdēnamus in cētū. et si nō soluerit v̄l nō potu-
erit soluere cōdēnamus in āputatiōe manus. et tūc cū sit d̄ra inter
cōtractus et v̄ltimas volūtates. vt. l. ita stipulatus. ff. de. v̄. obli. cō-
iūcta. l. j. ff. de pe. lega. cū si tūc d̄z n̄ posse soluē cū fuerit it̄pella-
tus a iudico cōis et n̄ soluerit vt. d. l. ita stipulatus. dic̄ tñ ibi ymo.
q̄ cū sumus in actu cōdēnatiōis pecuniarie q̄ credit q̄ illo casu cō-
dēnatus habebit t̄ps q̄d dat̄ condēnatis in mero ciuili. q̄z isto casu
pecuniaria est licet pro delicto. ar. l. absentē. ff. de penis. et sic in h̄
sequit̄ opi. ang. de q̄. s̄. et sic isto casu nō est recurrēdū ad arbitri-
um iudicis. Sc̄do casu q̄n cōdēnatio incipit a p̄cedētī conditiōe vt
puta cōdēnamus in amputatiōe manus si nō soluerit v̄l nō pote-
rit soluere cētū v̄l si nō soluerit v̄l nō potuerit soluere. c. cōdēnamus
in amputatiōe manus. tūc est dubiū. q̄z in v̄ltimis volūtātibus d̄z
definere. posse q̄cūq̄ potuit et nō impleuit vt. l. hec cōditio. ff. de cō-
di. et demō. ¶ In cōtractibus aut̄ expectat̄ q̄ vere desinat posse
adimplere. vt. d. l. stipulatus. ¶ Un̄ d̄z dubiū an sn̄ia p̄dca debeat re-
gulari sc̄dm v̄ltimas voluntates. an vt cōtractus de quo late per
bar. in. l. cētēsimus. §. fi. ff. de. v̄. obli. Et cōcludit̄ finaliter q̄ debe-
at r̄lari sc̄dm v̄ltimas voluntates et sic q̄p̄imū potuit soluere et
nō soluit. ¶ Un̄ q̄p̄imū fuit clarū q̄ n̄ potuit soluere d̄z sibi āputari
manus. et sic licz n̄ dicat sequit̄ opi. bal. in. d. l. q̄cūq̄. alias at̄ si r̄la-
ret. d. sn̄ia s̄m̄ leges loq̄tes de cōtractibus. seq̄ret̄ incōueniēs. q̄ de
licitū remaneret ipunitū. q̄z deberet expectari vsq̄ ad extremū vi-
te. et sic in effectu nō posset puniri. v̄l dicit q̄ isto casu cū nō sit t̄ps
statutū stabit̄ officio iudicis. et sic sequit̄ opi. bal. in. d. l. seruus q̄q̄
q̄ dic̄ scire verius q̄ oīa nō q̄z q̄tidiana. S̄z vnū aduertat q̄ licz hic
cumulent̄ isti casus viz si n̄ soluerit v̄l q̄s nō potuerit soluere. ¶ Est

tñ magna differētia. qz qñ dicit si nō soluerit p̄supposito q̄ daret fidei iussores. tñ qz verū esset dicere q̄ non soluerit deberet āputari sibi manus. Sinaūt dicit q̄s si solvere nō possit. tūc dādo fidei iussores dicit esse potēs ad soluedū et satisfecit snie licet adhuc nō soluat et nō patiet penā manus. ita dicit bar. in. l. ita liberatus. §. i. ff. qui. mo. pig. v. l. hypo. sol. qd est singulare. Et mēti habeas q̄ iudex ex cā pōt augere vel minuere penas statutas a iure v. l. a statuto. vt est tex. glo. et bar. in fi. in. l. qd ergo. §. pena gūioz. ff. de infra. Et vt dicit ibi bar. vtile et necessariū ē q̄ in snia expmat cās et ratiōes q̄re recedit a pena ordinaria vt videat an cū infamia dispensatū sit necne. facit ad p̄dca. l. hodie. et qd ibi no. ff. de penis. et hoc clare pōt cōphēdi in penis ordinarijs v. l. vtrū iudex excesserit modū necne. Sinaūt pene iponēde arbitrio iudicis. tūc dicit augere v. l. diminūē si excedit v. l. diminūit de eo qd cōsuetū ē apponi v. l. arbitrari pro simili delicto. Ita dicit glo. in. d. §. pena gūioz. fac qd no. in. d. l. hodie. et glo. et doc. in. l. et si seuenioz. C. de infra. Sed aduertat q̄ oīa ista q̄ hō apponunt in ista glo. in. v. sinat in ea dicent. 7 c. vsqz in fi. melius caderēt. in glo. sup vbo q̄ qz si nō soluerit. 7. x. dies q̄ āputet sibi manus. vñ oīa illa repetas. qz ista p̄ errorē fuerūt hic

(Deducta q̄rta pte.) Ista clausa de iure cōprobat. cōm posita de eo q̄ q̄s deberet solūē de iure veniret cōdēnādus si soluit an tps minorat de summa. vt. l. si cōstāte. §. quotiēs. ff. so. ma. Et p̄dca pcedūt qñ snia est certa etiā si cōfiteat qz alleuiat iudicē ab onē p̄bādi. tūc ex statuto p̄t induci q̄ pena minorat vt. l. eū q̄. in p̄n. ff. de iureiur. et ibi bar. 7 ita dicit bal. de illa causa in. d. §. q̄tēs. in. l. fi. cōstā. ff. so. ma. Et p̄dca pcedūt qñ snia ē pecuniaria. sinat essz corpalis qd iuris et eius forma statim dicā. Et aduertat qz corporalis iponit. ideo de vtraqz videamus;

Quid at si statuto debeat deduci vna q̄rta. et alia q̄rta p̄ bñficiū pacis habite ab offēso s̄m formā statuti. Pone ḡ q̄ aliq̄s cōfiteat crimē et et habuit pacē ab offēso s̄m formā statuti 7 ipsam p̄duxit. et sic dicit deducere duas q̄rtas. q̄mō sit ista deductio. v. l. an vnaqz q̄rta p̄s deducāt de vna summa cōdēnatiōis. v. l. fiat p̄mo vna deductio q̄rte de tota cōdēnatiōe, et de illo qd restat nō habito respectu ad totā de illo qd restat fiat deductio et videt q̄ q̄rta sit eq̄ p̄ncipal' sic vnaqz deducāt habito respectu ad totā summā et sic si cōdēnatio erat de. C. p̄ma et scōda q̄rta deducēda erit xxv. et sic in totū cumulate erūt q̄nq̄ginta. ar. no. in. l. cōtra negātē. C. ad. l. acq̄. vbi ponit q̄liter pena debeat duplicari. et sic sp̄ h̄ respectu ad sumptū. et sic ad vnā penā in vnaqz multiplicatiōe. igit.

ita dicā in defalcatiōe q̄rtarū. vt cōtrariozū eadē sit disciplina. l. j.
.ff. de his q̄ sunt sui iur̄. In cōtrariū facit q̄d dicimus de filio arro
gato sc̄dm legistas sub cōditiōe q̄ pōt duas q̄rtas deducere. iux̄. l.
quāq̄. C. ad. l. fal. cū si. et. c. raynūcius de testa. nā de tota heredi
tate p̄mo deducit legitima q̄ est tertia vt in autē. nouissima. C. de
inoffi. testa. et de residuo habito respectu solūmō ad id q̄d restat
deducta legitima deducet trebellianicā. et sic de tribus ill' ptib' q̄
restāt. nō at̄ totius hereditatis fit cōputatio trebellianice. et ista
habent in. d. l. quāq̄. et in. d. c. raynūcius. et in. q̄d vulgo. et in. l.
in rōe. 7 ibi p̄ bar. ang. et ymo. ff. ad. l. fal. et sic dicēdū in casu no
stro. Ex q̄ sequit̄ q̄ si cōdēnatio originalis erat de. C. et p̄mo dedu
cant̄ xxv. p̄pter cōfessionē restāt lxxv. 7 habito respectu ad illa t̄m
nō ad tota cētū deducēt alia q̄rta p̄pter b̄nificiū pacis. et sic dedu
cēt minus q̄ xviii. et sic in totū deducēt xliii. et aliq̄tulū minus.
et t̄n si de tota sūma habito respectu sp̄ ad totā sūmā due q̄r
te deducerent fuissent deducta q̄nq̄gita q̄d nō. et ita p̄dicat̄. q̄d ē
verū nisi v̄ba statuti aliter iportarent̄. Vñ semp̄ ad eius v̄ba re
curras et nūq̄ errabit̄ si b̄n pōderabis v̄ba legis v̄l statuti.

Quas si nō soluerit̄. x. dies aputeē sibi manus. **Q**uā aut̄ nō
h̄t dextrā! an iudex possit alterare in sinistrā. no. bar. i. l. hos accu
sare. q̄. fi. ff. de ac. et dixi. s̄. in glo. in. v̄bo in platea cōi. et no. bal.
in autē. s̄. nouo iure. et ibi bal. C. de ser. fu. et no. doc. in. l. ij. C. vt q̄.
cer. tē. et ibi glo. et c̄cludit̄ q̄ sic. q̄. iudex ex officio q̄n videt q̄ pe
na a lege v̄l statuto ordinata nō pōt habere locū ex officio suo pe
nā alterat. et ex ordinē punit. q̄ punitio exōrdinarie d̄ fieri nō ex
alia lege v̄l statuto. s̄. ex eodē ex q̄ iponebat̄ pena illa quā iponi
ipossibile ē. vt est casus in. d. l. hos accusare. q̄. fi. iūcta. l. si crimis.
C. ad. l. iul. de vi. et ita dicit bar. in. d. q̄. fi.

Quero si simpliciter dicat̄ q̄ manus sibi amputeē nec dicat quā
manū. glo. in. d. autē. s̄. nouo iure. arguit̄ p̄ et cōtra. et finaliter deter
minat q̄ punit̄ in illa manu in qua minus pōt.

Quid si habet vnā manū bonā et aliā aridā? Dy. dicit in. d. au
tē. s̄. nouo iure. q̄ bona amputabit̄. ar. l. q̄tiēs. ff. q̄ satisfda. co. sed
butri. ibi tenuit q̄ arida. q̄a in obscuris quod minus est det̄. p̄o q̄
.l. in obscuris. ff. de regu. iur̄. p̄ quo. l. iij. ff. ar. fur. cesa. sed ibi bal.
dicit q̄ aut est permissum de certa manu vt in nōstra sentētia q̄a
dixi dextrā! tūc satisfc̄m est statuto si dextrā aputeē licz arida sit
p̄ q̄ fac̄ q̄. debilior speciei p̄stando speciei in eo statu in q̄ est libe
rat̄ vt. l. domus. q̄. j. ff. de lega. j. et q̄d ibi no. Sin aut̄ nō est pmis
sum de certa manu a statuto. et tūc aut illa manus ē oīno inutilis

et tunc illa nō abscondet sed alia utilis. Si aut nō esset oīno inuti-
lis! tūc illa q̄ est minus utilis amputabit per p̄dicta.

Quid at̄ si nō habet nisi vnā an illa abscondet. Ja. de are. in. d.
autē. s3 nouo iure dicit q̄ nō. s3 alterabit pena vt. l. stichū aut p̄a.
ff. de solu. l. in empt. q̄. pe. ff. de strahē. emp. s3 bal. ibi dicit q̄ imo
illa ē abscondēda. qz statutū hoc dicit. cuius v̄bis stādū est. verū qz
remaneret pena inutilis! alia pena sibi esset ipōnēda vt puta re-
legatiōis v̄l pecuniaria. ar. l. illicitas. q̄. vitemus cū glo. ff. de offi.
flo. in. d. autē. s3 nouo. dicit q̄ opi. bal. est de iure venoz opi. Ja. de
eq̄tate. hodie at̄ c̄suetudo seu s̄tilus curie est attēdēdus. ut. l. sacri
legij. q̄. sunt q̄dā. ff. de va. crimi. vide ang. et ymo. i. l. ij. de pub. iu.

Quid at̄ si statutū ipōnit penā alternatiue vt ap̄utēt sibi ma-
nus v̄l pes ⁊ c̄. cuius erit electio dicte pene. an iudicis an rei? Itā
q̄onē ponit glo. in. d. l. q̄cūqz. et ibi bar. et cy. et bal. in. l. si fugitiuis
⁊ c̄. e. ti. et bal. in. d. autē. s3 nouo iure. et bar. i. l. j. ff. de effrac. et ex
pi. et ymo. in. l. ij. ff. de pub. iu. Nā in. d. l. j. bar. videt̄ velle q̄ ele-
ctio sit rei p. l. pe. ff. de penis. S3 in. d. l. q̄cūqz dicit illud verū in pe-
na pecuniaria. vt. l. plerūqz. in fi. ff. de iure do. S3 in corpali in dur-
bio fit electio iudicis vt. l. j. ff. de effrac. et expi. nisi verba dirigant̄
ad vnū q̄ ille habeat electionē ad quē dirigunt̄. vt. l. lucio. cū glo.
ff. dele. ij. S3 bal. in. d. l. q̄cūqz in. d. nūq̄d de pena alternatiua ⁊ c̄.
dicit. aut ē pena alternatiua. aut arbitraria. aut mixta. aut pena
simplex. Primo casu est pena ciuilis p̄im applicāda. et est electio
debitorū. Nā si h̄t electionē in alternatiuis fortis q̄ ē pena fauora-
bil. q̄ in alteratiuis pene q̄ est odiosa. vt no. glo. in. d. l. q̄cūqz. Aut
pena est criminalis et pecuniaria fisco applicāda. et isto casu reus
eligit p. l. interpretatiōe. ff. de penis. Aut est pena criminalis et cor-
palis. vt puta aut manus aut pedis. et tūc et̄ idē. qz rei est electio
qz vtraqz pena est orta vt purget delictū. et de hoc an̄ sn̄iam inter-
rogabit p̄ iudicē. et si nō elegerit! tūc eliget iudex p̄tate sibi dā p.
l. hodie. ff. de penis. et sn̄ia fer̄t certa nō alternatiua cū trahē de
beat secū executionē. vt. ff. de penis. l. q̄ vltimo. file no. i. l. j. q̄. exa-
ctio. C. de rei vx. ac. Nec obstat dicit ipse q̄d habet̄ in. d. l. lucio. ff.
dele. ij. qz ibi loquit̄ in creditoze fauorabili. h̄ in odioso. vt. C. coīa
dele. l. fi. q̄. licz q̄ statutū dicat iudex faciat extrahē oculū v̄l am-
putare pedē interpretabit̄ qz reus eligat et miserabilē electionē si-
bi esse cōcessum q̄uis verba statuti dirigant̄ ad iudicē. nā illa mi-
nor pena ē. qz sibi eligēt̄ videt̄ minor vt intelligat̄. l. aliqz m̄iam
inter miserimas penas inferuisse. **S**ecūdo casu p̄ncipali vide
licz in pena arbitraria nō oīno ē iudicis arbitriū. Nā arbitriū in

iudice nihil est aliud! q̄ iurisdic̄tio q̄ in puato reo maxime nō dat̄
Idē si esset electio et declaratio. r̄. reus nunq̄ donet eligeret. ff. de
effrac. et expi. l. j. §. expilatores. **T**ertio casu p̄ncipali q̄n ē mīx̄
alternatiua et arbitraria. idē sic in arbitraria pena. alle. l. si fugi-
tium. C. de f. fu. nā tūc eligit̄ de simili pena. s̄ assimilari p̄tinet ad
iudicē. ff. de le. nō possunt. **Q**uarto casu p̄ncipali q̄n vnica est pe-
na ibi nō cadit electio. s̄ disp̄satio. et iō ad iudicē cā p̄tinet vt pu-
ta si statutū dicit de āputatiōe manus et aliq̄s ē ita puer v̄l ita se-
nex q̄ iudex pōt disp̄sare. nō t̄n cogit̄ nec. p̄t hoc p̄t appellari. ff.
ad fille. l. q̄ rōe l̄re. Secus esset de h̄ casu statuti. q̄z cū dicat q̄ occi-
dēs occidat̄ in eo q̄ deliq̄t puniat̄. pone mō culpa et nō dolo te p-
culsi et mortuus es vtiq̄z mori nō debeo. et hec interpretatio nō est di-
sp̄satio. et in alia interpretatiōe appellat̄. n̄ appellatio sit specialit̄
interdicta. ff. de ori. iur. l. ij. postea introducta est interpretatio natu-
ralis. et iō nō h̄t locū in statuto naturali. et rōne est inductū. vt nō
puniat̄ q̄s ad mortē q̄ noluit delinq̄re. Itē d̄z puniri dolo. l. j. §. s̄
si. ff. de sicca. et p̄ hoc facit. l. ij. §. j. e. ti. et ibi bar. et istud est tenē-
dū. Aduertas t̄n f̄m bal. in. d. l. q̄cūq̄. in. v̄. scias et q̄ istud q̄d ē cō-
suetū nō d̄z arbitriū s̄ necariū. vt. ff. de exor. cri. l. sacrilegi. et nōc̄
in. d. l. q̄d ḡ. §. pena ḡuioz. Et q̄z cōsuetudo est actus p̄dicus. iō ser-
uandus. ac etiā scias. vt ibidē subiūxit bal. q̄ in arbitrarijs iudex
d̄z declinare in mitiorē p̄tē. vt ex de offi. iudi. c. de causis. nō t̄n d̄z
esse nimis graciosus. de re iudi. ca. ij. et ibi Jo. an. in nouella. et q̄n
plures pene iponunt̄ a iure v̄l a statuto vel a lege v̄l ab homine!
q̄d fiēdū dicā. j. in glo. sup v̄bo caput a spatulis. r̄. in. v̄. q̄d si sint
plures. **Q**uando aut̄ reus oīno mori debet. an iudex optionem
dare possit qua morte mori velit vt est tex. cū glo. ff. de penis. q̄ sic
hoc nō est in. l. illa;

Quid si statutū dicat q̄ debeat ex tali delicto affici et puniri
ḡuissima pena. an cedēdo flagellis dicat̄ affici grauissima pena?
tex. est. et ibi glo. et bar. q̄ sic. i. l. s̄ si hac. §. p̄tor. ff. de iniur. vo. q̄d

Quero q̄d si q̄s fuit dānatus in cētū. q̄ si nō soluerit. j. bñ nō.
C. dies āputeē sibi manus. nō soluit. t̄n officialis vult exeq̄ in bonis
dānati. an possit viderē q̄ nō. q̄z pena est trāffixa in corpale. vt. l.
obligationū. §. fi. ff. de acti. et obli. t̄n bar. in. l. cū duobus. §. idē re
spōdit. ff. pro socio. tenet q̄ imo pōt;

Quero si erratū fuerit in calculo p̄ officiales vel deputatos ad
gabellā ita q̄ dānatus nō fuit in dolo s̄ in bona fide. et t̄n nō sol-
uit integrā cōdemnationē. an sibi debet amputari manus? Dic q̄

nō vt no. bal. ful. et ymo. in. l. q̄uis. ff. de cōdi. et demō. p illū tex.

Quid si fuit cōdenatus q̄ debeat sibi āputari manus q̄d nō de x̄ et fuit p errozē ab executore abscissa sinistra. an possit p executionē sue snie abscindere dextrā. Dic q̄ nō. qz q̄d executus ē in sinistra nō pōt restitui. Ita dic bar. in. l. elegāter. §. q̄ reprobatēs. ff.

Quid si statutū dicat simplicit̄ p homicidio cōdenet̄ de pi. ac. in. C. q̄ si nō soluerit. x̄. dies decapitet̄. et homicidiū nō ē cōmissum dolo s̄z tm̄ culpa. an si nō soluerit debeat decapitari. Ita q̄onem format bal. in. l. dā opa. C. q̄ accu. nō pos. in. v̄. ex hoc ifero. 7 c̄. vbi determinat q̄ vbi culpa est cōmissum malū. tm̄ cōdemnabit̄ in. C. et licet nō soluerit. x̄. dies. tm̄ nō decapitabit̄. et hoc est qz. d. statutū de homicidio intelligit̄ q̄n est cōmissum dolo. facit q̄d no. bar. in. l. j. §. j. ff. si q̄s tes. li. el. ius. fu. et hoc debet iudex in sua snia declarare inserta cā. qz sp̄ cā cōdenatiōis q̄rēda est. vt. ff. de re mili. l. q̄ cū vno. §. ad tps. q̄d bñ nō. Et adde q̄. s̄. dixi in glo. q̄s si non soluerit. x̄. 7 c̄. vsqz in finē illius glo. qz melius ibi cadūt. s̄z erroze sunt hic posita. Et tene mēti. q̄ n̄ tm̄. d. penā pecuniariā p̄t solue dictus cōdenatus vt euitet penā corporālē. s̄z etiā alius diunctus vel extraneus etiā si cōdenatus nō mādauit soluere. v̄. ratū nō habuit etiā post tps. Ita bal. et ymo. in. l. j. in p̄n. ff. de condi. insti. q̄nimo plus dicā q̄ inuito pena pecuniaria solui p̄t vt euitet̄ corporalis. vt no. bar. in. l. stichus. de pe. le. et bal. in. l. fi. C. de neg. ge. intrm̄ q̄ vt dicit ibi bal. pōt p̄ ex̄neū auferri de bonis dicti cōdenati etiā inuito eo. et solue cōdenationē. ar. l. si p̄cur. §. si ignoratus. ff. mā. no. bar. in. l. iiii. §. catho. ff. de. v̄. obli. et hoc rōne interesse illius ex̄nei solue tis. ar. l. nō tm̄. ff. de ap. q̄d p̄petuo tene mēti.

Caium q̄ debeat p loca publica. **I**ta practica fuit publice introducta vt publice videat̄ ab oibus et multis crassantibus sit in exēplo. vt. ff. de penis. l. absentē.

Usqz ad locū iustitie. **H**oc fuit introductū p nō. in. l. fi. ff. de iusti. et iur̄. S̄z aduertat q̄ aliquñ in loco cōmissi delicti sit executio ad maiorē aggrauatiōz. vt si ad domū in q̄ furtū cōmissum ē furce erigatur. et ita semel obfuan̄ feci cū casus occurreret perusij. v̄. in loco vbi hominē interfecerit decapitet̄. vt no. bar. i. l. capitaliū. §. fames. ff. de penis. et etiā est rō vt si puniat̄ vbi delinqt̄ ceteris sit exēplo. vt. C. ad. l. iul. repe. l. j. §. q̄ forte. et. §. si q̄s. l. aut facta. §. fi. ff. de pe. Ita dicit sal. in autē. si v̄o. C. de adul. et est casus vt vbi no. bal. in. l. j. C. de iuli. agge. nō rūpen.

Et ibi caput a spatulis amputet̄. **A**n te oculos tu iudex habeas ius 7 iusticiā. et q̄n facis executionē corporālē q̄ res sit bñ

clara nec sit alteratio iuris et doc. qm̄ postea si in iudicatu ueni
ans dices ius in carceribus. Cū enī iudex ad similitudinē suppli
cij teneat ut est pena capitalis ut. l. iij. C. q̄ accu. nō pos. nō esses fi
dei iussoribus relaxādu. facit. l. lege iulia. ff. ad. l. iuli. de vi. et ibi
bar. vñ bñ caueas anteq̄ pferas sn̄iam corpālē;

Quid si nō est pbatū crimē et ipse debet sn̄iam ferre absolu
tionā tūc cautela ē q̄ iudex ad sui exonerationē faciat citari iniu
riatū et iudicio meo iudiciū cōis bononie ad cōtradiciēdū quicqd
volunt et possunt. ne ille reus absoluat. aliter etiā illa talis absolu
tiona nō p̄iudicat iniuriato qn̄ etiā nō p̄bata inq̄sitiōe ipse iniuria
tus reū reaccusare possit. nō obstāte absolutioe facta p̄ iudicē ab
inq̄sitiōe formata. qd̄ nō. Et forte etiā ipse iudex tenebit. Ita dic
ang. in. d. l. si vacātia. C. de bo. vacā. l. x.

Quid si sunt plēs leges loq̄tes de delicto imponētes diuerfas
penas. ut puta ius cōe iponit vnā penā et statutū aliā. q̄ pena sit
eligēda. Et nota q̄ est in arbitrio iudicis. aut iponē penā iuris cō
munis. aut statutū. qm̄ p̄ legē statutariā in dubio nō intelligit sub
lata pena legis antiq̄. imo vtraq̄ pena durat ut est casus in. l. i. eū
. C. de fal. et in. l. q̄tiēs. ff. de ac. et ob. et no. bar. in. l. senatus. in. p̄n.
. ff. de accu. et fal. late in. l. q̄ de crimie. C. de accu. v. tertio opponit
ad eādē ptē. Et cōsidera bñ inq̄sitionē nostrā. qz hic sunt plura de
licta sepata et plura facta. qz vulnerauit cū cultello. veste abstulit
et clarū est q̄ de furto et homicidio p̄t puniri. ut no. bar. in. d. l. se
natus. fac. l. nunq̄ pla. ff. de pu. delict. Si at̄ ex delicto vnico duo
tituli crimis vel plēs agēdi forme resultēt. an ex ista. l. teneat et
cōdēneēt an ex plunibus. no. in. l. iij. §. fi. ff. nau. cau. sta. et bar. dy. et
ymo. in. l. j. §. dic. ff. de pu. iu. et bar. in. d. l. senatus. et in. d. l. nunq̄
plura. et fal. in. d. l. q̄ de crimie. dic. ut ibi p̄ eos late. Ex q̄ sequit̄
q̄ si statuto iponit̄ p̄ homicidio pena pecuniaria cū pena iuris cō
munis nō sit sublā. tu iudex potens de sicca. punire homicidā. Ita
semel de fco. huau. qd̄ nō. Quod dic̄ verū nisi ex aliq̄bus dicituris
appareat q̄ p̄ ipositionē noue pene p̄ statutū sit recessum a pena an
tiqua ut puta si statuto caueat q̄ procedat̄ de similibus ad simi
lia. ut vbi in statuto succedat ius cōe. tūc apparet de mēte statuti
que in subsidiū nō voluit iponi penā iuris cōis. ergo ab eavideēt re
cessum. Ita dicit bar. in. l. j. ff. vi. bo. rap. et idē in simili. videt̄ tenē
bal. in. l. j. C. de sum. tri. et fi. ca. in. v. vj. opponit̄ dicit̄ hic et idē
tenet ymo. in. l. ij. ff. de pu. iu. v. qd̄ at̄ si pares. licet s̄m̄ dicit̄ bar.
de fal. ff. de sepul. vi. in. v. qd̄ si p̄ statutū. aliter distinguit et ple
nius scōm rapha. videlicet aliqñ sunt due pene vna gñalis. et alia

specialis? tūc distingue si quidē generalis imponit p statutū vel p legem. et specialis p hominē? tūc vtraq; cōcurrit etiā quo ad executionē. vt. l. nō dubiū. C. de legi. iūcta. l. iubemus. C. de sacrosanc. ec. et intelligo p hominē siue p cōtrahētes vt dōs iuribus siue etiā p pzetozē vnū imponit. Si vero a statuto imponit generalis et aliq; specialis? ex statuto imponi poterit q; eadē ratio vt. l. illud. ff. ad. l. acqui. facit. l. ptoz. edixit. §. j. ff. de iniur. Si vero vtraq; venit p hominē imponēda? tūc quo ad originē habet locū nō quo ad executionem. vt dōa. l. ptoz. §. j. Ex quibus inferit? q; quādo sup vno delicto reperit pena generalis et specialis. tūc siquidē pena generalis est incerta et arbitraria. nō referit ad specificata eadē lege vel statuto vel diuersis siue. l. cōi vel statutaria. ut dōa. l. sanctio legū f^m lec. glo. Si vero vtrq; est certa et determinata. et tūc refert. aut vtraq; pena imponat eadē statuto. vel eadē reformatōe. et generalis non referit ad specificata scdm lec. dy. in dōa. l. sanctio legū. et sic specialis tm̄ imponit et diuersis legibus v^l statutus vel reformationibus vel vna de iure cōi alia ex statuto et tūc aut vna pena inferit a lege alia ab hoīe. et tūc vtraq; habet locū quo ad executionē vt patet ex predictis scdm bar. ibi qd singulariter liga ad digitū de quo etiā vide bal. in. l. cū supra. C. de sepul. viō. Quando aut essent pene alternatiue? Dic vt dictū fuit. s. in glo. q; manus dextra et c. S; bal. in dōa. l. quid ergo. §. pena grauior. in. v. ad huius glo. declarationē dicit. q; si duplex pena imponit diuersis legibus vna tantū debet puniri vt dōa. l. senatus. et quod ibi glo. et bar. siue eadē le. vel statuto. et tunc aut copulatiue pōt imponi vtraq; vt. l. nemo. l. ij. C. de epi. audi. Aut alternatiue? et tunc vna tm̄ vt. l. si fugitiuū. C. de ser. fugi. alias autē imponit absolute. quia ibi nō est copula nec disiunctiua cōiūctio. et tunc assumēda est benignior interpretatio. et tantum vna imponitur. vt. l. si. de interpretatione. ff. de penis. licet autem forte dicat contrariū. l. alienatis. ff. de ver. sig. quod etiam nota. Sed illud quod dicit bar. in. dicta. l. sanctio. est planius.

Sed quero an dānato dōo tycio intelligatur dānatus dictus andreas mādans et alius auxiliator? Et rēdeō q; regula est in duobus reis q; vno vamnato nō intelligitur dānatus alter. ita nō. bar. in dicta. l. denūciasse. §. querit. ff. de adul. per illū tex. in. l. cū filius. in. p. in. ff. de ver. obl. Ex quo ipse inferit q; licet tycius sit condēnatus. q; produxit falsos testes? non tm̄ sequit de necessitate cōtra testes q; ipi sint falsi. Secundo inferit q; licet notarius sit condēnatus q; fecerit tycio falsum instrumētū. nō tm̄ ex snia p̄iudicat tycio ad cuius vtilitatē instrumētū factū est. Idē etiā tenet cy. i. l. ij. C. q; as.

nō pos. et ibi de istis. q. vide bal. et est tex. in. l. j. C. de fal. **T**ertio
infert q. si est condēnatus de falso vnus ex reis stipulādi. nō p̄iudi
cat alteri. vt. l. si. docueris. et ibi no. C. de fide instru. **Q**uarto ibi
ecōtra dicit an absoluto vno ex duobus reis intelligit alter absolu-
tus. regl̄r dicit q. non. et est ratio. qz res inter alios acta non p̄dest
nec nocet alijs vt. ti. res inter alios. 7 c. fallit si adulter est absolutus
quia talis sn̄a p̄dest adultere ut dicto. §. querit.

Sed quid erit in casu n̄ro videlicet in mādatoze 7 auxiliatoze.
Ista q̄stionē ponit bal. in. l. adultera. §. j. ff. de adul. et ibi concludit
q. siue pronūciat. vt qz d̄z q. nō erat in culpa. t̄n dy. 7 bar. volūt q.
non p̄fit alijs. ar. l. nisi. et qd̄ ibi no. glo. ff. de sicca. aut. pnūciat sup
facto. ut qz dicit̄ p̄fatū delictū nō esse cōmissum. tunc dy. vult q.
profit. vt. l. cū duobus. §. si fideiussor. ff. de iniur. Sed bar. secūdu ri-
char. ma. tenet cōtranū p̄ dictā. l. adultera. 7 ibi r̄ndet ad. §. si fide
iussor. et quod ibi d̄z decapiteē ita q. monat̄. est verū qn̄ reus est ibi
p̄sens ita q. executio corporalis de eo fieri p̄t. Si aut̄ nō est in for-
tia p̄tatis. tūc iudex debet eum bānire de ciuitate et comitatu ad
mortē et si q̄ tēpoze in fortiā d̄cī cōisvenerit. q. ducat̄ ad locū iusti-
cie. ut sibi mors inferat̄. Ita dicit glo. in autē. de leno. §. si quis aut̄
v̄. expellit̄ de q̄ glo. pe. de bel. p̄ti fac̄ festū in autē. de pa. te. in prin-
colla. x. et vide bal. et flo. in. l. ij. C. si pen. ap. mo. Et postea si vene-
rit in fortiā debet alius p̄cessus agitari in quo declaret̄ talē p̄sonā
captā esse q̄ reperit̄ in bānū. et bānū exequēdū est. **I**ta dicit bar.
in ti. de feu. siue cul. nō amit. c. j. Et postea in d̄co p̄cessu iterim re-
us 7 bānitus recognoscit se iuxta no. p. bar. in. l. diuus. ff. de cur. 7 di-
xi. s̄. in glo. cayū sempzonij. die vt ibi. Aduertas t̄n q. si dictus bā-
nitus captus in isto secūdo p̄cessu formādo cōtra eū p̄babit p̄mā
sn̄am siue bānū emanatā p̄ falsas allegatōes. v̄ probatōes q. im-
pediret executionē dicte sn̄e. Ita dicit ang. in. l. q. rome. §. duo fra-
tres. ff. de v̄. obli. et ymo. ibi in v̄. ex p̄dictis dicit q. infert̄. 7 c. facit
l. p̄tor. §. marcellus. ff. de iudi. Et nota b̄n̄ q. quīs ille q̄ est p̄sens
sn̄e corporali condēnatoze statim efficiat̄ seruus pene. **U**nde la-
ta sn̄a nō valeret eius testamētū etiā ante inq̄sitionē formatā con-
ditū. si ess̄z abreptus p̄ vim de manibus familie ut. l. q̄ vltimo. 7 ibi
bar. in pn̄. ff. de penis. 7 idē no. bal. in. l. cūctos p̄plos cū ibi no. C. de
sum. tri. 7 si. ca. et est tex. in. l. si qs̄ filii. §. erratū. 7 ibi ang. rapha-
et ymo. ff. de ma. testa. facit glo. 7 doc. i. autē. s̄z hodie. C. de dona-
inter vi. et vx. t̄n quādo est absens et fert̄ sn̄a vt si q̄ t̄pe puenit
in fortiā 7 c̄ modo dixi interim talis sn̄a eū videat̄ lata sub condi-
tōe nō fortit̄ effectū suū atēq̄z venerit i fortiā cōis etiā nō p̄dit ea

que perdit ille qui pure cōdēnatus v̄l bānitus est. ita no. bal. in. l. seruo le. §. fi. et ibi ymo. ff. dele. j. et interī pōt testari et alia facē q̄d nō. q̄d esset verū si sn̄a ferat̄ sub cōditiōe v̄z cōdēnamus si q̄ t̄pē venerit in forciā cois. s̄z si simpliciter cōdēnaret̄ ad penā capitis et executio differat̄ sub cōditiōe si quo t̄pē venerit in forciā cois! tūc verū nō diceret bal. de qua sn̄a p̄latiōe dixi. s̄. in glo. q̄ iudex cōmisit. J. p̄coni. et etiam in illa glo. s̄. p̄dux. 7c.

Quero an statutū lata sn̄a corpali mittat̄ executionis? Bar in. l. q̄ vltimo. dicit q̄ de cōsuetudine statim fit executio. vel nisi ipse vel alter pro eo appallet. vt. l. non tantū. ff. de appella. de iure autē debet expectare q̄ transierint decē dies qui dant̄ ad appellandū. ar. glo. in. l. iudicio de accu. quo tempore lapso fiet executio per iudicē q̄ tulit sn̄am vel per successorē in officio vel per aliū officialē eiusdē ciuitatis qui etiā habeat merū impium etiā sine litteris vt no. bar. in. l. a diuo pio. §. j. ff. de re iudi. Sinat̄ essz alius iudex puta iudex originis q̄ vult exeq̄ sn̄am iudicis loci delicti v̄l econtra! an tūc possit v̄l req̄rant̄ littere vel debeat fieri remissio. vide cy. in auten. qua in p̄uincia. C. vbi de cri. agi opoz. et bar. in. l. si cui. §. fi. ff. de accu. et sal. late in autē. Si v̄o. C. de adul. et p̄ ymo. in. l. inter accusatozē. ff. de p̄n. iudi.

Quero si statuto cauet̄ q̄ vltimo mēse sui regim̄is officialis nō possit aliquē absoluere vel cancellare de bāno. et t̄n̄ inq̄situs veniebat absoluēdus? Dic q̄ pōt p̄nūciare d̄co mēse absoluēdū v̄l cancellandū fore. q̄ sn̄a absolutio nō habebit effectū nisi firmet̄ p̄ suū successorē. debet t̄n̄ successor op̄robare dictā sn̄am si ius dicta uerit. et nō aliter. ar. l. iure nostro. ff. de test. tu. Ita dic̄ bal. rapha. et ymo. in. l. si filio exheredato. §. eius q̄. ff. de iniuf. testa. et bar in. l. solā. in p̄n. ff. de offi. p̄cōsu. 7 le. et no. bal. in. l. j. C. si aduer. l. Et aduertas tu iudex vt penā cōsuetā iponas. vt puta q̄ debeat decapitari gladio. secus si diceret q̄ debeat mori veneno v̄l p̄ijci de fenestris pallatij. q̄m licet moriat̄! t̄lis pena nō facit eū intestabilē v̄l incapacē. q̄ effectus fuissz intestabilis v̄l incapax si pena ordinaria fuissz iposita. vt. l. aut dāna. ff. de penis. iūcta. l. si q̄s filio. §. irritū. ff. de iniuf. test. Ita di. ang. in. l. si q̄s mihi bona. §. j. ff. de ac. q̄. be. q̄d nō in p̄dica. q̄nimo plus dico respectu iudicis q̄ si penam mortis inconsuetā iponat etiā illi q̄ debet mori! teneť iudex in sin dicatu. vt est tex. in. l. aut dānū. in p̄n. ff. de penis. quod nō.

Quero perusij viget statutū q̄ occidēs forēsem teneť in tricētis libris! an si perusinus alibi occidat vbi tu assides vt puta Aretij an etiā occidēs teneť in ccc. libris? Dic q̄ imo t̄m de sicca. q̄ quili

bet de populo n̄ d̄z vti d̄co iure. ita bar. in. l. j. in p̄n. ff. q̄d q̄sq̄ iur.
S̄z q̄d ec̄ōtraynus s̄m̄ formā statutoꝝ homicida n̄ d̄z decapitari
s̄z d̄denari oīo in libris. ccc. t̄m̄mō iudex nō voluit seq̄ dictū statu-
tū tanq̄ odiosum imo voluit seq̄ formā iuris et ip̄m decapitari fe-
cit. Nā t̄pe sindicatus nō poterit ip̄e dicere q̄ sibi imponat̄ pena
pecuniaria p̄dicta p̄ homicidio p̄dicto q̄d omisit decapitari faci-
endo dictā homicidā. s̄z debebit sibi ip̄oni pena quā alteri ip̄osu-
it. et sic decapitabit̄. Ita nō dicit bar. in. l. j. in fi. in p̄nci. ff. q̄d q̄sq̄
iuris. Un̄ tu iudex caueas et b̄n̄ aduertas ad statuta et noli sape
plus q̄ oporteat sape. Adde t̄n̄ circa hāc ip̄ositionē pone q̄d dixi
s̄. in hac glo. in. v̄. q̄d at̄ si sint pl̄es leges. et sic hoc d̄cm̄ bar. p̄ce-
dit q̄n̄ est in totū recessum a pena iuris cōis.

Quero aliq̄s est d̄anatus ad mortē iuste. an possit differri exe-
cutio. R̄ndet pe. cy. et alij in. l. j. C. de bo. p̄scrip. q̄ sic. si dicat q̄
erat obligatus reddē rōnē sibi. et ibi ē casus in. l. suo legato. q̄. pe.
ff. dele. j. q̄d nō b̄n̄facit. l. si suus. in p̄n. ff. dele. j. S̄z aduertas q̄d
dicit ang. et ymo. q̄ hoc nō suāt. q̄z posset faciliter fraus omitti.
facit. l. j. cū ibi nō. p. cy. C. de bo. d̄a.

Quid si statutū dicat q̄ p̄ t̄l̄i pena ip̄onat̄ pena capitis v̄l̄ pe-
na capitalis v̄l̄ q̄d s̄ile illud iudex dicat in sn̄ia q̄d ip̄ortant dicta
v̄ba. an possit āputari caput vt dicit p̄ns sn̄ia. Ista q̄onē format
ymo. in. l. ij. in. v̄. itē adde q̄d si ex. ff. de pu. iu. vbi claudit q̄ vidēt̄
tex. in. l. eos. q̄. sup. his cū glo. C. de ap. q̄ nō d̄z decapitari. Ita dic̄
Jo. an. in. c. iiii. sup. p̄ma glo. de iu. Itē fac̄. l. q̄ cū maior. q̄. his de-
mū. ff. de bo. li. et fac̄. l. j. cū glo. C. de fal. et vidēt̄ d̄ca pena verifi-
cari in exiliv̄l̄ alia pena q̄ āputatōis capitis. l. p̄tor. q̄. rei capita-
lis. ff. de bo. pos. et no. glo. i. l. trāfigere. C. de trāfac. et in. d. l. i. ff.
de pu. iu. q̄d intellige verū nisi aliē c̄staret de mēte statuētū v̄t. l.
. iiii. C. de libe. p̄te. et et̄ intelligit̄ q̄n̄ ponit penā alio casu q̄ vis cō-
mouere. alias intelligit̄ s̄m̄ dispositionē iuris cōis. ar. l. ij. C. de nox̄

Quid aut̄ si est clericus q̄ omisit tale delictū eo q̄ d̄z mori. an
simpliciter lata sn̄ia q̄ ip̄se debet decapitari fiet executio d̄ce sen-
tentie. Dic̄ q̄ nō. sed debet fieri degradatio. p̄mo iux̄. c. de ḡdatio
de penis. in. vj. q̄ f̄co p̄t̄ postea tradi morti naturali. S̄z q̄liter fiet
ista degradatio statū dicā. p̄us t̄m̄ vidēdū est q̄bus causis p̄missa
est de ḡdatio. q̄bus visis postea videbimus formā et modū de ḡda-
tōis. **C**asus at̄ ex q̄bus fieri possit et debeat de ḡdatio ponunt̄
maxime p̄ anto. de butrig. et alias in. c. at si clerici. de iudi. vbi an-
to. de butrig. in. v̄. q̄ aut̄ sunt delicta. r̄c. dicit q̄ d̄z q̄ oē graue deli-
ctū sit iusta causa degradatōis. vt vidēt̄ velle tex. in. ca. qualiter
et q̄n̄. de accu. et in. c. nouimus. de ver. sig. de pac. c. tua. q̄d intelli-

git verū dū modo cōcurrūt incorrigibilitas. ut. e. ti. de iudi. c. cū nō ab hoīe. alias aut fit graue delictū. si tñ nō est incorrigibile realiter nō est degradatōe dignū. Fallit tñ hoc qz licz nō sit incorrigibilis si tñ est graue delictū degradat. p̄mo in crimine heresis. de here. c. ad abolēdā. 7. c. excomunicamus. qd nō placz ibi dco. anto. de butri. qm̄ heretici nō degradant nisi sint incorrigibiles vere v̄l p̄sumptiue vt patet. e. t. c. vergentis. Secūdo fallit in falsario litterarū sedis apostolice. vt ex de falsa. c. ad falsarioz. et istos casus ponit glo. in dco. c. cū non ab hoīe. et dco. c. ad abolēdā. et. c. nouimus. xi. q. i. c. si q̄s sacerdotē. vbi glo. addit aliū casum videlicz in cōiuratiōe extra episcopū. s3 doc. in dco. c. cū nō ab hoīe. restringūt etiā ad incorrigibilitatē. et istā opi. tanq̄ minorē approbat anto. 7 allegat glo. de verfig. c. nouimus. Itē fallit in sacrilegio vt. ij. q. vij. c. admoneāt.

Quid de homicidas Dicit anto. in dco. c. atq̄ clerici. in dicto loco quod est dubiū. et tñ dicit qz tūc homicida nō incurrit v̄l incidit in penā degradatōis. ut de homici. c. ij. et ibi p̄ hosti. licz glo. si aliter senserit ex de elec. c. ij. et est casus in dco. c. cū nō ab hoīe. nō obstante tex. alle. in c̄trariū qz ibi degradatio sumit̄ p̄o depositōe vt ibi no. etiā ibidē anto. dat vnā regulā qz quādocunqz iura aliq̄ repiantur p̄ grauibus etiā imponere penā degradatōis. 7 etiā de multis alijs penis. vide glo. ordi. et plene de offi. ordi. ad rep̄imēdum. in glo. ij. 7 de varijs penis suspēsiōis. vide glo. in de. cupiē. de penis.

Nūc restat videre formā degradatōis postq̄ vidimus ex q̄bus causis possit fieri degradatio. Nā duplex est degradatio v̄balis. alia actualis siue sollēnis. vt dco. c. degradatio. De actuali et sollēni dicamus q̄ est ad p̄positū q̄ actualis degradatio fuit inuēta ad similitudinē exautorat̄is armate militie 7 militia celestis et armata equipant̄ ut no. glo. et doc. in. l. miles in p̄n. ff. de re mili. et dicta exautoratio in milite armato fit qz dehbunt̄ ab eo insignia militaria vt dicit tex. in. l. ij. §. si cū exaucto. ff. de infami. 7 ibi glo. dicit qz sic ep̄s degradat clericum suū et allegat in auten. vt clerici apud p̄p̄ios ep̄scopos. in fi. et dicit tex. in dco. c. degradatio. in v̄. actualis aut̄ r̄c. et illa est actualis forma qz si sacerdos ē degradā dus uestit̄ acsi deberet celebrare. et dat̄ sibi ī manibus calix. Si autē est diaconus. uestit̄ uestibus diaconi cū libro euāgelioz in manu. Si autē est subdiaconus. uestit̄ uestibus subdiaconi cū libro eplāz in manu. acsi deberet in officio sollēnit̄ ministrare. q̄ facto adducit̄ ad p̄sentia ep̄i qui ep̄s incipiēdo ab eo qd ultimo loco gradādo datū fuit cū fuit ordinatus singularit̄ aufert publice et postea descēdēdo gradatū vsqz ad p̄mā uestē q̄ tradit̄ ī collatōe tōsure q̄ facto

Vide formam degradatōis

raditur siue tondetur. ne clericatus vestigiū remaneat. et illa actu-
alis degradatio sufficit. Potest tñ ep̄s si vult in illa degradatōe vt̄
istis verbis ad terrorem dicēdo p̄el bytero in remotione auferimus
tibi vestē sacerdotale et te honore p̄iuamus. sicq; in remotōe cete-
rorum insigniū similibus verbis vt̄at̄. ¶ In remotione aut̄ vl̄t̄ime ve-
stis que in collatione ordinū fuit p̄ima sic dicat auctoritate dei om-
nipotentis patris et filij et sp̄s sancti et nostra auferimus tibi habi-
tum clericalem. et deponimus degradamus spoliamus ⁊ exuimus
de omni ordine beneficio et p̄uilegio clericali ⁊ c̄. ¶ Ista sunt quasi
verba ad textū dicti. c. degradatio. de quo vide p̄ ipe. q̄liter in ac-
cu. proce. §. j. v̄. leuia aut̄ crimina. et per butri. et bal. in aut̄en. p̄el
byteri. C. de ep̄i. et cle. et per bar. in. l. qui vno. §. exauctorizet. ff. de
re mili. et in. l. ij. §. j. ff. de infami. qui tamē legisse aliter loquūtur
quia in veritate degradatio iuris ciuiliis est alia a degradatione sa-
cri ordinis.

¶ Quero aliqua. l. vel statuto imponit̄ pena ex aliquo delicto ad
arbitriū iudicis. an tunc iudex p̄t arbitrari penā mortis? glo. sin-
gul. in. §. in summa. insti. de iureiur. dicit q̄ sic. ⁊ idem sentit glo. in
lege pe. C. si aduer. l. in glo. parua. Sed ymo. in. l. ij. ff. de pu. iudi.
in v̄. quid aut̄ si aliqua pena ⁊ c̄. Dicit q̄ quādo lex vel statutum
dicit q̄ pena sit arbitrio iudicis et vsq; ad penā mortis. tunc clarū
est q̄ eius arbitrium p̄t se extendere ad penā mortis. vt. l. sacrile-
gus. §. sunt quidā. et ibi casus. ff. de va. et extraor. cri. Quando lex
vel statutū dicit penā esse arbitrio iudicis dūmodo se nō extēdant
ad penā mortis. tunc clarū est q̄ illā non poterit imponere. proba-
tur apte in. l. j. ff. de fur. valua. et in. l. j. §. expilatores. et. le. fi. ff. de
effrac. et expil. et in. l. iij. §. fi. ff. de crimi. stel. ¶ Quādo lex vel sta-
tutū simplr̄ dicit penā esse arbitrio iudicis. tūc videt̄ q̄ tanq; vir
bonus arbitrari debeat ar. l. vir bonus. ff. iudi. sol. ⁊ nota per glo. et
bar. in. l. si qua pena. ff. de ver. sig. et. c. super his. in glo. in verbo ar-
bitriū. et in verbo astringēdo. extra de accu. et sic patet q̄ secundū
qualitatē facti aliter atq; aliter debet arbitrari ar. eius q̄ habet̄
in. e. sicut dignū de homici. et dicto. §. sunt quidā. Et ex his patet
q̄ si qualitas delicti non suadet imponi mortē q̄ si iudex fuerit ar-
bitratus mortē q̄ ab eius arbitrio iniquo poterit appellari. uel peti
q̄ reducat̄ ad arbitriū boni viri. vt no. glo. et bar. in. l. si qua pena.
de qua dicā infra in glo. p̄sente cayo ⁊ appellāte in v̄. et q̄ possit a
sentēcia iudicis licet illā glo. in. §. et in summa sequat̄ singulariter
bal. in. l. j. C. qui latro. asso.

¶ Et eius bona publicamus. ¶ Sis bene cautus tu iudex in cri

mine in quo venerit tacite bonorū publicatio q̄ non dicat in sn̄a tua cōdēnamus vsq; ad mortē dictū Caiū cū publicatiōe sine confiscatiōe bonorū q̄ tūc adeptio bonorū cū sit accessoria ad penam corpālē! si interī pendēte appellatiōe moriet̄ reus sicut extinguit̄ crimē corpālē! ita extinguet̄ etiā quo ad cōfiscationē bonorū vt. l. iij. et ibi butri. et bar. C. si pen. ap. sed facias publicatiōe bonorū eq̄ p̄ncipaliter sicut penā corpālē per copulā. et que p̄ncipaliter et equaliter copulet. vt est glo. in rubrica. ff. de iur. et fac. igno. et sic dicat et eius bona publicamus. Ita dicit bar. bal. et alij doc. in. l. iij. cū si. et bar. in. l. j. C. si pen. ap. mors inter. et ange. et ymo. in. l. defūcto. ff. de publi. iu. et idē tenet sal. in. l. si quis. C. si reus vl̄ accu. mor. fu. et hoc est p̄necessariū. qm̄ hodie q̄nvis q̄ bona cōfiscēt q̄ in sn̄a de cōfiscatiōe exp̄sse fiat mētio. Nā licz olim p̄pter cōdēnationē ad mortē bona erāt cōfiscata excepta certa pte q̄ filijs referuat̄ vt. le. j. ff. de bo. dā. et ibi de hoc dicat vt per bar. tñ hodie bona dānatorū regulariter nō intelligunt̄ cōfiscata. q̄uis sit aliqs ad mortē cōdēnatus. nisi exp̄sse in sn̄a capitali etiā bona publicent̄. nisi in crimie lese maiestatis et in certis casibus de q̄bus. dicit̄. et nisi q̄n q̄s bānit̄ q̄ nudus debet exulare vt. l. amissioe. §. de ficiūt. ff. de capi. di. et no. bar. per illū tex. i. l. tutelae. §. si. e. ti. Et hodie etiā isto casu nisi exp̄sse in sn̄a et bāno dicat̄. nō incorporat̄ in fiscum. imo bona descendētibus et alijs referuant̄. vt autē bona. C. de bo. dā.

Quero exp̄sse bona in sn̄a publicant̄! an existētia in alio territorio sint publicata? De hoc no. bar. in. l. cūctos populos. in. fi. C. de sum. tri. et fi. ca. et. l. fi. §. diuus. ff. de publi. iu. vbi in effectu cōcludit. q̄ de iure ciuitates non possunt sibi publicare bona p̄opter delicta. vt. l. j. et ibi no. C. de bo. dā. Item quia non habēt de iure merū et mixtum imperiū. neq; cognitiōe delictorū grauium. vt. C. de fen. ci. l. defensor. Ille ergo ciuitates italie q̄ illā iurisdictionem exercēt et illa ciuitas q̄ sibi bona publicauit hoc facit. vl̄ ex p̄uilegio sibi cōcessa a p̄ncipe. vl̄ a cōsuetudine antiqua q̄ habet instar p̄uilegij. vt. le. hoc iure. §. ductus aque. ff. de aqua quoti. et esti. he sunt ciuitates que hodie possunt dici in causa fiscali p̄cur. in rem suam. Nam ad suam vtilitatem vtimur iure fiscali ex cōsensu p̄ncipis tacito vl̄ exp̄presso vt dictū est. vide bar. in. l. itē veniūt. §. ait senatus. ff. de peti. here. hoc p̄missio in questione p̄dca bar. sic dicit. aut iurisdictiones sunt separate s; bursa fiscal' est vna in effectu in vtroq; loco. aut sunt iurisdictiones sepate et sepate burse fiscales. P̄mo casu aut illa publicatio fit de iur. cōi. bona vtri

usq; loci erūt publicata. vt. l. si qñ. C. de bo. va. et qd ibi no. et fiet
executio p officiales illius loci vbi sunt bona. vñ dicit si p̄ses q̄ est in
marchia p ecclā romana publicaret de iure cōi bona alicuius itel
ligerent publicā bona q̄ habent in ducatu. sed in illis bonis fieret
executio p pcuratorē q̄ ē in ducatu. vt. l. cū vnus. §. fi. ff. de bo. auc.
iudi. pos. Aut publicatio fit p̄m cōstitutōes et statuta p̄ticularia.
tūc aut ille leges sunt speciales in vtroq; loco vbi sunt bona. Exē
plū p̄ses iudices sunt deputati ab vno rege p diuersa territoria.
vnus publicat p̄m cōstitutōz regalē. et tūc oīa bona q̄ sunt in regno
essent publicata. eadē rōne p easdē leges. Si vō dce leges specia
les nō sunt cōes ad vtrūq; locū. Exēplū in marchia sunt qdā cōsti
tutiōes q̄ nō sunt in ducatu. tūc talis publicatio nō extēdit ad bō
q̄ sunt ex locum ad q̄ p̄tinet cōstitutio. vt. l. ex territorii. ff. de iur.
om. iudi. **S**ecō casu qñ iurisdicōes sunt distinde et burse fisca
les distinde. tūc aut publicatio fit de iure cōi. et tūc extēdit ad a
lia bona alibi sita per dēas. l. aut fit de iure special. 7 tūc ad alia
bona alibi posita nō extēdit. qz q̄libet ciuitas habet bona in suo
territorio sita scōm q̄ dicebat guil. de cug. qd pbat bar. qz q̄libet
ciuitas d̄ pcurator fisci vt. s. dcm est. Sed si pcur. esset. fisci. et ad
vtilitatē fiscalē et ad eius officii spectaret acceptio et incorpora
tio dictozū bonozū in fiscū. ergo nūc ad ipsum p̄tinet ad eius vtili
tatē. et p hoc ē casus in. l. fi. ff. de au. tu. et in. c. postulasti. de fo. cō
pe. et etiā ibi dicit q̄ si nō placet vt distinguat an iudex habeat iu
risdictionē a lege cōi v̄l municipali dicit nō curamus vñ iuridicti
onē habeat. sed hoc solū an p̄nūciat sup eo qd est de iure cōi di
spositū. An vero sup eo q̄ lex v̄l statutū p̄ticularis loci disponit. q̄
oīa sunt nota. Sz illis casibus cū fiscus teneat locū hereditatis vt
. l. ij. C. ad. l. iul. de vi. et talis delinquēs habeat creditores. an cre
ditores vnus territorij possunt agere ctra fiscū alterius territorij
in solidū v̄l pro pte. nota bal. in. d. l. ij. et bal. ang. et ymo. late in
. l. ex facto. ff. de here. insti.

Quero q̄s pōt impedire publicationē bonozū dānati et incorpati
onē et confiscationē. Dic q̄ nullus nisi doceat de dñio rei v̄l posses
sionis. vt. l. si. et qd ibi no. C. de bo. vacā. libro. x. facit glo. et doct. in
. l. ob maritorū. C. ne vx. pro ma. Ex quo bal. ang. rapha. et ymo.
in. l. si marito. in. p̄n. ff. so. ma. dicūt q̄ licet vxor habeat bona ma
riti obligata pro dote. tñ nō p̄t impedire alia bona qn oīa bona pu
blicent et incorporent in fiscum cū ipsa mulier habeat oīa obliga
ta nō aut dñiū et possessionē dictozū bonozū. sed postea a fisco dotē
repetet. vt est tex. in. l. ij. C. ad. l. iul. de vi. qd nota;

Quero q̄s iudicū p̄t facere publicationē! an oēs iudices? Dic
 sc̄dm bal. in. l. j. et ibi sal. C. ne sine iur. p̄nci. l. q̄ aliq̄n bona veni-
 unt p̄ncipaliter cōfiscāda et de p̄ se ex dispōne legis. vt in eo q̄ cō-
 traxit icestas nuptias. vt in autē. de icest. nup. in. p̄n. et t̄lis cōfiscā-
 tio p̄t fieri p̄ q̄libet iudicē. vt no. in. l. si tibi mādauro. §. is cuius.
 ff. man. q̄nq̄z veniūt cōfiscāda in cōseq̄tia vt in deportatiōe! tūc is
 p̄t cōfiscare q̄ p̄t deportare et nō alius. vt. l. illicitas. §. q̄ diuersas.
 ff. de offi. p̄si. q̄nq̄z lex nihil statuit in cōfiscationē bonoz. s̄z iudex
 habeat in arbitrio ex officio in exōrdinariis crim̄ibus. vt. l. i. §. ex
 pilatores. ff. de expi. et effrac. v̄l et in ordinariis p̄ accidēs vt. l. ho-
 die. ff. de penis. et tūc aut vult oīa bona cōfiscare. qz hoc possit ex
 arbitrio vt. l. et si feuerioz. C. de infa. et tūc h̄ nō p̄t n̄ sit de sum-
 mis mgr̄atibus. v̄l nisi consulto et pmittēte p̄ncipe. Ita no. azo. in
 summa d̄ci ti. ne sine iur. p̄n. q̄d sequit̄ cy. Ex q̄ infert bal. ibi. q̄ si
 p̄tati cōcedat arbitriū q̄ est mgr̄atus magnus! p̄t publicationem
 bonoz facere. Si at̄ arbitriū cōcedit̄ inferiori iudici! tūc nō p̄t n̄
 cōsulto et pmittētibus regiminibus ciuitatis. q̄ oīa nō. Et nota q̄
 facta publicatiōe bonoz veniūt oīa bona et iur. p̄ntia. s̄z nō cōditio
 naha. vt est tex. cū glo. in. l. nā et ea. ff. de cēdi. et demō. et. l. q̄tēs
 in fi. et ibi glo. et inno. ff. de noua. v̄n si dicto d̄anato fuisset factū
 legati sub cōditōe si nauis ex asya venerit v̄l aliqd̄ debitū fuisset
 sub cōditōe! tūc tale legatū v̄l debitū cōditionale nō intelligit̄ pu-
 blicatū q̄d nota. nec et̄ venit futura substitutio. vt est casus. et ibi
 bal. in. l. ex facto. §. si. ff. de vul. et pupil. substi. et rō esse p̄t. qz in
 cōfiscatiōe ḡnali nō veniūt bona futura! s̄z p̄ntia. vt. l. si tibi man-
 dauro. §. is cuius. ff. man. Ita dic̄ ymo. in. d. b. ex f̄co. §. si. et dicta
 acq̄sitiō ex d̄ca acq̄sitiōe statim ip̄o iure fit in fiscū. vt. l. cōmissa de
 publi. et. l. si q̄s. et ibi doc. C. ad. l. iul. ma. no. bar. in. l. j. §. an bō. ff.
 de iure fis. ita dicit bar. in. d. l. cōmissa!

Quero si bonis publicatis erat domus q̄ sc̄dm formā statuti d̄z
 destrui! an destruet̄ ex eo q̄ est alteri dā in pignus? Istā q̄onē mo-
 uit Ja. de are. in. l. i. §. suū. ff. ad sille. et ibi p̄ illū tex. dic̄ q̄ sic. sed
 bar. et bal. tenēt cōtrariū. fac̄ q̄d no. cy. et bal. in. l. si pignus. C. de
 pigno. et ludo. de vr. d̄co. §. s̄z suū. dicit distinguēdū. Aut creditor
 habuit p̄us in pignus illā domū q̄ creditor p̄ferē fisco q̄ licet taci-
 tā hypotecā habeat iux̄ glo. in. l. reptum. ff. de pac. et no. bar. in. l.
 post cōtractū. ff. de dona. t̄n qz est posterior creditor ille creditor p̄-
 ferē. vt. l. si ignarus. et. l. si specialiter. ff. qui po. in pig. ba. dicit t̄n
 q̄ si creditor possit sibi satisfaccere! tūc vera sit op̄i. Ja. q̄nimo q̄ si
 sc̄us debz solue creditū suū creditori et cōseq̄ domū. vt. l. res q̄. §. res

aút. ff. de iure fil. et de s. vide bal. et ang. in. d. l. pignus. et alber. in ope suo statutorú in illa qone an vxor possit. p dote sua. et dicit q sic. tanq si domus sibi hypotecata et oibus pferat. qd tñ in tellige vt. s. dixi in ea glo. in. v. qro qs pot impedire.

¶ Quid aut si ppter delictu debet fieri gnasiu in bonis delinqtis an debet fieri in fructibus qs coluit qda colonus? Uidet q sic. vt. l. opes. q iur. constat. ff. de fur. et. l. cu in plures. q messem. ff. loca. dicit tñ alber. in dco loco q nocēs debet taliter puniri ne innocens puniat. vt. l. ij. C. qui latro. ocul.

¶ Quid si pignozati vl venditi oēs fructus sunt et ppter delictu deberēt omnia bona sua deuari? an deuastabunt tales fructus Alber. in dicto loco tenet q nō. p tex. no. in. l. veditoz. q si. ff. de bo. auc. iudi. Sz ludo. in. l. j. ff. ad fille. dicit q hoc nō credit veru invē ditiōe p tex. in. l. si fundu que. ff. loca. vbi publicatis bonis fundus veditē propter passam publicationē. nō tñ traditē venit in publica tiōe emptoz restitudo p̄cio. Et tene menti q si ex aliq delicto bona debeāt publicari et domus deuari ex statutu forma si delinquens habeat turri omunē cu aliq pot p̄tas siue magratus loci q condēnavit delinqtē cōmittere executori militi suo q dictā turri diuidat cu illo socio et parte supiozē capiat. et postea destruat an valeat talis diuisio seu destructio? Dic q sic. vt no. bar. in. l. cu al. cui. ff. de nego. ges. nā potuit magratus talibus bonis dare curato rē nōcio diuidēdis. et sic potuit facere alienationē necessariā. vt. l. j. ff. de fun. do. igit. et sic nota bñ q glo. in. l. iij. q. in cognitiōe. ff. ad fille. quā ibi sequit bar. determinat q snia lata cōtra homicidā habet effectū confiscatiōis bonozū cōtra heredes et patā executionē absq; alia probatiōe. sed bal. in. l. j. C. vbi cause fisca. tenz cōtra p. l. denúciasse. q cu qrit. ff. de adul. Un qd dicit bar. habet locū q̄tū ad ordinē. nō q̄tū ad ipsos oueniēdos sine probatiōe. Sz ludo. in. d. q. in cognitiōe dicit q si qs vellet tenere opi. bar. potest respondere ad dictū. q. cu querit. q nō p̄iudicat sententia lata eq̄ p̄ncipaliter. sed questio ista loquit qñ p̄iudicat heredibus in consequētia et accessione. sed tñ etiā pro bal. allegat. l. a snia. ff. de ap. vbi etiā in cōsequētiā alijs nō p̄iudicat sed cōtra homicidā est lata heredibus p̄sentibus et sciētibus.

¶ Quero licet accusatio cōtra homicidā duret de iure cōi xxx. annis. vt. l. querela. C. de fal. quāto tpe duret cōfiscatio bonoz? Dic q durat qnquēnio. vt est casus in. d. l. in cognitiōe. qd dic ibi ang. fore mirabile. quod intellige scdm ang. an accusatiōe finitā cōtra homicidā. s; post finitā potest fiscus agere ciuili adtiōe cōtra

herede peti. here. vt. l. j. C. de his q̄ vt indig. et durat per. x. ānos.
vt. l. Caij. ff. ad filie. Et bñ aduertat q̄ si bona intelligant̄ cōfiscā
ip̄o iure p̄pter aliqd̄ enozme delictū vel per formā iuris. tūc intelli
gant̄ cōfiscati oēs fructus a t̄pe cōmissi delicti. Secus at̄ si cōfiscā
tio debet fieri per sn̄iam iudicis. q̄ tūc nō veniūt fructus nisi a t̄e
pore late sentētie. Ita dic̄ glo. singular̄ in autē. de inces. nup. ī pn̄.

Quero aliqs̄ est cōdēnatus in mēbri mutilatiōe v̄l bānitus. et
eius bona sunt publicata. an intelligant̄ t̄m̄mō publicata bona p̄
sentia vel etiā futura. Dic̄ vt supra dixi. et est glo. et ibi bar. ang.
et ymo. in. l. nam ad ea. ff. de condi. et demon. et notat bar. in. l. j.
in. fi. ff. de bo. dam. et si in futurū aliqd̄ acquirat̄ nō intelligit̄ con
fiscatum immo p̄ se acquirēt. vt. l. si tibi mādauro. §. is cuius. ff.
man. et de hoc vide bar. in. le. si finita. §. si de vedigalibus. ff. de
dam. infec. et ibi ang. et ymo. vide omnino. l. ij. C. de bo. p̄scrip.
et quod ibi glo. et docto. **E**t etiā diligenter aduertat ad verba
sentētie. nā si iudex dicit et eius bona publicamus statim d̄ca sen
tentia trahit secū executionē paratā. et transfert ip̄so iure domi
nium in fiscū vt no. in. l. cū duobus. §. idē scribit. ff. pro socio. Secus
si iudex in sua sn̄ia dixisset et eius bona sunt publicāda. qm̄ talis
nō trahit secū executionē. sed aliā sn̄iam expectat. vt. l. j. C. si ad
uer. liber. et ista sunt v̄ba bal. ibi in pn̄. vñ tu iudex semper in sn̄ia
dicas Et eius bona publicamus;

Quid si damnat̄ filiū familias et eius bona publicent̄. an in
telligit̄ eius peculiu publicatū. Glo. in. l. j. ff. de bo. dā. dicit q̄ etiā
eius peculiu castrense non intelligit̄ publicatū. de quo in. l. j. §. sed
vtrū cū si. ff. de mino. et nota plene per bar. ang. et ymo. in. l. si fi
nita. §. si de vedigalibus. ff. de dā. infec. vbi no. bar. q̄ hoc qd̄ pu
blicatis bonis nō intelligit̄ publicatū peculiu etiā aduēticiū etiā
quo ad p̄rietatē q̄ erat ipsius filij. et ecōtra. si bona p̄ris sint publi
cata. intelligant̄ etiā publicata bona perfecticia filioꝝ. et ibi de
terminat q̄ nō. per illū tex. in. l. iij. §. si v̄o. ff. de mino. int̄m̄ q̄ si pa
ter in crimie lese maiestatis erit cōdēnatus. nō intelligit̄ publica
tū bñficiū eccl̄asticū filij v̄l sua p̄bēda. imo filio reseruanda est.
vt no. glo. in. de. pastorā. de re iudi. et no. ymo. in. l. cū filius. in pn̄.
ff. de ver. obli.

Quid si damnat̄ m̄r et eius bona publicant̄. an filij debeāt a
liqd̄ habere. Dic̄ q̄ non. vt est tex. et ibi glo. et doc. in. l. matris.
C. de bo. dam.

Quero vxor. Licij dānat̄ et eius bona publicant̄. an dos intel
ligit̄ publicata. Dic̄ q̄ sic. hoc est solu. ma. etiā in vidua. et elanū

q̄ dos publicat̄. vt. l. si cōstā. in fi. et ibi doc. ff. sol. ma. Aut cōstā
te malo. et nō publicat̄. nisi in. v. casibus de q̄bus. in l. quinq; legi-
bus. ff. de bo. dā. Si tñ maritus debeat v̄l ex pacto vel ex statuto
lucrari partem dotis. agat postea cōtra fiscū. et summam p̄bet
matrimonii dotē v̄l pactū v̄l statutū p̄ducatur et cōsequēt a fisco
ptē lucri dotis p̄dce. Ita dicit bar. in. d. l. q̄nq; legibus. p. l. dos. 7 a
reo. ff. de iure fis. Et q̄ bona dānatorum. hodie referuntur filiis
habeēt p. d. autē. bona dā. Fallit tñ in crimie lese maie. vt. d. autē.
bo. dā. et. l. q̄squis. C. ad. l. iul. maie. Aduertas tñ ad id q̄d nō. bar.
in. d. autē. bo. dā. qz epi hodie faciūt dānatiōes sue curie. et sibi ap-
plicāt dēnatiōes. tūc debēt applicari camere aplice. et sic de iure
male faciūt. q̄d nō. vt scias intelligere p̄lara intelligētia. an bo-
na dānatorū publicent̄. vide glo. et bar. in. l. j. ff. de bo. dā. et bal in
ti. de pa. 7 eius mo. c. j. in p̄n. bal. in autē. bona dānatorū. C. de bo.
dā. et ibi sal. et ang. in autē. vt nulli iudi. §. si. Et cōclude b̄m bal.
et ang. aut dānatus pdit bona tm̄. aut statū et nō bona. aut debet
pdere statū v̄l ciuitatē v̄l vitā. aut nō pdit statū neq; bona s3 con-
dēnat̄ ad aliquā ptē pecunie vel bonozū. Primo casu qñ dānat̄
pdit tm̄ bona. tūc indubitāter bona dānati filiis nō referunt sed
cōfiscant̄. alias ex isto delicto nulla pena applicaret̄ fisco. et p̄ con-
sequēs puniret̄ criminaliter. vt in autē. de incest. nup. in. p̄n. Ex q̄
inferēt q̄ et hodie bona otumacis nō obstātibus liberis annotant̄.
qz per talē ānotationē pdunt̄ et alias nulla esset pena cōtumacie
et sic titulus de req. reis. nō esset correctus. Sedo casu qñ pdit statū
et nō bona. tūc iura antiqua remanēt incorrecta. vt. l. raptos. C.
de epi. et cle. et. l. j. v̄. si q̄dē. C. de rap. vio. Tertio casu qñ q̄s d3 p̄-
dere statū v̄l ciuitatē v̄l libertatē v̄l vitā. tunc habet locū distin-
ctio aut bona dānatorū. Quarto casu qñ tm̄mō perdit partē bo-
nozū v̄l condēnatus est in aliq̄ q̄titate. tūc iura vetera remanent̄
incorrecta. et tunc sic si quis est damnatus in mille que essentia li-
berozū nō posset istā dēnatiōē impedire. ita dicūt dci doc.

¶ Quero statuto cauet̄ q̄ bona homicide debeāt applicari fisco
resuā pte filiis. an filii debeāt ex illa pte alē p̄rem. Dic q̄ nō. vt
est tex. nō. i. autē. de pa. et eius vio. §. si h̄. Ita dicit bal. in. d. autē.
bona dā. Et aduertat q̄ sunt aliq̄ crimina q̄ q̄pprimū sunt cōmis-
sa. statū est interdicta administratio. et alienatio bonozū delinquē-
ti etiā ante inquisitionē vel condēnationem. vnde si quid interim
esset alienatū etiā bona fide et titulo oneroso reuocaret̄ de quibus
criminibus habeēt in. l. ex iudiciorū. p̄ tex. glo. et bar. ff. de accu. re.

heredē peti. here. vt. l. j. C. de his q̄ vt indig. et durat per. x. ānos. vt. l. Caij. ff. ad fille. Et bñ aduertat q̄ si bona intelligant̄ cōfiscā ip̄o iure p̄pter aliqd̄ enozme delictū vel per formā iuris. tūc intelli gunt̄ cōfiscati oēs fructus a t̄p̄e cōmissi delicti. Secus at̄ si cōfiscatio debet fieri per sn̄iam iudicis. q̄ tūc nō veniūt fructus nisi a tē poze late sentētie. Ita dīc̄ glo. singular̄ in autē. de inces. nup. i. p̄n.

¶ Quero aliqs̄ est cōdēnatus in mēbri mutilatiōe v̄l bānitus. et eius bona sunt publicata. an intelligant̄ tm̄mō publicata bona p̄ sentia vel etiā futura. Dic vt supra dixi. et est glo. et ibi bar. ang. et ymo. in. l. nam ad ea. ff. de condi. et demon. et notat bar. in. l. j. in. fi. ff. de bo. dam. et si in futurū aliqd̄ acquirat̄ nō intelligit̄ cōfiscatum immo p̄ se acquirat̄. vt. l. si tibi mādauro. §. is cuius. ff. man. et de hoc vide bar. in. le. si finita. §. si de vedigalibus. ff. de dam. infec. et ibi ang. et ymo. vide omnino. l. ij. C. de bo. prescrip. et quod ibi glo. et docto.

¶ Et etiā diligenter aduertat ad verba sentētie. nā si iudex dicit et eius bona publicamus statim dcā sententia trahit secū executionē paratā. et transfert ip̄o iure dominiū in fiscū vt no. in. l. cū duobus. Quidē scribit. ff. p̄o socio. Secus si iudex in sua sn̄ia dixisset et eius bona sunt publicāda. qm̄ talis nō trahit secū executionē. sed aliā sn̄iam expectat. vt. l. j. C. si aduer. liber. et ista sunt v̄ba bal. ibi in p̄n. vñ tu iudex semper in sn̄ia dicas Et eius bona publicamus.

¶ Quid si damnat̄ filiū familias et eius bona publicent̄. an intelligit̄ eius peculiū publicatū. Glo. in. l. j. ff. de bo. dā. dicit q̄ etiā eius peculiū castrense non intelligit̄ publicatū. de quo in. l. j. §. sed vtrū cū si. ff. de mino. et nota plene per bar. ang. et ymo. in. l. si finita. §. si de vedigalibus. ff. de dā. infec. vbi no. bar. q̄ hoc qd̄ publicatis bonis nō intelligit̄ publicatū peculiū etiā aduēticiū etiā quo ad p̄rietatē q̄ erat ip̄ius filij. et ecōtra. si bona p̄ris sint publicata. intelligant̄ etiā publicata bona perfecticia filioꝝ. et ibi de terminat̄ q̄ nō. per illū tex. in. l. iij. §. si v̄o. ff. de mino. intm̄ q̄ si pater in crimie lese maiestatis erit cōdēnatus. nō intelligit̄ publicatū bñficiū ecclasticū filij v̄l sua prebēda. imo filio reseruanda est. vt no. glo. in. de. pastoral. de re iudi. et no. ymo. in. l. cū filius. in. p̄n. ff. de ver. obli.

¶ Quid si damnat̄ m̄r et eius bona publicant̄. an filij debeāt aliqd̄ habere. Dic q̄ non. vt est tex. et ibi glo. et doc. in. l. matris. C. de bo. dam.

¶ Quero vxor̄ Ticij dānat̄ et eius bona publicant̄. an dos intelligit̄ publicata. Dic q̄ sic. hoc est solu. ma. etiā in vidua. et elanū.

q̄ dos publicat̄. vt. l. si cōstān̄. in fi. et ibi doc. ff. soly. ma. Aut cōstā-
te malo. et nō publicat̄. nisi in v. casibus de q̄bus in l. quinq; legi-
bus. ff. de bo. dā. Si tñ maritus debeat v̄l ex pacto vel ex statuto
lucrari partem dotis. agat postea cōtra fiscū. et summam p̄bet
matrimonii dotē v̄l pactū v̄l statutū p̄ducatur et cōsequēt a fisco
ptē lucri dotis p̄dē. Ita dicit bar. in. d. l. q̄nq; legibus. p. l. dos. 7 a
reo. ff. de iure fil. Et q̄ bona dānatorum. hodie referuntur filiis
habet p. d. autē. bona dā. Fallit tñ in crimie lese maie. vt. d. autē.
bo. dā. et l. q̄squis. C. ad. l. iul. maie. Aduertas tñ ad id qd no. bar.
in. d. autē. bo. dā. qz ep̄i hodie faciūt dānatiōes sue curie. et sibi ap-
plicāt dēnatiōes. tūc debēt applicari camere aplice. et sic de iure
male faciūt. qd nō. vt scias intelligere p̄ clara intelligētia. an bo-
na dānatorū publicent̄. vide glo. et bar. in. l. j. ff. de bo. dā. et bal. in
ti. de pa. 7 eius mo. c. j. in p̄n. bal. in autē. bona dānatorū. C. de bo.
dā. et ibi saly. et ang. in autē. vt nulli iudi. q̄. fi. Et occlude p̄m bal.
et ang. aut dānatus pdit bona tñ. aut statū et nō bona. aut debet
pdere statū v̄l ciuitatē v̄l vitā. aut nō pdit statū neq; bona s; con-
dēnat̄ ad aliquā ptē pecunie vel bonorū. ¶ Primo casu qñ dānat̄
pdit tñ bona. tūc indubitātē bona dānati filiis nō referunt sed
cōfiscant̄. alias ex isto delicto nulla pena applicaret̄ fisco. et p̄ con-
sequēs puniret̄ criminaliter. vt in autē. de incest. nup. in. p̄n. Ex q̄
inferē q̄ et hodie bona contumacis nō obstātibus liberis annotant̄.
qz per talē ānotationē pdunt et alias nulla esset pena cōtumacie
et sic titulus de req. reis. nō esset correctus. Sedo casu qñ pdit statū
et nō bona. tūc iura antiqua remanēt incorrecta. vt. l. raptos. C.
de ep̄i. et cle. et. l. j. d. si qdē. C. de rap. vio. Tertio casu qñ q̄s d; p̄-
dere statū v̄l ciuitatē v̄l libertatē v̄l vitā. tunc habet locū distin-
ctio aut bona dānatorū. Quarto casu qñ tñmō perdit partē bo-
norū v̄l condēnatus est in aliq̄ q̄titate. tūc iura vetera remanent
incorrecta. et tunc sic si quis est damnatus in mille que essentia li-
berorū nō posset istā dēnatiōē ipedire. ita dicit dci doc.

¶ Quero statuto cauēt q̄ bona homicide debeāt applicari fisco
rebuā pte filius. an filii debeāt ex illa pte alē p̄m. Dic q̄ nō. vt
est tex. no. i. autē. de pa. et eius vio. q̄. si h̄t. Ita dicit bal. in. d. autē.
bona dā. Et aduertis q̄ sunt aliq̄ crimina q̄ q̄primū sunt cōmissa.
statū est interdicta administratio. et alienatio bonorū delinquē-
ti etiā ante inquisitionē vel condēnationem. vnde si quid interim
esset alienatū etiā bona fide et titulo oneroso reuocaret̄ de quibus
trininibus habet in. l. ex iudiciorū. p̄ tex. glo. et bar. ff. de accu. re.

et quod dixi cōfessus et cōuictus non audiē appellans' est verū si ve
re cōfessus et cōuictus est. si autē fuisse cōtumax' et sic ex forma sta
tuti habet p̄ confesso et cōuicto. tñ quādo p̄cedit per viā afflictio
nis' audiē appellās. q̄uis sit cōfessus vel cōuictus. vt. l. ij. §. actor. C.
de iura. calū. et dca. l. creditor. §. j. et ibi glo. ff. de ap. et bar. et bal.
in. l. ita demū. in vltima q̄stione. C. de pcurato.

Quero an sicut in ciuili appellans deuoluit nullitatē. vt. l. q̄dam
mulier. ff. fa. hir. 7. l. car melia pia. ff. de iure pa. et no. bar. in. l. si ex
p̄ssum. ff. de ap. idē in criminali. Itē sicut in ciuili petunt apli. vt
. l. ff. de li. dimi. et j. xxx. dies. vt. l. iudicibus. C. de ap. ita etiā in cri
minalibus. Itē sicut inciuili in interlocutoria sn̄a fit inhibitiō per
iudicē ad quē. nō autē in diffinitiuā. vt in. c. nō solū. de ap. ita etiā
in criminali dico q̄ sic qz eadē est ratio. et in criminali proceditur
ad similitudinē ciuiliū. vt. l. absentē. ff. de penis.

Quero si statutū tollit appellationē in criminali. an valeat? Et
videt q̄ sic p̄ pactū pōt renūciari appellatōi. vt. l. fi. §. fi. cū ibi no.
per glo. C. de temp. ap. ergo etiā per statutū ut. l. nō est impossibile
et quod ibi glo. et bar. ff. de pac. Sed dubito et credo statutū nō va
lere qm̄ tollit ius naturale scz defensionē corporalē. quā licet q̄liter
cumqz redimere. vt. l. j. C. de bo. dā. ergo nō valet argumentū. c. pa
storalis. de re iudi. in cle. p̄terea. hoc videt contra legē non tñ. ff. de
ap. Nā ille dānatus interim fuit cōfessus delictū post sn̄am festi
nans mon et appellatōi renūciando. tñ audiē quilibet appellās. er
go si nō pōt renūciare re et facto. ergo nō pōt fieri p̄ statutū. cum
disponat cōtra ius naturale vt dixi. Cogita qm̄ alia fieri possunt p̄
legem que nō possunt fieri p̄ pactū. vt no. bar. in. l. oēs populi. ff. de
iusti. et iure. et. l. nō impossibile. ff. de pac. et ibi videas. et p̄ eius di
cta poteris determināre istā q̄onē. qm̄ non poteris negare q̄ sit dictū
statutū cōtra ius naturale. et sic nō valet sicut dicimus in simili qm̄
statuto tollit appellatio q̄ deuoluit ad supiorē. qz tale statutū nō va
let. vt no. bar. in. l. fi. ff. de aqua plu. arcē. et ibi ymo. et bar. in. l. oēs
populi in xvi. colū. ff. de iusti. et iure. cogita ergo.

Quero qm̄ sn̄a confirmat p̄ iudicē appellatōis. q̄s sentētiā in
pena corporalī mādat executioni? Et nota q̄ credo q̄ p̄mus iudex
qui habz potestātē exequēdi cū habeat reū detentū. qz (ut. s. dixi)
per appellationē nō debet relaxari ergo ip̄e exequit. 7 maxie hodi
e. qm̄ non fiet remissio. vt no. bar. in. l. si cui. §. j. ff. de ap. et. l. sepul
cha. ff. de sepul. vio. sic dicimus in ciuili. qz ille mittit actualr̄ in pos
sionē q̄ est iudex loci fūdi in quo fit missio. 7 qui habet facultatē
actualr̄ mittēdi vt. l. cū vnus in fi. 7 ibi bar. ff. de bo. auc. iudi. possi.

adde tñ que dixi in ista glo. in v. quero an appellatione in criminali
Quero quādo appellat̄ a sn̄a iudicis cōmunis sit debeat et ē
citāndus. **I**sta q̄stionē ponit bar. in. l. j. ff. ad turpil. vbi allegat pro
vtraq; parte. Nā primo videt̄ q̄ citāndus sit qñ fisco est condēnan
dus. et ex tali cōdēnatiōe est fisco ius q̄sitū. ergo ip̄e vel eius p̄cura
tor et sindicus q̄ possunt ledi. sunt citādi in. l. de vno quoq; ff. de re
iudi. Et maxime cū principal̄ fiscus ledi possit. ergo est citāndus.
vt no. glo. ibi et bal. in. l. nā ita. §. fi. ff. de ven. inspi. s; tñ contrariū
determinat. qz accusator ip̄e debet p̄sequi causam appellatiōis. vt
dco. §. fi. videt̄ etiā. l. sensisse et fecisse talē accusatorē sindicū et pro
curatorē fisci ad istā causam. P̄terea inter p̄uatū et p̄uatū est
iudex p̄les. inter fiscū et p̄uatū est p̄curator cesaris. s; causa crīa
lis licet tractet̄ de pecunia applicāda fisco. et debet corā p̄sidibus
tractari vt. l. j. C. vbi cau. fis. ergo patet q̄ tractet̄ inter p̄uatos er
go p̄curator fisci nō est citāndus. vt ibi p̄ bar. qd̄ tñ ego credo verū
quādo p̄cedit̄ p̄ accusationē. et ita loquit̄ bar. qz tunc cū iudex suc
cedat in locū veri accusatoris. vt no. bar. in. l. ij. §. fi. ff. de adul. sicut
accusator. scdm̄ bar. est citāndus. et ip̄e tantū appellatiōē defendet
ita qñ p̄ inq̄sitiōē aliquis q̄ causam defendere possit est citāndus et
sic aut iudex vt sentit̄ inno. in. c. cū speciali. de ap. et bar. in. l. j. §. fi.
ff. ad turpil. Aut sindicus vel procurator fisci cuius interest. vt. l. de
vno quoq; et ita vidi p̄dicari in citādo. sed fal. in. l. si q̄s. C. si re
us vel accu. mor. fue. allegat in dco. c. cū speciali. qz ymo iudex etiā
per inq̄sitiōē p̄cedens nō est citāndus. Nam appellatio non mutat
causam. **U**nde sicut corā iudice p̄ncipali cause p̄cedebat. ita
corā iudice ad quē est appellatū si se partē faceret vt cū eo iudiciū
agitat̄ fatetur tñ eū vt iudicē posse instruere supiorē. allegat etiā
qz iudex ferēdo sententiā est functus officio suo vt. l. iudex. ff. de re iu
dica. igit̄ et. Et pro hoc allegat casum in. l. eos. §. sup. his. C. de ap
vbi habet̄ qz copiā sn̄e et actorū vna cū reo debet ad iudicē trans
mittere. s; cautius esse credo qz reus faciat debitū suū vt processus
suis nullo modo possit impugnari qz citet̄ sindicū cois aut etiā iudi
cem. et ita vidi semel p̄dicari quādo pena erat ad vindictā pu
blicā aut fisco applicandā
Querit̄ qñ appellat̄ a sn̄a blicā aut fisco applicandā
criminali sed dicta appellatio non recipitur per iudicem. quid est
faciendum? Dic qz non potest vlt̄erius p̄cedi. nec exeq̄ sententiā.
sed scribere debet supior̄ et exprimere causam quare nō recipit̄ di
ctam appellatiōē. ut est tex. bal. rapha. et ymo. in. l. si quis filio. §.
hi qui. ff. de iniur. testa. quinimo a tali ratione appellatiōis potest
et debet iterū appellari vt est casus. et ibi bar. in simili et doctor.

et quod dixi cōfessus et cōuictus non audiē appellans! est verū si ve
re cōfessus et cōuictus est. si autē fuisse cōtumax! et sic ex forma sta
tuti habet p̄ confessio et cōuictio. tñ quādo p̄cedit per viā afflictio
nis! audiē appellās. q̄uis sit cōfessus vel cōuictus. vt. l. ij. §. actor. C.
de iura. calū. et dca. l. creditor. §. j. et ibi glo. ff. de ap. et bar. et bal.
in. l. ita demū. in vltima q̄stione. C. de p̄curato.

Quero an sicut in ciuili appellans deuoluit nullitatē. vt. l. q̄dam
mulier. ff. fa. hir. 7. l. car melia pia. ff. de iure pa. et no. bar. in. l. si ex
p̄ssum. ff. de ap. idē in criminali. Itē sicut in ciuili petunt apli. vt
.l. ff. de li. dimi. et j. xxx. dies. vt. l. iudicibus. C. de ap. ita etiā in cri
minalibus. Itē sicut in ciuili in interlocutoria sn̄a fit inhibitiō per
iudicē ad quē! nō autē in diffinitiuā. vt in. c. nō solū. de ap. ita etiā
in criminali dico q̄ sic qz eadē est ratio. et in criminali proceditur
ad similitudinē ciuiliū. vt. l. absentē. ff. de penis.

Quero si statutū tollit appellationē in criminali! an valeat? Et
videt q̄ sic. p̄ pactū pōt renūciari appellatōi. vt. l. si. §. si. tū ibi no.
per glo. C. de temp. ap. ergo etiā per statutū ut. l. nō est impossibile
et quod ibi glo. et bar. ff. de pac. Sed dubito et credo statutū nō va
lere qm̄ tollit ius naturale scz defensionē corporalē. quā licet q̄liter
cunqz redimere. vt. l. j. C. de bo. dā. ergo nō valet argumentū. c. pa
storalis. de re iudi. in cle. p̄terea. hoc videt contra legē non tñ. ff. de
ap. Nā ille dānatus interim fuit cōfessus delictū post sn̄am festi
nans mori et appellatōi renūciando. tñ audiē quilibet appellās. er
go si nō pōt renūciare re et facto! ergo nō pōt fieri p̄ statutū. cum
disponat cōtra ius naturale vt dixi. Cogita qm̄ alia fieri possunt p̄
legem que nō possunt fieri p̄ pactū. vt no. bar. in. l. oēs populi. ff. de
iusti. et iure. et. l. nō impossibile. ff. de pac. et ibi videas. et p̄ eius di
cta poteris determinare istā q̄onē. qm̄ non poteris negare q̄ sit dictū
statutū cōtra ius naturale. et sic nō valet sicut dicimus in simili qm̄
statuto tollit appellatio q̄ deuoluit ad supiorē. qz tale statutū nō va
let. vt no. bar. in. l. si. ff. de aqua plu. arcē. et ibi ymo. et bar. in. l. oēs
populi in xvi. colū. ff. de iusti. et iure. cogita ergo.

Quero qm̄ sn̄a confirmat p̄ iudicē appellatōis. q̄s sententiā in
pena corporalī mādat executionis? Et nota q̄ credo q̄ p̄mus iudex
qui habz potestātē exequēdi cū habeat reū detentū. qz (ut. s̄. dixi)
per appellationē nō debet relaxari ergo ip̄e exequit. 7. maxie hodi
e. qm̄ non fiet remissio. vt no. bar. in. l. si cui. §. j. ff. de ap. et. l. sepul
cha. ff. de sepul. vno. sic dicimus in ciuili. qz ille mittit actualr̄ in pos
sionē q̄ est iudex loci fūdi in quo fit missio. 7. qui habet facultatē
actualr̄ mittēdi vt. l. cū vnus in fi. 7. ibi bar. ff. de bo. auc. iudi. possi.

adde tñ que dixi in ista glo. in v. quero an appellatione in criminali
Quero quādo appellat̄ a sn̄a iudicis cōmunis sit debeat. r. c.
citādus. **I**sta q̄stionē ponit bar. in. l. j. ff. ad turpil. vbi allegat pro
vtraq; parte. Nā primo videt̄ q̄ citādus sit qñ fisco est condēnan
dus. et ex tali cōdēnatiōe est fisco ius q̄ritū. ergo ip̄e vel eius p̄cura
tor et syndicus q̄ possunt ledi. sunt citādi in. l. de vno quoq; ff. de re
iudi. Et maxime cū principalr̄ fiscus ledi possit. ergo est citandus.
vt no. glo. ibi et bal. in. l. nā ita. q. fi. ff. de ven. inspi. s. tñ contrariū
determinat. qz accusator ip̄e debet p̄sequi causam appellatiōis. vt
dco. q. fi. videt̄ etiā. l. sensisse et fecisse talē accusatorē syndicū et pro
curatorē fisci ad istā causam. Preterea inter puatū et priuatū est
iudex p̄les. inter fiscū et puatū est p̄curator cesaris. s. causa cri
lis licet tradet̄ de pecunia applicāda fisco. et debet corā p̄fidibus
tractari vt. l. j. C. vbi cau. fil. ergo patet q̄ tradet̄ inter puatos er
go p̄curator fisci nō est citādus. vt ibi p̄ bar. qd tñ ego credo venū
quādo p̄cedit p̄ accusatiōē. et ita loquit̄ bar. qz tunc cū iudex suc
cedat in locū veri accusatoris. vt no. bar. in. l. ij. q. fi. ff. de adul. sicut
accusator scōm bar. est citādus. r. ip̄e tantū appellatiōē defendet
ita qñ p̄ inq̄sitiōē aliquis q̄ causam defendere possit est citādus r.
sic aut iudex vt sentit inno. in. c. cū speciali. de ap. et bar. in. l. j. q. fi.
ff. ad turpil. Aut syndicus vel p̄curator fisci cuius interest. vt. l. de
vno quoq; et ita vidi p̄dicari in citādo. sed sal. in. l. si qs. C. si re
us vel accu. mor. fue. allegat in dco. c. cū speciali. q̄ ymo iudex etiā
per inq̄sitiōē p̄cedens nō est citādus. Nam appellatio non mutat
causam. **U**nde sicut corā iudice principalr̄ cause p̄cedebat. ita
corā iudice ad quē est appellatū si se partē faceret vt cū eo iudiciū
agitat̄ fatetur tñ eū vt iudicē posse instruere supiorē. allegat etiā
q̄ iudex ferēdo sententiā est fundus officio suo vt. l. iudex. ff. de re iu
dica. igit̄ r. c. Et pro hoc allegat casum in. l. eos. q. sup. his. C. de ap
vbi habet̄ q̄ copiā sn̄e et actor̄ vna cū reo debet ad iudicē trans
mittere. s. cautius esse credo q̄ reus faciat debitū suū vt processus
suis nullo modo possit impugnari q̄ citet syndicū cois aut etiā iudi
cem. et ita vidi semel p̄dicari quādo pena erat ad vindictā pu
blicā aut fisco applicandā
Querit̄ qñ appellat̄ a sn̄a criminali sed dicta appellatio non recipitur per iudicem. quid est
faciendum. Dic q̄ non potest vltorius p̄cedi. nec exeq̄ sententiā.
sed scribere debet supiorē r. exprimere causam quare nō recipit di
ctam appellatiōē. ut est tex. bal. rapha. et ymo. in. l. si quis filio. q.
hi qui. ff. de iniur. testa. quinimo a tali ratione appellatiōis potest
et debet iterū appellari vt est casus. et ibi bar. in simili et doctor.

in .l. j. C. quo. ap. nō reci.

Quid at si nō obstāte appellatōe quā iudex nō admiserit quā tñ recipe et admittere debebat exequit suā sniam in criminalis Dicas q̄ t̄lis iudex debet capite puniri. vt. l. in lege. §. si. ff. ad. l. iul. repe. et ita simpliciter dicitur bar. in. l. si q̄s filio. ff. de iniur. testa. et si cut de fco iudex vult exeq̄ talē sniam q̄ esset postea reiterabil vt .l. si q̄s puocatōe. ita etiā de facto p̄ amicos et beniuolos cōdenati pōt resisti. vt no. glo. in simili in. l. minor. §. j. ff. de euic. et impune resisti p̄t. Rō q̄ p̄ talē appellatiōe sublata est iurisdictio iudici a q̄ scdm̄ Inno. in. c. si q̄n de offi. delega. et p̄ hoc fac̄ qd̄ no. dñs paulus de liza. in. de. j. de re iudi. Nā (vt dicit ymo. in. c. pastoralis. de offi. dele) nunq̄ executor pene corporalis debet illā exeq̄ q̄n videt iniustā sniam. s̄z debet referri sup̄iori. vt. l. j. in fi. ff. de q̄sti. s̄z iniusta est. q̄ est extinctū. p̄nūciatū. vt. l. j. in fi. ff. ad turpil. §. et ip̄e miles cui est cōmissa talis executio corporalis vidēs appellatiōe interpositā pōt et debet dictā sniam nō exeq̄ qd̄ nō et p̄ hoc vide etiā q̄ scripsi. s̄. in. glo. super v̄bo fama publica. v̄. secūdo.

Quero q̄n aliq̄s est iā captus in iudicio v̄l in inq̄sitiōe p̄ncipali negauit reus. an possit postea in appellatiōe cōfiteri. et sic habeat locū b̄nificiū statuti qd̄ minorat penā cōfiteētis. Itā q̄onē ponit bal. in. c. j. §. porro. circa finē. in. v̄. q̄ro v̄trū in causa appellatiōis. in. ti. q̄ sit causa b̄nifi. amit. et ibi cōcludit q̄ sic. allegat glo. in. l. si cū exceptiōe. §. hec actio. ff. q̄ me. cā. et in. l. in p̄n. ff. de acti. ep̄. et fac̄ qd̄ no. glo. i. l. creditor. §. si iustus. ff. de ap. et b̄n. fac̄. l. q̄ cū maior. §. ac cū iussus. ff. de bo. li. et q̄ possit appellari a snia iudicis in criminali. p̄ cedit q̄n est pena ordinaria a lege v̄l a statuto īposita. l. hodie. ff. de pe. Si at̄ ex aliq̄ delicto esset pena arbitraria vt no. in. d. l. qd̄ §. §. pena grauior. ff. de infami. et iudex fuerit arbitratus s̄m̄ mētē suā. q̄. mortē v̄l vsq̄ ad mortē iux̄ glo. in. §. pe. C. si aduer. li. an a tali pena pecuniaria vel tali pena corporali imposita arbitrio iudicis possit appellari. dico q̄ sic. vt no. glo. et bar. in. l. si qua pena. ff. de v̄. sig. int̄m̄ q̄ glo. singularis in. c. sup̄ his. de ap. in. v̄. arbitrium. et in. v̄. astringere. plus sentit v̄z q̄ tali sententia lata arbitrio iudicis nō pōt appellari tm̄ vt dixi. sed et pōt peti reductio ad arbitrium boni viri. Erit § duplex via reclamādi a tali snia ex arbitrio iudicis lata. vel appellare scdm̄ glo. et bar. in. d. l. si q̄ pena. v̄l petere reductiōz ad arbitriū boni viri. Et idē videt̄ posse et appellare v̄l petē reductiōe ad arbitriū boni viri. q̄n ex certa cōsuetudine vel interpretatiōe de aliquo delicto est consuetum apponi et interpretari certam penam. et ip̄e iudex excessit illā scdm̄ q̄ habet in

dca. l. qd ergo. §. pena grauior. ita singulariter dicit ymo. in. l. i. §. i. qd at si aliq casu. ff. de pu. iu. qd nota in pdica. qm sepe numero statuta italie in multis delictis iponunt pena ad arbitriu officialis. vt qn virtute tlic arbitrij sniam tulerit scias qd remediū possis intentare. ¶ Et qz in nostra inq̄sitiōe fuerūt p̄les cōdenati. et tñ Caius tm̄ appellauit. videndū est an victoria dicti caii si obtulerit p̄fit dictis socijs suis simul cōdenatis. Et qz vt aliqd dixi in criminialibus p̄cedit ad similitudinē ciuiliū et de vno ad reliquum est bona argumētatio nisi expresse rep̄at̄ cōtra. iux̄ no. in. l. absente. ff. de penis. ij. et hoc dicemus vt habet̄ in. l. sero. §. j. et in. l. si q̄s sepatim. in. pn. et. §. fi. 7 ibi glo. bar. ang. ymo. et rapha. ff. de ap. et in. l. j. §. sed illud. C. si vnus ex plu. ap. In q̄ cōcludendū est q̄ regulariter victoria vnus p̄dest alijs vt. d. l. sero. §. ij. et ibi glo. in. d. l. j. et ij. C. si plu. vna snia. ¶ Fallit p̄mo si alij acq̄ueuerūt snie. vt no. glo. in. d. §. sed illud. Secōdo fallit si oēs cōdenati appellauerūt. qz ille qui appellat. videt̄ renūciasse appellatiōi cōsocij. et sic non p̄derit sibi alterius victoria. vt no. inno. in. c. cū sup de re iudi. et ibi anto. de butno. et in. l. ab executiōe. §. j. ff. de appel. et in. l. a snia. e. ti. per bar. Tertio fallit qn̄ cause defensiōis sunt distincte. et nō vnica et eadē causa defensiōis. vt. d. l. si q̄s sepatim. §. j. Quarto fallit qn̄ sunt snie late. vt dca. l. si q̄s sepatim. et nō vnica snia tm̄ contra plures. Quinto fallit si ille q̄ appellauit acq̄uit snie. nō tm̄ exp̄sse vt dixi in p̄ma fallētia s̄z et si tacite. vt puta qz in casu n̄ro ignorauerūt caiū appellasse. et tñ alij cōdenati nō appellauerūt. facit qz pana sunt qd fieri tacite vl̄ exp̄sse. vt. l. cum. qd. ff. si cer. peta. Si aut̄ vterqz appellat et postea alter nō p̄sequit̄ suā appellatiōē cōfessus de appellatiōe cōsocij. tūc cū capi possit ista cōiectura nō capi eēt illa q̄ iudicat̄ approbasse sniam. et sic victoria p̄sequētis appellatiōē sibi p̄derit. Ita dicit ange. et ymo. in dicta. l. si quis sepatim. §. fi.

¶ Quero an appellatiōe p̄cedēte interposita a caio possit fieri executio cōtra alios in casu in quo victoria vnus p̄desset alijs. Dic q̄ non. ar. ti. C. vt ap. penden. et notat ymo. in dicta. l. si quis sepatim.

¶ Angeli de Aretio legū doctōis tractatus de Criminibus finit Impressusqz Parisius per Martinū, Udalricū, et Michaelem Anno a natiuitate dñi. M. CCCC. lxxvj. Die vij. Septembus.

Small red stamp or mark, possibly a library or collection identifier.

